

Bundel - Raadsvergadering van 9 december 2021

1

Heropening en mededelingen

De voorzitter nodigt u uit tot het bijwonen van de openbare vergadering van de gemeenteraad die gehouden wordt donderdag 9 december, aanvang 19.30 uur.

De vergadering wordt uitgezonden vanuit de Liendenzaal van het gemeentehuis van Buren, De Wetering 1 te Maurik.

De agenda en alle bijbehorende stukken zijn door raads- en collegeleden digitaal in te zien via iBabs. Het publiek kan de stukken inzien via [www.buren.nl/De gemeente/Gemeenteraad/Agenda en vergaderstukken](http://www.buren.nl/De_gemeente/Gemeenteraad/Agenda_en_vergaderstukken). De vergadering wordt uitgezonden via [www.buren.nl/De gemeente/live-uitzendingen](http://www.buren.nl/De_gemeente/live-uitzendingen).

6

B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

6.3

19:30 - Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' heeft ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ingediend. Het gaat om het realiseren van een agility-hondensportschool op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld.

Dossier 1922 voorblad

D.101257 Raadsvoorstel bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

D.101560 Raadsbesluit bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

2. Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

3. Landschappelijk inpassingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

Afhandeling toezegging Voorbespreking I Mevr. van Zijl-Hoek (D66) m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen

Aanvullende informatie bestemmingsplan Provincialeweg 56 te Ingen

D.101560 Getekend - Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

6.4

20:00 - Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Het is wettelijk verplicht om de vastgestelde regionale Bodemkwaliteitskaart te actualiseren. In dit voorstel wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer voorgelegd. Deze nota en kaart kunnen straks worden meegenomen in de omgevingsvisie. Een geactualiseerde kaart en nota betekenen voor inwoners en bedrijven dat ze minder vaak onderzoeken hoeven uit te voeren.

Dossier 1964 voorblad

D.080706 Raadsvoorstel Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

D.080708 Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Bijlage 1 - Bodemkwaliteitskaart

Bijlage 2 - Nota Bodembeheer

Bijlage 3 - Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe

Bijlage 4 - Behandeling zienswijzen

Beantwoording raadsvraag Mw. van Dam - Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

D.080708 Getekend - Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

6.5

20:30 - Wijziging APV

De Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Buren is geactualiseerd. Bij deze wijzigingen wordt ook vooruitgelopen op het algemeen gezondheidsbeleid en op het archeologiebeleid om het gebruik van een metaaldetector te verbieden.

Er zijn twee amendementen aangekondigd.

Dossier 1950 voorblad

D.102452 Raadsvoorstel Vaststellen Algemene plaatselijke Verordening 2022

D.102452 Raadsbesluit Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022

Bijlage 1 - Was/wordt-lijst bij Algemene Plaatselijke Verordening 2022

Bijlage 2 - Nadere uitleg Alcoholwet

Algemene Plaatselijke Verordening 2022

Getekend - Amendement CDA e.a. bij agendapunt 6.5. - Wijziging APV

Getekend - Amendement VVD bij agendapunt 6.5. - Wijziging APV

- 7 21:00 - INFORMATIE-UITWISSELING
- 7.a Informatie-uitwisseling over niet geagendeerde agendapunten
Wethouder Neven geeft een mondelinge toelichting op de AB-vergadering van de AVRI van 17 november en het vervolgtraject van het AB over de lessen uit het Rapport Storten en Tekorten.
- 7.b Vragen aan voorzitters werkgroepen/forums
*Mevrouw Doremalen geeft terugkoppeling over:
Regionale klankbordgroep RES
Werkgroep sociaal domein*
DEF Foto 8 december 2021 NP RES
- 7.c Terugkoppeling regionale samenwerking/VNG-commissie raadsleden en griffiers
Geen melding.
- 8 21:15 - MOTIES VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG
- 8.a aangekondigde motie vreemd aan de orde GB e.a. over zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming
Getekend - Motie GB e.a. - Agendapunt 8a - Zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming
- 8.b aangekondigde motie vreemd aan de orde PvdD e.a. Bomenplan en kapvergunning
aangekondigde motie vreemd PvdD Mw. van Dam D66 Bomenplan en kapvergunning
- 8.c aangekondigde motie vreemd GB e.a. Ingensche Waarden
Getekend - Motie GB e.a. - Agendapunt 8c - Ingensche Waarden
- 9 Sluiting

Raadsvergadering

Dossiernummer	1922
Extern Zaak ID	Z.019359
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 december 2021
Agendapunt	6.3
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Gemser, J.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.101257 Raadsvoorstel bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
D.101560 Raadsbesluit bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
2. Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
3. Landschappelijk inpassingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
Afhandeling toezegging Voorbespreking I Mevr. van Zijl-Hoek (D66) m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen
Aanvullende informatie bestemmingsplan Provincialeweg 56 te Ingen
D.101560 Getekend – Raadsbesluit Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	26 oktober 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking I	23 november 2021
Raadsvergadering	7 december 2021
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen.
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Besluit

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen

2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Toelichting

De 1e termijn van dit agendapunt is behandeld tijdens de raadsvergadering van 7 december 2021. Vanavond is de beraadslaging vervolgd met de 2e termijn. Het besluit is genomen met 5 stemmen tegen (Mevr. van Dam, PvdD, PvdA, D66) en 14 stemmen voor (overige fracties). Stemverklaring door: De heer S. van Alfen (Gemeentebelangen), Mevr. van Dam (Mevr. van Dam), De heer A. Warmer (PvdA), Mevr. A. van Zijl-Hoek (D66) en de heer C. de Lange (PCG).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	D.101257 Z.019359

Voorstel ingebracht door J. Gemser
 Portefeuillehouder P.A.J.M. van den Hurk
 Begrotingsprogramma en Fysieke leefomgeving
 taakveld Ruimtelijke ordening

Onderwerp **Vaststellen bestemmingsplan**
Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
(NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-
BVA1)

Voorgesteld besluit

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Samenvatting van het voorstel

Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' heeft ter inzage gelegen voor een periode van zes weken. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Doel van het bestemmingsplan is de realisatie van een agility-hondensportschool op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen. Met dit voorstel wordt het bestemmingsplan vastgesteld.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen om het perceel aan de Provincialeweg 56 in Ingen te ontwikkelen tot een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen en activiteiten. Het gaat hierbij om een specifieke vorm van hondentraining op nationaal en internationaal niveau, de zogenaamde agility-training. Hierbij worden de honden opgeleid voor het uitvoeren van bijzondere vaardigheden.

Er wordt een klein kampeerterrein ingericht met maximaal 15 standplaatsen. Deze kampeermogelijkheid is bedoeld voor deelnemers van een wedstrijd. Wedstrijden zullen naar verwachting 10 tot 15 keer per jaar plaatsvinden.

Ten behoeve van de trainingen wordt de bestaande bebouwing gebruikt als receptie, kantine en opleidingsruimte. Voor de opslag van toestellen en materiaal wordt een kapschuur gebouwd. Hier wordt tevens een sanitaire voorziening in gerealiseerd.

Om het initiatief mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Het ontwerpbestemmingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen van 29 juli 2021 tot en met 9 september 2021. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen. Om het initiatief te kunnen realiseren dient uw gemeenteraad het bestemmingsplan vast te stellen.

2. Doel / meetbaar effect

Het vaststellen van het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' maakt het mogelijk het voorgenomen initiatief te realiseren.

3. Argumenten

1.1. Het plan past in de omgeving

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld waarmee is aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

1.2. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen tussen 29 juli 2021 en 9 september 2021. In deze periode zijn geen zienswijzen binnengekomen.

2.1. Er is een anterieure overeenkomst gesloten

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten voor deze ontwikkeling. Daarmee is het kostenverhaal verzekerd. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig.

4. Kanttekeningen

1.1. Er kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State

Een belanghebbende kan beroep instellen tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Beroep kan enkel ingesteld worden als hij of zij een belanghebbende is, aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden dat niet tijdig een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren heeft gebracht. Tijdens de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn namelijk geen zienswijzen ingediend.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

De kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. In een anterieure overeenkomst zijn de kosten gedekt.

6. Communicatie

Het bestemmingsplan wordt voor zes weken ter inzage gelegd.

7. Uitvoering en planning

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan voor zes weken ter inzage gelegd. Een belanghebbende kan binnen deze termijn beroep instellen bij de Raad van State, mits redelijkerwijs niet verweten kan worden dat hij of zij niet tijdig een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan naar voren heeft gebracht bij het college van burgemeester en wethouders.

Het bestemmingsplan treedt na de inzagetermijn in werking. Als er geen beroep wordt ingediend is het bestemmingsplan onherroepelijk.

8. Participatie

Om de omwonenden en/ of belanghebbende op de hoogte te stellen van de plannen is op 3 februari 2021 een advertentie geplaatst in de Zakengids. In de advertentie is aan een ieder de mogelijkheid geboden om te reageren en/of vragen te stellen ten aanzien van het planvoornemen. Op de advertenties zijn geen reacties ontvangen. Tevens heeft het ontwerpbestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegen.

9. Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Toelichting bestemmingsplan Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen
- Landschappelijk inrichtingsplan

Inlichtingen bij:

Naam	J. Gemser
Domein	Ruimte

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.101257	101560 Z.019359

Onderwerp **Ingen, Provincialeweg 56 Bestemmingsplanwijziging**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,

E.E. Weijenberg J.P.M. Meijers

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED, PROVINCIALEWEG 56, INGEN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED, PROVINCIALEWEG 56, INGEN GEMEENTE BUREN

Planstatus	Vastgesteld
Datum	08 - 10 - 2021
Plan identificatie	NL.IMRO.0214.INGPProvincialew56-BVA1
Auteur(s)	Zoe Zeegers

Ordito b.v.
Postbus 94
5126 ZH
Gilze

E info@ordito.nl
T 0161 801 022
I www.ordito.nl
KVK 54811554

TOELICHTING

1.	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	2
1.3	Vigerend bestemmingsplan	3
1.4	Bij het plan behorende stukken	5
1.5	Leeswijzer	5
2.	Bestaande situatie	6
2.1	Historie en ruimtelijke structuur omgeving plangebied	6
2.2	Landschappelijke waarden omgeving plangebied	7
2.3	Bestaande situatie	7
3.	Toekomstige situatie	9
3.1	Planvoornemen	9
3.2	Landschappelijke inpassing	10
3.3	Verkeer en parkeren	13
4.	Beleidskader	17
4.1	Rijksbeleid	17
4.2	Provinciaal beleid	19
4.3	Gemeentelijk beleid	22
5.	Randvoorwaarden	25
5.1	Archeologie	25
5.2	Cultuurhistorie	27
5.3	Bedrijven en milieuzonering	29
5.4	Bodemkwaliteit	32
5.5	Externe veiligheid	33
5.6	Geluid	34
5.7	Geur	35
5.8	Luchtkwaliteit	37
5.9	Natuurwetgeving	39
5.10	Spuithinder	43
5.11	Water	46
6.	Juridische aspecten	50
6.1	Verbeelding	50
6.2	Planregels	50
6.3	Toelichting op de bestemmingen	50
7.	Uitvoerbaarheid	52
7.1	Economisch uitvoerbaarheid	52
7.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	52
Bijlagen:		
1.	Landschappelijk inpassingsplan	
2.	Akoestisch onderzoek industrielawaai	
3.	Verkennd bodemonderzoek	
4.	Verkennd asbestonderzoek	
5.	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï	
6.	Quicksan natuurwetgeving	
7.	Berekening stikstofdepositie	

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van een bestemmingsplan is de wens om op de locatie Provincialeweg 56 te Ingen een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen te realiseren. Onder de bijbehorende voorzieningen vallen kleinschalig kamperen, sanitaire voorzieningen, parkeervoorzieningen, ondersteunende horeca en gebouwen ten behoeve van de agility-hondensportschool.

Op grond van het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Buren', vastgesteld op 29 september 2009, heeft het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch – Oeverwalgebied'. Binnen deze bestemming is het oprichten van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen niet toegestaan.

Op 23 juli 2020 heeft de gemeente Buren laten weten in principe medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanprocedure onder andere:

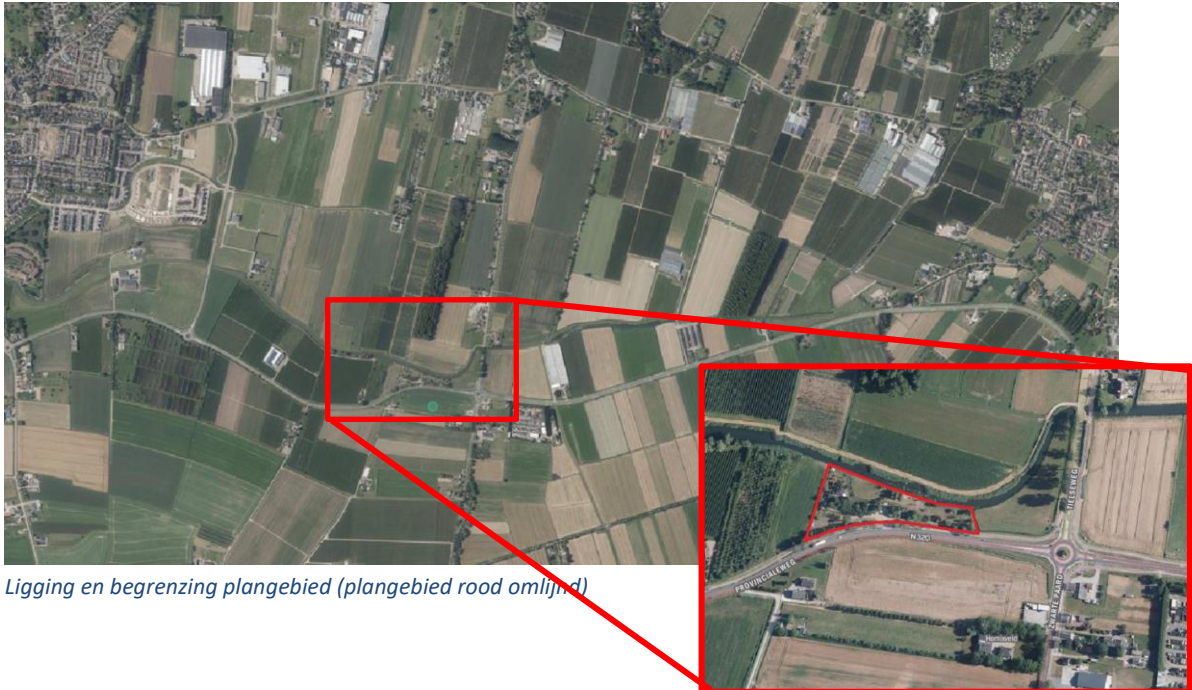
- Omdat het initiatief bij voorkeur in het buitengebied wordt gerealiseerd;
- De gemeente op basis van de eerder opgestelde startnotitie het vertrouwen heeft dat een voldoende woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd.

Middels onderhavig bestemmingsplan wordt de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. De eerder opgestelde startnotitie vormt daarbij het uitgangspunt.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied betreft het perceel gelegen aan de Provincialeweg 56 te Ingen. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Buren, tussen de kernen Ingen en Maurik in. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Ingen, sectie F, perceelnummer 460 en heeft een totale oppervlakte van circa 9.925 m².

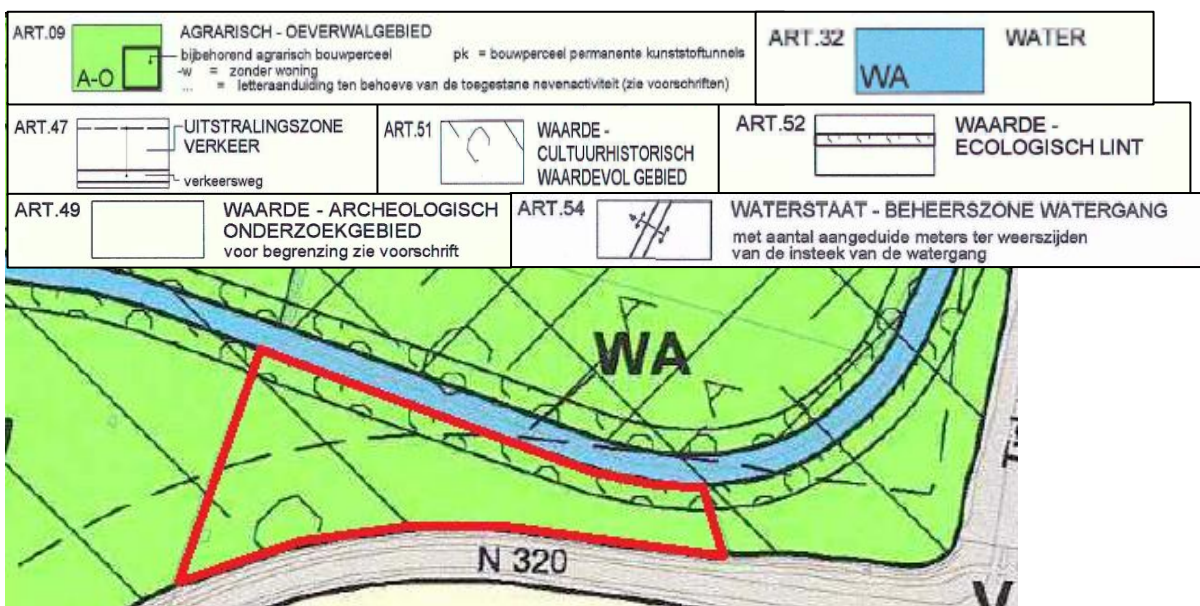
Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Mauriksche Wetering met daarachter agrarische gronden. Aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door de Provincialeweg (N320) met daarachter agrarische gronden met verschillende (bedrijfs)woningen. De westzijde wordt begrensd door een waterloop met daarachter agrarisch grondgebied. Aan de oostzijde wordt het plangebied eveneens begrensd door een waterloop met daarachter agrarische gronden.

Ligging en begrenzing plangebied (plangebied rood omlijnd)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Voor het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Buitengebied Buren', vastgesteld op 29 september 2009. Op grond van dit bestemmingsplan kent het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch – Oeverwalgebied' zonder bijbehorend agrarisch bouwperceel. Verder kent het plangebied de dubbelbestemmingen 'Uitstralingszone verkeer', 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied', 'Waarde – Ecologisch lint', 'Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied' en 'Waterstaat – Beheerszone watergang'. Daarnaast is op basis van het overgangsrecht een gebouw van 52 m² aanwezig.

Uitsnede vigerend bestemmingsplan (plangebied rood omlijnd)

De voor ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. Grondgebonden agrarische productie;
- b. Het weiden van dieren;
- c. Bijbehorende voorzieningen, huiserven, gaarden en opslag;
- d. Instandhouding, dan wel herstel en ontwikkeling, van de landschappelijke waarden en de natuurwaarden die eigen zijn aan een agrarische oeverwalgebied;
- e. Watergangen en daarbij behorende voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, de waterberging daaronder mede begrepen;
- f. Extensief dagrecreatief medegebruik.

Op de gronden met de bestemming ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’, voor zover gelegen buiten de agrarische bouwpercelen, mogen uitsluitend molens ten behoeve van de waterhuishouding en overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de bestemming worden gebouwd.

De bestemming ‘Uitstralingszone verkeer’ is toegekend aan zones aan weerszijdes van de als ‘Verkeersweg’ bestemde wegen. De dubbelbestemming is gericht op het tegengaan van ontwikkelingen die een belemmering kunnen vormen voor het verkeer op de aangrenzende wegen. Hiertoe moet voor het verlenen van vrijstellingen en voor het wijzigen van het plan, de wegbeheerder worden gehoord. Voor het overige mogen de gronden worden gebruikt en bebouwd volgens de onderliggende bestemmingen.

De bestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’ is toegekend aan de als zodanig geïnventariseerde terreinen van cultuurhistorische waarde. De dubbelbestemming is gericht op het behoud en het herstel van de hier voorkomende cultuurhistorische waarden.

Op dergelijke gronden mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de in de bestemmingsomschrijving bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen, mits hierbij de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheid tot het herstel van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

De bestemming ‘Waarde – Ecologisch lint’ is toegekend aan gronden in 10 meter brede stroken langs enkele doorgaande A-watergangen (o.a. de Mauriksche Wetering). De dubbelbestemming is gericht op het bieden van mogelijkheden voor de ontwikkeling van ecologische linten via een vrijstellingsbevoegdheid. Tevens is de dubbelbestemming gericht op de realisatie van extra waterberging ten behoeve van het oppervlaktewaterbeheer. De realisatie van de ecologische linten is vrijblijvend. De gronden mogen worden gebruikt en bebouwd volgens de onderliggende bestemmingen.

De voor ‘Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied’ aangewezen gronden zijn, voor zover deze gronden op de bij het plan behorende “Kaart archeologie” zijn aangeduid met “archeologische verwachting middelhoog”, “archeologische verwachting hoog” en “archeologische verwachting hoog, historische kern”, bestemd voor het behoud van de archeologische waarden, met dien verstande dat de gronden tevens zijn bestemd voor de op de verbeelding eveneens aangegeven overige bestemmingen. Het plangebied is op de “Kaart archeologie” aangeduid als “archeologische verwachting hoog”.

Op de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologisch onderzoekgebied' mogen uitsluitend worden gebouwd: bouwwerken, voor zover deze zijn toegestaan voor de in het bovenstaande bedoelde, eveneens op de verbeelding voor deze gronden aangegeven, overige bestemmingen, indien bij de bouw hiervan geen grondwerkzaamheden worden uitgevoerd die dieper reiken dan 30 cm beneden het bestaande maaiveld, het bouwwerk dient ter vervanging van een bestaand bouwwerk, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid, het bouwwerk is gesitueerd binnen 3 m uit de fundering van een bestaand gebouw, of indien het bouwwerken betreft met geen grotere oppervlakte dan 1000 m² voor zover de gronden op de bij het plan behorende "Kaart archeologie" zijn aangeduid met "archeologische verwachting hoog" en voor zover de bouw van de bouwwerken plaats vindt op een grotere afstand dan 50 m van gronden die op de kaart zijn bestemd als 'Waarde - Archeologisch waardevol gebied'. Een vrijstelling kan worden verkregen door nader onderzoek (art. 49 lid 4 sub c).

De voor 'Waterstaat – Beheerszone Watergang' aangewezen gronden zijn bestemd voor de bescherming en beheer van naastgelegen watergangen en werkzaamheden in het kader van de verbetering van de naastgelegen watergangen. Op dergelijke gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan is het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen niet rechtstreeks mogelijk. Binnen de vigerende bestemming is het niet toegestaan om te bouwen buiten een agrarisch bouwperceel. Om de beoogde ontwikkeling te realiseren, dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden. Daarbij wordt tevens het bestaande gebouw planologisch vastgelegd.

1.4 Bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- Verbeelding: op de verbeelding zijn de bestemmingen in het plangebied weergegeven. Deze bestemmingen zijn gerelateerd aan de in de planregels opgenomen juridische regeling.
- Planregels: in de planregels is het gebruik van binnen het plangebied aangegeven gronden, opstellen en ander gebruik van gronden juridisch geregeld. Per bestemming is aangegeven wat er binnen de bestemmingen mogelijk en/of toegestaan is.
- Toelichting: in de toelichting zijn de aan het plan ter grondslag liggende gedachten en de uitkomsten van eventueel uitgevoerde onderzoeken opgenomen.

1.5 Leeswijzer

De toelichting is opgebouwd uit verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt allereerst ingegaan op de ruimtelijke structuur en de bestaande situatie van het plangebied, waarna de toekomstige situatie wordt weergegeven in hoofdstuk 3. Een beschrijving en toetsing van het relevante beleidskader op nationaal, provinciaal en gemeentelijke niveau staat in hoofdstuk 4. Vervolgens komen in hoofdstuk 5 de milieukundige randvoorwaarden en onderzoeken aan de orde. De juridische opzet van het plan staat in hoofdstuk 6. De financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid worden in hoofdstuk 7 beschreven.

2. BESTAANDE SITUATIE

2.1 Historie en ruimtelijke structuur omgeving plangebied

Het landschap waarin de gemeente Buren is gelegen, is voor een belangrijk deel gevormd door rivieren (Rijn, Waal, Linge). De huidige landschapsstructuur is een gevolg van de vroegere gletsjer en regenrivieren, die aan het einde van de IJstijd het Salien tot in het begin van het Holocene dikke pakketten, grindrijke, grove zonden hebben afgezet. Hierbij werden de grovere bestanddelen, zand en grind, dicht bij de oever afgezet. Aan beide zijden van de rivier ontstonden op deze manier oeverwallen. De oeverwallen langs de rivieren zijn hoger en droger gelegen en hebben een karakteristiek kleinschalig en besloten landschap met afwisseling van fruitgaarden, laanbeplanting, bosschages en landgoederen. Verder van de rivier af konden de lichtere (klei)deeltjes bezinken waardoor komkleigebieden ontstonden. Deze kennen een veel opener karakter.

Tot het moment dat gestart werd met de aanleg van kaden en dijken waren bewoning en landbouwkundig gebruik slechts in beperkte mate mogelijk. Reeds in de Vroege Middeleeuwen (500-1000-AD) zullen de eerste, lage kaden zijn opgeworpen om de verspreid liggende nederzettingen en het hierbij behorende akkerland te beschermen tegen wateroverlast. Van een regionaal georganiseerd dijk- en waterschapsbeheer of een gesloten dijkkring was echter nog geen sprake. Dit was voor het eerst het geval in de 13^e, of mogelijk zelfs pas in de vroege 14e eeuw. Het jaar 1327, toen de heren van Gelre de eerste landrechten verleenden aan de ambten Over- en Neder-Betuwe, wordt wat dit betreft vaak als uitgangspunt genomen. De doorgaande bedijking werd aangelegd over de hoger gelegen delen van de oeverwallen. In veel gevallen volgde de dijktracés (oude) rivierlopen, 'strangen' geheten, die werden buitengedijkt.

De uiterwaarden waren, door het risico van overstromingen in het groeiseizoen, slechts geschikt voor een agrarisch gebruik als wei- of hooiland. Bewoning in de uiterwaarden bleef beperkt tot enkele, op huisterpen gebouwde boerderijen na. De baksteenfabricage, die vanouds op kleinschalige en ambachtelijke wijze werden bedreven, ontwikkelde zich in de 19^e eeuw tot een grote, industriële bedrijfstak. Geschikt grondstof werd gevonden in de hoog opgeslibde uiterwaarden, die over grote oppervlakte werden afgeticheld. Steenovens en tichelgaten bepaalde omstreeks 1990 het beeld van vrijwel alle Neder-Betuwe uiterwaarden. Omstreeks 1900 waren in het Eiland van Maurik vier steenfabrieken aanwezig. De hoogwatervrije terpen van deze fabrieken zijn nog steeds te zien.

Een aantal gebieden binnen de gemeente Buren wordt gekenmerkt door bijzondere, met elkaar samenhangende sporen van de eeuwenoude bewoningsgeschiedenis van het gebied. Deze gebieden bevatten met name relictten van rivierlopen, dijken, kaden, dijkdoorbraakkolken, huisterpen, donken, woerden (hoger gelegen oude woongronden) en kenmerkende verkavelingen. Daarnaast betreft het gebieden waar vanouds weinig bewoning voorkomt of waar deze is gerangschikt volgens een kenmerkend bewoningspatroon.

Het plangebied is gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied ‘langs de Maurikse Wetering ten zuiden van Maurik’, met relictten van oude rivierlopen en waar vanouds weinig bewoning voorkomt. Dit heeft zich vertaald naar de dubbelbestemming ‘Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied’ (zie ook paragraaf 5.2).

2.2 Landschappelijke waarden omgeving plangebied

In de loop der tijd zijn in het Burense buitengebied, als gevolg van de voortdurende wisselwerking tussen natuurlijke gegevenheden, zoals reliëf, waterhuishouding en bodem enerzijds en het, met name agrarische, gebruik door de mens anderzijds, cultuurhistorische landschappen ontstaan die worden beschouwd als streekeigen. Het betreft hier het oeverwallandschap en het komlandschap.

Het plangebied is gelegen binnen het oeverwallandschap. Dit landschap heeft zich ontwikkeld op de hoger gelegen oeverwallen en wordt van oudsher gekenmerkt door:

- Reliëf: geulen, ruggen en huisterpen;
- Waterhuishouding: een relatief laag grond- en oppervlaktewaterpeil;
- Grondgebruik: een divers agrarisch gebruik, onder meer als grasland, akkerland en boomgaard, waarbij de diverse gebruiksvormen door elkaar heen voorkomen;
- Verkaveling: een kleinschalige verkaveling, waarbij zowel regelmatige als onregelmatige en zowel strookvormige als blokvormige percelen voorkomen en die voor een deel het reliëf volgt;
- Beplanting: relatief veel erf-, kavelgrens- en wegbeplantingen, boomgaarden en bosjes, met als meest kenmerkende boomsoorten eiken, essen, iepen, lindes, fruit-, noten- en kastanjebomen;
- Bebouwing: relatief veel bebouwing, waarbij deze zowel kan voorkomen in de vorm van geconcentreerd liggende buurtschappen en lintbebouwing als in de vorm van verspreid liggende bebouwing.

2.3 Bestaande situatie plangebied

Het perceel Provincialeweg 56 te Ingen wordt aan de noordzijde begrensd door de Maurikse Wetering. Aftakkingen van de watergang vormen de oostelijke en westelijke begrenzing van het plangebied. Op het terrein zelf is een ‘halve-maan’-vormige waterpartij aanwezig. Aan de zuidzijde wordt het plangebied middels een bestaande bomenrij gescheiden van de Provincialeweg. Achter deze bomenrij staat een transparant hekwerk met Hedra (onvergund). De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische gronden, met hier en daar verschillende (bedrijfs)woningen.

Halverwege het perceel is het plangebied via een eigen, bestaande inrit vanaf de Provincialeweg te betreden. Momenteel is het plangebied ingericht als siertuin.

Op het perceel is een gebouw van 52 m² en een bouwhoogte van circa 6 meter aanwezig. Het gebouw is op basis van het overgangsrecht toegestaan. Daarnaast bevindt zich binnen het plangebied een zeecontainer met een oppervlakte van 27 m² en een houten schuurtje van 22 m². Verder kent het terrein een groene invulling met grasvelden omzoomd door verschillende bomen en bosschages. Daarnaast is een (legale) waterpartij aanwezig in een ‘halve-maan’-vorm.

Bestaande situatie

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

3. TOEKOMSTIGE SITUATIE

3.1 Planvoornemen

Het planvoornemen betreft het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Het gaat hierbij om een specifieke vorm van hondentraining op nationaal en internationaal niveau, de zogenaamde agility-training. Hierbij worden de honden opgeleid voor het uitvoeren van bijzondere vaardigheden. De trainingen worden voornamelijk 's avonds gegeven. Per training worden circa 15 deelnemers verwacht. Per week worden drie trainingen gegeven (circa 150 trainingen op jaarbasis). Incidenteel worden op het terrein ook seminars en wedstrijden georganiseerd in de agility-hondensport, circa 10 á 15 keer per jaar met maximaal 150 bezoekers per event.

Ten behoeve van de zogenaamde agility-trainingen wordt op de achterzijde van het terrein, grenzend aan de Maurikse Wetering, een trainingsveld van 40 bij 25 meter aangelegd. Door een volgroeide bosschages wordt het trainingsveld aan het zicht onttrokken vanaf de Provincialeweg. Achter de volgroeide bosschage, gezien vanuit de Provincialeweg, worden twee lichtmasten geplaatst. Deze lichtmasten zullen niet hoger reiken dan het hoogste blaadje van de bomen (maximaal 12 meter). Doordat de lichtmasten achter de bosschage worden geplaatst, blijven de lampen onder de bomen en is er geen sprake van lichtoverlast voor de omgeving. De lichtmasten zullen daarnaast enkel aanstaan tijdens de trainingen in de avondperiode.

De reeds aanwezige zeecontainer en houten schuurtje worden verwijderd. Ter vervanging hebben de initiatiefnemers de wens om een kapschuur te realiseren met een oppervlakte van 198 m² met een goothoogte van 4 meter en een bouwhoogte van maximaal 6 meter, waarin zij toestellen, grasmaaiers, een tractor en andere gebruiksartikelen kunnen stallen. In de onderstaande tabel is weergegeven hoeveel vierkante meter voor welke functie gebruikt zal worden.

Ruimtebehoefte	Aantal m ²	Opmerkingen
Toestellen voor de hondentraining	25 m ²	
Camper – aanhangwagens met parcoursen en tractor	98 m ²	Op de aanhangwagens (2 st) staan de parcoursen die initiatiefnemers verhuren aan derden. Deze parcoursen kennen een behoorlijk prijskaartje. Stalling op het terrein is derhalve niet wenselijk, ook gezien de invloed van de weersomstandigheden.
Sanitaire voorzieningen	40 m ²	2 douches/2 wc per dames en heren
Receptie	35 m ²	
Totaal	198 m²	

De nieuwe schuur wordt tegen het bestaande gebouwtje van 52 m² aangebouwd. De totale oppervlakte aan bebouwing komt daarmee op 250 m². Gezien de schuur binnen de bestemming 'Uitstralingszone Verkeer' wordt gerealiseerd, dient het plan overlegd te worden met de wegbeheerder. Het bestaande gebouw van 52 m² zal omgezet worden naar een kantine en opleidingsruimte ten behoeve van de agility-hondensportschool. De kantine (ondergeschikte horeca) is alleen voor deelnemers en bezoekers van de hondensportactiviteiten, niet voor derden.

Gedurende de seminars en de wedstrijden zal een deel van het terrein in gebruik worden genomen als tijdelijke overnachtingsmogelijkheid voor de deelnemers. Hiertoe wordt een voorziening voor kleinschalig kamperen, met maximaal 15 standplaatsen gerealiseerd. De verblijfsduur bedraagt circa 2 tot 4 dagen, gedurende de 10 á 15 seminars en/of wedstrijden op jaarbasis. De sanitaire voorzieningen ten behoeve van de kampeervoorziening worden gerealiseerd in de eerder genoemde kapschuur.

Onderdeel van de voorgestane ontwikkeling is een opwaardering van het perceel. De ontwikkeling wordt daartoe binnen het bestaande landschappelijke kader, zoals genoemd in paragraaf 2.2, gerealiseerd. In de navolgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

3.2 Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassingsplan (LOP)

Om aan te sluiten bij de omliggende gronden, wordt het plangebied landschappelijk ingepast (zie afbeelding volgende pagina). Daarbij is aangesloten bij het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van de gemeente Buren. Het LOP is een uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019. Het landschapsontwikkelingsplan biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. Dit plan bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten alsmede vier praktisch werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie en het huidige gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen.

1. **Buren's historische rivierenlandschap** met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalige boeren;
2. **Rijswijk's weidse rivierenlandschap** van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijkswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
3. **Maurik's dynamische rivierenlandschap** van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden – dijk – oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld – ontgrondende oeverwal langs de Linge;
4. **Lienden's lommerrijke rivierenlandschap** met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden-Ommen-Ingen – tegenover de Utrechtse Heuvelrug – met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspolder van Aalst, Meerten, Ommen en Ingen in het zuiden.

Het plangebied valt onder het landschapsensemble ‘Mauriks dynamische rivierenlandschap’. In dit landschapsensemble is duidelijk het standaardbeeld van het historische rivierenlandschap te herkennen. Dit ensemble kent een grootschalige zonering van functies in 4 zones, van noord naar zuid:

- Het rivierbeheer is natuurlijk de belangrijkste functie van de uiterwaarden. De uiterwaarden worden verder deels gebruikt als extensieve weidegrond en voor natuurontwikkeling. Verder prominent aan rivier gekoppelde recreatie: het Eiland van Maurik en de aanliggende dijkzone;
- Wonen in woonwijken bij Maurik nabij de snelweg en werken op bedrijventerrein. Verder kent het gebied boomgaarden, afgewisseld met glastuinbouw, weilanden, akkers en paardenweitjes. Op de oeverwal overheerst naast het wonen, de boom- en fruitteelt en de akkerbouw. Verder natuurlijk bedrijvigheid in het dorp. Aan de zuidkant wordt de oeverwal afgezoomd met de Mauriksche Wetering die naast een waterhuishoudkundige ook een ecologische en recreatieve functie heeft en nog meer zal krijgen;
- Grootschalig landbouwgebied van Park, Hornixveld en De Broek;
- Ontgrondingen langs de Linge die daarna omgevormd worden tot een grootschalig (water)recreatiegebied.

Het plangebied is gelegen op een zogenaamde oeverwal. Zoals eerder benoemd in paragraaf 2.2 kenmerkt het oeverwallandschap zich op zijn beurt weer door:

- Reliëf: geulen, ruggen en huisterpen;
- Waterhuishouding: een relatief laag grond- en oppervlaktewaterpeil;
- Grondgebruik: een divers agrarisch gebruik, onder meer als grasland, akkerland en boomgaard, waarbij de diverse gebruiksvormen door elkaar heen voorkomen;
- Verkaveling: een kleinschalige verkaveling, waarbij zowel regelmatige als onregelmatige en zowel strookvormige als blokvormige percelen voorkomen en die voor een deel het reliëf volgt;
- Beplanting: relatief veel erf-, kavelgrens- en wegbeplantingen, boomgaarden en bosjes, met als meest kenmerkende boomsoorten eiken, essen, iepen, lindes, fruit-, noten- en kastanjebomen;
- Bebouwing: relatief veel bebouwing, waarbij deze zowel kan voorkomen in de vorm van geconcentreerd liggende buurtschappen en lintbebouwing als in de vorm van verspreid liggende bebouwing.

Landschappelijke inpassing

Om aan te sluiten bij het gestelde landschappelijke kader wordt de bestaande erf-, kavelgrens- en wegbeplanting behouden en versterkt. In het plangebied komen reeds de volgende boom- en plantensoorten voor: (haag)beuken, eiken, elzen, kornoeltjes, diverse taxodiums, gouden regen, hazelaars, hazelnoot, heesters, hortensia’s (klim), hulst, lep treur, kamperfoelie, krentenboom, krulhazelaars, laurier, moerbeibomen, olijfbomen, platanen, prunus, Rode en rose dendrons, seringen, sierconiferen, sierkers, tamme en wilde kastanje, topifera, treurberk, treur- en boswilgen, tulpenbomen, vlinderstruiken. De bestaande bosschages worden aangevuld met gebiedseigen soorten. Dit geldt tevens voor de locatie van de te slopen gebouwen, waar een nieuwe bosschage wordt aangebracht van gebiedseigen soorten.

Er worden in deze bosschages soorten toegepast zoals:

- Tilia platyphyllos – Zomerlinde;
- Acer campestre – Veldesdoorn;
- Viburnum opulus – Gelderse roos;
- Cornus – sanguinea – Rode kornoelje.

Aan de zuidzijde wordt het plangebied middels een bestaande bomenrij (walnootbomen) gescheiden van de Provincialeweg. Achter de walnootbomen is een transparant hekwerk met Hedra aanwezig (onvergund). De aanwezige Hedra wordt vervangen door een (wintergroene)haag. De haag wordt circa 1 meter breed in een losse structuur met los plantverband. De toe te passen soorten zijn een menging van bladhoudend laurier (40%), sleedoorn (10%), meidoorn (10%), haagbeuk (20%) en hazelaar (20%). Aan de oost- en westzijde wordt de haag doorgetrokken in een soort U-vorm. Door het aanplanten van de haag wordt het zicht vanaf de Provincialeweg naar het plangebied, en vise versa, beperkt. Door het aanplanten van de haag wordt daarnaast de kans op schadelijke drift ter plaatse van het plangebied beperkt. De haag wordt tevens juridisch-planologisch gewaarborgd middels de aanduiding 'specifieke vorm van groen – windhaag'.

Aan de noordzijde van het perceel daarentegen, is met name het creëren van een groen kader tussen het open agrarische landschap en het perceel van belang. Om deze reden is hier gekozen voor een meer open karakter, met open zichtlijnen vanaf de bebouwing, het trainingsveld en de voorziening voor kleinschalig kamperen naar het achterliggende, open agrarische gebied. Langs de Maurikse Wetering zijn in 2019 een aantal bomen aangeplant. Het betreffen Mispelbomen (Mespilus Gemanica 'Westerveld'). Deze bomen bevinden zich buiten de beschermingszone van de watergang, waardoor de watergang bereikbaar is voor onderhoud.

Daarnaast worden de bestaande zeecontainer en het houten schuurtje gesloopt en vervangen voor een groter, multifunctioneel gebouw. Dit gebouw zal tegen het bestaande gebouw worden gerealiseerd. Door de plaatsing van het gebouw in deze hoek wordt de bebouwing (het bestaande bijgebouw van 52 m² en de nieuwe kapschuur) geclusterd aan één zijde van het perceel.

Door de aanleg en instandhouding van deze landschappelijke inpassing kan gesteld worden dat sprake is van een passende landschappelijke inpassing binnen het gestelde landschappelijk kader. Het landschappelijk inpassingsplan is als bijlage 1 bij de toelichting opgenomen. In de planregels wordt het landschappelijk inpassingsplan juridisch gewaarborgd.

Landschappelijk inrichtingsplan (zie bijlage voor grotere uitsnede)

3.3 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

Het plangebied is gelegen aan de Provincialeweg (N320). Via een eigen inrit vanaf de Provincialeweg is het plangebied te bereiken. Via de Provincialeweg is het plangebied verbonden met de kernen Ingen en Maurik.

Voor het planvoornemen is een omgevingsvergunning voor het wijzigen van de bestemming van de in- /uitrit van siertuin naar sportaccommodatie op het adres Provincialeweg 56 in Ingen aangevraagd. Burgemeester en wethouders van de gemeente Buren hebben besloten dat de omgevingsvergunning verleend wordt. De uitweg moet daarbij voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De opstelruimte tussen de bestaande toegangspoort en (brom)fietspad moet vergroot worden zodat een afstand van 5 meter ontstaat tussen de toegangspoort en het (brom)fietspad;
- Er moet bij het verlaten van het terrein, gezien vanuit een voertuig tussen hek en (brom)fietspad, voldoende zicht zijn op het verkeer op (brom)fietspad en hoofdrijbaan;
- Voertuig voorwaarts vanaf de N320 het perceel oprijdt en het voertuig voorwaarts vanaf het perceel de N320 weer oprijdt;
- De bestuurders van de voertuigen mogen niet parkeren of stilstaan op de fietspaden en/of bermen;
- Tot slot wordt geadviseerd om bij de entree op eigen terrein enige (lage) verlichting aan te brengen zodat de entree vanaf de N320 ook 's avonds beter zichtbaar en herkenbaar is.

Met het realiseren van de in-/uitrit wordt rekening gehouden met de gestelde voorwaarden.

Verkeer

Bij ruimtelijke ontwikkelingen met een verkeersaantrekkende werking is het, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, van belang dat de verkeersgeneratie in beeld wordt gebracht. Aan de hand van deze gegevens kan geconcludeerd worden of de bestaande ontsluitingsweg het toenemend aantal verkeersbewegingen kan verwerken.

In de huidige situatie heeft het plangebied een agrarische bestemming en hierdoor al een bepaalde verkeerstrekkende werking. Door de realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen zal het aantal verkeersbewegingen ter plaatse toenemen. In de navolgende tabellen is de toename van het aantal verkeersbewegingen weergegeven. Daarbij is uitgegaan van de volgende punten:

- De verkeersbewegingen voor de deelnemers van trainingen, seminars en wedstrijden, medewerkers en bezoekers is gebaseerd op ervaringscijfers;
- Drie avonden per week worden trainingen gehouden. Elke training heeft maximaal 15 deelnemers (maximaal 150 trainingen op jaarbasis);
- Per training wordt gerekend op 5 auto's voor overig bezoek in de vorm van trainers, leveranciers en bezoekers;
- Bij seminars en/of wedstrijden worden maximaal 150 bezoekers verwacht. Daarbij wordt uitgegaan van een bezetting van 3 personen per auto.

Trainingen

Op reguliere dagen, dagen waarop enkel trainingen plaatsvinden, komen 20 auto's naar het plangebied. 15 auto's voor de deelnemers van de trainingen en 5 auto's voor overig bezoek. Dit betekent dat op een gemiddelde werkdag sprake is van een verkeersgeneratie van 40 mvt/ etmaal.

Beschrijving aanleiding	Aantal auto's	Verkeersbewegingen
<i>Deelnemers/ bezoekers trainingen</i>	20	40

Uit de telresultaten van de provincie blijkt dat er bijna 7000 motorvoertuigen per etmaal per werkdag zijn geregistreerd op de Provincialeweg. De verkeersgeneratie op reguliere dagen heeft nagenoeg geen invloed op de verkeersgeneratie van bijna 7000 motorvoertuigen per etmaal op de Provincialeweg. Verwacht wordt dat de Provincialeweg (N320) vanwege zijn huidige verkeersintensiteit en capaciteit de verkeersbewegingen zonder problemen kan verwerken.

Seminar- en/of wedstrijddagen (maatgevende dag)

De verkeersintensiteit zal op seminar- en/of wedstrijddagen echter hoger liggen. Op dergelijke dagen (15 keer per jaar) worden maximaal 150 bezoekers verwacht, verspreid over 50 auto's. Gedurende deze dagen wordt ook de voorziening voor kleinschalig kamperen in gebruik genomen (15 standplaatsen). Ten gevolge van de kampeervoorziening neemt het aantal verkeersbewegingen niet extra toe, aangezien deze in principe al zijn meegerekend bij de deelnemers/bezoekers van de seminars en/of wedstrijden.

Voor de worst-case scenario wordt het aantal verkeersbewegingen ten behoeve van de kampeervoorziening wel apart meegerekend. Daarbij wordt aangesloten bij de norm uit de CROW-publicatie. Op basis hiervan geldt een norm van 0,4 verkeersbewegingen per standplaats.

Beschrijving aanleiding	Aantal auto's	Verkeersbewegingen
<i>Deelnemers/ bezoekers seminars en/ of wedstrijden</i>	50	100
<i>Kampeerdere</i>		0,4 x 15 = 6
Totaal		106

Het aantal verkeersbewegingen bedraagt op wedstrijddagen 106 verkeersbewegingen. Verwacht wordt dat de Provincialeweg (N320) vanwege zijn huidige verkeersintensiteit en capaciteit de verkeersbewegingen als gevolg van de seminars en wedstrijden zonder problemen kan verwerken.

Parkeren

De gemeente Buren hanteert de kencijfers van kennisorgaan CROW als leidraad voor het bepalen van de parkeereisen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze kencijfers worden landelijk geaccepteerd als leidende adviesnormen voor parkeersituaties. De meest recente publicatie van het CROW betreft publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren.

De CROW-kencijfers bieden adviesnormen voor verschillende functies, en met verschillende bandbreedtes. De gemeente Buren hanteert in beginsel de maximale bandbreedte met de strengste norm. Dit vanwege het feit dat de gebieden niet goed zijn ontsloten met het openbaar vervoer; de NS/busstations zijn buiten de gemeente Buren gelegen.

Parkeerberekening

Bij de berekening van de parkeereis wordt altijd van de bestaande situatie uitgegaan als zijnde de nulsituatie waarbij het uitgangspunt geldt dat de parkeersituatie niet mag verslechteren. Ook in gebieden waar de parkeersituatie al slecht is kunnen ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden zolang aan dit uitgangspunt wordt voldaan. Daarom is het verschil in de parkeerbehoefte in de oude situatie vergeleken met de parkeerbehoefte in de toekomstige situatie. Dit verschil betreft de parkeereis.

1. Huidige situatie

Het perceel is in de huidige situatie in gebruik als grasland, landbouwgrond. In de CROW-publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren is voor dit gebruik geen parkeercijfer opgenomen. De parkeerbehoefte in de huidige situatie bedraagt derhalve nul.

2. Toekomstige situatie

De CROW-publicatie 381 Toekomstbestendig parkeren kent geen kencijfers voor een hondensportschool. De parkeerbehoefte in de toekomstige situatie wordt derhalve bepaalt aan de hand van ervaringscijfers. Voor het benodigde aantal parkeerplaatsen ten behoeve van de voorziening voor kleinschalig kamperen wordt aangesloten bij de recente parkeerkegetallen uitgegeven door het CROW. Op basis van de CROW-publicatie geldt voor de kampeervoorzieningen een parkeernorm van 1,2 parkeerplaatsen per standplaats.

In de onderstaande tabel is de parkeerbehoefte schematisch weergegeven.

Type	Aantal	Kengetal	Aantal parkeerplaatsen
Deelnemers trainingen	15	1 pp	15 parkeerplaatsen
Overige bezoekers trainingen	5	1 pp	5 parkeerplaatsen
<i>Seminar- en/of wedstrijddagen max. 150 deelnemers/bezoekers</i>	<i>50 auto's</i>	<i>50 pp</i>	<i>50 parkeerplaatsen*</i>
<i>Kampeerpplaatsen</i>	<i>15</i>	<i>1,2 pp</i>	<i>18 parkeerplaats**</i>
Totaal			38 parkeerplaatsen

** Bij seminar- en/of wedstrijddagen zijn er geen trainingen. De deelnemers parkeren dan op de 20 aanwezige parkeerplaatsen. De ontbrekende 48 parkeerplaatsen worden ingevuld aan de oost zijde van het terrein.*

*** Het gebruik van de kampeerpplaatsen hangt samen met de seminar- en/of wedstrijddagen. Op reguliere trainingsdagen zullen de kampeerpplaatsen niet gebruikt worden.*

Op de reguliere trainingsdagen is er sprake van een parkeerbehoefte van 20 parkeerplaatsen. Om in de benodigde parkeerbehoefte te voorzien, worden langs het bestaande pad tussen de entree en de kapschuur 20 parkeerplaatsen aangelegd. De parkeerbehoefte op reguliere dagen wordt daarmee volledig op eigen terrein afgewikkeld.

Op seminar- en/of wedstrijddagen zal de benodigde parkeerbehoefte hoger liggen. Voor de deelnemers en/of bezoekers wordt uitgegaan van maximaal 150 deelnemers/bezoekers per seminar en/of wedstrijd. Uitgaande van een bezetting van 3 personen per auto, betekent dit een benodigde parkeerbehoefte van 50 parkeerplaatsen. Zoals eerder genoemd worden ten behoeven van de agility-hondensportschool reeds 20 parkeerplaatsen aangelegd. Gedurende de seminar- en/of wedstrijden kunnen deze parkeerplekken eveneens worden ingezet. De overige 30 parkeerplaatsen worden op deze dagen tijdelijk opgevangen op een open grasvelden aan de oostzijde van terrein. Deze parkeervoorzieningen worden geheel onverhard. Ten aanzien van de kampeervoorziening is tevens behoefte aan 18 parkeerplaatsen. Per standplaats is voldoende ruimte om in de benodigde parkeerbehoefte te voorzien. De parkeerbehoefte op seminar- en wedstrijddagen wordt daarmee volledig op eigen terrein afgewikkeld.

De incidentele parkeervoorzieningen worden gedeeltelijk beoogd binnen de vrijwaringszone van de Maurikse Wetering. Aangezien het incidentele situaties betreft en de parkeervoorzieningen niet worden verhard, vormen de parkeervoorzieningen geen belemmering voor de bescherming en het beheer van de naastgelegen watergang.

Gesteld kan worden dat binnen het plangebied voldoende ruimte is om de parkeerbehoefte op eigen terrein op te vangen, zowel op reguliere dagen als op seminar- en/of wedstrijddagen (worstcase scenario).

4. BELEIDSKADER

4.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is geheel opgenomen in deze nieuwe visie.

De Nationale Omgevingsvisie biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee kan het Rijk inspelen op de grote uitdagingen die voor hen liggen. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgaven. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed. Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet het Rijk een proces in gang waarmee keuzes voor de leefomgeving sneller en beter kunnen worden gemaakt.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Deze belangen komen samen in vier prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Door het nationale karakter van de NOVI en de kleine schaal van onderhavig plan, heeft het voornemen nauwelijks raakvlak met dit nationale kader. Met onderhavig planvoornemen zijn geen nationale belangen in het geding.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening stelt het Rijk een aantal regels die zijn bedoeld om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen. Het Barro is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012 verder aangevuld.

Door het nationale karakter van het Barro en de kleine schaal van onderhavig plan, heeft dit voornemen nauwelijks raakvlak met dit nationaal juridisch kader. Het Barro bevat geen voor het plan relevante bepalingen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Met de inwerkingtreding op 1 oktober 2012 van artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) – de ladder voor duurzame verstedelijking – geldt voor alle juridisch verbindende ruimtelijke plannen van decentrale overheden die (planologisch) nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken een bijzonder procesvereiste.

Dit nationale belang houdt in dat, ten behoeve van een goed systeem van ruimtelijke ordening, een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij besluiten plaats dient te vinden. Deze zorgvuldige afweging heeft tot doel om, vanuit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, planologisch ongewenste versnippering en een onaanvaardbare leegstand te voorkomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is herzien en per 1 juli 2017 is de nieuwe ladder voor duurzame verstedelijking in werking getreden.

Het begrip ‘stedelijke ontwikkeling’ is in artikel 1.1.1, lid 1 sub i van het Bro gedefinieerd als: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Een aantal aspecten zijn van belang om te bepalen of en hoe de ladder moet worden toegepast, waaronder de vraag of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling en of de stedelijke ontwikkeling ‘nieuw’ is.

Uit de jurisprudentie, die is verschenen sinds de inwerkingtreding van de ladder, blijkt dat de afdeling bestuursrechtspraak een zekere ondergrens stelt aan ontwikkelingen wanneer het gaat om de beoordeling of sprake is van een stedelijke ontwikkeling.

Toetsing plangebied

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een wijziging van de bestemming ‘Agrarisch – Oeverwalgebied’ naar ‘Recreatie’ ten behoeve van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Bepaald dient te worden of deze wijziging een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt. In artikel 1.1.1. van het Bro is gedefinieerd wat onder een ‘stedelijke ontwikkeling’ dient te worden verstaan. Onder ‘stedelijke ontwikkeling’ wordt onder meer verstaan de realisatie van ‘andere stedelijke voorzieningen’. Uit de Nota van Toelichting (2017) blijkt dat onder ‘andere stedelijke voorzieningen’ ook ‘leisure’ moet worden verstaan. Een agility hondensportschool is een vorm van leisure en is aldus aan te merken als een ‘stedelijke ontwikkeling’.

In de ‘overzichtsuitspraak’ van de Raad van State is gedetailleerd uiteengezet wanneer een stedelijke ontwikkeling vervolgens als ‘nieuw’ is aan te merken en aldus sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Uit de uitspraak volgt dat een voorziene ontwikkeling voldoende ‘substantieel’ moet zijn om als nieuwe stedelijke ontwikkeling te classificeren. Om te bepalen of een voorziene ontwikkeling voldoende ‘substantieel’ is, wordt in onderlinge samenhang bezien of sprake is van een substantiële toename van het ruimtebeslag en/of een substantiële functiewijziging.

Uit de rechtspraak volgt dat voor de realisatie van een nieuw gebouw met een bruto vloeroppervlak kleiner dan 500 m² er in beginsel geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Voor bestaande gebouwen kan naar de toename in bruto vloeroppervlakte ten opzichte van de bestaande bruto vloeroppervlakte worden gekeken.

Als een toename van de bedrijfsbebouwing met minder dan 500 m² wordt toegestaan, hoeft er geen sprake te zijn van een substantiële toename van het ruimtebeslag en dus ook niet van nieuwe stedelijke ontwikkeling. In onderhavig plan is sprake van een functiewijziging van een bestaand gebouw van 52 m² en het realiseren van een nieuwe gebouw van circa 198 m². De toename aan bebouwing blijft onder de gestelde grens van 500 m². Gesteld kan worden dat er geen sprake is van een substantiële toename van het ruimtebeslag. Dit blijkt ook uit een uitspraak van de Raad van State van 24 augustus 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2319), waar een uitbreiding van bedrijfsbebouwing met 280 m² ook niet als substantieel ruimtebeslag werd gekwalificeerd.

Het planvoornemen voorziet daarmee in extra ruimtebeslag ten opzichte van de vigerende situatie. Er is echter geen sprake van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' als bedoeld in de laddertoets. Wel is een motivering nodig waaruit blijkt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, waarbij aandacht wordt besteed aan de behoefte van het plan.

Behoefte

In heel Nederland zijn er maar een beperkt aantal agility-hondensportscholen. Een agility-hondensportschool in combinatie met een kampeerterrein is uniek vanwege de mogelijkheid om tijdens een evenement te kunnen verblijven. Daarnaast draagt de omzetting van agrarisch naar leisure ('Recreatie – Agility hondensportschool') bij aan het versterken van de vitaliteit van het landelijk gebied. Een agility-hondensportschool trekt meer toeristen aan en de kwaliteit van de omgeving, ten opzichte van de bestaande situatie, wordt fors verbeterd. De kwaliteit van het plangebied wordt behouden, doordat het perceel goed onderhouden wordt. Gesteld kan worden dat er voldoende behoefte is aan het planvoornemen, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 is de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Deze Omgevingsvisie gaat over 'Gaaf Gelderland'. 'Gaaf' is een woord met twee betekenissen. 'Gaaf' betekent 'mooi' en gaat over wat – historisch en landschappelijk gezien – heel mooi en ongeschonden is. Het beschermen waard! Maar 'gaaf' verwijst ook naar dat wat 'cool' en nieuw en vernieuwend is; aantrekkelijk voor nieuwe generaties. Het ontwikkelen waard! Beide kanten zijn van toepassing op Gelderland en onlosmakelijk verbonden met de Gelderlanders. Beide aspecten zijn dan ook opgenomen in de Gelderse Omgevingsvisie.

In de Omgevingsvisie staat een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- **Gezond en veilig:**
 - Een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna;
 - Voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen;
 - Aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- **Schoon en welvarend:**
 - Een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijs instellingen;
 - Het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen;
 - Het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland bevat de hoofdlijnen van het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland beschrijft de strategische hoofdpunten voor de lange termijn. Deze zijn onderverdeeld in zeven thema's, te weten energietransitie, klimaatadaptie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. In de Omgevingsverordening wordt uitvoering gegeven aan de Gelderse Omgevingsvisie en het realiseren van het wensbeeld van de provincie.

Gelderse Ladder voor duurzame verstedelijking

De provincie verwacht van gemeenten dat zij bij grotere initiatieven nagaan of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling die afgewogen moet worden. Als de nieuwe situatie qua omvang (aantallen woningen of oppervlaktes) of qua effecten (milieuhinder, verkeersaantrekkende werking e.d.) dusdanig is dat de aard van het betreffende buitengebied qua karakter verandert, is er sprake van een grootschalige ontwikkeling. In die gevallen is een afweging op grond van de Gelderse Ladder voor duurzaam ruimtegebruik aan de orde en dient de behoefte voor de ontwikkeling aangetoond te worden. In onderhavige planvoornemen is geen sprake van een grootschalige ontwikkeling (zie ook paragraaf 4.1 Ladder voor duurzame verstedelijking).

Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit de Omgevingsvisie te realiseren. Om samen een gaaf Gelderland te bereiken, wordt de focus gelegd op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. In de verordening wordt richting gegeven aan de zeven samenhangende thema's/ambities uit de Omgevingsvisie.

Het plangebied valt volgens de Omgevingsverordening onder de volgende gebieden:

- **Plussenbeleid**
(Regels Landbouw)
- **Overig gebied glastuinbouw**
(Regels Glastuinbouw)
- **Tijdelijk verbodsgebied uitbreiding bestaande glastuinbouw**
(Regels Glastuinbouw)
- **Tijdelijk verbodsgebied nieuwvestiging glastuinbouw**
(Regels Glastuinbouw)

- **Tijdelijk verbodsgebied hervestiging glastuinbouw**
(Regels Glastuinbouw)
- **Nationaal landschap buiten Gelders natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone en Nieuw Hollandse Waterlinie**
(Regels Landschap)
- **Intrekgebied**
(Regels Water en Milieu)

Landbouw

Het plussenbeleid is van toepassing op niet-grondgebonden veehouderijbedrijven en –takken. Met het plussenbeleid wordt het ontstaan van een niet-grondgebonden bedrijf onderdeel van een bestaand bedrijf een uitbreiding van een niet-grondgebonden bedrijf of onderdeel van een bedrijf groter dan 500 vierkante meter gebonden aan de kwalitatieve eisen van het Plussenbeleid. Onderhavig planvoornemen heeft geen betrekking op een veehouderijbedrijf en/of –tak.

Glastuinbouw

De Omgevingsverordening bevat een drietal tijdelijke verboden op grond van artikel 4.1, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening. In het plangebied geldt een verbod voor de uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven. Onderhavig planvoornemen heeft geen betrekking op een glastuinbouwbedrijf.

Nationaal landschap buiten Gelderse natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone en Nieuw Hollandse Waterlinie

Het plangebied is gelegen binnen een Nationaal landschap maar buiten de Groene ontwikkelingszone, het Gelders natuurnetwerk en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Voor het Nationaal landschap is het uitgangspunt dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in Nationale landschappen de kernkwaliteiten van dat specifieke deel van het Nationaal landschap niet aantasten, d.w.z. daar geen afbreuk aan doen. Door een goed ontwerp op een goede landschappelijke inpassing is het zelfs mogelijk om soms een bijdrage aan de kernkwaliteiten te leveren. Voor het plangebied is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarbij aansluiting is gezocht bij de kernkwaliteiten van het gebied. Gesteld kan worden dat in voldoende mate rekening is gehouden met de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap ter plaatse. De provincie Gelderland heeft op 2 februari 2021 tevens geconcludeerd dat de beoogde ontwikkeling op deze locatie geen gevolgen heeft voor het Nationaal Landschap.

Intrekgebied

De provincie streeft er naar het grondwater als bron voor de drinkwatervoorziening te beschermen. Voor een effectieve en duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening maakt de provincie onder andere gebruik van regelgeving en vergunningverlening. De provincie wil niet dat fossiele energie (aardgas, aardolie, schaliegas of steenkoolgas) gewonnen wordt in de intrekgebieden voor de drinkwatervoorziening. De Omgevingsverordening regelt dan ook dat een bestemmingsplan ter plaatse van een intrekgebied niet mag voorzien in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt. Onderhavig plan voorziet niet in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt.

Overige gebieden

De overige gebieden waar het plangebied onder valt, zijn niet direct van toepassing op het plangebied en/of voornemen en vormen daarmee geen beperking op het planvoornemen.

Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het provinciaal beleid.

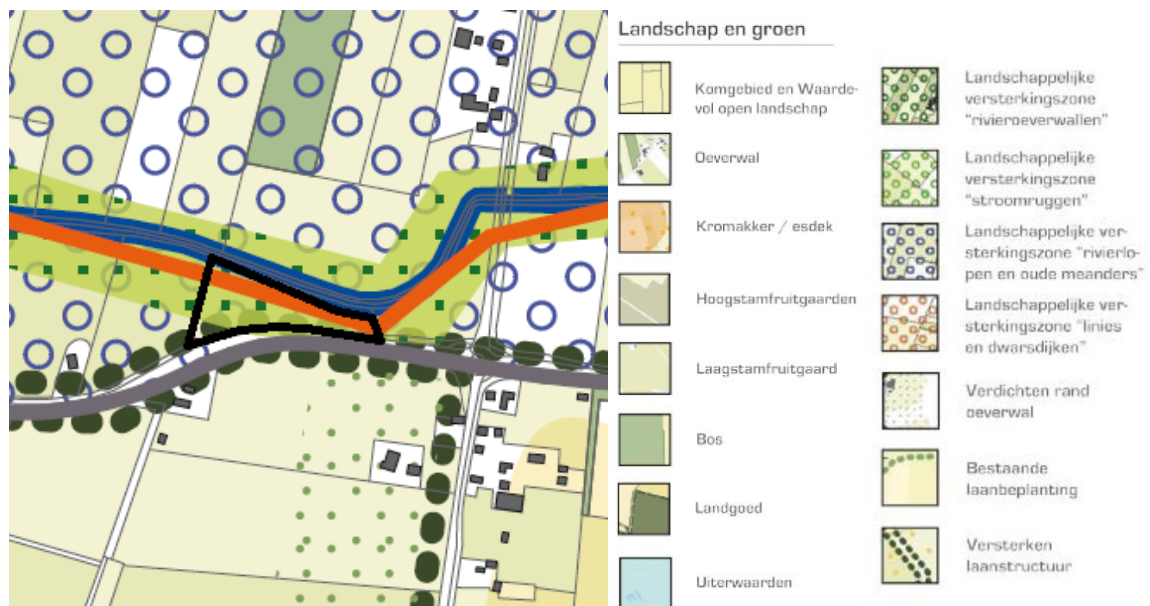
4.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie 2009-2019

De Structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van de gemeente Buren, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid.

De structuurvisie bevat voor iedere kern kenmerken die waardevol en behoudenswaardig zijn. Ook zijn per kern de bijzondere kwaliteiten van de omliggende buitengebieden aangeduid, waaronder waardevolle gebieden, landschappelijke grenzen, bufferzones, waardevolle landschapselementen, kenmerkende kleinschaligheid en waardevolle ruimtelijke relaties. De structuurvisie vormt een leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven.

De gemeente kent weinig verstedelijking, waardoor kwaliteiten als rust, ruimte en een schoon milieu nog ruimschoots aanwezig zijn. Het ruimtelijk beleid van de gemeente is er op gericht deze kwaliteiten te behouden en verder uit te bouwen, zodanig dat deze kwaliteiten bepalend worden voor het imago van de gemeente. Nieuwe ontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de karakteristiek van het landschap en respect te tonen naar het cultuurhistorisch verleden.

Uitsnede structuurvisie Buren 2009-2019 (plangebied zwart omlijnd)

Het plangebied is gelegen op een oeverwal. Op de oeverwallen en stroomruggen wordt gestreefd naar een verdere ontwikkeling van het grondgebonden landbouwkundig gebruik, in samenhang met behoud, herstel en ontwikkeling van de specifieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden, welke de besloten, kleinschalige karakteristiek van de oeverwallen en stroomruggen ondersteunen. Het behoud van hoogstamfruitgaarden wordt gestimuleerd. Evenals nieuwe ontwikkeling hiervan. Het streven is om de laanbeplanting langs de Provincialeweg te versterken.

Daarnaast is het plangebied aangewezen als landschappelijke versterkingszone 'rivieroeverwallen'. Ter plaatse van deze zone worden nieuwe landgoederen, buitenplaatsen, ruime erven en groene kavels gestimuleerd.

Het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen inclusief landschappelijke inpassing, sluit aan bij het gestelde in de structuurvisie. In het landschappelijk inpassingsplan is in voldoende mate aansluiting gezocht bij de specifieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden van het gebied.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

De gemeente Buren heeft haar landschappelijke ambities uit de Structuurvisie Buren 2009-2019 nader uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan (vastgesteld 30 oktober 2012). Het Landschapsontwikkelingsplan biedt instrumenten en houvast om ontwikkelingen in het landschap in de gewenste richting te begeleiden. In dit plan beschrijft de gemeente wat ze in het landschap willen versterken en hoe ze dit willen doen. Het plan bestaat uit een visiedeel, een uitvoeringsprogramma met (voorbeeld)projecten, alsmede vier praktische werkboeken voor vier verschillende landschappen en een aanvullende beleidsnotitie over de landschapsversterkingszones zoals die zijn aangegeven in de structuurvisie.

Binnen de gemeente Buren zijn – op basis van de historie en het gebruik – verschillende varianten van het rivierenlandschap te herkennen.

- **Buren's historische rivierenlandschap** met zes dubbellintdorpen op smalle stroomruggen en het stadje Buren aan de Korne, met een afwisseling van burgerlijk verpozen en grootschalig boeren;
- **Rijswijk's weidse rivierenlandschap** van de binnen- en buitendijkse agrarische polders in en om het Rijswijkse Veld waar verhalen over de verdwenen en verschenen rivieren te lezen zijn;
- **Maurik's dynamische rivierenlandschap** van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden – dijk – oeverwal (met Maurik) – komgebied het Broek en het Hornixveld – ontgrondende oeverwal langs de Linge;
- **Lienden's lommerrijke rivierlandschap** met lintbebouwing op het brede stroomruggencomplex van Lienden – Ommeren – Ingen – tegenover de Utrechtse Heuvelrug – met de uiterwaarden van de Nederrijn en de Marspolder in het noorden en de dorpspolders van Aalst, Meerten, Ommeren en Ingen in het zuiden.

Vervolgens is de visie nader uitgewerkt en per onderscheiden deelgebied (27 stuks) binnen de vier verschillende landschapsensembles geconcretiseerd. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Maurik's dynamisch rivierenlandschap, deelgebied 'Oeverwal ten westen van Maurik met de dijkzone: laan van erven'.

Te stimuleren landschapselementen zijn:

- Pad met singel van Hondсроos en Sleedoorn;
- Pad langs singel van Hondсроos en Sleedoorn tussen flauwe oever van waterloop;
- Voorpootbomen in wegberm als deel van de Betuwse laantjes;
- Dorpsomgaard: pad met enkele fruitbomen vanaf dijk naar Parkstraat.

Bij de herontwikkeling is in voldoende mate rekening gehouden met de landschapsensembles van het gebied. Zie paragraaf 3.2.

Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt dat het planvoornemen past binnen het gemeentelijke beleid.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Archeologie

Verdrag van Malta

In 1992 ondertekende een aantal Europese lidstaten, waaronder Nederland, in Valletta het Verdrag van Malta. Dit Europese verdrag is erop gericht het archeologisch erfgoed beter te beschermen (officieel heet het verdrag dan ook ‘Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed’). Door het aantal grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen wordt het archeologisch erfgoed in toenemende mate bedreigd. De uitgangspunten van het Verdrag van Malta luiden:

- Streven naar behoud ter plaatse (‘in situ’) van archeologische waarden. Conservering van archeologische resten kan het beste in de bodem;
- Het tijdig rekening houden met aanwezige of te verwachten archeologische resten bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- De verstoorder betaalt de kosten voor archeologisch onderzoek als in situ behoud niet mogelijk is. De verstoorder wordt hiermee gestimuleerd om naar alternatieven te zoeken voor de ontwikkeling.

Het Nederlandse parlement bekrachtigde middels een goedkeuringswet in 1998 het verdrag.

Erfgoedwet en ruimtelijke plannen

De bekrachtiging van het Verdrag van Malta maakte de weg vrij om archeologisch erfgoed in wetgeving te verankeren. In oktober 2003 ging een eerste wijzigingsvoorstel naar de Tweede Kamer. Dit leidde uiteindelijk tot de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) per 1 september 2007. Deze wijzigingswet maakte het mogelijk onder meer delen van de toenmalige Monumentenwet 1988 aan te passen zodat overheden bij hun ruimtelijke plannen in het vervolg rekening houden met erfgoed in de bodem en alleen opgraven als behoud in de bodem niet mogelijk is. Aangezien een belangrijk deel van de ruimtelijke ontwikkeling via bestemmingsplannen en verordeningen bij gemeenten is neergelegd, zijn gemeentelijke overheden grotendeels belast met de zorgplicht voor het archeologische erfgoed op haar grondgebied. Inmiddels is per 1 juli 2016 de Erfgoedwet van kracht. Hierin wordt het behoud en beheer van Nederlands erfgoed in één integrale wet geregeld.

Gemeentelijk beleid

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wamz zijn Nederlandse gemeenten, waaronder Buren, hun (potentiële) archeologisch erfgoed in kaart gaan brengen en van een waardering voorzien. Buren deed dat in de periode 2007-2008 middels het opstellen van een archeologische waarden- en verwachtingskaart welke als basis diende voor de gemeentelijke beleidsadvieskaart. De beleidsadvieskaart dient nog steeds als basis voor bestemmingsplannen (inmiddels wordt gewerkt aan een tweede generatie waarden- en verwachtingskaart die zal uitmonden in een aangepaste beleidskaart; vaststelling voorzien eind 2020).

Binnen de gemeente zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

Cat. 0	Archeologisch Rijksmonument	Wettelijk beschermd, par. 3.1 Erfgoedwet
Cat. 1	AMK-terrein (archeologisch waardevol gebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm)
Cat. 2	Hoge verwachting, historische kern (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 100 m ²)
Cat. 3	Hoge verwachting ondieper dan 1,5 m (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 1.000 m ²)
Cat. 4	Middelhoge verwachting (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 30 cm en 2.000 m ²)
Cat. 5	Lage verwachting (archeologisch onderzoeksgebied)	Planologisch beschermd, dubbelbestemming (grenswaarde 100.000 m ²)

Voor de waarborging van de archeologische waarden zijn in het vigerende bestemmingsplan regelingen opgenomen, waarbij de beleidsadvieskaart als uitgangspunt dient. Voor alle genoemde categorieën geldt in principe als doelstelling: behoud in de huidige staat van eventuele resten.

Onderzoek

Uitsnede archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart gemeente Buren (plangebied rood omlijnd)

Op de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Buren heeft het plangebied een hoge archeologische verwachtingswaarden, waarbij resten ondieper dan 1,5 meter beneden maaiveld of dieptelegging voorkomen. Voor dergelijke gebieden gelden de volgende voorwaarden: *plangebied in de historische kern groter dan 100 m² en in overig gebied groter dan 1.000 m² en/of gelegen binnen een straal 50 m van AMK-terrein; geen bodemingrepen dieper dan 30 cm-maaiveld.*

Aan de overzijde ligt een behoudenswaardige ijzertijd-nederzetting met inheems Romeinse componenten (AMK-terrein). De vraag is of ook aan deze zijde een vindplaats is te verwachten of dat deze doorloopt, aangezien het planvoornemen plaatsvindt binnen 50 meter van het AMK-terrein. Gezien de ligging binnen 50 meter van het AMK-terrein zou een archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn bij bodemingrepen dieper dan 30 cm-maaiveld, ongeacht het oppervlakte.

De beoogde nieuwbouw (kapschuur) zal gerealiseerd worden middels een vloer met vorstrand. Onder de buitengevels wordt een balk gerealiseerd die een hoogte van 500 mm heeft, het overige vloerveld bestaande uit een betonvloeren en isolatie heeft een dikte van 270 mm. Voor het overgrote deel voldoet het planvoornemen aan de grens van 30 cm-maaiveld, enkel de vorstrand overschrijdt deze diepte.

Daarnaast is het terrein in de afgelopen jaren dusdanig geroerd. Zo is door de vorige eigenaar de 'halve-maan'-vormige waterpartij aangelegd (2002) en het bestaande gebouw gebouwd (2008). Bij de aanleg van deze waterpartij (met een diepte van bijna 1,5 meter) en de bouw van het gebouw zijn geen archeologische vondsten aangetroffen.

Advies Omgevingsdienst

Het planvoornemen is ten aanzien van het aspect archeologie voorgelegd aan de Omgevingsdienst Rivierenland. Zij stellen dat gezien de minimale bodemingrepen (enkel de vorstrand overschrijdt de grenswaarden), de plaatsing van het gebouw (achter het bestaande gebouw, verder van het AMK-terrein af) en de werkzaamheden die reeds op het perceel hebben plaatsgevonden (waarbij geen archeologische resten zijn aangetroffen), dat de trefkans op archeologische vondsten ter plaatse van de beoogde bodemingrepen dusdanig laag is dat een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Wel wordt ten aanzien van toekomstige werkzaamheden de archeologische waarden van het gebied gewaarborgd middels de dubbelbestemming 'Waarde - archeologisch onderzoeksgebied 1'. Voor deze gronden geldt een onderzoeksgrens bij bodemingrepen van meer dan 1.000 m² van 30 cm diep en voor zover de bouw van de bouwwerk(en) plaatsvindt op een kleinere afstand van 50 m van gronden die zijn bestemd als 'Waarde - Archeologisch waardevol gebied'.

Conclusie

Gezien de minimale bodemingrepen (enkel de vorstrand overschrijdt de grenswaarden), de plaatsing van het gebouw (achter het bestaande gebouw, verder van het AMK-terrein af) en de werkzaamheden die reeds op het perceel hebben plaatsgevonden (waarbij geen archeologische resten zijn aangetroffen), dat de trefkans op archeologische vondsten ter plaatse van de beoogde bodemingrepen dusdanig laag is, dat het aspect archeologie geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen. In het bestemmingsplan wordt wel dubbelbestemming 'Waarde – Archeologisch zoekgebied - 1' opgenomen ter bescherming van archeologische waarden bij toekomstige werkzaamheden.

5.2 Cultuurhistorie

Beleidskader

Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in structuurvisies, bestemmingsplannen en milieueffectrapportages. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Op 5 juli 2011 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gepubliceerd. Vanaf 1 januari 2012 moet ieder nieuw bestemmingsplan een analyse van cultuurhistorische waarden bevatten. In aansluiting op de Wet tot wijziging van de Monumentenwet 1998 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in mei 2011, zijn op 17 juni 2011 het Bro, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en het Besluit archeologische monumentenzorg (Bamz) aangepast. Door een wijziging van het Bro moeten cultuurhistorische waarden voortaan vooraf in het proces van ruimtelijke ordening worden meegenomen, met name bij de voorbereiding en vaststelling van bestemmingsplannen. Het Bro bevat eisen waaraan de voorbereiding van een bestemmingsplan moet voldoen. Zo wordt onder meer een beschrijving verlangd van de manier waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten wordt omgegaan. De wetgever wil hiermee bereiken dat aandacht voor cultuurhistorische waarden voortaan in het planproces naar voren worden gehaald.

In de toelichting van een bestemmingsplan dient een beschrijving te worden opgenomen over hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. De opsteller en vaststeller van het bestemmingsplan is daarmee dus verplicht om verder te kijken dan alleen naar het facet archeologie. Ook de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie dienen meegenomen te worden in de belangenafwegingen. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Gemeentelijk beleid

Een aantal gebieden binnen de gemeente wordt gekenmerkt door bijzondere, met elkaar samenhangende sporen van de eeuwenoude bewoningsgeschiedenis van het gebied. Deze gebieden bevatten met name relictten van rivierlopen, dijken, kaden, dijkdoorbraakkolken, huisterpen, donken, woerden (hoger gelegen oude woongronden) en kenmerkende verkavelingen. Daarnaast betreft het gebieden waar vanouds weinig bewoning voorkomt of waar deze is gerangschikt volgens een kenmerkend bewoningspatroon.

In het kader van een verdere ontwikkeling van landschappelijke waarden, natuurwaarden en cultuurhistorische waarden (LNC-waarden) en het recreatief medegebruik, wordt gestreefd naar het behoud en eventueel naar het herstel van de cultuurhistorische waarden van deze gebieden. Ontwikkelingen die deze waarden aantasten worden tegengegaan.

Onderzoek

Het plangebied is gelegen binnen het cultuurhistorisch waardevolle gebied 'langs de Mauriksche Wetering ten zuiden van Maurik', met relictten van oude rivierlopen en waar vanouds weinig bewoning voorkomt. Dit heeft zich vertaald naar de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied'.

De dubbelbestemming is gericht op het behoud en het herstel van de hier voorkomende cultuurhistorische waarden. Hiertoe maakt de dubbelbestemming werkzaamheden gericht op het herstel van verloren gegane cultuurhistorische waarden mogelijk.

Onder cultuurhistorische waarden wordt gerekend:

- Reliëf: de ruggen, geulen, dijken, kaden en huisterpen;
- Waterhuishouding: de contouren van de waterpartijen;
- Verkaveling: de tracés en patronen van de kavelgrenzen, wegen en waterlopen;
- Bebouwing: de locaties van de bebouwing, zoals deze op de desbetreffende gronden voorkomen, dan wel uit historische bronnen bekend zijn.

Op gronden met de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied' mag uitsluitend worden gebouwd, mits hierbij de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden, of de mogelijkheid tot het herstel van deze waarden, niet blijvend onevenredig worden geschaad.

In hoofdstuk 2 is beschreven welke cultuurhistorische waarden het oeverwallandschap kenmerkt. Bij het landschappelijke inpassingsplan is in voldoende mate rekening gehouden met voorkomende cultuurhistorische waarden van het plangebied.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.3 Bedrijven en milieuzonering

Wet milieubeheer

De Wet milieubeheer zorgt er voor dat milieuoverlast in woongebieden zo veel mogelijk wordt beperkt. Alle voorzieningen en bedrijven die overlast veroorzaken, moeten daarom een vergunning hebben in het kader van de Wet milieubeheer. In aanvulling op een milieuvergunning worden er in voorkomende gevallen ook afstanden vastgelegd tussen bedrijven en woonbuurten.

De benodigde afstand tussen bedrijven en woonbuurten is afhankelijk van de aard en omvang van het bedrijf en de omgeving. De richtafstanden zijn vastgelegd in de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten). Voor een rustige woonomgeving gelden andere eisen dan voor drukke woonwijken, gemengde gebieden en landelijk gebieden.

Milieucategorie	t.o.v. rustige woonwijk	t.o.v. gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1.000 meter	700 meter
6	1.500 meter	1.000 meter

Onderzoek

Voor onderhavig planvoornemen dient rekening gehouden te worden met zowel de milieuf afstand van de agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen ten opzichte van milieugevoelige functies (woningen), alsmede de milieuf afstand van de omliggende bedrijven ten opzichte van de kampeervoorziening (milieugevoelige functies op basis van de Wet milieubeheer).

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Buren. Derhalve wordt aangesloten bij de richtafstanden t.o.v. rustige woonwijk.

Afstand milieubelastende bedrijven t.o.v. het plangebied

In de omgeving van het plangebied komen de volgende milieubelastende bedrijven voor:

Locatie	Soortbedrijf	Milieucat.	Richtafstand	Werkelijke afstand
Provincialeweg 4	Groothandel in groente en fruit	2	30 meter	400 meter
Provincialeweg 49	Autosloperij	3.2	100 meter	350 meter
Zwarter Paard 17	Transportbedrijf	3.2	100 meter	190 meter

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat ruimschoots voldaan wordt aan de vereiste richtafstanden tot de omliggende bedrijven.

Afstand plangebied t.o.v. milieugevoelige functies

Volgens de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' geldt voor een goede ruimtelijke ordening een stappenplan (zie bijlage 5 in de publicatie van de VNG). Stap 1 is toetsen of binnen de richtafstand gevoelige objecten liggen. Indien binnen de richtafstand een gevoelig object ligt, dan volgt nader onderzoek (akoestisch onderzoek).

Voor een hondendresseurterrein geldt een richtafstand van 50 meter en voor een Dierenasiel en – pension een richtafstand van 100 meter. De voorziening voor incidenteel kamperen valt op basis van de VNG-brochure eveneens onder milieucategorie 3.1 op basis van geluid. Dit betekent dat de bedrijfsactiviteiten op minimaal 50 meter afstand van milieugevoelige objecten plaats dienen te vinden.

In de omgeving van het plangebied komen de volgende milieugevoelige functies voor:

Locatie	Functie	Werkelijke afstand
Zwarte Paard 2a	Woning	45 meter
Zwarte Paard 2b	Woning	95 meter
Zwarte Paard 2	Woning	120 meter
Zwarte Paard 7	Woning	155 meter
Tielseweg 5	Woning	215 meter
Tielseweg 28	Woning	255 meter
Tielseweg 30	Woning	235 meter

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat slechts één (bedrijfs)woning zich binnen de richtafstand van 50 meter bevindt, woning Zwarte Paard 2a. Daar bovenop geldt dat blafgeluid als een impulsgeluid moet worden beschouwd en voor de omgeving als extra hinderlijk wordt beschouwd. Om een voldoende woon- en leefmilieu ter plaatse van omliggende milieugevoelige functies te kunnen garanderen, is een akoestisch onderzoek t.b.v. de agility-trainingen uitgevoerd.

Akoestisch onderzoek industrielawaai

In opdracht van Aeres Milieu, is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de geluiduitstraling van een agility-hondensportschool met minicamping, aan de Provincialeweg 56, te Ingen. Aanleiding van het onderzoek is om aan te tonen dat de agility-hondensportschool vanuit akoestisch oogpunt inpasbaar is. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 2 bij deze toelichting.

Langtijdgemiddelde geluidbelastingen

Bij alle waarneempunten op de woningen in de directe omgeving wordt voldaan aan de eisen van stap 2 van de VNG ten aanzien van de langtijdgemiddelde geluidbelasting.

Maximale geluidbelastingen

De optredende geluidbelastingen ten aanzien van het blaffen van honden voldoen ter plaatse van de woning aan de Provincialeweg 2A niet aan de geluideisen van stap 2 van de VNG. Er wordt wel voldaan aan stap 3 en aan de eisen uit het Activiteitenbesluit.

Gezien de ligging van de woningen nabij de Provincialeweg (met een intensiteit van ongeveer 7000 motorvoertuigen per etmaal) is het de vraag of het omgevingstype 'rustige woonwijk' hier wel zo gepast is. Zou worden getoetst aan het omgevingstype 'gemengd gebied' dan zou worden voldaan aan de bijbehorende eisen van stap 2. Gezien de geringe overschrijding van stap 2 (regime rustige woonwijk) met maximaal 3 dB(A) in de avondperiode (en tot 22 uur) wordt voorgesteld deze overschrijding te accepteren.

Ten aanzien van de overige (mobiele) bronnen wordt bij alle waarneempunten voldaan aan de maximale geluidniveaus volgens stap 2 van de VNG.

Indirecte hinder

De motorvoertuigen die vanuit de parkeerplaats naar het westen rijden zullen ter plaatse van de woningen reeds de juiste snelheid hebben bereikt en zijn niet meer te onderscheiden van het overige verkeer. Derhalve is de indirecte hinder in onderhavig onderzoek niet beschouwd.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.4 Bodemkwaliteit

Besluit bodemkwaliteit

Om te zorgen voor een balans tussen de bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu én gebruik van de bodem voor maatschappelijke ontwikkeling, zoals woningbouw of de aanleg van wegen, is in 2008 het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) in werking getreden. Het doel van het Bbk is duurzaam bodembeheer.

Op grond van artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening moet een bodemonderzoek worden verricht om de realiseerbaarheid van een bestemmingswijziging te beoordelen. Voor alle bestemmingen waar een functiewijziging of herinrichting mogelijk is, moet ten minste een verkennend bodemonderzoek verricht worden.

Verkennd bodemonderzoek

Door Aeres Milieu is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 3 bij de toelichting. Uit het rapport volgen de volgende conclusies en aanbevelingen.

Tijdens de veldinspectie op de locatie zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn zintuigelijk in bij een tweetal boringen bijmengingen met baksteen en puin waargenomen; onder de klinkerverharding. Omdat er puin is aangetroffen zou het per definitie asbesthoudend kunnen zijn. Aangezien onbekend is waar deze grond van afkomstig is, kan geen uitspraak worden gedaan of deze grond onverdacht is op het voorkomen van asbest. Om asbest uit te sluiten is een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5707 uitgevoerd (zie navolgende paragraaf).

Uit de analyseresultaten blijkt dat de bovengrond plaatselijk licht verhoogd is met nikkel. De bovengrond onder de klinkerverharding is licht verhoogd met PAK en som PCB. In de ondergrond zijn geen gehalten gemeten verhoogd ten opzichte van achtergrondwaarden. Het freatisch grondwater is licht verhoogd met barium.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling (minicamping, hondensportschool en kapschuur).

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond mogelijk niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing.

Het grondwater ter plaatse van de onderzoekslocatie is niet multifunctioneel toepasbaar. Het wordt daarom afgeraden het freatisch grondwater te gebruiken voor consumptie, besproeiing of proceswater.

Verkennd asbestonderzoek (NEN 5707)

Door Aeres Milieu is een verkennd asbestonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de klinkerverharding aan de Provincialeweg 56 te Ingen. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 4 bij de toelichting.

Uit de resultaten van het uitgevoerd onderzoek asbest in bodem blijkt dat op het maaiveld en in de grove fractie van het uitgegraven bodemmateriaal visueel geen asbestverdacht materiaal is waargenomen. In het geanalyseerde mengmonster van de fijne fractie zijn geen verhoogde concentraties aan asbest aangetoond.

De locatie kan derhalve als onverdacht op het voorkomen van asbest in de bodem beschouwd worden. De onderzoeksresultaten vormen geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling op de locatie.

Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.5 Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid heeft betrekking op locaties waar een ongeval met gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden, waardoor personen die geen directe relatie hebben tot de risicovolle activiteit zouden kunnen komen te overlijden. Bij een ruimtelijk besluit voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten moet worden getoetst aan risiconormen en veiligheidsafstanden. Dit is met name relevant op korte afstand van risicobronnen. Indien een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten binnen het invloedsgebied van een belangrijke risicobron, moet ook het groepsrisico worden verantwoord. Bovendien is het van belang om af te wegen in hoeverre nieuwe risicobronnen binnen een plangebied worden toegestaan.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor externe veiligheid worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van specifieke risicovolle inrichtingen, relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen of relevante buisleidingen.

Toetsingskaders zijn het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting, moet worden aangehouden. Ook zijn in de gemeentelijke beleidsvisie externe veiligheid ambities opgenomen over het toelaten van nieuwe risicobronnen en 'bijzonder kwetsbare objecten'.

Risicovolle bedrijven

Binnen de bestemming 'Recreatie – Agility hondensportschool' van het plangebied worden geen risicovolle activiteiten zoals Bevi-activiteiten, beoogd. De vestiging van een Bevi-inrichting binnen het plangebied is daarmee niet aannemelijk/uitgesloten. Daarmee kan er dus ook geen strijd met de EV-visies van Buren ontstaan.

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het plangebied niet ligt binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting of de veiligheidsafstanden van andere stationaire risicobronnen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het plangebied niet ligt binnen het invloedsgebied van transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Buisleidingen

Uit de regionale signaleringskaart externe veiligheid blijkt tenslotte dat het plangebied niet is gelegen binnen het invloedsgebied van relevante buisleidingen voor aardgas en vloeibare brandstoffen.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.6 Geluid

Wet geluidhinder

Het aspect geluid speelt een belangrijk rol in de omgevingskwaliteit. Er bestaan verschillende geluidsbronnen die van invloed kunnen zijn op deze omgevingskwaliteit. Overlast van geluid op geluidsgevoelige functies dient te worden voorkomen.

In de Wet geluidhinder wordt onderscheid gemaakt tussen verkeers-, industrie- en spoorweglawaaï. De wet bevat geluidsnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidsniveau als gevolg van deze bronnen. Indien het ruimtelijke plan een geluidsgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidzone van een van deze bronnen, of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt, dient akoestisch onderzoek plaats te vinden bij het voorbereiden van de vaststelling van het ruimtelijk plan.

In artikel 1 van de Wet geluidhinder wordt een beperkt aantal typen objecten aangemerkt als geluidsgevoelig object. Dit zijn: woningen, geluidsgevoelige terreinen en andere geluidsgevoelige gebouwen.

Onderzoek

In opdracht van Aeres Milieu is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelasting vanwege wegverkeerslawaaï ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 4 bij deze toelichting.

De Provincialeweg N320, Zwarte Paard N835 en Tielseweg zijn opgenomen in het akoestisch onderzoek. De Zwarte Paard en Tielseweg zijn in onderhavig onderzoek als één bron beschouwd.

De Wet geluidhinder geeft uitsluitend grenswaarden ten aanzien van de geluidbelasting op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. De definitie van een gevel luidt: “de bouwkundige constructie die een ruimte in een woning of gebouw scheidt van de buitenlucht, daaronder begrepen het dak, met uitzondering van een constructie zonder te openen delen en met een in NEN 5077 bedoelde karakteristieke geluidwering die tenminste gelijk is aan het verschil tussen de geluidbelasting van die constructie en 33 dB (bij verkeerslawaaï)”.

Provincialeweg N320

De minicamping hoeft formeel niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt de weg wel beschouwd en wordt ook het toetsingskader van de Wet geluidhinder gehanteerd.

De voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde worden overschreden. De geluidbelasting ten gevolge van de Provincialeweg N320 op het plangebied is maximaal 60 dB. Omdat formeel niet hoeft te worden getoetst aan de Wet geluidhinder hoeft ook geen hogere waarden ten aanzien van deze weg te worden aangevraagd.

Gezien de korte verblijfsduur op de minicamping wordt verondersteld dat een voldoende woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Zwarte Paard N835/ Tielseweg

De minicamping hoeft formeel niet te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt deze bron wel beschouwd en wordt ook het toetsingskader van de Wet geluidhinder gehanteerd.

De geluidbelasting ten gevolge van deze wegen op het plangebied is maximaal 43 dB, incl. aftrek artikel 110g. Deze waarde ligt onder de voorkeursgrenswaarde. Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.7 Geur

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven en veehouderijen. Deze wet bevat normen en afstanden die bedrijven aan moeten houden ten opzichte van geurgevoelige objecten, zoals een woning. De Wgv biedt de gemeente de mogelijkheid om tot op zeker hoogte af te wijken van de wettelijke normen en vaste afstanden als het gaat om geurhinder.

Het doel is een goede balans te vinden tussen de ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen enerzijds en het behoud van een goed woon- en leefklimaat anderzijds. Middels een gemeentelijke verordening moet dit lokale beleid worden vastgelegd.

Bij de beoordeling of sprake is van een goed woon- en leefklimaat, wordt onderscheid gemaakt tussen de voorgrondbelasting en achtergrondbelasting. De voorgrondbelasting betreft de geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object. De achtergrondbelasting betreft de gebiedsbelasting: cumulatieve geurbelasting in een gebied als gevolg van de aanwezige veehouderijen.

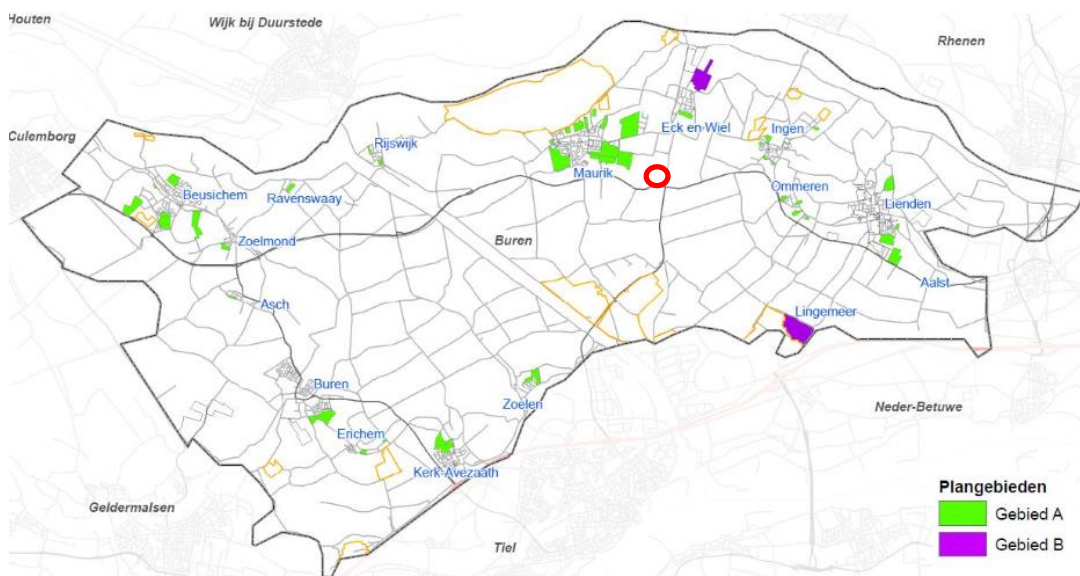
Geurverordening gemeente Buren

Op 14 december 2010 is daarom de Verordening geurhinder een veehouderij gemeente Buren (geurverordening) vastgesteld. In deze geurverordening zijn geurnormen opgenomen waarmee wordt afgeweken van de wettelijke normen uit de Wgv.

In de geurverordening staat hoeveel geurhinder omwonende maximaal van dierenverblijven mogen ervaren. Dit wordt uitgedrukt in $\text{OU}_\text{E}/\text{m}^3$ (odeur units per m^3). Ook staat hierin welke afstand minimaal moet worden aangehouden tussen dierenverblijven die geurhinder veroorzaken en zogenaamde geurgevoelige objecten, zoals woningen. Voor een aantal gebieden in en rondom de kernen zijn afwijkende normen vastgesteld. In de geurverordening staan de volgende normen:

- Voor bestaande bebouwde komen ongewijzigd op $2 \text{ OU}_\text{E}/\text{m}^3$;
- In plangebieden binnen de bebouwde kom op 4 i.p.v. $\text{OU}_\text{E}/\text{m}^3$ (gebied A);
- In de gebieden het Lingemeer en Kalverland een geurnorm van 5 i.p.v. $2 \text{ OU}_\text{E}/\text{m}^3$ (gebied B);
- In het buitengebied op 10 i.p.v. $8 \text{ OU}_\text{E}/\text{m}^3$ (gebied C).

De wettelijke vaste afstanden uit de Wgv van 100 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in het buitengebied blijven ongewijzigd.

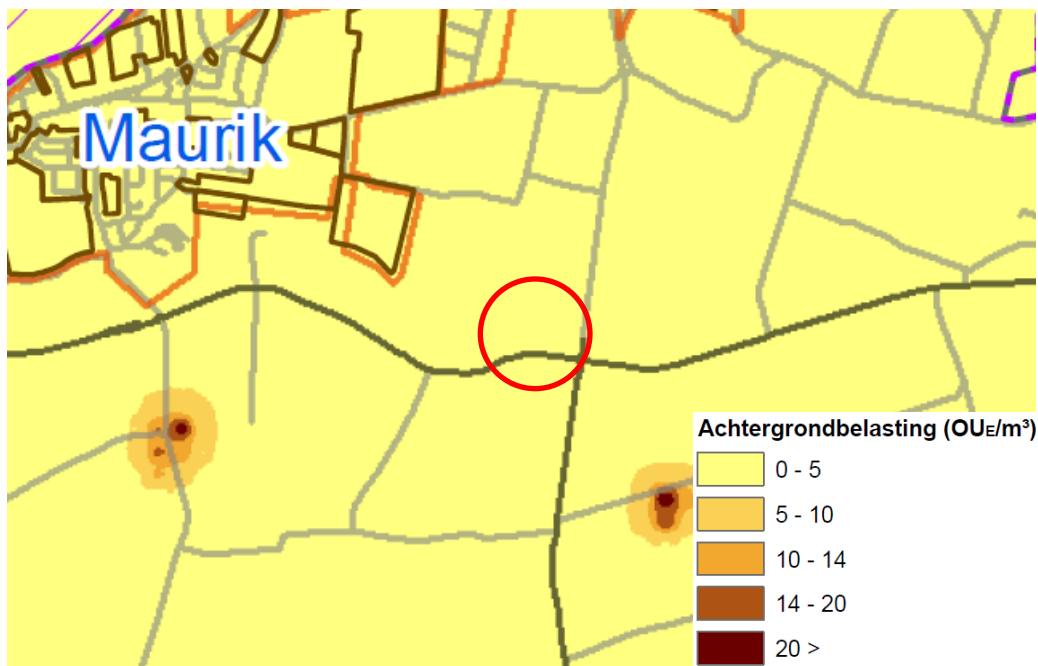
Uitsnede Geurverordening gemeente Buren (plangebied rood omcirkeld)

Onderzoek

Het planvoornemen betreft het realiseren van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Het kleinschalig kamperen is daarbij aangewezen als geurgevoelig object.

De dichtstbijzijnde (melkrund)veehouderij (Zwarte Paard 17) is gelegen op circa 300 meter. De overige veehouderijen liggen allen op ruim 1.000 meter. Hierbij gaat het voornamelijk om veehouderijen met melkrundvee waarvoor een vaste afstand van meer dan 50 meter geldt tussen de veehouderij en een geurgevoelig object. Aan de gestelde afstand van 50 meter wordt ruimschoots voldaan. Gezien de afstand tussen de veehouderijen en het plangebied, zal de aanwezigheid van veehouderijen niet leiden tot een onacceptabel woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied.

In enkel gevallen worden ook schappen gehouden waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Gelet op de grote afstand en de lage emissienorm van schappen heeft dit geen effect op het plangebied.

Uitsnede kaart huidige achtergrondbelasting uit de verordening geurhinder en veehouderijen gemeente Buren

Uit bovenstaande uitsnede kan tevens worden geconcludeerd dat de achtergrondbelasting ter plaatse voldoende is. Gesteld kan worden dat het woon- en leefklimaat in relatie tot de achtergrondbelasting, mede gelet op de lage veedichtheid in de omgeving, geen belemmering vormt. Andersom vormt het planvoornemen geen belemmering voor de bedrijfsvoering van veehouderijen.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.8 Luchtkwaliteit

Beleidskader

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. Sindsdien staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Artikel 5.16 Wm geeft weer onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt

voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- Er is geen sprake van een feitelijke over dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- Een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- Een project draagt ‘niet in betekende mate’ (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- Een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd).

De Wet luchtkwaliteit bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijnstof, lood en koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in Nederland met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₂ en PM₁₀) van belang. De vigerende grenswaarde voor stikstofdioxide en fijnstof zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Stof	Toetsing van	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
Fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
Fijn stof (PM _{2,5})	Jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Onderzoek

Luchtkwaliteit ter plaatse binnen het plangebied

Volgens de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – RIVM) is de concentratie PM_{2,5} in 2020 ter plaatse minder dan 10 µg/m³, is de concentratie PM₁₀ in 2020 minder dan 18 µg/m³ en de concentratie NO₂ in 2020 gelegen tussen de 10 en 15 µg/m³. Op basis van de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit hiermee ruimschoots voldoende. Daarnaast zal naar verwachting de luchtkwaliteit in de toekomst nog verder verbeteren.

Luchtkwaliteit t.b.v. toename aantal verkeersbewegingen

De realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen draagt ‘in betekende mate’ (IBM) aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Voor de ontwikkeling is een worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer op de luchtkwaliteit gemaakt. Bij de berekening is uitgegaan van extra motorvoertuigen per etmaal op basis van de berekende verkeersgeneratie in paragraaf 3.2. De berekende extra voertuigbewegingen bedraagt in het worstcase scenario (seminar- en/of wedstrijddagen) 106 per dag.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie		2021
Extra verkeer als gevolg van het plan	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	106
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,09
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Het planvoornemen blijft onder NIBM-grens. De beoogde ontwikkeling draagt daarmee 'niet in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

5.9 Natuurwetgeving

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn opgegaan in deze wet. De Wet natuurbescherming bestaat uit minder regels en is overzichtelijker dan de drie voorgaande wetten. De uitvoering van de Wet natuurbescherming ligt grotendeels in handen van de provincies. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken.

Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming is de bescherming van beschermde Natuurmonumenten uit de Natuurbeschermingswet vervallen. Deze vallen echter vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000-gebieden of het Natuurnetwerk Nederland en worden dus indirect beschermd.

De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de minister worden toegevoegd aan de Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genaamd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en het omringende agrarische gebied verbinden. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving die met ingang van de Wnb niet is veranderd. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder 20 nationale parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebied, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren, meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid verantwoordelijk.

In het Natuurpact hebben de provincies met de gemeenten afgesproken om tot 2027, 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen een aaneengesloten Pan Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Beschermde planten en dieren

De lijst met beschermde soorten is veranderd. Er zijn soorten die voorheen beschermd waren en onder de Wet natuurbescherming niet meer en andersom. De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullend voorschriften zijn gesteld voor dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel beschermd worden:

- Vogels: alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb). Verder nemen de meeste provincies de onder de Flora- en faunawet benoemde vogelsoorten over waarvan het nest jaarrond werd beschermd. Voor een aantal soorten geldt dat hun nest jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest.
Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.
- Internationaal beschermde soorten: alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 3.2 van de Wnb).
- Overige beschermde soorten: soorten genoemd in de bijlagen bij de Wn, die niet onder de reikwijdte van paragraaf 3.2 vallen (paragraaf 3.3 van de Wnb). Hieronder vallen onder meer de 'algemene' soorten die onder de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door de provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Voor soorten die ook niet in de bijlagen van de Wnb worden genoemd, fungeert de zorgplichtbepaling (artikel 1.11 Wnb) als vangnet. Op grond van deze bepaling moeten schadelijke handelingen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in beginsel achterwege worden gelaten, dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zo veel mogelijk) te voorkomen.

Quickscan natuurwetgeving

Door Aeres Milieu is een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 5 bij de toelichting.

Natura 2000

De plannen zullen naar verwachting geen effect op de Natura 2000-gebieden hebben. Om elk risico uit te sluiten, is het echter te overwegen de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van de Wnb. In de navolgende paragraaf 'Stikstof' is hier nader op ingegaan.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

De bouw van de schuur, het gebruik van de hondensportschool en de toenemende verkeersbewegingen hebben waarschijnlijk geen negatieve effecten op het GNN. Omdat er geen negatieve effecten op het GNN zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid.

Beschermde planten en dieren

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren voor, die onder de Wnb zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten), waarvoor in de provincie Gelderland een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 1.11 Wnb); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Vleermuizen

Omdat er niets aan de Maurikse wetering wordt gewijzigd, zijn er geen aantastingen van een eventuele vaste vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen te verwachten. In het plangebied worden twee lichtmasten geplaatst op het trainingsveld naast de Maurikse wetering. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van deze wetering alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de wetering af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdiervereniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

Daarnaast is het voor vleermuizen aan te bevelen inlands loofboomsoorten in de nieuwe situatie aan te planten (er worden nog enkele bomen op het trainingsveld aangeplant). Zij vormen een geschikte voedselbron voor insecten, die op hun beurt weer als voedsel voor vleermuizen kunnen dienen.

Vogels

In de opgaande vegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de bomen te verplaatsen buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels). Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Wet natuurbescherming begaan.

Stikstof

Met de uitspraak van de Raad van State (29 mei 2019) is het Programma Aanpak Stikstof komen te vervallen. Ieder project zal daarom moeten aantonen dat er geen sprake is van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling voor de kwalificerende soorten en habitattypen uit de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Voor het planvoornemen omtrent de beoogde realisatie van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen is een berekening gemaakt met behulp van de Aerius calculator 2020. Het volledige rapport is opgenomen als bijlage 6 bij de toelichting. Deze berekening maakt inzichtelijk wat de stikstofdepositie is gedurende de aanleg- en gebruiksfase.

Bij de bouwperiode van het planvoornemen worden enkele mobiele werktuigen (en de daarbij behorende verkeersgeneratie) ingezet welke stikstof uitstoten. Bij de gebruiksfase wordt afhankelijk van de functie, oppervlakte en verkeersgeneratie ook een bepaalde hoeveelheid stikstof uitgestoten. Uit de rekenresultaten blijkt dat bij een overschatting van de in te vullen gegevens geen rekenresultaat hoger is dan 0,00 mol/ha/j.

Gezien de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van de tussenliggende gebieden, aard en omvang van de beoogde ontwikkeling en de uitkomst van de Aerius berekening, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de Natura 2000-gebieden.

Conclusie

Mits aan de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan, vormt het aspect natuurwetgeving geen belemmering voor het planvoornemen.

5.10 Spuithinder

Beleidskader

In de vollegronds- en sierteelt ontkomt men niet aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen schimmels, luizen en andere vormen van ongedierte. In relatie tot omliggende gronden heeft de locatie derhalve mogelijk te maken met spuitzones. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid.

Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. Daarnaast kan het zijn dat gepaste maatregelen genomen moeten worden om drift te voorkomen of overdrachtsmaatregelen zoals bijvoorbeeld een dichte haag.

Vanwege de grote hoeveelheid fruitteelt bedrijven in de gemeente Buren, houdt de gemeente vast aan de mogelijkheid tot spuiten op elk perceel met een agrarische bestemming. Bij het beoordelen van een spuitzone dient te worden uitgegaan van het planologische maximaal toegestane gebruik. Ook indien de teeltactiviteiten op het perceel zijn gestaakt of planmogelijkheden ongebruikt zijn gelaten, dient onderzocht te worden of een spuitzone nodig is.

Onderzoek

Een agility-hondensportschool betreft geen drift-gevoelige functie. De voorziening voor kamperen is echter wel drift-gevoelig. Deze verblijfsrecreatieve functie kan derhalve niet zondermeer worden uitgeoefend binnen spuitzones.

Het plangebied is direct aansluitend aan landbouwgronden gelegen. Er wordt dus niet voldaan aan de richtafstand van 50 meter. Geen van deze gronden is momenteel echter in gebruik ten behoeve van teeltactiviteiten; in de omgeving van het plangebied komen geen boomgaarden voor. De agrarische gronden rondom het plangebied zijn in gebruik als akkerland. Er zijn geen plannen bekend om deze gronden om te zetten naar (fruit)boomteelt. Uitgaande van de maximale planologische situatie geldt op deze gronden wel de mogelijkheid om teeltactiviteiten uit te oefenen.

Voor het plan is advies gevraagd bij de adviseur spuitzonering van de Omgevingsdienst Rivierenland. Uit dit advies is naar voren gekomen dat het mogelijk is om af te wijken van de vereiste afstand van 50 meter. De afstand wordt bepaald op basis van het onderzoek van Plant Research International (Wageningen UR): 'Onderzoek naar driftblootstellingen van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen (maart 2015)'. Middels dit onafhankelijke onderzoek is gezocht naar situaties en resultaten waarmee een kleinere afstand (dan 50 meter) kan worden onderbouwd. Door de uitspraak van 6 juni 2018 (201702431/R1), waarin wordt duidelijk gemaakt dat rapport 609 van Plant Research International (PRI) niet als basis kan dienen voor locatiespecifiek onderzoek spuitzone, dient terug te worden gevallen op de driftcurves van 2008 t/m 2012. Die driftcurves zijn meer gebruikt en geven hogere driftpercentages en blootstelling dan PRI rapport 609.

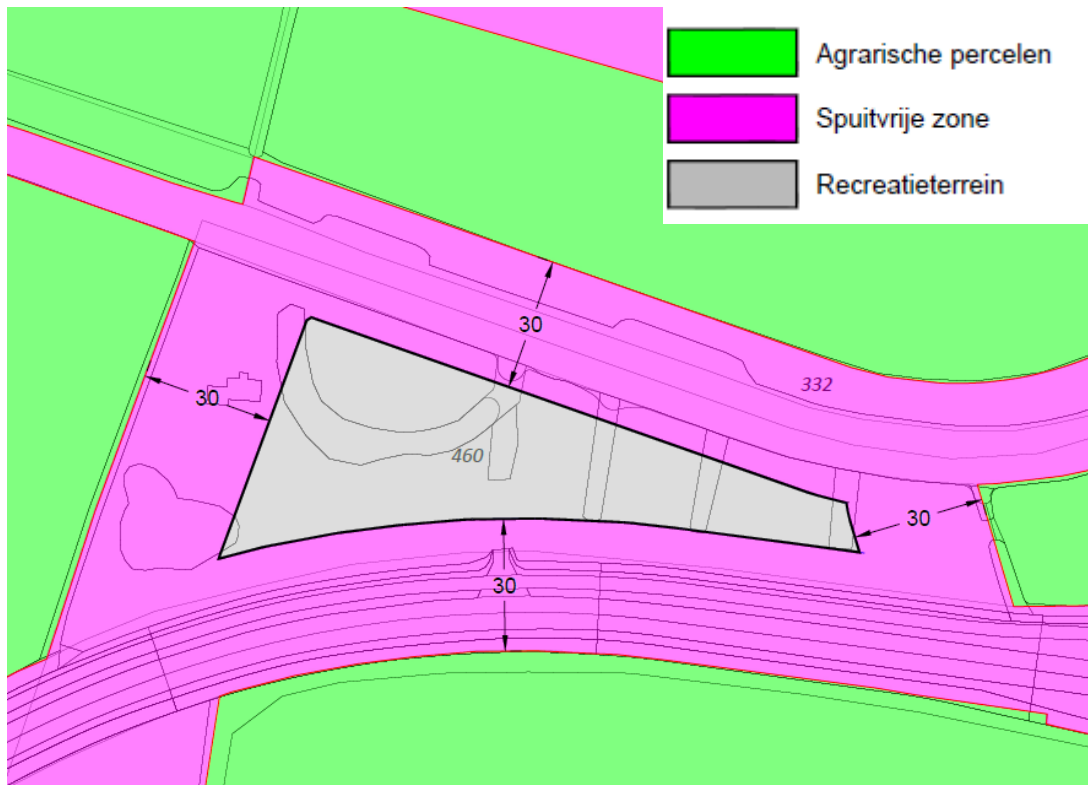
Met driftcurves wordt berekend welke blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen mogelijk is en welk gezondheidsrisico daar aan verbonden is. De kortste afstand waarbij de blootstelling onder de gezondheidsnorm blijft, bepaalt de minimale omvang van de spuitzone. Vanaf die afstand is er sprake van een voor de volksgezondheid aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor de ruimtelijke ordening betekent deze uitspraak dat de aan te houden afstand voor spuitzones 5 tot 10 meter groter wordt, als de afstand kleiner is dan 30 meter, dan in 2015 het geval was.

Uit de resultaten van deze driftcurves en een formule die SPA WNP heeft ontwikkeld blijkt dat op een afstand van 30 meter voldaan kan worden aan het blootstellingsrisico en daarmee sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Kijkend naar de resultaten van het onderzoek van Plan Research International van maart 2015, dient bij toepassing van de standaard spuittechniek, zonder windhaag, uit te worden gegaan van een spuitzone van 35 meter (tabel uit bovengenoemd onderzoek). Sinds 1 januari 2018 geldt voor alle opengrond (fruit)teelt de verplichting om de DRT75 spuittechniek toe te passen, in veel gevallen wordt er zelfs al met 90% driftreductie gespoten.

In lijn met deze wettelijke eis is het redelijk om in deze situatie uit te gaan van deze spuittechniek. Met toepassing van deze spuittechniek, zonder toepassing van windhagen, kan op basis van de driftcurves 2008 t/m 2012, tabel uit onderzoek 2015 en de formule van SPA WNP een afstand van 30 meter rondom open grond (fruit)teelt aangehouden wordt.

De beoogde kampeervoorziening wordt gerealiseerd buiten de spuitzones van de omliggende agrarische gronden. Hierdoor wordt voldaan aan het afstandscriterium van 30 meter. Ter plaatse van de kampeervoorziening is derhalve sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect spuihindernis.

Spuitvrije zone

Door de landschappelijke inpassing is daarnaast minder kans op schadelijke drift van gewasbeschermingsmiddelen – mocht deze al ontstaan. Langs de oost-, zuid- en westzijde van het perceel wordt een (wintergroene)haag gepland van circa 1 meter breed. De toe te passen soorten zijn een menging van bladhoudend laurier (40%), sleedoorn (10%), meidoorn (10%), haagbeuk (20%) en hazelaar (20%). Door het aanplanten van de haag wordt de kans op schadelijke drift ter plaatse van het plangebied beperkt. De haag wordt gewaarborgd middels de aanduiding ‘specifieke vorm van groen – windhaag’.

Om het woon- en leefklimaat op ter plaatse van de verblijfsrecreatieve functie te garanderen, is op eigen terrein een zone van 30 meter opgenomen met de aanduiding ‘milieuzone - spuitvrije zone’. Binnen deze zone is het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan. De aanduiding komt overeen met hetgeen in bovenstaande afbeelding in roze aangegeven.

Conclusie

Indien de beschreven maatregelen, zijnde de aanplant van wintergroene windhagen en de spuitvrije zones worden geborgd in het bestemmingsplan, is er geen aanleiding te veronderstellen dat sprake is van een onvoldoende woon- en leefklimaat ter plaatse van de beoogde drift-gevoelige functie.

5.11 Water

Beleid

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. De Kaderrichtlijn moet in landelijke wet- en regelgeving worden omgezet. Met de komst van de Implementatiewet EG-Kaderrichtlijn Water is de KRW vertaald in de Nederlandse wetgeving. De Europese Kaderrichtlijn heeft gevolgen voor de gemeente op het gebied van riolering, afkoppelen, toepassing van bouwmaterialen en het ruimtelijke beleid. Er worden ecologische en fysisch-chemische doelen geformuleerd die afhankelijk zijn van de functie van een watergang.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP2) is opgesteld op basis van de Waterwet. Het NWP2 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050.

Met dit NWP2 zet het Rijk een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit, een duurzaam beheer en goede milieutoestand van de Noordzee en een gezond ecosysteem als basis van welzijn en welvaart.

Hierbij streeft het Rijk naar een integrale benadering, door economie (inclusief verdienvermogen), natuur, scheepsvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie en cultureel erfgoed zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen. Het beleid en de maatregelen in dit Nationaal Waterplan dragen bij aan het vergroten van het waterbewustzijn in Nederland.

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens een structuurvisie. Het NWP is zelfbindend voor het Rijk. Het Rijk is verantwoordelijk voor het hoofdwatersysteem. In het Nationaal Waterplan legt het Rijk onder meer de strategische doelen voor het waterbeheer vast.

Rijkswaterstaat (RWS) neemt in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren (Bprw) de condities en maatregelen op voor het operationeel beheer om deze strategische doelen te bereiken. Het NWP is kaderstellend voor het Bprw. Het kabinet vraagt andere overheden het NWP te vertalen in hun beleidsplannen.

Bestuursakkoord Water

Het Bestuursakkoord Water volgt op het Nationaal Bestuursakkoord Water en bevat hernieuwde afspraken over bestuur, financiën en richtinggevende kaders voor onder andere water.

De maatregelen uit het Bestuursakkoord Water zijn gericht op:

- Heldere verantwoordelijkheden, minder bestuurlijke drukte;
- Beheersbaar programma over de waterkeringen;
- Doelmatig beheer van de waterketen;
- Werkzaamheden slim combineren;
- Het waterschapsbestuur.

De doelstellingen van het 'oude' Nationaal Bestuursakkoord blijven van kracht.

Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten'

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten' bepalend voor het waterbeleid. Met dit programma blijft het waterschap Rivierenland op koers om het rivierengebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om afvalwater effectief te zuiveren. De speerpunten hierin zijn:

- Een veilig rivierengebied: verbeteren en versterken dijken en boezemkades. Met daarnaast oog voor oplossingen door een aangepaste ruimtelijke inrichting door risicobeheersing (bijv. evacuatie);
- Anticiperen op klimaatveranderingen: een robuust en ecologisch gezond watersysteem dat voldoende water van goede kwaliteit biedt aan landbouw, natuur, stedelijke gebieden en recreatie;
- Het duurzaam en doelmatig zuiveren van afvalwater door o.a. centralisatie van zuiveringen en slibverwerkingen.

Keur 2014

De Keur is bedoeld om watergangen, wateren, onderhoudspaden, kaden en dijken te beschermen tegen beschadiging. In de Keur is geregeld dat langs A- en B-waterlopen een beschermingszone in acht dient te worden genomen. Dit houdt in dat binnen de beschermingszone van A- of B-waterlopen niet zonder toestemming van het waterschap Rivierenland werkzaamheden mogen plaatsvinden die schade kunnen aanbrengen aan de watergang. De genoemde bepaling beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of veiligheid wordt aangetast, de aan- en/of afvoer en/of berging van water wordt gehinderd, dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Ook voor het onderhoud gelden bepalingen uit de Keur. Het onderhoud en de toestand van de waterlopen worden tijdens de jaarlijkse schouw gecontroleerd en gehandhaafd.

Watertoets

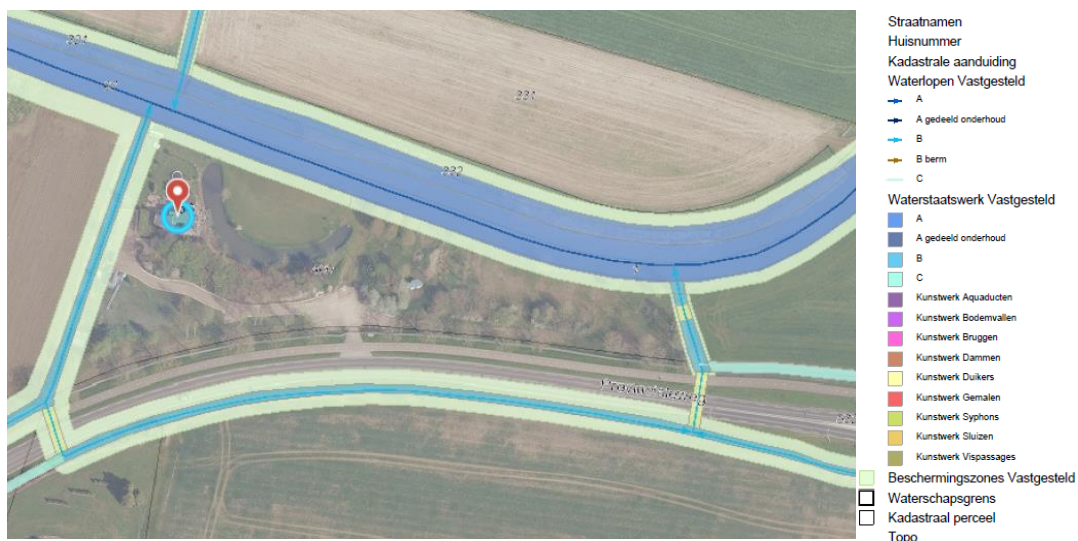
Sinds 1 november 2003 is het wettelijk verplicht, in het kader van het Besluit Ruimtelijke Ordening, een watertoets te verrichten. In de toelichting bij ruimtelijke besluiten en plannen, waarop bovengenoemd besluit van toepassing is, is het noodzakelijk een beschrijving te geven van de manier waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Ten behoeve van de watertoets is voor het plangebied de waterhuishoudkundige situatie onderzocht.

Oppervlaktewater

Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de Mauriksche Wetering. Deze watergang is aangeduid als een A-waterloop. Dergelijke waterlopen zijn van primair belang voor het waterbeheer en worden daarom door het waterschap onderhouden. Voor de Mauriksche Wetering geldt ter plaatse van het plangebied een beschermingszone van 4 meter aan beiden zijdes van de waterloop.

De Mauriksche Wetering heeft daarnaast ook nog een bijzondere functie als ecologisch lint. Derhalve is de bestemming 'Waarde – Ecologisch lint' toegekend aan gronden in 10 meter brede stroken langs de waterloop. De dubbelbestemming is gericht op het bieden van mogelijkheden voor de ontwikkeling van ecologische linten via een vrijstellingsbevoegdheid. Tevens is de dubbelbestemming gericht op de toegankelijkheid van de waterbeheerder voor het uitvoeren van inspecties en onderhoud alsmede de realisatie van extra waterberging ten behoeve van het oppervlaktewaterbeheer.

Aan de oost- en westzijde wordt het plangebied begrensd door B-waterlopen. Dit betreffen waterlopen van secundair belang voor het waterbeheer en dienen door de aangrenzende eigenaren te worden onderhouden. Ten behoeve van het onderhoud geldt voor B-waterlopen een beschermingszone van minimaal 1 meter breed aan beide zijdes van de waterloop.

Uitsnede Legger Waterschap Rivierenlandschap

In de beschermingszones van de watergang(en) vinden geen werkzaamheden plaats. De beoogde bomen komen buiten deze zone(s) te liggen.

Hemelwater

In de huidige situatie wordt de neerslag die op het plangebied valt, via inzijging, afstroming naar lagere terreindelen en/of de nabijgelegen sloten, en via verdamping afgevoerd. De afvoer van neerslag, afkomstig van de huidige daken, verloopt op traditionele wijze door afstroom op het erf.

Afvalwater

Binnen het plangebied is reeds een gemengd stelsel aanwezig waarbij zowel het hemelwater als vuilwater op wordt afgevoerd. Het vuilwater (dwa) is reeds aangesloten op dit rioolstelsel.

Toekomstige situatie

Met het planvoornemen wordt het plangebied ingericht ten behoeven van een agility-hondensportschool met bijbehorende voorzieningen. Ten behoeven van de voorgenoemde bedrijfsactiviteiten blijft het bestaande gebouw van 52 m² behouden, en worden de zeecontainers (27 m²) en het houten schuurtje (22 m²) gesloopt.

Hiervoor in de plaats wordt een nieuwe gebouw met een oppervlakte van 198 m² gerealiseerd, waarin opslag ten behoeve van de hondensportschool plaatsvindt en de facilitaire voorzieningen ten behoeve van de kampeervoorziening worden gerealiseerd. In de onderstaande tabel zijn de veranderingen in toe- en/of afname van het verharde oppervlakte in het plangebied weergegeven.

Bruto (verhard) oppervlak	Huidige situatie	Toekomstige situatie
<i>Totaal oppervlak plangebied</i>	9.925 m ²	9.925 m ²
<i>Dakoppervlak</i>	101 m ²	250 m ²
<i>Verhard oppervlakte (erf, parkeren, etc)</i>	160 m ²	200 m ²
<i>Totaal verhard oppervlak</i>	261 m ²	450 m ²
<i>Onverhard oppervlak</i>	9.664 m ²	9.475 m ²
Toename verhard oppervlak		189 m²

Middels onderhavig planvoornemen neemt het aandeel verhard oppervlak met 189 m² toe. Hiermee blijft het planvoornemen onder de gestelde vrijstelling voor 1.500 m² toename van verhard oppervlak, waardoor compensatie door middel van waterberging op basis van het waterschapsbeleid niet verplicht is. Het hemelwater dient wel binnen het plangebied te worden verwerkt.

Afvalwater

Voor het huishoudelijke afval wordt (in afstemming met de gemeente Buren) aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel.

Waterkwaliteit

Om verontreiniging van afstromend hemelwater, oppervlaktewater en grondwater te voorkomen wordt geadviseerd duurzaam te bouwen. Dit houdt in dat het gebruik van uitlogende materialen zoals lood, zink, koper, bitumineuze materialen en geïmpregneerd hout voorkomen dienen te worden.

Conclusie

Door het nemen van de juiste maatregelen levert het planvoornemen geen knelpunten op voor de waterhuishouding.

6. JURIDISCHE ASPECTEN

6.1 Verbeelding

Op de verbeelding is, met behulp van de in de SVBP 2012 bepaalde methode, de bestemming van de grond aangegeven. De bijbehorende bepalingen zijn vervolgens opgenomen in de planregels. De verbeelding visualiseert de planregels.

De omliggende agrarische gronden maken tevens deel uit van de verbeelding, omdat binnen de agrarische gronden een, tot nu toe onbenutte, mogelijkheid bestaat voor een gebruik als bijvoorbeeld boomgaard en de hierbij behorende spuitzone.

6.2 Planregels

De planregels bestaan uit de volgende vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels: dit hoofdstuk bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft het artikel 'begrippen' waarin wordt toegelicht wat onder bepaalde begrippen wordt verstaan. Het tweede artikel is 'wijze van meten' waarin wordt toegelicht hoe de benoemde maatvoering moet worden gemeten.
2. Bestemmingsregels: in dit hoofdstuk worden de op de verbeelding aangegeven bestemmingen nader verklaard. De gehanteerde bestemmingen worden in paragraaf 6.3 van dit hoofdstuk verder uitgewerkt.
3. Algemene regels: in dit hoofdstuk worden regelingen opgenomen die zijn bedoeld voor meer dan één bestemming.
4. Overgangs- en slotregels: binnen de overgangsbepalingen wordt geregeld dat met het bestemmingsplan strijdige bouwwerken en plannen welke bestaan ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan mogen worden uitgevoerd, mits er geen veranderingen plaatsvinden in aard en omvang. De slotregels benoemt de officiële naam van het bestemmingsplan, welke moet worden gebruikt om te verwijzen naar het plan.

6.3 Toelichting op de bestemmingen

Artikel 3 Recreatie – Agility hondensportschool

De voor 'Recreatie – Agility hondensportschool' aangewezen gronden zijn bestemd voor een agility hondensportschool met bijbehorende voorzieningen, kleinschalig kamperen tot een maximum van 15 standplaatsen, parkeervoorzieningen, sanitaire voorzieningen, speelvoorzieningen, groen, water, voetpaden, verkeersvoorzieningen en ontsluitingswegen. Daarnaast zijn voor zover de gronden op de verbeelding zijn aangeduid als 'bouwvlak' tevens bestemd voor centrale voorzieningen ten behoeve van het kleinschalig kamperen, kleinschalige ondersteunende horeca, uitsluitend ten dienste van en onderschikt aan het gebruik van de agility hondensportschool en gebouwen ten behoeve van de agility hondensportschool.

De oppervlakte van gebouwen binnen het bouwvlak mag niet meer bedragen dan 250 m² met een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 4 en 6 meter. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van groen - windhaag' zijn de gronden tevens bestemd voor de aanleg en instandhouding van een (wind)haag.

Daarnaast is het landschappelijk inpassingsplan (inclusief de aanleg van de windhaag) middels een voorwaardelijke verplichting gewaarborgd.

Artikel 4 Waarde – Archeologisch onderzoeksgebied – 1

De voor 'Waarde - Archeologisch onderzoeksgebied – 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud van de archeologische waarden.

Artikel 5 Waarde – Cultuurhistorie

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor behoud en herstel van de cultuurhistorische waarden die eigen zijn aan de desbetreffende gronden.

Tot deze cultuurhistorische waarden worden gerekend:

- a. reliëf: de ruggen, geulen, dijken, kaden en huisterpen;
- b. waterhuishouding: de contouren van de waterpartijen;
- c. verkaveling: de tracés en patronen van de kavelgrenzen, wegen en waterlopen;
- d. bebouwing: de locaties van de bebouwing, zoals deze op de desbetreffende gronden voorkomen, dan wel uit historische bronnen bekend zijn.

Artikel 6 Waarde – Ecologie

De voor 'Waarde - Ecologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor ecologische linten.

Artikel 7 Waterstaat – Beheerszone waterkering

De voor 'Waterstaat - Beheerszone watergang' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en beheer van de naastgelegen watergangen en werkzaamheden in het kader van de verbetering van de naastgelegen watergangen.

Algemene aanduidingen

Milieuzone – spuitvrije zone

Ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - spuitvrije zone' is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan, tenzij sprake is van het gebruik van (biologische) middelen die geen nadelig effect hebben op de directe omgeving.

Vrijwaringszone – weg

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - weg' zijn de gronden, naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, tevens aangeduid voor de bescherming van het gebruik van de naastgelegen verkeerswegen.

7. UITVOERBAARHEID

7.1 Economisch uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 onder f van het Bro dient de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen te worden aangetoond. De ontwikkeling betreft een particulier initiatief en bevindt zich op particulier terrein.

De initiatiefnemer zal met de gemeente en anterieure overeenkomst sluiten om de kosten voor de begeleiding van het bestemmingsplan en de daarbij behorende procedures te verzekeren. Hiermee wordt het verhaal van kosten van de grondexploitatie over in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd en hoeft geen exploitatieplan conform de Wro te worden opgesteld.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsdialoog

Om de omwonenden/belanghebbende op de hoogte te stellen van de plannen voor het perceel Provincialeweg 56 te Ingen is op 3 februari 2021 een advertentie geplaatst in de Zakengids. In de advertentie is aan een ieder de mogelijkheid geboden om te reageren en/of vragen te stellen ten aanzien van het planvoornemen. Op de advertenties zijn geen reacties ontvangen.

Procedure

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te voeren met betrokken instanties, zoals het waterschap en diensten van Rijk en provincie, de betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Het bestemmingsplan is naar diverse instanties toegezonden in het kader van het wettelijk vooroverleg (waterschap en provincie). De provincie heeft aangegeven dat het plan er in principe goed uit ziet. Het gaat om kleine bebouwing binnen Nationaal Landschap, maar aangezien er goed naar het gemeente LOP is gekeken, vormt dit geen belemmering. De ontwikkeling op deze locatie heeft geen gevolgen voor het Nationaal Landschap. Het Waterschap Rivierenland heeft aangegeven dat zij één opmerking hebben met betrekking tot het al dan niet plaatsen van bomen in de beschermingszone van de watergang. In de beschermingszones van de watergang(en) vinden geen werkzaamheden plaats. De beoogde bomen komen buiten deze zone(s) te liggen.

De procedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb wordt verder voor dit bestemmingsplan gevolgd.

Te gebruik plantsoorten voor bosschages:

- Tilia platyphyllos – Zomerlinde
- Acer campestre – Veldesdoorn
- Viburnum opulus – Gelderse roos
- Cornus sanguinea – Rode kornoelje

receptie, kantine
opleidingsruimte
44 m²

trainingsveld
Agility hondensport

lichtmast

lichtmast

kapschuur, 198 m²
opslag toestellen, materiaal
en sanitair

slopen bestaand gebouw

Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag

slopen bestaand gebouw

Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag

Landschappelijke inpassing
hekwerk dmv aanplanten haag

Te gebruik plantsoorten voor haag (1 m breed):

- Prunus laurocerasus – Laurier (40%)
- Crataegus monogyna – Meidoorn (10%)
- Prunus spinosa – Sleedoorn (10%)
- Carpinus betulus – Haagbeuk (20%)
- Corylus avellana – Hazelaar (20%)

incidenteel kamperen deelnemers wedstrijden
max. 15 standplaats, max 2 nachten

incidenteel parkeren wedstrijden

15 pp

15 pp

LANDSCHAPPELIJK INRICHTINGSPLAN

Agility hondensportschool
Provincialeweg 56 Ingen

9 maart 2021
schaal 1: 1.000

projectnr. 19044

0 m 50 m

Hierbij de reactie op de toezegging die door de wethouder is gedaan aan mevr. Van Zijl-Hoek (D66) tijdens de Voorbespreking I d.d. 23 november 2021 m.b.t. de Provincialeweg 56 in Ingen.

De gemeente heeft bij de Omgevingsdienst Rivierenland nagevraagd of naar hun weten op het perceel de Provincialeweg 56 in Ingen activiteiten hebben plaatsgevonden van 15 juni 2021 tot heden. De Omgevingsdienst heeft onderzocht welke dossiers in deze periode te vinden zijn. Dat kan een aanvraag omgevingsvergunning, handhavingsverzoek, melding of constatering van een toezichthouder zijn. Volgens de gegevens van de Omgevingsdienst hebben er geen activiteiten plaatsgevonden in die periode. Wel is tussen 15 juni 2021 en heden:

- *Een aanvraag omgevingsvergunning voor het tijdelijk trainen van honden geweigerd. De weigeringsbrief is verzonden op 15 juni 2021. De omgevingsvergunning is geweigerd omdat er al een bestemmingsplanprocedure loopt om de gewenste situatie te realiseren;*
- *En een aanvullend bodemonderzoek t.b.v. het bestemmingsplan beoordeeld op 21 juli 2021. De conclusie van dit advies is om akkoord te gaan met het verkennend onderzoek naar asbest in bodem. De locatie kan als onverdacht op het voorkomen van asbest worden beschouwd. De bodemkwaliteit is geschikt voor het voorgenomen gebruik van de locatie.*

Hierbij een antwoord op aanvullend verzoek om informatie:

Op 28 juli 2020 is de omgevingsvergunning verleend voor het wijzigen van de bestemming van de in- / uitrit van siertuin naar sportaccommodatie. Aan de aanvraag voor deze vergunning is een verkeersberekening toegevoegd. Kort samengevat gaat het om 40 verkeersbewegingen op trainingsdagen en om 106 verkeersbewegingen op wedstrijddagen. Op 1 juli 2020 is de provincie onder voorwaarden akkoord gegaan met het verlenen van de vergunning. Zij zijn daarmee ook akkoord gegaan met de bovengenoemde verkeersberekening. Tevens is het concept bestemmingsplan met dezelfde berekening aan zowel de ODR als de provincie voorgelegd. Ook daar is positief op gereageerd.

Voor de volledige verkeersberekening verwijzen wij u graag door naar paragraaf 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan.

Aan: Gemeenteraad Buren

Van: College van B&W

Stuknummer: Z.019359/D.106793

Onderwerp: Aanvullende informatie bestemmingsplan Provincialeweg 56 te Ingen

Datum: 9 december 2021

In- en uitritvergunning:

De vergunning voor het 'wijzigen van de bestemming van de in- en uitrit van siertuin naar sportaccommodatie' is op 28 juli 2020 door de ODR verleend. In de omgevingsvergunning is het volgende opgenomen onder 'voorschriften gericht op het aanleggen':

"De uitweg moet worden uitgevoerd overeenkomstig de bij dit advies behorende tekening en de aan dit advies toegevoegde voorschriften. De vergunning is geldig tot 1 jaar na dagtekening. Daarna komt de vergunning te vervallen en dient er een nieuwe vergunning te worden aangevraagd."

Het doel van deze regels is dat de werkzaamheden binnen een jaar na afgifte van de vergunning moeten zijn gestart. Zo niet, dan dient een nieuwe vergunning te worden aangevraagd. Ter verduidelijking benadrukken wij dat het hier gaat om een voorschrift gericht op het aanleggen en niet voor het gebruik. De initiatiefnemer heeft de werkzaamheden gestart. Zo is verlichting aangebracht, zijn spiegels geplaatst en is een wegbewijzing aangebracht om de rijrichting aan te geven van en naar het perceel.

Op 9 december 2021 heeft de ODR nogmaals aangegeven dat het hier **niet** om een tijdelijke vergunning gaat, maar om een permanente. De ODR heeft bevestigd dat de vergunning nog geldig is en niet is verlopen.

Tijdslijn bouwwerken

Aanwezige bebouwing:

1. Ontvangst- en presentatieruimte (blijft behouden)
2. Uitbouw van de ontvangst- en presentatieruimte (blijft behouden)
3. Groene zeecontainer (wordt verwijderd)
4. Hekwerk (blijft behouden)
5. Blauwe zeecontainer (wordt verwijderd)

Tijdslijn:

2001 - 2005:

1. Ontvangst- en presentatieruimte is in deze periode gebouwd door een van de vorige eigenaren. Toen was het nog een gebouw t.b.v. de siertuin.

2009 – 2010:

2. Uitbouw van de ontvangst- en presentatieruimte is in deze periode gebouwd door een van de voormalig eigenaren. Toen was het nog een gebouw t.b.v. de siertuin.

2017:

Perceel aangekocht door de huidige eigenaren in april 2017.

3. Groene zeecontainer geconstateerd op 30 november 2017 door de ODR
4. Hekwerk geconstateerd op 30 november 2017 door de ODR

2020:

5. Blauwe zeecontainer geconstateerd op 13 januari 2020 door de ODR

Ter informatie:

Omdat de initiatiefnemer bezig is met een herziening van het bestemmingsplan is op 27 oktober 2020 door de ODR gekozen om niet actief te handhaven op de geplaatste zeecontainer en het hekwerk tot het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld. Zodra de nieuwe schuur staat, worden de zeecontainers verwijderd.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.101257	D.101560 Z.019359

Onderwerp Ingen, Provincialeweg 56 Bestemmingsplanwijziging

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 oktober 2021;

besluit:

1. Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Provincialeweg 56, Ingen' met IDN NL.IMRO.0214.INGProvincialew56-BVA1 vast te stellen
2. Te verklaren dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1964
Extern Zaak ID	Z.029048
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 december 2021
Agendapunt	6.4
Titel	Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Morshuis, R.B.
Portefeuillehouder	P.A.J.M. van den Hurk

Bijlagen
D.080706 Raadsvoorstel Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
D.080708 Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
Bijlage 1 – Bodemkwaliteitskaart
Bijlage 2 – Nota Bodembeheer
Bijlage 3 – Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe
Bijlage 4 – Behandeling zienswijzen
Vragen PvdD (VBII) – Nota Bodembeheer (met antwoorden college)
Beantwoording raadvraag Mw. van Dam – Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart
D.080708 Getekend – Raadsbesluit Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Geagendeerd	Vergaderdatum
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	7 december 2021
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Besluit

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Toelichting

Het besluit wordt genomen met 2 stemmen tegen (PvdD) en 17 stemmen voor (overige fracties). Stemverklaring door: Mevrouw N.A.W. van Dam (Mevr. van Dam) en de heer A. Warmer (PvdA).

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	D.080706 Z.029048

Voorstel ingebracht door R. B. Morshuis
Portefeuillehouder P. A. J. M. van den Hurk
Begrotingsprogramma en 1. Wonen, werken en recreatie
taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Onderwerp **Nota Bodembeheer en
Bodemkwaliteitskaart**

Voorgesteld besluit

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

In 2012 hebben we in regio Rivierenland een regionale Bodemkwaliteitskaart en een Nota Bodembeheer vastgesteld. Het is wettelijk verplicht om een vastgestelde kaart te actualiseren. In dit voorstel wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer voorgelegd.

Het doel van de actualisatie is om het hergebruik van grond en baggerspecie makkelijker en goedkoper te maken. Hiervoor was het nodig om de gegevens over de bodemkwaliteit en de verschillende bodemfuncties in de regio te actualiseren en aan te vullen met PFAS. Om de regels van kracht te laten worden, worden de kaart en de nota ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze nota en kaart kunnen straks worden meegenomen in de omgevingsvisie.

De kaart en nota bevatten geen grote wijzigingen ten opzichte van de oude kaart en nota. Een geactualiseerde kaart en nota betekent voor inwoners en bedrijven dat ze minder vaak onderzoeken hoeven uit te voeren.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

In 2012 hebben de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel een regionale Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer vastgesteld.

De kaart heeft een maximale geldigheidsduur en is daarom geactualiseerd. Daarnaast is de kaart op grond van de actuele ontwikkelingen aangevuld met PFAS-verbindingen. Ook de nota is geactualiseerd. Deze is in overleg met medewerkers van de gemeenten en het Waterschap Rivierenland opgesteld. Het Waterschap, de Provincie Gelderland, Rijkswaterstaat en ProRail zijn in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Het Waterschap en de Provincie hebben een zienswijze op de nota ingediend. Onze reactie op deze zienswijzen is als bijlage 4 bij dit advies gevoegd.

2. Doel / meetbaar effect

Met een regionale Bodemkwaliteitskaart en een regionale Nota Bodembeheer wordt beoogd de aanwezige bodemkwaliteit afdoende te beschermen. Tegelijkertijd zorgen een geactualiseerde kaart en de nota er voor dat er minder onderzoek hoeft te worden uitgevoerd bij grondverzet. Er

wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden binnen het Besluit bodemkwaliteit om regionaal, gebiedsspecifiek beleid op te stellen. Hierdoor worden de mogelijkheden om grond en bagger binnen het gebied te hergebruiken verruimd en hoeft er minder ver met grond te worden gereden. Door de samenwerking met meerdere gemeenten wordt gemeentegrensoverschrijdend grondverzet makkelijker gemaakt. Regionale initiatiefnemers krijgen te maken met een transparant en zoveel mogelijk uniform beleid.

3. Argumenten

1.1 Door de nieuwe kaart en de nota wordt hergebruik van grond en bagger nog meer gefaciliteerd.

In de nota zijn diverse wijzigingen opgenomen ten opzichte van de vorige nota. Dit is gedaan om onderzoekskosten te beperken en om hergebruik van grond en bagger meer mogelijk te maken. Het is bijvoorbeeld straks toegestaan om de kaart te gebruiken voor grondlagen dieper dan 2 meter onder maaiveld. Ook zijn de regels bij grondstromen met kleine partijen grond verruimd. Hiervoor is niet altijd een onderzoek nodig. In bijlage 10 van de nota is een tabel opgenomen met deze wijzigingen.

1.2 Een gemeente is verplicht om een bodemkwaliteitskaart te actualiseren

De wettelijke basis voor het hergebruik van grond en bagger is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Hierin is vastgelegd dat de geldigheid van een bodemkwaliteitskaart maximaal vijf jaar is. De huidige kaart verliep medio 2017. De kaart is de basis voor de nota, waardoor ook de nota niet meer zou gelden. Het actualiseren houdt in dat gekeken wordt of er genoeg nieuwe analyseresultaten beschikbaar zijn, en of die hetzelfde kwaliteitsbeeld per deelgebied geven. Vanwege de ontwikkelingen rondom PFAS is later nog besloten deze stoffen mee te nemen in het actualiseren van de kaart.

Over het algemeen is men zeer tevreden over het gevoerde beleid en is er geen aanleiding om grote wijzigingen door te voeren. De koers blijft om met gebied specifiek beleid op een verantwoorde wijze zoveel mogelijk grond en bagger te hergebruiken. Er hoeft bovendien minder vaak onderzoek uitgevoerd te worden en hergebruik binnen de regio is makkelijker gemaakt zodat er minder ver met grond gereden hoeft te worden. Dit bespaart veel kosten. Daarnaast is het zonde van de eerder gedane investering (tijd en geld) indien de kaart niet geactualiseerd zou worden. Tevens komt het de kosten van de uitvoering van grondwerken – voor zowel gemeente als voor GWW-aannemers en loonbedrijven – ten goede.

1.3 PFAS-verbindingen waren nog niet opgenomen in de kaart en nota.

Onder het landelijk geldende, generieke beleid is voor hergebruik van grond en baggerspecie altijd een partijkeuring op PFAS nodig. Dit leidt tot aanvullende kosten en langere doorlooptijden bij werken in de regio. Met het vaststellen van de kaart en gebied specifiek beleid voor PFAS-houdende grond en baggerspecie wordt hergebruik gemakkelijker en goedkoper gemaakt.

1.4 Er zijn minder verschillen in beleid tussen gemeenten.

De gemeente Neder-Betuwe was vanwege ruimtelijke ontwikkelingen eerder dan in 2012 een eigen traject gestart. De gemeente West Maas en Waal heeft destijds samen met de MARN gemeenten een kaart en nota laten opstellen.

1.5 De bodemfunctieklassenkaart is geactualiseerd.

De bodemfunctieklassenkaart is in 2012 vastgesteld omdat dit een wettelijke verplichting is. Inmiddels zijn bestemmingen veranderd waardoor de bodemfunctieklassenkaart niet meer actueel is. De bodemfunctieklassenkaart is nu door alle gemeenten geactualiseerd. Ook de interactieve bodemkwaliteitskaart wordt hierop aangepast.

1.6 De gemeenten hebben de mogelijkheid binnen de grenzen van de nota eigen beleidskeuzes te maken.

Dat geldt bijvoorbeeld voor het verslechteren van de bodemkwaliteit binnen huidige en toekomstige woon- en industriegebieden, voor de geldigheidsduur van bodemonderzoeken die worden ingediend bij bestemmingsplannen en aanvragen omgevingsvergunningen en voor het verlenen van vrijstelling voor bodemonderzoek. Het komt de uitvoerbaarheid en het level playing field ten goede wanneer gemeenten zoveel mogelijk dezelfde keuzes maken.

4. Kanttekeningen

1.1 Een gemeente is niet wettelijk verplicht om een bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer te hebben.

Het voordeel van een kaart en nota is echter zo groot dat de noodzaak in onze regio niet ter discussie staat. Het hebben van een kaart is weliswaar niet verplicht, maar het actualiseren van een bestaande kaart wel (zie argument 1.2).

1.2 De gemeenten Tiel en Neder Betuwe hebben wel eigen beleidskeuzes gemaakt.

De vrijstellingsmogelijkheid geldt niet voor de gemeente Neder-Betuwe. Binnen de gemeente Tiel geldt de vrijstelling alleen voor kleinschalige particuliere aanvragen (bijvoorbeeld de bouw van 1 of 2 woningen). De motivatie van deze gemeenten is opgenomen in bijlage 3 bij dit voorstel. Deze motivatie geeft geen aanleiding om de nota aan te passen.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

De kosten voor het actualiseren van de Bodemkwaliteitskaart en de Nota Bodembeheer inclusief PFAS aanvulling zijn € 53.950,- voor het uitvoeren van het onderzoek. Dit komt neer op € 6.743,- per gemeente. Dit is exclusief uren van de ODR voor begeleiding van het onderzoek. De kosten zijn betaald uit het werkprogramma ODR 2020 en zijn reeds verwerkt in de facturen van de ODR aan de deelnemers. Vanuit de Provincie is een subsidie van € 10.000,- verleend.

5. Communicatie

Omdat het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart en een nota bodembeheer direct invloed heeft op grond-, weg- en waterbouw (GWW)-aannemers en loonbedrijven, zal met deze doelgroepen gecommuniceerd worden. Hiervoor worden bijeenkomsten georganiseerd worden waarin duidelijk wordt aangegeven wat de afspraken zijn. De bijeenkomsten zijn ook bedoeld voor civiele medewerkers van gemeenten. De hoeveelheid bijeenkomsten zal sterk afhankelijk zijn van de behoeften vanuit de gemeenten, van de (on)mogelijkheden voor samenkomst vanwege corona en het moment waarop de nota en kaart zijn vastgesteld. Het projectteam denkt na over de vorm waarin de voorlichting gegeven kan worden.

6. Uitvoering en planning

Na het collegebesluit van 16 februari 2021 hebben de kaart en nota tot medio april 2021 voor zienswijzen ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Na vaststelling door uw raad plaatsen wij de interactieve kaart op internet. Ook gaan wij voorlichtingsbijeenkomsten organiseren voor bedrijven.

7. Participatie

De kaart en nota zijn hoofdzakelijk bedoeld voor bedrijven die grond en bagger hergebruiken en niet voor burgers.

8. Duurzaamheid

Dit voorstel draagt niet bij aan de doelstellingen van duurzaamheid.

Bijlagen:

1. Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland.
2. Nota bodembeheer. Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
3. Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe.
4. Behandeling zienswijzen.

Inlichtingen bij:

Naam	R.B. Morshuis
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.080706 Z.029048	D.080708 Z.029048

Onderwerp **Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 16 februari 2021;

besluit:

- 1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.**

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

De voorzitter,

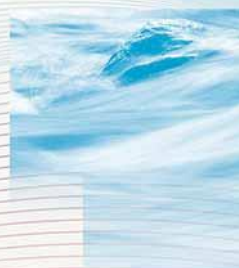
E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West
Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP001

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West
Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP001

Opdrachtgevers

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe,
West Maas en Waal en Zaltbommel en Waterschap Rivierenland
p/a Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 6267
4000 HG TIEL

Contactpersoon namens de gemeenten

Mevr. E. Timmerman (Omgevingsdienst Rivierenland)

Contactpersoon Lieverse Milieu B.V. | WSP

Dhr. J.S. Spronk
JSpronk@Lieverse.com

Projectcode

Documentnummer	16M1223.RAP001
Versiedatum	Januari 2021
Status	Herzien definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1223.RAP001	Januari 2021	Herzien definitief	
Geactualiseerd door:	Functie	Datum	Paraaf
Paul Karels	Adviseur	Januari 2021	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
Jeroen Spronk	Senior adviseur	Januari 2021	

Rapporthistorie	Datum	
Definitief	01.07.2019	
Herzien definitief	Januari 2021	De bodemkwaliteitskaart is geactualiseerd voor PFAS-verbindingen. Ook zijn enkele verschrijvingen aangepast. De strekking van de aangepaste teksten is niet gewijzigd.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doelstelling	1
1.3 Herziene definitieve versie op grond van PFAS-verbindingen (januari 2021) ...	2
2 Bodemfunctieklassenkaart.....	3
3 Bodemkwaliteitskaart.....	4
3.1 Stap 1: Programma van eisen	4
3.2 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (1/2).....	6
3.3 Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensverwerking.....	7
3.3.1 Selecteren beschikbare meetgegevens	7
3.3.2 Het samenvoegen van punt- en mengmonsters.....	8
3.3.3 Het vervangen van waarden beneden de detectielimiet	8
3.3.4 Het opsporen van uitbijters	8
3.4 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (2/2).....	9
3.5 Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied.....	11
3.5.1 Aantal en spreiding meetgegevens.....	11
3.5.2 Splitsen van deelgebieden	11
3.6 Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie en vaststellen definitieve deelgebieden	12
3.7 Stap 7: Vaststellen en karakteriseren bodemkwaliteitszones.....	12
3.8 Stap 8: Bodemkwaliteitskaart.....	15
3.8.1 Inleiding.....	15
3.8.2 Kaart met uitgesloten locaties en gebieden	15
3.8.3 Ontgravingskaart.....	17
3.8.4 Toepassingskaart.....	19
3.9 PFAS-verbindingen in de bodemkwaliteitskaart.....	20
3.9.1 Stappen 1, 3 en 6 (programma van eisen, gegevensverzameling en gegevensverwerking en verzamelen aanvullende informatie).....	20
3.9.2 Stappen 2 en 4 (onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in PFAS-deelgebieden)	20
3.9.3 Stap 5 (controle indeling PFAS-deelgebieden).....	20
3.9.4 Stappen 7 en 8 (vaststellen, karakteriseren bodemkwaliteitszones en de bodemkwaliteitskaart)	21
3.10 Bijzondere omstandigheden	23
3.11 Vaststellen nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart.....	24
4 Samenvatting en conclusie.....	25
Bronvermelding	29

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Selectie dataset gezamenlijke bodemkwaliteitskaart
Bijlage 3	Specificatie uitbijters
Bijlage 4A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones (waarden standaardbodem)
Bijlage 4B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemkwaliteitszone

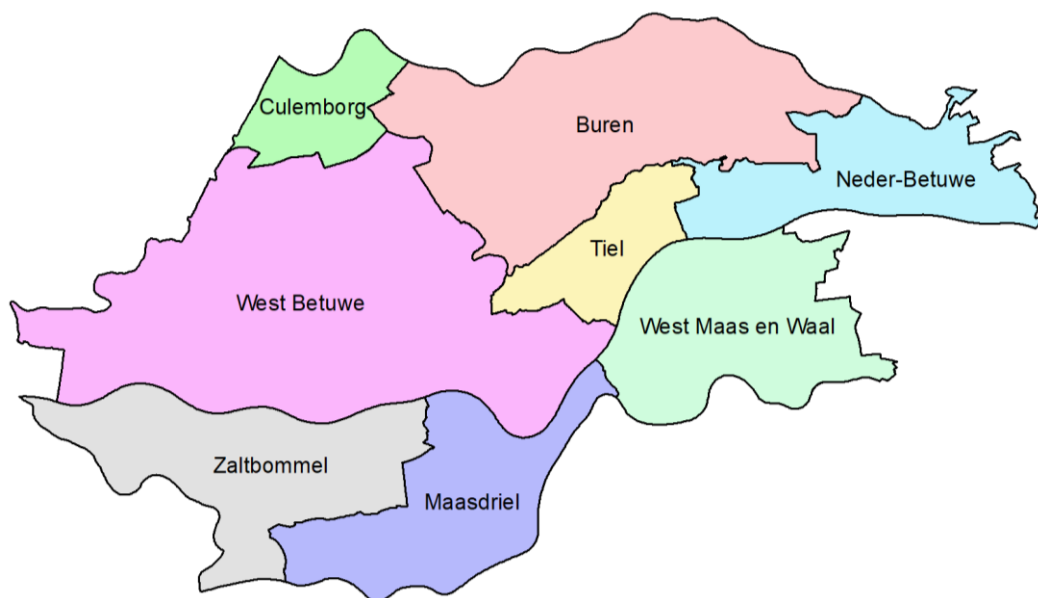
Kaartbijlagen

Kaartbijlage 1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlagen 2	Bodemkwaliteitszonekaart
Kaartbijlagen 3	Ontgravingskaart
Kaartbijlagen 4	Toepassingskaart (generiek kader Besluit)
Kaartbijlage 5	Verdachte locaties PFAS-verbindingen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe West Maas en Waal en Zaltbommel (hierna 'de gemeenten'; zie figuur 1.1) willen regionaal beleid opstellen voor het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie. Daarom willen de gemeenten de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten^[1] integreren en actualiseren. De gemeenten willen ook de gemeentelijke bodemfunctieklassenkaarten^[1] aanpassen.

Figuur 1.1 De gemeenten in de regio Rivierenland: Buren, Culemborg, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel

In deze rapportage staat beschreven hoe de bodemfunctieklassenkaarten zijn aangepast, volgens welke werkwijze de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is opgesteld en wat de resultaten zijn. Een toelichting op de in dit rapport gebruikte begrippen is opgenomen in bijlage 1.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart, is dat op de grondgebieden van de gemeenten de ligging van gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' geactualiseerd wordt weergegeven.

Het doel van het opstellen van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is om een actueel en dekkend beeld te krijgen van de te verwachten diffuse chemische bodemkwaliteit van de gemeenten.

De achterliggende doelstelling is de wens van de gemeenten om met de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart gebruik te kunnen (blijven) maken van de mogelijkheden die het Besluit bodemkwaliteit^[2] (hierna Besluit) biedt:

- als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van vrijkomende grond en van de ontvangende bodem (hierdoor hoeven minder partijkeuringen en bodemonderzoeken te worden uitgevoerd wat een kosten- en tijdbesparende factor is bij grondverzet);
- bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op en in de landbodem;
- bij het wegnemen van mogelijke knelpunten bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond);
- om gebiedsspecifiek grondstromenbeleid uit te kunnen (blijven) voeren.

1.3 Herziene definitieve versie op grond van PFAS-verbindingen (januari 2021)

Op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS¹-houdende grond en baggerspecie^[3]. Het tijdelijk handelingskader is op 29 november 2019 en op 2 juli 2020 geactualiseerd. De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast. Op 29 november 2019 zijn voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-gehalten gedefinieerd, evenals voorlopige toepassingswaarden in verschillende toepassingssituaties. Op 2 juli 2020 zijn de voorlopige landelijke achtergrondwaarden aangepast en voor een aantal toepassingssituaties in een oppervlaktewaterlichaam de toepassingswaarden gewijzigd.

Om de bodemkwaliteitskaart te actualiseren voor PFAS-verbindingen hebben de gemeenten aanvullend bodemonderzoek² laten uitvoeren en heeft de Omgevingsdienst Rivierenland, die bodemgegevens voor de gemeenten registreert en beheert, de op 19 maart 2020 beschikbare meetgegevens van PFAS-verbindingen verzameld³.

Hiermee faciliteren de gemeenten de beoogde effecten zoals die in de nota bodembeheer^[4] worden geformuleerd.

¹ Poly- en perfluoralkylverbindingen, PFAS, zijn stoffen die al decennia worden gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Ze worden toegepast in allerlei alledaagse toepassingen zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor deze stoffen is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Bovendien is van verschillende PFAS-verbindingen aangetoond dat ze toxisch zijn.

² Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

³ Opgeleverd door de Omgevingsdienst Rivierenland in een excelbestand d.d. 19.03.2020.

2 Bodemfunctieklassenkaart

Op de bodemfunctieklassenkaart wordt de ligging van gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' aangegeven. De bodemfunctieklassenkaart wordt gebruikt voor:

- het mede bepalen van de kwaliteitseisen waaraan de toe te passen grond moet voldoen (zie ook § 3.8.4 en bijlage 1 onder het kopje 'Toepassingsseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem');
- het vaststellen van terugsaneerwaarden bij bodemsaneringen in het kader van de Wet bodembescherming^[5].

De eerder bestuurlijk vastgestelde bodemfunctieklassenkaarten van de gemeenten zijn aangepast. Hieronder zijn op hoofdlijnen de aanpassingen weergegeven:

- Een aantal gebieden zijn van functieklassse 'Overig' gewijzigd in 'Wonen'; bijvoorbeeld: gemeente Buren (in Beusichem-Smalriemseweg en Lingemeer), gemeente Culemborg (Roosje Voslaan, Caetshage, Hageroos/Parklaan), gemeente Maasdriel (Veersteeg/Kloosterstraat/Hoorzik), gemeente Tiel (Schaarsdijkweg), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal (Boveneind), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen (Haaften-Marijkestraat/Graaf Reinaldweg), gemeente Zaltbommel (in Gameren-Bulkenlaan/Oudenhof).
- Een aantal gebieden zijn van functieklassse 'Overig' gewijzigd in 'Industrie'; bijvoorbeeld: gemeente Buren (in Buren-Hulsterstraat), gemeente Neder-Betuwe (Dodewaard-bedrijventerrein De Bonegraaf), gemeente Tiel (bedrijfsterrein Medel), gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen (Waardenburg-crossbaan/De Lage Paarden).
- Een aantal gebieden zijn van functieklassse 'Industrie' gewijzigd in 'Overig'; bijvoorbeeld: gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal (in Vuren-Graaf Reinaldweg/bedrijfsterrein Zelving-Noord).
- Een aantal gebieden zijn van functieklassse 'Industrie' gewijzigd in 'Wonen'; gemeente Tiel (Papesteeg/Meester Thorbeckestraat), gemeente Zaltbommel (Brakel-Langerakseweg).
- Een aantal gebieden zijn van functieklassse 'Wonen' gewijzigd in 'Industrie'; gemeente Tiel (Larensteinse Middenweg, Buitenbulkweg), gemeente Zaltbommel (Kon. Wilhelminaweg tussen spoorlijn en rijksweg A2).

3 Bodemkwaliteitskaart

Deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten^[6]. Er is gewerkt volgens het in de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten opgenomen stappenplan. Hieronder zijn de verschillende stappen weergegeven, die in de volgende paragrafen nader worden toegelicht. In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten is aangegeven dat de stappen niet chronologisch gevolgd hoeven te worden. Wel is het noodzakelijk dat elementen van alle stappen terugkomen in de werkwijze bij het vervaardigen van de bodemkwaliteitskaart.

- Stap 1: Opstellen programma van eisen.
- Stap 2: Vaststellen onderscheidende gebiedskenmerken.
- Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensbewerking.
- Stap 4: Indelen bodembeheergebied in deelgebieden.
- Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied.
- Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie.
- Stap 7: Vaststellen bodemkwaliteitszones.
- Stap 8: Bodemkwaliteitskaart (kaart uitgesloten locaties/gebieden, ontgravingskaart en toepassingskaart).

3.1 Stap 1: Programma van eisen

Voor deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de volgende definities vastgesteld:

- Het bodembeheergebied van de bodemkwaliteitskaart omvat het grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
- De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de landbodem van het bodembeheergebied voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte (m-mv).
- De volgende locaties en gebieden zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:
 - Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende⁴ en verwerkende bedrijven⁵, inzet blusschuim⁶ en secundaire bronnen⁷). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
 - Voormalige stortplaatsen (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
 - Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling^[7].
 - De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld.
 - Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

⁴ Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

⁵ Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

⁶ Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

⁷ Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:
 - Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
 - Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool).
 - Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
 - Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
 - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
 - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
 - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
 - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabrieksterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbanddijk in Dodewaard
 - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaard: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haafden.
 - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.
- De bodemkwaliteitskaart is voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte opgesteld voor het huidige standaard NEN5740^[8] stoffenpakket: barium (zie ook bijlage 1 kopje 'Barium'), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).
Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte⁸, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).
Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen⁹ vastgesteld.

⁸ Na analyse van de gegevens in de bodeminformatiesystemen is gebleken dat de gemiddelde gehalten van bestrijdingsmiddelen in de bodemlagen van 0-0,25 m-mv en 0,25-0,5 m-mv vergelijkbaar zijn.

⁹ Het betreft minimaal de 30 PFAS-verbindingen die zijn opgenomen in de advieslijst van Bodem+ d.d. 12 juli 2019: https://www.bodemplus.nl/publish/pages/164708/1907012-pfas_-_advieslijst_tbv_tijdelijk_handelingskader_v4.pdf.

Voor de verschillende bodemlagen in het traject 0,5-2,0 m-mv wordt de kwaliteit voor de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie, PCB en PAK gelijk gesteld.

- De gegevens voor de bodemkwaliteitskaart zijn afkomstig vanuit de bodeminformatiesystemen van de gemeente Tiel en de Omgevingsdienst Rivierenland (hierna ODR), die de bodeminformatie voor de overige gemeenten in de regio Rivierenland beheert. Ook is een aanvullend bodemonderzoek naar PFAS-verbindingen¹⁰ uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn voor deze bodemkwaliteitskaart gebruikt.

3.2 **Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (1/2)**

De basis van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is het identificeren van onderscheidende gebiedskenmerken. Binnen een deelgebied wordt de bodemkwaliteit homogeen verondersteld (vergelijkbare kwaliteit). Op basis van de bodemopbouw, de gebruikshistorie, de ontwikkeling van wijken of gebieden, de geomorfologie en het huidige gebruik wordt een deelgebiedenkaart gedefinieerd.

In overleg met de gemeente Tiel en de ODR (namens de overige gemeenten in de regio Rivierenland) is voor de gebiedsindeling uitgegaan van de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten. In aanvulling hierop gaan de bermen van de wegen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeente West Maas en Waal onderdeel vormen van de bodemkwaliteitszone van de bovengrond 'Wegbermen buitengebied'.

De onderscheiden voorlopige deelgebieden zijn weergegeven in tabel 3.1. Er is een indeling gemaakt voor de bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) en de ondergrond (vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte). In deze bodemkwaliteitskaart wordt ook de bodemlaag (vanaf het maaiveld tot en met 0,25 meter diepte) ter plaatse van (voormalige) boomgaarden als voorlopig deelgebied opgenomen. Omdat deze percelen zeer verspreid en niet-aaneengesloten voorkomen, is in overleg met de gemeente Tiel en de ODR, namens de overige gemeenten in de regio Rivierenland, afgeweken van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Omdat ruim voldoende meetgegevens met (individuele) OCB aanwezig zijn, is het niet meer noodzakelijk dat er 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten gebied beschikbaar zijn. Op basis van deze uitgangspunten wordt een uitspraak gedaan over de diffuse bodemkwaliteit voor OCB. In de nota bodembeheer wordt gebiedsspecifiek beleid opgenomen voor grondverzet op de (voormalige) boomgaarden.

De bodemkwaliteitszone van de bovengrond 'Wegbermen buitengebied' betreft de wegbermen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeenten.

¹⁰ Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

Tabel 3.1 Voorlopige deelgebieden.

Omschrijving voorlopig deelgebied
Bovengrond (bodemiaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)
<u>Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel</u>
B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen tussen 1950 en 1970
B4. Wonen na 1970
B5. Industrie voor 1950
B6. Industrie na 1950
B7. Buitengebied
B8. (Voormalige) boomgaarden*
B9. Wegbermen buitengebied
<u>Gemeente West Maas en Waal</u>
B10. Wonen
B11. Industrie
B12. Buitengebied
Ondergrond (bodemiaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)
<u>Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel</u>
O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen tussen 1950 en 1970
O4. Wonen na 1970
O5. Industrie voor 1950
O6. Industrie na 1950
O7. Buitengebied
<u>Gemeente West Maas en Waal</u>
O8. Wonen
O9. Industrie
O10. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.3 Stap 3: Gegevensverzameling en gegevensverwerking

3.3.1 Selecteren beschikbare meetgegevens

De datasets van de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten zijn aangevuld met de nadien nieuw verkregen representatieve meetgegevens. De nieuwe meetgegevens voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn afkomstig van representatieve bodemonderzoeken uit de bodeminformatiesysteem van de gemeente Tiel (Nazca-i bodem: exportdatum 11 juli 2017) en de ODR (Key2Bodem: exportdatum 5 juli 2017, aangevuld op 21 december 2017), die de bodeminformatie voor de overige gemeenten beheert. In bijlage 2 staat een overzicht van de selecties die zijn uitgevoerd om tot een representatieve dataset voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart te komen.

3.3.2 Het samenvoegen van punt- en mengmonsters

De dataset voor de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart bestaat uit meng- en puntmonsters met meetgegevens. De landelijke IPO Werkgroep Achtergrondgehalten heeft onderzocht wat de invloed is van het meenemen van zowel punt- als mengmonsters op de berekening van percentielwaarden van de meetgegevens^[10]. De resultaten laten zien dat percentielwaarden die zijn gebaseerd op een bestand met meetgegevens van zowel punt- als mengmonsters, vrijwel identiek zijn aan percentielwaarden die zijn gebaseerd op een bestand met meetgegevens van alléén mengmonsters. Er bestaan daarom geen praktische bezwaren tegen het berekenen van de bodemkwaliteit uit een bestand met meetgegevens, afkomstig van zowel punt- als mengmonsters. In dit project zijn de meetgegevens van de mengmonsters éénmaal meegenomen, en bijvoorbeeld niet viermaal als een mengmonster uit vier deelmonsters bestaat.

3.3.3 Het vervangen van waarden beneden de detectielimiet

Bij analyses komt het vaak voor dat een bepaalde stof in het grond(meng)monster aanwezig is in een concentratie beneden de detectiegrens van de gangbare analyseapparatuur. Hoewel de werkelijke waarde onbekend is (de waarde kan variëren van nul tot de detectielimiet) leveren deze monsters wel waardevolle informatie voor de gemiddelde bodemkwaliteit in een gebied. Voor deze analyseresultaten is de methode van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten gehanteerd. Deze methode houdt in dat de gerapporteerde detectielimieten worden vermenigvuldigd met een factor 0,7 om tot een rekenwaarde te komen.

De opgegeven detectielimiet van een bepaalde stof verschilt van rapport tot rapport. Verhoogde detectielimieten komen voor bij verstoringen in de grond(meng)monstermatrix. Daarnaast zijn de detectielimieten in de loop der jaren lager geworden doordat nauwkeuriger analyseapparatuur beschikbaar is gekomen.

3.3.4 Het opsporen van uitbijters

Ondanks dat er representatieve meetgegevens zijn geselecteerd, kan er sprake zijn van uitschieters in de dataset: extreem hoge gehalten als gevolg van bijvoorbeeld typefouten tijdens de invoer, onbetrouwbare analyses of lokale verontreinigingen door puntbronnen die niet als zodanig in het bodeminformatiesysteem zijn aangegeven. Hierbij worden vaak bij meerdere stoffen in hetzelfde monster relatief hoge gehalten aangetroffen. Per deelgebied en per stof zijn met een visuele methode (scatterplots) extreme gehalten gemarkeerd.

Als de uitschieters tot een puntbron, type- of meetfout zijn te herleiden of als niet-representatief zijn beoordeeld voor de diffuse bodemkwaliteit, zijn de analyseresultaten uit de dataset verwijderd of aangepast. In bijlage 3 staat een overzicht van de uiteindelijk verwijderde uitbijters.

3.4 Stappen 2 en 4: Onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in deelgebieden (2/2)

In samenspraak met de gemeenten is besloten om in aanvulling op de indeling van de deelgebieden (zie § 3.2) de voorlopig vastgestelde kwaliteitsklasse op basis van de meest actuele dataset als gebiedsonderscheidend kenmerk te beoordelen.

Daarnaast is deelgebied 'B10. Wonen' in de gemeente West Maas en Waal herbeoordeeld op basis van oudere en recentere bebouwing (in overleg is net zoals de andere gemeenten in de regio Rivierenland het jaar 1950 gehanteerd). Hieruit bleek dat er verschillen zijn geconstateerd in bodemkwaliteit. Het deelgebied 'B10. Wonen' in de gemeente West Maas en Waal is gesplitst.

Voor deelgebied 'B11. Industrie' is deze herbeoordeling niet uitgevoerd; de bedrijventerreinen in de gemeente West Maas en Waal dateren hoofdzakelijk van na 1950, en de bodemkwaliteit van deelgebied 'B11. Industrie' geeft geen aanleiding tot het splitsen van het deelgebied.

Naast het splitsen zijn ook deelgebieden met dezelfde bodemfunctie en verwachte bodemkwaliteit zijn samengevoegd. De voorlopige (samengevoegde) deelgebieden worden hierdoor groter en robuuster. Ook wordt de bodemkwaliteit per voorlopig deelgebied beter onderbouwd omdat er meer analysegegevens beschikbaar zijn. Een aantal voorlopige deelgebieden met een vergelijkbare kwaliteit is samengevoegd. In tabel 3.2 is een overzicht gegeven van de samengevoegde deelgebieden (zie ook de kaartbijlagen 2).

Tabel 3.2 Overzicht (samengevoegde) deelgebieden per bodemlaag.

Voorlopig deelgebied	Voorlopig vastgestelde bodemkwaliteitsklasse / ontgravingsklasse / P95>I (kwaliteitsbepalende stof)	Samengevoegd deelgebied
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)		
<u>Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel</u>		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie / Industrie / Ja (koper, lood, zink)	B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen / Wonen / Nee (kwik, lood, zink, PAK)	B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen tussen 1950 en 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B3. Wonen na 1950
B4. Wonen na 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	
B5. Industrie voor 1950	Wonen / Industrie / Nee (Koper)	B4. Industrie voor 1950 en industrie West Maas en Waal
B6. Industrie na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B5. Industrie na 1950
B7. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B6. Buitengebied

Vervolg tabel 3.2 Overzicht (samengevoegde) deelgebieden per bodemlaag.

Voorlopig deelgebied	Voorlopig vastgestelde bodemkwaliteitsklasse / ontgravingsklasse / P95>I (kwaliteitsbepalende stof)	Samengevoegd deelgebied
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)		
B8. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie / Industrie / Ja (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	B7. (Voormalige) boomgaarden*
B9. Wegbermen buitengebied	Industrie / Industrie / Ja (PAK)	B8. Wegbermen buitengebied**
<u>Gemeente West Maas en Waal</u>		
B10a. Wonen voor 1950	Wonen / Wonen / Nee (zink)	B2. Wonen voor 1950 II
B10b. Wonen na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B3. Wonen na 1950
B11. Industrie	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B5. Industrie na 1950
B12. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	B6. Buitengebied
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)		
<u>Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel</u>		
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen / Industrie / Nee (koper)	O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen / Wonen / Nee (kwik, PAK)	O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen tussen 1950 en 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O3. Wonen na 1950 en wonen West Maas en Waal
O4. Wonen na 1970	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	
O5. Industrie voor 1950	Wonen / Industrie / Nee (koper, nikkel)	O4. Industrie voor 1950
O6. Industrie na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal
O7. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O6. Buitengebied
<u>Gemeente West Maas en Waal</u>		
O8a. Wonen voor 1950	Wonen / Wonen / Nee (zink)	O2. Wonen voor 1950 II
O8b. Wonen na 1950	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O3. Wonen na 1950
O9. Industrie	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O5. Industrie na 1950
O10. Buitengebied	LandbouwNatuur / LandbouwNatuur / Nee (-)	O6. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.5 Stap 5: Controle indeling van het bodembeheergebied

3.5.1 Aantal en spreiding meetgegevens

De Richtlijn bodemkwaliteitskaarten stelt de volgende minimale eisen aan het aantal en de spreiding van meetgegevens per deelgebied:

- Per deelgebied zijn voor alle stoffen ten minste 20 meetgegevens beschikbaar.
- De meetgegevens liggen voldoende verspreid over het deelgebied:
 - Voor aaneengesloten deelgebieden bij een systematische indeling in 20 vakken zijn in tenminste 10 vakken één of meer meetgegevens beschikbaar.
 - Voor elk niet-aaneengesloten deel van een deelgebied zijn ten minste 3 meetgegevens beschikbaar.

De gemeenten vinden dat het deelgebied 'B7. (Voormalige) boomgaarden' niet hoeft te voldoen aan de noodzakelijk dat 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten deelgebied. In dit deelgebied zijn per stof ruim voldoende meetgegevens beschikbaar (474-1.804) om een betrouwbare uitspraak te doen over de te verwachten kwaliteit.

Na het samenstellen van de dataset voor de bodemkwaliteitskaart (§ 3.3.1), de voorbewerkingen (§ 3.3.3 en § 3.3.4) en het samenvoegen van voorlopige deelgebieden (§ 3.4), blijkt dat het aantal gegevens per deelgebied ruimschoots voldoet. Ook de ruimtelijke spreiding voor aaneengesloten deelgebieden voldoet. In een aantal niet-aaneengesloten deelgebieden wordt niet voldaan aan de minimeis dat ten minste 3 meetgegevens beschikbaar zijn. Het betreffen voornamelijk de deelgebieden ter plaatse van de kleine kernen in de regio. In de niet-aaneengesloten deelgebieden zijn niet altijd 3 meetgegevens beschikbaar van de stoffen barium, kobalt, molybdeen en/of de stofgroep PCB. Uit bijlage 4 blijkt dat deze stoffen geen invloed hebben op de kwaliteitsklassen van de voorlopige deelgebieden. De gemeenten accepteren daarom dat in een aantal niet-aaneengesloten deelgebieden minder dan 3 meetgegeven met deze stoffen aanwezig zijn. Voor de overige stoffen wordt wél voldaan aan de minimeis van 3 meetgegevens per niet-aaneengesloten deelgebied.

Een overzicht van het aantal meetgegevens per stof en per bodemkwaliteitszone staat in bijlage 4 (kolom 'N').

3.5.2 Splitsen van deelgebieden

Op stofniveau is bekeken of er een ruimtelijke clustering aanwezig is van hoge of lage gehalten. Op basis van ervaringen van LievenseCSO bij andere bodemkwaliteitskaarten is de ruimtelijke clustering onderzocht wanneer zware metalen en minerale olie een variatiecoëfficiënt hoger dan 1,5 hebben en de stofgroepen polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en polychloorbifenylen (PCB) een variatiecoëfficiënt hoger dan 2. Een hoge variatiecoëfficiënt is een indicatie van een mogelijke ruimtelijke clustering.

Het overzicht van de variatiecoëfficiënten staat in bijlage 4 (kolom 'VC'). Hieruit blijkt, dat voor de meeste voorlopige deelgebieden voor één en maar meestal meerdere stoffen sprake is van een hoge variatiecoëfficiënt. Uit de controle is gebleken dat de hoge meetgegevens over het algemeen verspreid over een voorlopig deelgebied liggen en niet een duidelijke clustering van hogere of lagere gehalten is te zien.

3.6 Stap 6: Verzamelen aanvullende informatie en vaststellen definitieve deelgebieden

Op basis van de uitgevoerde stappen 1 t/m 6 van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten zijn op het grondgebied van de gemeenten voor zowel de boven- als de ondergrond in totaal 14 deelgebieden gedefinieerd. Alle deelgebieden voldoen aan de (gemeentelijke) minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de meetgegevens (zie § 3.4 en § 3.5.1). Daarom is stap 6 'Verzamelen aanvullende informatie' niet uitgevoerd.

De definitieve deelgebieden worden de bodemkwaliteitszones van de gemeenten. De bodemkwaliteitszones zijn weergegeven in tabel 3.3 en op de kaartbijlagen 2.

Tabel 3.3 Onderscheiden definitieve deelgebieden, bodemkwaliteitszones, per bodemlaag.

Definitief deelgebied / bodemkwaliteitszone
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)
B1. Wonen voor 1950 I
B2. Wonen voor 1950 II
B3. Wonen na 1950
B4. Industrie voor 1950
B5. Industrie na 1950
B6. Buitengebied
B7. (Voormalige) boomgaarden*
B8. Wegbermen buitengebied
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)
O1. Wonen voor 1950 I
O2. Wonen voor 1950 II
O3. Wonen na 1950
O4. Industrie voor 1950
O5. Industrie na 1950
O6. Buitengebied

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.7 Stap 7: Vaststellen en karakteriseren bodemkwaliteitszones

De gemiddelde gehalten van de bodemkwaliteitszones (zie bijlage 4, kolom 'Gem') zijn getoetst aan de normen uit de Regeling bodemkwaliteit^[11] hierna aangeduid als 'de Regeling'. De bodemkwaliteitszones kunnen vallen in de bodemkwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)', 'Wonen' of 'Industrie'. De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse is opgenomen in bijlage 1 onder het kopje 'Bodemkwaliteitsklasse'. De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de kwaliteitsklasse 'Wonen' is voor de bodemkwaliteitsklasse minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie ook § 3.8.3 en bijlage 1 onder het kopje 'Ontgravingskaart'). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse 'Industrie'. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie.

Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied. Dit doet zich met name voor bij licht verontreinigde industriegebieden.

In tabel 3.5 is aangegeven in welke bodemkwaliteitsklasse iedere bodemkwaliteitszone valt. In bijlage 4 zijn de gespecificeerde beoordelingen weergegeven. De bodemkwaliteitsklasse wordt samen met de bodemfunctieklassering gebruikt voor het bepalen van de toepassingseis (zie § 3.8.4).

Controle saneringscriterium

In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten staat vermeld, dat voor elke bodemkwaliteitszone met een 95-percentielwaarde boven de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming een controle op het saneringscriterium nodig is. Bij een overschrijding is het niet verantwoord om zonder partijkering grondverzet vanuit de betreffende bodemkwaliteitszone te laten plaatsvinden. Deze situatie komt voor bij 2 bodemkwaliteitszones (zie tabel 3.4).

Tabel 3.4 Bodemkwaliteitszones waar de 95-percentielwaarde de interventiewaarde overschrijdt.

Bodemkwaliteitszone	Stof	95-percentielwaarde (in mg/kg ds standaardbodem)	Interventiewaarde Wbb (in mg/kg ds standaardbodem)
Bovengrond (bodemiaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Koper	218,4	190
	Lood	581,3	530
	Zink	849,5	720
B8. Wegbermen buitengebied	PAK	56,1	40

De gemeenten hebben gebiedsspecifiek beleid opgesteld voor het toepassen van grond vanuit deze bodemkwaliteitszones. In de nota bodembeheer^[4] wordt hier nader op ingegaan.

Heterogeniteit

Naast de percentielwaarden en variatiecoëfficiënten is ook de heterogeniteit van de meetgegevens berekend, volgens de methodiek zoals beschreven onder het kopje 'Heterogeniteit' in bijlage 1. In het bodembeheergebied van de gemeenten is in bijna alle bodemkwaliteitszones sprake van sterke heterogeniteit voor één of meerdere stoffen. Wanneer de diffuse bodemkwaliteit in een bodemkwaliteitszone sterk heterogeen is verdeeld, is de betrouwbaarheid van het gemiddelde gehalte in de bodemkwaliteitszone kleiner. De betreffende stoffen in de bodemkwaliteitszones bevatten echter ruim voldoende meetgegevens om de heterogeniteit goed te beschrijven.

Een overzicht van de heterogeniteitsindex per stof en per bodemkwaliteitszone staat in bijlage 4 (kolom 'Heterogeniteit'). In tabel 3.5 is per bodemkwaliteitszone weergegeven voor welke stof(fen) een sterke heterogeniteit is vastgesteld.

Tabel 3.5 Bodemkwaliteitsklasse en heterogeniteit per bodemkwaliteitszone en bodemlaag.

Bodemkwaliteitszone	Bodemkwaliteits-klasse	Kwaliteitsbepalende stof	Sterke heterogeniteit [aantal meetgegevens]
Bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper, zink, PCB, PAK	Koper [449], lood [492], nikkel [410], zink [480], PAK [402], minerale olie [390]
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, lood, zink, PAK	Minerale olie [812]
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.841]
B4. Industrie voor 1950	Wonen	Koper, kwik, lood, nikkel, zink, PAK	Koper [114], nikkel [113], zink [113], minerale olie [103]
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.413], minerale olie [1.460]
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	Nikkel [2.931]
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie	Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE	DDT [1.117], DDE [1.124]
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	PAK	PAK [40], minerale olie [40]
Ondergrond (bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Kobalt, koper, kwik, lood, zink, PAK	Koper [466], lood [474], zink [508], minerale olie [481]
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, PAK	Minerale olie [1.020]
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1341]
O4. Industrie voor 1950	Wonen	Koper, kwik, lood, nikkel, zink, PAK	Koper [117], nikkel [112], minerale olie [129]
O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	Nikkel [1.135], minerale olie [1.232]
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	Nikkel [2.331]

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.8 Stap 8: Bodemkwaliteitskaart

3.8.1 Inleiding

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:

1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart.
3. De toepassingskaart.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de hoofdkaarten.

3.8.2 Kaart met uitgesloten locaties en gebieden

In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart (zie § 3.1).

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende¹¹ en verwerkende bedrijven¹², inzet blusschuim¹³ en secundaire bronnen¹⁴). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.

¹¹ Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

¹² Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

¹³ Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

¹⁴ Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
 - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
 - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
 - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
 - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabrieksterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrain van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbanddijk in Dodewaard
 - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
 - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.
- * *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

Voor een actueel overzicht van deze locaties moet, afhankelijk van de ligging van de ontgravings- en toepassingslocatie, contact worden opgenomen met de gemeente Tiel en/of met de ODR. Desgewenst kunt u een deel van de bodeminformatie ook via het internet aanvragen/opzoeken op de volgende websites:

- Gemeente Tiel: <https://www.tiel.nl>, <http://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten> (selecteer de kaartlaag 'Bodem' onderdeel 'Vordering Bodemonderzoek en sanering') én via [http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema bodemverontreinigingen](http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_bodemverontreinigingen) .
- Overige gemeenten: <http://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten> (selecteer de kaartlaag 'Bodem' onderdeel 'Vordering Bodemonderzoek en sanering') én via [http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema bodemverontreinigingen](http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_bodemverontreinigingen) .

Deze gezamenlijke bodemkwaliteitskaart mag op de uitgesloten locaties en gebieden niet worden gebruikt als bewijsmiddel voor de grond die wordt ontgraven vanuit deze locaties/gebieden. Ook mag deze bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt om de toepassingseis te bepalen als grond op deze locaties/gebieden wordt toegepast. In de gezamenlijke nota bodembeheer^[4] wordt hier nader op ingegaan.

3.8.3 Ontgravingskaart

De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond op een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. In de gezamenlijke nota bodembeheer^[4] wordt hier nader op ingegaan. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken.

De ontgravingskwaliteit is net als de bodemkwaliteitsklasse gebaseerd op het gemiddelde gehalte van een bodemkwaliteitszone (zie bijlage 4, kolom 'Gem') en getoetst aan de toetsingswaarden uit de Regeling. Om het standstill-principe voor de bodemkwaliteit op gebiedsniveau te kunnen waarborgen, is de toetsing voor van de kwaliteitsklasse 'Wonen' voor het bepalen van de ontgravingskwaliteit strenger dan voor het bepalen van de bodemkwaliteit (zie ook § 3.7). De toetsingsmethodiek is opgenomen in bijlage 1 onder het kopje 'Ontgravingskaart', ter vergelijking zie ook het kopje 'Bodemkwaliteitsklasse'.

In tabel 3.6 is de te verwachten ontgravingsklasse per bodemkwaliteitszone aangegeven. De ontgravingskaart per bodemlaag is opgenomen in de kaartbijlagen 3. De kleuren in tabel 3.6 komen overeen met de gebruikte kleuren op de kaartbijlagen.

Tabel 3.6 Verwachte ontgravingsklasse per bodemkwaliteitszone.

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse	Kwaliteitsklasse-bepalende stof	95-percentielwaarde > interventiewaarde
Bovengrond (bodemiaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper, zink, PCB, PAK	Koper, lood, zink
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, lood, zink, PAK	-
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	-	-
B4. Industrie voor 1950	Industrie	Koper	-
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	-	-
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	-
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie	Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE	-
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	PAK	PAK
Ondergrond (bodemiaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie	Koper	-
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Kwik, PCB, PAK	-
O3. Wonen na 1950 en Wonen West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	-
O4. Industrie voor 1950	Industrie	Koper, nikkel	-
O5. Industrie na 1950 en industrie West Maas en Waal	Landbouw/natuur	-	-
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	-	-

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.8.4 Toepassingskaart

De toepassingskaart is opgesteld aan de hand van de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en de (toekomstige) functie van de bodem (zie bijlage 1 onder het kopje 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem'). In tabel 3.7 is het resultaat van deze werkwijze voor de toepassingskaart van de gemeenten samengevat.

In tabel 3.7 is de te toepassingseis volgens het generieke kader van het Besluit per bodemkwaliteitszone aangegeven. Op kaartbijlage 4 staat per bodemlaag aangegeven welke toepassingseis er geldt. De kleuren in tabel 3.7 komen overeen met de gebruikte kleuren op kaartbijlage 1 (bodemfunctieklassenkaart) en de kaartbijlagen 4 (toepassingskaarten).

Tabel 3.7 Toepassingseisen per combinatie (voorkomende) bodemfunctie- en bodemkwaliteitsklasse conform het generieke kader van het Besluit.

Bodemkwaliteitszone	Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteits-klasse	Toepassingseis (generiek kader Besluit)
Bovengrond (bodemiaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte)			
B1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Industrie	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Wonen	Wonen
B3. Wonen na 1950	Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie	Wonen	Wonen
B5. Industrie na 1950	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Divers	Industrie	Gelijk aan bodemfunctieklasse (Industrie, Wonen, Landbouw/natuur)
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie	Industrie	Industrie
Ondergrond (bodemiaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte)			
O1. Wonen voor 1950 I	Wonen	Wonen	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen	Wonen	Wonen
O3. Wonen na 1950	Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O4. Industrie voor 1950	Industrie	Wonen	Wonen
O5. Industrie na 1950	Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].

3.9 PFAS-verbindingen in de bodemkwaliteitskaart

3.9.1 Stappen 1, 3 en 6 (programma van eisen, gegevensverzameling en gegevensverwerking en verzamelen aanvullende informatie)

Om de bodemkwaliteitskaart te actualiseren voor PFAS-verbindingen hebben de gemeenten aanvullend bodemonderzoek¹⁵ laten uitvoeren en heeft de Omgevingsdienst Rivierenland, die bodemgegevens voor de gemeenten registreert en beheert, de al beschikbare meetgegevens van PFAS-verbindingen verzameld¹⁶. Bij het bodemonderzoek is rekening gehouden met de richtlijn die Bodem+¹⁷ heeft aangegeven om bodemkwaliteitskaarten te actualiseren voor PFAS-verbindingen. De bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is onderzocht.

3.9.2 Stappen 2 en 4 (onderscheidende gebiedskenmerken en indelen bodembeheergebied in PFAS-deelgebieden)

Op basis van uitgevoerde bodemonderzoeken in de gemeenten kan worden gesteld dat in het westelijk deel van de regio Rivierenland gemiddeld gezien hogere gehalten aan PFOA worden gemeten dan in het oostelijk deel van de regio. Gesteld kan worden dat er mogelijk enige invloed is in het westen van de regio van het bedrijf DuPont/Chemours. Het verschil van de gemiddelden van de PFOA-gehalten in de bovengrond tussen het westelijke en het oostelijke deel van de regio Rivierenland is relatief klein. Alle gemiddelden van PFOA in de onderscheiden deelgebieden zijn onder de voorlopige landelijke achtergrondwaarde vastgesteld (1,9 µg/kg ds) vastgesteld. In het horizontale vlak is daarom binnen de grondgebieden van de gemeenten 1 PFAS-deelgebied onderscheiden. In het verticale vlak zijn de onderstaande bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen onderscheiden:

- Bodemlaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte.
- Bodemlaag vanaf 0,5 meter tot 1,0 meter diepte.
- Bodemlaag vanaf 1,0 meter tot 1,5 meter diepte.

Deze bodemlagen zijn mogelijk belast met verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen als gevolg van atmosferische depositie, grondroering en uitspoeling van de bovengrond naar de onderliggende bodemlaag.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

3.9.3 Stap 5 (controle indeling PFAS-deelgebieden)

Voor PFAS-verbindingen zijn verspreid over de gemeenten en per bodemlaag minimaal 30 meetgegevens beschikbaar (50-143). Hiermee wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten voor het uitbreiden van een bodemkwaliteitskaart met de stoffen kobalt, molybdeen en PCB. Deze systematiek mag conform het Model Beleid toepassen PFAS houdende grond^[12] ook voor PFAS-verbindingen worden gebruikt.

¹⁵ Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, Documentcode: SOB011523.RAP001, 30 juli 2020.

¹⁶ Opgeleverd door de Omgevingsdienst Rivierenland in een excelbestand d.d. 19.03.2020.

¹⁷ <https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-gebruik-milieuhygienische/faq/gemeente-waterkwaliteitsbeheerder-water/>

De meetgegevens van de PFAS-verbindingen zijn op dezelfde manier voorbewerkt als de andere stoffen in deze bodemkwaliteitskaart (zie § 3.3.3 en § 3.3.4). Onder de verzamelde PFAS-metgegevens zijn geen uitbijters vastgesteld.

Op stofniveau is bekeken of er een ruimtelijke clustering aanwezig is van hoge of lage gehalten. Op basis van ervaringen van Lievense bij andere bodemkwaliteitskaarten is de ruimtelijke clustering onderzocht wanneer PFAS-verbindingen een variatiecoëfficiënt hoger dan 1,5 hebben. Een hoge variatiecoëfficiënt is een indicatie van een mogelijke ruimtelijke clustering. Voor MeFOSA¹⁸ in de bodemlaag 0-0,5 m-mv, voor PFOA (lineair)¹⁹ in de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv en voor PFOA (som én lineair) en MeFOSA in de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv is sprake van een hoge variatiecoëfficiënt (zie bijlage 4B, kolom 'VC'). Deze hoge variatiecoëfficiënten worden veroorzaakt door één of enkele hogere waarden. Deze hogere waarden vertonen geen clustering. De relatief hoge variatiecoëfficiënten geven daarmee geen aanleiding tot het splitsen van de PFAS-deelgebieden.

3.9.4 **Stappen 7 en 8 (vaststellen, karakteriseren bodemkwaliteitszones en de bodemkwaliteitskaart)**

De ontgravingskwaliteit voor PFAS-verbindingen is net zoals de andere stoffen²⁰ gebaseerd op het gemiddelde gehalte van een bodemkwaliteitszone. De gemiddelden zijn getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden die zijn benoemd in het geactualiseerde 'tijdelijke handelingskader hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie'^[3]. In tabel 3.8 zijn de bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen gekarakteriseerd. De hierin vermelde gehalten aan PFAS-verbindingen zijn vermeld met 1 decimaal, net zoals in het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie. De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt. Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing wordt vervolgens vastgesteld in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. In bijlage in onder het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen' wordt hier nader op ingegaan.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

¹⁸ Er is geen informatie bekend in welke producten de PFAS-verbinding 'MeFOSA' is en/of wordt gebruikt

¹⁹ PFOA: perfluorooctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

²⁰ Het betreft de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, PCB (7), PAK (10) en minerale olie. Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag tot 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).

Controle saneringscriterium

In de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten staat vermeld, dat voor elke bodemkwaliteitszone met een 95-percentielwaarde boven de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming een controle op het saneringscriterium nodig is. Bij een overschrijding is het niet verantwoord om zonder partijkeuring grondverzet vanuit de betreffende zone te laten plaatsvinden. Voor PFAS-verbindingen zijn er geen interventiewaarden beschikbaar maar er zijn Indicatieve Niveaus voor Ernstige Verontreiniging (INEV's) voor PFOS, PFOA en GenX²¹ [\[13\]](#) vastgesteld. De 95-percentielwaarden liggen zeer ruim onder de INEV's (factor 92 tot 728). Ook liggen de 95-percentielwaarden van de PFAS-verbinding ruim onder de toepassingswaarden voor de bodemfuncties Wonen en Industrie (factor 2,10 tot 12,00).

Heterogeniteit

De heterogeniteit van de analysegegevens is berekend volgens de methodiek zoals beschreven onder het kopje "Heterogeniteit" in bijlage 1'. In de PFAS-deelgebieden is geen sterke heterogeniteit vastgesteld (bijlage 4B; kolom 'Heterogeniteit').

²¹ INEV's: PFOS: 110 µg/kg ds; PFOA: 1.100 µg/kg ds; GenX: 97 µg/kg ds.

Tabel 3.8 Bodemkwaliteitszones PFAS-verbindingen, verwachte ontgravingskwaliteit PFAS-verbindingen.

PFAS-verbinding	Gemiddelde (in µg/kg ds)	Toetsingswaarden (in µg/kg ds)	
		Landbouw/natuur	Wonen / Industrie
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #			
PFOA ²² (som)	1,3	1,9*	7,0
PFOS ²³ (som)	0,5	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,2	1,4*	3,0
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 1,0 meter diepte ##			
PFOA (som)	0,6	1,9*	7,0
PFOS (som)	0,2	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,1	1,4*	3,0
Bodemlaag vanaf 1,0 meter diepte tot en met 1,5 meter diepte ###			
PFOA (som)	0,4	1,9*	7,0
PFOS (som)	0,2	1,4*	3,0
Maximum andere PFAS-verbindingen	0,1	1,4*	3,0

* Deze waarde betreft de voorlopige landelijke achtergrondwaarde ^[3].

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.

3.10 Bijzondere omstandigheden

De bodemkwaliteitskaart doet geen uitspraak over de kwaliteit van de bodem ter plaatse van voor bodemverontreiniging verdachte locaties, locaties met lokale verontreinigingen, gesaneerde locaties of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Op deze locaties wordt een afwijkende (betere of juist slechtere) bodemkwaliteit dan in de omgeving verwacht. Op terreinen die ooit een leeflaag van schone grond hebben gekregen, of oudere gesaneerde locaties is bijvoorbeeld een betere kwaliteit te verwachten. Een slechtere kwaliteit valt te verwachten op terreinen die (wellicht) door een puntbron verontreinigd zijn en ter plaatse van dempingen, stortplaatsen en lokale ophooglagen.

Ook door de provincie aangewezen beschermingsgebieden vallen onder locaties met bijzondere omstandigheden voor grondverzet. Voorbeelden hiervan zijn archeologie en

²² PFOA: perfluorooctaan-1-ol; gebruikt in vochtafwerende producten.

²³ PFOS: perfluorooctaan-1-sulfonylfluoride; gebruikt in blusschuim.

cultuurhistorie, habitat-gebieden, Natuur Netwerk Nederland, aardkundig waardevolle gebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De provincie kan hier aanvullende eisen stellen. De ligging van deze gebieden zijn te raadplegen op de website van de provincie Gelderland: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_drinkwater en <http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>.

Voorafgaand aan grondverzet moet zowel voor de ontgravingslocatie als op de toepassingslocatie worden nagegaan of er naar aanleiding van de ligging in één of meerdere beschermingsgebieden er restricties zijn ten aanzien van het grond- en baggerverzet.

3.11 Vaststellen nieuwe bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart

Met deze nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart hebben de gemeenten een goed instrument in handen voor het toepassen van grond.

Een gemeente is voor haar eigen gemeentelijke grondgebied het bevoegd gezag bij de toepassing van grond en gerijpte baggerspecie op de landbodem.

De nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart moeten bestuurlijk worden vastgesteld door de betreffende colleges van burgemeester en wethouders. Hierop is de procedure uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10), van toepassing.

Het te voeren (geactualiseerde gebiedsspecifieke) grondstromenbeleid door de gemeenten wordt geformuleerd in de nieuwe gezamenlijke nota bodembeheer^[4]. Deze nota bodembeheer moet, met deze bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart als bijlagen, bestuurlijk worden vastgesteld met een besluit van de gemeenteraden (zie artikel 44 van het Besluit en paragrafen 4.1.1 en 4.6.2 van de bij het Besluit behorende Nota van Toelichting). Hierop is de procedure uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10), van toepassing.

In de laatste wijziging van het Besluit bodemkwaliteit²⁴, in verband met de versnelling van de totstandkomingsprocedure voor het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid voor PFAS-verbindingen, is tot 1 januari 2021 geregeld dat:

- Gebiedsspecifiek beleid dat betrekking heeft op PFAS-verbindingen kan ook worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in plaats van de gemeenteraad.
- Met de wijziging van het Besluit bodemkwaliteit mogen gemeenten de reguliere procedure voor inspraak vooraf (Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4, Art. 3:10), vervangen door bezwaar achteraf.

De in deze (voor PFAS-verbindingen) geactualiseerde bodemkwaliteitskaart (kaartbijlagen 1 t/m 4 en statistische onderbouwing) voor de gemeenten vervangen de eerder vastgestelde bodemkwaliteitskaart (kaartbijlagen 1 t/m 4 en statistische onderbouwing). Kaartbijlage 5 (verdachte locaties voor PFAS-verbindingen) wordt als themakaart toegevoegd aan de bodemkwaliteitskaart.

²⁴ Publicatie Staatsblad 491, 17 december 2019.

4 Samenvatting en conclusie

In de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel zijn op basis van gebruikshistorie, huidig bodemgebruik en bodemkwaliteit in totaal 17 bodemkwaliteitszones onderscheiden. Er zijn 8 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, 6 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf 0,5 meter tot en met 2,0 meter diepte onderscheiden en 3 bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen (bodemplagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0-1,5 m-mv) (zie kaartbijlage 2).

De volgende uitgesloten locaties/gebieden zijn afgebeeld op de kaartbijlagen:

In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende²⁵ en verwerkende bedrijven²⁶, inzet blusschuim²⁷ en secundaire bronnen²⁸). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Ook het grondwater is uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (alleen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.

²⁵ Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

²⁶ Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

²⁷ Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

²⁸ Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
 - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
 - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
 - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
 - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabrieksterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbanddijk in Dodewaard
 - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
 - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.
- * *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

In tabel 4.1 staat voor de onderscheiden bodemkwaliteitszones en bodemlagen een totaaloverzicht van de voorkomende bodemfunctieklassen, verwachte ontgravingsklassen en de toepassingseisen. De kleuren in tabel 4.1 komen overeen met de gebruikte kleuren op de kaartbijlagen.

Alle bodemkwaliteitszones zijn voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte vastgesteld voor de stoffen barium (zie ook bijlage 1 kopje 'Barium'), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

Voor de (voormalige) boomgaarden, de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB).

Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen vastgesteld.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

Voor de verschillende bodemlagen in het traject 0,5-2,0 m-mv wordt de kwaliteit voor de stoffen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie, PCB en PAK gelijk gesteld.

Op de ontgravingskaarten (zie de kaartbijlagen 3) zijn de te verwachten kwaliteitsgegevens weergegeven van de onderscheiden bodemkwaliteitszones. Op de toepassingskaarten (zie de kaartbijlagen 4) zijn de toepassingseisen weergegeven die gelden voor de onderscheiden bodemlagen in een gebied als een partij grond wordt toegepast en gebruik wordt gemaakt van het generieke kader van het Besluit.

Met het bestuurlijk vaststellen van deze nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart, komen de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten voor de landbodem en bodemfunctieklassenkaarten [\[1\]](#) te vervallen.

Tabel 4.1 Totaaloverzicht bodemkwaliteitszones, verwachte ontgravingsklassen, toepassingseisen conform het generiek kader Besluit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie^[3].

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)	Toepassingseis @
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper, zink, PCB, PAK) **	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, lood, zink, PAK)	Wonen
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie (koper)	Wonen
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	Afhankelijk van de bodemkwaliteitszone waarin het perceel is gelegen
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie (PAK) **	Industrie
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte ##		
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper)	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, PCB, PAK)	Wonen
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O4. Industrie voor 1950	Industrie (koper, nikkel)	Wonen
O5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

- * Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt^[9].
- ** De 95-percentielwaarde voor één of meerdere stoffen overschrijdt de interventiewaarde.
- # De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).
- ## De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.
Voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv leidt dit tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv leidt dit niet tot beperkingen bij de toepassing van grond.
- @ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie^[3].

Bronvermelding

- [1] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel), projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 september 2011.
Bodemkwaliteitskaart gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 18 februari 2010.
Bodemkwaliteitskaart regio MARN (gemeente West Maas en Waal), projectnummer 11J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 maart 2012.
(Water-)bodemonderzoek en bodemkwaliteitskaart Waalwaard, projectnummer M11B0339, MWH B.V., 21 november 2011.
- [2] Besluit bodemkwaliteit, publicatie Staatsblad nr. 469, 3 december 2007.
- [3] Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, kenmerk IENW/BSK-2019/131399, 8 juli 2019; geactualiseerd op 29 november 2019 en op 2 juli 2020.
- [4] Nota bodembeheer regio Rivierenland, Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, documentcode 16M1223.RAP002, LievensCSO Milieu B.V., juli 2019.
- [5] Wet bodembescherming, publicatie Staatsblad, nummer 404, 1986 en latere wijzigingen.
- [6] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, Ministerie van VROM, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 3 september 2007 en latere wijzigingen.
- [7] Waterregeling, publicatie Staatscourant nr. 19353, 17 december 2009 en latere wijzigingen.
- [8] NEN 5740:2009+A1:2016 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.
- [9] Bronswijk et al. (2003) en De Jong en Van der Hoek (2009), PBL/dec13; <http://www.clo.nl/indicatoren/nl026405-bestrijdingsmiddelen-in-de-bodem>.
- [10] Handreiking Achtergrondgehalten. Begeleidingscommissie actief bodembeheer, TNO MEP-R98/283.IPO/TNO, 1998.
- [11] Regeling bodemkwaliteit, publicatie Staatscourant nr. 247, 21 december 2007 en latere wijzigingen.
- [12] Model Beleid toepassen PFAS-houdende grond, opgesteld in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, kenmerk: 1248710-044 C04, TAUW, 10 januari 2020.
- [13] Indicatieve niveaus voor ernstige bodem- en grondwaterverontreiniging (INEV's) voor de stoffen PFOS, PFOA en GenX, RIVM, 15 januari 2020.

Bijlagen

Bijlage 1 Begrippenlijst

Bagger(specie)

Baggerspecie is materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organisch stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.

Baggerspecie die in het kader van het Besluit bodemkwaliteit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. De gemeenten hebben hieraan strengere eisen gesteld.

Barium

Voor barium bestaat op dit moment geen norm. De destijds voor deze stof geldende normen zijn per 4 april 2009 (Staatscourant nr. 67, publicatie 7 april 2009) ingetrokken omdat de interventiewaarde lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Dit blijft gehandhaafd. De onderzoeksgegevens over barium moeten wel in de bodemkwaliteitskaarten worden meegenomen, aangezien barium onderdeel uitmaakt van het stoffenpakket, met dien verstande dat geen eisen worden gesteld aan het aantal meetgegevens. Deze gegevens kunnen namelijk een indicatie zijn voor de aanwezigheid van antropogene bronnen die ook andere verontreinigingen met zich mee kunnen brengen. Als verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrondwaarden worden aangetroffen als gevolg van een menselijke activiteit, kan dit gehalte worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds (bij standaardbodem lutum 25%, organisch stof 10%).

Bevoegd gezag

Met bevoegd gezag wordt bedoeld elk college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bodembeheergebied

Een aaneengesloten, door het bestuursorgaan (bijvoorbeeld een gemeente, waterschap of Rijkswaterstaat) afgebakend deel van de oppervlakte van een of meer gemeenten of het beheergebied van een of meer beheerders.

Bodemfunctieklassenkaart

Kaart waarop de verschillende bodemfuncties zijn aangegeven, waarbij het bodemgebruik is ingedeeld in de klassen 'Industrie', 'Wonen' en 'Overig'. Onder het laatstgenoemde gebruik vallen landbouw en natuur.

Bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:

1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart (deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast). De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken.
3. De toepassingskaart (deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen).

Bodemkwaliteitsklasse

In het Besluit bodemkwaliteit worden bodemkwaliteitszones afhankelijk van de gemiddelde kwaliteit ingedeeld in één van de drie onderscheiden bodemkwaliteitsklassen:

- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.

Bij de toetsingsmethodiek voor de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel voor het aantal toegestane overschrijdingen (zie onderstaand). Voor de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel is het basispakket van toepassing. Voor de gebieden waar de bodemkwaliteitskaart ook voor organochloorbestrijdingsmiddelen is vastgesteld, is het aantal gemeten stoffen '16-26' van toepassing.

De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse 'Wonen' is minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie het kopje 'Ontgravingskaart' in deze bijlage). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie. Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied.

Tabel B1 Staffel toegestane aantal overschrijdingen.

Aantal gemeten stoffen	Aantal toegestane overschrijdingen
1-6	0
Basispakket (7-15)	2
16 – 26	3
27 – 36	4
37 – 48	5

Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)':

- Alle gehalten voldoen aan de 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' bedragen.
- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse Wonen:

- Alle gehalten voldoen aan de klassegrens Wonen, met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens Wonen plus de norm voor de klassegrens Achtergrondwaarden (AW2000) bedragen.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens Industrie bedragen.

Klasse Industrie:

- Als de indeling niet leidt tot de indeling in klasse Wonen of Achtergrondwaarden (AW2000) wordt de bodemkwaliteit ingedeeld in de klasse Industrie.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

Bodemkwaliteitszone

Een deel van een bodembeheergebied waarvoor geldt dat er sprake is van een zelfde gebiedseigen bodemkwaliteit, waarbij zowel de verwachtingswaarde als de mate van variabiliteit van belang zijn. De spreiding van gehalten binnen een bodemkwaliteitszone is relatief laag. Een bodemkwaliteitszone is begrensd in het horizontale vlak én het verticale vlak (diepte). Wanneer een bodemkwaliteitszone uit meerdere gebieden bestaat die niet aan elkaar grenzen, worden de individuele gebieden aangeduid als 'niet-aaneengesloten bodemkwaliteitszone'.

Bijzondere omstandigheden

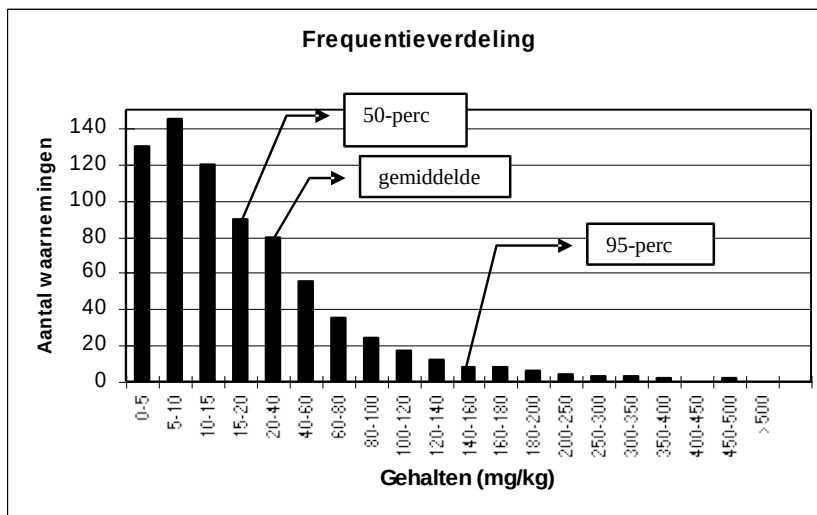
Voor een binnen een bodemkwaliteitszone liggend gebied geldt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, als er voor dat gebied een afwijkende verwachtingswaarde geldt ten opzichte van de verwachtingswaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone. Te denken valt aan voor bodemverontreiniging verdachte locaties, onderzochte locaties, locaties waar een sanering heeft plaatsgevonden of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Ook beschermde gebieden zoals bijvoorbeeld voor de ecologie, archeologie, aardkundige waarden en cultuurhistorie vallen onder de bijzondere omstandigheden. In gebieden met bijzondere omstandigheden kunnen vanuit andere wet- en regelgeving aanvullende eisen worden gesteld.

Deelgebied

Deel van een bodembeheergebied waarvoor geldt dat dit op eenduidige wijze kan worden gekarakteriseerd door middel van de voor het bodembeheergebied geldende onderscheidende gebiedskenmerken. In tegenstelling tot de bodemkwaliteitszone is er voor het deelgebied nog geen toetsing uitgevoerd of het daadwerkelijk een bodemkwaliteitszone is. Wanneer een deelgebied uit meerdere terreinen bestaat die niet aan elkaar grenzen, worden de individuele gebieden aangeduid als 'niet-aaneengesloten deelgebieden'.

Diffuse chemische bodemkwaliteit

De diffuse chemische bodemkwaliteit in een bepaald gebied is de verdeling van gehalten van stoffen in dat gebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart is vastgesteld. Deze verdeling kan worden gekwantificeerd door statistische parameters (gemiddelde, percentielwaarden).

Grond

Onder dit begrip vallen onder andere: zand, veen, klei en löss. Het Besluit bodemkwaliteit definieert grond als volgt: *'Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.'* Ook verontreinigde grond die is gereinigd en ontwaterde of gerijpte baggerspecie worden als grond beschouwd. Grond die in het kader van het Besluit bodemkwaliteit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. De gemeenten hebben hieraan strengere eisen gesteld.

Heterogeniteit

Wanneer de diffuse bodemverontreiniging in een bodemkwaliteitszone zeer heterogeen is verdeeld, is de betrouwbaarheid van het gemiddelde gehalte in de bodemkwaliteitszone ook kleiner. Bij bodemkwaliteitszones met een hoge heterogeniteit kan de gemeente besluiten dat de bodemkwaliteitskaart in bepaalde situaties niet gebruikt mag worden als bewijsmiddel. Het vastgestelde gemiddelde gehalte heeft naar mening van de gemeente dan een te lage betrouwbaarheid. Een zekere heterogeniteit op zich hoeft overigens geen probleem te zijn zolang er geen sprake is van een gebruiksrisico. De heterogeniteit van een stof in een bodemkwaliteitszone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule:

$$\text{heterogeniteit} = \frac{(P95 - P5)}{(\text{Maximale waarde industrie} - \text{Achtergrondwaarde})}$$

De beoordeling van de heterogeniteitsindex is als volgt:

Index < 0,2	: weinig heterogeniteit
0,2 < Index < 0,5	: beperkte heterogeniteit
0,5 < Index < 0,7	: er is sprake van heterogeniteit
Index > 0,7	: sterke heterogeniteit

Interventiewaarde

Wanneer een gemeten gehalte hoger is dan de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming wordt gesproken over een sterke verontreiniging of een sterk verhoogd gehalte. De interventiewaarden zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2009, zoals gewijzigd op 1 juli 2013 (gepubliceerd in de Staatscourant nr. 16675, d.d. 27 juni 2013).

Niet gezoneerd gebied

Gebieden kunnen worden gezoneerd wanneer er voldoende meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de eisen uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Wanneer er onvoldoende meetgegevens beschikbaar zijn, kan de actuele diffuse chemische bodemkwaliteit van het gebied niet met een voldoende onderbouwing en betrouwbaarheid worden bepaald en wordt het deelgebied niet gezoneerd. Een gebied kan ook niet worden gezoneerd als niet wordt voldaan aan de eisen voor de spreiding van de meetgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Een niet gezoneerd gebied kan ook ontstaan als de gemeente er bewust voor kiest een gebied niet op te nemen in de bodemkwaliteitskaart (zie ook: Uitgesloten locaties en gebieden).

Voor niet-gezoneerde gebieden geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie enerzijds moet voldoen aan de maximale waarden van de bodemfunctieklasse die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de ontvangende bodem worden onderzocht om vast te stellen of de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie van een betere of vergelijkbare kwaliteit is. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctieklasse en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse 'Wonen' valt en de bodemfunctieklasse is 'Industrie', dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse 'Wonen' (zie ook de kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen grond' van deze bijlage).

Niet-verdachte locatie voor bodemverontreiniging

Een locatie waar geen puntbron, bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank of een chemische wasserij, of een geval van ernstige bodemverontreiniging aanwezig is (geweest).

Onderscheidende gebiedskenmerken

Kenmerken in een gebied waarvan verwacht wordt dat deze een verband vertonen met de bodemkwaliteit. Bijvoorbeeld: bodemtype, geomorfologie, landgebruik, historie, gebiedsontwikkeling en huidig gebruik. Bij het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart kan de vastgestelde bodemkwaliteit in de huidige kaart ook als (aanvullend) onderscheidend gebiedskenmerk worden vastgesteld.

Ontgravingskaart

De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. De ontgravingskwaliteit is gebaseerd op de te verwachten gemiddelde gehalten van een bodemkwaliteitszone en getoetst aan de toetsingswaarden uit het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. De kaart doet dus alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken. De ontgravingskwaliteit kan vallen in één van de vier onderscheiden klassen:

- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.
- Klasse 'Niet toepasbaar'.

Bij de toetsingsmethodiek voor klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel (zie tabel B1 bij 'Bodemkwaliteitsklasse') voor het aantal toegestane overschrijdingen.

Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)':

- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' bedragen.
- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse 'Wonen':

- De gehalten voldoen niet aan de klasse klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' en de norm voor klassegrens 'Wonen' wordt niet overschreden.

Klasse 'Industrie':

- De norm voor klassegrens 'Wonen' wordt overschreden.
- De norm voor klasse grens 'Industrie' wordt niet overschreden.

Klasse 'Niet toepasbaar':

- De norm voor klassegrens 'Industrie' wordt overschreden.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

Ontgravingslocatie

Een terreindeel waar grond ontgraven wordt.

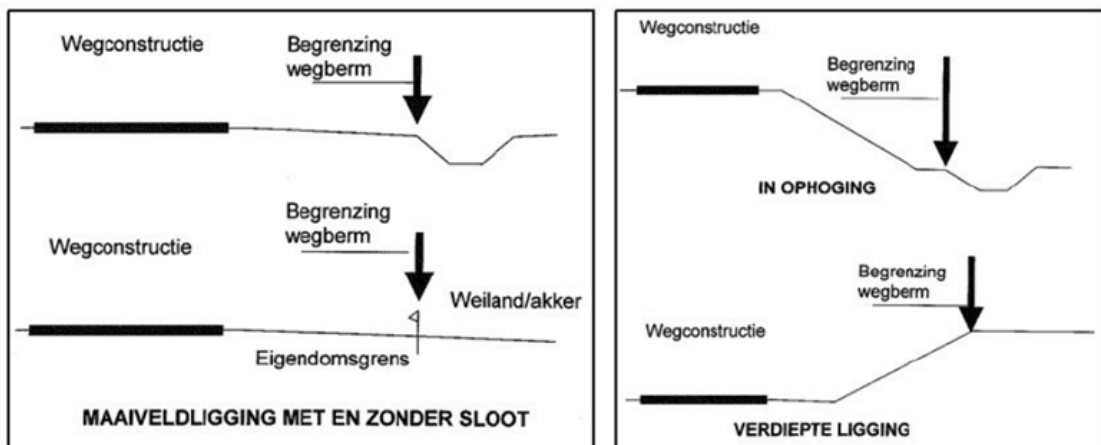
Onverharde wegberm

Onder onverharde wegbermen wordt verstaan de strook grond naast de verharde (klinker- of asfalt)weg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,5 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1):

- de erfgrans of;
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of;

- de meest nabij gelegen insteek van een natte bermsloot of;
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor wegbermen langs dijkwegen en voor wegbermen gelegen in gebieden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond worden toegepast.

Figuur B1 Begrenzing wegbermen (bron: brief van het voormalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Verkeer en Scheepvaart, kenmerk RWS/DVS-2009/2932, 19 november 2009).

Percentiel/percentielwaarde

Waarde waar beneden een bepaald percentage van de analyseresultaten gelegen is. Bijvoorbeeld 90-percentiel: 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde.

PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen

(Bron: <https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-veldwerk-analyse-toetsing/faq/resultaten-pfas-onderzoek-toetsen-aanvulling/>)

De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt. Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor de PFAS-verbindingen plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing stel je vervolgens vast in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. Voor PFAS zijn de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de Achtergrondwaarde of maximale waarde wonen niet van toepassing, omdat nog geen normen zijn opgenomen in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Ook tellen de gemeten PFAS niet mee als gemeten stoffen bij de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de achtergrondwaarde of maximale waarde wonen.

Bij de inbouw van het handelingskader in de Regeling bodemkwaliteit wordt de wijze van toetsen aan normwaarden nader ingevuld.

Daarnaast zijn hieronder twee voorbeelden volgens het landelijke beleid uitgewerkt:

Voorbeeld 1

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, dan moet aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader. Dit kan leiden tot de volgende drie situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten zijn aangetoond beneden de bepalingsgrens, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan en gelden geen aanvullende toepassingsvoorwaarden. De partij kan als bodemkwaliteit Wonen worden toegepast zonder aanvullende voorwaarden.
2. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de bepalingsgrens maar alle PFAS-gehalten voldoen aan de voorlopige toepassingswaarden voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen (7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS), blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan, maar gelden wel beperkingen aan de toepassing: toepassingen van grond op de landbodem beneden grondwaterniveau (tenzij PFAS < voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS), in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, en in oppervlaktewater zijn dan niet toegestaan.
3. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in de kwaliteitsklasse Wonen maar is deze niet generiek toepasbaar. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Voorbeeld 2

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde), dan moeten aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden (1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en bij overschrijding daarvan ook toetsen aan de normen voor 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS). Dit kan leiden tot de volgende vier situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten kleiner zijn dan de bepalingsgrens, blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde) staan en gelden geen toepassingsvoorwaarden. Kortom alle toepassingen zijn toegestaan.
2. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de bepalingsgrens (0,1 µg/kg ds) maar beneden de voorlopige landelijke achtergrondwaarden van 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur (< Achtergrondwaarde) staan, maar gelden wel toepassingsvoorwaarden: toepassing van grond op de landbodem in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden en toepassing van grond in oppervlaktewater zijn dan niet toegestaan.

3. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de voorlopige landelijke achtergrondwaarde (van 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en onder de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan wordt de partij ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, of in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (< Achtergrondwaarde) als een lokale maximale waarde is vastgesteld tussen de (voorlopige) landelijke achtergrondwaarde en de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS.
4. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7 µg/kg ds voor PFOA en 3 µg/kg ds voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in een generieke kwaliteitsklasse voor toepasbare grond. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Puntbron

Duidelijk aanwijsbare bron voor een eventuele bodemverontreiniging zoals bijvoorbeeld een ondergrondse tank voor de opslag van olie, een ontvettingsbad of een afleverzuil voor brandstof(fen).

Spoorgebieden gronden

Een zone van maximaal 11 meter vanuit het hart van het spoor en om emplacementen en grond vallend onder Rail Infra Trust en NS Vastgoed.

Standaarddeviatie

Ook wel 'standaardafwijking' genoemd. Het geeft de mate aan voor de spreiding van meetgegevens in een dataset. De berekening hiervan is als volgt:

$$stdev = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{x=1}^n (x - \bar{x})^2}$$

Hierbij is n het aantal analyseresultaten, x een individueel analyseresultaat en $\bar{x}$ het gemiddelde van de analyseresultaten.

Toepassingseis toe te passen grond op of in de bodem

Deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen. Bij de toepassingskaart wordt gekeken naar de vastgestelde bodemkwaliteit en de (toekomstige) functie van de bodem. Op basis van deze dubbele toets, waarbij de strengste toets doorslaggevend is, wordt voor elke bodemkwaliteitszone de toepassingseis vastgesteld.

Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteitsklasse	Toepassingseis @
Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Overig (Landbouw/natuur)	Wonen	Landbouw/natuur
Overig (Landbouw/natuur)	Industrie	Landbouw/natuur
Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Wonen	Wonen	Wonen
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Industrie	Wonen	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie^[3].

Toepassingslocatie

Een terreindeel waar grond wordt toegepast.

Toetsing toepassen grond

Om te beoordelen of het toepassen van grond is toegestaan wordt de kwaliteit van de toe te passen grond vergeleken met de toepassingseis die geldt voor de ontvangende bodem. De kwaliteit van de toe te passen grond kan worden bepaald op basis van een bodemkwaliteitskaart, partijkeuring of een ander erkend bewijsmiddel. De toepassingseis kan worden bepaald op basis van de bodemkwaliteitskaart (gezoneerde gebieden) of bodemonderzoek van de ontvangende bodem (niet gezoneerde gebieden).

Kwaliteit toe te passen grond #	Toepassingseis @	Toepassing toegestaan?
Wonen	Wonen	Ja
Industrie	Wonen	Nee
Landbouw/natuur	Wonen	Ja
Wonen	Industrie	Ja
Industrie	Industrie	Ja
Landbouw/natuur	Industrie	Ja
Wonen	Landbouw/natuur	Nee
Industrie	Landbouw/natuur	Nee
Landbouw/natuur	Landbouw/natuur	Ja

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 2,0 meter diepte zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie [\[3\]](#).

Toetsingswaarden Besluit en Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

Om een bodemkwaliteitszone te karakteriseren moet een toetsing plaatsvinden aan de gestelde normen uit het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie. Deze toetsingsnormen zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel B2 Toetsingsnormen (in mg/kg ds voor standaardbodem -lutum 25%, org.stof 10%-).

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
Arsen	20	27	76
Barium *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Cadmium	0,60	1,2	4,3
Chroom	55	62	180
Kobalt	15	35	190
Koper	40	54	190
Kwik	0,15	0,83	4,8
Lood	50	210	530
Molybdeen	1,5	88	150
Nikkel *	35	39	100

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
Zink	140	200	720
Som PAK	1,5	6,8	40
Som PCB	0,02	0,04	0,5
Minerale olie	190	190	500
α -Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1
Chloordan (som)	0,002	0,002	0,1
Drins (som 3)	0,015	0,04	0,14
α -HCH	0,001	0,001	0,5
β -HCH	0,002	0,002	0,5
γ -HCH	0,003	0,04	0,5
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1
Heptachloorepoxide (som)	0,002	0,002	0,1
DDT	0,2	0,2	1
DDD	0,02	0,84	34
DDE	0,1	0,13	1,3
Bestrijdingsmiddelen (som)	0,4	0,4	0,5
PFOA ²⁹ zonder vastgestelde gemeentelijke / regionale achtergrondwaarde	0,0019		
Andere PFAS-verbindingen zonder vastgestelde gemeentelijke / regionale achtergrondwaarde	0,0014		
PFOA	0,0019	0,007	
Andere PFAS-verbindingen	0,0014	0,003	

* De normstelling in Besluit bodemkwaliteit voor barium en nikkel zijn door het voormalige Ministerie van VROM sinds 1 april 2009 gewijzigd (Staatscourant, 7 april 2009). Voor nikkel vindt voor schone grond (klasse klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)') geen toetsing meer plaats aan de maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse wonen. Voor barium is besloten alle toetsingsnormen tijdelijk in te trekken als aangetoond kan worden dat er geen sprake is van een verontreiniging veroorzaakt door activiteiten van de mens. Als een verhoogd gehalte van barium is veroorzaakt door een activiteit door de mens, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds.

Uitbijters

Een uitbijter is een gehalte in het gegevensbestand dat niet representatief is voor de diffuse chemische bodemkwaliteit in een deelgebied. De (potentiële) uitbijters worden met een visuele methode (scatterplots) inzichtelijk gemaakt. Het niet representatieve gehalte is het gevolg van duidelijk aantoonbare menselijke activiteiten: puntverontreinigingen, verdachte locaties, typfouten tijdens invoer.

²⁹ PFOA: perfluorooctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

Uitgesloten locaties en gebieden

Uitgesloten locaties en gebieden zijn terreinen die op beleidsmatige grond niet kunnen worden opgenomen in de bodemkwaliteitskaart of niet voldoen aan de minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de meetgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Voorbeelden zijn onder andere terreinen waar sprake is van een sanering of verontreiniging door een lokale activiteit. Ook terreinen die in het beheer zijn van andere organisaties zoals Rijkswaterstaat (rijkswegen), de provincie (provinciale wegen), het Waterschap (dijkwegen) of de ProRail (spoorgebonden gronden) worden soms uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

Voor de uitgesloten locaties en gebieden geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie enerzijds moet voldoen aan de maximale waarden van de bodemfunctieklasse die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de ontvangende bodem worden onderzocht om vast te stellen of de kwaliteit van de toe te passen grond of gerijpte baggerspecie van een betere of vergelijkbare kwaliteit is. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctieklasse en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse 'Wonen' valt en de bodemfunctieklasse is 'Industrie', dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse 'Wonen' (zie ook de kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen grond' van deze bijlage).

Variabiliteit

Mate waarin de gehalten binnen een bodemkwaliteitszone variëren.

Variatiecoëfficiënt

Maat voor de spreiding in gehalten (standaarddeviatie gedeeld door het gemiddelde).

Vrij grondverzet

Van vrij grondverzet is sprake als voorafgaand aan het grondverzet de kwaliteit van de grond niet hoeft te worden vastgesteld.

Bijlage 2 **Selectie dataset gezamenlijke bodemkwaliteitskaart**

Memo voorstel dataselectie BKK Rivierenland

Project:	Bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer regio Rivierenland
Onderwerp:	Voorstel dataselectie uit Key2Bodem / Nazca
Referentie:	16M1223.PK1
Datum:	25 augustus 2017
Auteur:	Paul Karels
Bestemd voor:	Philip Hoek (ODR)

In deze memo is het voorstel opgenomen voor de dataselectie van representatieve analysemonsters uit de bodeminformatiesystemen van de omgevingsdienst Rivierenland (Key2Bodem) en de gemeente Tiel (Nazca-i Bodem), ten behoeve van de actualisatie van de regionale bodemkwaliteitskaart.

1 Aangeleverde gegevens vs. bestaande dataset huidige BKK

De huidige bodemkwaliteitskaart voor de regio Rivierenland is gebaseerd op gegevens die destijds per gemeente apart zijn aangeleverd in mei en juni 2009. De gemeente West Maas en Waal, onderdeel van de regionale bodemkwaliteitskaart voor de MARN-gemeenten, heeft haar dataset voor haar huidige bodemkwaliteitskaart aangeleverd in juni 2011.

Doordat de meeste gemeenten inmiddels zijn overgestapt op een nieuw BIS is het niet meer mogelijk om de monsters die zijn gebruikt voor de huidige bodemkwaliteitskaart 1:1 te selecteren in het nieuwe BIS. We selecteren daarom uit het BIS alleen gegevens van onderzoeken die zijn uitgevoerd na het samenstellen van de dataset voor de huidige BKK: vanaf 1-7-2011 voor West Maas en Waal, en vanaf 1-7-2009 voor de overige gemeenten. Zo is zeker dat er geen dubbelingen zitten in de dataset als de nieuwe en de oude gegevens daarna worden samengevoegd.

Onderzoeken zonder rapportdatum kunnen we niet controleren; deze worden dus niet geselecteerd.

2 Selectie representatieve gegevens diffuse bodemkwaliteit

Uit de nieuwe onderzoeken worden de representatieve, diffuse analysemonsters geselecteerd op een methode die vergelijkbaar is met die van de huidige BKK. Hierbij wordt gekeken naar de invoervelden Type onderzoek en Aanleiding (bij onderzoek) en Status verontreiniging o.b.v. onderzoek en Vervolgactie Wbb (bij locatie).

De gemeente Tiel heeft als enige enkele onderzoeken aangemerkt als zijnde Geschikt voor BKK in het daartoe bestemde invoerveld. Deze onderzoeken worden sowieso geselecteerd.

In de tabellen op de volgende pagina's is per selectieveld aangegeven wat de criteria zijn waarop de monsters geselecteerd worden.

Status oordeel o.b.v. onderzoek	Geschikt?
ernstig, geen risico's bepaald	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, geen spoed	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, niet urgent	Nee, tenzij diffuus >I (*)
ernstig, spoed, risico's wegnemen en saneren voor 2015	Nee
ernstig, urgentie niet bepaald	Nee, tenzij diffuus >I (*)
niet ernstig	Ja
niet ernstig, licht tot matig verontreinigd	Ja
niet ernstig, plaatselijk sterk verontreinigd	Ja
Onverdacht/Niet verontreinigd	Ja
Pot. verontreinigd	Ja
Potentieel Ernstig	Ja
Potentieel Ernstig en Urgent	Nee
potentieel spoed	Nee
urgent, san binnen 4 jaar	Nee
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden (**)

(*) In overleg met ODR geen locaties aangetroffen die diffuus >I kennen.

(**) Selectie vindt plaats op de overige velden; als alle selectievelden leeg zijn, wordt het onderzoek niet geselecteerd.

Vervolgactie Wbb	Geschikt?
monitoring	Nee
opstellen SP	Nee
registratie restverontreiniging	Nee
starten sanering	Nee
Uitvoeren aanvullend NO	Nee
uitvoeren aanvullend onderzoek	Ja
Uitvoeren aanvullend OO	Ja
Uitvoeren aanvullende sanering	Nee
uitvoeren evaluatie	Nee
Uitvoeren historisch onderzoek	Nee
uitvoeren NO	Ja
uitvoeren OO	Ja
uitvoeren SO	Nee
voldoende gesaneerd	Nee
voldoende onderzocht	Ja
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

Aanleiding	Geschikt?
bestemmingswijziging, VINEX, locatieontwikkeling	Ja
BOOT	Nee
Bouwvergunning	Ja
Calamiteit	Nee
Civieltechnisch	Nee (*)
Eindsituatie	Nee
Landsdekkend	Nee
Nulsituatie	Ja
Omgevingsvergunning	Ja
Onbekend	Ja
Transactie	Ja
Vermoeden of melding verontreiniging	Nee
Voorgaand	Ja
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

(*) Voorstel is om civieltechnische onderzoeken niet te selecteren; daarmee wordt uitgesloten dat onterecht gegevens worden geselecteerd van niet-representatieve wegfunderingen.

Type onderzoek	Geschikt?
ASB - asbest onderzoek NEN 5707	Nee
avr (aanvullend rapport)	Ja
Bodemsanering bedrijven (BSB)	Nee
BOOT	Nee
Bouwstoffenbesluit	Nee
brf (briefrapport)	Ja
Indicatief onderzoek	Ja
Meldingsformulier BUS evaluatieverslag	Nee
Monitoringsrapportage	Nee
Nader onderzoek	Nee
Nul- of Eindsituatieonderzoek	Ja *
Oriënterend bodemonderzoek	Ja
Partijkeuring grond	Nee
Plan van aanpak (voor onderhoudsbagger)	Nee
Saneringsevaluatie	Nee
Saneringsplan	Nee
Verkenkend onderzoek NEN 5740	Ja
Verkenkend onderzoek NVN 5740	Ja
Verkenkend onderzoek voor waterbodems (NVN 5720)	Nee
(leeg)	Misschien, o.b.v. overige velden

(*) Deze optie is gewijzigd sinds de vorige BKK, toen dit alleen nog Nulsituatie heette; Eindsituaties zijn niet geschikt, maar vallen uit de selectie o.b.v. de aanleiding.

3 Overige aandachtspunten

De volgende gegevens worden niet geselecteerd:

- Analysemonsters zonder diepte, of met een gemiddelde diepte >2 m-mv.
- Analysemonsters waarvan de ligging niet bekend is (er zijn geen boorpunten ingetekend en het onderzoek en de locatie hebben geen geometrie).
- Analysemonsters van onderzoeken zonder rapportdatum.

In de dataset hebben we een aantal aandachtspunten aangetroffen wat betreft de kwaliteit van de gegevens. Aangezien we op dit moment nog niet weten of dit onderzoeken betreft die op basis van de selectiecriteria geselecteerd zullen worden voor de BKK, weten we nog niet of dit van invloed is en/of hoeveel onderzoeken/monsters het betreft. We stellen voor om dit nader af te stemmen zodra de eerste selectie is afgerond, en we weten of deze fouten in de geselecteerde onderzoeken/monsters voorkomen. Het betreft:

- Analysemonsters zonder diepte: dit betreft 795 mengmonsters die geen diepte hebben. Op basis van een steekproef blijken de onderliggende deelmonsters soms wel dieptes te hebben. Hierbij is vermoedelijk iets fout gedaan bij de invoer. Dit kunnen we niet in bulk repareren.
- Fouten door het ontbreken van komma's in dieptetrajecten en analysewaarden; dit lijkt vooralsnog, op basis van een korte check op de dieptetrajecten, niet veel voor te komen. Wel nog een aandachtspunt bij de uitbijteranalyse voor de stoffen die in decimalen gerapporteerd worden.
- Locaties/onderzoeken met vreemde contouren (zie tevens voorbeeld volgende pagina). Dit betreft "multi-part" vlakken, locaties en/of onderzoeken die uit méér dan 1 vlak bestaan. In plaats van losse vlakjes zijn deze aan elkaar vast komen te zitten, waardoor sommige contouren over de halve gemeente heen liggen. Vermoedelijk is deze fout ontstaan bij het exporteren. Als we de geometrie van deze onderzoeken/locaties niet nodig hebben (X- en Y-coördinaat op boorpuntniveau aanwezig, niet representatief of überhaupt geen analyses aanwezig), is dit geen probleem; anders is de enige methode om dit op te lossen de betreffende waarnemingen handmatig aan de juiste zone toe te kennen.

Figuur 1 Voorbeeld foutieve locatiecontour bij locatie BIO29700671, Zaltbommel (in geel), waarbij de 2 losse contouren aan elkaar vast zijn komen te zitten. (Deze locatie heeft geen monsters, dus valt sowieso af voor de BKK.)

Bijlage 3 Specificatie uitbijters

Gemeente	Locatie	Onderzoek	Monster	Stof(fen)	Reden	Verwijderd
Buren	Molenstraat 30, Ingen, Buren	Verkennd Bodemonderzoek	6	Olie (1700)	Verdachte deellocaties conform conclusietekst onderzoek	Enkele stof
Buren	Verhuizensestraat 3a, Ingen	Verkennd onderzoek	MM3.1	Kwik (<10)	Invoerfout	Enkele stof
Buren	Zijveling 6, Ommeren	(leeg)	M3	Olie (2600)	Verdacht (tank)	Enkele stof
Culemborg	Achter de Poort	Verkennd en aanvullend onderzoek Achter de Poort	39	Olie (18000)	Verdacht	Enkele stof
Culemborg	Achter Goilberdingerstraat 3-13	Verkennd onderzoek Korte Meent/ Goilberdingerstraat	42795	PAK (300)	Verdacht	Enkele stof
Culemborg	Bermen N320, Culemborg	N320 (deellocatie 1), Culemborg	175-179	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ook gehusseld	Hele monster
Culemborg	Kooiweg West 7	Verkennd onderzoek Kooiweg West 7	mp1-1	Olie (8900)	Verdacht (tank)	Enkele stof
Geldermalsen	De Panoven 1 te Geldermalsen	VBO De Panoven 1-7 te Geldermalsen	3.2	Olie (1800)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	110	Olie (2600)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	105 (0,6-1,1)	Olie (3000)	Verdacht	Hele onderzoek
Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	Oudenhof 16-18, Geldermalsen	105 (1,1-1,5)	Olie (3400)	Verdacht	Hele onderzoek
Lingewaal	Middelweg 39 a	Middelweg 39 a	MM3	Koper (0,16)	Invoerfout, Hg staat bij Cu (2x zelfde getal)	Enkele stof
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M10	Olie (1400)	Verdacht (tank)	Hele monster
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M4	Olie (1200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Lingewaal	Spijkse kweldijk 198	Spijkse kweldijk 198	M8	Olie (1100)	Verdacht (tank)	Hele monster
Maasdriel	Paterstraat 5, Kerkdriel, Maasdriel	Verkennd bodem- en asbestonderzoek	MM1.2	Kobalt (707)	Invoerfout?	Enkele stof
Neder-Betuwe	Strijwaard 1, Dodewaard	Strijwaard 1, Dodewaard	MM2	o.a. Cadmium (31), Kobalt (0,1)	Invoerfout, lijkt of Ba bij Lutum staat (alles 2 velden te hoog)	Hele monster
Tiel	Latensteinseweg ong. C6142	Verkennd bodem- en asbestonderzoek Latensteinseweg ong. te Tiel	gat02 (150-165)	Zink (4800)	Mogelijk verdacht, er wordt alleen melding gemaakt van een UBI demping	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennd onderzoek NEN 5740 1	M02	Cadmium (9,1)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennd onderzoek NEN 5740 1	M03	Cadmium (23)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
Tiel	Predikbroederweg 14	Verkennd onderzoek NEN 5740 1	M07	Cadmium (3,5)	Verdacht; koper verwijderd op verzoek gemeente	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42736	Zink (270)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42737	Zink (580)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42737	Zink (350)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42738	Zink (150)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42739	Zink (220)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Bovendijk 5, Maasbommel	(leeg)	42740	Zink (150)	Verdacht (ophoging)	Enkele stof
West Maas en Waal	Van Heemstraweg 82-84, beneden-leeuwen, West Maas en Waal	Verkennd bodemonderzoek	MM01	Molybdeen (<26), Lood (1,5)	Invoerfout, 2 stoffen omgewisseld	Hele monster
West Maas en Waal	Van Heemstraweg 82-84, beneden-leeuwen, West Maas en Waal	Verkennd bodemonderzoek	MM02	Molybdeen (<45), Lood (1,5)	Invoerfout, 2 stoffen omgewisseld	Hele monster
Zaltbommel	De Wildeman, Zaltbommel, Zaltbommel	Verkennd bodemonderzoek	F5-6-7-MB3	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ogen ook gehusseld	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	M41	Koper (670), Zink (420)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	M43	Koper (3100), Zink (1600)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	De Vireupark, Zaltbommel	De Vireupark Zaltbommel	MM39	Koper (810), Zink (510)	Verdacht, onderzoeksconclusie meldt vml. gieterij.	Hele monster
Zaltbommel	Gemeent 19-21, Delwijnen, Zaltbommel	Actualiserend bodemonderzoek	MM4	o.a. Koper (22007), Lood (<0,5)	Invoerfout, 2 gehalten in 1 cel ingevoerd, alles verschoven	Hele monster
Zaltbommel	Hendrikstraat 25a-27, Gameren	Hendrikstraat 25a-27, Gameren	m4	Olie (5200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Zaltbommel	J. van Wijk	Verkennd bodem- en asbestonderzoek	MM01	o.a. Koper (<0,05)	Invoerfout, Hg staat bij Cu, Mo en Pb ogen ook gehusseld	Hele monster
Zaltbommel	KOXBAMPSEWEG	5 percelen voor Franca	m01	Cadmium (<20)	Invoerfout, Ba staat bij Cd (2x zelfde getal)	Enkele stof
Zaltbommel	Van Heemstraweg 1, Zuilichem	bouw woning na sloop VBO	17379	Olie (1700)	Verdacht	Enkele stof
Zaltbommel	van willigen	nieuwbouw woning	2456	Olie (1200)	Verdacht (tank)	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BIO29702630)	vervangende nieuwbouw	2480	Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BIO29702630)	vervangende nieuwbouw	2481	Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster
Zaltbommel	vervangende nieuwbouw (BIO29702630)	vervangende nieuwbouw	2482	o.a. Lood (<1,5)	Invoerfout, Mo staat bij Pb	Hele monster

**Bijlage 4A Statistische parameters bodemkwaliteitszones
(waarden standaardbodem)**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					10,30%	Bodemkwaliteitsklasse:				industrie	
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					5,30%	Ontgravingskaart:				industrie	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	65	9,0	26,6	110,1	189,8	284,7	303,6	390,9	466,9	1442,3	208,8	226,6	244,4	0,49	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	424	0,11	0,19	0,38	0,47	0,82	0,94	1,48	2,15	13,30	0,8	0,85	0,9	1,20	0,53	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	65	2,6	4,5	8,6	13,1	18,2	20,2	47,1	56,6	367,8	18,8	22,80	26,8	1,10	0,30	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	449	0,3	5,2	25,1	42,8	72,3	83,2	119,5	218,4	1623,3	69,8	75,70	81,6	1,29	1,42	ja	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	403	0,01	0,04	0,10	0,20	0,37	0,45	0,78	1,19	68,02	0,5	0,73	0,9	4,45	0,25	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	492	2,7	12,4	54,4	124,3	247,6	284,8	407,1	581,3	2589,2	185,1	196,00	206,9	0,96	1,19	ja	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	64	0,35	0,35	0,61	1,05	1,05	1,05	1,05	1,61	2,10	0,9	0,93	1,0	0,40	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	410	5,2	10,4	22,4	31,0	41,3	43,0	48,2	56,0	266,8	32,0	32,70	33,4	0,33	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	480	5,5	50,3	133,7	216,3	365,8	424,8	566,4	849,5	1510,3	281,1	290,60	300,1	0,56	1,38	ja	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	29	0,0092	0,0109	0,0188	0,0188	0,0207	0,0319	0,0488	0,0676	0,7702	0,0	0,0498	0,1	1,49	0,12	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	402	0,0	0,1	0,9	2,7	7,5	10,0	22,9	35,9	210,0	7,7	9,0	10,3	2,24	0,93	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	390	0,0	13,1	26,3	65,7	84,5	122,1	264,9	507,2	6574,9	117,7	130,9	144,1	1,55	1,59	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				12,70%	Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,00%	Ontgravingskaart:				wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	129	17,4	45,1	119,5	165,9	232,3	248,9	285,4	352,5	531,0	176,1	182,4	188,7	0,31	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	921	0,08	0,26	0,37	0,40	0,66	0,70	0,93	1,08	17,18	0,6	0,59	0,6	1,07	0,22	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	141	1,9	6,3	9,6	12,0	16,2	16,2	21,1	32,4	56,8	13,6	14,10	14,6	0,35	0,15	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	927	3,0	4,9	21,4	30,9	40,8	45,0	54,8	67,0	1686,6	34,2	36,00	37,8	1,18	0,41	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	917	0,01	0,04	0,08	0,12	0,19	0,22	0,32	0,46	3,60	0,2	0,17	0,2	1,04	0,09	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	980	3,8	11,4	33,9	56,5	94,2	114,3	175,8	251,1	5399,7	85,4	92,20	99,0	1,81	0,50	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	129	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,34	2,60	0,9	0,95	1,0	0,38	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	920	3,2	9,4	21,6	29,3	37,0	40,1	46,4	52,5	413,6	30,1	30,60	31,1	0,40	0,66	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	969	14,7	35,7	109,9	146,5	205,1	237,3	322,3	439,5	1347,9	178,1	182,00	185,9	0,52	0,70	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	62	0,0098	0,0098	0,0098	0,0098	0,0230	0,0371	0,0399	0,0399	0,0998	0,0	0,0198	0,0	0,39	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	819	0,0	0,1	0,4	1,2	3,9	5,1	11,2	24,0	380,0	5,1	6,2	7,3	3,84	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	850	0,0	14,0	28,0	28,0	69,9	69,9	132,4	259,6	12578,4	102,4	115,6	128,8	2,60	0,79	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B3. Wonen na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				14,90%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				6,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	404	15,5	20,7	106,5	162,8	236,8	251,6	296,0	355,2	651,1	167,5	171,8	176,1	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	1845	0,03	0,17	0,35	0,35	0,52	0,61	0,75	0,88	30,46	0,5	0,50	0,5	1,53	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	415	0,4	3,1	8,4	11,5	16,0	16,0	18,9	20,8	64,0	11,9	12,20	12,5	0,38	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	1865	0,1	4,6	18,3	27,4	36,5	39,1	48,3	62,6	678,5	30,6	31,40	32,2	0,85	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	1816	0,01	0,04	0,08	0,09	0,16	0,16	0,23	0,32	5,32	0,1	0,14	0,2	1,35	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	1882	0,8	10,9	27,5	39,5	57,5	68,3	98,2	131,7	479,0	51,1	52,40	53,7	0,81	0,25	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	400	0,04	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	10,50	1,0	1,03	1,1	0,63	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	1841	3,9	9,1	21,0	32,3	42,1	43,5	50,5	57,5	182,4	32,0	32,30	32,6	0,34	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	1883	0,5	24,3	86,2	114,5	148,2	161,7	194,0	256,0	997,2	123,6	125,30	127,0	0,46	0,40	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	300	0,0012	0,0056	0,0081	0,0081	0,0159	0,0159	0,0167	0,0335	0,3978	0,0	0,0152	0,0	1,13	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	1644	0,0	0,1	0,2	0,5	1,7	2,4	5,5	10,0	145,0	2,3	2,6	2,9	3,33	0,26	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	1715	0,0	11,6	23,2	28,2	58,0	58,0	87,8	161,1	4972,0	60,4	64,3	68,2	1,95	0,48	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

B4. Industrie voor 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					8,10%	Bodemkwaliteitsklasse:			wonen		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					6,40%	Ontgravingskaart:			industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	58	23,1	35,2	113,3	180,4	286,0	308,0	396,0	421,3	528,0	199,3	209,0	218,7	0,28	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	112	0,09	0,16	0,33	0,37	0,53	0,56	0,71	0,82	1,86	0,4	0,44	0,5	0,44	0,18	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	55	2,2	6,3	8,7	11,6	19,6	20,8	23,2	26,6	38,0	13,5	14,10	14,7	0,25	0,12	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	114	4,6	5,3	21,7	34,9	57,4	66,9	108,9	157,2	683,7	54,7	62,70	70,7	1,07	1,01	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	113	0,01	0,04	0,09	0,16	0,37	0,42	0,87	0,97	1,90	0,3	0,32	0,4	0,98	0,20	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	113	4,6	9,2	33,0	61,9	113,3	127,6	210,9	263,6	949,0	85,7	97,40	109,1	1,00	0,53	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	58	0,35	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,13	1,71	4,40	0,8	0,93	1,0	0,70	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	113	4,1	11,5	21,3	31,0	50,3	53,4	60,0	66,5	89,0	35,2	36,40	37,6	0,26	0,85	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	113	5,8	20,0	71,8	145,2	200,3	217,0	297,1	480,7	1034,9	159,3	170,60	181,9	0,55	0,79	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	41	0,0077	0,0077	0,0077	0,0077	0,0119	0,0169	0,0281	0,0375	0,0995	0,0	0,0147	0,0	0,76	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	88	0,1	0,1	0,4	1,4	3,6	5,9	14,9	25,9	100,0	3,9	5,8	7,7	2,36	0,67	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	103	10,9	11,4	21,9	28,1	58,6	69,1	140,6	261,0	1453,3	63,8	77,2	90,6	1,38	0,81	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B5. Industrie na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%	Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,30%	Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	152	13,8	18,4	81,3	177,6	236,9	250,0	289,5	321,7	460,6	160,9	168,7	176,5	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	1418	0,01	0,17	0,35	0,35	0,49	0,57	0,69	0,87	13,59	0,4	0,46	0,5	1,04	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	162	2,6	3,4	6,9	11,8	15,6	16,9	19,5	22,1	101,5	11,8	12,50	13,2	0,58	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	1416	0,1	4,4	13,8	23,8	33,8	36,3	46,3	62,6	2630,0	30,4	33,40	36,4	2,66	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	1385	0,00	0,03	0,07	0,08	0,12	0,13	0,17	0,22	1,09	0,1	0,10	0,1	0,83	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	1436	0,1	8,2	18,7	31,5	43,1	46,6	64,7	84,2	2914,6	37,7	40,60	43,5	2,12	0,16	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	147	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	3,80	0,9	0,99	1,0	0,45	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	1413	0,2	6,7	16,5	31,8	44,5	48,3	54,6	60,2	2794,1	32,3	34,30	36,3	1,75	0,82	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	1429	0,6	17,7	68,3	102,4	126,5	139,1	164,4	202,3	2908,8	109,5	113,40	117,3	1,02	0,32	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	77	0,0013	0,0024	0,0092	0,0092	0,0183	0,0262	0,0381	0,0654	0,5981	0,0	0,0327	0,0	1,38	0,13	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	1361	0,0	0,1	0,1	0,3	1,0	1,2	3,6	8,6	123,0	1,8	2,0	2,2	3,56	0,22	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	1460	0,0	13,1	26,2	37,4	65,4	65,4	153,3	299,1	8598,4	97,0	104,5	112,0	2,14	0,92	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Zone Statistische parameters

B6.Buitengebied, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%	Bodemkwaliteitsklasse:			landbouw/natuur		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%	Ontgravingskaart:			landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	630	13,8	57,7	128,8	196,7	262,3	288,5	327,8	354,1	1219,5	201,0	205,5	210,0	0,43	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0
Cadmium	2918	0,00	0,16	0,32	0,32	0,50	0,58	0,69	0,87	29,07	0,5	0,50	0,5	1,99	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0
Kobalt	694	0,9	5,1	10,1	14,3	18,2	18,2	20,8	24,6	73,9	14,1	14,40	14,7	0,38	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0
Koper	2901	0,1	6,8	19,2	25,1	33,5	34,7	43,1	52,7	1077,5	28,5	29,20	29,9	0,99	0,31	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0
Kwik	2905	0,00	0,04	0,07	0,08	0,13	0,16	0,19	0,25	14,40	0,1	0,12	0,1	2,34	0,05	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0
Lood	2942	0,2	10,3	26,0	33,9	45,3	49,8	70,2	103,0	1131,6	42,6	43,60	44,6	0,99	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0
Molybdeen	650	0,35	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	8,70	0,9	0,87	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0
Nikkel	2931	0,1	10,4	24,4	32,9	44,3	46,9	53,2	59,5	202,6	34,1	34,40	34,7	0,35	0,76	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0
Zink	2936	0,4	40,5	84,6	107,9	134,9	147,2	171,7	220,8	6378,5	120,1	123,20	126,3	1,05	0,31	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0
PCB (som 7)	315	0,0009	0,0019	0,0066	0,0066	0,0131	0,0131	0,0187	0,0268	0,3612	0,0	0,0140	0,0	1,81	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00
PAK (som 10)	2742	0,0	0,1	0,1	0,4	1,0	1,5	3,7	7,4	94,0	1,6	1,7	1,8	3,24	0,19	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0
Minerale olie	2944	0,1	9,4	18,7	18,7	46,8	46,8	69,6	133,8	2809,2	51,8	54,6	57,4	2,14	0,40	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B7. Voormalige boomgaarden (0-0,5 m-mv)											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				21,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,80%		Ontgravingskaart:		industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
α-Endosulfan	503	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0029	0,0073	0,0727	0,0	0,0023	0,0	10,15	0,06	nee	α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1000	4,00	
Chloordaan	997	0,0003	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	1,4544	0,0	0,0066	0,0	3,54	0,13	nee	Chloordaan	0,0020	0,0020	0,1000	4,00	
Drins (som 3)	909	0,0004	0,0031	0,0044	0,0087	0,0150	0,0150	0,0150	0,0171	0,4363	0,0	0,0112	0,0	0,77	0,11	nee	Drins (som 3)	0,0150	0,0400	0,1400	4,00	
α-HCH	474	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0041	0,0727	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	α-HCH	0,0010	0,0010	0,5000	17,00	
β-HCH	1394	0,0010	0,0010	0,0010	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0035	0,1870	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	β-HCH	0,0020	0,0020	0,5000	1,60	
γ-HCH	1392	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0030	0,0030	0,0030	0,0038	0,2701	0,0	0,0029	0,0	1,50	0,00	nee	γ-HCH	0,0030	0,0400	0,5000	1,20	
Heptachloor	1409	0,0007	0,0007	0,0007	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0036	0,0727	0,0	0,0019	0,0	1,15	0,03	nee	Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1000	4,00	
Heptachloorepoxide	1082	0,0003	0,0020	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	0,2909	0,0	0,0044	0,0	1,15	0,13	nee	Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,1000	4,00	
DDT	1777	0,0000	0,0029	0,0091	0,0582	0,2078	0,2909	0,6441	1,0181	7,7709	0,2	0,2358	0,2	1,08	1,27	nee	DDT	0,2000	0,2000	1,0000	1,70	
DDD	1804	0,0000	0,0029	0,0029	0,0148	0,0312	0,0436	0,1039	0,2065	4,7789	0,1	0,0563	0,1	1,96	0,01	nee	DDD	0,0200	0,8400	34,0000	34,00	
DDE	1784	0,0000	0,0029	0,0129	0,0911	0,5610	0,8311	1,5705	2,2856	6,6489	0,5	0,4793	0,5	0,85	1,90	nee	DDE	0,1000	0,1300	1,3000	2,30	

Zone Statistische parameters

B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				28,60%		Bodemkwaliteitsklasse:		industrie			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,90%		Ontgravingskaart:		industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	40	60,1	67,9	125,5	143,5	170,4	179,3	188,3	207,6	233,1	132,3	142,1	151,9	0,34	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	40	0,27	0,27	0,27	0,45	0,48	0,56	0,67	0,68	1,68	0,4	0,45	0,5	0,50	0,11	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	40	3,4	5,4	8,0	9,9	11,0	11,7	12,6	13,5	15,3	9,0	9,60	10,2	0,30	0,05	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	40	7,2	13,3	18,5	23,1	26,7	28,7	32,9	35,0	38,0	21,8	23,10	24,4	0,28	0,14	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	40	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,15	0,19	0,44	0,1	0,10	0,1	0,73	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	40	18,3	23,4	27,5	33,6	44,1	48,9	50,9	61,2	63,2	34,3	36,60	38,9	0,31	0,08	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	40	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	n.v.t.	1,05	n.v.t.	0,00	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	40	10,0	16,2	24,3	28,6	33,8	35,4	37,2	37,3	42,6	26,9	28,50	30,1	0,28	0,32	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	40	50,9	63,1	80,8	107,7	117,5	119,4	187,0	206,1	225,1	101,9	110,60	119,3	0,39	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	40	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0104	0,0302	0,0514	0,3907	0,0	0,0232	0,0	1,27	0,09	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	40	0,1	0,2	0,8	2,8	6,3	11,6	29,1	56,1	90,0	6,5	10,6	14,7	1,92	1,45	ja	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	40	28,8	28,8	28,8	28,8	113,1	205,7	290,0	393,8	1007,7	103,5	124,2	144,9	0,82	1,18	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (maximale\ waarde\ industrie - achtergrondwaarde)$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				12,10%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,30%		Ontgravingskaart:		industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	70	22,2	38,5	106,5	161,7	222,4	243,0	343,9	421,8	718,6	176,0	187,2	198,4	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	461	0,08	0,18	0,32	0,37	0,46	0,53	0,74	1,45	14,50	0,5	0,57	0,6	1,45	0,34	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	77	3,5	5,0	8,7	13,2	16,7	20,0	22,4	32,7	500,6	16,1	21,00	25,9	1,61	0,16	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	466	2,0	5,0	19,8	32,6	51,0	59,5	89,9	134,5	1981,9	51,6	57,50	63,4	1,72	0,86	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	448	0,02	0,04	0,08	0,17	0,37	0,47	0,74	1,03	44,67	0,5	0,69	0,9	4,30	0,21	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	474	0,3	9,4	25,5	56,1	132,5	169,0	290,1	458,5	2144,5	115,5	125,10	134,7	1,31	0,94	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	66	0,21	0,35	1,05	1,05	1,39	1,80	2,10	2,10	9,20	1,1	1,28	1,5	0,88	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	454	0,3	13,1	22,2	30,1	38,0	39,6	47,5	55,4	90,2	30,8	31,30	31,8	0,28	0,65	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	508	5,2	29,7	83,2	118,1	187,5	222,8	356,5	623,9	2005,3	180,8	190,00	199,2	0,85	1,02	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	30	0,0056	0,0093	0,0093	0,0093	0,0186	0,0186	0,0275	0,0392	0,0665	0,0	0,0156	0,0	0,44	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	366	0,0	0,1	0,3	0,8	3,0	4,3	12,0	23,8	240,0	4,2	5,4	6,6	3,32	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	481	13,3	13,3	26,6	66,5	66,5	102,6	237,4	493,9	3229,2	122,7	133,2	143,7	1,35	1,55	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				16,70%		Bodemkwaliteitsklasse:		wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,30%		Ontgravingskaart:		wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	123	19,1	31,6	95,4	150,0	218,1	226,3	259,0	298,6	399,5	147,7	154,9	162,1	0,40	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	922	0,02	0,18	0,36	0,36	0,40	0,45	0,65	0,83	15,39	0,5	0,47	0,5	1,18	0,17	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	131	2,8	4,8	8,6	11,4	16,2	17,5	20,2	21,5	68,6	12,2	12,80	13,4	0,41	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	924	2,7	4,6	15,6	23,5	31,3	33,9	43,0	53,5	560,7	25,5	26,30	27,1	0,76	0,33	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	924	0,02	0,03	0,05	0,08	0,15	0,16	0,26	0,53	148,61	0,1	0,31	0,5	13,80	0,11	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	932	4,2	10,9	16,8	26,3	45,5	58,7	99,2	155,6	1436,4	45,6	48,60	51,6	1,47	0,30	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	119	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,60	0,9	0,95	1,0	0,33	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	935	1,4	10,4	20,9	30,1	39,3	41,9	49,7	55,8	128,3	30,4	30,90	31,4	0,35	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	941	1,1	19,7	68,3	98,5	131,3	144,4	210,1	275,7	1102,9	115,3	118,60	121,9	0,68	0,44	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	73	0,0016	0,0115	0,0115	0,0115	0,0229	0,0397	0,0468	0,0468	0,1170	0,0	0,0218	0,0	0,35	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	764	0,0	0,0	0,1	0,2	1,0	1,5	5,0	12,0	310,0	3,1	4,1	5,1	5,10	0,31	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	1020	0,0	16,4	32,8	32,8	81,9	81,9	136,2	445,7	3743,6	111,4	117,0	122,6	1,20	1,38	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O3. Wonen na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			19,20%	Bodemkwaliteitsklasse:			landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			6,00%	Ontgravingskaart:			landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	289	0,3	27,3	111,9	159,9	233,7	246,0	295,2	344,3	537,4	169,1	174,9	180,7	0,44	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0
Cadmium	1339	0,07	0,17	0,29	0,33	0,41	0,42	0,59	0,71	3,21	0,4	0,37	0,4	0,52	0,15	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0
Kobalt	304	0,9	4,3	9,6	12,2	15,9	15,9	17,1	20,6	102,5	12,3	12,80	13,3	0,51	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0
Koper	1362	0,4	4,2	15,5	21,5	28,7	31,1	37,0	45,4	788,8	23,2	24,00	24,8	0,94	0,27	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0
Kwik	1329	0,02	0,03	0,05	0,08	0,11	0,14	0,18	0,30	16,44	0,1	0,13	0,2	3,44	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0
Lood	1368	1,2	7,9	15,8	23,7	35,0	38,4	57,6	100,6	3729,9	35,1	38,70	42,3	2,67	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0
Molybdeen	297	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	34,00	1,1	1,28	1,5	1,97	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0
Nikkel	1341	0,2	9,5	24,0	32,4	41,9	44,3	51,5	57,5	479,3	32,6	33,20	33,8	0,50	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0
Zink	1358	4,2	16,8	62,4	86,4	111,6	118,9	144,1	168,1	1920,8	94,3	97,20	100,1	0,85	0,26	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0
PCB (som 7)	200	0,0012	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0163	0,0334	1,1673	0,0	0,0173	0,0	2,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00
PAK (som 10)	946	0,0	0,1	0,1	0,2	0,6	0,9	2,4	6,2	94,0	1,2	1,4	1,6	4,18	0,16	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0
Minerale olie	1311	5,0	11,7	23,3	23,3	58,4	58,4	80,0	164,3	6503,7	69,7	75,9	82,1	2,30	0,49	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0

Zone Statistische parameters

O4. Industrie voor 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:			13,80%	Bodemkwaliteitsklasse:			wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:			7,50%	Ontgravingskaart:			industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	59	42,3	87,7	133,9	219,3	250,7	272,6	316,5	363,5	438,6	199,8	209,1	218,4	0,27	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0
Cadmium	112	0,14	0,17	0,29	0,34	0,48	0,50	0,72	0,94	1,32	0,4	0,41	0,4	0,47	0,21	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0
Kobalt	56	2,8	6,5	10,0	14,1	17,3	18,4	21,5	23,0	26,1	13,5	14,10	14,7	0,24	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0
Koper	117	6,5	12,3	24,6	36,3	57,0	61,9	102,1	145,1	1152,9	49,8	60,60	71,4	1,50	0,89	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0
Kwik	112	0,03	0,06	0,08	0,17	0,42	0,58	0,81	0,94	2,44	0,3	0,34	0,4	1,00	0,19	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0
Lood	112	8,3	16,3	29,8	57,2	154,9	166,9	249,1	296,8	822,4	91,4	102,90	114,4	0,92	0,58	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0
Molybdeen	59	0,35	0,35	0,43	1,05	1,05	1,05	1,05	1,41	2,10	0,8	0,87	0,9	0,43	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0
Nikkel	112	10,0	17,0	23,5	32,4	46,0	51,2	61,5	73,6	323,7	38,3	41,50	44,7	0,64	0,87	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0
Zink	114	4,4	45,9	91,7	125,5	190,9	237,3	282,3	354,6	818,2	147,8	158,70	169,6	0,57	0,53	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0
PCB (som 7)	43	0,0065	0,0065	0,0065	0,0065	0,0106	0,0140	0,0292	0,0463	0,0620	0,0	0,0129	0,0	0,82	0,08	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00
PAK (som 10)	93	0,0	0,1	0,3	1,2	4,9	7,3	18,2	24,8	70,0	4,3	5,7	7,1	1,90	0,64	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0
Minerale olie	129	9,3	9,3	18,6	35,3	46,5	52,3	121,9	339,9	690,4	55,9	64,8	73,7	1,21	1,07	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O5. Industrie na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					21,50%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					5,70%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	145	15,8	27,2	111,5	180,1	247,7	259,0	295,0	326,5	439,1	169,7	178,3	186,9	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	1140	0,02	0,16	0,29	0,33	0,38	0,41	0,58	0,75	17,54	0,4	0,41	0,4	1,52	0,16	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	151	2,4	4,7	9,1	12,3	15,1	15,7	17,9	21,9	35,9	11,9	12,40	12,9	0,39	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	1118	1,0	4,0	12,6	20,7	28,7	31,0	35,6	42,5	1607,0	23,7	26,10	28,5	2,39	0,26	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	1119	0,01	0,03	0,05	0,07	0,10	0,11	0,15	0,21	11,74	0,1	0,13	0,2	3,90	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	1148	0,0	7,7	14,3	22,0	30,8	33,0	41,8	56,8	1210,0	26,6	28,40	30,2	1,67	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	138	0,35	0,35	0,84	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	0,9	0,93	1,0	0,34	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	1135	2,2	8,0	22,2	33,3	44,4	46,6	53,3	56,6	77,7	32,5	33,00	33,5	0,41	0,75	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	1144	0,0	15,9	52,3	83,0	109,1	113,6	125,0	152,5	1590,8	86,3	89,50	92,7	0,95	0,24	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	68	0,0012	0,0040	0,0085	0,0085	0,0171	0,0204	0,0349	0,0377	0,0610	0,0	0,0146	0,0	0,51	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	719	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,6	1,2	2,9	170,0	0,7	1,1	1,5	7,23	0,07	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	1232	0,1	12,2	24,4	24,4	61,0	61,0	139,5	339,1	4881,6	98,6	105,8	113,0	1,85	1,05	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Zone Statistische parameters

O6. Buitengebied, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				20,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				8,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	463	12,4	34,4	118,3	189,4	260,4	272,2	319,5	390,5	591,7	191,6	196,9	202,2	0,46	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	2307	0,04	0,13	0,27	0,31	0,35	0,39	0,51	0,66	7,20	0,3	0,33	0,3	0,67	0,14	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	513	0,8	4,5	10,5	13,5	16,5	17,6	20,0	22,3	45,9	13,3	13,60	13,9	0,35	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	2287	0,4	3,9	13,5	20,3	27,1	28,2	33,9	39,5	338,5	20,7	21,10	21,5	0,65	0,24	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	2300	0,00	0,03	0,04	0,07	0,10	0,11	0,15	0,17	7,49	0,1	0,10	0,1	2,00	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	2316	0,0	7,6	15,2	21,7	29,4	31,5	41,3	55,5	1210,3	26,5	27,50	28,5	1,35	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	458	0,04	0,35	0,63	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	5,60	0,9	0,90	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	2331	0,1	9,7	24,3	34,8	45,2	48,7	55,6	60,3	934,3	34,6	35,20	35,8	0,59	0,78	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	2321	4,8	16,0	58,3	84,5	109,7	114,2	137,1	159,9	1485,2	87,0	88,40	89,8	0,61	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	203	0,0009	0,0018	0,0061	0,0061	0,0123	0,0125	0,0251	0,0251	0,1204	0,0	0,0108	0,0	0,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	1651	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	1,2	3,2	81,0	0,9	1,0	1,1	4,65	0,08	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	2350	0,0	8,8	17,6	17,6	43,9	43,9	46,5	111,7	3135,2	52,9	57,1	61,3	2,81	0,33	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Bijlage 4B **Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemkwaliteitszone**

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut =			%			
Hele regio, bovengrond (0 - 0,5 m-mv)	Bodemkwaliteitsklasse:															n.t.b.			OS =		5,2 %	
Gezoneerd: ja	Ontgravingskaart:															n.t.b.						
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie				
PFOA som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,47	0,93	1,87	2,08	2,75	3,33	5,46	1,16	1,28	1,39	0,84	0,63	1,9	7,0	7,0				
PFOS som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,23	0,37	0,57	0,62	0,87	1,19	3,20	0,42	0,47	0,51	0,87	0,65	1,4	3,0	3,0				
perfluorooctaanzuur (PFOA) lineair	143	0,07	0,07	0,40	0,86	1,70	1,96	2,50	3,18	5,10	1,07	1,18	1,29	0,87	0,61	1,9	7,0	7,0				
perfluorooctaanzuur (PFOA) vertakt	143	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,12	0,20	0,27	0,48	0,09	0,10	0,11	0,69	0,04	1,9	7,0	7,0				
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) lineair	143	0,07	0,07	0,14	0,26	0,44	0,50	0,66	0,80	2,60	0,31	0,34	0,38	0,97	0,46	1,4	3,0	3,0				
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	143	0,03	0,07	0,07	0,07	0,15	0,17	0,22	0,32	0,60	0,11	0,13	0,14	0,81	0,16	1,4	3,0	3,0				
perfluorbutaanzuur (PFBA)	136	0,07	0,07	0,07	0,14	0,25	0,31	0,43	0,58	1,00	0,18	0,20	0,22	0,90	0,32	1,4	3,0	3,0				
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,20	0,07	0,08	0,08	0,27	0,03	1,4	3,0	3,0				
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,20	0,70	0,08	0,09	0,10	0,72	0,08	1,4	3,0	3,0				
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,70	0,07	0,08	0,09	0,71	0,03	1,4	3,0	3,0				
perfluornonaanzuur (PFNA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,20	0,07	0,07	0,07	0,19	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluordecaanzuur (PFDeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,07	0,07	0,07	0,05	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,09	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
N-methylperfluorooctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
N-ethylperfluorooctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
perfluorooctaansulfonamide (PFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				
N-methylperfluorooctaansulfonamide (MeFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,90	0,07	0,08	0,10	1,88	0,00	1,4	3,0	3,0				
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0				

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut = OS =			% 5,7 %	
Hele regio, tussenlaag (0,5 - 1,0 m-mv)		Bodemkwaliteitsklasse: n.t.b.																		
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: n.t.b.																		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie		
PFOA som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,35	0,69	0,82	0,96	1,93	5,45	0,47	0,63	0,80	1,49	0,35	1,9	7,0	7,0		
PFOS som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,24	0,43	0,58	1,08	0,19	0,22	0,25	0,87	0,27	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaanzuur (PFOA) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,28	0,62	0,74	0,89	1,67	5,00	0,39	0,53	0,68	1,59	0,31	1,9	7,0	7,0		
perfluorooctaanzuur (PFOA) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,25	0,74	0,08	0,10	0,12	1,09	0,04	1,9	7,0	7,0		
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,17	0,28	0,38	0,83	0,10	0,13	0,15	1,07	0,19	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,16	0,19	0,45	0,08	0,09	0,10	0,69	0,07	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaanzuur (PFBA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,09	0,14	0,19	0,28	0,42	0,09	0,11	0,12	0,76	0,13	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,18	0,07	0,07	0,07	0,21	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,21	0,07	0,07	0,08	0,27	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,07	0,07	0,08	0,26	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluornonaanzuur (PFNA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaanzuur (PFDeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,13	0,07	0,07	0,07	0,15	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-ethylperfluorooctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonamide (PFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide (MeFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

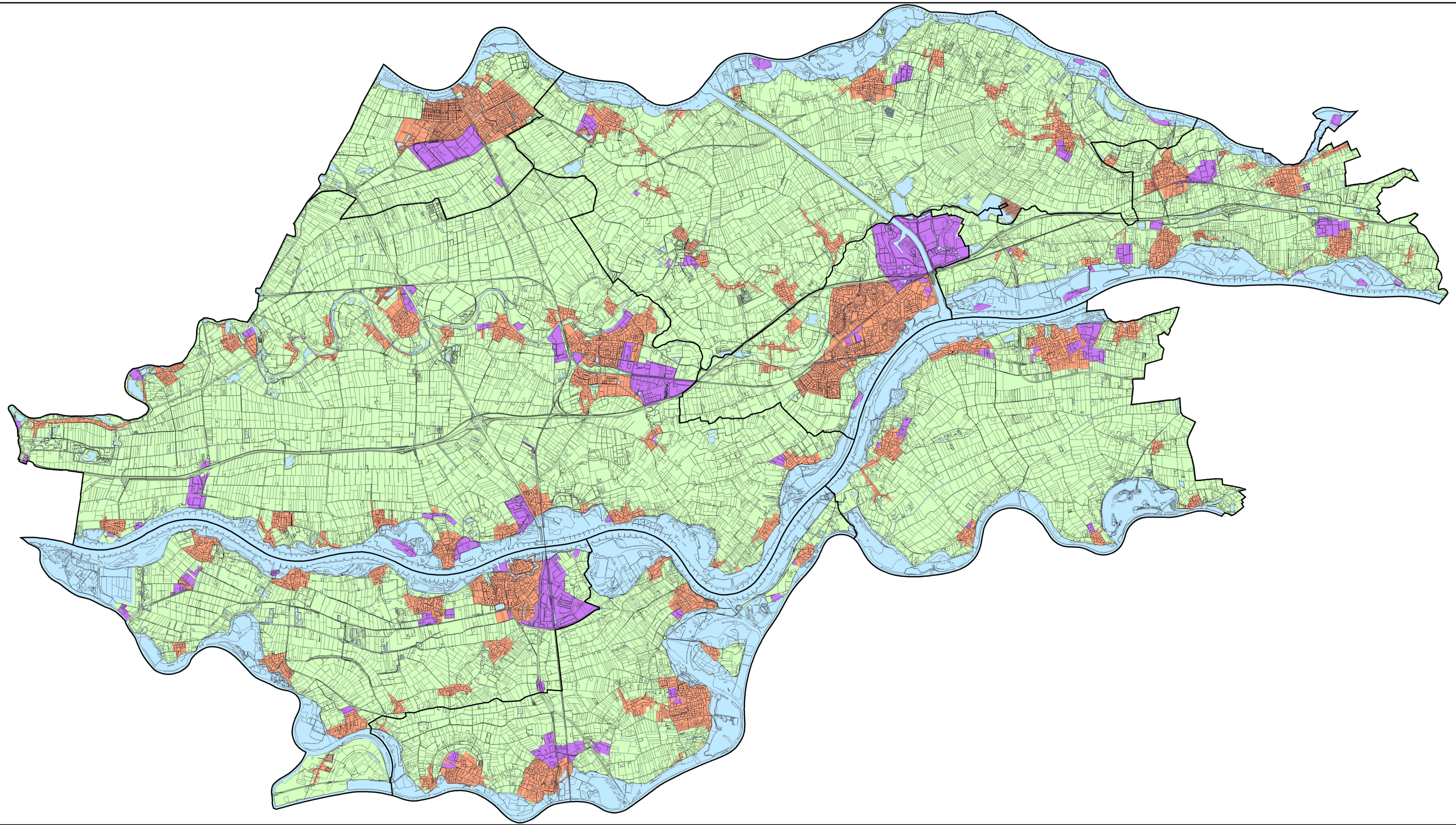
Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut = OS =			%	
Hele regio, ondergrond (1,0 - 1,5 m-mv)	Bodemkwaliteitsklasse: n.t.b.																			
Gezoneerd: ja	Ontgravingskaart: n.t.b.																		6,6 %	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie		
PFOA som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,26	0,32	1,25	1,51	3,00	0,27	0,37	0,47	1,53	0,27	1,9	7,0	7,0	
PFOS som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,25	0,87	0,15	0,17	0,19	0,73	0,07	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaanzuur (PFOA) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,25	1,01	1,36	2,80	0,19	0,28	0,38	1,85	0,25	1,9	7,0	7,0	
perfluorooctaanzuur (PFOA) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,18	0,30	0,08	0,09	0,09	0,56	0,02	1,9	7,0	7,0	
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,62	0,07	0,09	0,11	1,00	0,04	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,25	0,07	0,08	0,08	0,42	0,03	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaanzuur (PFBA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,17	0,50	0,08	0,09	0,10	0,77	0,06	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,26	0,07	0,08	0,08	0,42	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluornonaanzuur (PFNA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaanzuur (PFDeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordodecaanzuur (PFDaDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,14	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-ethylperfluorooctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonamide (PFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide (MeFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,80	0,06	0,10	0,15	2,34	0,00	1,4	3,0	3,0	
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0	

Kaartbijlagen

- Kaartbijlage 1 Bodemfunctieklassenkaart
- Kaartbijlagen 2 Bodemkwaliteitszonekaart
- Kaartbijlagen 3 Ontgravingskaart
- Kaartbijlagen 4 Toepassingskaart (generiek kader Besluit)
- Kaartbijlage 5 Verdachte locaties PFAS-verbindingen

LEGENDA

Bodemfunctieklassen

- Industrie ¹
- Wonen

Overige

- Landbouw/natuur
- Waterbodem

Opmerkingen:

1) Rijkswegen, provinciale wegen, spoorgebonden gronden en gemeentelijke wegen in het buitengebied vallen ook in de bodemfunctieklasse Industrie. (Niet op de kaart afgebeeld.)

TITEL

Bodemfunctieklassenkaart

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:

1

Versie:

herzien definitief

LIEVENSE

WSP

Auteur:

Paul Karels

Gecontroleerd:

Jeroen Spronk

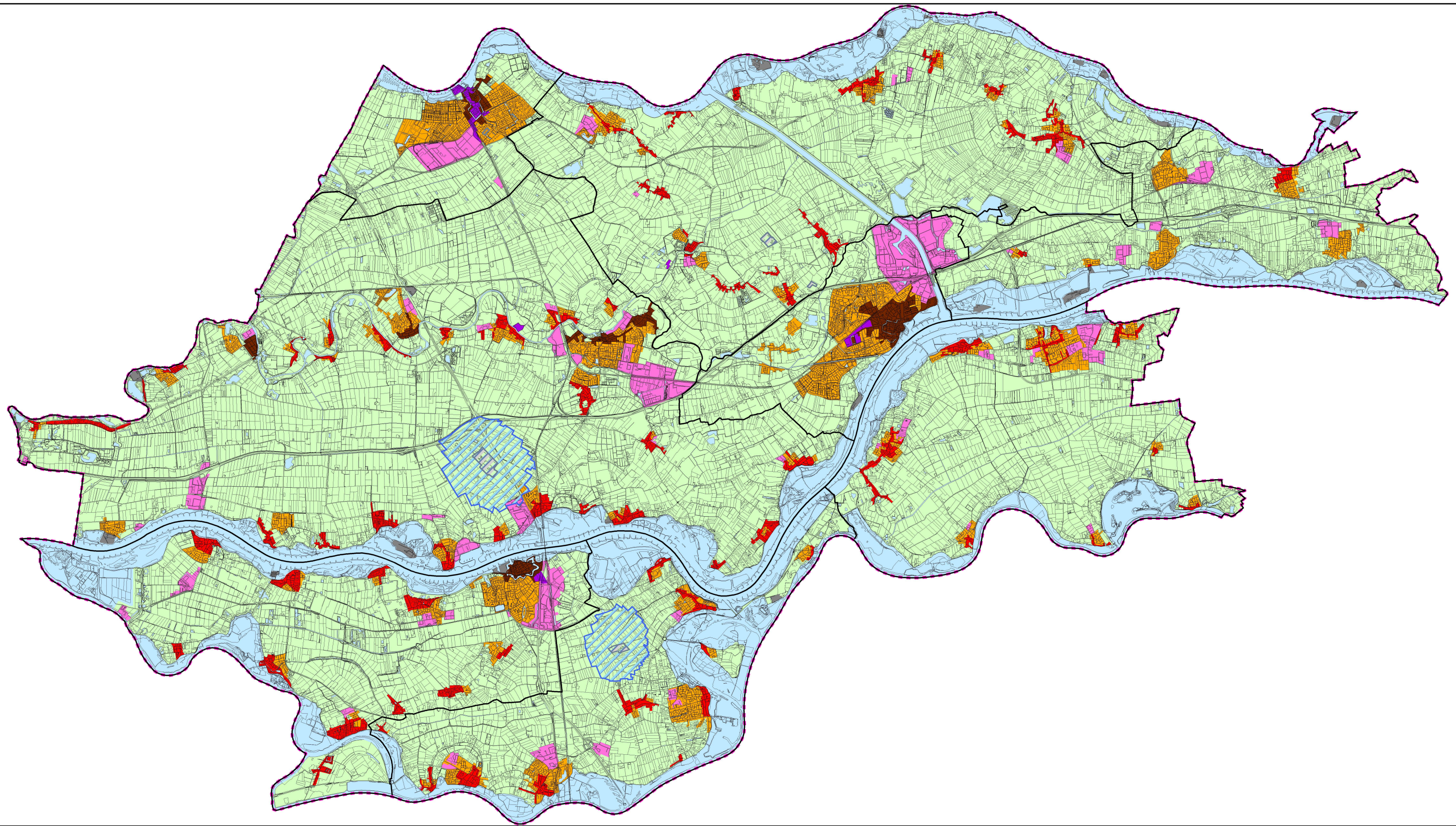
Schaal (A3):

1:130.000

Datum:

oktober 2020

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Bodemkwaliteitszones ¹

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied
- PFAS-verbindingen (tot 1,5 m-mv)

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen:

1) Zones B7 (Voormalige boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet afgebeeld op deze kaart.

TITEL

Bodemkwaliteitszonekaart
Trajecten 0 - 0,5, 0,5 - 1,5 en 1,5 - 2 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr:

2

Versie:

herzien definitief

LIEVENSE

wsp

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

Auteur:

Paul Karels

Gecontroleerd:

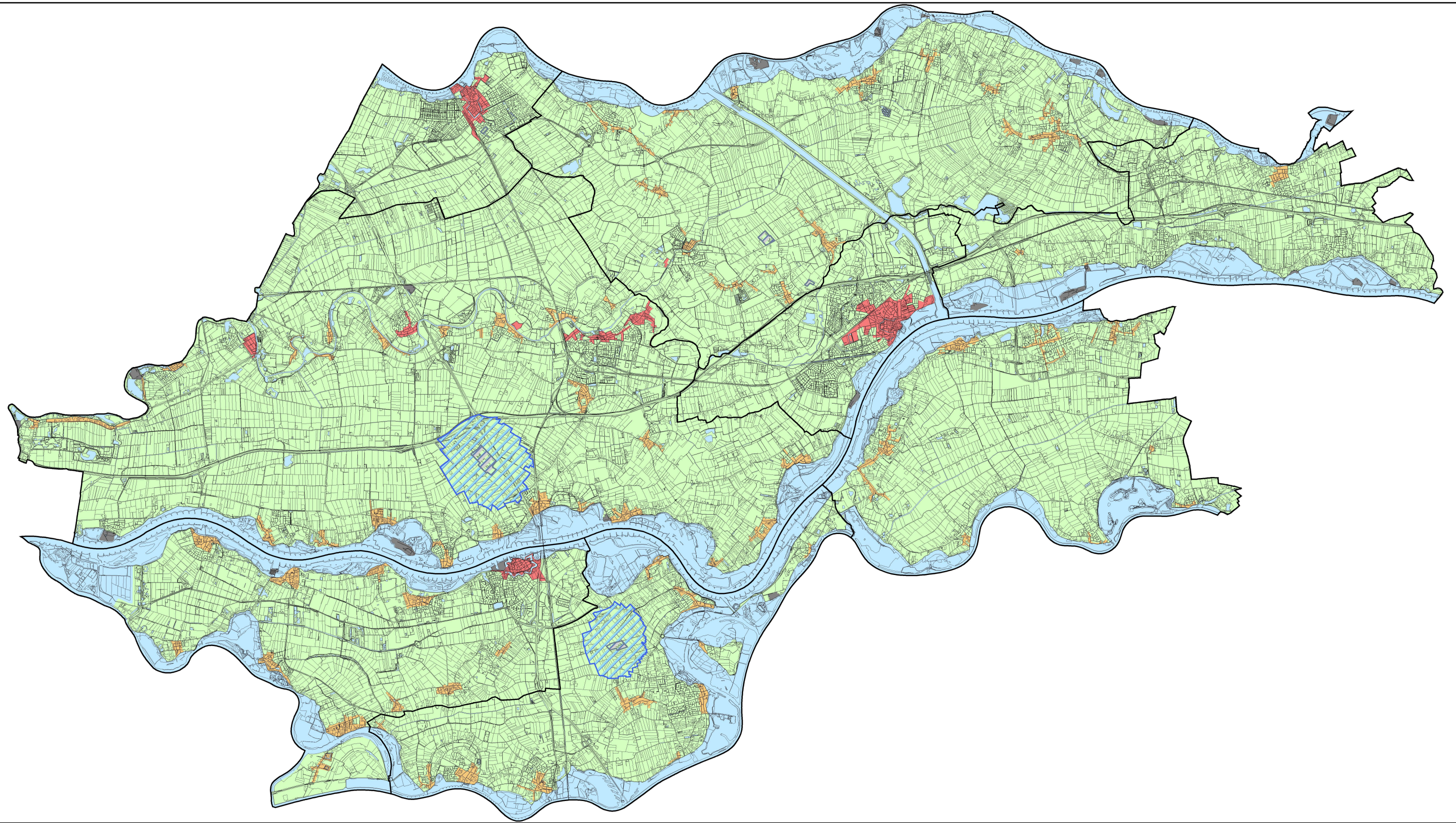
Jeroen Spronk

Schaal (A3):

1:130.000

Datum:

januari 2021

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie ^{1,2,3}
- Wonen ³
- Landbouw/natuur ³

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

- 1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones B1 en B4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.
- 2) Zone B7 (Vml. boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet weergegeven op de kaart. Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zone B7 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek. Deze eis geldt ook voor zone B8, als hierin grond wordt ontgraven, die buiten zone B8 zal worden toegepast.
- 3) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarde vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder),

TITEL

Ontgravingskaart bovengrond
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr: 3A

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

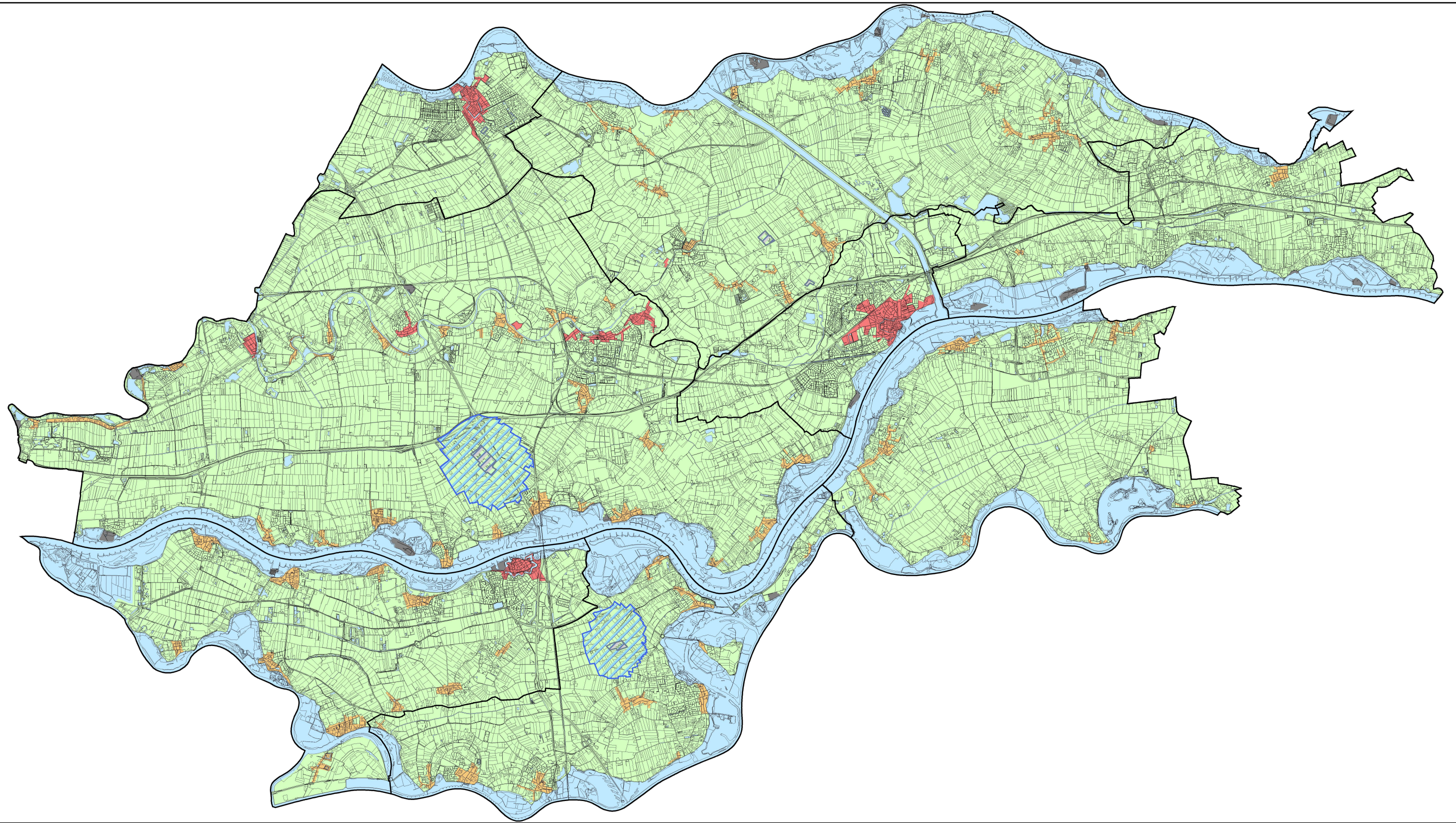
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie ^{1,2}
- Wonen ²
- Landbouw/natuur ²

Overige

- Uitgesloten gebied ²
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

- 1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones O1 en O4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.
- 2) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager vastgesteld dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv. tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv. gelden deze beperkingen niet.

TITEL

Ontgravingskaart ondergrond
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr: 3B

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

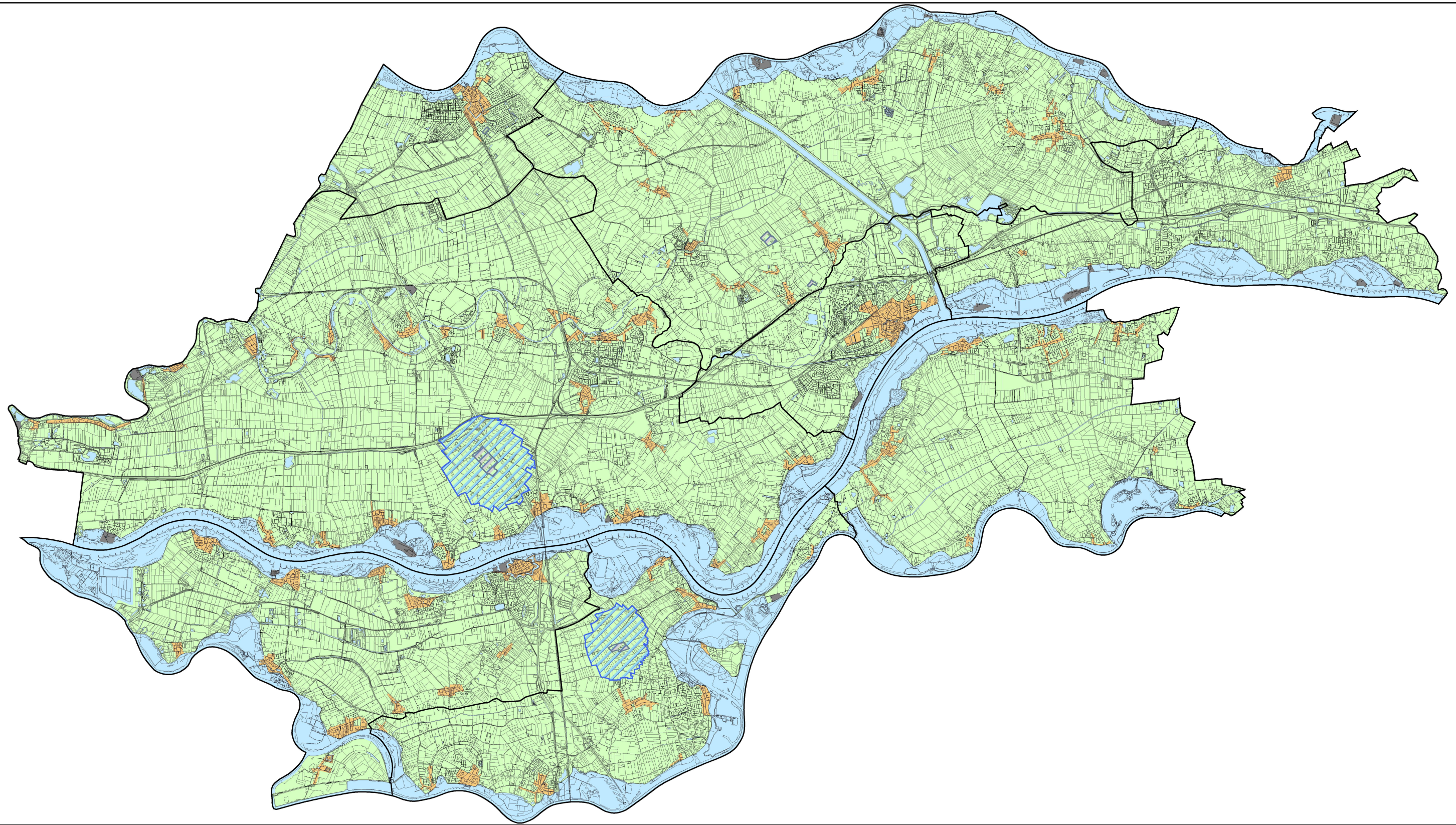
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ^{1,2}
- Wonen ²
- Landbouw/natuur ³

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem ⁴
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁵
- Waterwingebied ⁵

Opmerkingen

- 1) Zone B8 (Wegbermen buitengebied) is niet weergegeven op de kaart. Deze zone heeft de toepassingsklasse Industrie.
- 2) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
- 3) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
- 4) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 5) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart

Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).

TITEL

Toepassingskaart bovengrond - Generiek beleid
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr: 4A

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

WSP

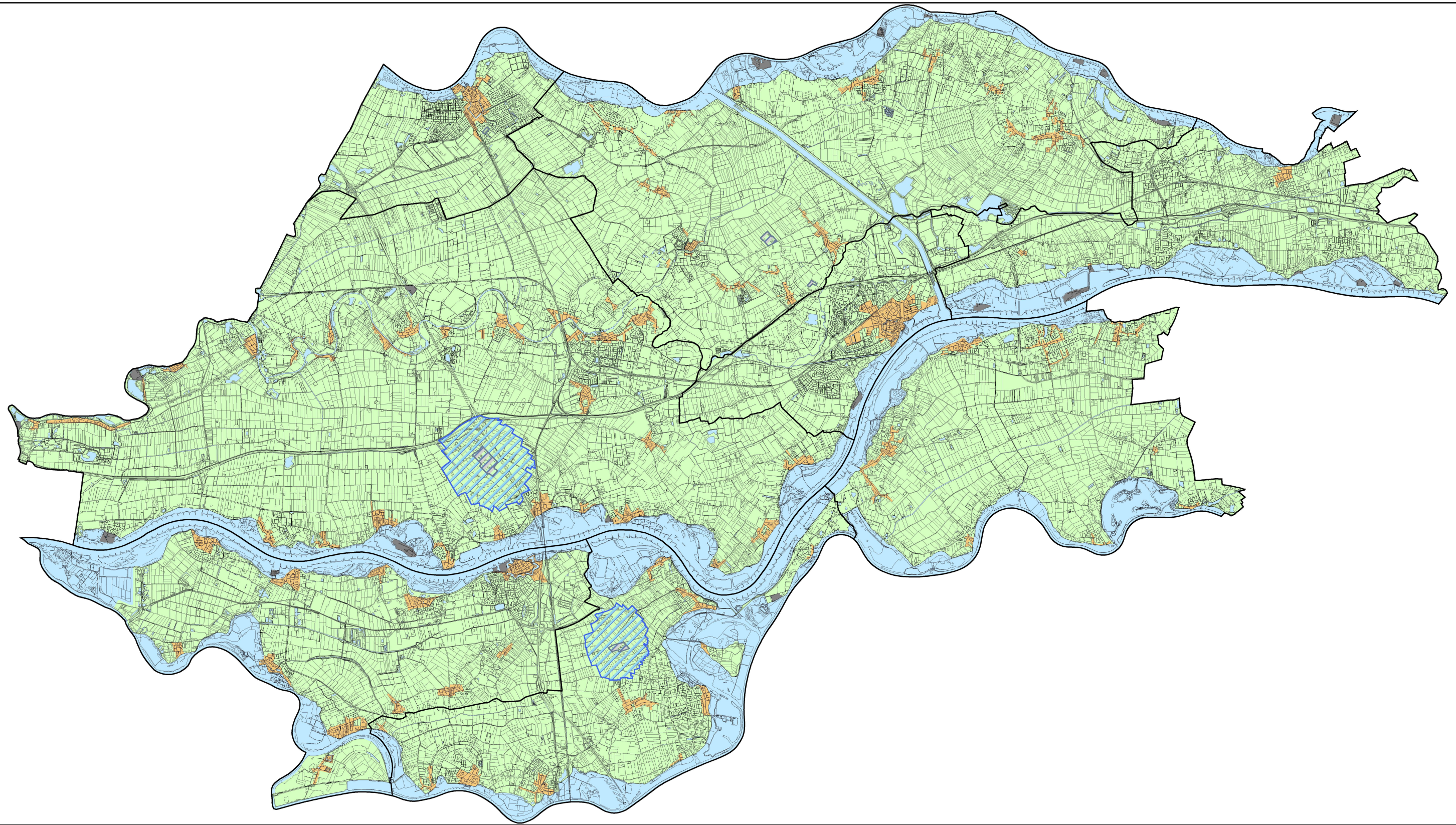
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ¹
- Wonen ¹
- Landbouw/natuur ²

Overige

- Uitgesloten gebied ²
- Waterbodem ³
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁴
- Waterwingebied ⁴

Opmerkingen

- 1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
- 2) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
- 3) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 4) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

TITEL

Toepassingskaart ondergrond - Generiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland en Watersch. Rivierenland

Kaartnr: 4B

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

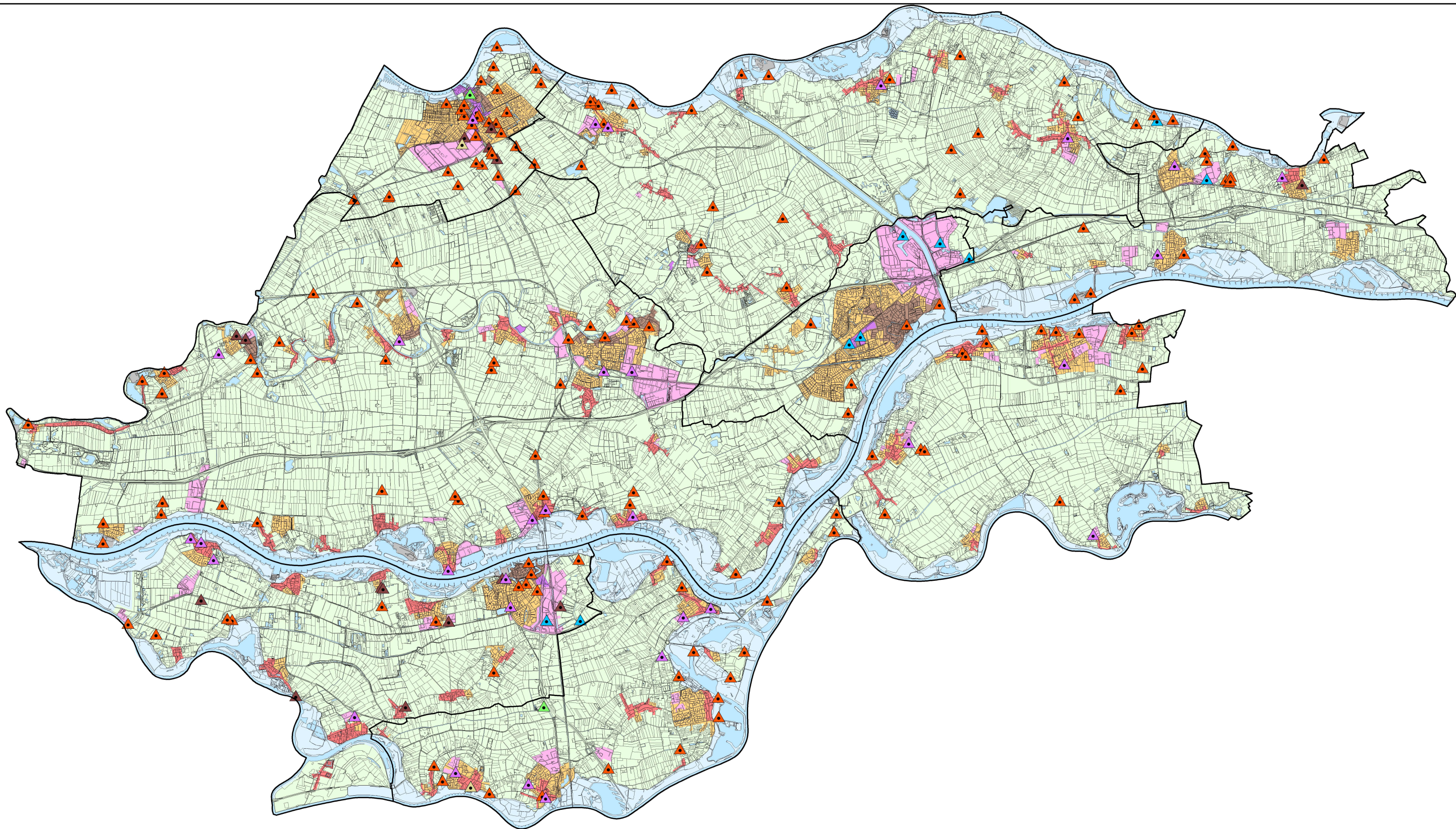
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Categorie verdachte locatie

- A. Brandweer(oefen)locaties
- E. BRZO-bedrijven
- F. Galvanische bedrijven
- G. Bedrijven die werken met blusschuim
- I. (Vml.) stortlocaties
- J. RWZI's

Bodemkwaliteitszones

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodem

TITEL
Ligging verdachte locaties PFAS-verbindingen

PROJECT
Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER
Omgevingsdienst Rivierenland

Kaartnr:	5	Versie:	definitief
Auteur:	Paul Karels	Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
Schaal (A3):	1:130.000	Datum:	oktober 2020

LIEVENSE

wsp

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

Nota bodembeheer

Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel,
Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en
Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP002

Nota bodembeheer

Geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel,
Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en
Zaltbommel

Documentcode: 16M1223.RAP002

Opdrachtgevers

Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe,
West Maas en Waal en Zaltbommel
p/a Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 6267
4000 HG TIEL

Contactpersoon namens de opdrachtgevers

Mevr. E. Timmerman (Omgevingsdienst Rivierenland)

Contactpersoon Lieveense Milieu B.V.

Dhr. J.S. Spronk

Projectcode	SOB011523 / 16M1223
Documentnummer	16M1223.RAP002
Versiedatum	Januari 2021
Status	Herzien definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1223.RAP002	Januari 2021	Herzien definitief	
Opgesteld en akkoord door:	Functie	Datum	Paraaf
Jeroen Spronk	Senior adviseur	Januari 2021	

Rapporthistorie	Datum	
Definitief	Juli 2019	
Herzien definitief	Januari 2021	De bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel is geactualiseerd voor PFAS-verbindingen. Om het grondstromenbeleid van de gemeenten nóg beter af te stemmen op het landelijke beleid, op nieuwe inzichten, op regionaal beleid en op de plaatselijke situatie, is beleid aangepast en nieuw beleid geformuleerd. Tot slot zijn enkele verschrijvingen aangepast en zijn er enkele ondergeschikte aanpassingen aan de teksten gedaan om de teksten te verduidelijken. De strekking van de teksten is niet gewijzigd.

Samenvatting

Inleiding

De wet- en regelgeving voor het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie is geregeld in het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. Het is niet zonder meer toegestaan om grond en gerijpte baggerspecie ergens te ontgraven en op een andere plaats toe te passen of het tijdelijk op te slaan. Voorkomen moet worden dat het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie de ontvangende bodem verontreinigt en risico's vormt voor het (toekomstige) bodemgebruik. Vanuit andere wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) nog aanvullende voorwaarden worden gesteld (bijvoorbeeld de Arbeidsomstandighedenwet en de provinciale omgevingsverordening).

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel hebben de eerder opgestelde (regionale) bodemkwaliteitskaart geactualiseerd én deze nota bodembeheer opgesteld. De kaarten zijn de instrumenten bij de uitvoering van het bodembeleid. Deze nota bodembeheer geeft aan hoe vrijgekomen grond en gerijpte baggerspecie mag worden opgeslagen (tijdelijk), hergebruikt of toegepast, hoe onderhoudsbaggerspecie mag worden verspreid, hoe invulling wordt gegeven aan het bodemsaneringsbeleid en het beleid bij de activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming. Ook zijn regels en procedures voor dit beleid geformuleerd. Deze nota bodembeheer is bedoeld voor professionele partijen.

De gemeenten vullen hun gezamenlijke grondstromenbeleid in door vrijkomende grond en gerijpte baggerspecie (bij graaf- en baggerwerkzaamheden) zoveel als mogelijk te hergebruiken zodat minder materiaal wordt gestort en minder primaire grondstoffen worden gewonnen.

Met deze gezamenlijke nota bodembeheer en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart worden de eerder bestuurlijk vastgestelde nota's bodembeheer, en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten vervangen.

Gemeentelijk beleid

In bijlage 10 is een tabel opgenomen waarbij is aangegeven of het beleid een voorzetting of een aanpassing van het tot nu toe gevoerde beleid dan wel nieuw beleid is. In de hoofdstukken of paragrafen is dat per beleidsonderdeel aangegeven.

Beoogd effect

Met het vaststellen van dit geactualiseerde grondstromenbeleid wordt gefaciliteerd dat:

- de gemeenten milieuvriendelijk grondstromenbeleid in uitvoering brengen en voortzetten dat praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant is;
- meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder dat voorafgaand de kwaliteit van de grond moet worden onderzocht. Voor de gemeenten en derden kunnen besparingen worden gerealiseerd in uitvoeringstijd en -kosten;
- meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond verantwoord te hergebruiken;
- het gebruik en de aankoop van primaire én secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld zand uit zandwinputten of grond van een grondbank) wordt verminderd;
- de druk op het wegennet, de uitstoot van uitlaatgassen en fijnstof en het gebruik van energie wordt verminderd (grond hoeft minder ver te worden getransporteerd, geen extra productie door grondverwerker).

Gedelegeerde bevoegdheden

Het geactualiseerde gebiedsspecifiek grondstromenbeleid en eventuele toekomstige wijzigingen op dit gebiedsspecifiek beleid moeten, conform artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit, worden vastgesteld door de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Om praktische redenen worden besluiten met een uitvoerend karakter gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Het betreft besluiten voor:

- het tussentijds aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart en de toepassingskaart;
- het toevoegen van aanvullende gegevens en nu uitgesloten locaties/gebieden¹ aan de bodemkwaliteitskaart die geen invloed hebben op het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid;
- het onder voorwaarden accepteren van een bodemkwaliteitskaart van een ander bodembeheergebied als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond;
- het opnieuw bestuurlijk vaststellen van de bodemkwaliteitskaart en/of gewijzigde bodemfunctieklassenkaart onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gebiedsspecifiek grondstromenbeleid.

Voor de gemeente West Maas en Waal is dit een nieuw besluit. Voor de gemeente Neder-Betuwe is dit een aanpassing van het besluit dat in 2012 is genomen. Voor de overige gemeenten is dit een voortzetting van de delegatie waarop deze gemeenten in 2012 een besluit hebben genomen.

Financiën

Het geactualiseerde grondstromenbeleid heeft voor de gemeenten geen nadelige financiële gevolgen. Met het beleid kunnen voor de gemeenten en derden besparingen worden gerealiseerd bij:

- onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie;
- transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- aanschafkosten voor de toe te passen primaire grondstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een grondbank).

Communicatie

De mogelijkheden voor het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie, hebben de gemeenten digitaal en interactief inzichtelijk gemaakt met een website die voor iedereen te raadplegen is: <http://www.geosolutions.nl/sites/rivierenland/>. Hiermee wordt al vooruitgelopen op een van de doelstellingen van de Omgevingswet die naar verwachting in 2022 in werking treedt. Ook zijn de kaarten van deze nota bodembeheer te raadplegen op de website van het Bodemloket <http://www.bodemloket.nl/kaart>, een initiatief van gemeenten, provincies en het Rijk.

¹ Voor bodemverontreiniging verdachte locaties, gesaneerde locaties (alleen voor de ontgravingskaart), voormalige stortlocaties (alleen voor de ontgravingskaart), locaties zonder meetgegevens, gebieden waar geen grondverzet wordt verwacht, gebieden in beheer van andere organisaties (Rijkswaterstaat, Provincie, Waterschap) en het grondwater.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Afbakening nota bodembeheer	3
1.2.1 Bevoegd gezag	3
1.2.2 Reikwijdte	4
1.3 Geldigheid	7
1.4 Verantwoordelijkheid	7
1.5 Aansprakelijkheid	8
1.6 Deze nota bodembeheer in relatie tot de Omgevingswet	8
1.7 Leeswijzer	10
2 Te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten	11
3 Maatschappelijke opgave	15
4 De uitwerking van het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid	16
4.1 Kwaliteitsdoelstelling bij hergebruik en toepassen van grond	16
4.2 Uitbreiding van het bodembeheergebied	16
4.3 Vaststellen Lokale Maximale Waarden	17
4.3.1 Inleiding	17
4.3.2 Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden	17
4.3.3 Lokale Maximale Waarden in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen'	20
4.3.4 Lokale Maximale Waarden en toepassen van grond vanaf (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000)	23
4.3.5 Beleid toepassen grond in en vanuit onverharde (spoor)wegbermen	27
4.3.6 Lokale Maximale Waarden toepassen gerijpte baggerspecie/grond van Waterschap Rivierenland op de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland	29
4.3.7 Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland	32
4.3.8 Lokale Maximale Waarden tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied	34
5 De uitwerking van het overige gemeentelijke grondstromenbeleid	35
5.1 Toepassen grond met bodemvreemd materiaal (puin, bakstenen, plastic, piepschuim etc.)	35
5.2 Toepassen van grond met bijmenging van asbest	36
5.3 Tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur (uitgezonderd de tot het jaar 2000 aangelegde wegen) en groenvoorzieningen	38
5.4 Toepassen grond vanuit bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950'	40
5.5 Toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden maaiveld	41
5.6 Toepassen grond afkomstig van buiten de gemeenten	41
5.7 Melden en onderzoeken bij toepassingen van kleine partijen grond (maximaal 50 m ³)	41
5.8 Toepassen van grond in een grootschalige bodemtoepassing	43

5.9	Toepassen van grond uit een tijdelijke opslag	45
5.10	Bijzondere omstandigheden bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond	46
5.10.1	Van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten locaties en gebieden en grond vanuit oude categorie-1 werken	46
5.10.2	Gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart bij een al onderzochte locatie	46
5.10.3	Toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag, leeflaag in een sanering	47
5.10.4	Provinciale beschermingsgebieden	48
5.11	Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit	48
5.12	Nieuwe onderkende verontreinigingsbronnen	48
5.13	Voorkomen verspreiden plaagsoorten (flora) bij grondverzet	49
6	De uitwerking van het beleid voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie	50
6.1	Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam	50
6.2	Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op een aangrenzend perceel	50
6.3	Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeenten (gebiedsspecifiek beleid)	52
6.3.1	Inleiding	52
6.3.2	Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie	52
6.3.3	Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het tijdelijk opslaan van (ongerijpte) onderhoudsbaggerspecie in een weilanddepot	53
6.3.4	Lokale Maximale Waarden verspreiden van ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering	54
6.3.5	Aanvullende eisen voor baggerspecie uit het buitengebied en uit het stedelijke gebied	55
7	Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel	56
8	Onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet	58
8.1	Historisch onderzoek	58
8.2	Onderzoek toe te passen grond en ontvangende bodem	59
8.2.1	Toe te passen grond	59
8.2.2	Ontvangende bodem	61
9	Procedures	62
9.1	Opvragen informatie voorafgaand aan het grondverzet	62
9.2	Melden tijdelijk opslaan en toepassen van grond	62
9.2.1	Algemeen	62
9.2.2	Toepassen van grond	63
9.2.3	Tijdelijke opslag van grond	63
9.3	Registratie en archivering van de meldingen	64
9.4	Beoordeling van de melding	65
9.5	Transport van grond	65
9.6	Repeterende vrachten en omvangrijk grondverzet	65
9.7	Grondtransporten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel	65
10	Toezicht en handhaving	66
10.1	Betrokkenen bij grondwerkzaamheden	66
10.2	Toezicht en handhaving	67
11	Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming	69
11.1	Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen	69
11.2	Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit ruimtelijke planvorming	69

11.3	Voorwaarden vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming	70
12	Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren	72
12.1	Hergebruik van grond en terugsaneerwaarden	72
12.2	Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging en zorgplicht	73
12.3	Onverwachte bodemverontreiniging	74
12.4	Grensoverschrijdende verontreiniging in de landbodem en de waterbodem	75
13	Delegeren bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders.....	76
13.1	Inleiding	76
13.2	Aanpassen van bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten	76
13.3	Aanvullende bodeminformatie	77
13.3.1	Uitgesloten locaties en gebieden	77
13.3.2	Resultaten bodemonderzoek op een verdachte locatie	77
13.4	Acceptatie bodemkwaliteitskaart andere gemeenten/gebieden als bewijsmiddel chemische kwaliteit toe te passen grond.....	77
13.5	Bestuurlijk vaststellen bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart	78
13.6	Procedure	78
	Bronvermeldingen.....	79

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Wet- en regelgeving
Bijlage 3A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)
Bijlage 3B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)
Bijlage 3C	Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten gehalten)
Bijlage 4	Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)
Bijlage 5	Onderbouwing Lokale Maximale Waarden
Bijlage 6	Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden
Bijlage 7a	Lokale Maximale Waarden
Bijlage 7b	Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit
Bijlage 8	Vragenformulier historische gegevens
Bijlage 9	Lijst PFAS-verdachte activiteiten
Bijlage 10	Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

Kaartbijlagen

Kaartbijlage1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlage 2	Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond
Kaartbijlage 3A	Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)
Kaartbijlage 3B	Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)
Kaartbijlage 4A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 4B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 5A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 5B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 6	Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland

1 Inleiding

In de teksten van deze nota bodembeheer zijn blauw gekleurde literatuurverwijzingen opgenomen. Deze zijn opgenomen bij de bronvermeldingen op de bladzijden 79 t/m 81 van deze nota bodembeheer

1.1 Algemeen

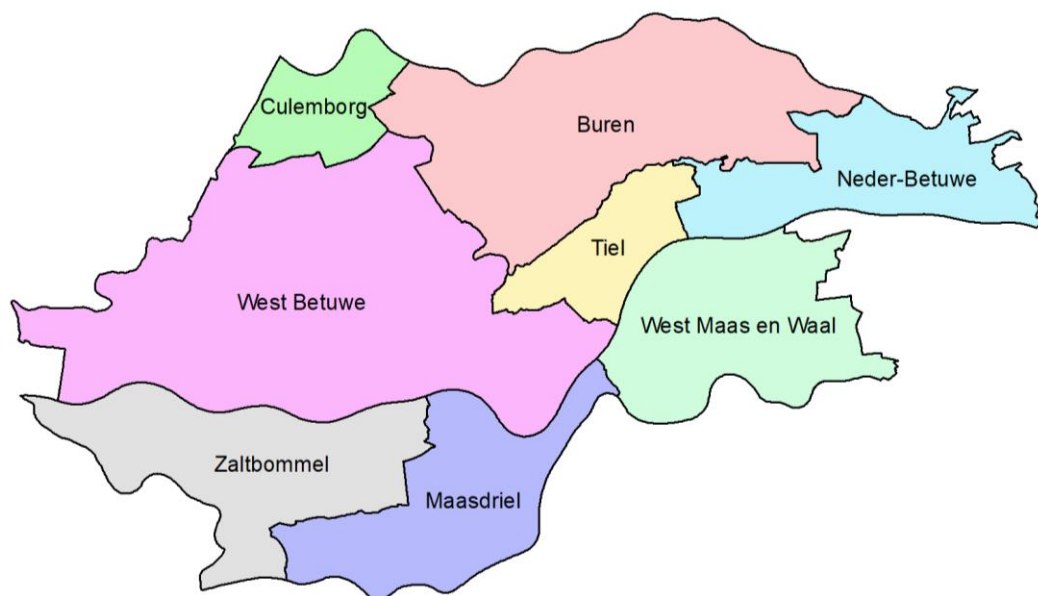
De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel (zie figuur 1.1; en als niet specifiek benoemd hierna aangeduid als 'de gemeenten') hebben de wens het grondstromenbeleid verder op elkaar af te stemmen en grondverzet tussen de gemeenten te optimaliseren. De gemeenten streven ook naar een zo optimaal en duurzaam mogelijke hergebruik van (licht verontreinigde) grond en gerijpte baggerspecie, zodat het nuttig en milieuhygiënisch verantwoord hergebruik hiervan mogelijk wordt gemaakt. Ook willen de gemeenten zoveel als mogelijk onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeentelijke grondgebieden kunnen verspreiden.

Om dit te realiseren hebben de gemeenten de eerder bestuurlijk vastgestelde gemeentelijke bodemfunctieklassenkaarten en bodemkwaliteitskaarten van de gemeente Neder-Betuwe, de gemeente West Maas en Waal en de andere gemeenten^[1] geïntegreerd en geactualiseerd in een nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart^[2]. Ook zijn de eerder opgestelde nota's bodembeheer van de gemeente Neder-Betuwe, de gemeente West Maas en Waal en de andere gemeenten^[3] geïntegreerd en geactualiseerd met deze nieuwe gezamenlijke nota bodembeheer.

De wens voor gezamenlijk grondstromenbeleid valt samen met het gegeven dat in de nota's bodembeheer en in de Regeling bodemkwaliteit^[4] (artikel 4.3.5) een actualisatiemoment is opgenomen van de bodemkwaliteitskaarten. Dat moment is 5 jaar na bestuurlijke vaststelling.

Ook is op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS²-houdende grond en baggerspecie^[5]. De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast. In het tijdelijk handelingskader zijn voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-gehalten gedefinieerd, evenals voorlopige toepassingswaarden in verschillende toepassingssituaties. De geactualiseerd nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is ook opgesteld voor PFAS-verbindingen^[2].

² Poly- en perfluoralkylverbindingen, PFAS, zijn stoffen die al decennia worden gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Ze worden toegepast in allerlei alledaagse toepassingen zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor deze stoffen is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Bovendien is van verschillende PFAS-verbindingen aangetoond dat ze toxisch zijn.

Figuur 1.1 De gemeenten: Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bij allerlei graafwerkzaamheden en bewerkingen van de (water)bodem komt grond en baggerspecie vrij. Het tijdelijk opslaan en het hergebruik of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie valt onder het Besluit bodemkwaliteit^[6] en de Regeling bodemkwaliteit (hierna aangeduid als 'het Besluit' en 'de Regeling'). Vanuit andere wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) nog aanvullende voorwaarden worden gesteld (bijvoorbeeld de Arbeidsomstandighedenwet en de provinciale omgevingsverordening).

Het grondstromenbeleid moet praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant zijn. Hiermee wordt vorm gegeven aan het milieuvriendelijk en verantwoord hergebruik, toepassing en tijdelijke opslag van grond en gerijpte baggerspecie in de gemeenten. Er zijn vier motieven voor het milieuvriendelijk en verantwoord grondstromenbeleid:

1. Een 'standstill' voor de bodemkwaliteit op het niveau van het bodembeheergebied. De kwaliteit van de bodem moet binnen het bodembeheergebied gelijk blijven en op termijn verbeteren.
2. Beperking van het gebruik en aankoop van primaire en secundaire grondstoffen (aanvoer en gebruik van zand uit zandwinputten of grond van een groundbank).
3. Kostenbesparing (minder onderzoekskosten bij grondverzet en verwerkingskosten bij vrijkomende grond).
4. Minder grondtransportbewegingen en energiebesparing (minder druk op het wegennet, minder uitstoot van fijnstof en CO₂ en minder grondverwerking).

Deze gezamenlijke nota bodembeheer geeft aan hoe vrijgekomen **grond en gerijpte baggerspecie (hierna tezamen aangeduid als 'grond')** op en in de landbodem van de gemeenten kan en mag worden opgeslagen (tijdelijk), hergebruikt of toegepast. De bodemfunctieklassen- en bodemkwaliteitskaart zijn de instrumenten voor dit milieuvriendelijke grondstromenbeleid. Op de gezamenlijke bodemfunctieklassenkaart zijn de functies 'Industrie', 'Wonen' en 'Overig' (meestal landbouw en natuur) weergegeven. De

gezamenlijke bodemkwaliteitskaart geeft de te verwachten gemiddelde chemische bodemkwaliteit aan voor locaties.

De gemeenten hebben binnen de mogelijkheden van het Besluit, gebiedsspecifiek beleid opgesteld. Bij het gebiedsspecifiek beleid is een afweging gemaakt tussen enerzijds de risico's voor bodemverontreiniging en behoud van de bestaande bodemkwaliteit en anderzijds de mogelijkheden voor hergebruik of toepassing van grond binnen de gemeenten.

Deze nota bodembeheer is bedoeld voor professionele partijen.

De kaarten en de nota bodembeheer zijn niet afzonderlijk van elkaar te gebruiken.

Met deze gezamenlijke nota bodembeheer en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de eerder bestuurlijk vastgestelde nota's bodembeheer, en de onderliggende bodemkwaliteitskaarten vervangen.

1.2 Afbakening nota bodembeheer

1.2.1 Bevoegd gezag

In de meeste situaties is bij het toepassen van grond op of in de landbodem, de activiteit bouwen en de activiteit ruimtelijke planvorming de gemeente voor haar eigen grondgebied het bevoegd gezag. Binnen inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit^[7] vallen, is hiervoor de behandelende overheid het bevoegd gezag.

Voor toepassingen op of in de waterbodem en in een oppervlaktewaterlichaam is de waterkwaliteitsbeheerder bevoegd gezag. Binnendijs is dat voor de gemeenten het Waterschap Rivierenland. Buitendijs (uiterwaarden en bergingsgebieden van grote rivieren) is dat Rijkswaterstaat.

Op een saneringslocatie is de Wet bodembescherming^[8] bepalend. Voor de gemeenten is in de meeste situaties de provincie Gelderland (na inwerkingtreding van de Omgevingswet de betreffende gemeente) bevoegd gezag. Bij een nieuwe verontreiniging (veroorzaakt op of na 1 januari 1987) binnen een omgevingsvergunningplichtige inrichting, toetst de vergunningverlener Wet algemene bepalingen omgevingsrecht^[9] van de desbetreffende inrichting of zichzelf dan wel de provincie Gelderland als het bevoegd gezag optreedt. Bij een nieuwe verontreiniging (veroorzaakt op of na 1 januari 1987) buiten een omgevingsvergunningplichtige inrichting is de betreffende gemeente bevoegd gezag. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen voor grondwatersaneringen, afhankelijk van de situatie, de provincie of de gemeente bevoegd gezag zijn.

Voor de activiteit bouwen en de activiteit ruimtelijke planvorming binnen de (toekomstige) Omgevingswet, de Wet ruimtelijke ordening^[10] en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is de gemeente voor haar eigen grondgebied het bevoegd gezag.

Voor de gemeenten wordt bij besluiten die het watersysteem raken, maar waar de gemeente het bevoegd gezag is, per situatie de bodemproblematiek afgestemd met het bevoegd gezag Waterwet^[11]. Alleen op deze manier wordt bereikt dat de eisen die de

gemeente stelt, aansluiten op de wensen/eisen die de waterbeheerder heeft ten aanzien van het watersysteem.

1.2.2 Reikwijdte

Deze nota bodembeheer heeft betrekking op:

- Het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond op of in de landbodem op het grondgebied van de gemeenten.
- Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij de aanpak van bodemverontreiniging.
- Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouw en activiteit ruimtelijke planvorming).

Beoordelingen op grond van het bodembeleid vinden plaats bij nieuwe ontwikkelingen (dynamische situaties, zoals grondverzet, bouw en/of bestemmingswijzigingen).

Toepassen en het tijdelijk opslaan van grond op of in de landbodem

Voor alle toepassingen van grond geldt dat deze functioneel en nuttig moeten zijn (zie artikel 35 van het Besluit en de toelichting in § 2.1.1 van bijlage 2). Als dat niet zo is, wordt de toe te passen/toegepaste grond als afvalstof gezien. Dit geldt óók voor schone grond. Een voorbeeld hiervan is het creëren van overhoogte op een geluidswal zonder dat dit vanuit geluidswering noodzakelijk is.

Voor het ontgraven en tijdelijk opslaan van grond in het kader van gevallen van ernstige bodemverontreiniging geldt de Wet bodembescherming. Naar verwachting treedt de Omgevingswet in 2022 in werking en vervalt de Wet bodembescherming. Diverse onderwerpen vanuit de Wet bodembescherming komen in de Aanvullingswet – en besluit bodem Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving aan de orde. Ook moeten bepaalde onderwerpen worden opgenomen in het omgevingsplan en/of de provinciale omgevingsverordening.

Voor het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen geldt een bijzonder kader met acceptatieplicht voor de aangelanden op basis van de Waterwet en de Keur van waterschappen. Voor het inrichten van een weilanddepot voor baggerspecie moet, afhankelijk van het plaatselijke bestemmingsplan in de gemeenten, een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of voor de werkzaamheden worden aangevraagd (artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Afhankelijk van de locatie is ook een ontheffing noodzakelijk van het daar geldende bestemmingsplan.

Het in deze nota geformuleerde grondstromenbeleid heeft geen betrekking op toepassingen van grond in een oppervlaktewaterlichaam tenzij het om een volledige demping van een oppervlaktewaterlichaam gaat waardoor feitelijk een landbodem ontstaat. In die situatie worden nadere afspraken gemaakt tussen de waterkwaliteitsbeheerder (Waterschap Rivierenland -binnendijks- en Rijkswaterstaat - buitendijks-) en de betreffende gemeente.

Grens landbodem-waterbodem

De definitie van de grens tussen landbodem en waterbodem is aangegeven in artikel 1 van de Waterwet: *“Oppervlaktewaterlichaam: 'samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende waterbodem, oevers en voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens deze wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna'.”*

Ter plaatse van de waterbodems is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegd gezag. Binnen de gemeenten zijn dat Rijkswaterstaat (buitendijks) en het waterschap Rivierenland (binnendijks).

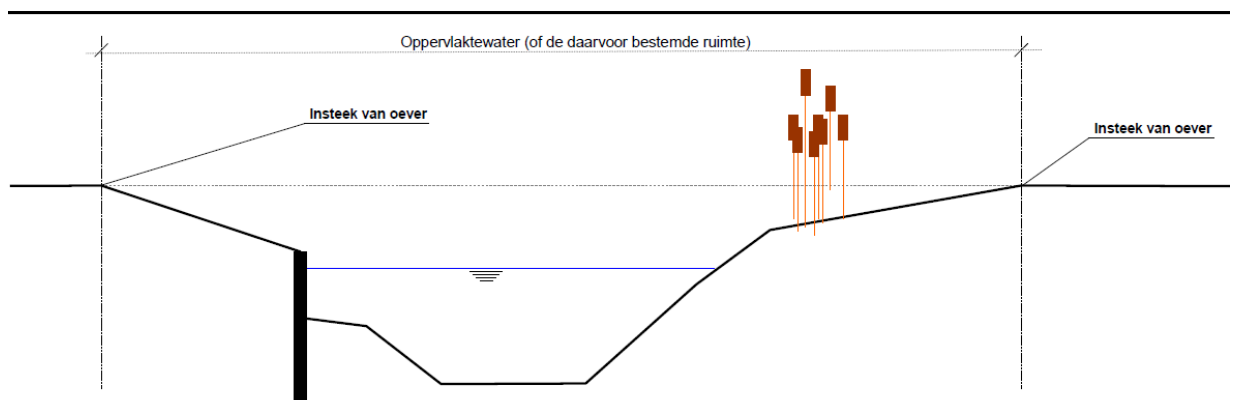
Onder rijkswateren vallen de zogenoemde ‘drogere oevergebieden’, zoals gedefinieerd in de Waterregeling^[12]. Het bevoegd gezag van ‘drogere oevergebieden’ valt onder de betreffende gemeente. De ligging van het beheergebied van Rijkswaterstaat en de drogere oevergebieden zijn inzichtelijk gemaakt op de website van Rijkswaterstaat:

<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/kaarten/kaart-waterregeling/> of <https://geoservices.rijkswaterstaat.nl/portaal/>.

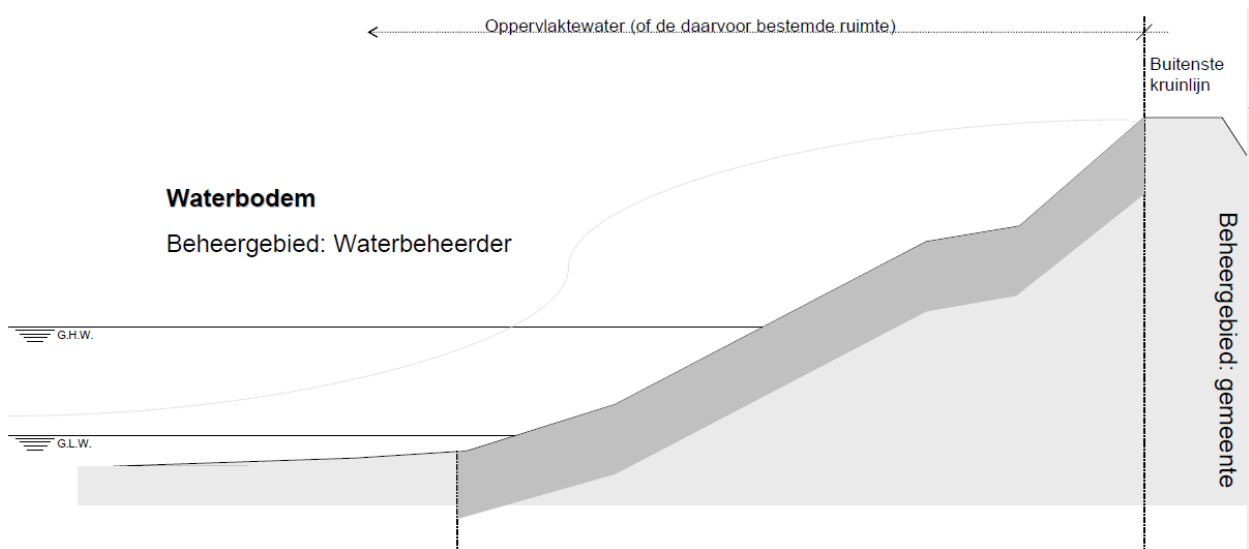
Ter plaatse van de overige wateren in het beheergebied van het Waterschap Rivierenland is de Keur Waterschap Rivierenland 2014 van toepassing. De Keur is alleen van toepassing op waterstaatswerken. Dat wil zeggen oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken en op de daarlangs gelegen beschermingszones. De ligging van deze gebieden is weergegeven in de leggerkaarten die beschikbaar zijn bij het Waterschap Rivierenland (<https://www.waterschaprivierenland.nl/>).

In aanvulling op de definitie van de grens tussen landbodem en waterbodem wordt in deze nota bodembeheer de definitie van 'oever' nauwkeurig omschreven. De grens tussen landbodem en waterbodem is aangegeven in de figuren 1.2, 1.3 en 1.4.

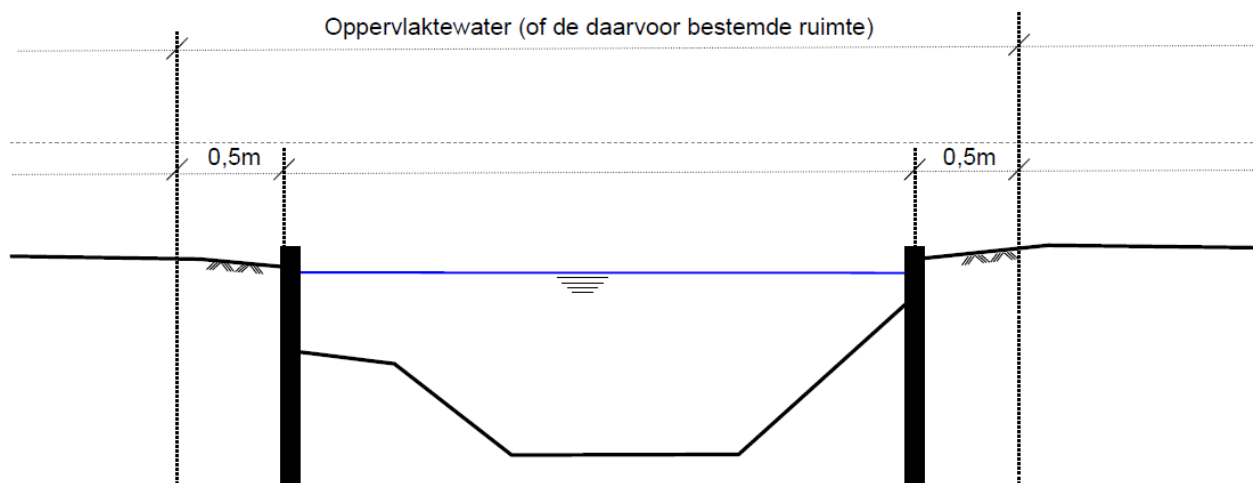
Voor het plaatsen van een beschoeiing moet conform de Waterwet een vergunning worden aangevraagd bij het Waterschap Rivierenland. Het opvullen met grond van de ruimte achter de beschoeiing valt onder het Besluit. In die situatie worden nadere afspraken gemaakt tussen het Waterschap Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de betreffende gemeente). Hierbij geldt als uitgangspunt dat de toepassingseisen voor de landbodem gelden en de gemeente bevoegd gezag is.

Figuur 1.2. Visuele beoordeling insteek van de oever als afbakening van het oppervlaktewaterlichaam^[13].

Figuur 1.3. De buitenkruinlijn van een waterkering als afbakening van het oppervlaktewaterlichaam^[13].

Figuur 1.4. Afbakening waterbeheergebied bij beschoeide oevers die niet zijn vastgelegd in de legger^[13].

De aanpak van (water)bodemverontreiniging

Een bodemsanering moet worden uitgevoerd als er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging of bij een toekomstige locatieontwikkeling, als de bodemkwaliteit niet voldoet aan de kwaliteit die hoort bij de toegekende functie.

Voor waterbodems is, met de inwerkingtreding van de Waterwet in 2009, de gevalsbepaling volledig vervallen. Voor waterbodems geldt als uitgangspunt dat de waterbodem gezien wordt als een integraal onderdeel van het watersysteem. Sanering van de waterbodem is alleen nodig als de waterbodemkwaliteit een ongewenste invloed heeft op het bereiken van de gewenste kwaliteit van het gehele watersysteem. In dat opzicht is het ook logisch dat de waterkwaliteitsbeheerder volledig verantwoordelijk is voor het beoordelen en het (zo nodig) aanpakken van de waterbodems. De beoordeling vindt hierbij niet langer alleen op basis van aangetroffen gehalten plaats, maar vindt primair plaats door

na te gaan of en in welke mate de waterbodemkwaliteit een invloed heeft/kan hebben op het functioneren van het watersysteem.

Als sprake is van een grensoverschrijdende verontreiniging (de verontreiniging komt zowel in de landbodem als de waterbodem voor), wordt de aanpak gekoppeld aan de ligging van de bron van de verontreiniging, op voorwaarde dat er een duidelijke (punt)bron te vinden is. In de praktijk betekent dit het volgende: Aanpak volgens de Wet bodembescherming als de bron op de landbodem ligt en aanpak volgens de Waterwet als de bron in het watersysteem ligt.

Het gebruik van de bodemkwaliteitskaarten bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming) en het Activiteitenbesluit

Eén van de doelen van de Omgevingswet is dat de bodemkwaliteitskaarten voor meer doelen dan het toepassen/hergebruik van grond wordt ingezet. De gemeenten willen de bodemkwaliteitskaart onder voorwaarden gaan gebruiken als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond bij omgevingsvergunningsaanvragen (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming; zie hoofdstuk 11) en het Activiteitenbesluit; bij de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek als geen nul-situatie-onderzoek beschikbaar is (zie § 5.11).

1.3 Geldigheid

Deze gezamenlijke nota bodembeheer wordt door de gemeenten vastgesteld voor een periode van maximaal 10 jaar. De nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart wordt maximaal 5 jaar na de bestuurlijke vaststelling van deze nota geëvalueerd (zie artikel 4.3.5 van de Regeling). Voor een bodemfunctieklassenkaart geldt geen wettelijke houdbaarheidstermijn. Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn. Ook de bodemfunctieklassenkaart wordt dan geëvalueerd. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld.

Op basis van de evaluatie van de bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaart wordt vastgesteld of aanpassing van deze nota noodzakelijk is of dat de nota in de huidige vorm nog een volgende 5 jaar kan worden gebruikt. Alleen als het gebiedsspecifiek beleid (artikel 44 van het Besluit) moet worden aangepast, moet ook de nota opnieuw door de gemeenteraad bestuurlijk worden vastgesteld.

1.4 Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor naleving van de regels bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond ligt in eerste instantie bij de initiatiefnemer. Maar ook een ieder die op een bepaald moment in enig opzicht macht uitoefent over (een deel van) de toepassing kan worden aangesproken; bijvoorbeeld een perceeleigenaar, erfpachter, huurder of bruiklenner. De initiatiefnemer voor de grondtoepassing, of een hiertoe gemachtigd persoon (ontdoener van de grond of tussenpersoon zoals een aannemer of adviesbureau), is dan ook verplicht om het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond te melden. In § 9.2.2 is een aantal situaties beschreven waarbij het toepassen van grond niet gemeld hoeft te worden.

De verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer voor het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond en daarna een ieder die macht uitoefent op de toepassingslocatie ligt verankerd in de wettelijke zorgplicht:

- Algemene zorgplicht in het kader van de Wet milieubeheer^[14] (artikel 1.1.a): achterwege laten van handelingen, die nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken.
- Zorgplicht uit de Wet bodembescherming (artikel 13): een ieder die handelingen verricht die kunnen leiden tot bodemverontreiniging, is verplicht preventieve en zo nodig herstellende maatregelen te treffen.
- Zorgplicht voor handelingen inzake afvalstoffen. Met afvalstoffen wordt bedoeld op bijlage 1 van EU-richtlijn afvalstoffen van 1975. In de Wet milieubeheer wordt hierop ingegaan in de artikelen 10.1 en 10.2. Bij afvalstoffen gaat het dan bijvoorbeeld om grond met bijmenging/verontreiniging van puin, sintels, gietstukresten, teerresten, et cetera.
- Zorgplicht uit het Besluit (artikel 7): een ieder die bouwstoffen, grond of baggerspecie toepast die kunnen leiden tot bodemverontreiniging, voorkomt die gevolgen of beperkt die voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dat van hem kan worden gevergd.

Als achteraf blijkt dat foutief is gehandeld, kan geen beroep worden gedaan op de gedane melding of het eventueel uitblijven van een reactie van het bevoegd gezag binnen een bepaalde termijn. Ook na toepassing mag het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit nog optreden tegen overtredingen van de regelgeving als blijkt dat niet de juiste gegevens zijn verstrekt of sprake is van het toepassen van grond/bagger van een onjuiste kwaliteit.

1.5 Aansprakelijkheid

De bodemfunctieklassenkaarten en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart en deze nota bodembeheer zijn met grote zorgvuldigheid opgesteld. De bodemkwaliteitskaart biedt geen harde garanties voor de kwaliteit van een partij grond. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken. De eindverantwoordelijkheid voor de toepassing van grond blijft bij de initiatiefnemer en daarna een ieder die macht uitoefent op de toepassingslocatie. Als twijfel bestaat over de kwaliteit van de grond, wordt geadviseerd de kwaliteit vast te stellen door bemonstering en analyses.

1.6 Deze nota bodembeheer in relatie tot de Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2022 de Omgevingswet en diverse (aanvullings-) wetten, besluiten en Algemene maatregelen van bestuur in werking. De huidige wet- en regelgeving voor bodemsanering en het nuttig toepassen van grond en gerijpte baggerspecie komt daarmee te vervallen en wordt in de Omgevingswet, de bijbehorende (aanvullings-)wetten en besluiten en Algemene maatregelen van bestuur geregeld.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vallen deze nota bodembeheer én de bodemkwaliteitskaart van rechtswege via het overgangsrecht direct in het tijdelijke deel van het Omgevingsplan. Het in deze nota bodembeheer geformuleerde gebiedsspecifiek beleid kan hiermee na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (indien gewenst) worden voortgezet.

Een nieuw op te stellen Omgevingsplan met het oog op de bodem, krijgt een breder spectrum dan alleen bodemsanering en hergebruik van grond. Er wordt aangesloten op de

gemeentelijke Omgevingsvisie. Onderwerpen zoals de aanpak van bodemverontreiniging, activiteiten in het grondwater, eventuele diffuse bodembelasting met lood, verzilting, bodemdaling, bodemafdekking (wateroverlast en hittestress), opslag van gas in de ondergrond, asbestdaken en gerelateerde bodemverontreiniging en het overgangsrecht vanuit de Wet bodembescherming kunnen aan de orde komen. De regels over het hergebruik van grond komen in het definitieve Omgevingsplan, na een integrale afweging over de kwaliteit van de leefomgeving en het toedelen van functies aan locaties.

Met de Omgevingswet wordt ook het normenkader gewijzigd. Er komen zogenaamde 'Voorkeurswaarden' en 'Maximale waarden'. De 'Voorkeurswaarde' (voor een bepaald bodemgebruik) betreft de huidige normen uit de Regeling voor 'Achtergrondwaarde (AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. De 'Maximale waarde' betreft de huidige waarden die voor het spoedcriterium van de Wet bodembescherming worden gebruikt. Tussen de 'Voorkeurswaarde' en 'Maximale waarde' hebben gemeenten de ruimte om eigen, gebiedsspecifiek, beleid te maken.

De huidige Interventiewaarden van de Wet bodembescherming worden in de Omgevingswet opgenomen in bijlage IIA van het Besluit Activiteiten Leefomgeving. Als gegraven gaat worden met een omvang meer dan 25 m³, en de interventiewaarde wordt overschreden, wordt het net zoals nu verplicht een geschiktheidstoets uit te voeren voor het huidige/beoogde bodemgebruik. De gemeenten krijgen de mogelijkheid om gebiedsspecifiek beleid te maken:

- om de interventiewaarde, 'triggerwaarde', voor de verplichte geschiktheidstoets hoger of lager te stellen (zie artikel 5.89j Besluit Kwaliteit Leefomgeving), bijvoorbeeld voor gebieden waar sprake is van een diffuus verspreide sterke verontreiniging;
- om verhoogde terugsaneerwaarden te formuleren (net zoals de Lokale Maximale Waarden binnen het Besluit).

Bij werkzaamheden in de grond met gehalten boven de interventiewaarden, blijft de 'Kwalibo' gelden; bijvoorbeeld dat werkzaamheden onder erkenning en volgens beoordelingsrichtlijnen moeten worden uitgevoerd. Opgesteld gebiedsspecifiek beleid (verhoogde 'triggerwaarden') heeft daar geen invloed op.

Binnen de Omgevingswet blijft een bodemkwaliteitskaart gelden als erkend bewijsmiddel bij grondverzet. De bodemkwaliteitskaart kan ook gebruikt worden bij de vrijstelling van bodemonderzoek voor bodemonderzoek bij een omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming.

Eén van de doelstellingen van de Omgevingswet is dat informatie over milieuwet- en regelgeving makkelijker en digitaal wordt ontsloten. Ook is een van de doelstellingen dat een instrument zoals een bodemkwaliteitskaart wordt gebruikt voor meer doeleinden dan alleen voor het nuttig toepassen van grond en gerijpte baggerspecie. Deze nota bodembeheer loopt hierop al vooruit doordat beleid is geformuleerd dat, na bestuurlijke goedkeuring, de bodemkwaliteitskaart van regio Rivierenland, gebruikt mag worden bij:

- de aanvraag van een omgevingsvergunning (activiteit bouwen of activiteit planvorming), als het een locatie betreft die niet-verdacht is voor bodemverontreiniging (zie hoofdstuk 11);
- de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek in het kader van het Activiteitenbesluit als geen nulsituatie-onderzoek beschikbaar is (zie § 5.11).

Ten slotte ontsluiten de gemeenten de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer via een website: <http://www.geosolutions.nl/sites/rivierenland/>. Hiermee lopen de gemeenten al vooruit op de Omgevingswet die naar verwachting in 2022 in werking treedt. Ook zijn de kaarten van deze nota bodembeheer te raadplegen op de website van het Bodemloket <http://www.bodemloket.nl/kaart>, een initiatief van gemeenten, provincies en het Rijk.

1.7 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten waarna in hoofdstuk 3 een toelichting wordt gegeven op de maatschappelijke opgave over het toepassen van grond in de gemeenten. Het gebiedsspecifiek beleid voor de toepassing van grond wordt in hoofdstuk 4 nader uitgewerkt. Het overige gemeentelijke beleid wordt weergegeven in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 gaat in op het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie. Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel komt in hoofdstuk 7 aan de orde. In hoofdstuk 8 wordt beschreven welke onderzoeksinspanning moet worden verricht voorafgaand aan het ontgraven en toepassen van grond. De te volgen procedures rondom het toepassen van grond zijn hoofdstuk 9 beschreven. In hoofdstuk 10 wordt ingegaan op toezicht en handhaving van grondstromen. De uitwerking van het beleid voor het onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming is in hoofdstuk 11 opgenomen. Hier wordt beleid geformuleerd dat onder voorwaarden de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden in plaats van het uitvoeren van een bodemonderzoek. Hoofdstuk 12 gaat in op het beleidsonderdeel saneren. In dit hoofdstuk wordt beleid uitgewerkt voor hergebruik van grond en terugsaneerwaarden op saneringslocaties. Ook wordt aangegeven hoe gehandeld moet worden bij niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging, zorgplicht en onverwachte bodemverontreinigingen tijdens graafwerkzaamheden. Tot slot wordt in hoofdstuk 12 uitgewerkt hoe om te gaan met grensoverschrijdende verontreinigingen in de landbodem en de waterbodem. Deze nota wordt afgesloten met een hoofdstuk over enkele delegaties van bevoegdheden door de gemeenteraden aan de betreffende colleges van burgemeester en wethouders.

De in deze nota gebruikte begrippen zijn in bijlage 1 uiteengezet. In bijlage 2 wordt ingegaan op de Wet- en regelgeving bij het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond. In de bijlagen 3 is de statistische onderbouwing van de ontgravingskaarten opgenomen als ook voor lood op basis van gemeten gehalten. De mogelijkheden voor het toepassen van grond binnen de gemeenten, zonder dat bodemonderzoek uitgevoerd hoeft te worden, zijn weergegeven in een grondstromenmatrix dat in bijlage 4 is opgenomen. In bijlage 5 en 6 zijn de Lokale Maximale Waarden onderbouwd. In bijlage 7 zijn de Lokale Maximale Waarden én de Lokale achtergrondwaarden (gebiedseigen kwaliteit) schematisch weergegeven. In bijlage 8 is het vragenformulier voor historische gegevens opgenomen dat onder voorwaarden kan worden gebruikt, tezamen met de ontgravings- en toepassingskaarten, als bewijsmiddel voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem.

Op de kaartbijlagen 1 en 2 zijn respectievelijk de bodemfunctieklassenkaart en een kaart met de ligging van de bodemkwaliteitszones weergegeven. Op de kaartbijlagen 3 zijn de te verwachten ontgravingsklassen weergegeven. De toepassingseisen voor grond op het grondgebied van de gemeenten zijn voor het generieke en gebiedsspecifiek kader van het Besluit opgenomen in respectievelijk de kaartbijlagen 4 en 5. Ten slotte wordt op kaartbijlage 6 de ligging weergegeven van de waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland waarvoor gebiedsspecifiek beleid is opgesteld.

2 Te verwachten bodemkwaliteit in de gemeenten

Als gevolg van de gebruikshistorie, de ontwikkeling van de wijken, en de belasting door emissies van bedrijven en voertuigen, kan de bodem diffuus belast zijn met verontreinigende stoffen. In het algemeen geldt: hoe langer een gebied door mensen in gebruik is, des te meer een gebied belast is. In verband hiermee heeft een indeling plaatsgevonden op basis van bodemgebruik en historie. Ook de vastgestelde bodemkwaliteit heeft hierbij een rol gespeeld.

Bij het opstellen van de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart zijn de grondgebieden van de deelnemende gemeenten op basis van de bovengenoemde criteria in 17 bodemkwaliteitszones verdeeld. Er zijn 8 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte, 6 bodemkwaliteitszones in de bodemlaag vanaf 0,5 meter tot en met 2,0 meter diepte onderscheiden en 3 bodemkwaliteitszones voor PFAS-verbindingen (bodemplagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0-1,5 m-mv) (zie tabel 2.1 en kaartbijlage 2). Binnen een bodemkwaliteitszone wordt dezelfde gebiedseigen chemische bodemkwaliteit verwacht. Hierbij is er mee rekening gehouden dat de bovenste halve meter van de bodem doorgaans meer belast is met verontreinigende stoffen dan de onderliggende bodemlaag.

De volgende uitgesloten locaties/gebieden zijn afgebeeld op de kaartbijlagen:
In de gemeenten is een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties waar vanwege (bedrijfs)activiteiten PFAS-verbindingen in verhoogde gehalten in de bodem kunnen voorkomen (PFAS producerende³ en verwerkende bedrijven⁴, inzet blusschuim⁵ en secundaire bronnen⁶; zie ook bijlage 9). Op kaartbijlage 5 zijn de bij de Omgevingsdienst Rivierenland bekende locaties weergegeven die verdacht zijn voor verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen.
- Voormalige stortplaatsen* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Water(bodems) die in beheer zijn van de betreffende waterkwaliteitsbeheerder: Rijkswaterstaat of het Waterschap Rivierenland; met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling.
- De bodemlaag dieper dan 2 meter onder het maaiveld*.
- Het grondwater*.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

³ Zoals bijvoorbeeld productie van o.a. PFOS, PFOA, telomeren en andere PFAS-verbindingen.

⁴ Zoals bijvoorbeeld productie en verwerking van teflon, galvanische industrie, textielindustrie, papier(verwerkende) industrie, lak- en verfindustrie, fabricage van cosmetica.

⁵ Brand blussen, brandweeroefenplaatsen (gemeenten), brandpreventie voorzieningen (industrie) met schuimblusinstallaties, militaire brandweeroefenplaatsen en vliegvelden, brandweeroefenplaatsen op vliegvelden (burgerluchtvaart).

⁶ Zoals bijvoorbeeld stortplaatsen, waterzuiveringsinstallaties, afvalverbrandingsinstallaties, ijzerinzamelbedrijven (inzamelen brandblussers), gebruik bestrijdingsmiddelen.

De volgende locaties/gebieden zijn ook uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, maar voor PFAS-verbindingen maken deze locaties wél onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart⁷:

- Rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen, spoorgebonden gronden inclusief onverharde (spoor)bermen* (allen een andere beheerorganisatie dan de gemeenten; alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging, maar niet voor PFAS-verbindingen; waaronder wegen die tot het jaar 2000 zijn aangelegd (mogelijk asbesthoudende wegfundering en uitloging van stoffen vanuit de wegfundering naar onderliggende bodemlaag) en te vervangen riooltracés (lekkages vanuit het riool) *.
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet bodembescherming* (alleen voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Door gemeenten aangewezen gebieden die geheel verdacht zijn voor bodemverontreiniging, waarvan geen meetgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de minimumeisen van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten en/of waar geen grondverzet wordt verwacht:
 - Gemeente Buren: steenfabriek Roodvoet in Rijswijk, vakantiepark Eiland van Maurik, campingterrein De Schans in Maurik, fabrieksterreinen Marsdijk in Lieden (3x).
 - Gemeente Culemborg: bedrijventerrein Parallelweg-West
 - Gemeente Maasdriel: De Hoge Waard in Heerwaarden
 - Gemeente Neder-Betuwe: steenfabriek Prins Willemweg in Echteld, fabrieksterrein Nieuweweg in IJzendoorn, steenfabriek De Wolfswaard in Opheusden, bedrijfsterrein van De Beijer Groep BV aan de Waalbanddijk in Dodewaard, het GKN-terrein aan de Waalbanddijk in Dodewaard
 - Gemeente Tiel: steenfabriek Zennewijnen
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Geldermalsen: Volvoterrein in Beesd.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Lingewaal: steenfabriek Vuren, fabrieksterrein De Koornwaard in Spijk, terrein Van de Heuvel in Spijk.
 - Gemeente West Betuwe, deel voormalige gemeente Neerijnen: fabrieksterrein Waaldijk in Opijnen, steenfabriek Haaften.
 - Gemeente Zaltbommel: Waalfront Zaltbommel, fabrieksterrein Waaldijk in Zuilichem.

* *Deze locaties zijn vanwege uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het dynamische karakter of het relatief kleine oppervlak van het gebied) niet op de kaarten weergegeven*

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten^[15]. De bodemkwaliteitskaart is vastgesteld voor de stoffen barium (zie ook bijlage 1 met de Begrippen onder het kopje 'Barium'), cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK). Voor de (voormalige) boomgaarden, tot 0,5 meter diepte, is de bodemkwaliteitskaart ook opgesteld voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB). Voor de bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 1,5 meter diepte is de bodemkwaliteitskaart ook voor PFAS-verbindingen vastgesteld.

⁷ Als op deze locaties onderzoek moet worden uitgevoerd, hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Er kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart.

Op basis van bekende PFAS-gegevens in de gemeenten nemen de gehalten aan PFAS-verbindingen af in de diepere bodemlagen. Gezien dit gegeven is het de verwachting dat de bodemlaag dieper dan 1,5 meter van een vergelijkbare of betere kwaliteit is als de bodemlaag 1,0-1,5 m-mv.

De bodemkwaliteitszone van de bovengrond 'B8. Wegbermen buitengebied' betreft de wegbermen in het buitengebied die in beheer zijn van de gemeenten.

Voor elke zone is de te verwachten gemiddelde chemische kwaliteit in beeld gebracht. De te verwachten gemiddelde kwaliteit per zone is opgenomen in tabel 2.1. De kwaliteit is ingedeeld volgens de landelijk vastgestelde klassen voor 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. De statistische onderbouwing en de vastgestelde kwaliteitsklassen zijn weergegeven in bijlage 3A en 3B.

Uit tabel 2.1 blijkt dat volgens het generieke kader van het Besluit, in een aantal bodemkwaliteitszones de ontgraven grond niet mag worden teruggeplaatst in dezelfde zone. Dit komt omdat de toepassingseis strenger is dan de verwachte ontgravingskwaliteit van de betreffende zone. Hierdoor zijn de mogelijkheden om gebiedseigen grond nuttig te hergebruiken beperkt. Binnen het gebiedsspecifiek kader van het Besluit hebben de gemeenten de mogelijkheid om beleid te formuleren waardoor meer licht verontreinigde grond kan worden hergebruikt dan mogelijk is in het generieke kader van het Besluit. Dit gebiedsspecifiek beleid is in hoofdstuk 4 van deze nota bodembeheer beschreven.

Tabel 2.1 Totaaloverzicht bodemkwaliteitszones, verwachte ontgravingsklassen, toepassingseisen conform het generiek kader Besluit en het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)	Toepassingseis @
Bodemlaag vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte #		
B1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper, zink, PCB, PAK) **	Wonen
B2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, lood, zink, PAK)	Wonen
B3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B4. Industrie voor 1950	Industrie (koper)	Wonen
B5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
B7. (Voormalige) boomgaarden*	Industrie (Chloordaan, Heptachloor, Heptachloorepoxide, DDT, DDE)	Afhankelijk van de bodemkwaliteitszone waarin het perceel is gelegen
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie (PAK) **	Industrie
Bodemlaag vanaf 0,5 meter diepte tot en met 2,0 meter diepte ##		
O1. Wonen voor 1950 I	Industrie (koper)	Wonen
O2. Wonen voor 1950 II	Wonen (kwik, PCB, PAK)	Wonen
O3. Wonen na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

Bodemkwaliteitszone	Verwachte ontgravingsklasse (kwaliteitsbepalende stof)	Toepassingseis @
O4. Industrie voor 1950	Industrie (koper, nikkel)	Wonen
O5. Industrie na 1950	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
O6. Buitengebied	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur

* Voor de ligging van de (voormalige) boomgaardpercelen wordt verwezen naar de website: www.topotijdreis.nl. In de periode 1945-2000 zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt¹⁶¹.

** De 95-percentielwaarde voor één of meerdere stoffen overschrijdt de interventiewaarde.

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens.

Voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv leidt dit tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv leidt dit niet tot beperkingen bij de toepassing van grond.

@ De toepassingseis is gebaseerd op het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Ook gelden de toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

3 Maatschappelijke opgave

De gemeenten verwachten de komende 5 tot 10 jaar dat continu grond (tijdelijk) wordt ontgraven, opgeslagen en toegepast. Een voorbeeld hiervan is het regulier onderhoud aan wegbermen, rioleringen, kabels, leidingen, groenvoorzieningen en (vervangende) nieuwbouwprojecten.

Uit de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten blijkt dat met de generieke regels van het Besluit er gebieden zijn waar gebiedseigen grond niet kan worden hergebruikt. De toepassingseisen zijn hier strenger dan de gebiedseigen grondkwaliteit (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1). Hierdoor kan veel ontgraven grond niet worden hergebruikt en moet vervolgens worden afgevoerd naar een erkend verwerker. Ook moet dan grond van elders worden aangekocht en aangevoerd die wel voldoet aan de toepassingseisen; bijvoorbeeld zand uit zandwinputten of grond van een grondbank.

De gemeenten willen invulling geven aan een milieuvriendelijker en goedkoper grondstromenbeleid. Grond vrijkomend uit het ene project willen de gemeenten kunnen hergebruiken in het andere project. Werk met werk maken. Er zijn dan minder onderzoekskosten bij grondverzet en verwerkingskosten bij vrijkomende grond nodig. Er hoeft minder grond te worden aangekocht en ook de transportafstanden worden gereduceerd. De druk op het wegennet en de uitstoot van schadelijke stoffen, zoals fijnstof en CO₂ en het gebruik van energie nemen af.

Het gebiedsspecifiek en gemeentelijke grondstromenbeleid bij de toepassingen van grond is nuttig en milieuhygiënisch verantwoord en brengt bij het huidige en het beoogde bodemgebruik geen onacceptabele risico's met zich mee. Het gebiedsspecifiek en gemeentelijke grondstromenbeleid is in hoofdstuk 4 onderbouwd en beschreven.

4 De uitwerking van het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid

4.1 Kwaliteitsdoelstelling bij hergebruik en toepassen van grond

Om het beleid toe te passen in de gemeenten en om knelpunten bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond in de praktijk op te lossen binnen de regels van het Besluit, is het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid geactualiseerd. Dit is in de hierna volgende paragrafen uitgewerkt. In eerste instantie zijn de beperkingen van het generieke beleid ten aanzien van hergebruik van grond aangegeven. Vervolgens is het beleid verder uitgewerkt. Dit beleid is er op gericht de beperkingen zo veel mogelijk weg te nemen binnen de kaders van wet- en regelgeving en beleid én voor zover het (toekomstig) bodemgebruik dit toelaat; er mogen geen risico's bij het (toekomstige) bodemgebruik ontstaan. Voor een aantal situaties is strenger beleid geformuleerd.

Bij het nuttig toepassen van grond hanteren de gemeenten het 'standstill' principe op het niveau van het bodembeheergebied (zie § 4.2). Het 'standstill' principe betekent dat de bodemkwaliteit binnen het bodembeheergebied gelijk moet blijven en op termijn verbetert (zie bijlage 1 onder het kopje 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem (Generiek kader Besluit bodemkwaliteit)'). Binnen de gemeenten is een vermindering van de kwaliteit alleen toelaatbaar:

- met gebiedseigen grond, vrijgekomen bij grondverzet binnen het vastgestelde bodembeheergebied (zie § 4.2);
- als de vastgestelde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3) niet worden overschreden;
- als elders in het gebied een verbetering van de bodemkwaliteit wordt gerealiseerd.

De Lokale Maximale Waarden voldoen aan de landelijke definitie voor 'duurzaam geschikt voor het beoogde gebruik'. Er treden met de plaatselijke vermindering van de kwaliteit geen risico's op voor het (toekomstig) bodemgebruik. Op niveau van het bodembeheergebied wordt als volgt invulling gegeven aan het 'standstill' principe:

- Daar waar de grond wordt ontgraven treedt een lokale verbetering op van de bodemkwaliteit.
- In gebieden waar een strengere toepassingseis geldt dan de kwaliteit van de ontvangende bodem, wordt een verbetering gerealiseerd.

Voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2) gelden bij Lokale Maximale Waarden meestal andere voorwaarden (zie § 5.6).

Naast het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid is in dit hoofdstuk ook algemeen beleid voor het hergebruik en toepassen van grond en het gebruik van de bodemkwaliteitskaart uitgewerkt.

4.2 Uitbreiding van het bodembeheergebied

Het generieke kader van het Besluit gaat uit van het 'eigen' gemeentelijke grondgebied als bodembeheergebied voor het te voeren beleid bij het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond. Om grondstromen tussen gemeenten mogelijk te maken en de bodemkwaliteitskaart van andere gemeenten te gebruiken als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond, moet het (generieke) gemeentelijke bodembeheergebied worden uitgebreid. Deze uitbreiding valt volgens het Besluit in het gebiedsspecifiek kader.

Met deze nota wordt het bodembeheergebied voor het grondstromenbeleid vastgesteld als zijnde het gemeentelijke grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Hierdoor wordt het mogelijk dat grondstomen tussen de gemeenten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel gerealiseerd kunnen worden.

4.3 Vaststellen Lokale Maximale Waarden

4.3.1 Inleiding

De mogelijkheid voor hergebruik van licht verontreinigde grond binnen ons beheergebied is onder het generieke kader van het Besluit beperkt toegestaan. Alleen met gebiedsspecifiek beleid mag lokale verslechtering plaatsvinden. Voor deze gebieden worden zogenaamde Lokale Maximale Waarden vastgesteld. Met het gebiedsspecifiek beleid kunnen voor de gemeenten en derden besparingen worden gerealiseerd bij:

- onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie;
- transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- aanschafkosten voor de toe te passen primaire grondstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een grondbank).

Ook worden door de gemeenten strengere Lokale Maximale Waarden voor lood vastgesteld voor het toepassen van grond op terreinen met een gevoelig bodemgebruik, voor de toegestane bijmenging van bodemvreemd materiaal en grond met bijmenging van asbestverdacht/-houdende grond.

De in de hierna volgende paragrafen gedefinieerde Lokale Maximale Waarden gelden niet voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie ook § 4.2 en § 5.6). De Lokale Maximale Waarden gelden niet bij beleid dat strenger is dan het generieke kader van het Besluit. Het betreft strengere toepassingseisen voor grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2 en § 4.3.7 'Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden') en strengere toepassingseisen voor grond met lood op terreinen met gevoelig bodemgebruik (zie § 4.3.3 'Lokale Maximale Waarden gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen').

4.3.2 Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden

In regio Rivierenland liggen een aantal waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De ligging van deze gebieden is te raadplegen op de website van de provincie Gelderland: waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (<https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers>).

Bij het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie is de Omgevingsverordening Gelderland^[27] leidend. De Omgevingsverordening Gelderland is in 2020 aangepast en wordt naar verwachting begin 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. De Omgevingsverordening Gelderland is onder meer aangepast op het toepassen van PFAS-houdende grond en baggerspecie en het verspreiden van baggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Na vaststelling geldt het aangepaste beleid.

Waterwingebieden

Waterwingebieden moeten optimaal worden beschermd als het gaat om het voor drinkwater bestemde grondwater en de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt. Uit het artikel 'Regels voor activiteiten buiten inrichtingen' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat in waterwingebieden in Gelderland elke handeling buiten inrichtingen is verboden die ervoor kan zorgen dat stoffen in het grondwater komen en negatieve effecten heeft op de kwaliteit van het grondwater. In waterwingebieden mag alleen grond en baggerspecie worden toegepast of verspreid die aan de kwaliteitsnorm van de Achtergrondwaarde (AW2000) voldoen. Onderhoudsbaggerspecie afkomstig uit het waterwingebied en voldoet aan de eisen voor verspreidbare baggerspecie, mag over het aangrenzende perceel worden verspreid. Toe te passen PFAS houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingsvoorwaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Grondwaterbeschermingsgebieden

In grondwaterbeschermingsgebieden moet het grondwater dat is bestemd voor drinkwaterwinning worden beschermd. In deze gebieden moet minimaal het bestaande beschermingsniveau in stand worden gehouden (standstill) en zo mogelijk een verbetering van het beschermingsniveau wordt bereikt. Uit het artikel 'IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat grond en baggerspecie met de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' mag worden toegepast. Toe te passen PFAS-houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

De grondwaterbeschermingsgebieden vallen op de bodemfunctiekaart grotendeels onder de functie 'Landbouw/natuur'. Hier mag alleen schone grond worden toegepast.

Grootschalige bodemtoepassingen

Uit het artikel 'IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie' van de Omgevingsverordening Gelderland volgt dat het toetsingskader van het Besluit voor grootschalige bodemtoepassingen (artikel 63 van het Besluit; zie ook § 5.8 en § 2.1.1 van bijlage 2) niet geschikt is voor grondwaterbeschermingsgebieden. Hiervoor is strenger beleid opgesteld. Zie hiervoor de Omgevingsverordening Gelderland. Toe te passen PFAS-houdende grond en (te verspreiden onderhouds)baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

De grootschalige bodemtoepassing moet worden gemeld bij zowel het bevoegd gezag van het Besluit (zie § 9.2.1) als bij Gedeputeerde Staten van Gelderland (post@gelderland.nl; zie ook het betreffende artikel van de Omgevingsverordening Gelderland). Deze laatste melding moet drie weken voordat de werkzaamheden beginnen worden gedaan.

Verspreiden en toepassen onderhoudsbaggerspecie

Baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen, onderzocht is volgens de NEN 5720^[18] én voldoet aan de toetsnormen voor het verspreiden over aangrenzende percelen mag binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid worden. Na de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 vervalt mogelijk

de voorwaarde 'binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid' en mag de onderhoudsbaggerspecie over het gehele aangrenzende perceel worden verspreid. De te verspreiden onderhoudsbaggerspecie van buiten het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Gebruik bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond

Tot aan de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2020 staan de gemeenten toe dat grond van bodemkwaliteitszones met de verwachte kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' zonder keuring in de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden mag worden toegepast mits de grond niet afkomstig is van voormalige boomgaarden (periode 1945-2000) of vanaf locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging. Na de wijziging van de provinciale omgevingsverordening in 2021 moet de kwaliteit van de grond van buiten het grondwaterbeschermingsgebied naar verwachting zijn aangetoond met een partijkeuring.

Grond afkomstig van (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000) moet altijd worden gekeurd (zie § 8.2.1) en voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' (zie § 4.3.4 en bijlage 7a). Hetzelfde geldt voor grond vanuit bodemkwaliteitszones die niet voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' en vanaf locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging.

De toepassingseis in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden is over het algemeen de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' (zie bijlage 7a). Toe te passen PFAS-houdende grond en baggerspecie moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Onderhoudsbaggerspecie die voldoet aan de toetsnormen voor verspreiden over aangrenzende percelen mag binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid worden. Bij de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 vervalt mogelijk de voorwaarde 'binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel verspreid'. De te verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie van buiten het waterwin- en grondwaterbeschermingsgebied moet voldoen aan de gestelde toepassingswaarden van de Omgevingsverordening Gelderland.

Tot de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 staan de gemeenten toe dat grond van bodemkwaliteitszones met de verwachte kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde - AW2000)' zonder keuring in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden mag worden toegepast mits de grond niet afkomstig is van voormalige boomgaarden (periode 1945-2000) of van locaties die verdacht zijn voor bodemverontreiniging.

Na de wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland in 2021 moet de kwaliteit van de grond van buiten het grondwaterbeschermingsgebied naar verwachting zijn aangetoond met een partijkeuring.

De Omgevingsverordening Gelderland is leidend bij het toepassen van grond en (het verspreiden van) baggerspecie.

4.3.3 Lokale Maximale Waarden in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen'

Om de nu relatief beperkte generieke toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' en 'Wonen' te vergroten, kunnen de gemeenten onder voorwaarden toestaan dat in gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen', grond mag worden toegepast die voldoet aan de (toekomstige) bodemfunctie (zie kaartbijlage 5A en 5B). De schone gebieden betreffen met name de bodemkwaliteitszones 'B3./O3. Wonen na 1950', 'B5./O5. Industrie na 1950' en 'B6./O6. Buitengebied'.

De Lokale Maximale Waarde voor gebieden met de (toekomstige) bodemfunctie 'Industrie' kunnen worden vastgesteld op de kwaliteitsklasse 'Industrie'.

De Lokale Maximale Waarde voor gebieden met de (toekomstige) bodemfunctie 'Wonen' kunnen worden vastgesteld op de kwaliteitsklasse 'Wonen'.

De kwaliteitsklassen 'Industrie' en 'Wonen' zijn gelijk aan of beter dan de generieke Maximale Waarde van het bodemgebruik in deze gebieden ('Industrie' of 'Wonen'). Hierdoor treden er bij het (toekomstig) bodemgebruik geen risico's op.

Voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de Lokale Maximale Waarden zijn:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de toepassingslocatie is gelegen, neemt hierover een formeel besluit.
- De betreffende toepassingslocatie wordt met voldoende detailniveau op kaart aangegeven en ten behoeve van de toekomstige actualisatie van de bodemkwaliteitskaart doorgegeven aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Er gelden drie uitzonderingen voor de toepassing van dit beleid:

Uitzondering 1: het toepassen van grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin

De Lokale Maximale Waarde kwaliteitsklasse 'Industrie' geldt niet voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin.

In de bodemfunctieklassenkaart is aan een aantal gemengde industrieterreinen (bedrijven en (bedrijfs-)woningen) de functie Industrie toegekend. Formeel moet aan deze gemengde terreinen de meest gevoelige functie (Wonen) worden toegekend. Besloten is dit niet te doen, maar om vast te stellen dat ter plaatse van de (bedrijfs-)woningen de kwaliteit van de toe te passen grond moet voldoen aan kwaliteitsklasse 'Wonen'. Bij een bodemsanering moet bij woonpercelen op gemengde industrieterreinen (bedrijven en (bedrijfs-)woningen) worden teruggesaneerd tot kwaliteitsklasse Wonen.

Als op de plaats van toe te passen grond sprake is van onverharde tuinen geldt voor toe te passen grond ook een maximale waarde voor lood van 100 mg/kg ds (zie uitzondering 3 verderop in deze paragraaf).

Voor percelen die later bestemd worden voor (bedrijfs-)woningen met tuin en waar grond met klasse Industrie is toegepast moet door middel van een bodemonderzoek conform NEN 5740 en een risicobeoordeling met de Risicotoolboxbodem worden vastgesteld of en welke maatregelen noodzakelijk zijn om het perceel geschikt te maken voor de functie Wonen met tuin.

Uitzondering 2: het toepassen van grond in de bodemkwaliteitszones 'B1/O1 Wonen voor 1950'

Uit de ontgravingskaart van regio Rivierenland (kaartbijlagen 3) blijkt dat in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' de vrijkomende grond in de ontgravingsklasse 'Industrie' valt. Deze grond mag alleen worden toegepast in bodemkwaliteitszones waarvan de toepassingseis 'Industrie' is. In regio Rivierenland zijn de mogelijkheden hiervoor beperkt. In de oude binnensteden van Culemborg, Tiel en

Geldermalsen vindt doorgaans op kleine schaal sanering en grondverzet plaats. In deze gebieden bestaan echter ook herinrichtingsplannen (bijvoorbeeld stationsgebieden), waarbij op grote schaal sanering en grondverzet plaatsvindt. Om de kleinschalige ontwikkelingen te faciliteren en vooruitlopend op toekomstige grootschalige ontwikkelingen hebben de gemeenten gebiedsspecifiek beleid geformuleerd voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' waarbij de hergebruiksmogelijkheden van grond binnen deze zones worden verruimd.

De gemeenten hanteren in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' Lokale Maximale Waarden voor de stoffen waarbij het gemiddelde gehalte boven de generieke maximale waarde Wonen ligt (PCB, PAK en/of zware metalen). Hierdoor kan meer grond binnen en tussen deze bodemkwaliteitszones worden hergebruikt. Deze waarden gelden voor zowel de boven- als de ondergrond. De Lokale Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Gelderland Zuid (zie bijlage 5) en kunnen worden gebruikt bij het bodemgebruik 'wonen met tuin'. Voor de parameter lood zijn voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', afhankelijk van het (toekomstige) bodemgebruik, Lokale Maximale Waarden opgesteld. Een overzicht van de Lokale Maximale Waarden is in bijlage 7a gegeven. Rekening gehouden moet worden met het toepassen van grond op gevoelig bodemgebruik (zie de hieronder vermelde uitzondering 2 van 2).

Uitzondering 3: het toepassen van grond op gevoelig bodemgebruik met een gehalte aan lood boven 100 mg/kg (gemeten gehalte).

Gevoelig bodemgebruik wordt hier gedefinieerd als zijnde Wonen met onverharde tuinen, plaatsen waar kinderen spelen⁸, moes-/volkstuin(complex)en⁹, intensief gebruikte plantsoenen/parken en recreatieterreinen. Voor het toepassen van grond op terreinen met deze gevoelige bodemgebruiken stellen de gemeenten strengere eisen voor lood. Lood in de bodem kan met name risico's opleveren voor jonge kinderen (0-6 jaar). De gemeenten volgen hierin het advies van de GGD Gelderland-Zuid die voor lood in de grond een gezondheidkundige waarde heeft gedefinieerd gebaseerd op het ALARA-principe ('As Low As Reasonably Achievable'¹⁰; zie bijlage 5). De gezondheidkundige waarde voor lood bedraagt 90 mg/kg ds, gemeten gehalte. De gemeenten stellen de Lokale Maximale Waarde voor lood op een gehalte gelijk aan 100 mg/kg ds (gemeten gehalte). Reden hiervoor is dat deze waarde gelijk is aan 2 maal de Achtergrondwaarde (AW2000). In theorie is het mogelijk dat schone grond een loodgehalte van 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) kan bevatten. De gemeenten vinden het niet wenselijk om schone grond hierop af te keuren. In bijlage 3C is een overzicht opgenomen van de bodemkwaliteitszones met de statistische parameters gebaseerd op de gemeten waarden aan lood.

⁸ Onder plaatsen waar kinderen spelen wordt verstaan: onverharde openbare kinderspeelplaatsen, onverharde delen op schoolpleinen en onverharde speelplaatsen bij (particuliere) kinderopvanginstellingen.

⁹ Het betreft moestuin- en volkstuin(complex)en met een oppervlakte > 200 m² en tuinen met > 200 m² gewasteelt.

¹⁰ 'zo laag als redelijkerwijze haalbaar is'.

Onder voorwaarden kunnen de Lokale Maximale Waarde voor (schone) gebieden met de bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' worden vastgesteld op respectievelijk de kwaliteitsklasse 'Industrie' en 'Wonen'.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Uitzonderingen op dit beleid zijn:

- 1. De Lokale Maximale Waarde 'Industrie' geldt niet voor percelen die in gebruik zijn of worden genomen voor (bedrijfs-)woningen met tuin. Ook is (bedrijfs-)woningen met tuin uitzondering 3 van toepassing.*
- 2. Voor de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' zijn andere Lokale Maximale Waarde vastgesteld (zie bijlage 7a).*
- 3. De toe te passen grond op gevoelig bodemgebruik mag een maximaal loodgehalte van 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) bevatten.*

4.3.4 Lokale Maximale Waarden en toepassen van grond vanaf (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000)

Inleiding

Ter plaatse van (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, is vastgesteld dat in de bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) verhoogde gehalten van organochloorbestrijdingsmiddelen voor komen. Deze verhoogde gehalten zijn heterogeen verdeeld en komen over het algemeen in licht (en soms in sterk) verhoogde gehalten voor. Ook licht verhoogde gehalten met organochloorbestrijdingsmiddelen zorgen ervoor dat de grond in de kwaliteitsklasse 'Industrie' valt. Dit heeft er mee te maken dat bij een aantal individuele organochloorbestrijdingsmiddelen de Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse 'Wonen' gelijk is gesteld aan de 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)'.

De gemeenten willen de nu beperkte toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' vanaf de (voormalige) boomgaarden vergroten. Vanwege het ontbreken van risico's voor de mens staan de gemeenten onder voorwaarden lokale verslechtering toe voor grond vanaf voormalige boomgaarden. Het gebiedsspecifiek beleid wordt in de onderstaande paragrafen uiteengezet.

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor sanering en hergebruik/toepassen van grond met bestrijdingsmiddelen worden vooral bepaald door de risico's en het grondverzet in regio Rivierenland. Voor bestrijdingsmiddelen geldt dat er bij relatief lage gehalten sprake is van een (theoretisch) ecologisch risico, terwijl pas bij relatief hoge gehalten er sprake is van een humaan risico. Voor DDT en DDE is dat boven de interventiewaarde.

In het kader van het gebiedsspecifiek beleid wordt onderscheid gemaakt in de volgende situaties:

- Voormalige boomgaarden in huidige en toekomstige woon- en industriegebieden.
- Bestaande en voormalige boomgaarden in het buiten gebied.
- Boomgaarden in bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatrictlijngebieden, waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden).

In de hierna volgende paragrafen is nader ingegaan op het gebiedsspecifiek beleid.

Lokale Maximale Waarden voor toepassing grond vanaf een (voormalig) boomgaard perceel op een (voormalig) boomgaard perceel (periode 1945-2000)

Ter plaatse van (toekomstige) woon- en industriegebieden

In woon- en industriegebieden zijn vooral humane risico's van belang. Bij uitbreidingen van woon- en industriegebieden in het buitengebied verschuift de functie, waarbij vooral humane risico's van belang zijn en een lager ecologisch beschermingsniveau vereist is. Vanuit een beleidsmatig oogpunt is het wenselijk om in woon- en industriegebieden hogere waarden te accepteren bij sanering en hergebruik van grond dan in het landelijk gebied en een verslechtering voor wat betreft bestrijdingsmiddelen toe te laten ten gunste van het landelijk gebied.

De gemeenten hanteren in de (toekomstige) woon- en industriegebieden waar sprake is geweest van boomgaarden Lokale Maximale Waarden voor bestrijdingsmiddelen. Hierdoor kan meer grond binnen en tussen de (voormalige) boomgaarden worden hergebruikt. Deze waarden gelden alleen voor de bovengrond. De Lokale Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Gelderland Zuid. De onderbouwing is opgenomen in bijlage 5. Een overzicht van de Lokale Maximale Waarden is in bijlage 7a gegeven. Of sprake is geweest van een voormalige boomgaard perceel (verdachte periode van gebruik bestrijdingsmiddelen: 1945-2000) moet worden achterhaald via de volgende website: <http://topotijdreis.nl/>.

Met de Lokale Maximale Waarden worden de risico's op ongecontroleerd verzet van sterk verontreinigde grond en onaanvaardbare ecologische risico's (optredend boven het saneringscriterium) tegen gegaan.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

De Lokale Maximale Waarde zijn niet van toepassing op al gesaneerde woon- en industriegebieden. Hier gelden de in het saneringsplan opgenomen terugsaneerwaarden en eisen voor de leeflaag.

Ter plaatse van de (toekomstige) woon- en industriegebieden in de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, zijn voor de bovengrond Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen vastgesteld (zie bijlage 7a).

Bij toepassing van grond vanuit de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000) moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1).

De Lokale Maximale Waarde zijn niet van toepassing op al gesaneerde woon- en industriegebieden.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Ter plaatse van het buitengebied

Het gebiedsspecifiek beleid voor bestaande en voormalige boomgaarden in het buitengebied is er op gericht de meest verontreinigde locaties aan te pakken en verspreiding vanuit deze locaties tegen te gaan. Gezien de omvang van de verontreiniging van bestrijdingsmiddelen is het terugbrengen van de bodemkwaliteit naar generieke bodemkwaliteitseisen niet haalbaar. Voor wat betreft de algemene bodemkwaliteit hanteren de gemeenten de standstill situatie op het niveau van het bodembeheergebied. Bij sanering ter plaatse van boomgaarden én bij hergebruik van grond tussen boomgaarden in het buitengebied buiten de bodembeschermingsgebieden hanteren de gemeenten de 90-percentielwaarde¹¹ als Lokale Maximale Waarden voor de bestrijdingsmiddelen (zie bijlage 7b). Als de 90-percentielwaarde lager is dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is de Achtergrondwaarde (AW2000) gehanteerd. Alle 90-percentielwaarden van de bestrijdingsmiddelen zijn lager dan de interventiewaarden (factor 1,5-1.397) en de humaan toxicologische waarde (factor 9-4.780) (zie bijlage 5 tabel 3). Hierdoor blijft hergebruik van grond binnen het buitengebied mogelijk, terwijl onaanvaardbare risico's worden tegengegaan.

Als gevolg van het heterogene karakter van de verontreiniging mag dus een verslechtering van de bodemkwaliteit plaatsvinden op de locatie van toepassing. De verslechtering wordt tegelijkertijd gecompenseerd op de locatie van ontgraving elders in regio Rivierenland waar een kwaliteitsverbetering plaatsvindt.

Met het accepteren van de 90-percentielwaarde als Lokale Maximale Waarde voor het buitengebied, zijn niet alle ecologische risico's weggenomen. Volgens de in 2012 uitgevoerde berekeningen met de Risicotoolboxbodem met vergelijkbare waarden (zie tabel 4.1), overschrijdt het 90-percentielwaarde in boomgaarden het matig beschermingsniveau (zie bijlage 6). Het wegnemen van alle ecologische risico's in regio Rivierenland wordt, gezien de talrijke (voormalige) boomgaarden en gerelateerde verontreinigingen, niet haalbaar geacht. Bij deze (voormalige) boomgaarden spelen

¹¹ 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit.

ecologische risico's een minder belangrijke rol dan bij (voormalige) boomgaarden in bodembeschermingsgebieden.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Tabel 4.1 Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen 2019 vergeleken met de Lokale Maximale Waarden in 2012 (in mg/kg ds en gebaseerd op de 90-percentielwaarden).

Stof	2012	2019
DDT	0,85	0,6441
DDD	0,09	0,1039
DDE	2,04	1,5705

Ter plaatse van bodembeschermingsgebieden

De Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen gelden niet voor bodembeschermingsgebieden. (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden). Voor bodembeschermingsgebieden wordt naar een verbetering van de bodemkwaliteit gestreefd. Deze gebieden zijn aangegeven op de website van de provincie Gelderland: (<https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers>).

Bij sanering wordt de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' aangehouden als terugsaneerwaarde.

Ter plaatse van het buitengebied buiten de bodembeschermingsgebieden in de (voormalige) boomgaarden, periode 1945-2000, zijn Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen vastgesteld: de 90-percentielwaarden (zie bijlage 7b bodemkwaliteitszone 'B7. Voormalige boomgaarden'). Bij toepassing van grond vanuit de (voormalige) boomgaarden, (periode 1945-2000) moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1). De Lokale Maximale Waarde voor bestrijdingsmiddelen gelden niet voor bodembeschermingsgebieden. (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden). De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Toepassen grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden'

De bovengrond (vanaf het maaiveld tot en met 0,5 meter diepte) ter plaatse van de (voormalige) boomgaarden moet voorafgaand aan het ontgraven altijd worden onderzocht. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast. In § 8.2.1 wordt hier nader op ingegaan.

4.3.5 **Beleid toepassen grond in en vanuit onverharde (spoor)wegbermen**

De onderscheiden onverharde (spoor)wegbermen zijn van:

- Wegen in het buitengebied en in beheer van de gemeenten (bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied').
- Rijkswegen.
- Provinciale wegen.
- Spoorwegen.
- Dijkwegen.
- Wegen in beschermingsgebieden Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden.

Van onverharde (spoor)wegbermen is het bekend dat deze verontreinigd kunnen zijn als gevolg van:

- depositie van uitlaatgassen (PAK, lood);
- afstromend regenwater (minerale olie, PAK en lood);
- funderingsmateriaal (zware metalen en PAK);
- toepassing van teerhoudend asfalt (PAK);
- uitloging uit vangrails (zink).
- Slijtsel van bovenleidingen, stroomafnemers en slijtage van rails (cadmium, lood, koper, zink).
- Toepassing van bestrijdingsmiddelen voor het vrijhouden van het spoor van onkruid.

De gemeenten hebben ervoor gekozen om de onverharde wegbermen in het buitengebied en in beheer van de gemeenten te zoneren en mee te nemen in de bodemkwaliteitskaart: bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied'.

De bermen van de rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen en spoorwegen zijn niet gezoneerd in de bodemkwaliteitskaart. Hierdoor moet bij grondverzet van zowel de toe te passen grond als de ontvangende bodem met een onderzoek de kwaliteit worden vastgesteld (zie § 5.10.1). Bekend is dat onverharde bermgrond van drukke (spoor)wegen belast wordt met verontreinigende stoffen. De gemeenten vinden het daarom niet duurzaam dat bij de (meeste) onverharde bermen wordt uitgegaan van het generieke kader van het Besluit waarbij de mogelijkheid bestaat dat alleen schone grond mag worden toegepast. De gemeenten vinden het aanvaardbaar om voor de voornoemde (spoor)wegbermen Lokale Maximale Waarden vast te stellen.

De gemeenten stellen de Lokale Maximale Waarde voor het toepassen van grond ter plaatse van de bermen van rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen vast op de kwaliteitsklasse 'Industrie'. Hierdoor worden de nu beperkte toepassingsmogelijkheden van grond met de kwaliteitsklassen 'Industrie' en 'Wonen' vergroot. De Lokale Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse 'Industrie' is gelijk aan de generieke Maximale Waarde van het bodemgebruik van deze onverharde (spoor)wegbermen. Hierdoor treden er bij het bodemgebruik geen onacceptabele risico's op als grond met de kwaliteitsklasse 'Industrie' of 'Wonen' wordt toegepast.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Met onverharde wegbermen wordt bedoeld de strook grond naast de weg of spoorweg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,5 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1. in bijlage 1):

- de erfgrans of
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of
- de meest nabij gelegen insteek van een natte sloot of
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor bermen onderaan een dijk geldt dat de wegberm bestaat uit de strook grond tussen de weg en de hiel van de dijk. Bij de wegbermen gelegen in het Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond toegepast worden.

De Lokale Maximale Waarde voor de van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten rijkswegen, provinciale wegen, dijkwegen en spoorwegen, inclusief de onverharde bermen is vastgesteld op de kwaliteitsklasse 'Industrie'.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Toepassen grond in en vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied'

Als grond wordt toegepast in de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied', geldt de kwaliteitsklasse 'Industrie' als toepassingseis die de gemeenten als Lokale Maximale Waarde hebben vastgesteld. Dus grond die voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Industrie' of beter mag in deze bodemkwaliteitszone worden toegepast. Als er geen aanleidingen zijn voor een mogelijke verontreiniging door een puntbron, mag de bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als erkend bewijsmiddel om de toepassingseis voor de ontvangende bodem te bepalen.

Als het voornemen bestaat grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' toe te passen, gelden de volgende regels:

- Bij toepassing in de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' mag de bodemkwaliteitskaart gelden als erkend bewijsmiddel voor de toe te passen grond.
- Voorafgaand aan de toepassing elders moet een partijkeuring of een bodemonderzoek met een gepaste strategie uit de NEN 5740^[19] worden uitgevoerd (zie § 8.2.1). Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast.
 - Als de kwaliteit van de grond voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Industrie' of beter, dan mag de grond worden toegepast op locaties waar een vergelijkbare toepassingseis, of ruimer, geldt.

- Als één of meerdere gehalten in de grond de Maximale Waarden voor ‘Industrie’ overschrijden, maar de interventiewaarde wordt niet overschreden, dan moet de grond worden getransporteerd naar een erkend verwerker.
- Als één of meer gehalten in de grond de interventiewaarde van de Wet bodembescherming overschrijdt, mag de grond niet worden toegepast en moet het spoor van de Wet bodembescherming worden gevolgd.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

Door deze toetsregels wordt voorkomen dat gebiedseigen grond (zie § 4.2) met gehalten boven de vastgestelde Lokale Maximale Waarde tóch in de gemeenten wordt toegepast.

Voorafgaand aan de toepassing van grond vanuit de bodemkwaliteitszone ‘B8. Wegbermen buitengebied’ en in een andere bodemkwaliteitszone wordt toegepast, moet een partijkeuring of een bodemonderzoek met een gepaste strategie uit de NEN 5740 worden uitgevoerd naar de kwaliteit van de toe te passen bermgrond. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten kan de grond worden toegepast.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

4.3.6 Lokale Maximale Waarden toepassen gerijpte baggerspecie/grond van Waterschap Rivierenland op de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland

Onderbouwing Lokale Maximale Waarde

Binnen het beheergebied van het Waterschap Rivierenland is een continue aanbod van baggerspecie. Bij het op diepte houden van de watergangen komt jaarlijks meer dan 400.000 kuub baggerspecie vrij. Dit op diepte houden gebeurt periodiek (eens per 10 tot 18 jaar) en wordt gedaan om het water uit de polders van regio Rivierenland adequaat af te voeren en/of de waterkwaliteit te verbeteren. Deze baggerspecie wordt, in voorkeursvolgorde:

1. Direct nabij de watergang op de kant gezet (veelal landelijk gebied).
2. In een weilanddepot verwerkt. Een weilanddepot ligt grenzend aan de watergang, de baggerspecie moet “verspreidbaar” zijn conform de resultaten van een waterbodemonderzoek. Een weilanddepot is alleen rendabel bij grote werken, voor zover de gerijpte bagger niet naar elders wordt verplaatst, moet na afloop het depot worden afgevlakt en ingezaaid.
3. In een doorgangsdepot van het Waterschap verwerkt. De baggerspecie die in eigen depots wordt gestort, mag maximaal kwaliteitsklasse ‘Industrie’ zijn.

4. Afgevoerd naar een groundbank of andere bodemintermediair, veelal buiten het beheergebied van het Waterschap Rivierenland. Reden hiervoor is dat binnen het beheergebied van het Waterschap de toepassingslocaties voor grotere volumes baggerspecie zeer schaars zijn.

Voor de situatie zoals genoemd onder 3. zoekt het Waterschap naar meer duurzame mogelijkheden voor hergebruik van de onderhoudsbaggerspecie. Op jaarbasis gaat het hier om circa 100.000 kuub onderhoudsbaggerspecie, die in depots indroogt en rijpt tot circa 40.000 kuub. Het toepassen van gerijpte baggerspecie op waterkeringen is een goede mogelijkheid. Voorafgaand wordt de baggerspecie gerijpt in een weilanddepot of andere vorm van tijdelijke opslag met het oog op de definitieve toepassing zoals bedoeld in het Besluit.

De kwaliteit van de baggerspecie voldoet aan de verspreidingsnorm uit het Besluit. Het betreft immers baggerspecie die normaliter op het aangrenzend perceel verspreid zou kunnen worden maar vanwege het ontbreken van voldoende fysieke ruimte of obstakels, afgevoerd moet worden. De baggerspecie voldoet hiermee ook aan de maximale waarden voor de bodemfunctie 'Industrie'. In de praktijk varieert de kwaliteit van de onderhoudsbaggerspecie van 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' tot 'Industrie'.

Het Waterschap stelt dat de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland onverdacht voor bodemverontreiniging lijken, maar dat gezien het historische gebruik en beheer, en onderbouwd met onderzoek, het zeer aannemelijk is dat in de waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland heterogeen verspreide verontreinigingen voor komen (kwaliteitsklasse 'Wonen' tot soms saneringsgevallen). Daarom wordt het niet doelmatig geacht om op waterkeringen waar verontreinigingen voorkomen, alleen maar grond te mogen toepassen die voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)'. Op waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland mogen geen groenten of gewassen worden geteeld. Wel worden delen van de waterkeringen bewoond of vindt begrazing met schapen plaats. Dit levert echter geen andere risico's met zich mee dan percelen waar onderhoudsbaggerspecie wordt verspreid. Vooral als de beoogde toepassing wordt afgedekt met een schone teeltlaag. Tenslotte wordt opgemerkt dat, bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, naar verwachting een strengere normering (msPAF) voor het verspreiden van baggerspecie op het aangrenzend perceel gaat gelden. De normering gaat meer gericht worden op landbouwkundig gebruik (het betreft hier de zogenaamde package-deal tussen de Unie van Waterschappen en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarbij is tegemoetgekomen aan de wens van de landbouw om verspreidingsnormen dichterbij de LAC-waarden te brengen.

Ten slotte wordt opgemerkt dat het toepassen van grond *"in ophogingen en waterbouwkundige constructies [...] met het oog op hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water [...]"* binnen het Besluit als een nuttige toepassing wordt gezien (zie artikel 35 onderdeel c van het Besluit).

Lokale Maximale Waarde

De gemeenten willen de mogelijkheden voor het nuttig toepassen van grond, verworven van baggerspecie uit het beheergebied van het Waterschap Rivierenland, met de kwaliteitsklasse 'Wonen' en 'Industrie' vergroten door toe te staan dat deze grond met de kwaliteitsklasse 'Wonen' of 'Industrie' mag worden gebruikt voor het op hoogte brengen van de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland.

Voorwaarde is dat de kwaliteit blijkt uit een partijkeuring, en dat de laag opgebrachte grond wordt afgedekt met een teeltlaag van circa 30 centimeter dikte. Deze teeltlaag moet blijken een partijkeuring of een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 of de NEN 5707 met een gepaste onderzoeksstrategie voor de ontgravingslocatie, voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', of te zijn opgebouwd uit de huidige teeltlaag van de waterkering. Voorafgaand aan de toepassing moet toestemming zijn verkregen van de perceeleigenaar van het terrein waar de grond wordt toegepast.

Mogelijk gelden er ook civieltechnische eisen aan de toe te passen grond.

Op deze manier voldoet de regionale waterkering aan het toekomstige gebruik en kan een doelmatige toepassing van grond van het Waterschap Rivierenland worden bereikt bij zo laag mogelijke maatschappelijke kosten, zonder afbreuk te doen aan het milieu.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

De ligging van de waterkeringen die in beheer zijn van het Waterschap Rivierenland, is opgenomen in kaartbijlage 6.

De Lokale Maximale Waarde voor het op hoogte brengen van de waterkeringen die in het beheer zijn van het Waterschap Rivierenland is, voor grond die is verworven uit baggerspecie vanuit het beheergebied van het Waterschap Rivierenland, vastgesteld op de kwaliteitsklasse 'Industrie'.

Voorwaarde hierbij is dat nadat de grond is opgebracht deze wordt afgedekt met een teeltlaag van minimaal 30 centimeter dikte. Deze teeltlaag moet blijken een partijkeuring of een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 met een gepaste onderzoeksstrategie voor de ontgravingslocatie, minimaal van de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' zijn, of te zijn opgebouwd uit de huidige teeltlaag van de regionale waterkering. Voorafgaand aan de toepassing moet toestemming zijn verkregen van de perceeleigenaar van het terrein waar de grond wordt toegepast.

Mogelijk gelden er ook civieltechnische eisen aan de toe te passen grond.

De kwaliteit van de grond voor PFAS-verbindingen moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

4.3.7 Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland

Definiëren Lokale Maximale Waarden toepassen PFAS-houdende grond en verspreiden PFAS-houdende baggerspecie in de regio Rivierenland

Zoals uit bodemonderzoeken^[20] in en de bodemkwaliteitskaart^[2] van de regio Rivierenland is gebleken, wordt in de grond een variatie aan gehalten met PFAS-verbindingen vastgesteld; er worden zowel hogere als lagere gehalten aan PFAS-verbindingen gemeten. Ook op locatieniveau is vaak sprake van variatie in gehalten aan PFAS-verbindingen, met name aan PFOA en PFOS. Om beter invulling te geven aan deze variatie, hebben de gemeenten Lokale Maximale Waarden voor PFAS-verbindingen in de bovengrond gedefinieerd. Deze zijn gebaseerd op mogelijkheden die het geactualiseerde tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie biedt (zie tabel 4.2).

Gezien de vastgestelde licht verhoogde gehalten in de regio Rivierenland, vinden de gemeenten de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden een voldoende kwaliteit om zonder risico's grond met licht verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen in de gemeente toe te staan.

Toekomstige bijstelling van de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond en (gerijpte) baggerspecie

Tot en met 2020 wordt er nog veel onderzoek gedaan naar PFAS-verbindingen (bijvoorbeeld naar mobiliteit, uitloging, bioaccumulatie en gedrag in grondwater) en worden er landelijk veel meetgegevens door het RIVM verzameld. Op basis van deze onderzoeken en meetgegevens worden definitieve interventiewaarden gedefinieerd en worden mogelijk de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en toepassingswaarden voor PFAS-verbindingen aangepast.

Als de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond worden gewijzigd, hanteren de gemeenten de gewijzigde landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden. De gemeenten evalueren de wijzigingen met de in de tabel 4.2 weergegeven Lokale Maximale Waarden. Indien van toepassing worden de Lokale Maximale Waarden gewijzigd en bestuurlijk vastgesteld.

Tabel 4.2 Lokale Maximale Waarden PFAS-verbindingen in de grond in de regio Rivierenland

Stof	Toepassingswaarden PFAS-verbindingen (in µg/kg ds) #
Toepassingseis op basis van de overige stoffen¹²: 'Wonen' of 'Industrie' (boven grondwatervniveau¹³ tot maximaal 0,5 m-mv)	
PFOA ¹⁴ (som, lineair, vertakt)	7,0*
PFOS ¹⁵ (som, lineair, vertakt)	3,0*
Elke andere PFAS-verbinding	3,0*
Toepassingseis op basis van de overige stoffen: 'Landbouw/natuur' (boven grondwatervniveau tot maximaal 0,5 m-mv), grond afkomstig van binnen de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	2,8**
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassen grond onder grondwatervniveau¹⁶ en/of dieper dan 0,5 m-mv, grond van binnen de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassingseis op basis van de overige stoffen: 'Landbouw/natuur' (boven grondwatervniveau tot maximaal 0,5 m-mv), grond afkomstig van buiten de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Toepassen grond onder grondwatervniveau en/of dieper dan 0,5 m-mv, grond van buiten de regio Rivierenland	
PFOA (som, lineair, vertakt)	1,9***
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***
Verspreiden onderhoudsbaggerspecie op daadwerkelijk aangrenzende percelen (generiek beleid zie ook § 6.2)	
PFOA (som, lineair, vertakt)	7,0*
PFOS (som, lineair, vertakt)	3,0*
Elke andere PFAS-verbinding	3,0*
Verspreiden onderhoudsbaggerspecie op aangrenzende percelen (gebiedsspecifiek beleid; zie ook § 6.3)	
PFOA (som, lineair, vertakt)	2,8**
PFOS (som, lineair, vertakt)	1,4***
Elke andere PFAS-verbinding	1,4***

¹² Arseen, barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, lood, nikkel, zink, minerale olie en de stofgroepen polychloorbifenylen (PCB) en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

¹³ Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'boven grondwatervniveau': tot ten hoogste 1 meter onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast (bron: Tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie 2 juli 2020).

¹⁴ PFOA: perfluorooctaan zuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

¹⁵ PFOS: perfluorooctaansulfonzuur; gebruikt in blusschuim.

¹⁶ Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'onder grondwatervniveau': op een diepte van 1 meter en meer onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast (bron: Tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie 2 juli 2020).

Stof	Toepassingswaarden PFAS-verbindingen (in µg/kg ds) #
Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden	
PFOA (som, lineair, vertakt)	****
PFOS (som, lineair, vertakt)	****
Elke andere PFAS-verbinding	****

Als de voorlopige landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond van het tijdelijk handelingskader PFAS-houdende grond worden gewijzigd, hanteren de gemeenten de gewijzigde landelijke achtergrondwaarden en/of toepassingswaarden. De gemeenten evalueren de wijzigingen met de in deze tabel weergegeven Lokale Maximale Waarden. Indien van toepassing worden de Lokale Maximale Waarden gewijzigd.

* Deze waarde is gebaseerd op de voorlopige landelijke toepassingswaarden voor PFAS-houdende grond en baggerspecie bij de bodemfunctieklassen 'Wonen' en 'Industrie' én het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzende percelen. Op basis van de huidige inzichten is er bij de aangegeven waarden geen sprake van risico's voor de gezondheid en overschrijding van effectniveaus voor het ecosysteem.

** Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van de bovengrond, de gebiedseigen kwaliteit, in de regio Rivierenland.

*** Deze waarde is gebaseerd op de voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS-verbindingen.

**** Er moet worden voldaan aan de toepassingsvoorwaarden uit de Omgevingsverordening Gelderland.

4.3.8 Lokale Maximale Waarden tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied

In het generieke kader van het Besluit moet bij de tijdelijke opslag van grond (langer dan 6 maanden en maximaal 3 jaar) de ontgravingskwaliteit van de grond gelijk of beter zijn dan de bodemkwaliteitsklasse van de (tijdelijk) ontvangende bodem (zie respectievelijk de tabellen 3.6 en 3.5 van de rapportage van de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart). Deze voorwaarde past goed binnen de uitgangspunten van het landelijk geldende generieke toepassingskader (het standstill principe).

In sommige bovengrondzones leidt dit met gebiedseigen grond tot knelpunten. In sommige gebieden kan zich bijvoorbeeld de situatie voordoen dat op een bepaalde locatie, waar de ontvangende bodem de kwaliteitsklasse 'Achtergrondwaarde (AW2000)' heeft, wel partijen grond van de kwaliteitsklasse 'Wonen' of 'Industrie' mag worden toegepast, maar dat dezelfde partij grond daar niet tijdelijk mag worden opgeslagen. Dat staat haaks op de definitie van tijdelijke opslag die in het Besluit is opgenomen: *"De tijdelijke opslag van grond/gerijpte baggerspecie voorafgaand aan de definitieve nuttige toepassing."*

Daarom verruimen de gemeenten de regels voor de tijdelijke opslag van grond. Een partij grond mag voorafgaand aan de definitieve toepassing, op of direct naast de toepassingslocatie tijdelijk worden opgeslagen voor een maximale periode van 3 jaar als het afkomstig is uit het bodembeheergebied (zie § 4.2) en volgens de gebiedsspecifieke toepassingseisen (zie § 4.3) op een bepaalde locatie mag worden toepast.

De Lokale Maximale Waarde voor tijdelijke opslag van grond uit het bodembeheergebied van de gemeenten (zie § 4.2) is gelijk aan de in § 4.3 vastgestelde Lokale Maximale Waarden.

5 De uitwerking van het overige gemeentelijke grondstromenbeleid

5.1 Toepassen grond met bodemvreemd materiaal (puin, bakstenen, plastic, piepschuim etc.)

In de Regeling bodemkwaliteit staat het volgende over grond en baggerspecie:

“Voor de toepassing van het besluit wordt onder grond of baggerspecie mede verstaan grond of baggerspecie waarin:

- a. ten hoogste 20 gewichtsprocenten bodemvreemd materiaal voorkomt dat voorafgaand aan het ontgraven of bewerken in de grond of baggerspecie aanwezig was en waarvan niet is te voorkomen dat de grond of baggerspecie daarmee is vermengd, voor zover het steenachtig materiaal of hout betreft; en*
- b. alleen sporadisch ander bodemvreemd materiaal dan steenachtig materiaal of hout als bedoeld onder a voorkomt, dat voorafgaand aan het ontgraven of bewerken in de grond of baggerspecie aanwezig was, voor zover redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat het uit de grond of baggerspecie wordt verwijderd voordat het wordt toegepast.”*

Daarom hanteren de gemeenten het onderstaande beleid voor bijmenging van bodemvreemd materiaal:

- Bij het aanleveren van historische gegevens (zie § 8.1) voorafgaand aan het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond moet aandacht besteed worden aan het voorkomen van bodemvreemd materiaal in de grond. Tijdens de grondwerkzaamheden moet een visuele controle plaatsvinden of de grond mogelijk verontreinigd is met bodemvreemde bijmengingen. De toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodemvreemd materiaal bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor hout en niet-asbestverdacht steenachtig bodemvreemd materiaal (bijvoorbeeld klinkers, bakstenen of tegels). Om het milieu minder met andere bijmengingen dan hout en steenachtige materialen (bijvoorbeeld plastics en piepschuim) te belasten mag in de toe te passen grond slechts een ‘sporadische’ bijmenging aan andere bodemvreemde materialen dan hout en steenachtige materialen bevatten. Hierbij wordt aangesloten op de Regeling. Als er twijfel is kan een gemeente een onderzoek eisen waarbij het percentage bodemvreemd materiaal in de toe te passen grond en/of de ontvangende bodem wordt bepaald. Als er geen sprake is van sterk verontreinigde grond, is het toegestaan om door civieltechnisch zeven het percentage bodemvreemd materiaal terug te brengen naar het toegestane percentage. Het civieltechnisch zeven wordt niet als een tussentijdse bewerking beschouwd (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid). Het uitgezeefde bodemvreemd materiaal moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker. Is het bodemvreemd materiaal niet uit te zeven, bijvoorbeeld bij kolengruis, dan moet een alternatieve toepassingslocatie voor de grond worden gezocht.
- Als tijdens de grondwerkzaamheden **asbestverdacht materiaal** (asbest(golf)plaat, bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin) wordt waargenomen, moeten de werkzaamheden direct gestaakt worden (Arbeidsomstandighedenwet en -besluit)^[21], moet een verkennend (asbest)onderzoek worden uitgevoerd en moet contact worden opgenomen met de Omgevingsdienst Rivierenland. Dit geldt ook voor overige bijmengingen en afwijkingen zoals **kleur** en **geur** die redelijkerwijs op een bodemverontreiniging kunnen wijzen met bijvoorbeeld minerale olie of met vluchtige stoffen.

Als in de toe te passen grond meer dan het toegestane percentage bodemvreemd materiaal aan bijmenging wordt vastgesteld, of er wordt asbest of een andere niet verwachte mogelijke bodemverontreiniging aangetroffen, dan moet dit direct worden gemeld aan de Omgevingsdienst Rivierenland en moet het werk (tijdelijk) worden gestaakt.

Toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodemvreemd materiaal (hout en steenachtige materialen zoals puin, bakstenen, cement, beton) bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor bijvoorbeeld niet-asbestverdacht bodemvreemd materiaal én een 'sporadische' bijmenging aan andere bodemvreemde materialen dan hout en steenachtige materialen (bijvoorbeeld plastics of piepschuim).

5.2 Toepassen van grond met bijmenging van asbest

Voor grond geldt als generieke toepassingseis dat deze maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) (gewogen) asbest mag bevatten en de concentratie aan respirabele vezels mag niet groter zijn dan 10 mg/kg ds (gewogen). Dit betreft een gewogen gehalte, zijnde het gehalte serpentinasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. De gemeenten hanteren de landelijke norm met als voorwaarde dat de grond ten hoogste sporadisch visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal mag bevatten.

Als asbest(golf)plaat en/of ander asbestverdacht materiaal (zoals bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin) wordt aangetroffen in de toe te passen grond, moet altijd een asbestonderzoek conform de laatste versie van de NEN 5707^[22] plaatsvinden (de nieuwste stand der techniek) waarmee het gehalte van asbest wordt vastgesteld. De NEN 5707 moet worden gebruikt bij een bijmenging met bodemvreemd materiaal tot en met 50 gewichtsprocent. Als meer dan 50 gewichtsprocent aan bijmenging met bodemvreemd materiaal is vastgesteld, is er geen sprake van grond en moet de NEN 5897^[23] worden gebruikt. In overleg met de Omgevingsdienst Rivierenland kan ook direct een partijkering worden uitgevoerd (inclusief, dan wel specifiek op asbest). Een onderzoek conform de NEN 5707 of de NEN 5897 is volgens het de Regeling (zie paragraaf 4.3) namelijk geen erkend bewijsmiddel.

Of bodemvreemd materiaal daadwerkelijk asbestverdacht is, is onder andere afhankelijk van het type puin dat aanwezig is, het historisch gebruik van de locatie (bijvoorbeeld op welk moment het puin is geproduceerd dan wel in de bodem terechtgekomen) en de soort puinbijmenging. Alleen als voldoende kan worden onderbouwd of gemotiveerd dat het puin in de grond geen asbest kan bevatten, is de grond niet-verdacht voor asbest. In de NEN 5725^[24] is hierover het volgende beschreven:

“Of puin daadwerkelijk asbestverdacht is, is onder andere afhankelijk van het type puin dat is toegepast en het historisch gebruik van de locatie, bijvoorbeeld op welk moment het puin is geproduceerd dan wel is toegepast. Er zijn verschillende typen puin: metselpuin, betonpuin, puin van asfalt, klinkers en/of straatstenen en historisch puin. Vooral bij ongedefinieerd gemengd bouw- en sloopafval is de kans groot dat dit asbestcementplaatmateriaal bevat (stukjes golfplaat, vlakke plaat, dakleij en buis). Ook in betonpuin (vooral funderingspuin) komt incidenteel asbestcement voor in de vorm van asbestcementbuizen, verloren bekisting en stelplaatjes.

In de overige soorten puin (puin van asfalt, asfalt, bakstenen, dakpannen, cement, klinkers en/of straatstenen, trottoirbanden en historisch puin -puin van voor 1945-) zit in de regel geen asbesthoudend materiaal en de aanwezigheid daarvan maakt een locatie niet

verdacht. Indien het (puin)granulaat duidelijk visueel herkenbaar is als eenduidig materiaal en voldoende kan worden onderbouwd dat dit materiaal niet vermengd kan zijn met asbesthoudend materiaal, is de (deel)locatie niet verdacht. De kans op het aantreffen van asbest is sterk afhankelijk van de herkomst en ouderdom van het materiaal. Op basis van de leeftijd van het bouw- en sloopafval of recyclinggranulaat is het mogelijk om de verdachtheid nader vast te stellen.”

In tabel 5.2 is aangegeven welke kans er is op het aantreffen van asbest in relatie tot de leeftijd van het materiaal.

Recent onderzoek door TNO ^[25] naar bodemvreemd materiaal in de bodem en het voorkomen van asbest wijst uit dat ten opzichte van onverdachte locaties:

- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond met bijmengingen met bouw- en sloopafval, gemengd puin, betonpuin en metselpuin;
- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond als meer bodemvreemd materiaal in de grond aanwezig is;
- hogere gehalten met asbest worden gemeten in grond als er slechts spoortjes puin aan bijmenging aanwezig zijn.

Tabel 5.2 Kans op aantreffen van asbest in puin(granulaat) in relatie tot leeftijd materiaal (bron: NEN 5725)

Periode	Kans op aantreffen asbest	Soort asbest	Indicatief gehalte (mg/kg)	Asbestverdacht?
Puin				
Vóór 1945	Gering	Hechtgebonden	<10	Nee
1945-1980	Groot	Hechtgebonden en niet-hechtgebonden	>100	Ja
1980-1993/1995	Tamelijk groot	Meestal hechtgebonden	10-100	Ja
1993/1995-1998	Gering	Meestal hechtgebonden	Vaak <10, incidenteel >10	In principe ja
1998-2005	Incidenteel	Hechtgebonden	< 10	Nee
Na 2005	Nihil	Hechtgebonden	<<10	Nee
(Gecertificeerd) recyclinggranulaat				
<1998 (niet gecertificeerd)	Groot			Ja
1998-2005 (gecertificeerd)	Tamelijk groot			Ja
Na 2005 (gecertificeerd)	Nihil			Nee
Onder Certiva certificaat				Nee
Puin				
Bouw en sloopafval van project met een asbestinventarisatierapport waar door een gecertificeerd asbestinventarisatiebedrijf is aangegeven dat in het betreffende bouwwerk geen asbest aanwezig is.				Nee
Bouw- en sloopafval van project met een asbestvrijgaverapport waar door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf is aangegeven dat het al in het betreffende bouwwerk aanwezige asbest is verwijderd.				Nee
Puin dat aantoonbaar voldoet aan de SCB-007/BRL9999 en aantoonbaar is verkregen uit een sloop die aantoonbaar is uitgevoerd conform SCB-007/BRL9999.				Nee
Bouw- en sloopafval dat afkomstig van een sloper en wordt geleverd met een conformiteitsverklaring volgens de SCB-007/BRL9999.				Nee

Voor grondverzet op terreinen waar gebouwen met asbestdaken aanwezig zijn dient voor de juiste onderzoeksmethode contact te worden opgenomen met de Omgevingsdienst Rivierenland.

Als de maximale waarde voor asbest wordt overschreden (100 mg/kg ds -gewogen-), is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging en moet dit worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming. Dit geldt óók als de maximale waarde voor asbest niet wordt overschreden, maar meer dan 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels wordt gemeten. Dit betreft een gewogen gehalte, zijnde het gehalte serpentijnasbest plus tienmaal het gehalte amfiboolasbest. Voor de gemeenten geldt dat de provincie Gelderland, totdat de Omgevingswet inwerking treedt (daarna de betreffende gemeente) het bevoegd gezag is. Als de zorgplicht van toepassing is (asbestverontreiniging ontstaan vanaf 1993) moet direct gesaneerd worden. Is de zorgplicht niet van toepassing, dan moet met een risicobeoordeling worden vastgesteld of er sprake is van onaanvaardbare risico's (zie bijlage 3 van de Circulaire bodemsanering^[26]).

Als in grond die is verontreinigd met asbest (≤ 100 mg/kg ds -gewogen- én ≤ 10 mg/kg ds -gewogen- aan respirabele vezels) en méér dan de voornoemde percentages bodemvreemd materiaal is vastgesteld én het asbest is alleen gerelateerd aan het bodemvreemde materiaal, dan mag het met asbest verontreinigde bodemvreemde materiaal op een daartoe passende wijze uit de grond gezeefd worden. Dit tussentijdse (civieltechnische) zeven wordt niet als een bewerking gezien (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid).

Bij een eerstvolgende wijziging van de Wet milieubeheer wordt het eenvoudiger om met asbest verontreinigde grond bij een asbestdak zonder goed functionerende dakgoot/regenwaterafvoer te verwijderen. Het gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijf mag onder vermelding in het Landelijke AsbestVolgSysteem (LAVS) bij de verwijdering van het asbestdak óók de met asbest verontreinigde toplaag verwijderen.

Toe te passen grond mag maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) (gewogen) asbest en maximaal 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels bevatten met als voorwaarde dat de grond ten hoogste sporadisch visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal mag bevatten.

5.3 Tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur (uitgezonderd de tot het jaar 2000 aangelegde wegen) en groenvoorzieningen

Bij aanleg, vervang-, reparatiewerkzaamheden van ondergrondse infrastructuur zoals kabels, leidingen, rioleringen en graafwerkzaamheden bij groenvoorzieningen, wordt grond ontgraven en weer toegepast (tijdelijke uitname van grond). In het Besluit is onder voorwaarden het tijdelijk verplaatsen van grond, tijdelijke uitname, op een niet-verdachte locatie (volgend uit de aangeleverde historische gegevens; aangelegde wegen tot het jaar 2000 vallen hier niet onder, zie hoofdstuk 2) toegestaan zonder dat een kwaliteitsbepaling is uitgevoerd, een functietoets is gedaan en een melding is verricht.

De voorwaarden hierbij zijn dat:

1. er geen sprake is van een (potentieel) geval van ernstige bodemverontreiniging;
2. er geen tussentijdse bewerking¹⁷ plaatsvindt;
3. de grond onder dezelfde condities op of nabij de herkomstlocatie weer worden toegepast; ondergrond wordt weer ondergrond en bovengrond wordt weer bovengrond.

Met deze laatste voorwaarde is het zogenaamde 'over-de-kop-werken' (de bovengrond en de ondergrond worden niet gescheiden ontgraven) bij graafwerkzaamheden niet mogelijk. Dit is niet wenselijk omdat bij veel graafwerkzaamheden er geen tot (zeer) weinig ruimte op en in de nabije omgeving van de graaflocatie aanwezig is om de boven- en ondergrond gescheiden tijdelijk op te slaan. Ook is de grond in de meeste situaties, bijvoorbeeld bij de aanleg en reparatie van de ondergrondse infrastructuur, al eerder 'over-de-kop' gegaan.

Vanwege de voornoemde knelpunten bij de tijdelijke uitname van grond, verruimen de gemeenten voor niet-verdachte locaties de regels voor graafwerkzaamheden bij de tijdelijke uitname van grond bij kabels, leidingen, rioleringen en graafwerkzaamheden bij groenvoorzieningen als volgt:

Bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur en bij groenvoorzieningen op niet-verdachte locaties, hoeven de bovengrond (bodemiaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte), de tussenlaag (bodemiaag 0,5-1,0 m-mv) en de ondergrond (bodemiaag dieper dan 1,0 meter) niet gescheiden te worden ontgraven. De grond mag worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst. De eerste 2 voornoemde voorwaarden blijven overigens gelden.

Als grond na ontgraving niet meer kan worden teruggeplaatst en niet gescheiden is ontgraven, kan deze elders nuttig worden hergebruikt met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel van de chemische kwaliteit. Omdat de grond niet gescheiden is ontgraven, geldt de 'minste' kwaliteit van beide bodemlagen. Als de grond gescheiden is ontgraven (bodemlagen 0-0,5 m-mv, 0,5-1,0 m-mv en 1,0 m-mv en dieper) kunnen de ontgravingskaarten worden gebruikt (zie de kaartbijlagen 3).

In 2020 heeft een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van decentrale overheden, bedrijfsleven, Inspectie Leefomgeving en Transport, Inspectie SZW en Rijkswaterstaat Bodem+ een richtlijn opgesteld voor risico gestuurd werken bij tijdelijk uitplaatsen (zonder afvoer van grond) met betrekking tot asbest in puinhoudende bodem^[27]. De richtlijn is bedoeld voor opdrachtgevers, adviseurs, veiligheidkundigen, uitvoerende organisaties en bevoegde overheden. De richtlijn geeft nadere invulling aan de risicogestuurde werkwijze uit de CROW-publicatie 400^[28] bij het onverwacht tijdens het werk in de bodem aantreffen van puin en/of asbestverdacht materiaal. De gemeenten adviseren deze richtlijn aan te houden zodat onderzoekstijd en -geld naar asbest in de bodem kan worden bespaard.

Uitgezonderd van dit beleid is de tijdelijke uitname van grond in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950' en 'B7. (Voormalige) boomgaarden'. In deze zones zijn relatief hoge gehalten aan meerdere stoffen vastgesteld.

¹⁷ Het tussentijds civieltechnisch zeven (cosmetisch zeven) wordt niet als tussentijdse bewerking beschouwd (zie de Nota van Toelichting Besluit bodemkwaliteit artikel 36, derde lid).

Voorafgaand aan de graafwerkzaamheden in deze zones moet de vrijkomende grond worden onderzocht (zie § 8.2.1). Als de interventiewaarde wordt overschreden moet de standaardprocedure van de Wet bodembescherming worden gevolgd. Mogelijk kan gebruik worden gemaakt van een BUS-melding^[29] tijdelijke uitname. Als uit het onderzoek blijkt dat de interventiewaarde niet wordt overschreden en gewerkt wordt met een gesloten grondbalans, mag alsnog de grond worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst. Als niet wordt gewerkt met een gesloten grondbalans, moet grond die niet op het werk blijft, voorafgaand aan een nuttige toepassing elders, worden gekeurd (zie § 8.2.1) of worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Voor tijdelijke uitname van grond bestaat regelgeving omtrent het doen van onderzoek en melding. Hiervoor wordt verwezen naar § 8.2, § 9.1, § 9.2.1 en § 9.2.3.

NB Bij tijdelijke uitname van grond op niet verdachte locaties én waar nog geen bodemonderzoek is uitgevoerd, kan conform de CROW 400^[28] de veiligheidsklasse worden bepaald met behulp van de bodemkwaliteitskaart; op basis van minimaal de 80-percentielwaarde (of een hogere percentielwaarde) van de bodemkwaliteitszone(s) waarin de graafwerkzaamheden plaatsvinden.

Bij graafwerkzaamheden voor ondergrondse infrastructuur of voor groenvoorzieningen op onverdachte locaties, hoeft de bovengrond (bodemlaag vanaf het maaiveld tot 0,5 meter diepte) en de ondergrond (bodemlaag dieper dan 0,5 meter) niet gescheiden te worden ontgraven. De grond mag worden geroerd en hoeft niet in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst.

Uitgezonderd van dit beleid is de tijdelijke uitname van grond:

- *ter plaatse van de tot het jaar 2000 aangelegde wegen;*
- *in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' en 'B4./O4. Industrie voor 1950'.*

In deze zones moet voorafgaand aan graafwerkzaamheden in ieder geval een onderzoek plaatsvinden.

5.4 Toepassen grond vanuit bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950'

In verband met het sterk heterogene karakter van de bodemkwaliteit in de zones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' en 'B4./O4. Industrie voor 1950' moet voorafgaand aan de toepassing van de grond uit deze bodemkwaliteitszones, de lokale bodemkwaliteit zijn vastgesteld om te voorkomen dat grond met gehalten boven de Lokale Maximale Waarden of zelfs boven de interventiewaarde wordt toegepast. Voor meer gedetailleerde informatie hierover wordt verwezen naar § 8.2.1. Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

Bij toepassing van grond vanuit deze bodemkwaliteitszones moet voorafgaand de kwaliteit worden vastgesteld met onderzoek (zie § 8.2.1).

5.5 Toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden maaiveld

Zoals in de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van regio Rivierenland is aangegeven, maakt de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld geen onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart. Grond vanuit deze bodemlaag die elders nuttig wordt toegepast, moet voorafgaand aan de toepassing worden gekeurd. Afhankelijk van de keuringsresultaten mag de grond worden toegepast. Dit leidt tot extra kosten en uitvoeringstijd als grond vrijkomt bij bijvoorbeeld rioleringswerkzaamheden, ondertunneling, kelders en ondergrondse parkeergarages. Omdat de verwachting is dat de kwaliteit van de bodemlaag dieper dan 2 meter niet afwijkt van de kwaliteit van de bodemlaag die hierboven ligt (vanaf 1,0 meter tot en met 2 meter diepte), wordt dit niet doelmatig geacht.

De gemeenten verruimen voor niet-verdachte locaties de regels voor het toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld. Dit betekent dat de vrijkomende en zintuiglijk niet verontreinigde grond uit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld, op dezelfde wijze beoordeeld mag worden als de bovenliggende bodemlaag van 1,0 meter diepte tot en met 2 meter diepte (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1).

De vrijkomende en zintuiglijk niet verontreinigde grond van niet-verdachte locaties uit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld mag op dezelfde wijze beoordeeld worden als de bovenliggende bodemlaag van 1,0 meter diepte tot en met 2 meter diepte.

5.6 Toepassen grond afkomstig van buiten de gemeenten

Grond afkomstig van gebieden van buiten de gemeenten moet altijd zijn gekeurd (zie § 8.2.1) en voldoen aan de toepassingseisen conform het generieke kader van het Besluit (zie hoofdstuk 2, tabel 2.1 en de kaartbijlage 4A en 4B).

De in § 4.3 vastgestelde Lokale Maximale Waarden gelden niet voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie ook § 4.2). Uitzondering hierop vormen Lokale Maximale Waarden die strenger zijn dan het generieke kader van het Besluit. Het betreft strengere toepassingseisen voor grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2 en § 4.3.7 'Toepassen grond en verspreiden onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden') en strengere toepassingseisen voor grond met lood op terreinen met gevoelig bodemgebruik (zie § 4.3.3 'Lokale Maximale Waarden gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen').

5.7 Melden en onderzoeken bij toepassingen van kleine partijen grond (maximaal 50 m³)

Het komt vaak voor dat er bij bijvoorbeeld loonwerkers of de gemeentelijke afdeling voor groenonderhoud kleine partijen grond vrijkomen. Bijvoorbeeld bij (groen-) onderhoudswerkzaamheden of het plaatsen van bomen.

In principe moeten alle toepassingen van kleine partijen grond worden gemeld, behalve partijen schone grond en schone gerijpte baggerspecie met een maximale omvang van 50m³. Ook particulieren zijn vrijgesteld van de meldplicht (zie ook § 9.2.2). Het is echter niet

redelijk om voor alle kleine partijen niet-schone grond een onderzoek (bijvoorbeeld een partijkeuring) te verlangen en bij toepassing deze te melden.

De gemeenten verruimen de vrijstelling voor onderzoek en meldplicht voor een kleine partij grond. De vrijstelling is afhankelijk van de herkomst, de hoeveelheid en het bodemgebruik op de plaats van toepassing. In tabel 5.3 zijn de mogelijkheden voor kleine partijen weergegeven.

Het heeft echter de voorkeur, dat de kleine partijen vrijkomende grond worden verzameld tot maximaal 25 m³ (zie artikel 4.3.2 van de Regeling), bijvoorbeeld in een hiervoor bestemde container. De samengevoegde partijtjes grond moeten vervolgens worden aangeboden aan een erkend bodemintermediair die is gecertificeerd en erkend voor de BRL SIKB 9335^[29x].

Net als met elke andere toepassing van grond moet altijd toestemming verkregen worden van de perceeleigenaar van de ontvangende locatie. Hiermee wordt voorkomen dat er ongecontroleerde stort plaatsvindt.

Ook voor kleine partijen grond geldt dat altijd historisch onderzoek uitgevoerd moet worden om aan te tonen dat de grond afkomstig is van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie (zie § 8.1 en bijlage 8).

Tabel 5.3 Regels voor keuring en melding bij toepassingen van kleine partijen grond.

Grondstroom	Van gebieden waarvan de bodemkwaliteitskaart niet is geaccepteerd of geen bodemkwaliteitskaart is vastgesteld		Van gebieden van de eigen en geaccepteerde bodemkwaliteitskaarten			
	Schone grond		Volgens grondstromenmatrix (bijlage 4) vrij grondverzet		Volgens grondstromenmatrix (bijlage 4) geen vrij grondverzet	
Hoeveelheid	≤50 m ³	>50 m ³	≤50 m ³	>50 m ³	≤25m ³	>25m ³
Keuring?	Nee	Ja	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Nee, tenzij een bepaald bodem-gebruik*	Ja
Melden?	Nee, wel toestemming vragen aan perceel-eigenaar	Ja, zie § 9.2	Nee, wel toestemming vragen aan perceel-eigenaar	Ja, zie § 9.2	Ja, zie § 9.2**	
Beperking bij de toepassing?	Bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3 en er mag geen sprake zijn van een voor bodemverontreiniging verdachte locatie				Binnen de zone en bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3	Afhankelijk van keuringsresultaten en bepalingen uit § 5.1 t/m § 5.3

* Als een partij afkomstig is uit de bodemkwaliteitszones 'B1./O1.' en 'B4./O4.' 'B7.', 'B8.', of de toepassingslocatie heeft of krijgt een bestemming Plaatsen waar kinderen spelen of moes-/volkstuin(complex) (zie § 4.3.3), dan kan de toepassing alleen plaatsvinden na een partijkeuring of een gepaste strategie uit de NEN 5740 en waaruit blijkt dat deze voldoet aan de gestelde toepassingseis of Lokale Maximale Waarde.

** Als na een keuring blijkt dat het schone grond betreft, hoeft er geen melding plaats te vinden.

5.8 Toepassen van grond in een grootschalige bodemtoepassing

De toepassing van grond in een grootschalige bodemtoepassing is beschreven in § 2.1.1 van bijlage 2. De initiatiefnemer van de grootschalige bodemtoepassing neemt in de planfase contact op met de Omgevingsdienst Rivierenland. Per situatie worden de uitgangspunten voor grootschalige bodemtoepassingen in overleg tussen de initiatiefnemer en de Omgevingsdienst Rivierenland vastgelegd.

Afhankelijk van de beoordeling van de Omgevingsdienst Rivierenland moet de initiatiefnemer aantonen dat de grond die wordt verwerkt in de kern van de grootschalige bodemtoepassing maximaal de kwaliteitsklasse 'Industrie' heeft en voldoet aan de emissietoetswaarden, die zijn opgenomen in bijlage B (tabel 1) van de Regeling, zodat wordt voorkomen dat er onaanvaardbare uitloging van stoffen naar de onderliggende bodemlaag kan plaatsvinden. Ook moet worden aangetoond dat de grond die wordt verwerkt in de leeflaag van de grootschalige bodemtoepassing voldoet aan de toepassingseisen van de locatie waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd. De kwaliteit van de grond die in de leeflaag wordt toegepast moet voldoen

aan de generieke toepassingseisen, of aan de vastgestelde Lokale Maximale Waarden (de gebiedsspecifieke toepassingseisen, zie § 4.3).

In de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950', 'B8. Wegbermen buitengebied' worden relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met zware metalen en/of PAK aangetoond. In bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden' komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met bestrijdingsmiddelen voor. De gemeenten stellen daarom strenger beleid, dan het generieke kader van het Besluit, vast voor grond die vanuit deze bodemkwaliteitszone in een grootschalige bodemtoepassing wordt toegepast. Grond vanuit deze bodemkwaliteitszone moet voorafgaand aan de toepassing worden gekeurd (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de keuringsresultaten en de toets aan de emissietoetswaarden mag de grond worden toegepast of moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Als de gemiddelde waarden van een bodemkwaliteitszone voldoen aan de emissietoetswaarden, dan is het toegestaan dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt mag worden als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van grond die wordt toegepast in een grootschalige bodemtoepassing. Voorwaarden die hierbij gelden zijn:

- De grond is afkomstig van een gezoneerd gebied (zie hoofdstuk 2 voor de niet gezoneerde gebieden).
- De grond is afkomstig van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie (zie § 8.1).
- De grond die wordt toegepast voldoet aan het maximaal percentage bodemvreemd materiaal zoals is omschreven in § 5.1 en bijmenging van asbest (zie § 5.2).

In § 4.3.2 zijn strengere eisen gesteld aan grootschalige bodemtoepassingen in grondwaterbeschermingsgebieden.

Toepassen PFAS-houdende grond

De PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in de kern van de grootschalige bodemtoepassing **boven grondwaterniveau**¹⁸ moet voldoen aan de toepassingswaarden voor de bodemfunctieklassen 'Wonen' en 'Industrie':

- PFOA: 7,0 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 3,0 µg/kg ds.

De PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in het lichaam van de grootschalige bodemtoepassing **onder grondwaterniveau**¹⁹ moet voldoen aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden:

- PFOA: 1,9 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 1,4 µg/kg ds.

Oók moet worden aangetoond dat de PFAS-houdende grond die wordt verwerkt in de leeflaag van de grootschalige bodemtoepassing voldoet aan de toepassingseisen van de locatie waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd. De kwaliteit van de

¹⁸ Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'boven grondwaterniveau': tot ten hoogste 1 meter onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast.

¹⁹ Voor gebieden met een hoge grondwaterstand geldt in plaats van 'onder grondwaterniveau': Op een diepte van 1 meter en meer onder het maaiveld. Als de grond als gevolg van zetting op termijn in de verzadigde zone terecht komt, wordt de grond geacht boven het grondwater te zijn toegepast.

PFAS-houdende grond die in de leeflaag wordt toegepast moet voor PFAS-verbindingen voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).

5.9 Toepassen van grond uit een tijdelijke opslag

Het toepassen van grond uit een tijdelijke opslag moet in de meeste situaties voorafgegaan worden door een partijkeuring (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de resultaten van de partijkeuring (en mogelijk aanvullende bepalingen uit § 5.1 en § 5.2) mag de grond worden toegepast. De gemeenten staan toe dat de bodemkwaliteitskaart, of een geaccepteerde bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2), als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond mag worden gebruikt, als wordt aangetoond dat de grond:

1. afkomstig is van een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie (volgend uit historisch onderzoek; zie § 8.1); én
2. afkomstig is uit een bodemkwaliteitszone van de eigen of van een geaccepteerde bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2); én
3. niet tussentijds is bewerkt (bijvoorbeeld samengevoegd met andere partijen grond).

Als aan één of meerdere voorwaarden niet kan worden voldaan, moet een partijkeuring worden uitgevoerd. Als al een partijkeuring is uitgevoerd, dan moet alleen aan de derde voorwaarde worden voldaan.

Samenvoegen van partijen grond mag alleen onder erkenning van de BRL SIKB 9335^[30] of de BRL SIKB 7500^[31].

Splitsen van een partij grond is toegestaan, ook zonder erkenning. Het splitsen moet goed worden gedocumenteerd door de initiatiefnemer. Conform artikel 4.3.1 van de Regeling moet worden vastgelegd:

- de relatie tussen de deelpartij en de oorspronkelijke partij,
- de persoon of instelling welke de splitsing heeft uitgevoerd, en
- de datum waarop de splitsing is uitgevoerd.

Het beschikbare bewijsmiddel blijft geldig voor verschillende gesplitste deelpartijen. Als de grond die wordt toegepast onder certificaat wordt gesplitst, moet rekening worden gehouden met het gestelde in § 6.9 van het BRL 9335 – protocol 9335-1^[32].

Als partijen herbruikbare grond illegaal zijn samengevoegd, dan moet een bedrijf dat is erkend voor het BRL 9335 – protocol 9335-1 worden ingeschakeld om de partij te legaliseren. In § 6.3.5 van het BRL 9335 – protocol 9335-1 is hiervoor een mogelijkheid beschreven.

Dit document ziet expliciet niet toe op het samenvoegen van niet herbruikbare (ernstig verontreinigde) grond met hergebruiksgrond (licht verontreinigd). In dat kader is onderdeel B7 van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 3)^[33] als uitwerking van Hoofdstuk 10 Wet milieubeheer van toepassing.

5.10 Bijzondere omstandigheden bij het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond

5.10.1 Van de bodemkwaliteitskaart uitgesloten locaties en gebieden en grond vanuit oude categorie-1 werken

In de gemeenten zijn een aantal locaties en gebieden uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart. Deze locaties en gebieden zijn in hoofdstuk 2 gespecificeerd. Voor de gebieden die zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart geldt het generieke kader van het Besluit. Dit betekent dat:

- het toepassen van grond vanuit deze locaties of gebieden voorafgegaan moet worden door een partijkeuring (zie § 8.2.1).
- als grond op deze locaties of gebieden toegepast wordt, de ontvangende bodem onderzocht moet worden met een verkennend bodemonderzoek (zie § 8.2.2). Alleen de ontvangende bodemlaag waarop de grond wordt toegepast moet worden onderzocht.

De kwaliteit van de toe te passen grond moet enerzijds voldoen aan de maximale waarden van de functie die voor de ontvangende bodem is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart (zie kaartbijlage 1). Anderzijds moet de kwaliteit van de toe te passen grond van een vergelijkbare of betere kwaliteit zijn als die van de ontvangende bodem. Op basis van de systematiek van het generieke kader van het Besluit wordt de toepassingseis bepaald. Deze wordt vastgesteld op basis van de bodemfunctie en de kwaliteit van de ontvangende bodem waarbij de meest strenge eis leidend is. Dus als de bodemkwaliteit in de klasse 'Wonen' valt en de bodemfunctie is 'Industrie', dan is de toepassingseis kwaliteitsklasse 'Wonen' (zie ook bijlage 1, kopjes 'Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem' en 'Toetsing toepassen van grond'). Grond vanuit oude categorie-1 werken (volgens het voormalige Bouwstoffenbesluit) die elders nuttig wordt toegepast moet altijd worden gekeurd (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de keuringsresultaten mag de grond worden toegepast.

5.10.2 Gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart bij een al onderzochte locatie

De toe te passen grond en/of de ontvangende bodem kan al eerder zijn onderzocht. In de onderstaande paragrafen is aangegeven hoe hiermee om te gaan. Bij alle eerder uitgevoerde onderzoeken geldt, dat in de periode tussen het onderzoek en de melding van het toepassen van grond geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden. Bij twijfel beslist de Omgevingsdienst Rivierenland of het bewijsmiddel gebruikt mag worden.

Uitgevoerde specifiek onderzoek van de NEN 5740 of partijkeuring

De mogelijkheid bestaat dat op een locatie van ontgraving een specifiek onderzoek van de NEN 5740²⁰ of een partijkeuring (BRL 1000 – protocol 1001^[34]) is uitgevoerd. Als het onderzoek of de partijkeuring voldoet aan de vereisten voor een bewijsmiddel uit het Besluit (zie § 8.2.1) en representatief is voor de meest recente (terrein)situatie, dan moet dit onderzoek worden gebruikt als bewijsmiddel. Zo'n onderzoek geeft een beter beeld van de grondkwaliteit dan de bodemkwaliteitskaart. Het onderzoek is leidend boven de ontgravingskaarten van de bodemkwaliteitskaart.

²⁰ Alleen van de volgende onderzoeksstrategieën kan gebruik worden gemaakt: TOETS-S, TOETS-S-GR en KEU-I-HE.

Uitgevoerd NEN 5740 onderzoek en toepassen grond

Als op de ontgravingslocatie al een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 is uitgevoerd, bijvoorbeeld ter plaatse van een voor bodemverontreiniging verdachte locatie, geldt het volgende:

Als het bodemonderzoek nog representatief is voor de meest recente (terrein)situatie én de gehalten van de stoffen voldoen aan de gebiedseigen kwaliteit (de 90-percentielwaarde²¹ van de betreffende bodemkwaliteitszone; zie bijlage 7b), dan hoeft er geen aanvullende partijkeuring plaats te vinden. De ontgravingskaart mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de elders toe te passen grond. Het bodemonderzoek wordt hierbij als aanvullend 'bewijsmiddel' gebruikt.

Als één van de parameters in het bodemonderzoek van de mengmonsters of individueel geanalyseerde monsters hoger is dan de gebiedseigen kwaliteit (de 90-percentielwaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone) dan wordt de ontgraven grond als afwijkend gezien en moet een partijkeuring worden uitgevoerd om de bodemkwaliteit te bepalen.

Voor (voormalige) boomgaarden geldt dat er een bodemonderzoek en eventueel een partijkeuring moet worden uitgevoerd op bestrijdingsmiddelen, conform tabel 8.1 uit § 8.2.1.

Uitgevoerd NEN 5740 onderzoek en kwaliteit ontvangende bodem

Als uit een bodemonderzoek, uitgevoerd volgens de NEN 5740, blijkt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem slechter of juist beter is dan de bodemkwaliteitsklasse zoals die voor de bodemkwaliteitszone is vastgesteld, waarin de locatie is gelegen, geldt (ongeacht de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en mogelijk gevolgen voor de toepassingseis) de toepassingseis zoals deze is weergegeven op de toepassingskaarten.

5.10.3 Toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag, leeflaag in een sanering

Op een saneringslocatie is de Wet bodembescherming bepalend. Grond kan binnen de saneringslocatie worden herschikt.

Als grond van buiten de saneringslocatie op de saneringslocatie nuttig wordt toegepast, dan gelden dezelfde eisen als voor het toepassen van grond in de bodemkwaliteitszone waarin de saneringslocatie is gelegen. Voor grond, afkomstig vanuit het bodembeheergebied (zie § 4.2), gelden de gebiedsspecifieke toepassingseisen (zie de kaartbijlagen 5A en 5B). Voor grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2), gelden de generieke toepassingseisen (zie de kaartbijlagen 4A en 4B). Mogelijk zijn ook de aanvullende bepalingen uit § 5.1 en § 5.2 van toepassing.

De grond die wordt toegepast als aanvulgrond van de saneringsput, of als ophooglaag/leeflaag in een sanering in woongebieden minimaal 1 meter dik, moet ook

²¹ 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit. Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

worden gemeld bij het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).

5.10.4 Provinciale beschermingsgebieden

In het bodembeheergebied liggen provinciale beschermingsgebieden. Voorbeelden hiervan zijn monumenten voor archeologie/cultuurhistorie en aardkundige monumenten en waardevolle gebieden, waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, habitatgebieden en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland. De ligging van deze gebieden is te raadplegen op de website van de provincie Gelderland:

<https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers>.

Binnen deze gebieden mag alleen grond met de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarden - AW2000)' worden toegepast (zie bijlage 7a). Dit moet worden aangetoond met een partijkeuring, onder voorwaarden is geen partijkeuring noodzakelijk (zie § 8.2.1). Overigens is de Omgevingsverordening (zie § 2.3 van bijlage 2) in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden leidend voor het toepassen van grond en baggerspecie. Als deze wordt aangepast en vastgesteld door Provinciale Staten, dan geldt het aangepaste beleid.

5.11 Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit

Volgens het Activiteitenbesluit moet een bedrijf met bodemverontreinigende activiteiten een nulsituatie-onderzoek uitvoeren. Als het betreffende bedrijf haar activiteiten staakt, moet een eindsituatie-onderzoek worden uitgevoerd. De resultaten van het eindsituatie-onderzoek worden vergeleken met die van het nulsituatie-onderzoek. Op deze manier kan worden nagegaan of de plaatsgevonden bedrijfsactiviteiten tot een verslechtering van de bodemkwaliteit hebben geleid.

Het komt wel eens voor dat de nulsituatie in het verleden niet is vastgelegd. Volgens het Activiteitenbesluit moeten in die situatie de resultaten van het eindsituatie-onderzoek voldoen aan de maximale waarden van de klasse Achtergrondwaarde (AW2000). De gemeenten staan het echter toe dat bij het niet aanwezig zijn van een nulsituatie-onderzoek voor een activiteit dat in het verleden is gestart, de bodemkwaliteitskaart mag worden gebruikt bij de interpretatie van de resultaten van het eindsituatie-onderzoek. In sommige gebieden kan met de bodemkwaliteitskaart worden aangetoond dat het verwijderen van een verontreiniging tot aan de Achtergrondwaarde (AW2000) niet realistisch is. Een bepaalde stof kan namelijk diffuus verhoogd voorkomen in een gebied. Het eindsituatieonderzoek kan dan worden getoetst aan de gemiddelden van de bodemkwaliteitszone waarin de locatie is gelegen, of aan de Achtergrondwaarde (AW2000) als het gemiddelde van een stof lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is vastgesteld.

De bodemkwaliteitskaart zelf mag nooit in de plaats van een nul- of eindsituatie-onderzoek worden gebruikt.

5.12 Nieuwe onderkende verontreinigingsbronnen

Door de jaren heen worden er nieuwe verontreinigingsbronnen en bijbehorende stoffen "ontdekt". Bijvoorbeeld medicijnresiduen die na menselijke of dierlijke inname (via lozingen) in grond en grondwater terecht kunnen komen, nieuwe bestrijdingsmiddelen die minder afbreekbaar zijn dan werd verwacht, et cetera. De beleidsontwikkelingen hierover worden gevolgd en zo nodig leiden die tot bijstelling van deze nota bodembeheer.

5.13 Voorkomen verspreiden plaagsoorten (flora) bij grondverzet

Bij het toepassen van grond speelt naast de chemische kwaliteit van de grond sinds enige tijd ook de verspreiding van zogenaamde plaagsoorten (flora) een steeds belangrijke rol. Een voorbeeld hiervan is de Japanse duizendknoop. Deze uitheemse plant brengt door de groei van haar wortels schade toe in het stedelijk gebied (aan infrastructuur, oevers, waterkeringen en funderingen), maar verdrukt ook onze inheemse flora. Om deze redenen willen de gemeenten de verspreiding van deze plaagsoorten, bijvoorbeeld door grondverzet en het toepassen van grond, voorkomen.

Momenteel zijn de gemeenten in afweging of speciaal beleid hiervoor wordt opgesteld. Als dit beleid is opgesteld volgen de gemeenten dit beleid. Totdat gemeentelijk beleid is opgesteld, moet bij graafwerkzaamheden, het (tijdelijk) opslaan van grond en toepassen van grond aandacht worden besteed aan het (eventueel) voorkomen van plaagsoorten (flora). Dit kan bijvoorbeeld door tijdens de terreininspectie voorafgaand aan het grondverzet hier aandacht aan te besteden. Er is een landelijk protocol omgaan met Aziatische duizendknopen^[35] opgesteld. Hierin is onder andere ingegaan op het herkennen van de duizendknoop, het voorkomen van verspreiding en het omgaan met de duizendknoop in diverse situaties. Ook bestaat er voor (graaf)werkzaamheden een beslisboom die is opgenomen op de website 'Bestrijding duizendknoop':

<https://bestrijdingduizendknoop.nl/>. Als een plaagsoort (flora) ter plaatse van graafwerkzaamheden en het tijdelijk opslaan van grond aanwezig is, kunnen mogelijk aanvullende maatregelen worden genomen. Hiervoor moet contact op worden genomen met de gemeente waar de werkzaamheden plaatsvinden.

Als een plaagsoort (flora) in de toe te passen grond aanwezig is, of mogelijk aanwezig kan zijn, is het niet toegestaan de grond te hergebruiken/toe te passen. De grond moet op een gepaste wijze, waardoor geen verwaaiing van de grond kan plaatsvinden, worden getransporteerd naar een erkende verwerker van invasieve exoten. Een lijst van dit soort verwerkers is opgenomen op de website van Branche Vereniging Organische Reststoffen: <https://bvor.nl/invasieve-exoten/>.

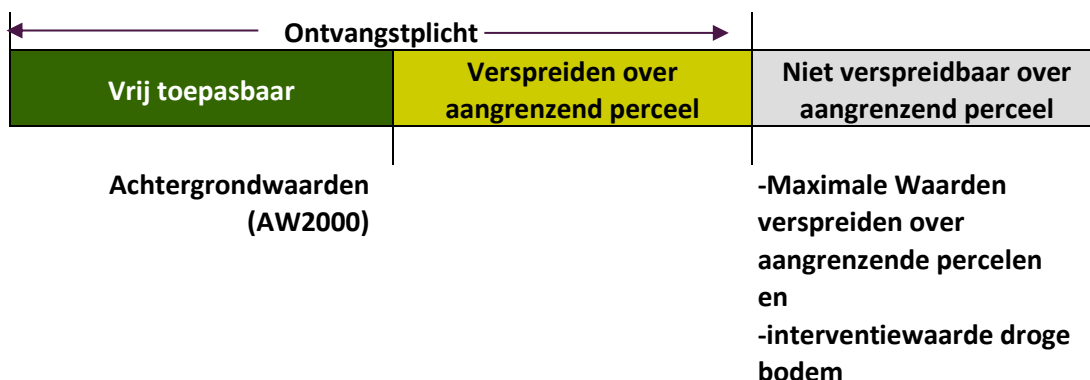
6 De uitwerking van het beleid voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie

6.1 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam

Voor het verspreiden van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam is de waterkwaliteitsbeheerder het bevoegde gezag. Hiervoor moet contact worden opgenomen met (binnendijs) het Waterschap Rivierenland, <https://www.waterschaprivierenland.nl> of (buitendijs: uiterwaarden en bergingsgebieden van grote rivieren) Rijkswaterstaat, <https://www.rijkswaterstaat.nl>.

6.2 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op een aangrenzend perceel

In de Waterwet en de Keur van waterschappen is geregeld dat de aangrenzende percelen van watergangen een ontvangstplicht hebben. Voorafgaand aan het verspreiden van de onderhoudsbaggerspecie over het aangrenzend perceel moet de kwaliteit van de baggerspecie worden getoetst. Bij de normstelling van deze toets wordt rekening gehouden met de milieueffecten van meerdere stoffen tegelijk. De Maximale Waarden voor het verspreiden van baggerspecie op aangrenzende percelen zijn opgenomen in tabel 2 uit bijlage B van de Regeling. De normstelling is geschematiseerd in figuur 6.1.

Figuur 6.1. Normstelling voor verspreiding van baggerspecie over aangrenzende percelen.

Voor het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie over aangrenzende percelen gelden de volgende voorwaarden:

- Voor onderhoudsbaggerspecie waarvan de kwaliteit voldoet aan de Maximale Waarden voor verspreiden van baggerspecie over het aangrenzende perceel en de interventiewaarden droge bodem geldt de ontvangstplicht.
- De baggerspecie mag tot aan de perceelgrens worden verspreid.
- Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit van de ontvangende bodem.
- De verspreiding over aangrenzende percelen hoeft niet te worden gemeld.

In bijlage 1 onder het kopje 'aangrenzend perceel' is nader ingegaan op de definitie van 'aangrenzend perceel' en toekomstige ontwikkelingen binnen het Besluit hierbij. In een aantal situaties mag baggerspecie worden verspreid naar percelen die niet aan de watergang grenzen. Dit is beschreven in § 6.3.

Conform de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland is het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzend perceel (volgens het generiek kader van het

Besluit) in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden toegestaan binnen 20 meter van de watergang waar de baggerspecie uit afkomstig is. Voorwaarden hierbij zijn:

- De baggerspecie moet zijn onderzocht conform de NEN 5720.
- De toetsingsresultaten van het waterbodemonderzoek moeten voldoen aan de msPAF-toets ('verspreidbaar').

Voor weilanddepots, een vorm van tijdelijke opslag van baggerspecie, gelden aanvullende eisen:

- De kwaliteit van de baggerspecie moet voldoen aan de Maximale waarden voor verspreiding over aangrenzende percelen.
- De tijdelijke opslag mag maximaal drie jaar duren.
- De tijdelijke opslag met de voorziene duur en eindbestemming wordt vijf dagen van tevoren gemeld.
- De tijdelijk opgeslagen baggerspecie moet vanaf het weilanddepot in een nuttige toepassing worden gebracht, waarbij verspreiding van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam is uitgezonderd als nuttige toepassing.

Voor verdere informatie over het verspreiden van baggerspecie wordt hier verstaan met een verwijzing naar het 'Handvat verspreiden baggerspecie'^[36].

Verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie op het aangrenzend perceel en tijdelijke opslag in weilanddepot (generiek beleid)

Voor het verspreiden van baggerspecie uit watergangen op aangrenzende percelen of in een weilanddepot (artikel 35, onder f, Besluit) gelden de toepassingswaarden uit het 'Tijdelijk Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie':

- PFOA: 7,0 µg/kg ds.
- Alle andere PFAS-verbindingen: 3,0 µg/kg ds.

Ook met deze toepassingswaarden komt het uitgangspunt van stand-still niet in het geding. Omdat de baggerspecie in een watergang daarin door afspoeling van grond van de aangrenzende terreinen is terechtgekomen, zal de baggerspecie over het algemeen dezelfde kwaliteit hebben als de landbodem waarop de baggerspecie wordt toegepast. Daarom is het bij al uitgevoerde onderzoeken niet altijd nodig om de kwaliteit van de baggerspecie te bepalen. Wel wordt aangeraden om bij nieuw uit te voeren waterbodemonderzoek een aantal representatieve metingen te doen om te controleren of er geen sprake is van onverwacht hoge waarden van PFAS in de baggerspecie. Dit kan duiden op een voor de watergang niet-representatieve verontreiniging als gevolg van een puntbron. Door het toepassen van baggerspecie waarin uitschieters van PFAS zijn aangetroffen, zal de bestaande bodemkwaliteit verslechteren. Deze lokaal sterker verontreinigde baggerspecie mag daarom niet worden toegepast.

Voor onderzoeken naar de kwaliteit van baggerspecie die na 8 juli 2019 (de datum waarop het tijdelijk handelingskader van kracht werd) zijn uitgevoerd, is het wenselijk om een representatief aantal waterbodemonsters ook op PFAS te analyseren. Dit geldt ook voor nog uit te voeren waterbodemonderzoeken. Gecontroleerd moet worden of er eventueel sprake is van onverwacht hoge gehalten aan PFAS-verbindingen. Dit is niet nodig als de waterbeheerder, in afstemming met de Omgevingsdienst Rivierenland, heeft aangetoond dat de PFAS-gehalten in de baggerspecie in zijn beheergebied ruimschoots aan de toepassingswaarden voldoen.

Voor het toepassen van baggerspecie uit watergangen op de kant is het in het kader van de dubbele toets die normaal gesproken voor toepassen op de landbodem geldt, niet nodig om de bodemkwaliteit vast te stellen. Dit heeft geen toegevoegde waarde omdat de uitkomsten voor het mogen toepassen geen relevante informatie opleveren. Het uitgangspunt is namelijk dat de baggerspecie als afgespoelde grond weer op de landbodem kan worden toegepast zonder dat dit tot verslechtering leidt.

Het voorgaande komt overeen met de huidige praktijk bij het onderhoud van watergangen door waterschappen waarbij periodiek baggerspecie op de kant wordt gezet. Deze praktijk kan dus doorgang vinden.

6.3 Verspreiden van onderhoudsbaggerspecie binnen de gemeenten (gebiedsspecifiek beleid)

6.3.1 Inleiding

In het Besluit geldt, voor het verspreiden van ongerijpte baggerspecie op het aangrenzend perceel, een risicogrens als maximale norm voor de kwaliteit van de te verspreiden baggerspecie (de zogenaamde msPAF methode). Deze toets geldt alleen bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie op percelen direct grenzend aan de watergang van herkomst. In regio Rivierenland is echter vaak geen of onvoldoende ruimte voor het verspreiden van deze specie op de aangrenzende percelen. Hierdoor wordt deze baggerspecie vaak onnodig afgevoerd naar een verwerker, terwijl milieuhygiënisch er geen bezwaar is deze bagger te verspreiden en er vraag is naar deze baggerspecie bij agrariërs. De baggerspecie wordt door hen gebruikt voor algehele bodemverbetering.

In 2010 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de kwaliteit van de vrijkomende baggerspecie in regio Rivierenland^[37]. Dit onderzoek is uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de kwaliteit van de bagger overeenkomt met de voor de landbodem gestelde normen. Hieruit blijkt dat 80% van de meetresultaten voldoet aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)' en meer dan 95% van de metingen in de kwaliteitsklasse 'Wonen'. De stoffen minerale olie, PAK, DDE/DDD en in mindere mate koper komen vaker verhoogd voor tot boven de kwaliteitsklasse 'Wonen'. Deze verhogingen zijn vermoedelijk het gevolg van verschillende diffuse en puntbronnen (lozingen, landbouw en scheepvaart) die de waterbodem hebben verontreinigd.

Om de mogelijkheden van verspreiding van baggerspecie te kunnen vergroten, hebben de gemeenten de definitie van de term 'aangrenzend perceel' verruimd en Lokale Maximale Waarden gedefinieerd voor het verspreiden van ongerijpte baggerspecie.

6.3.2 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het verspreiden van ongerijpte baggerspecie

Baggerspecie mag onder bepaalde voorwaarden worden verspreid over aangrenzende percelen (zie § 6.2). Om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen verspreiden of tijdelijk te kunnen opslaan, verruimen de gemeenten de definitie voor aangrenzend perceel als volgt:

'Baggerspecie mag worden verspreid of in een weilanddepot tijdelijk worden opgeslagen binnen het gehele beheergebied als de baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde bodembeheergebied.'

Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- Voor het verspreiden van baggerspecie uit stedelijk gebied in landelijk gebied gelden de Lokale Maximale Waarden (zie § 6.3.4). De PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingswaarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).
- Voor het verspreiden van baggerspecie naar stedelijk groen²² gelden de Lokale Maximale Waarden (zie § 6.3.4). De PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingswaarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81).
- Deze verruiming geldt niet voor bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden).

6.3.3 Verruiming definitie aangrenzend perceel bij het tijdelijk opslaan van (ongerijpte) onderhoudsbaggerspecie in een weilanddepot

Baggerspecie mag onder bepaalde voorwaarden worden verspreid over aangrenzende percelen (zie § 6.2). Een weilanddepot is een vorm van tijdelijke opslag van (ongerijpte) baggerspecie op een perceel, aangrenzend aan de watergang waaruit de baggerspecie afkomstig is. Om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen verspreiden of tijdelijk te kunnen opslaan, verruimen de gemeenten de definitie voor aangrenzend perceel als volgt:

‘Baggerspecie mag worden verspreid of in een weilanddepot tijdelijk worden opgeslagen binnen het gehele beheergebied als de baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde bodembeheergebied.’

De voorwaarden bij het tijdelijk opslaan van baggerspecie in een weilanddepot zijn:

- Het weilanddepot is niet gelegen in een bodembeschermingsgebieden (Natuurnetwerk Nederland, habitatgebieden en waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden).
- De baggerspecie moet zijn onderzocht conform de NEN 5720.
- De toetsingsresultaten van het waterbodemonderzoek moeten voldoen aan de msPAF-toets (‘verspreidbaar’). De in de § 6.3.4 vermelde uitzondering voor baggerspecie uit stedelijk gebied voor PAK en minerale olie geldt hier niet.
- De opslag mag maximaal drie jaar duren.
- De opslag met de voorziene duur en eindbestemming wordt minimaal vijf werkdagen van te voren gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).
- De tijdelijk opgeslagen baggerspecie moet vanuit het weilanddepot in een nuttige toepassing worden aangebracht. Het ophogen van landbouw- en natuurgronden met het oog op het verbeteren van de (bodem)gesteldheid wordt als een nuttige toepassing beschouwd. Het verspreiden van de baggerspecie in oppervlaktewater wordt niet als een nuttige toepassing gezien.
- Voor het inrichten van een weilanddepot voor baggerspecie moet, afhankelijk van het plaatselijke bestemmingsplan in de gemeenten een omgevingsvergunning (vroeger aanlegvergunning) worden aangevraagd (artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Afhankelijk van de locatie is ook een ontheffing noodzakelijk van het daar geldende bestemmingsplan.

²² Bijvoorbeeld parken, plantsoenen en terreinen voor recreatief gebruik.

Bij weilanddepots is geen toetsing aan de ontvangende bodemkwaliteit nodig. Daarentegen moet (historische) informatie worden achterhaald waaruit blijkt dat de het weilanddepot niet verdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging.

6.3.4 Lokale Maximale Waarden verspreiden van ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering

Om aan de vraag naar baggerspecie gehoor te geven en ook te voldoen aan de gestelde doelen van zelfvoorzienendheid, hebben de gemeenten Lokale Maximale Waarden gedefinieerd om vrijkomende baggerspecie in een groter gebied te kunnen hergebruiken. Omdat uit waterbodemonderzoeken is gebleken dat baggerspecie uit het buitengebied veelal schoner is dan de bagger vrijkomend uit het stedelijk gebied, zijn hiervoor verschillende toepassingseisen opgesteld.

Voor het verspreiden van baggerspecie uit het stedelijk gebied geldt dat:

- een waterbodemonderzoek conform de NEN 5720 moet worden uitgevoerd;
- de baggerspecie bij toepassing op stedelijk groen²³ moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)';
- de baggerspecie bij toepassing in het landelijk gebied moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)', uitgezonderd de organische parameters PAK en minerale olie waarvoor respectievelijk een gehalte van 4,5 mg/kg ds en 500 mg/kg ds (gecorrigeerd voor standaardbodem) geldt.

N.B. Deze verruiming geldt niet bij het verspreiden van baggerspecie in bodembeschermingsgebieden (waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden -zie § 4.3.2-, Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden).

Door de extra toetsnormen voor PAK en minerale olie wordt rekening wordt gehouden met het feit dat stedelijk bagger vaak verontreinigd is met PAK en minerale olie, maar wordt voorkomen dat de ontvangende bodem verontreinigd raakt met deze stoffen vanuit het stedelijk gebied. De gehalten van deze stoffen reduceren in de tijd door biologische afbraak mits de bagger niet in te dikke lagen wordt toegepast²⁴ (zie ook § 6.3.5).

De kwaliteit van PFAS-verbindingen in de te verspreiden ongerijpte baggerspecie uit stedelijk gebied moet voldoen aan de gedefinieerde Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.7, tabel 4.2, blz. 33/81). Bij verspreiding op direct aangrenzende percelen gelden de normen uit het generieke beleid.

²³ Bijvoorbeeld parken, plantsoenen en terreinen voor recreatief gebruik.

²⁴ Uit een onderzoek van Alterra, dat is gepubliceerd in het vakblad Bodem (nummer 5 van oktober 2009) blijkt dat door biologische afbraak de concentraties aan minerale olie en PAK in een periode van 5 jaar minimaal 70-80% reduceren. Voorwaarde hierbij is dat er alleen snelle biologische afbraak plaatsvindt in zuurstofrijke omstandigheden.

6.3.5 Aanvullende eisen voor baggerspecie uit het buitengebied en uit het stedelijke gebied

Verder gelden voor zowel baggerspecie uit het buitengebied als baggerspecie uit het stedelijk gebied de volgende eisen:

- De baggerspecie afkomstig uit het stedelijk gebied mag in diktes van maximaal 15 cm worden verspreid/toegepast.
- De baggerspecie afkomstig uit het buitengebied mag in diktes van maximaal 30 centimeter worden verspreid/toegepast.
- De beoogde toepassing wordt minimaal vijf werkdagen van te voren gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie § 9.2.1).
- De baggerspecie moet afkomstig zijn uit de watergangen die zijn gelegen in regio Rivierenland.
- De baggerspecie mag alleen op de percelen in de gemeenten voor grondverbetering worden toegepast.
- Voor de toepassing van baggerspecie buiten de aangrenzende percelen geldt geen ontvangstplicht; de perceeleigenaar van het perceel waarop de baggerspecie wordt toegepast moet dan altijd toestemming geven.
- De initiatiefnemer van het baggerwerk (de ontdoener) moet aan de perceeleigenaar (de ontvanger) kwaliteitsgegevens overleggen.
- Baggerspecie uit onverdachte watergangen (watergangen niet zijnde verdachte watergangen zoals gedefinieerd in bijlage 1) hoeft niet te worden onderzocht. Wél moet worden aangetoond dat het een onverdachte watergang betreft.
- De kwaliteit van de te toe te passen baggerspecie uit de overige watergangen is bepaald met een waterbodemonderzoek volgens de NEN 5720 (inclusief verdachtheid op asbest) of een partijkeuring conform § 8.2.1.

De toe te passen en onderzochte baggerspecie uit het stedelijk gebied moet voldoen aan de maximale waarden en rekenregels van de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000)', uitgezonderd de organische parameters PAK en minerale olie waarvoor respectievelijk een gehalte van 4,5 mg/kg ds en 500 mg/kg ds (gecorrigeerd voor standaardbodem) geldt. Als aanvullende voorwaarde geldt dat de baggerspecie in diktes van maximaal 15 cm mag worden verspreid/toegepast. Deze verruiming geldt niet bij het verspreiden van baggerspecie in bodembeschermingsgebieden (waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden -zie § 4.3.2-, Natuurnetwerk Nederland en habitatgebieden).

7 Het toepassen van grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Een bodemkwaliteitskaart mag alleen worden gebruikt bij grondstromen tussen locaties die onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart. Dit geldt zowel voor de ontgravings- als de toepassingslocatie en moet worden aangetoond met een historisch onderzoek (zie § 8.1). Hiermee wordt voorkomen dat sterk verontreinigde grond wordt afgegraven en elders (ongewenst) wordt toegepast en/of dat een eventuele sterke grondverontreiniging illegaal wordt afgedekt. Een tweede basisprincipe is dat grond nuttig toegepast moet worden (zie ook § 2.1.1 van bijlage 2). Het is niet toegestaan om zich van grond te ontdoen als deze niet naar een erkend verwerker wordt getransporteerd. Vanaf het moment van ontgraven tot aan het moment van verwerking wordt de grond als afvalstof gezien. Dit geldt óók voor schone grond.

Als aan voor genoemde basisprincipes is voldaan, werkt de bodemkwaliteitskaart als volgt:

- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' (groen op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag overal worden toegepast.
- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse 'Wonen' (oranje/bruin op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag zonder partijkeuring worden toegepast in gebieden waarvan de toepassingseis de kwaliteitsklasse 'Wonen' of 'Industrie' is (respectievelijk oranje/bruin en roze/rood op de toepassingskaart van kaartbijlage 5A en 5B).
- De ontgraven grond uit gebieden met een kwaliteit vallend in de te verwachten ontgravingskwaliteitsklasse 'Industrie' (roze/rood op de ontgravingskaarten van kaartbijlage 3A en 3B) mag zonder partijkeuring worden toegepast in gebieden waarvan de toepassingseis de kwaliteitsklasse 'Industrie' is (roze/rood op de toepassingskaart van kaartbijlage 5A en 5B).

De bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950' en 'B8. Wegbermen in het buitengebied' vallen in de kwaliteitsklasse 'Industrie', maar hebben een relatief slechtere bodemkwaliteit dan de andere bodemkwaliteitszones in de gemeenten. In de grond komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met zware metalen en PAK voor die onderdeel vormen van de diffuse bodemkwaliteit. Hetzelfde geldt voor de bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden'. Hier komen relatief vaak (sterk) verhoogde gehalten met bestrijdingsmiddelen voor. Daarom hebben de gemeenten strenger beleid opgesteld (zie § 4.3.4, § 4.3.5 en § 5.4). Grond vanuit deze bodemkwaliteitszones moet voorafgaand aan de beoogde toepassing worden onderzocht (zie § 8.2.1). Afhankelijk van de onderzoeksresultaten mag de grond worden toegepast of moet worden getransporteerd naar een erkend verwerker.

Als de toe te passen grond is gekeurd volgens de gestelde eisen van het Besluit, is de in de partijkeuring vastgestelde kwaliteit leidend (zie § 5.10.2).

Als uit een bodemonderzoek blijkt dat alle analyseresultaten voldoen aan de 90-percentielwaarde²⁵ van de betreffende bodemkwaliteitszone (zie bijlage 7b), mag de bodemkwaliteitskaart met het bodemonderzoek als aanvullend bewijsmiddel worden gebruikt voor de grond die elders nuttig wordt toegepast (zie § 5.10.2).

Als uit een bodemonderzoek blijkt dat de kwaliteit van de ontvangende bodem slechter is dan de bodemkwaliteitsklasse zoals die voor de bodemkwaliteitszone is vastgesteld, waarin de locatie is gelegen, geldt (ongeacht de vastgestelde bodemkwaliteitsklasse en mogelijk gevolgen voor de toepassingseis) de toepassingseis zoals deze is weergegeven op de toepassingskaarten (zie § 5.10.2).

Grond van buiten het bodembeheergebied (zie § 4.2), ook al zijn bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten als bewijsmiddel geaccepteerd, moet voldoen aan de generieke toepassingseisen (kaartbijlage 4A en 4B). Uitzondering hierop zijn de gebieden met strengere Lokale Maximale Waarden ten opzichte van de generieke toepassingseis van het Besluit. In deze gebieden gelden voor toe te passen grond altijd de vastgestelde (strengere) Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.2 en § 4.3.3). Gebiedseigen grond moet voldoen aan de gebiedsspecifieke toepassingseisen (kaartbijlage 5A en 5B).

Bijlage 4 geeft de mogelijkheden van grondstromen binnen en tussen zones weer (grondstromenmatrix). Hierbij moet worden opgemerkt dat deze matrix alleen geldt voor grondstromen tussen locaties die onderdeel uitmaken van de bodemkwaliteitskaart.

²⁵ 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde. De 90-percentielwaarde wordt aangeduid als de gebiedseigen kwaliteit. Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

8 Onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet

8.1 Historisch onderzoek

Voorafgaand aan graafwerkzaamheden of het ontgraven en toepassen van grond moet altijd een historisch onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of de werkzaamheden gaan plaatsvinden op voor bodemverontreiniging niet-verdachte locaties en/of locaties die onderdeel uitmaken van een geldige en binnen de regio Rivierenland geaccepteerde bodemkwaliteitskaart.

Bij graafwerkzaamheden en het tijdelijk opslaan van grond (langer dan 6 maanden en maximaal 3 jaar) moet dit vanwege de Wet bodembescherming, het Besluit bodemkwaliteit en de Arbowetgeving en het werken in en met verontreinigde bodem.

Voor de ontgravingslocatie moet worden achterhaald of

- er geen handelingen worden verricht waardoor een eventuele verontreiniging wordt verminderd of verplaatst (Wet bodembescherming);
- de locatie onderdeel uitmaakt van de bodemkwaliteitskaart; deze mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond (Besluit bodemkwaliteit).

Voor de toepassingslocatie moet worden achterhaald of

- sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Als hiervan sprake is en op die locatie grond wordt toegepast, is immers sprake van het aanbrengen van een leeflaag of het uitvoeren van een sanering in het kader van de Wet bodembescherming. In dat geval moet minimaal een BUS-melding en -evaluatie worden ingediend;
- de locatie onderdeel uitmaakt van de bodemkwaliteitskaart; deze mag dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de toe te passen grond (Besluit bodemkwaliteit).

Het historisch onderzoek moet worden uitgevoerd door het invullen van het 'Vragenformulier historische gegevens' (zie bijlage 8).

De onderzoekslocatie wordt gedefinieerd als zijnde de ontgravings- en toepassingslocatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden inclusief het aangrenzend terrein tot een minimum van 25 meter. Voor een deel van de historische informatie moet contact worden opgenomen met de gemeente Tiel (voor locaties in de gemeente Tiel) of met de Omgevingsdienst Rivierenland. Aanvullend daarop kan een deel van de bodeminformatie ook via het internet aangevraagd/opgezocht worden:

- Gemeente Tiel: gemeente@tiel.nl.
- Landelijk bodemloket: <http://www.bodemloket.nl/kaart>.
- (Voormalige) boomgaarden via de website: <http://www.topotijdreis.nl/>.

Alleen als uit het historisch onderzoek blijkt dat op de terreinen waar de werkzaamheden plaatsvinden geen activiteiten aanwezig zijn (geweest) die de bodem hebben kunnen verontreinigen én de locatie onderdeel uitmaakt van een geldige en binnen regio Rivierenland geaccepteerde bodemkwaliteitskaart, mag een bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de kwaliteit van de grond (zie hoofdstuk 5).

Als alle noodzakelijk historische gegevens al in een eerder onderzoek zijn achterhaald en voldoen aan de bovenstaande voorwaarden, dan mag dat onderzoek worden gebruikt. Wél moet worden geverifieerd of in de periode tussen het onderzoek en de melding van het toepassen van grond geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de bodem/partij grond negatief hebben kunnen beïnvloeden. Bij twijfel beslist de Omgevingsdienst Rivierenland of de onderzoeksgegevens mogen worden gebruikt.

Een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie is in deze nota bodembeheer gedefinieerd als een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank, een halfverharding, een gedempte watergang, een ophooglaag, een bodembedreigende activiteit, afvaldump of een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging.

Bij het toepassen van grond moet ook worden vastgesteld of

- de toepassing van de grond nuttig is (artikel 35 van het Besluit; zie ook § 2.1.1 van bijlage 2, onderdeel 'Nuttige toepassingen van grond');
- de ontgravings- en toepassingslocatie in een zone van de bodemkwaliteitskaart ligt (zie hoofdstuk 2). Is dat niet zo, dan geldt het generieke kader van het Besluit en moet de kwaliteit van de toe te passen grond én van de ontvangende bodem worden vastgesteld (zie § 5.10.1 en § 8.2);
- het grondverzet plaatsvindt in gebieden met bijzondere omstandigheden (zie § 5.10) en of andere Wet- en regelgeving van belang is (zie § 2.1.5 van bijlage 2).

Als de ontgravings- en/of toepassingslocatie nabij het spoor is gelegen, wordt aanbevolen om contact op te nemen met ProRail (www.prorail.nl) om te achterhalen of deze locatie in eigendom is van ProRail of NS-Vastgoed.

8.2 Onderzoek toe te passen grond en ontvangende bodem

8.2.1 Toe te passen grond

De toe te passen grond moet worden gekeurd of zijn onderzocht met een bodemonderzoek volgens de NEN 5740 met een gepaste strategie voor de ontgravingslocatie, als deze grond:

- ontgraven gaat worden uit een zone waarvan de te verwachten ontgravingskwaliteit een mindere kwaliteit heeft dan de toepassingseis van de ontvangende bodem;
- afkomstig is van een uitgesloten gebied van de eigen of geaccepteerde en geldige bodemkwaliteitskaart (zie § 4.2; en § 5.10.1; gespecificeerd in hoofdstuk 2 en de rapportages van de geaccepteerde bodemkwaliteitskaarten);
- wordt toegepast in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2, § 4.3.4 en § 5.10.4). Een toepassing van grond in waterwin- of grondwaterbeschermingsgebieden dient tevens te voldoen aan de aanvullende kwaliteitsbepalingen in de provinciale omgevingsverordening;
- afkomstig is van oude categorie-1 werken (zie § 5.10.1);
- afkomstig is van gebieden waarvan de gemeenten de bodemkwaliteitskaarten niet hebben geaccepteerd (zie § 4.2 en § 5.6).
- afkomstig is uit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' en niet in een onverharde berm wordt toegepast (zie § 4.3.5);
- wordt toegepast op een regionale waterkering als teeltlaag (zie § 4.3.6);
- onvoorziene visuele afwijkingen vertoont (asbest, meer gewichts- of volumeprocent aan bijmenging van bodemvreemde materialen dan de ontvangende bodem, kleur, geur; zie § 5.1);

- afkomstig is uit de bodemkwaliteitszone 'B1./O1. Wonen voor 1950 I', 'B4./O4. Industrie voor 1950' (zie § 5.4);
- afkomstig is uit een tijdelijke opslag en niet aan voorwaarden voldaan kan worden zoals deze in § 5.9 zijn beschreven.

Een partijkeuring moet plaatsvinden conform het BRL 1000 – protocol 1001 of de NEN 5740²⁶ en door een daarvoor gecertificeerd bedrijf dat een ministeriële erkenning heeft. Het bodemonderzoek moet zijn uitgevoerd door een voor het BRL 2000 – protocol 2001^[38] gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft. Als de grond onderzocht wordt op asbest moet het bodemonderzoek ook zijn uitgevoerd door een voor het BRL 2000 – protocol 2018^[39] gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft.

Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

Onderzoek bij toepassing grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B7. (Voormalige) boomgaarden' en/ of kassen (periode 1945-2000)

In verband met heterogeniteit van de bodemverontreiniging op de (voormalige) boomgaarden zal bij grondverzet en herinrichting van een (voormalige) boomgaard een bodemonderzoek op het te ontgraven perceel moeten plaatsvinden om vast te stellen of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (en daarmee te voorkomen dat ernstig verontreinigde grond wordt verspreid). Bij het onderzoek moet de bovenste 50 cm van de bodem conform de NEN 5740 strategie “diffuse verontreiniging met heterogeen verdeelde verontreinigde stof op schaal van monsterneming” (niet-lijnvormige locatie) worden onderzocht. Hierbij moeten analyses plaatsvinden op het standaard NEN 5740 stoffenpakket aangevuld met organochloorbestrijdingsmiddelen. Als de (voormalige) tussenwaarde wordt overschreden dan vindt er een nader bodemonderzoek plaats en wordt er vastgesteld of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Is dit niet het geval dan komt de grond in aanmerking voor hergebruik. In eerste instantie kan hiervoor gebruik worden gemaakt van het bodemonderzoek. Het maximaal gemeten gehalte wordt hierbij getoetst aan de Lokale Maximale Waarden van de ontvangende bodem (zie § 4.3.4). Als hergebruik niet mogelijk is, kan worden overwogen de partij vervolgens te keuren conform het Besluit bodemkwaliteit (zie eerder in deze paragraaf). In het laatste geval kan aan het gemiddelde gehalte worden getoetst.

In tabel 8.1 is aangegeven onder welke condities grond uit (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000) mag worden toegepast.

Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

²⁶ Alleen van de volgende onderzoeksstrategieën kan gebruik worden gemaakt: TOETS-S, TOETS-S-GR en KEU-I-HE.

Tabel 8.1. Onderzoeksinspanning en toepassingseisen bij (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000)

VAN	NAAR				
		(Voormalige) boomgaarden buitengebied	(Voormalige) boomgaarden stedelijk gebied	(Voormalige) boomgaarden bodem- beschermingsgebied	Overige gebieden in de gemeenten
	(Voormalige) boomgaarden buitengebied	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	(Voormalige) boomgaarden stedelijk gebied	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	(Voormalige) boomgaarden bodem- beschermings-gebied	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 1	Bodemonderzoek Toepassingseis: zie: bijlage 7a kolom 2	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Bodemonderzoek Toepassingseis: Generieke toepassingseis
	Overige gebieden in de gemeenten	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer	Geen keuring en toetsing bestrijdingsmiddelen, verzamelen (historische) informatie en volgen beleid van deze nota bodembeheer
	Boomgaarden buiten het bodembeheergebied	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)	Partijkeuring Toepassingseis: Achtergrondwaarden (AW2000)

8.2.2 Ontvangende bodem

De kwaliteit van de ontvangende bodem moet worden onderzocht als:

- de toepassingslocatie is gelegen in een uitgesloten gebied (zie hoofdstuk 2);
- op de toepassingslocatie mogelijk een bodemverontreiniging door een puntbron is vastgesteld.
- al een keer is onderzocht maar niet voldoet aan de eisen zoals zijn gesteld in § 5.10.2.

Om de kwaliteit van de ontvangende bodem vast te stellen moet een gepaste onderzoeksstrategie uit de NEN 5740 worden gebruikt. Alleen de bodemlaag waarop de grond wordt toegepast moet worden onderzocht. Het onderzoek moet zijn uitgevoerd door een voor de BRL 2000 – protocol 2001 gecertificeerd bedrijf/persoon dat een ministeriële erkenning heeft.

Ter plaatse van locaties die niet verdacht zijn voor PFAS-verbindingen hoeft geen onderzoek naar PFAS-verbindingen plaats te vinden. Hiervoor kan het historisch onderzoek van het uit te voeren onderzoek tezamen met de ontgravingskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de PFAS-kwaliteit van de grond.

9 Procedures

9.1 Opvragen informatie voorafgaand aan het grondverzet

Voorafgaand aan het tijdelijk opslaan van grond en een grondstroom tussen locaties (ontgraven en toepassen van grond) moet de initiatiefnemer of een hiertoe gemachtigd persoon (ontdoener van de grond of tussenpersoon zoals een aannemer of adviesbureau), zich op de hoogte te stellen van de mogelijkheden van het grondverzet (zie § 8.1).

De ingevulde 'Vragenlijst historische gegevens' (zie bijlage 8; ontgravings- én toepassingslocatie) moeten volledig en gelijktijdig met de melding voor het tijdelijk opslaan van grond of de grondstroom (zie § 9.2) worden ingeleverd.

In onderstaande paragrafen worden de procedures, te weten melding, termijn, registratie en transport van grond verder uiteengezet.

9.2 Melden tijdelijk opslaan en toepassen van grond

9.2.1 Algemeen

De melding moet minimaal 5 werkdagen voor de aanvang van de tijdelijke opslag van grond of nuttige toepassing van de grond worden gedaan via het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl. Het melden kan zowel analoog als digitaal plaatsvinden. De meldingen worden doorgezonden naar het bevoegd gezag van de locatie waar de grond tijdelijk wordt opgeslagen of toegepast. Voor de tijdelijke opslag en de toepassingen op of in de landbodem is dat de gemeente waarin de locatie van de tijdelijke opslag of de toepassing is gelegen. De meldingen voor de gemeenten worden doorgezonden naar de Omgevingsdienst Rivierenland. Voor de tijdelijke opslag en de toepassingen in oppervlaktewaterlichamen, zoals sloten, is dat het Waterschap Rivierenland.

De Omgevingsdienst Rivierenland is (namens de gemeenten) op grond van het Besluit niet verplicht om de melding te publiceren en neemt geen formeel besluit op de melding. Na verstrijken van de hierboven genoemde termijnen mag de initiatiefnemer starten met het tijdelijk opslaan van grond of de nuttige toepassing. De initiatiefnemer van de tijdelijke opslag of de nuttige toepassing is en blijft verantwoordelijk voor het voldoen aan de vereisten van het Besluit. Maar ook eenieder die op een bepaald moment in enig opzicht macht uitoefent over (een deel van) de tijdelijke opslag of de toepassing kan worden aangesproken; bijvoorbeeld een perceeleigenaar, erfpachter, huurder of bruiklenner (zie ook § 1.4 en § 1.5).

Het toepassen van grond moet worden gemeld bij het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit. Het toepassen van de grond bij een sanering die wordt uitgevoerd conform artikel 39 van de Wet bodembescherming moet óók worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming (voor de gemeenten is dat de provincie Gelderland die deze taken heeft gemandateerd aan de Omgevingsdienst regio Arnhem; post@gelderland.nl). Dit geldt overigens niet voor BUS-saneringen (zie artikel 36, lid 2 onder c van het Besluit).

In tabel 9.1 is een overzicht gegeven van de verschillende vormen van tijdelijke opslag en de voorwaarden uit het Besluit die daarbij gelden.

9.2.2 Toepassen van grond

De meldingsplicht voor het nuttig toepassen van grond in het kader van het Besluit geldt altijd met uitzondering van:

- de toepassing van grond door particulieren, anders dan in de uitoefening van een bedrijf of beroep;
- het toepassen van grond binnen een landbouwbedrijf als de grond afkomstig is van een tot dat landbouwbedrijf behorend perceel grond waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel grond waar de grond wordt toegepast;
- het verspreiden van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen;
- het toepassen van schone grond in hoeveelheden maximaal 50 m³. Voor het toepassen van schone grond in hoeveelheden vanaf 50 m³ moet eenmalig de toepassingslocatie worden gemeld.

De Omgevingsdienst Rivierenland kan ondanks de ontheffing van de meldplicht namens de gemeenten wel de bewijsmiddelen opvragen van de kwaliteit van de toegepaste grond of (verspreide) baggerspecie. De Omgevingsdienst Rivierenland maakt van deze bevoegdheid altijd gebruik.

9.2.3 Tijdelijke opslag van grond

De meldingsplicht voor het tijdelijk opslaan van grond in het kader van het Besluit geldt altijd, met uitzondering van de opslag van grond als sprake is van tijdelijke uitname.

In het Besluit is tijdelijke opslag in de meeste situaties niet vergunningsplichtig. Wel moet aan een drietal voorwaarden worden voldaan:

- De kwaliteit van de grond moet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse van de (tijdelijk) ontvangende bodem. Uitzonderingen hierop zijn de kortdurende opslag (niet langer dan 6 maanden) en de opslag bij tijdelijke uitname.
- De grond mag op de landbodem maximaal 3 jaar opgeslagen worden.
- De eindbestemming van de grond moet bekend zijn als deze langer dan 6 maanden wordt opgeslagen.

Als tijdelijk opslag niet binnen een vergunningsplichtige inrichting plaatsvindt, moet toestemming worden verkregen van de perceeleigenaar waar de grond tijdelijk wordt opgeslagen.

Op de website van Rijkswaterstaat/Bodem+ is bij de veelgestelde vragen bij het Besluit bodemkwaliteit, Grond en baggerspecie – Tijdelijke opslag meer informatie te lezen onder welke voorwaarden grond en baggerspecie tijdelijk mag worden opgeslagen (<https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-bagger-top/>). Hierbij gaat het over het tijdelijk opslaan van gescheiden partijen grond. Het samenvoegen van verschillende partijen grond is erkenningsplichtig. Op de website van Rijkswaterstaat/Bodem+ is bij de veelgestelde vragen bij het Besluit bodemkwaliteit, Grond en baggerspecie – Samenvoegen en partijdefinitie te lezen onder welke voorwaarden partijen grond en baggerspecie samengevoegd mogen worden en wat wordt verstaan

onder een partij grond of baggerspecie (<https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-bagger-samen/>).

Met het gebiedsspecifiek beleid (vaststellen Lokale Maximale Waarden, zie § 4.3) zijn enkele knelpunten in de gemeenten als gevolg van de landelijke regelgeving opgelost.

In tabel 9.1 zijn de vormen van tijdelijke opslag en de bijbehorende voorwaarden (kwaliteitseisen en meldingsplicht) opgenomen.

Tabel 9.1: Vormen van tijdelijke opslag en bijbehorende voorwaarden

Vorm van tijdelijke opslag	Voorwaarden van het Besluit ^[5]		
	Maximale duur van de opslag	Kwaliteitseisen	Meldingsplicht
Kortdurende opslag	6 maanden	-	Ja ¹⁾
Tijdelijke opslag op landbodem	3 jaar	Kwaliteit moet voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem	Ja ¹⁾ , met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Weilanddepot: tijdelijke opslag van baggerspecie op aangrenzend perceel	3 jaar	Alleen baggerspecie die voldoet aan de normen voor verspreiding over aangrenzende percelen	Ja ¹⁾ , met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Opslag tijdelijke uitname	Looptijd van de werkzaamheden	-	Nee

1) Melding moet worden gedaan bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl.

9.3 Registratie en archivering van de meldingen

De melding van de tijdelijke opslag en de nuttige toepassing van grond (inclusief bijlagen) worden door de Omgevingsdienst Rivierenland (voor de gemeenten) bij binnenkomst via het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geregistreerd en gearchiveerd.

De verantwoordelijkheid voor het naleven van de regels rond het ontgraven, het tijdelijk opslaan of het toepassen van grond, waaronder het tijdig melden, ligt bij de initiatiefnemer van de grondtoepassing (zie ook § 1.4 en § 1.5). Als achteraf blijkt dat foutief is gehandeld, dan kan de initiatiefnemer van de grondtoepassing zich niet beroepen op de gedane melding of het eventueel uitblijven van een reactie van het bevoegd gezag binnen een bepaalde termijn. Ook na toepassing mag de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten) nog optreden tegen overtredingen van de regelgeving als blijkt dat niet de juiste gegevens zijn verstrekt of sprake is van het toepassen van grond met een onjuiste kwaliteit.

9.4 Beoordeling van de melding

De meldingen van tijdelijke opslag en toepassingen van grond in de gemeenten worden door de Omgevingsdienst Rivierenland (voor de gemeenten) beoordeeld. De Omgevingsdienst Rivierenland probeert de melder altijd binnen 5 werkdagen op de hoogte te stellen van haar oordeel over de melding.

Bij de beoordeling van de tijdelijke opslag en de toepassing van grond wordt gekeken naar de kwaliteitsklasse van de toe te passen grond én de toepassingseis vanuit deze nota bodembeheer. Daarnaast wordt gecontroleerd of de melding volledig is ingevuld, het bewijsmiddel mag worden gebruikt (inclusief Kwalibo), de tijdelijke opslag of toepassing nuttig is, of strijdig is met andere ruimtelijke aspecten, of dat de tijdelijke opslag vergunningsplichtig is. Ook wordt aandacht besteed of andere wet- en regelgeving van invloed is (zie § 2.1.5 van bijlage 2).

9.5 Transport van grond

Bij het transport van grond over de weg moet een transportgeleidebiljet aanwezig zijn.

Bij het transport van grond naar een nuttige toepassing moet een kwaliteitsverklaring beschikbaar zijn. Alternatief is dat op het transportgeleidebiljet het meldnummer is vermeld dat is afgegeven door het centrale meldpunt bodemkwaliteit van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (zie ook § 9.7).

Bij transport van grond naar een erkend verwerker (bijvoorbeeld een reiniger, stortplaats of depot voor het opslaan van verontreinigde grond) moet een afvalstroomnummer op het transportgeleidebiljet worden vermeld. Deze wordt afgegeven door de erkend verwerker.

9.6 Repeterende vrachten en omvangrijk grondverzet

Binnen werken met omvangrijke hoeveelheden grondverzet, zoals het aanleggen van een woonwijk, bedrijventerrein of het ontwikkelen van een natuurgebied, is het vaak niet praktisch om voor elke afzonderlijk toepassing van een partij grond een melding te doen. In verband hiermee bestaat de mogelijkheid om hiervoor een grondstromenplan op te stellen dat vooraf moet worden goedgekeurd door de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten). Het grondstromenplan moet worden gemeld bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: www.meldpuntbodemkwaliteit.nl. Afwijkingen van het grondstromenplan moeten direct worden gemeld aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

9.7 Grondtransporten met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel

Als grond wordt getransporteerd met een bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de grond, dan moet op het transportgeleidebiljet het meldingsnummer vermeld worden waaronder de melding bij het landelijke meldpunt bodemkwaliteit is geregistreerd en aan de melder is afgegeven. Als geen meldingsnummer op het transportgeleidebiljet is geregistreerd moet een kwaliteitsverklaring aanwezig zijn die in het Besluit is erkend.

10 Toezicht en handhaving

10.1 Betrokkenen bij grondwerkzaamheden

Bij toezicht en handhaving tijdens het ontgraven, het tijdelijk opslaan en het toepassen van grond op of in de bodem zijn verschillende 'spelers' betrokken. In tabel 10.1 staat een overzicht van de verantwoordelijkheden van de diverse betrokkenen rond het toepassen van grond conform het Besluit. Naast de in tabel 10.1 betrokken 'spelers' zijn ook gespecialiseerde instellingen betrokken bij grondwerkzaamheden, waaronder adviesbureaus (partijkeuringen) en grondbanken (leverancier en/of toepasser van de grond).

Tabel 10.1: Verantwoordelijkheden van verschillende betrokkenen bij het toepassen van grond op of in de bodem

Betrokkenen	Verantwoordelijkheden
Gemeente Tiel (Besluit bodemkwaliteit)	Het (digitaal) ontsluiten van de bodeminformatie en inzage geven in archieven met onder andere (historische) bodeminformatie en de bodemkwaliteit.
Gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel (Besluit bodemkwaliteit)	Beschikbaar stellen van bodeminformatie aan de Omgevingsdienst Rivierenland die deze informatie (digitaal) ontsluit en het inzage geven in archieven met onder andere (historische) bodeminformatie en de bodemkwaliteit.
Omgevingsdienst Rivierenland voor de gemeenten (Besluit bodemkwaliteit)	Voeren van vooroverleg met de initiatiefnemer. Voor de gemeenten het digitaal ontsluiten van bodeminformatie en de bodemkwaliteit. Bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit voor de gemeenten: Toezicht en handhaving van de melding (administratief en in het veld). Uitvoeren taken waaronder het in ontvangst nemen, registreren, archiveren, beoordelen en toetsen van de melding voor het nuttig toepassen van grond.
Provincie Gelderland (Besluit bodemkwaliteit)	Als gemeente en Omgevingsdienst Rivierenland, maar dan bij het nuttig toepassen van grond in Wet milieubeheer-inrichtingen met de provincie als vergunningverlener en ter plaatse van beschermingsgebieden.
Waterschap Rivierenland (Besluit bodemkwaliteit)	Als gemeente en Omgevingsdienst Rivierenland, maar dan bij het nuttig toepassen of verspreiden van grond en baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam, het toepassen van grond in/op waterkeringen in beheer van het Waterschap.
Omgevingsdienst Rivierenland voor de gemeenten (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van niet-ernstige en nieuwe gevallen van ernstige bodemverontreiniging, met uitzondering van de gemeente Tiel voor verontreinigingen buiten inrichtingen.
Gemeente Tiel (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van niet-ernstige en nieuwe gevallen van ernstige bodemverontreiniging buiten inrichtingen
Omgevingsdienst Regio Arnhem (Wet bodembescherming)	Toezicht en handhaving van (oude) gevallen van (vermoedelijk) ernstige bodemverontreiniging en bij verplaatsen van verontreinigde grond op grond van artikel 28 van de Wet bodembescherming.

Vervolg tabel 10.1: Verantwoordelijkheden van verschillende betrokkenen bij het toepassen van grond op of in de bodem

Betrokkenen	Verantwoordelijkheden
Leverancier (ontdoener) van de grond	Het afgeven van een bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te leveren grond en zorgen dat de (erkende) transporteur de doorslagen van de ingevulde begeleidingsbrief krijgt. Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar.
Transporteur	Tijdens het transport beschikken over een ingevulde begeleidingsbrief met, indien noodzakelijk, een afvalstroomnummer. Overhandigen begeleidingsbrief op aanvraag van de handhaver (provincie, politie, gemeente). Registratie van de gegevens gedurende 5 jaar. In overleg met de leverancier van de grond levert de transporteur van de grond het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de te transporteren grond.
Partij die de grond toepast (initiatiefnemer of een ieder die op een bepaald moment macht uit oefent). Dit kan ook een gemeentelijke afdeling zijn.	Conform het Besluit bodemkwaliteit (laten) melden bij het centrale meldpunt van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Nagaan of vanuit andere wetgeving voorwaarden worden gesteld en deze navolgen. In overleg met de leverancier van de grond levert de partij die de grond toepast het bewijsmiddel omtrent de kwaliteit van de toe te passen grond.
Milieupolitie	Toezicht en handhaving (strafrechtelijk).
Omgevingsdienst	Bestuursrechtelijk handhaving
Inspectie Leefomgeving en Transport	Het uitvoeren van de handhaving op de keten van grond voorafgaand aan de aannemer, voor zover het gaat om activiteiten die onder Kwalibo vallen. Hierbij gaat het zowel om het toepassen van grond op of in de landbodem als het toepassen of verspreiden van grond in een oppervlaktewaterlichaam.

10.2 Toezicht en handhaving

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten zijn voor haar eigen grondgebied in het kader van het Besluit verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van de toepassing van grond op of in de bodem. De Omgevingsdienst Rivierenland voert in opdracht van deze gemeenten die taken uit. Bij de tijdelijke opslag en de toepassingen van grond kan toezicht en handhaving plaatsvinden:

- tijdens de melding;
- in het veld (tijdens het transport of bij de tijdelijke opslag of de toepassing);
- na de tijdelijke opslag of de toepassing.

Bij het toezicht en de handhaving voor het Besluit maakt de Omgevingsdienst Rivierenland namens de gemeente gebruik van het zelf opgestelde 'Handboek bodemadvisering'^[40] en de 'Checklist toezicht'.

Als de Omgevingsdienst Rivierenland (namens de gemeenten) constateert dat de regels van het Besluit en/of de Wet bodembescherming niet worden nageleefd, kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Bestuursdwang houdt in dat de initiatiefnemer of degene die het beheer van een (grootschalige) toepassing heeft overgenomen, een aanzegging krijgt bepaalde handelingen na te laten, dan wel bepaalde maatregelen te treffen binnen een bepaalde termijn. De Omgevingsdienst Rivierenland kan eventueel na de verstreken termijn op kosten van de initiatiefnemer deze handelingen laten verrichten. Een dwangsom is een indirect dwangmiddel in de vorm van een geldboete

die wordt opgelegd met het doel om de overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel herhaling te voorkomen.

De strafrechtelijke handhaving van het Besluit en de Wet bodembescherming, wordt geregeld in de Wet op de Economische Delicten. Als strafbare handelingen niet opzettelijk zijn uitgevoerd, dan is sprake van een overtreding. Als zij opzettelijk zijn begaan, worden zij aangemerkt als misdrijven. Met de opsporing van overtredingen is in de eerste plaats de politie belast. Daarnaast kunnen bepaalde categorieën buitengewone opsporingsambtenaren (BOA) de bevoegdheid hebben om overtredingen van het Besluit en de Wet bodembescherming op te sporen.

In het kader van het Besluit is voor toepassingen van grond op of in de bodem de Inspectie Leefomgeving en Transport bevoegd gezag voor de keten van de producent tot en met de aannemer. Deze bevoegd-gezag-taken omvatten de activiteiten die onder de Kwalibo vallen. Ook is de Inspectie Leefomgeving en Transport bevoegd tot bestuurlijke handhaving van het handelen van de aannemer die de grond toepast op of in de bodem.

Overtredingen zoals afwijken van normdocumenten en werken zonder erkenning moeten worden gemeld bij de Inspectie Leefomgeving en Transport: <https://www.ilent.nl/melden-en-vragen>. De Inspectie Leefomgeving en Transport kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

11 Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming

11.1 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit bouwen

Bij een omgevingsvergunning activiteit bouwen is het in het in artikel 6.2c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geregeld dat deze niet eerder in werking treedt nadat:

- is vastgesteld dat er geen sprake is van een geval van ernstige verontreiniging ten aanzien waarvan spoedige sanering noodzakelijk is, of
- met het (deel)saneringsplan is ingestemd, of
- een BUS-melding is gedaan en de vijfwekentermijn is verstreken.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning activiteit bouwen moet bodeminformatie worden verzameld (zie artikel 8 vierde lid van de Woningwet en artikel 2.4 van de Regeling omgevingsrecht). Als geen bodeminformatie bekend is moet een bodemonderzoek worden uitgevoerd. Bij een omgevingsvergunningsaanvraag bouw is geen bodemonderzoek nodig wanneer:

- het een bouwwerk is wat staat beschreven in de artikelen 2 en 3 van de bijlage II uit het Besluit Omgevingsrecht of vergelijkbaar in aard en omvang; of
- het bouwwerk de grond niet raakt; of
- in het bouwwerk minder dan 2 uur per dag mensen verblijven.

Let op! Vanuit andere regelgeving (bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit) kan bodemonderzoek toch nodig zijn.

De gemeenten bieden de mogelijkheid om in sommige gevallen de bodemkwaliteitskaart te gebruiken om uit te sluiten dat er gebouwd gaat worden op ernstig verontreinigde grond (zie § 11.3).

11.2 Bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteit ruimtelijke planvorming

In de ruimtelijke planvorming moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit in relatie tot de toegestane en/of toekomstige gebruiksfuncties. Wanneer blijkt dat de bodemkwaliteit niet geschikt is voor de gewenste bestemming dan moet een afweging worden gemaakt of er een sanering wordt uitgevoerd, het plan wordt aangepast of dat het plan niet doorgaat. Hierbij speelt het kosteneffect een belangrijke rol. Bij het wijzigen van een bestemmingsplan moet daarom de economische haalbaarheid worden aangetoond.

Niet altijd is bij een bestemmingswijziging op voorhand een bodemonderzoek noodzakelijk. Wil men een klein bouwwerk bijvoorbeeld ten behoeve van nutsvoorzieningen realiseren? Of betreft het een verandering in gebruik waarbij er qua bodem geen (extra) risico's zijn voor het beoogde gebruik en/of uitvoerbaarheid van het plan? Dan is bodemonderzoek waarschijnlijk niet noodzakelijk. Bij twijfel kan contact worden opgenomen met de betreffende gemeente.

Let op! Vanuit andere regelgeving kan bodemonderzoek toch nodig zijn.

De gemeenten bieden de mogelijkheid om in sommige gevallen de bodemkwaliteitskaart te gebruiken om aan te tonen dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de gewenste bestemming (zie § 11.3).

11.3 Voorwaarden vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvraag activiteiten bouwen en ruimtelijke planvorming

Voor locaties die zijn gelegen in de bodemkwaliteitszones 'B3./O3. Wonen na 1950' en 'B6./O6. Buitengebied' bieden de gemeenten de mogelijkheid dat bij aanvragen van een omgevingsvergunning (activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming) onder bepaalde voorwaarden een verkennend bodemonderzoek (conform de NEN 5740) achterwege kan worden gelaten. De bodemkwaliteitskaart kan dan worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische bodemkwaliteit op het betreffende perceel of de betreffende percelen. Deze vrijstellingsmogelijkheid geldt niet voor de gemeente Neder-Betuwe. De voorwaarden voor de andere gemeenten zijn:

- Een historisch onderzoek is uitgevoerd volgens de laatste versie van de NEN 5725 volgens strategie A 'opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek'. Het historisch onderzoek moet zijn uitgevoerd door een gecertificeerd/erkend persoon of bureau voor de BRL 2000 – protocol 2001. Als alle noodzakelijk historische gegevens al in een eerder onderzoek zijn achterhaald en voldoen aan de bovenstaande voorwaarden, dan mag dat onderzoek worden gebruikt. Wél moet worden geverifieerd of in de periode tussen het onderzoek en de aanvraag voor een omgevingsvergunning (bouw, bestemmingsplan of bestemmingsplanwijziging) geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden. Op basis van de bekende gegevens moet het vragenformulier historische gegevens worden ingevuld door de aanvrager. Bij twijfel beslist het bevoegd gezag of de onderzoeksgegevens mogen worden gebruikt.
- Het bevoegd gezag moet aantoonbaar het historische onderzoek hebben gecontroleerd.
- Binnen de gemeente Tiel geldt de vrijstelling alleen voor kleinschalige particuliere aanvragen (bijvoorbeeld de bouw van 1 of 2 woningen). Voor het gebruik maken van de vrijstellingsmogelijkheid binnen de gemeente Tiel dient contact te worden opgenomen met de gemeente Tiel.

Het historisch onderzoek, eventueel vergezeld van ingevuld vragenformulier, inclusief aantoonbare controle door het bevoegd gezag, moet samen met de omgevingsvergunningsaanvraag bij de gemeente waarin de locatie is gelegen en waarvoor een vergunning wordt aangevraagd, worden ingediend.

Als uit het historisch onderzoek blijkt dat de locatie verdacht is voor bodemverontreiniging moet alsnog een verkennend bodemonderzoek volgens een passende strategie uit de NEN 5740 of de NEN 5707 en eventueel een nader onderzoek worden uitgevoerd.

Een voor bodemverontreiniging niet-verdachte locatie is in deze nota bodembeheer gedefinieerd als een locatie waar geen sprake is van een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging of een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld als gevolg van een bedrijfsmatige activiteit, een ondergrondse huisbrandolietank, een halfverharding, een voormalige boomgaard, een gedempte watergang of een verdachte diffuus verontreinigde ophooglaag.

Geldigheidsduur bodemonderzoek

De gemeenten bieden de mogelijkheid dat bij aanvragen van een omgevingsvergunning (bouw, bestemmingsplan of bestemmingsplanwijziging) een bodemonderzoek dat niet is uitgevoerd volgens de meest recente versie van de NEN 5740 en/of NEN 5707 (asbestbodemonderzoek), tóch als representatief beschouwd kan worden voor de bodemkwaliteit. De voorwaarden voor de gemeenten zijn:

- De aanvrager moet het vragenformulier historische gegevens (zie bijlage 8) indienen.
- Het bevoegd gezag moet toetsen of
 - er sinds de uitvoering van het bodemonderzoek geen relevante activiteiten hebben plaatsgevonden die de kwaliteit van de grond hebben kunnen beïnvloeden;
 - eventuele verdenkingen die ten tijde van het uitgevoerde onderzoek aanwezig waren op een afdoende wijze zijn onderzocht;
 - of de bodemkwaliteit, blijkend uit het verouderde bodemonderzoek, toereikend is voor de beoogde bestemming.

Hieronder zijn enkele voorbeelden gegeven:

- Weiland of woonbuurt, geen boomgaard, onderzoek uit 2009.
Checken website Topotijdreis, luchtfoto's en Google streetview (meestal vanaf 2009 beschikbaar). Resultaat er komen geen activiteiten naar voren die de bodem hebben kunnen verontreinigen. Conclusie: als het bodemonderzoek destijds goed is uitgevoerd kan dit onderzoek nog representatief zijn. Als bodemonderzoek niet goed is uitgevoerd moet een aanvullend bodemonderzoek worden uitgevoerd.
- Bedrijventerrein, onderzoek uit 2006.
Uitgaan van veranderingen in bedrijfsactiviteiten. Een aanvullend/actualiserend/volledig onderzoek is in het algemeen nodig.
- Locatie met mobiele verontreiniging, onderzoek uit 2016.
Een actualiserend onderzoek is nodig.
- Asbestverdacht terrein, onderzoek uit 2012.
Nagaan of er voldoende aandacht aan asbest is besteed en of er een analyse (SEM) is uitgevoerd wanneer sprake is van mogelijke asbestvezels. Zo niet, dan moet een verkennend asbestbodemonderzoek worden uitgevoerd.

12 Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren

12.1 Hergebruik van grond en terugsaneerwaarden

Het wettelijke kader voor bodemsaneringen is de Wet bodembescherming. Voor de gemeenten geldt dat de provincie Gelderland, totdat de Omgevingswet inwerking treedt, in de meeste situaties het bevoegd gezag Wet bodembescherming is. Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen. Naast de regels in deze nota bodembeheer zijn op werkzaamheden op of in de bodem ook de regels van de Wet bodembescherming van toepassing.

In sommige situaties zijn er raakvlakken tussen saneren en de bodemkwaliteitskaart (het toepassen of hergebruiken van grond). Dit geldt onder andere voor:

- Terugsaneerwaarde in relatie tot de bodemfunctieklassering (bij BUS-meldingen, BUS staat voor Besluit uniforme saneringen);
- Aanvullen van ontgravingsput of het aanbrengen van een ophooglaag/leeflaag na sanering (zie § 5.10.3).

Ter plaatse van gesaneerde (nazorglocaties) en te saneren locaties mag niet zonder meer grond worden ontgraven, tijdelijk worden opgeslagen of toegepast. Afhankelijk van de (uitgevoerde) sanering, mag op deze locatie grond worden toegepast mits het een nuttige toepassing betreft (zie § 2.1.1 van bijlage 2) en aan de toepassingseisen die in deze nota bodembeheer zijn gedefinieerd en gelden voor de bodemkwaliteitszone waarin de locatie is gelegen. Ook moet worden nagegaan of de toepassing niet in strijd is met opgelegde gebruiksbeperkingen en/of nazorgverplichtingen.

In de Beleidsnota Bodem 2012^[41] is ingegaan op de uitvoering van bodemtaken en toetsingskader voor de uitvoering van onderzoek, sanering en nazorg binnen de provincie Gelderland. Het bodembeleid is afgestemd op diverse wetten en regelingen, waaronder de Circulaire bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit.

Bodemsaneringen worden uitgevoerd in het kader van de Wet Bodembescherming. Deze wet gaat uit van functiegericht en kosteneffectief saneren van de bodem.

De Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3 en bijlage 7a) worden door het bevoegd gezag Wet bodembescherming (de provincie Gelderland en na inwerkingtreding van de Omgevingswet de betreffende gemeente) gehanteerd bij het beoordelen van bodemonderzoek en saneringen. Bij het beoordelen van de gevals grens kan de Provincie gebruik maken van de bodemkwaliteitskaart. Bij het beoordelen van saneringen hanteert de Provincie voor immobiele stoffen de vastgestelde Lokale Maximale Waarden als terugsaneerwaarde en toepassingseis voor in of onder de leeflaag aan te brengen grond. Wanneer geen Lokale Maximale Waarden zijn vastgesteld, of wanneer de Provincie deze niet overneemt, dan gelden voor immobiele verontreinigingen de generieke Maximale Waarden voor de functie die een terrein heeft of krijgt als terugsaneerwaarde. Strengere waarden dan de generieke Maximale Waarden voor de functie kunnen niet worden afgedwongen.

Het is mogelijk dat in uitzonderlijke gevallen de Lokale Maximale Waarden niet toereikend zijn voor een sanering. Zo zou het kunnen zijn dat er voor een specifieke situatie de saneringskosten te hoog oplopen, terwijl verwacht wordt dat er op basis van locatiespecifieke omstandigheden geen sprake is van een risico. In die situatie moet een

saneringsplan worden opgesteld en de hierin gehanteerde terugsaneerwaarden op basis van een uitgebreid onderzoek naar risico's (bijvoorbeeld een triadeonderzoek) worden onderbouwd.

De terugsaneerwaarden zijn in de Wet bodembescherming, het Besluit Uniforme Saneringen en de Regeling Uniforme Saneringen^[42] geregeld:

Wet bodembescherming

1. Bodemfunctie (Circulaire artikel 4.1.2)
2. Gemotiveerd afwijken met behulp van saneringsplan (Circulaire artikel 4.1.2)

BUS/RUS

RUS artikel 3.1.6 en 3.2.4

1. Vastgestelde Lokale Maximale Waarden
2. Bodemfunctie zoals is aangegeven op de bodemfunctieklassenkaart, AW2000 als geen bodemfunctieklassenkaart is vastgesteld
3. Mobiele verontreiniging: kwaliteitsklasse Wonen

Deze terugsaneerwaarden worden ook geadviseerd als op locaties sterk verontreinigde grond wordt ontgraven waar geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging; bijvoorbeeld als sprake is van 25 kuub of minder, sterk verontreinigde grond.

In § 5.10.3 is ingegaan op het toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag of leeflaag in een sanering. Het toepassen van grond moet worden gemeld bij het bevoegd gezag Besluit bodemkwaliteit (zie § 9.2.1).

Als de sanering wordt uitgevoerd conform artikel 39 van de Wet bodembescherming moet het toepassen van de grond óók worden gemeld bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming (voor de gemeenten is dat de provincie Gelderland die deze taken heeft gemandateerd aan de Omgevingsdienst regio Arnhem; post@gelderland.nl). Dit geldt overigens niet voor BUS-saneringen (zie artikel 36, lid 2 onder c van het Besluit bodemkwaliteit).

12.2 Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging en zorgplicht

Hoofdstuk 3 van de beleidsnota “De Gelderse wegwijzer door bodemland” van de provincie Gelderland richt zich met name op de verontreinigingen waarvoor de provincie Gelderland bevoegd gezag Wet bodembescherming is. Voor de volgende verontreinigingen geldt dat de gemeente bevoegd gezag is of kan zijn in het kader van de Wet bodembescherming:

- Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging (voor 1987).
- Zorgplicht (na 1987).

Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen.

Niet ernstige gevallen van bodemverontreiniging

Er is sprake van een niet ernstig geval van bodemverontreiniging indien het volume aan sterk verontreinigde bodem (concentratie > interventiewaarde) minder dan 25 m³ grond en/of

100 m³ bodemvolume grondwater bedraagt. Voor het gehalte aan asbest geldt dat in de grond geen gehalte hoger dan 100 mg/kg ds (gewogen; de interventiewaarde) mag voorkomen.

Voor graafwerkzaamheden in een niet ernstig geval van bodemverontreiniging geldt dat:

- De regels van BRL 6000^[43] /7000^[44] niet verplicht zijn op de graafwerkzaamheden;
- Een saneringsplan of BUS-melding niet verplicht is;
- Minimaal 10 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden een plan van aanpak moet worden ingediend bij zowel de betreffende gemeente als de Omgevingsdienst Rivierenland waar de activiteit plaatsvindt. Het plan van aanpak dient inzicht te geven in de voorgenomen handelingen die worden uitgevoerd en wat er met de vrijkomende grond gebeurt.
- Maximaal 10 werkdagen na beëindiging van de werkzaamheden moet een evaluatierapport worden ingediend. Het evaluatierapport moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - Een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden.
 - De kwaliteit van de putbodem en -wanden na afronding van de sanering en de wijze waarop dit is vastgesteld.
 - De kwaliteit van de tijdelijk uitgenomen grond dan wel toegepaste grond, inclusief bewijsmiddel (bijvoorbeeld een partijkuring, certificaat van een grondbank, de bodemkwaliteitskaart in combinatie met een historisch onderzoek / volledig ingevulde vragenlijst -zie bijlage 8-).

Zorgplicht

Alle verontreinigingen die zijn ontstaan op of na 1 januari 1987 betreffen nieuwe gevallen van bodemverontreiniging waarop het zorgplichtartikel van de Wet bodembescherming (art. 13 Wbb) van toepassing is. Dit betekent dat, voor zover dat redelijkerwijs gevegd kan worden, de verontreiniging en de gevolgen daarvan volledig ongedaan moeten worden gemaakt. In geval van een calamiteit of een ongewoon voorval dient de veroorzaker dit direct te melden bij het bevoegde gezag. In de regel is de gemeente bevoegd tot handhaving van de zorgplicht van nieuwe gevallen van verontreiniging. Er zijn echter ook situaties waarin de provincie (bijvoorbeeld bij een zorgplicht op een bedrijfsterrein waarvoor de provincie bevoegd gezag is in het kader van de milieuwetgeving), Rijkswaterstaat (rijkswateren), het Waterschap Rivierenland (wateren die zijn vastgelegd in de legger) of de betreffende gemeente (overige wateren) bevoegd gezag is.

12.3 Onverwachte bodemverontreiniging

Tijdens het graven in de bodem kunnen zich situaties voordoen die niet voorzien waren op basis van een vooronderzoek of verkennend bodemonderzoek. Gedacht kan worden aan een sterke oliegeur, begraven afval, asbestnesten, et cetera. In dergelijke gevallen moet de ontgraving gestaakt worden en het bevoegd gezag worden ingelicht. Hierna kan in overleg met gemeente, de Omgevingsdienst Rivierenland en/of provincie bekeken worden op welke wijze met de verontreiniging moet worden omgegaan.

Onder alle omstandigheden moet bij het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie de wettelijke zorgplicht in acht worden genomen. Dit geldt overigens ook voor het toepassen van bouwstoffen.

12.4 Grensoverschrijdende verontreiniging in de landbodem en de waterbodem

Van grensoverschrijdende verontreiniging is sprake als verontreinigingen vanuit de waterbodem in de landbodem terechtkomen en andersom. De aanpak van grensoverschrijdende gevallen is gekoppeld aan de ligging van de bron van de verontreiniging. Op voorwaarde dat er een duidelijke (punt)bron te vinden is.

In de praktijk betekent dit het volgende: aanpak volgens de Wet Bodembescherming als de bron van de (historische) verontreiniging op de landbodem ligt (saneringsregeling) en aanpak volgens de Waterwet als de bron in de waterbodem ligt (maatregelen treffen in het kader van het watersysteem).

13 Delegeren bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders

13.1 Inleiding

Deze nota bodembeheer moet, conform artikel 44 van het Besluit, door de gemeenteraden van Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel worden vastgesteld, voordat het gebiedsspecifiek grondstromenbeleid van kracht kan worden. Bij de vaststelling van deze nota bodembeheer stelt de gemeenteraad ook de nieuwe bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart vast.

Mogelijk zijn tijdens de looptijd van de nota bodembeheer één of meerdere aanpassingen noodzakelijk. Net als voor de vaststelling, is de wijziging van de nota bodembeheer en de bijhorende bodemkwaliteitskaart en bodemfunctieklassenkaart een bevoegdheid van de Raad als sprake is van gebiedsspecifiek beleid.

De gemeenteraad kan besluiten om een bij haar rustende bevoegdheid aan het college van burgemeester en wethouders over te dragen (artikel 156 van de Gemeentewet). Op deze manier kan de werkdruk van de gemeenteraad beheerst worden en kunnen besluiten die enkel uitvoerend van karakter zijn, worden genomen door het college van burgemeester en wethouders. Na het vaststellen van de nota bodembeheer is er alle reden om de gemeenteraad te ontlasten en een aantal uitvoerende besluiten te kunnen delegeren.

In de onderstaande paragrafen is beschreven op welke onderdelen en onder welke voorwaarden de gemeenteraad bevoegdheden aan het college van burgemeester en wethouders kan overdragen.

13.2 Aanpassen van bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten

Onderdeel van de vaststelling van gebiedsspecifiek beleid zoals in deze nota bodembeheer vastgelegd, is ook de vaststelling van een bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaart. De bodemfunctieklassenkaart legt de bodemfunctieklasse vast van een perceel/gebied en heeft effect bij de beoordeling van bodemsaneringen en het toepassen van grond. Er worden drie functieklassen onderscheiden. Te weten 'Industrie', 'Wonen' en 'Overig' (onder andere landbouw/natuur), zie kaartbijlage 1. Op de toepassingskaart wordt vastgelegd aan welke kwaliteitsklasse de toe te passen grond moet voldoen. De vaststelling van deze kaarten is bij het zogenoemde gebiedsspecifiek kader van het Besluit een bevoegdheid van de gemeenteraad.

De gemeenteraad kan besluiten haar bevoegdheid tot het aanpassen van de bodemfunctieklassenkaart en toepassingskaarten, zoals opgenomen in deze nota bodembeheer, aan het college van burgemeester en wethouders te delegeren. Dit is alleen aan de orde na het vaststellen van een formele wijziging van de bestemming van een gebied door de gemeenteraad c.q. het vaststellen van een wijziging van een bestemmingsplan.

13.3 Aanvullende bodeminformatie

13.3.1 Uitgesloten locaties en gebieden

Een aantal locaties en gebieden zijn nu uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart (zie hoofdstuk 2) omdat deze gebieden door andere organisaties worden beheerd en/of dat te weinig bodemgegevens beschikbaar zijn om een goede uitspraak te kunnen doen over de bodemkwaliteit. Als in de looptijd van de bodemkwaliteitskaart alsnog voldoende gegevens beschikbaar komen om deze gebieden te zoneren, kan de gemeenteraad haar bevoegdheid deze gebieden desgewenst toe te voegen aan bodemkwaliteitskaart en het bodembeheergebied aan het college van burgemeester en wethouders delegeren. Voorwaarde hierbij is dat de indeling van de bodemkwaliteitszones niet wijzigt.

13.3.2 Resultaten bodemonderzoek op een verdachte locatie

Van bodemverontreiniging verdachte locaties maken geen deel uit van de bodemkwaliteitskaart. In de situatie dat er op een verdachte locatie een bodemonderzoek conform de NEN 5740 is uitgevoerd, kan de gemeenteraad haar bevoegdheid de voormalige verdachte locatie toe te voegen aan de bodemkwaliteitskaart (als de resultaten van het bodemonderzoek aangeven dat de grond voldoet aan de gebiedseigen kwaliteit van de omliggende bodemkwaliteitszone) aan het college van burgemeester en wethouders delegeren. Gebiedseigen kwaliteit, de lokale achtergrondwaarde, wordt gedefinieerd als het gehalte van een stof dat voldoet aan de 90-percentielwaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone (zie bijlage 7b). Als de 90-percentielwaarde lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is gelegen, wordt de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Daarna kan de bodemkwaliteitskaart worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische bodemkwaliteit op de locatie, mét het uitgevoerde bodemonderzoek als aanvullend bewijsmiddel.

13.4 Acceptatie bodemkwaliteitskaart andere gemeenten/gebieden als bewijsmiddel chemische kwaliteit toe te passen grond

Naast de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, accepteert de gemeente Neder-Betuwe de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Overbetuwe.

De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal of Zaltbommel kunnen besluiten nog meer bodemkwaliteitskaarten te accepteren als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond. Hiermee worden de mogelijkheden vergroot om grond met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel in de betreffende gemeenten te mogen toepassen. Het besluiten tot acceptatie van een bodemkwaliteitskaart als erkend bewijsmiddel moet worden gedaan door de gemeenteraad. Dit besluit kunnen de gemeenteraden van de gemeenten delegeren aan de betreffende colleges. Het is niet zo dat als gemeente A de bodemkwaliteitskaart van gemeente B accepteert, gemeente B automatisch de bodemkwaliteitskaart van gemeente A accepteert. Als gemeente B dit wil, dan is daarvoor een besluit van de gemeenteraad van gemeente B noodzakelijk.

De acceptatie van andere bodemkwaliteitskaarten kan alleen onder de volgende voorwaarden:

- de bodemkwaliteitskaart en eventueel bijbehorende nota van het uitbreidingsgebied bestuurlijk is vastgesteld door de betreffende gemeenteraad (of gemandateerd/gedelegeerd college), het algemeen bestuur van een Waterschap of de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
- de eventueel opgenomen Lokale Maximale Waarden (LMW) en gewichts- en volumepercentage bodemvreemd materiaal voor de vastgestelde bodemkwaliteitszones niet hoger zijn dan de LMW en het vastgestelde gewichts- en volumepercentage zoals opgenomen in deze nota bodembeheer;
- voor acceptatie van de bodemkwaliteitskaart als wettig bewijsmiddel geldt ook dat:
 - de bodemkwaliteitskaart is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten;
 - de milieuhygiënische kwaliteit is uitgedrukt op klassenniveau;
 - de kwaliteitsklasse is gebaseerd op de gemiddeld gemeten gehalten of een kritischer statistische parameter;
 - de bodemkwaliteitskaart niet ouder is dan 5 jaar.

13.5 Bestuurlijk vaststellen bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart

Zoals in § 1.3 al is aangegeven, worden de bodemfunctieklassenkaarten en de nieuwe gezamenlijke bodemkwaliteitskaart maximaal 5 jaar na de bestuurlijke vaststelling van deze nota geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt vastgesteld of aanpassingen van de kaarten of één van beide kaarten noodzakelijk is. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld. Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn (zie artikel 4.3.5 van de Regeling). De gemeenteraden kunnen deze bestuurlijke vaststelling aan de betreffende colleges van burgemeester en wethouders delegeren onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gemeentelijke gebiedsspecifiek beleid.

13.6 Procedure

Het voorgaande laat onverlet dat op de gedelegeerde besluiten de procedure voor vaststellingen door het college uit de Algemene wet bestuursrecht, Afdeling 3.4 (Art. 3:10) van toepassing is.

Bronvermeldingen

- [1] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdiel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel), projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 september 2011.
Bodemkwaliteitskaart gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 18 februari 2010.
Bodemkwaliteitskaart regio MARN (onder meer gemeente West Maas en Waal), projectnummer 11J023, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 12 maart 2012.
(Water-)bodemonderzoek en bodemkwaliteitskaart Waalwaard, projectnummer M11B0339, MWH B.V., 21 november 2011.
- [2] Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Maasdiel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel), projectnummer 16M1223, LievenseCSO Milieu B.V., herzien definitief, januari 2021.
- [3] Nota bodembeheer regio Rivierenland (gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdiel, Neerijnen, Tiel en Zaltbommel), projectnummer 09K083, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 10 juli 2012.
Nota bodembeheer gemeente Neder-Betuwe, projectnummer 08J203, CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V., 19 april 2012.
Nota bodembeheer regio MARN (onder meer gemeente West Maas en Waal), Arcadis, 2012.
- [4] Regeling bodemkwaliteit, publicatie Staatscourant nr. 247, 21 december 2007 en latere wijzigingen.
- [5] Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie, kenmerk IENW/BSK-2019/131399, 8 juli 2019; geactualiseerd op 29 november 2019 en op 2 juli 2020.
- [6] Besluit bodemkwaliteit, publicatie Staatsblad nr. 469, 3 december 2007.
- [7] Activiteitenbesluit, publicatie Staatsblad, nummer 415, 2007 en latere wijzigingen.
- [8] Wet bodembescherming, publicatie Staatsblad, nummer 404, 1986 en latere wijzigingen.
- [9] Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, publicatie Staatsblad nr. 496, 4 december 2008 en latere wijzigingen.
- [10] Wet ruimtelijke ordening, publicatie Staatsblad, nummer 15, 22 maart 2007 en latere wijzigingen.
- [11] Waterwet, publicatie Staatsblad nr. 107, 12 maart 2009 en latere wijzigingen.
- [12] Waterregeling, publicatie Staatscourant nr. 19353, 17 december 2009 en latere wijzigingen.
- [13] Beleidsnotitie Besluit bodemkwaliteit, projectnummer 4716977, TAUW, 6 februari 2012.
- [14] Wet milieubeheer, publicatie staatsblad, nummer 443, 1980 en latere wijzigingen.
- [15] Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, Ministerie van VROM, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 3 september 2007 en latere wijzigingen.
- [16] Bronswijk et al. (2003) en De Jong en Van der Hoek (2009), PBL/dec13.

- [17] Verordening van Provinciale Staten van de provincie Gelderland houdende Omgevingsverordening Gelderland, publicatie Provinciaal Blad nr. 2624, 24 september 2014 en latere wijzigingen. De Omgevingsverordening Gelderland is in 2020 aangepast en wordt naar verwachting begin 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. Onder meer is regelgeving voor PFAS in de omgevingsverordening opgenomen.
- [18] NEN 5720 – Bodem – Waterbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend onderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van waterbodem en baggerspecie.
- [19] NEN 5740 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.
- [20] Bodemonderzoek PFAS-verbindingen regio Rivierenland, documentcode: SOB011523.RAP001, Lievense Milieu B.V. | **WSP**, 30 juli 2020.
- [21] Arbeidsomstandighedenwet, publicatie Staatsblad nr. 450, 25 oktober 1999 en latere wijzigingen.
Arbeidsomstandighedenbesluit, publicatie Staatsblad nr. 263, 26 juni 1997 en latere wijzigingen.
- [22] NEN 5707 – Bodem: inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond.
- [23] NEN 5897 – Inspectie en monsternaming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat.
- [24] NEN 5725 – Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek.
- [25] Statistische analyse van de relatie puin in de bodem en de aanwezigheid van asbest, TNO 2018 R10825, 15 augustus 2018.
- [26] Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, publicatie Staatscourant, nr. 16675, 27 juni 2013.
- [27] De richtlijn voor risicogestuurd werken bij tijdelijk uitplaatsen (zonder afvoer van grond) met betrekking tot asbest in puinhoudende bodem, Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van decentrale overheden, bedrijfsleven, Inspectie Leefomgeving en Transport, Inspectie SZW en Rijkswaterstaat Bodem+, 30 april 2020.
- [28] CROW publicatie 400 'Werken in en met verontreinigde bodem', december 2017.
- [29] Besluit Uniforme Saneringen, publicatie Staatsblad nr. 54, 9 februari 2006 en latere wijzigingen.
- [30] Nationale beoordelingsrichtlijn voor Grond BRL SIKB 9335.
- [31] Beoordelingsrichtlijn Bewerken van verontreinigde grond en baggerspecie BRL SIKB 7500.
- [32] Individuele partijen grond Milieuhygiënische keuring van individuele partijen grond in het kader van het Besluit bodemkwaliteit: BRL 9335 – protocol 9335-1.
- [33] Landelijk afvalbeheerplan (LAP3)
- [34] Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie, protocol 1001.
- [35] Landelijk protocol omgaan met Aziatische duizendknopen, Aequator Groen & Ruimte, Stichting Probos & Geofoxx milieuexpertise, 14 oktober 2019.
- [36] Handvat implementatie Besluit bodemkwaliteit, Onderwerp: reikwijdte verspreiden van baggerspecie, Senternovem, Bodem+, juni 2008.
- [37] Notitie waterbodemkwaliteit getoetst, Witteveen en Bos, GV894-1/strg/023 d.d. 2 april 2010.

- [38] Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen, protocol 2001.
- [39] Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem, protocol 2018.
- [40] Handboek bodemadvisering, Omgevingsdienst Rivierenland.
- [41] Beleidsnota De Gelderse wegwijzer door bodemland, Bodem, uitvoering en toetsing, gemeente Arnhem / gemeente Nijmegen / provincie Gelderland, 2012.
- [42] Regeling Uniforme Saneringen, publicatie Staatsblad nr. 54, 9 februari 2006 en latere wijzigingen.
- [43] BRL SIKB 6000, Beoordelingsrichtlijn Milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg, SIKB.
- [44] BRL SIKB 7000, Beoordelingsrichtlijn Uitvoering van (water)bodemsaneringen en ingrepen in de waterbodem, SIKB.
- [45] Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen, Staatscourant nr. 207, 2004.

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 1	Begrippenlijst
Bijlage 2	Wet- en regelgeving
Bijlage 3A	Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)
Bijlage 3B	Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)
Bijlage 3C	Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten gehalten)
Bijlage 4	Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)
Bijlage 5	Onderbouwing Lokale Maximale Waarden
Bijlage 6	Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden
Bijlage 7a	Lokale Maximale Waarden
Bijlage 7b	Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit
Bijlage 8	Vragenformulier historische gegevens
Bijlage 9	Lijst PFAS-verdachte activiteiten
Bijlage 10	Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

Kaartbijlagen

Kaartbijlage 1	Bodemfunctieklassenkaart
Kaartbijlage 2	Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond
Kaartbijlage 3A	Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)
Kaartbijlage 3B	Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)
Kaartbijlage 4A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 4B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid
Kaartbijlage 5A	Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 5B	Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid
Kaartbijlage 6	Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland

Bijlage 1 Begrippenlijst

Aangrenzend perceel

Van een aangrenzend perceel is sprake in de situatie dat er een feitelijke relatie bestaat tussen de watergang waar de baggerspecie vrijkomt en het perceel waarop de verspreiding plaatsvindt. Het “in verbinding staan” van watergangen (zelfde watersysteem, peilniveau) is niet altijd voldoende om uit te gaan van aangrenzendheid (Uitspraak Raad van State 201401123/1/A1, 4 februari 2015).

In aanvulling op de uitspraak van de Raad van State en mede gebaseerd op artikel 60 lid 2 van het Besluit, stelt de gemeente dat tussen de watergang waar de baggerspecie vrijkomt en het perceel waar de baggerspecie wordt verspreid, niet gescheiden mag worden door bijvoorbeeld een lint- of aaneengesloten bebouwing, een weg breder dan één rijstrook, een spoorweg, een waterkering of een dijk.

In hoofdstuk 6 zijn een aantal situaties beschreven voor het verspreiden van baggerspecie op percelen die niet aan de watergang grenzen.

Naar verwachting wordt het begrip ‘aangrenzend perceel’ bij de eerst volgende wijziging van het Besluit bodemkwaliteit vervangen. De normen van de maximale kwaliteit van de baggerspecie die mag worden verspreid (of gebruikt in weilanddepots) wordt afgestemd op de normen voor de voedselveiligheid. Vanuit de herkenbaarheid voor de omgeving (omwonenden; duidelijk waar bagger vandaan komt) wordt vanaf de exacte locatie van baggeren een afstandscriterium van 10 kilometer gehanteerd. De zorgplicht, artikel 7 van het Besluit, blijft te allen tijde van kracht.

Bagger(specie)

Baggerspecie is materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organisch stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voor komende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.

Baggerspecie die in het kader van het Besluit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. Met gebiedsspecifiek beleid hebben de gemeenten hier strengere eisen aan gesteld.

Barium

De normen voor barium zijn ingetrokken. Gebleken is dat de interventiewaarde voor barium lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 920 mg/kg d.s.

De gegevens voor barium zijn wel opgenomen in de bijlage met de statistische parameters, ze kunnen een indicatie zijn voor de aanwezigheid van antropogene bronnen die ook andere verontreinigingen met zich mee kunnen brengen.

Bodembeheergebied

Het bodembeheergebied omvat het grondgebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

Bodemfunctieklassenkaart

Kaart waarop de verschillende bodemfuncties zijn aangegeven, waarbij het bodemgebruik is ingedeeld in de klassen 'Industrie', 'Wonen' en 'Overig'. Onder het laatstgenoemde gebruik vallen landbouw en natuur.

Bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit drie hoofdkaarten:

1. Een kaart met uitgesloten locaties en gebieden.
2. De ontgravingskaart (deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast).
3. De toepassingskaart (deze kaart geeft de maximale kwaliteitseisen weer waaraan de toe te passen grond moet voldoen).

Bodemkwaliteitsklasse

In het Besluit worden bodemkwaliteitszones afhankelijk van de gemiddelde kwaliteit ingedeeld in één van de drie onderscheiden bodemkwaliteitsklassen:

- Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)'.
- Klasse 'Wonen'.
- Klasse 'Industrie'.

Bij de toetsmethodiek voor 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel voor het aantal toegestane overschrijdingen (zie onderstaand). Voor de bodemkwaliteitskaart van de gemeenten is het basispakket van toepassing. De toetsingsmethodiek voor het bepalen van de bodemkwaliteitsklasse 'Wonen' is minder streng dan de toetsingsmethodiek voor het bepalen van de ontgravingsklasse (zie het kopje 'Ontgravingskaart' in deze bijlage). Met de minder strenge toets wordt voorkomen dat de bodemkwaliteit van een gebied op basis van één stof wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Dit zou in de praktijk de ongewenste situatie kunnen opleveren dat ook voor alle overige stoffen minder strenge regels gelden en de concentraties kunnen toenemen tot de maximale waarden voor de functie Industrie. Hierdoor verslechtert de kwaliteit van het gebied.

Tabel B1: Staffel toegestane aantal overschrijdingen

Aantal gemeten stoffen	Aantal toegestane overschrijdingen
1-6	0
7-15 (basispakket)	2
16 – 26	3
27 – 36	4
37 – 48	5

Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)':

- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' bedragen.

- De overschrijding is lager dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse 'Wonen':

- Alle gehalten voldoen aan de klassegrens 'Wonen', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens 'Wonen' plus de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' bedragen.
- De overschrijding mag maximaal de norm voor de klassegrens 'Industrie' bedragen.

Klasse 'Industrie':

- Als de indeling niet leidt tot de indeling in klasse 'Wonen' of 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' wordt de bodemkwaliteit ingedeeld in de klasse 'Industrie'.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

Bodemkwaliteitszone

Een deel van een gebied waarvoor geldt dat er sprake is van een zelfde gebiedseigen bodemkwaliteit, waarbij zowel de verwachtingswaarde als de mate van variabiliteit van belang zijn. De spreiding van gehalten binnen een bodemkwaliteitszone is relatief laag. Een bodemkwaliteitszone is begrensd in het horizontale vlak én het verticale vlak (diepte).

Bodemvreemd materiaal

Onder bodemvreemd materiaal vallen alle materialen die niet onder de definitie van grond vallen en bij ontgraving al in de bodem aanwezig zijn. Deze bijmenging mag niet opzettelijk zijn toegevoegd aan de partij of het gevolg zijn van onzorgvuldige ontgraving of sloopwerkzaamheden.

Bijzondere omstandigheden

Voor een binnen een bodemkwaliteitszone liggend gebied geldt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, als er voor dat gebied een afwijkende verwachtingswaarde geldt ten opzichte van de verwachtingswaarde van de betreffende bodemkwaliteitszone. Te denken valt aan voor bodemverontreiniging verdachte locaties, onderzochte locaties, locaties waar een sanering heeft plaatsgevonden of locaties met onvoorziene visuele waarnemingen (bodemvreemde materialen, kleur, geur). Ook beschermde gebieden zoals bijvoorbeeld voor de ecologie, archeologie en cultuurhistorie vallen onder de bijzondere omstandigheden. In gebieden met bijzondere omstandigheden kunnen vanuit andere wet en regelgeving aanvullende eisen worden gesteld.

Diffuse chemische bodemkwaliteit

De diffuse chemische bodemkwaliteit in een bepaald gebied is de verdeling van gehalten van stoffen in dat gebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart is vastgesteld. Deze verdeling kan worden gekwantificeerd door statistische parameters (gemiddelde, percentielwaarden).

Ernstig verontreinigde grond

Grond waarvan gehalten voor één of meer stoffen de interventiewaarden van de Wet bodembescherming overschrijden.

Geval van ernstige bodemverontreiniging (grond)

In minimaal 25 m³ grond overschrijden de gehalten voor één of meer stoffen de betreffende Interventiewaarden (I-waarde).

Gevoelig bodemgebruik

Gevoelig bodemgebruik wordt hier gedefinieerd als zijnde Wonen met onverharde tuinen, plaatsen waar kinderen spelen (zie verderop in deze bijlage), moes-/volkstuin(complex)en (zie verderop in deze bijlage), intensief gebruikte plantsoenen/parken en recreatieterreinen.

Grond

Onder dit begrip vallen onder andere: zand, veen, klei en löss. Het Besluit definieert grond als volgt: *“Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voor komende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.”* Ook verontreinigde grond die is gereinigd en ontwaterde of gerijpte baggerspecie worden als grond beschouwd. Grond die in het kader van het Besluit nuttig wordt toegepast mag maximaal 20 gewichtsprocent aan bodemvreemd materiaal bevatten. Met gebiedsspecifiek beleid hebben de gemeenten hier strengere eisen aan gesteld.

Interventiewaarde

Wanneer een gemeten gehalte hoger is dan de interventiewaarde uit de Wet bodembescherming wordt gesproken over een sterke verontreiniging of een sterk verhoogd gehalte. De interventiewaarden zijn vastgelegd in de Circulaire bodemsanering 2013.

Kwalibo – kwaliteitsborging in het bodembeheer

Bij het milieuvriendelijk beheren en gebruiken van de (water)bodem moeten gegevens betrouwbaar zijn en moet netjes worden gewerkt. Hiervoor stelt Kwalibo eisen aan de kwaliteit en integriteit van personen, bedrijven en overheden die werken aan bodembeheer. In artikel 2.1 van de Regeling zijn de werkzaamheden aangewezen wanneer Kwalibo van toepassing is.

Moestuin- en Volkstuin(complex)en

Het betreft moestuin- en volkstuin(complex)en met een oppervlakte > 200 m² en tuinen met >200 m² gewasteelt.

Niet gezoneerd gebied

Gebieden kunnen worden gezoneerd wanneer er voldoende bodemgegevens beschikbaar zijn om te voldoen aan de eisen uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Wanneer er onvoldoende bodemgegevens beschikbaar zijn, kan de actuele diffuse chemische bodemkwaliteit van het gebied niet met een voldoende onderbouwing en betrouwbaarheid worden bepaald en wordt het gebied niet gezoneerd. Een gebied kan ook niet worden gezoneerd als niet wordt voldaan aan de eisen voor de spreiding van de bodemgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Een niet gezoneerd gebied kan ook ontstaan als de gemeente er bewust voor kiest een gebied niet op te nemen in de bodemkwaliteitskaart (zie ook: 'Uitgesloten gebied').

Onderscheidende gebiedskenmerken

Kenmerken in een gebied waarvan verwacht wordt dat deze een verband vertonen met de bodemkwaliteit. Bijvoorbeeld: bodemtype, geomorfologie, landgebruik, historie, gebiedsontwikkeling en huidig gebruik. Bij het actualiseren van een bodemkwaliteitskaart kan de vastgestelde bodemkwaliteit in de bestaande kaart ook als (aanvullend) onderscheidend gebiedskenmerk worden vastgesteld.

Ontgravingskaart

De ontgravingskaart geeft de te verwachten kwaliteit aan van de eventueel te ontgraven grond. Deze kaart mag onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de te ontgraven grond, als deze grond elders nuttig wordt toegepast. De te verwachten ontgravingskwaliteit is gebaseerd op de gemiddelde gehalten van een zone en getoetst aan de toetsingswaarden uit het Besluit de Regeling. De bodemkwaliteitszones kunnen vallen in de ontgravingsklassen 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', 'Wonen', 'Industrie' of 'Niet-toepasbaar'. Bij de toetsmethodiek voor de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' wordt uitgegaan van een staffel (zie tabel B1 bij 'Bodemkwaliteitsklasse') voor het aantal toegestane overschrijdingen.

Klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)':

- Alle gehalten voldoen aan de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)', met uitzondering van een aantal overschrijdingen, zie staffel tabel B1.
- De overschrijding mag maximaal twee maal de norm voor de klassegrens 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' bedragen.
- De overschrijding lager is dan de norm voor klassegrens 'Wonen' (exclusief nikkel, zie tabel B2 bij 'Toetsingswaarden Besluit bodemkwaliteit').

Klasse 'Wonen':

- De gehalten voldoen niet aan de klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)' en de norm voor klassegrens 'Wonen' wordt niet overschreden.

Klasse 'Industrie':

- De norm voor klassegrens 'Wonen' wordt overschreden.
- De norm voor klassegrens 'Industrie' wordt niet overschreden.

Klasse 'Niet toepasbaar':

- De norm voor klassegrens 'Industrie' wordt overschreden.

Voor het effect van gehalten aan PFAS-verbindingen op de indeling in kwaliteitsklassen, zie het kopje 'PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen'.

Ontgravingslocatie

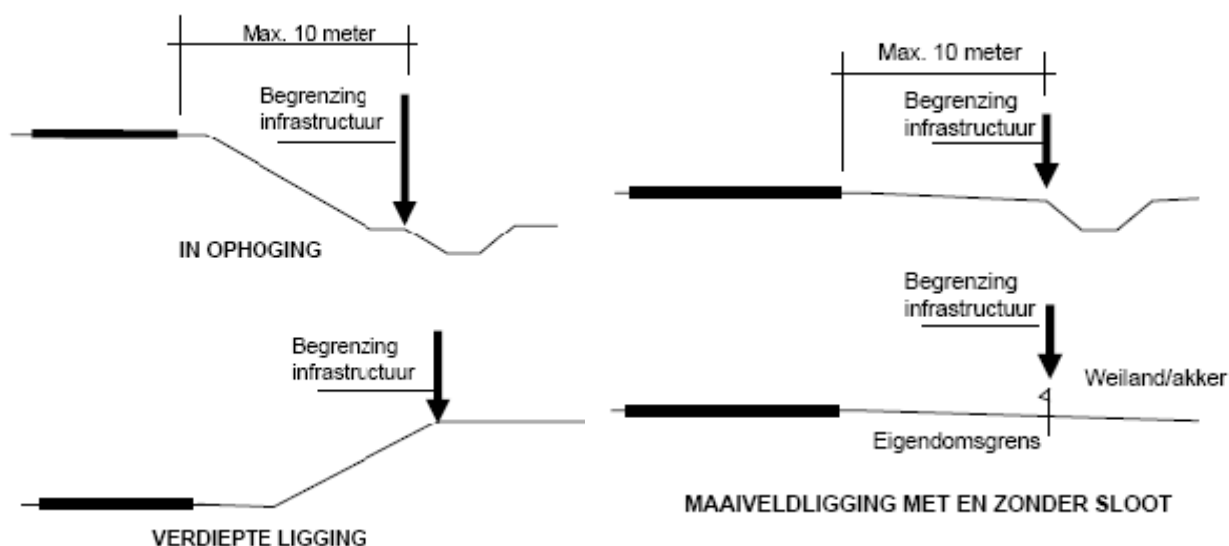
Betreft dat terreindeel waar grond ontgraven wordt.

Onverharde wegbermen

De strook grond naast de verharde (klinker- en asfalt) weg. De strook omvat de bodemlaag tot maximaal 0,3 meter diepte, en heeft gerekend vanuit de wegverharding een maximale breedte van 10 meter. De onverharde wegberm wordt begrensd door (zie ook figuur B1.):

- de erfgrans of
- de meest afgelegen insteek van een droge bermsloot of
- de meest nabij gelegen insteek van een natte sloot of
- als voorgaande niet aanwezig zijn, de overgang naar andere begroeiing (houtopstanden zoals hagen, struiken, bosschages, bos).

Voor wegbermen langs dijkwegen en voor wegbermen gelegen in habitatgebieden en het Natuurnetwerk Nederland geldt voor beide zijden van het wegvak een strook van maximaal 2 meter. Dit in verband met de ecologische functie van de wegbermen. Buiten de aangegeven strook mag in de wegbermen alleen schone grond toegepast worden.

Figuur B1. Begrenzing wegbermen (bron: brief van het voormalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Verkeer en Scheepvaart (kenmerk RWS/DVS-2009/2932, 19 november 2009).

Oppervlaktewaterlichaam

Een onderscheiden oppervlaktewater van aanzienlijke omvang, zoals een meer, een waterbekken, een stroom, een rivier, een kanaal, een deel van een stroom, rivier of kanaal, een overgangswater of een strook kustwater.

PFAS-gehalten en effect op de kwaliteitsklassen

(Bron: <https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/vragen/grond-baggerspecie-pfas-veldwerk-analyse-toetsing/faq/resultaten-pfas-onderzoek-toetsen-aanvulling/>)

De toetsing aan de PFAS-verbindingen is een aanvullende (losse) toets ten opzichte van de toetsing op de reguliere parameters en indeling in kwaliteitsklassen. Dat betekent dat eerst de toetsing plaatsvindt op basis van de reguliere parameters en op basis daarvan een indeling in kwaliteitsklasse plaatsvindt.

Vervolgens vindt de toetsing aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader voor de PFAS-verbindingen plaats. Aan de hand van de aanvullende toetsing stel je vervolgens vast in hoeverre beperkingen aan de toepassing gelden, bijvoorbeeld een verbod op het toepassen onder grondwaterniveau of in oppervlaktewater. Voor PFAS zijn de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de Achtergrondwaarde of maximale waarde wonen niet van toepassing, omdat nog geen normen zijn opgenomen in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit. Ook tellen de gemeten PFAS niet mee als gemeten stoffen bij de bijzondere toetsregels voor het toetsen aan de achtergrondwaarde of maximale waarde wonen.

Bij de inbouw van het handelingskader in de Regeling bodemkwaliteit wordt de wijze van toetsen aan normwaarden nader ingevuld.

Daarnaast zijn hieronder twee voorbeelden uitgewerkt:

Voorbeeld 1

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, dan moet aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige toepassingswaarden uit het tijdelijk handelingskader. Dit kan leiden tot de volgende drie situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten zijn aangetoond beneden de bepalingsgrens, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan en gelden geen aanvullende toepassingsvoorwaarden. De partij kan als bodemkwaliteit Wonen worden toegepast zonder aanvullende voorwaarden.
2. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de bepalingsgrens maar alle PFAS-gehalten voldoen aan de voorlopige toepassingswaarden voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen (7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS), blijft de indeling in kwaliteitsklasse Wonen staan, maar gelden wel beperkingen aan de toepassing: toepassingen van grond op de landbodem beneden grondwaterniveau (tenzij PFAS < voorlopige landelijke achtergrondwaarden voor PFAS), in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, en in oppervlaktewater zijn dan niet altijd toegestaan.
3. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in de kwaliteitsklasse Wonen maar is deze niet generiek toepasbaar. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Voorbeeld 2

Als een partij grond op basis van de overige stoffen is gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000), dan moeten aanvullend de PFAS-gehalten worden getoetst aan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden (d.d. 2 juli 2020: 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en bij overschrijding daarvan ook toetsen aan de normen voor 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS). Dit kan leiden tot de volgende vier situaties:

1. Als alle PFAS-gehalten kleiner zijn dan de bepalingsgrens, blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) staan en gelden geen toepassingsvoorwaarden. Kortom alle toepassingen zijn toegestaan.
2. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de bepalingsgrens (0,1 µg/kg ds) maar beneden de voorlopige landelijke achtergrondwaarden van (d.d. 2 juli 2020) 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan blijft de indeling in kwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) staan, maar gelden wel toepassingsvoorwaarden: toepassing van grond op de landbodem in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden en toepassing van grond in oppervlaktewater zijn dan niet altijd toegestaan.
3. Als een PFAS-gehalte aangetoond wordt boven de voorlopige landelijke achtergrondwaarde (d.d. 2 juli 2020: 1,9 µg/kg ds voor PFOA en 1,4 µg/kg ds voor de andere PFAS) en onder de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS, dan wordt de partij ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Wonen, of in de bodemkwaliteitsklasse Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde – AW2000) als een lokale maximale waarde is vastgesteld tussen de (voorlopige) landelijke achtergrondwaarde en de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS.
4. Als één of meerdere PFAS-gehalten zijn aangetoond boven de voorlopige toepassingswaarden van 7,0 µg/kg ds voor PFOA en 3,0 µg/kg ds voor de andere PFAS, kan de partij niet meer ingedeeld worden in een generieke kwaliteitsklasse voor toepasbare grond. Toepassing van de partij kan alleen plaatsvinden als in dat gebied verhoogde Lokale Maximale Waarden door het bevoegd gezag zijn vastgesteld in het kader van gebiedsspecifiek beleid.

Plaatsen waar kinderen spelen

Onder plaatsen waar kinderen spelen wordt verstaan: onverharde openbare kinderspeelplaatsen, onverharde delen op schoolpleinen, onverharde speelplaatsen bij (particuliere) kinderopvanginstellingen.

Percentiel/percentielwaarde

Waarde waar beneden een bepaald percentage van de analyseresultaten gelegen is. Bijvoorbeeld 90-percentiel: 90% van de analyseresultaten ligt beneden deze waarde.

Puntbron

Duidelijk aanwijsbare bron voor bodemverontreiniging zoals bijvoorbeeld een ondergrondse tank voor de opslag van olie, een ontvettingsbad of een afleverzuil voor brandstof(fen).

Toepassingseis kwaliteit toe te passen grond op of in de bodem (Generiek kader Besluit bodemkwaliteit)

Bij de toepassingskaart wordt gekeken naar de vastgestelde bodemkwaliteit en de (toekomstige) functie van de bodem. Hierbij wordt het locatiegebruik ingedeeld in twee klassen: 'Wonen' en 'Industrie'. De bodemkwaliteit wordt ingedeeld in drie klassen: 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde -AW2000)', 'Wonen' en 'Industrie'. Elke klasse kent een lijst met normwaarden, die de toepassingseisen vormen. Op de in de onderstaande matrix gevolgde wijze wordt aan elke zone/gebied een klasse als toepassingseis toegekend volgens het generieke kader van het Besluit.

Voorbeelden onderbouwing toepassingseis ontvangende bodem

Bodemfunctieklass	Bodemkwaliteitsklasse	Toepassingseis
Overig (Landbouw/natuur)	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Overig (Landbouw/natuur)	Wonen	Landbouw/natuur @
Overig (Landbouw/natuur)	Industrie	Landbouw/natuur @
Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Wonen	Wonen	Wonen @@
Wonen	Industrie	Wonen@@
Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur @
Industrie	Wonen	Wonen@@
Industrie	Industrie	Industrie@@

@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

@@ Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3 µg/kg ds.

Toepassingslocatie

Betreft dat terreindeel waar grond wordt toegepast.

Toetsing toepassen grond

Om te beoordelen of een grondtoepassing is toegestaan wordt de kwaliteit van de aan te brengen grond vergeleken met de toepassingseis. De kwaliteit van de aan te brengen grond kan worden bepaald op basis van een bodemkwaliteitskaart, partijkeuring of een ander erkend bewijsmiddel. De toepassingseis op basis van de bodemkwaliteitskaart (gezoneerde gebieden) of bodemonderzoek van de ontvangende bodem (niet gezoneerde gebieden).

Voorbeelden al dan niet toestaan toepassing van grond

Kwaliteit toe te passen grond	Toepassingseis	Toepassing toegestaan?
Wonen #	Wonen @@	Ja
Industrie #	Wonen @@	Nee
Landbouw/natuur #	Wonen @@	Ja
Wonen #	Industrie @@	Ja
Industrie #	Industrie @@	Ja
Landbouw/natuur #	Industrie @@	Ja
Wonen #	Landbouw/natuur @	Nee
Industrie #	Landbouw/natuur @	Nee
Landbouw/natuur #	Landbouw/natuur @	Ja

De gemiddelde waarden van een aantal PFAS-verbindingen zijn lager dan de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit kan leiden

tot beperkingen van de toepassing bij het toepassen van grond in oppervlaktewater en in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.

@ De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

@@ Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7 µg/kg ds en de gehalten aan de overige PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3 µg/kg ds.

Toetsingswaarden Besluit en Regeling bodemkwaliteit en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

Om een zone te karakteriseren moet een toetsing plaatsvinden aan de gestelde normen uit het Besluit en de Regeling en het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie. Deze toetsingsnormen zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel B2: Toetsingsnormen (in mg/kg ds voor standaardbodem -lutum 25%, org.stof 10%-)

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
Arseen	20	27	76
Barium *	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Cadmium	0,60	1,2	4,3
Chroom	55	62	180
Kobalt	15	35	190
Koper	40	54	190
Kwik	0,15	0,83	4,8
Lood	50	210	530
Molybdeen	1,5	88	150
Nikkel *	35	39	100
Zink	140	200	720
Som PAK	1,5	6,8	40
Som PCB	0,02	0,04	0,5
Minerale olie	190	190	500
α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1
Chloordan (som)	0,002	0,002	0,1
Drins (som 3)	0,015	0,04	0,14
α-HCH	0,001	0,001	0,5
β-HCH	0,002	0,002	0,5
γ-HCH	0,003	0,04	0,5
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1
Heptachloorepoxide (som)	0,002	0,002	0,1
DDT	0,2	0,2	1
DDD	0,02	0,84	34
DDE	0,1	0,13	1,3
Bestrijdingsmiddelen (som)	0,4	0,4	0,5
PFOA ²⁷ zonder vastgestelde achtergrondwaarde	0,0019		
Andere PFAS-verbindingen zonder	0,0014		

²⁷ PFOA: perfluorooctaanzuur; gebruikt in vochtafwerende producten.

Stof	Maximale waarden Achtergrondwaarde (AW2000, Landbouw/natuur)	Maximale waarden wonen	Maximale waarden industrie
vastgestelde achtergrondwaarde			
PFOA	0,0019		0,007
Andere PFAS-verbindingen	0,0014		0,003

** De normstelling in Besluit bodemkwaliteit voor barium en nikkel zijn door het voormalige Ministerie van VROM sinds 1 april 2009 gewijzigd (Staatscourant, 7 april 2009). Voor nikkel vindt voor schone grond (klasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)') geen toetsing meer plaats aan de Maximale Waarde voor de kwaliteitsklasse 'Wonen'. Voor barium is besloten alle toetsingsnormen tijdelijk in te trekken als aangetoond kan worden dat er geen sprake is van een verontreiniging veroorzaakt door activiteiten van de mens. Als een verhoogd gehalte van barium is veroorzaakt door een activiteit door de mens, kan dit gehalte door het bevoegd gezag worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium: 920 mg/kg ds.*

Uitgesloten locaties en gebieden

Uitgesloten locaties en gebieden zijn terreinen die op beleidsmatige grond niet kunnen worden opgenomen in de bodemkwaliteitskaart of niet voldoen aan de minimumeisen voor het aantal en de spreiding van de bodemgegevens uit de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. Voorbeelden zijn onder andere terreinen waar de gemeente niet het bevoegd gezag voor het Besluit is zoals buitendijks gebied. Terreinen waar sprake is van een sanering of verontreiniging door een lokale activiteit worden eveneens uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart. Maar ook terreinen die in het beheer zijn van andere organisaties zoals Rijkswaterstaat (rijkswegen), de provincie (provinciale wegen) of de ProRail (spoorgebonden gronden) worden soms uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart.

Verdachte watergang

Deze zijn gedefinieerd in art. 4.3.4 van de Regeling bodemkwaliteit. Het betreffen watergangen in gebieden:

- die zijn bebouwd, daaronder begrepen kassen- en industriegebieden;
- waar regelmatig beroeps- of pleziermotorvaart plaatsvindt;
- waar geloosd wordt na de laatste keer dat er is gebaggerd;
- grenzend aan wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 500 voertuigen per dag, tenzij het betreft bermsloten op een afstand van ten minste 15 meter waarin de wegriolering niet loost;
- met een oeverbeschoeiing die bestaat uit met gecreosoteerde olie behandeld hout;
- waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat deze niet voldoen aan de maximale waarden voor het verspreiden van baggerspecie of die niet zijn aangegeven in een beheersplan.

Daarnaast worden watergangen grenzend aan voormalige boomgaarden ook als verdachte watergangen gezien.

Voor bodemverontreiniging niet verdachte locatie

Een locatie waar geen puntbron aanwezig is (geweest), bijvoorbeeld een ondergrondse huisbrandolietank of een chemische wasserij, gebruik bestrijdingsmiddelen, voor bodemverontreiniging verdachte ophooglaag, gedempte watergang, halfverharding, bodembedreigende activiteiten of een (bekend) geval van ernstige bodemverontreiniging.

Vrij grondverzet

Van vrij grondverzet is sprake als voorafgaand aan het ontgraven, het tijdelijk opslaan of het toepassen van grond de kwaliteit van de grond niet hoeft te worden vastgesteld.

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

2.1 Landelijke wet- en regelgeving

2.1.1 Besluit en Regeling bodemkwaliteit

Algemeen

Voor het in werking treden van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit was de regelgeving voor het nuttig toepassen van grond, gerijpte baggerspecie (hierna aangeduid als 'grond') en bouwstoffen versnipperd in diverse wet- en regelgevingen. De diverse regelgevingen waren complex, onoverzichtelijk en in de praktijk moeilijk handhaafbaar. Daarom zijn de regels herzien en is één eenduidig landelijk kader gemaakt: het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit.

Het Besluit heeft betrekking op de kwaliteit van de uitvoering (Kwalibo) en het toepassen van grond en bouwstoffen. Binnen het Besluit kunnen gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders voor het toepassen van grond aansluiten bij het landelijke, generieke, kader zoals dat in het Besluit is opgenomen. Ook bestaat de mogelijkheid om op niveau van het bodembeheergebied maatwerkbeleid te formuleren in de vorm van gebiedsspecifiek beleid. Met gebiedsspecifiek beleid kunnen knelpunten bij grondstromen onder bepaalde voorwaarden worden opgelost. Gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders kunnen voor hun (water)bodembeheergebied, of delen daarvan, Lokale Maximale Waarden vaststellen (zie ook § 2.2.2 van deze bijlage). Op deze wijze kunnen de toepassingseisen voor grond worden aangepast. Ook zijn er meer mogelijkheden voor een lokale invulling van het beleid als het gaat om de nuttige toepassing van grond. Gebiedsspecifiek beleid is mogelijk als:

- er sprake is van 'standstill' op het niveau van het bodembeheergebied;
- de Lokale Maximale Waarden het Saneringscriterium niet overschrijden;
- het risiconiveau van de gekozen Lokale Maximale Waarden wordt berekend met behulp van de Risicotoolbox (zie <http://www.risicotoolboxbodem.nl>);
- de Lokale Maximale Waarden worden afgestemd met het bevoegd gezag bodemsanering;
- de Lokale Maximale Waarden worden vastgelegd in een nota bodembeheer;
- de vaststelling van de gekozen Lokale Maximale Waarden een besluit is van de Raad waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Dit betekent dat het besluit alleen openstaat voor inspraak.

De Regeling geeft een technische invulling aan de hoofdregels van het Besluit en uitleg over de uitvoering. In de Regeling staan onder andere de normen, de wijze waarop de kwaliteit van grond, gerijpte baggerspecie en bouwstoffen moet worden bepaald en de wijze waarop aan de normen wordt getoetst. Het Besluit en de Regeling vullen elkaar aan en zijn niet los van elkaar te gebruiken.

Nuttige toepassingen van grond

Het hergebruik van grond mag uitsluitend in nuttige toepassingen plaatsvinden (Besluit, artikel 35). Als grond wordt hergebruikt in een niet-nuttige toepassing, dan wordt dit gezien als een middel om zich te ontdoen van afvalstoffen en gelden in het kader van de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen strengere regels. De onderstaande toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie worden beoordeeld als nuttige toepassingen:

- a) Toepassing in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen.
- b) Toepassing in ophogingen van industrieterreinen, woningbouwlocaties en landbouw- en natuurgronden, met het oog op het verbeteren van de bodemgesteldheid.
- c) Toepassing voor het afdekken van een saneringslocatie of als bovenafdichting voor een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor mens, plant of dier door contact met het onderliggende materiaal.
- d) Toepassing in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van een oppervlaktewaterlichaam met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart.
- e) Toepassing in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen, of met het oog op onderhoud en herstel van de toepassingen bedoeld in a tot en met d.
- f) Verspreiding van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen, met het oog op het herstellen of verbeteren van de aan de watergang aangrenzende percelen.
- g) Verspreiding van baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam, uitgezonderd uiterwaarden, gorzen, slikken, stranden en platen, met het oog op de duurzame invulling van de ecologische en morfologische functies van het sediment.
- h) Tijdelijke opslag van grond en (gerijpte) baggerspecie, bestemd voor de toepassingen bedoeld in onderdeel a tot en met e, gedurende maximaal drie jaar op landbodems of gedurende maximaal 10 jaar in een oppervlaktewaterlichaam.
- i) Tijdelijke opslag van gerijpte baggerspecie, bestemd voor toepassingen bedoeld in a tot en met f, gedurende maximaal drie jaar op percelen gelegen naast de watergang waaruit de baggerspecie afkomstig is.

Grootschalige bodemtoepassingen

Binnen het Besluit is een verbijzondering opgenomen: het toetsingskader voor het toepassen van grond in grootschalige bodemtoepassingen. Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem. Wel moet de toe te passen grond voldoen aan de emissiewaarden (opgenomen in bijlage B van de Regeling) om te voorkomen dat ontoelaatbare uitloging naar de onderliggende bodem en het grondwater plaatsvindt. De toetsing aan de emissiewaarden is een eenvoudige toetsing op basis van het rekenkundige gemiddelde van de gemeten stoffen in de toe te passen grond. De emissietoetsingswaarden komen overeen met de t-waarden uit het voormalige Bouwstoffenbesluit.

Grootschalige bodemtoepassingen hebben een minimaal volume van 5.000 m³ en een minimale toepassingshoogte van 2 meter. Met de voornoemde eisen voor toepassingshoogten moet pragmatisch worden omgegaan. Taluds lopen bijvoorbeeld niet verticaal maar schuin af waardoor ze formeel gezien niet aan de eisen voor de toepassingshoogten voldoen. Voor (spoor)wegen geldt een minimale toepassingshoogte van 0,5 meter.

Een grootschalige bodemtoepassing moet worden afgedekt met een leeflaag van tenminste 0,5 meter dikte. Hiervan zijn grootschalige bodemtoepassingen in bermen van (spoor)wegen uitgezonderd. De leeflaag moet geschikt zijn voor de functie en passen bij de daadwerkelijke bodemkwaliteit van de omliggende bodem, of voldoen aan de bestuurlijk vastgestelde Lokale Maximale Waarden.

Van het toetsingskader voor grootschalige bodemtoepassingen kunnen gemeenten en waterkwaliteitsbeheerders, als bevoegde gezagen van het Besluit, gebruik maken. Het is niet verplicht om van dit toetsingskader gebruik te maken. In het Besluit (artikel 63) zijn toepassingen benoemd die als grootschalige bodemtoepassingen gedefinieerd mogen worden:

- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie in bouw- en wegconstructies, waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen.
- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie voor het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats, met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving.
- Toepassingen van grond en gerijpte baggerspecie in ophogingen in waterbouwkundige constructies en voor het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart.
- Toepassing van grond en gerijpte baggerspecie in aanvullingen, waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen voor delfstoffen.

N.B. Het ophogen van een industrie/bedrijventerrein of een woonwijk wordt niet als een grootschalige bodemtoepassing beschouwd.

De initiatiefnemer van de grootschalige bodemtoepassing neemt in de planfase contact op met de gemeente waar de grootschalige bodemtoepassing wordt gerealiseerd.

2.1.2 Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) is geschreven met het oogmerk de bodem te beschermen. In de Wbb is een regeling opgenomen voor ernstig verontreinigde bodems. Op grond van de Wbb is grondverzet ter plaatse van ernstig verontreinigde locaties alleen toegestaan als hiervoor een melding ingevolge artikel 28 of een melding ingevolge het Besluit uniforme saneringen (artikel 39b) wordt verricht aan het bevoegd gezag. Eventueel geldt als aanvullende voorwaarde dat het grondverzet moet passen binnen een van te voren opgesteld en door het bevoegd gezag goedgekeurd (raam)saneringsplan. Daarom moet voorafgaand aan het grondverzet worden geverifieerd of de leverende en/of de ontvangende bodem ernstig verontreinigd is.

Het bevoegd gezag voor het bereiken van het saneringsresultaat is het bevoegd gezag Wbb (de provincie Gelderland). Na in werking treding van de Omgevingswet is de gemeente voor haar eigen grondgebied bevoegd gezag voor sanerende maatregelen. Nadat het saneringsresultaat is behaald, mag grond op deze locatie nuttig worden toegepast. Daarbij moet worden nagegaan of dit niet in strijd is met de opgelegde gebruiksbeperkingen en/of nazorgverplichtingen.

Nieuwe bodemverontreiniging

Op nieuw ontstane bodemverontreiniging (dat wil zeggen ontstaan na 1 juli 1993 voor asbest en na 1 januari 1987 voor de andere stoffen) is allereerst de zorgplicht van toepassing (artikel 13 Wbb en artikel 1.1a Wm). Het is aan het bevoegd gezag om aanwijzingen te geven over hoe de nieuwe verontreiniging dient te worden gesaneerd. Binnen inrichtingen is dit het bevoegd gezag inzake de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht /Activiteitenbesluit (gemeente of provincie, soms de minister van Infrastructuur en Waterstaat), buiten inrichtingen het bevoegd gezag Wbb (gemeente met provincie als 'aanvullend' gezag). Indien het om een ongewoon voorval gaat buiten een inrichting, is de provincie bevoegd gezag.

Ongewoon voorval

Voor het begrip ongewoon voorval geeft de wet geen definitie, maar daarmee kan niets anders zijn bedoeld dan elke gebeurtenis die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteit. Daaronder vallen zowel ongelukken en calamiteiten, zoals bijvoorbeeld brand en leidingbreuken, als onderhoud aan en reparatie van installaties waardoor die niet (volledig) normaal kunnen functioneren.

In een uitspraak²⁸ heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gesteld dat bij elke gebeurtenis die afwijkt van de normale bedrijfsactiviteit sprake is van een ongewoon voorval. Dus óók het falen van voorzieningen. Dit betekent ook dat een milieuvergunning daarover geen eisen mag stellen. De gewone voorvallen, zoals bijvoorbeeld het druppelen van een pomp iedere keer nadat een automobilist de slang van de pomp terughangt, moeten wel via vergunningsvoorschriften worden gereguleerd. Indien sprake is van een ongewoon voorval gaat het vaak over calamiteiten, zoals een lekkende vrachtwagen, gedumpte vaten met onbekende inhoud, etc. In dergelijke gevallen is een adequaat optreden van de bodemmedewerker nodig.

Saneringsregeling Wbb (historische bodemverontreiniging)

De Wbb definieert gevallen van ernstige verontreiniging. Op grond van artikel 37 van de Wbb (saneringscriterium) wordt bepaald of bij een geval van ernstige verontreiniging aanleiding is voor een vorm van saneren of beheren. De saneringsdoelstelling is opgenomen in artikel 38 van de Wbb. De uitwerking van de artikelen 37 en 38 Wbb is opgenomen in de Circulaire Bodemsanering (oorspronkelijke circulaire uit 2006, in de afgelopen jaren echter meerdere malen aangepast).

²⁸ Zie ABRvS 22 april 1999, E03.97.0229, gepubliceerd in JM september 1999, afl. 8, p.460 e.v.

Gebiedsgericht beheer

Op 1 juli 2012 is de aanpassing van de Wbb, die gebiedsgericht beheer van grootschalige grondwaterverontreinigingen mogelijk maakt, in werking getreden. Het gebiedsgericht beheer biedt kansen om in samenhang tussen bovengrondse en ondergrondse ontwikkelingen te komen tot meerdere kostendragers voor de te nemen maatregelen. Het gebiedsgericht beheer moet leiden tot een versnelling in de aanpak van de problematiek van de grootschalige grondwaterverontreinigingen.

2.1.3 Besluit en Regeling Uniforme Sanering

Het Besluit Uniforme Saneringen (BUS) en de daarbij behorende Regeling (RUS) is bedoeld voor eenvoudige, gelijksoortige saneringen die in korte tijd afgerond kunnen worden. In de RUS (artikel 3.1.7) is vastgelegd dat de grond in de leeflaag en andere aanvulgrond moet voldoen aan de Maximale Waarde van de kwaliteitsklasse volgens de bodemfunctieklassenkaart. Als gebiedsspecifiek beleid is vastgesteld dan gelden de hierin vastgestelde Lokale Maximale Waarden. Want naast het RUS geldt ook het Besluit. Dit is het algemeen staatsrechtelijk beginsel en is ook terug te vinden in de toelichting op het Besluit.

In artikel 3.1.6 lid c van de RUS is aangegeven dat als Lokale Maximale Waarden zijn vastgesteld, deze waarden gelden als terugsaneerwaarden in het kader van het BUS.

2.1.4 Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie

Op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

Op 29 november 2019 is een aanpassing gekomen op het tijdelijk handelingskader. Door de aanpassing is het tijdelijk handelingskader aangevuld met:

- voorlopige landelijke achtergrondwaarden in de landbodem;
- een voorlopig herverontreinigingsniveau voor de waterbodem.

Op 2 juli 2020 is een tweede aanpassing op het tijdelijk handelingskader gekomen. Met deze tweede aanpassing zijn:

- de voorlopige landelijke achtergrondwaarden in de landbodem aangepast;
- voor 3 toepassingssituaties in een oppervlaktewaterlichaam de toepassingswaarden gewijzigd.

De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit van de grond voor PFAS inzichtelijk maken in te verzetten grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast.

2.1.5 Transport verontreinigde grond

Voor het vervoer van verontreinigde grond geldt de landelijke Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke stoffen^[45]. In § 9.5 van de hoofdtekst van de nota bodembeheer is hier nader op ingegaan.

2.1.6 Overige wet- en regelgeving

Vanuit overig wet- en regelgeving kunnen bij grondverzet (ontgraven en toepassen van grond) aanvullende voorwaarden worden gesteld. Hierbij moet worden gedacht aan:

- **Wet ruimtelijke ordening (Wro), wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.**

Een groot aantal toestemmingstelsels uit de Wro zijn volledig geïntegreerd in de omgevingsvergunning. Hierbij gaat het onder meer om bouwen, slopen, aanlegactiviteiten, het gebruik in strijd met een ruimtelijk plan of besluit. Als gevolg van de Wabo zijn de regels over de verlening en handhaving van die toestemmingen uit de Wro verdwenen. De Wro blijft echter de centrale wet voor het ruimtelijke orderingsrecht.

De financiële haalbaarheid van een plan blijft echter een belangrijk criterium en een eventuele saneringsnoodzaak kan van invloed zijn hierop. Tevens dient de bodemkwaliteit te stroken met de beoogde bestemming binnen het plan.

Ten behoeve van bestemmingswijzigingen zal daarom in de meeste gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak.

In de Wro is de verplichting voor bodemonderzoek niet rechtstreeks opgenomen, in de Bro blijft de verplichting bestaan voor onderzoek naar de bodemgesteldheid (artikel 9 Bro).

Gemeenten worden in de Wro verplicht elke 10 jaar het bestemmingsplan te actualiseren. Eventueel aan te vragen vergunningen waarbij tevens grondverzet plaatsvindt, zoals omgevingsvergunningen met activiteit bouwen of activiteit aanleggen dienen te worden getoetst aan een 'actueel' bestemmingsplan. De omgevingsvergunning moet worden aangevraagd voorafgaand aan grondverzet. In het bestemmingsplan kan een aanlegvergunning worden geëist voor ophogen.

- **Ontgrondingenwet, wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.** De ontgrondingenwet en -verordening reguleren de winning van oppervlaktedelfstoffen als zand, klei en grind voor de bouwproductie.

- **Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) , wordt op termijn vervangen door de Omgevingswet.** In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor inrichtingen over verschillende milieuaspecten, zoals geluid, bodem, lucht en afvalwater. De Wabo en het Besluit omgevingsrecht (Bor) bepalen al dan niet in combinatie met een deel van het Activiteitenbesluit of er sprake is van vergunningplicht; bijvoorbeeld de opslag van grond.

Met de inwerkingtreding van de Wabo zijn de bepalingen met betrekking tot de bouwvergunning en handhaving overgeheveld vanuit de Woningwet naar de Wabo. Hiermee is de bouwvergunning vervangen door de omgevingsvergunning voor bouwen.

Bij de ontwikkeling van bouwplannen moet echter nog steeds rekening worden gehouden met de functie-eisen in relatie tot de aanwezige bodemkwaliteit. Bij aanvragen om een omgevingsvergunning voor bouwen dient de aanvrager daarom in een aantal gevallen een bodemonderzoek te overleggen.

- **Woningwet, wordt op termijn grotendeels vervangen door de Omgevingswet.** In deze wet wordt het bouwen op verontreinigde bodem (grond en grondwater) geregeld.
- **Besluit gebruik meststoffen (Bgm).** Bij het toepassen van compost of zwarte grond zijn (aanvullende) kwaliteitseisen gesteld.
- **Monumentenwet 1988, wordt op termijn grotendeels vervangen door de Omgevingswet.** In deze wet is het verdrag van Malta opgenomen. Bij grondverzet moet rekening worden gehouden met archeologische waarden. Op kaart moet de gemeente een overzicht geven van bekende archeologische vindplaatsen. Bij grondverzet moeten andere bronnen zoals bijvoorbeeld de stadsarcheoloog worden geraadpleegd.
- **Wet natuurbescherming, enkele bepalingen gaan op termijn over naar de Omgevingswet.** Deze wet vereist dat in planvorming rekening wordt gehouden met de aanwezige flora en fauna. Voor een groot aantal expliciet beschermde soorten is bepaald welke handelingen niet zijn toegestaan. Daarnaast is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen, die aangeeft dat de negatieve gevolgen van ieders handelen op de aanwezige (beschermde) flora en fauna voor komen of zo veel mogelijk beperkt moet worden. De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland zijn opgenomen in de provinciale structuurvisie.
- **Wet Informatie uitwisseling ondergrondse netten en netwerken (WIBON).** Doel van de WIBON is gevaar of economische schade door beschadiging van ondergrondse kabels of leidingen (zoals bijvoorbeeld: water-, elektriciteit-, gas- en telecomleidingen) te voorkomen. Bij machinale graafwerkzaamheden is een KLIC-melding verplicht.
- **Arbeidsomstandighedenbesluit.** De regels voor het werken in verontreinigde grond liggen vast in de Arbowetgeving. Met name in het Arbobesluit zijn regels opgenomen die werken met gevaarlijke stoffen veilig moeten houden. In het Arbobesluit, hoofdstuk 2, afdeling 5 wordt aangegeven welke verantwoordelijkheden opdrachtgevers, ontwerpende partijen en werkgevers hebben ten aanzien van veilig en gezond werken.
- **Wijzigingsbesluit bodemenergiesystemen.** Dit besluit bepaalt sinds 1 juli 2013 de regels met betrekking tot het installeren en in werking hebben van bodemenergiesystemen. In het besluit wordt onderscheid gemaakt tussen open en gesloten bodemenergiesystemen. De gemeente is als bevoegd gezag voor gesloten bodemenergiesystemen belast met de ontvangst en behandeling van meldingen, vergunningaanvragen, toezicht en handhaving. Ook krijgt de gemeente de bevoegdheid zogeheten “interferentiegebieden” aan te wijzen indien door drukte in de ondergrond bodemenergie inefficiënt dreigt te worden gebruikt. De nieuwe regels stellen de gemeente daarmee voor de uitdaging om het thema bodemenergie concreet in de passen in het ruimtelijk beleid.
- **Wet openbaarheid van bestuur (Wob).** Op basis van de Wob is de gemeente verplicht om te zorgen voor informatie en communicatie in het kader van bodemkwaliteitsbeheer. Het is aan te bevelen binnen de gemeente/omgevingsdienst één bodeminformatiepunt (bodemloket) in te richten om de verschillende

informatiestromen op elkaar af te stemmen. In de meeste gevallen zal de milieu-afdeling van een gemeente/omgevingsdienst deze taak toegewezen krijgen.

De taken van het bodemloket kunnen zijn:

- voorlichtingsfunctie voor gemeentelijke afdelingen, burgers en bedrijven;
 - beheren Bodem Informatie Systeem (BIS);
 - registratie bodemonderzoeks- en saneringsgegevens;
 - registratie verdachte locaties;
 - registratie grondstromen;
 - registratie nazorg bodemsanerings- en hergebruiklocaties;
 - referentiekader bij preventie;
 - sturing grondstromen.
- **Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb).** De Wkpb moet de registratie van alle beperkingen van de overheid (publiekrechtelijke beperkingen) verbeteren zodat kopers of eigenaren makkelijker inzicht hebben in de beperkingen die voor een gebouw of stuk grond gelden. Ook bodembesluiten die leiden tot publiekrechtelijke beperkingen vallen onder de Wkpb, bijvoorbeeld een beschikking van gedeputeerde staten over het nazorgplan (art. 39d Wbb) of een bevel tot het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen, tot het verrichten van onderzoek of tot het beheren of saneren van de bodem (art. 43 Wbb). Meldingen van bodemsaneringen die worden uitgevoerd onder het Besluit uniforme saneringen (BUS) hoeven sinds 1 februari 2013 niet meer door het bevoegd gezag te worden geregistreerd in het kader van de Wkpb.
- Een bodembesluit heeft veelal betrekking op een ‘geval van ernstige verontreiniging’.
- Echter niet alle percelen die onder het besluit vallen hebben een publiekrechtelijke beperking. Alleen percelen die vallen binnen de ‘interventiewaardecontour’ van grond (niet grondwater) bevatten een ernstige verontreiniging die leidt tot een publiekrechtelijke beperking. De Regeling beperkingenregistratie Wet bodembescherming, die op 1 augustus 2007 in werking is getreden, schept verdere duidelijkheid over de invulling van het begrip publiekrechtelijke beperking in relatie tot bodembesluiten.
- Resterende wetten. Bovenstaand zijn een aantal wetten beschreven, die belangrijke gevolgen hebben voor gemeentelijke taken en verplichtingen met betrekking tot bodemkwaliteit. Naast bovengenoemde wetten heeft de gemeente/omgevingsdienst ook nog bodemtaken en –verplichtingen op basis van de volgende wetten:
 - Wetboek van strafrecht.
 - Wet op economische delicten.
 - Bestrijdingsmiddelenwet.
 - Waterwet.

2.2 Landelijk beleid grondstromen

2.2.1 Richtlijn bodemkwaliteitskaarten

In de landelijke Richtlijn voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten is voorgeschreven hoe een bodemkwaliteitskaart moet worden opgesteld als deze wordt gebruikt voor hergebruik van grond onder het Besluit. Met deze Richtlijn is ook een aantal andere procedures geregeld, waaronder de te hanteren normwaarden, omgaan met extreme

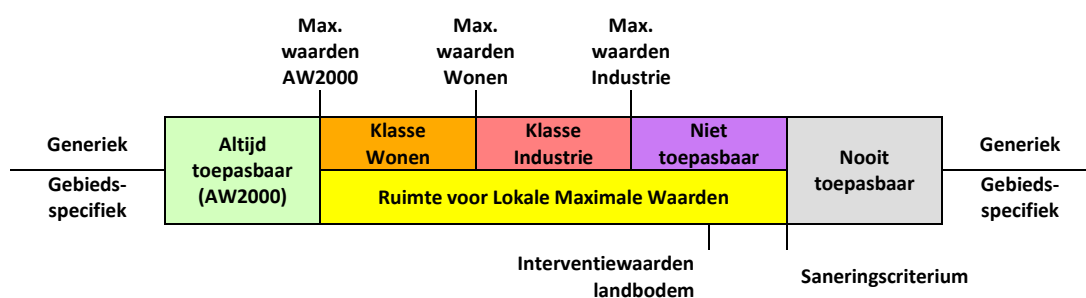
waarden (uitbijters), vergelijkbaarheid, omgaan met ‘bijzondere omstandigheden’ en het in een kaart weergeven van de bodemkwaliteit en mogelijkheden tot grondverzet.

2.2.2 Lokale Maximale Waarden

Zoals in § 2.1.1 van deze bijlage al beschreven, hebben gemeenten en waterkwaliteitbeheerders de mogelijkheid om voor het toepassen van grond binnen haar (water)bodembeheergebied, of delen daarvan, per stof Lokale Maximale Waarden (LMW) op te stellen die afwijken van het landelijke (generieke) maximale waarden; het zogenaamde gebiedsspecifiek beleid. Aanleidingen voor gebiedsspecifiek beleid kunnen zijn:

- De ambitie van een gemeente. De gemeente wil strenger of minder streng beleid hanteren dan het generieke kader van het Besluit;
- Dat de vastgestelde diffuse kwaliteit in een gebied knelpunten veroorzaakt bij het beoogde grondverzet als uitgegaan wordt van het generieke kader van het Besluit.
- Deze LMW kunnen variëren tussen de ‘altijd’- en ‘nooit’-grens. De ‘altijd’-grens is gebaseerd op de ‘Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)’. Partijen grond die voldoen aan de Achtergrondwaarden zijn, voor wat betreft de chemische kwaliteit, altijd toepasbaar. De 'nooit'-grens is gebaseerd op het Saneringscriterium. Partijen grond die het Saneringscriterium overschrijden leveren onaanvaardbare risico's op.
- In het generieke kader van het Besluit zijn voor de kwaliteit van de toe te passen grond Generieke Maximale Waarden vastgesteld die horen bij de functie van de ontvangende bodem. LMW die hoger dan de Generieke Maximale Waarden liggen moeten worden onderbouwd om aan te tonen dat geen onaanvaardbare risico's ontstaan. Het risiconiveau van de gekozen LMW wordt berekend met behulp van de Risicotoolbox (<http://www.risicotoolboxbodem.nl>).

In figuur B2.1 is het voorgaande schematisch weergegeven.

Figuur B2.1. Generiek versus gebiedsspecifiek beleid.

**Bijlage 3A Statistische parameters bodemkwaliteitszones getoetst
aan het Besluit bodemkwaliteit (voor standaardbodem)**

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					10,30%	Bodemkwaliteitsklasse:		industrie			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					5,30%	Ontgravingskaart:		industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	65	9,0	26,6	110,1	189,8	284,7	303,6	390,9	466,9	1442,3	208,8	226,6	244,4	0,49	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	424	0,11	0,19	0,38	0,47	0,82	0,94	1,48	2,15	13,30	0,8	0,85	0,9	1,20	0,53	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	65	2,6	4,5	8,6	13,1	18,2	20,2	47,1	56,6	367,8	18,8	22,80	26,8	1,10	0,30	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	449	0,3	5,2	25,1	42,8	72,3	83,2	119,5	218,4	1623,3	69,8	75,70	81,6	1,29	1,42	ja	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	403	0,01	0,04	0,10	0,20	0,37	0,45	0,78	1,19	68,02	0,5	0,73	0,9	4,45	0,25	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	492	2,7	12,4	54,4	124,3	247,6	284,8	407,1	581,3	2589,2	185,1	196,00	206,9	0,96	1,19	ja	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	64	0,35	0,35	0,61	1,05	1,05	1,05	1,05	1,61	2,10	0,9	0,93	1,0	0,40	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	410	5,2	10,4	22,4	31,0	41,3	43,0	48,2	56,0	266,8	32,0	32,70	33,4	0,33	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	480	5,5	50,3	133,7	216,3	365,8	424,8	566,4	849,5	1510,3	281,1	290,60	300,1	0,56	1,38	ja	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	29	0,0092	0,0109	0,0188	0,0188	0,0207	0,0319	0,0488	0,0676	0,7702	0,0	0,0498	0,1	1,49	0,12	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	402	0,0	0,1	0,9	2,7	7,5	10,0	22,9	35,9	210,0	7,7	9,0	10,3	2,24	0,93	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	390	0,0	13,1	26,3	65,7	84,5	122,1	264,9	507,2	6574,9	117,7	130,9	144,1	1,55	1,59	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				12,70%	Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,00%	Ontgravingskaart:				wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	129	17,4	45,1	119,5	165,9	232,3	248,9	285,4	352,5	531,0	176,1	182,4	188,7	0,31	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	921	0,08	0,26	0,37	0,40	0,66	0,70	0,93	1,08	17,18	0,6	0,59	0,6	1,07	0,22	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	141	1,9	6,3	9,6	12,0	16,2	16,2	21,1	32,4	56,8	13,6	14,10	14,6	0,35	0,15	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	927	3,0	4,9	21,4	30,9	40,8	45,0	54,8	67,0	1686,6	34,2	36,00	37,8	1,18	0,41	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	917	0,01	0,04	0,08	0,12	0,19	0,22	0,32	0,46	3,60	0,2	0,17	0,2	1,04	0,09	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	980	3,8	11,4	33,9	56,5	94,2	114,3	175,8	251,1	5399,7	85,4	92,20	99,0	1,81	0,50	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	129	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,34	2,60	0,9	0,95	1,0	0,38	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	920	3,2	9,4	21,6	29,3	37,0	40,1	46,4	52,5	413,6	30,1	30,60	31,1	0,40	0,66	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	969	14,7	35,7	109,9	146,5	205,1	237,3	322,3	439,5	1347,9	178,1	182,00	185,9	0,52	0,70	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	62	0,0098	0,0098	0,0098	0,0098	0,0230	0,0371	0,0399	0,0399	0,0998	0,0	0,0198	0,0	0,39	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	819	0,0	0,1	0,4	1,2	3,9	5,1	11,2	24,0	380,0	5,1	6,2	7,3	3,84	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	850	0,0	14,0	28,0	28,0	69,9	69,9	132,4	259,6	12578,4	102,4	115,6	128,8	2,60	0,79	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B3. Wonen na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				14,90%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				6,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	404	15,5	20,7	106,5	162,8	236,8	251,6	296,0	355,2	651,1	167,5	171,8	176,1	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	1845	0,03	0,17	0,35	0,35	0,52	0,61	0,75	0,88	30,46	0,5	0,50	0,5	1,53	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	415	0,4	3,1	8,4	11,5	16,0	16,0	18,9	20,8	64,0	11,9	12,20	12,5	0,38	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	1865	0,1	4,6	18,3	27,4	36,5	39,1	48,3	62,6	678,5	30,6	31,40	32,2	0,85	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	1816	0,01	0,04	0,08	0,09	0,16	0,16	0,23	0,32	5,32	0,1	0,14	0,2	1,35	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	1882	0,8	10,9	27,5	39,5	57,5	68,3	98,2	131,7	479,0	51,1	52,40	53,7	0,81	0,25	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	400	0,04	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	10,50	1,0	1,03	1,1	0,63	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	1841	3,9	9,1	21,0	32,3	42,1	43,5	50,5	57,5	182,4	32,0	32,30	32,6	0,34	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	1883	0,5	24,3	86,2	114,5	148,2	161,7	194,0	256,0	997,2	123,6	125,30	127,0	0,46	0,40	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	300	0,0012	0,0056	0,0081	0,0081	0,0159	0,0159	0,0167	0,0335	0,3978	0,0	0,0152	0,0	1,13	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	1644	0,0	0,1	0,2	0,5	1,7	2,4	5,5	10,0	145,0	2,3	2,6	2,9	3,33	0,26	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	1715	0,0	11,6	23,2	28,2	58,0	58,0	87,8	161,1	4972,0	60,4	64,3	68,2	1,95	0,48	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

B4. Industrie voor 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					8,10%	Bodemkwaliteitsklasse:			wonen		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					6,40%	Ontgravingskaart:			industrie		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	58	23,1	35,2	113,3	180,4	286,0	308,0	396,0	421,3	528,0	199,3	209,0	218,7	0,28	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	112	0,09	0,16	0,33	0,37	0,53	0,56	0,71	0,82	1,86	0,4	0,44	0,5	0,44	0,18	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	55	2,2	6,3	8,7	11,6	19,6	20,8	23,2	26,6	38,0	13,5	14,10	14,7	0,25	0,12	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	114	4,6	5,3	21,7	34,9	57,4	66,9	108,9	157,2	683,7	54,7	62,70	70,7	1,07	1,01	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	113	0,01	0,04	0,09	0,16	0,37	0,42	0,87	0,97	1,90	0,3	0,32	0,4	0,98	0,20	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	113	4,6	9,2	33,0	61,9	113,3	127,6	210,9	263,6	949,0	85,7	97,40	109,1	1,00	0,53	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	58	0,35	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,13	1,71	4,40	0,8	0,93	1,0	0,70	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	113	4,1	11,5	21,3	31,0	50,3	53,4	60,0	66,5	89,0	35,2	36,40	37,6	0,26	0,85	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	113	5,8	20,0	71,8	145,2	200,3	217,0	297,1	480,7	1034,9	159,3	170,60	181,9	0,55	0,79	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	41	0,0077	0,0077	0,0077	0,0077	0,0119	0,0169	0,0281	0,0375	0,0995	0,0	0,0147	0,0	0,76	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	88	0,1	0,1	0,4	1,4	3,6	5,9	14,9	25,9	100,0	3,9	5,8	7,7	2,36	0,67	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	103	10,9	11,4	21,9	28,1	58,6	69,1	140,6	261,0	1453,3	63,8	77,2	90,6	1,38	0,81	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (maximale\ waarde\ industrie - achtergrondwaarde)$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B5. Industrie na 1950, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:					17,60%	Bodemkwaliteitsklasse:			landbouw/natuur		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:					5,30%	Ontgravingskaart:			landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	152	13,8	18,4	81,3	177,6	236,9	250,0	289,5	321,7	460,6	160,9	168,7	176,5	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	1418	0,01	0,17	0,35	0,35	0,49	0,57	0,69	0,87	13,59	0,4	0,46	0,5	1,04	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	162	2,6	3,4	6,9	11,8	15,6	16,9	19,5	22,1	101,5	11,8	12,50	13,2	0,58	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	1416	0,1	4,4	13,8	23,8	33,8	36,3	46,3	62,6	2630,0	30,4	33,40	36,4	2,66	0,39	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	1385	0,00	0,03	0,07	0,08	0,12	0,13	0,17	0,22	1,09	0,1	0,10	0,1	0,83	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	1436	0,1	8,2	18,7	31,5	43,1	46,6	64,7	84,2	2914,6	37,7	40,60	43,5	2,12	0,16	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	147	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	3,80	0,9	0,99	1,0	0,45	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	1413	0,2	6,7	16,5	31,8	44,5	48,3	54,6	60,2	2794,1	32,3	34,30	36,3	1,75	0,82	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	1429	0,6	17,7	68,3	102,4	126,5	139,1	164,4	202,3	2908,8	109,5	113,40	117,3	1,02	0,32	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	77	0,0013	0,0024	0,0092	0,0092	0,0183	0,0262	0,0381	0,0654	0,5981	0,0	0,0327	0,0	1,38	0,13	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	1361	0,0	0,1	0,1	0,3	1,0	1,2	3,6	8,6	123,0	1,8	2,0	2,2	3,56	0,22	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	1460	0,0	13,1	26,2	37,4	65,4	65,4	153,3	299,1	8598,4	97,0	104,5	112,0	2,14	0,92	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

B6.Buitengebied, bovengrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				17,60%	Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%	Ontgravingskaart:				landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	630	13,8	57,7	128,8	196,7	262,3	288,5	327,8	354,1	1219,5	201,0	205,5	210,0	0,43	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	2918	0,00	0,16	0,32	0,32	0,50	0,58	0,69	0,87	29,07	0,5	0,50	0,5	1,99	0,19	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	694	0,9	5,1	10,1	14,3	18,2	18,2	20,8	24,6	73,9	14,1	14,40	14,7	0,38	0,11	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	2901	0,1	6,8	19,2	25,1	33,5	34,7	43,1	52,7	1077,5	28,5	29,20	29,9	0,99	0,31	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	2905	0,00	0,04	0,07	0,08	0,13	0,16	0,19	0,25	14,40	0,1	0,12	0,1	2,34	0,05	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	2942	0,2	10,3	26,0	33,9	45,3	49,8	70,2	103,0	1131,6	42,6	43,60	44,6	0,99	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	650	0,35	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	8,70	0,9	0,87	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	2931	0,1	10,4	24,4	32,9	44,3	46,9	53,2	59,5	202,6	34,1	34,40	34,7	0,35	0,76	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	2936	0,4	40,5	84,6	107,9	134,9	147,2	171,7	220,8	6378,5	120,1	123,20	126,3	1,05	0,31	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	315	0,0009	0,0019	0,0066	0,0066	0,0131	0,0131	0,0187	0,0268	0,3612	0,0	0,0140	0,0	1,81	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	2742	0,0	0,1	0,1	0,4	1,0	1,5	3,7	7,4	94,0	1,6	1,7	1,8	3,24	0,19	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	2944	0,1	9,4	18,7	18,7	46,8	46,8	69,6	133,8	2809,2	51,8	54,6	57,4	2,14	0,40	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)
De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule
$$(95P - 5P) / (maximale\ waarde\ industrie - achtergrondwaarde)$$

sterke heterogeniteit (Index > 0,7)er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

	Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit
	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone		Statistische parameters																			
B7. Voormalige boomgaarden (0-0,5 m-mv)		Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:										21,10%			Bodemkwaliteitsklasse:			industrie			
Gezoneerd: ja		Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:										4,80%			Ontgravingskaart:			industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
α-Endosulfan	503	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0029	0,0073	0,0727	0,0	0,0023	0,0	10,15	0,06	nee	α-Endosulfan	0,0009	0,0009	0,1000	4,00
Chloordaan	997	0,0003	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	1,4544	0,0	0,0066	0,0	3,54	0,13	nee	Chloordaan	0,0020	0,0020	0,1000	4,00
Drins (som 3)	909	0,0004	0,0031	0,0044	0,0087	0,0150	0,0150	0,0150	0,0171	0,4363	0,0	0,0112	0,0	0,77	0,11	nee	Drins (som 3)	0,0150	0,0400	0,1400	4,00
α-HCH	474	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0041	0,0727	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	α-HCH	0,0010	0,0010	0,5000	17,00
β-HCH	1394	0,0010	0,0010	0,0010	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0035	0,1870	0,0	0,0021	0,0	1,84	0,01	nee	β-HCH	0,0020	0,0020	0,5000	1,60
γ-HCH	1392	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0030	0,0030	0,0030	0,0038	0,2701	0,0	0,0029	0,0	1,50	0,00	nee	γ-HCH	0,0030	0,0400	0,5000	1,20
Heptachloor	1409	0,0007	0,0007	0,0007	0,0015	0,0015	0,0015	0,0015	0,0036	0,0727	0,0	0,0019	0,0	1,15	0,03	nee	Heptachloor	0,0007	0,0007	0,1000	4,00
Heptachloorepoxide	1082	0,0003	0,0020	0,0020	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0145	0,2909	0,0	0,0044	0,0	1,15	0,13	nee	Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,1000	4,00
DDT	1777	0,0000	0,0029	0,0091	0,0582	0,2078	0,2909	0,6441	1,0181	7,7709	0,2	0,2358	0,2	1,08	1,27	nee	DDT	0,2000	0,2000	1,0000	1,70
DDD	1804	0,0000	0,0029	0,0029	0,0148	0,0312	0,0436	0,1039	0,2065	4,7789	0,1	0,0563	0,1	1,96	0,01	nee	DDD	0,0200	0,8400	34,0000	34,00
DDE	1784	0,0000	0,0029	0,0129	0,0911	0,5610	0,8311	1,5705	2,2856	6,6489	0,5	0,4793	0,5	0,85	1,90	nee	DDE	0,1000	0,1300	1,3000	2,30

Zone		Statistische parameters																			
B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond		Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:										28,60%			Bodemkwaliteitsklasse:			industrie			
Gezoneerd: ja		Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:										4,90%			Ontgravingskaart:			industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero-geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	40	60,1	67,9	125,5	143,5	170,4	179,3	188,3	207,6	233,1	132,3	142,1	151,9	0,34	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0
Cadmium	40	0,27	0,27	0,27	0,45	0,48	0,56	0,67	0,68	1,68	0,4	0,45	0,5	0,50	0,11	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0
Kobalt	40	3,4	5,4	8,0	9,9	11,0	11,7	12,6	13,5	15,3	9,0	9,60	10,2	0,30	0,05	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0
Koper	40	7,2	13,3	18,5	23,1	26,7	28,7	32,9	35,0	38,0	21,8	23,10	24,4	0,28	0,14	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0
Kwik	40	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,15	0,19	0,44	0,1	0,10	0,1	0,73	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0
Lood	40	18,3	23,4	27,5	33,6	44,1	48,9	50,9	61,2	63,2	34,3	36,60	38,9	0,31	0,08	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0
Molybdeen	40	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	n.v.t.	1,05	n.v.t.	0,00	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0
Nikkel	40	10,0	16,2	24,3	28,6	33,8	35,4	37,2	37,3	42,6	26,9	28,50	30,1	0,28	0,32	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0
Zink	40	50,9	63,1	80,8	107,7	117,5	119,4	187,0	206,1	225,1	101,9	110,60	119,3	0,39	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0
PCB (som 7)	40	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0101	0,0104	0,0302	0,0514	0,3907	0,0	0,0232	0,0	1,27	0,09	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00
PAK (som 10)	40	0,1	0,2	0,8	2,8	6,3	11,6	29,1	56,1	90,0	6,5	10,6	14,7	1,92	1,45	ja	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0
Minerale olie	40	28,8	28,8	28,8	28,8	113,1	205,7	290,0	393,8	1007,7	103,5	124,2	144,9	0,82	1,18	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (maximale\ waarde\ industrie - achtergrondwaarde)$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				12,10%		Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,30%		Ontgravingskaart:				industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)			
Barium*	70	22,2	38,5	106,5	161,7	222,4	243,0	343,9	421,8	718,6	176,0	187,2	198,4	0,39	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0			
Cadmium	461	0,08	0,18	0,32	0,37	0,46	0,53	0,74	1,45	14,50	0,5	0,57	0,6	1,45	0,34	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0			
Kobalt	77	3,5	5,0	8,7	13,2	16,7	20,0	22,4	32,7	500,6	16,1	21,00	25,9	1,61	0,16	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0			
Koper	466	2,0	5,0	19,8	32,6	51,0	59,5	89,9	134,5	1981,9	51,6	57,50	63,4	1,72	0,86	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0			
Kwik	448	0,02	0,04	0,08	0,17	0,37	0,47	0,74	1,03	44,67	0,5	0,69	0,9	4,30	0,21	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0			
Lood	474	0,3	9,4	25,5	56,1	132,5	169,0	290,1	458,5	2144,5	115,5	125,10	134,7	1,31	0,94	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0			
Molybdeen	66	0,21	0,35	1,05	1,05	1,39	1,80	2,10	2,10	9,20	1,1	1,28	1,5	0,88	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0			
Nikkel	454	0,3	13,1	22,2	30,1	38,0	39,6	47,5	55,4	90,2	30,8	31,30	31,8	0,28	0,65	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0			
Zink	508	5,2	29,7	83,2	118,1	187,5	222,8	356,5	623,9	2005,3	180,8	190,00	199,2	0,85	1,02	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0			
PCB (som 7)	30	0,0056	0,0093	0,0093	0,0093	0,0186	0,0186	0,0275	0,0392	0,0665	0,0	0,0156	0,0	0,44	0,06	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00			
PAK (som 10)	366	0,0	0,1	0,3	0,8	3,0	4,3	12,0	23,8	240,0	4,2	5,4	6,6	3,32	0,62	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0			
Minerale olie	481	13,3	13,3	26,6	66,5	66,5	102,6	237,4	493,9	3229,2	122,7	133,2	143,7	1,35	1,55	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0			

Zone Statistische parameters

O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				16,70%		Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				4,30%		Ontgravingskaart:				wonen			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)			
Barium*	123	19,1	31,6	95,4	150,0	218,1	226,3	259,0	298,6	399,5	147,7	154,9	162,1	0,40	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0			
Cadmium	922	0,02	0,18	0,36	0,36	0,40	0,45	0,65	0,83	15,39	0,5	0,47	0,5	1,18	0,17	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0			
Kobalt	131	2,8	4,8	8,6	11,4	16,2	17,5	20,2	21,5	68,6	12,2	12,80	13,4	0,41	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0			
Koper	924	2,7	4,6	15,6	23,5	31,3	33,9	43,0	53,5	560,7	25,5	26,30	27,1	0,76	0,33	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0			
Kwik	924	0,02	0,03	0,05	0,08	0,15	0,16	0,26	0,53	148,61	0,1	0,31	0,5	13,80	0,11	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0			
Lood	932	4,2	10,9	16,8	26,3	45,5	58,7	99,2	155,6	1436,4	45,6	48,60	51,6	1,47	0,30	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0			
Molybdeen	119	0,35	0,35	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,60	0,9	0,95	1,0	0,33	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0			
Nikkel	935	1,4	10,4	20,9	30,1	39,3	41,9	49,7	55,8	128,3	30,4	30,90	31,4	0,35	0,70	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0			
Zink	941	1,1	19,7	68,3	98,5	131,3	144,4	210,1	275,7	1102,9	115,3	118,60	121,9	0,68	0,44	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0			
PCB (som 7)	73	0,0016	0,0115	0,0115	0,0115	0,0229	0,0397	0,0468	0,0468	0,1170	0,0	0,0218	0,0	0,35	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00			
PAK (som 10)	764	0,0	0,0	0,1	0,2	1,0	1,5	5,0	12,0	310,0	3,1	4,1	5,1	5,10	0,31	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0			
Minerale olie	1020	0,0	16,4	32,8	32,8	81,9	81,9	136,2	445,7	3743,6	111,4	117,0	122,6	1,20	1,38	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0			

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O3. Wonen na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				19,20%	Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				6,00%	Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	289	0,3	27,3	111,9	159,9	233,7	246,0	295,2	344,3	537,4	169,1	174,9	180,7	0,44	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	1339	0,07	0,17	0,29	0,33	0,41	0,42	0,59	0,71	3,21	0,4	0,37	0,4	0,52	0,15	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	304	0,9	4,3	9,6	12,2	15,9	15,9	17,1	20,6	102,5	12,3	12,80	13,3	0,51	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	1362	0,4	4,2	15,5	21,5	28,7	31,1	37,0	45,4	788,8	23,2	24,00	24,8	0,94	0,27	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	1329	0,02	0,03	0,05	0,08	0,11	0,14	0,18	0,30	16,44	0,1	0,13	0,2	3,44	0,06	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	1368	1,2	7,9	15,8	23,7	35,0	38,4	57,6	100,6	3729,9	35,1	38,70	42,3	2,67	0,19	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	297	0,35	0,56	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	34,00	1,1	1,28	1,5	1,97	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	1341	0,2	9,5	24,0	32,4	41,9	44,3	51,5	57,5	479,3	32,6	33,20	33,8	0,50	0,74	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	1358	4,2	16,8	62,4	86,4	111,6	118,9	144,1	168,1	1920,8	94,3	97,20	100,1	0,85	0,26	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	200	0,0012	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0082	0,0163	0,0334	1,1673	0,0	0,0173	0,0	2,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	946	0,0	0,1	0,1	0,2	0,6	0,9	2,4	6,2	94,0	1,2	1,4	1,6	4,18	0,16	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	1311	5,0	11,7	23,3	23,3	58,4	58,4	80,0	164,3	6503,7	69,7	75,9	82,1	2,30	0,49	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Zone Statistische parameters

O4. Industrie voor 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				13,80%	Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				7,50%	Ontgravingskaart:				industrie			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)		
Barium*	59	42,3	87,7	133,9	219,3	250,7	272,6	316,5	363,5	438,6	199,8	209,1	218,4	0,27	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0		
Cadmium	112	0,14	0,17	0,29	0,34	0,48	0,50	0,72	0,94	1,32	0,4	0,41	0,4	0,47	0,21	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0		
Kobalt	56	2,8	6,5	10,0	14,1	17,3	18,4	21,5	23,0	26,1	13,5	14,10	14,7	0,24	0,09	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0		
Koper	117	6,5	12,3	24,6	36,3	57,0	61,9	102,1	145,1	1152,9	49,8	60,60	71,4	1,50	0,89	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0		
Kwik	112	0,03	0,06	0,08	0,17	0,42	0,58	0,81	0,94	2,44	0,3	0,34	0,4	1,00	0,19	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0		
Lood	112	8,3	16,3	29,8	57,2	154,9	166,9	249,1	296,8	822,4	91,4	102,90	114,4	0,92	0,58	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0		
Molybdeen	59	0,35	0,35	0,43	1,05	1,05	1,05	1,05	1,41	2,10	0,8	0,87	0,9	0,43	0,01	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0		
Nikkel	112	10,0	17,0	23,5	32,4	46,0	51,2	61,5	73,6	323,7	38,3	41,50	44,7	0,64	0,87	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0		
Zink	114	4,4	45,9	91,7	125,5	190,9	237,3	282,3	354,6	818,2	147,8	158,70	169,6	0,57	0,53	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0		
PCB (som 7)	43	0,0065	0,0065	0,0065	0,0065	0,0106	0,0140	0,0292	0,0463	0,0620	0,0	0,0129	0,0	0,82	0,08	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00		
PAK (som 10)	93	0,0	0,1	0,3	1,2	4,9	7,3	18,2	24,8	70,0	4,3	5,7	7,1	1,90	0,64	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0		
Minerale olie	129	9,3	9,3	18,6	35,3	46,5	52,3	121,9	339,9	690,4	55,9	64,8	73,7	1,21	1,07	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0		

Statistische parameters, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in de rapportage.

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (maximale\ waarde\ industrie - achtergrondwaarde)$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	bepaalde heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen voor standaardbodem van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

O5. Industrie na 1950, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				21,50%		Bodemkwaliteitsklasse:			landbouw/natuur		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				5,70%		Ontgravingskaart:			landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)	
Barium*	145	15,8	27,2	111,5	180,1	247,7	259,0	295,0	326,5	439,1	169,7	178,3	186,9	0,45	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0	
Cadmium	1140	0,02	0,16	0,29	0,33	0,38	0,41	0,58	0,75	17,54	0,4	0,41	0,4	1,52	0,16	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0	
Kobalt	151	2,4	4,7	9,1	12,3	15,1	15,7	17,9	21,9	35,9	11,9	12,40	12,9	0,39	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0	
Koper	1118	1,0	4,0	12,6	20,7	28,7	31,0	35,6	42,5	1607,0	23,7	26,10	28,5	2,39	0,26	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0	
Kwik	1119	0,01	0,03	0,05	0,07	0,10	0,11	0,15	0,21	11,74	0,1	0,13	0,2	3,90	0,04	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0	
Lood	1148	0,0	7,7	14,3	22,0	30,8	33,0	41,8	56,8	1210,0	26,6	28,40	30,2	1,67	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0	
Molybdeen	138	0,35	0,35	0,84	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	2,10	0,9	0,93	1,0	0,34	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0	
Nikkel	1135	2,2	8,0	22,2	33,3	44,4	46,6	53,3	56,6	77,7	32,5	33,00	33,5	0,41	0,75	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0	
Zink	1144	0,0	15,9	52,3	83,0	109,1	113,6	125,0	152,5	1590,8	86,3	89,50	92,7	0,95	0,24	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0	
PCB (som 7)	68	0,0012	0,0040	0,0085	0,0085	0,0171	0,0204	0,0349	0,0377	0,0610	0,0	0,0146	0,0	0,51	0,07	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00	
PAK (som 10)	719	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,6	1,2	2,9	170,0	0,7	1,1	1,5	7,23	0,07	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0	
Minerale olie	1232	0,1	12,2	24,4	24,4	61,0	61,0	139,5	339,1	4881,6	98,6	105,8	113,0	1,85	1,05	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0	

Zone Statistische parameters

O6. Buitengebied, ondergrond											Gemiddeld Lutumpercentage in de zone:				20,20%		Bodemkwaliteitsklasse:		landbouw/natuur		
Gezoneerd: ja											Gemiddeld Org stof-percentage in de zone:				8,00%		Ontgravingskaart:		landbouw/natuur		
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Barium*	463	12,4	34,4	118,3	189,4	260,4	272,2	319,5	390,5	591,7	191,6	196,9	202,2	0,46	n.v.t.	n.v.t.	Barium*				625,0
Cadmium	2307	0,04	0,13	0,27	0,31	0,35	0,39	0,51	0,66	7,20	0,3	0,33	0,3	0,67	0,14	nee	Cadmium	0,60	1,20	4,30	13,0
Kobalt	513	0,8	4,5	10,5	13,5	16,5	17,6	20,0	22,3	45,9	13,3	13,60	13,9	0,35	0,10	nee	Kobalt	15,0	35,0	190,0	190,0
Koper	2287	0,4	3,9	13,5	20,3	27,1	28,2	33,9	39,5	338,5	20,7	21,10	21,5	0,65	0,24	nee	Koper	40,0	54,0	190,0	190,0
Kwik	2300	0,00	0,03	0,04	0,07	0,10	0,11	0,15	0,17	7,49	0,1	0,10	0,1	2,00	0,03	nee	Kwik	0,15	0,83	4,80	36,0
Lood	2316	0,0	7,6	15,2	21,7	29,4	31,5	41,3	55,5	1210,3	26,5	27,50	28,5	1,35	0,10	nee	Lood	50,0	210,0	530,0	530,0
Molybdeen	458	0,04	0,35	0,63	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	5,60	0,9	0,90	0,9	0,54	0,00	nee	Molybdeen	1,5	88,0	190,0	190,0
Nikkel	2331	0,1	9,7	24,3	34,8	45,2	48,7	55,6	60,3	934,3	34,6	35,20	35,8	0,59	0,78	nee	Nikkel	35,0	39,0	100,0	100,0
Zink	2321	4,8	16,0	58,3	84,5	109,7	114,2	137,1	159,9	1485,2	87,0	88,40	89,8	0,61	0,25	nee	Zink	140,0	200,0	720,0	720,0
PCB (som 7)	203	0,0009	0,0018	0,0061	0,0061	0,0123	0,0125	0,0251	0,0251	0,1204	0,0	0,0108	0,0	0,88	0,05	nee	PCB (som 7)	0,0200	0,0400	0,5000	1,00
PAK (som 10)	1651	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	1,2	3,2	81,0	0,9	1,0	1,1	4,65	0,08	nee	PAK (som 10)	1,5	6,8	40,0	40,0
Minerale olie	2350	0,0	8,8	17,6	17,6	43,9	43,9	46,5	111,7	3135,2	52,9	57,1	61,3	2,81	0,33	nee	Minerale olie	190,0	190,0	500,0	5000,0

Bijlage 3B Statistische parameters PFAS-verbindingen per bodemlaag (gemeten waarden)

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut =			%	
Hele regio, bovengrond (0 - 0,5 m-mv)	Bodemkwaliteitsklasse:															OS =			5,2 %	
Gezoneerd: ja	Ontgravingskaart:																			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie		
PFOA som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,47	0,93	1,87	2,08	2,75	3,33	5,46	1,16	1,28	1,39	0,84	0,63	1,9	7,0	7,0		
PFOS som lineair + vertakt	143	0,14	0,14	0,23	0,37	0,57	0,62	0,87	1,19	3,20	0,42	0,47	0,51	0,87	0,65	1,4	3,0	3,0		
perfluorocetaanzuur (PFOA) lineair	143	0,07	0,07	0,40	0,86	1,70	1,96	2,50	3,18	5,10	1,07	1,18	1,29	0,87	0,61	1,9	7,0	7,0		
perfluorocetaanzuur (PFOA) vertakt	143	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,12	0,20	0,27	0,48	0,09	0,10	0,11	0,69	0,04	1,9	7,0	7,0		
perfluorocetaansulfonzuur (PFOS) lineair	143	0,07	0,07	0,14	0,26	0,44	0,50	0,66	0,80	2,60	0,31	0,34	0,38	0,97	0,46	1,4	3,0	3,0		
perfluorocetaansulfonzuur (PFOS) vertakt	143	0,03	0,07	0,07	0,07	0,15	0,17	0,22	0,32	0,60	0,11	0,13	0,14	0,81	0,16	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaanzuur (PFBA)	136	0,07	0,07	0,07	0,14	0,25	0,31	0,43	0,58	1,00	0,18	0,20	0,22	0,90	0,32	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,20	0,07	0,08	0,08	0,27	0,03	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,20	0,70	0,08	0,09	0,10	0,72	0,08	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,13	0,70	0,07	0,08	0,09	0,71	0,03	1,4	3,0	3,0		
perfluornonaanzuur (PFNA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,20	0,07	0,07	0,07	0,19	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaanzuur (PFDeA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,07	0,07	0,07	0,05	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,09	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorocetaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-ethylperfluorocetaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorocetaansulfonamide (PFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorocetaansulfonamide (MeFOSA)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,90	0,07	0,08	0,10	1,88	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	136	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut =			%		
Hele regio, tussenlaag (0,5 - 1,0 m-mv)																OS =			5,7 %		
Gezoneerd: ja																					
Bodemkwaliteitsklasse: n.t.b.																					
Ontgravingskaart: n.t.b.																					
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie			
PFOA som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,35	0,69	0,82	0,96	1,93	5,45	0,47	0,63	0,80	1,49	0,35	1,9	7,0	7,0			
PFOS som lineair + vertakt	54	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,24	0,43	0,58	1,08	0,19	0,22	0,25	0,87	0,27	1,4	3,0	3,0			
perfluorooctaanzuur (PFOA) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,28	0,62	0,74	0,89	1,67	5,00	0,39	0,53	0,68	1,59	0,31	1,9	7,0	7,0			
perfluorooctaanzuur (PFOA) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,12	0,25	0,74	0,08	0,10	0,12	1,09	0,04	1,9	7,0	7,0			
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) lineair	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,17	0,28	0,38	0,83	0,10	0,13	0,15	1,07	0,19	1,4	3,0	3,0			
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,16	0,19	0,45	0,08	0,09	0,10	0,69	0,07	1,4	3,0	3,0			
perfluorbutaanzuur (PFBA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,09	0,14	0,19	0,28	0,42	0,09	0,11	0,12	0,76	0,13	1,4	3,0	3,0			
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,18	0,07	0,07	0,07	0,21	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,21	0,07	0,07	0,08	0,27	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,07	0,07	0,08	0,26	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluornonaanzuur (PFNA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluordecaanzuur (PFDeA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluordodecaanzuur (PFDoDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,13	0,07	0,07	0,07	0,15	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
N-methylperfluorooctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
N-ethylperfluorooctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
perfluorooctaansulfonamide (PFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
N-methylperfluorooctaansulfonamide (MeFOSA)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	54	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0			

Statistische parameters, toetsing aan het tijdelijk handelingskader hergebruik PFAS-houdende grond en baggerspecie

(Gehalten in µg/kg ds)

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

formule: $(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst

	waarde > max. waarde wonen/industrie
	landelijke achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen/industrie
	waarde < landelijke achtergrondwaarde

Zone	Statistische parameters															Lut = OS =			%	
Hele regio, ondergrond (1,0 - 1,5 m-mv)	Bodemkwaliteitsklasse: n.t.b.																			
Gezoneerd: ja	Ontgravingskaart: n.t.b.																		6,6 %	
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	Landelijke achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie		
PFOA som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,26	0,32	1,25	1,51	3,00	0,27	0,37	0,47	1,53	0,27	1,9	7,0	7,0		
PFOS som lineair + vertakt	50	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,25	0,87	0,15	0,17	0,19	0,73	0,07	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaanzuur (PFOA) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,19	0,25	1,01	1,36	2,80	0,19	0,28	0,38	1,85	0,25	1,9	7,0	7,0		
perfluorooctaanzuur (PFOA) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,18	0,30	0,08	0,09	0,09	0,56	0,02	1,9	7,0	7,0		
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) lineair	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,62	0,07	0,09	0,11	1,00	0,04	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,25	0,07	0,08	0,08	0,42	0,03	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaanzuur (PFBA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,11	0,17	0,50	0,08	0,09	0,10	0,77	0,06	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,26	0,07	0,08	0,08	0,42	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluornonaanzuur (PFNA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,10	0,07	0,07	0,07	0,06	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaanzuur (PFDeA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordodecaanzuur (PFDaDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortridecaanzuur (PFTriDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,14	0,07	0,07	0,07	0,14	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide acetaat (MeFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-ethylperfluorooctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
perfluorooctaansulfonamide (PFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		
N-methylperfluorooctaansulfonamide (MeFOSA)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	1,80	0,06	0,10	0,15	2,34	0,00	1,4	3,0	3,0		
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diester (8:2 diPAP)	50	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	n.v.t.	0,07	n.v.t.	0,00	0,00	1,4	3,0	3,0		

**Bijlage 3C Statistische parameters lood bodemkwaliteitszones
getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit (gemeten
gehalten)**

Statistische parameters gemeten waarden lood, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)
	weinig heterogeniteit (Index < 0,2)

Statistische waarde getoetst aan de normen van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen
	waarde < achtergrondwaarde

Zone Statistische parameters

B1. Wonen voor 1950 I, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				industrie			Lut = 10,3 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				industrie			OS = 5,3 %			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Lood	492	2,1	9,6	42,0	96,0	191,3	220,0	314,5	449,0	2000,0	140,5	151,40	162,3	1,24	1,19	ja	Lood	38,6	162,2	409,4	409,4
B2. Wonen voor 1950 II, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			Lut = 12,7 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				wonen			OS = 5,0 %			
Lood	980	3,0	9,1	27,0	45,0	75,0	91,0	140,0	200,0	4300,0	66,6	73,40	80,2	2,27	0,50	nee	Lood	39,8	167,2	422,1	422,1
B3. Wonen na 1950, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut = 14,9 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS = 6,0 %			
Lood	1882	0,7	9,1	23,0	33,0	48,0	57,0	82,0	110,0	400,0	42,5	43,80	45,1	0,97	0,25	nee	Lood	41,8	175,4	442,6	442,6
B4. Industrie voor 1950, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				wonen			Lut = 8,1 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				industrie			OS = 6,4 %			
Lood	113	3,5	7,0	25,0	47,0	86,0	96,8	160,0	200,0	720,0	62,2	73,90	85,6	1,32	0,53	nee	Lood	37,9	159,3	402,1	402,1
B5. Industrie na 1950, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut = 17,6 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS = 5,3 %			
Lood	1436	0,1	7,0	16,0	27,0	37,0	40,0	55,5	72,3	2500,0	31,9	34,80	37,7	2,47	0,16	nee	Lood	42,9	180,1	454,6	454,6
B6.Buitengebied, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				landbouw/natuur			Lut = 17,6 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				landbouw/natuur			OS = 7,5 %			
Lood	2942	0,2	9,1	23,0	30,0	40,0	44,0	62,0	91,0	1000,0	37,5	38,50	39,5	1,12	0,19	nee	Lood	44,2	185,6	468,4	468,4
B8. Wegbermen buitengebied, bovengrond											Bodemkwaliteitsklasse:				industrie			Lut = 28,6 %			
Gezoneerd: ja											Ontgravingskaart:				industrie			OS = 4,9 %			
Lood	40	18,0	23,0	27,0	33,0	43,3	48,0	50,0	60,1	62,0	33,6	35,90	38,2	0,32	0,08	nee	Lood	49,1	206,1	520,3	520,3

Statistische parameters gemeten waarden lood, toetsing aan Besluit bodemkwaliteit

Heterogeniteit (mate betrouwbaarheid van de bepaald diffuse bodemkwaliteit)

De heterogeniteit van een stof in een zone wordt bepaald door een index die volgt uit de volgende formule

$(95P - 5P) / (\text{maximale waarde industrie} - \text{achtergrondwaarde})$

	sterke heterogeniteit (Index > 0,7)
	er is sprake van heterogeniteit (0,5 < index < 0,7)
	beperkte heterogeniteit (0,2 < Index < 0,5)

Statistische waarde getoetst aan de normen van de Regeling bodemkwaliteit

	waarde > max. waarde industrie
	max. waarde wonen < waarde ≤ max. waarde industrie
	achtergrondwaarde < waarde ≤ max. waarde wonen

Zone		Statistische parameters																			
O1. Wonen voor 1950 I, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: wonen																Lut = 12,1 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: industrie																OS = 5,3 %			
Stoffen	N	Min	5P	25P	50P	75P	80P	90P	95P	Max	80% MIN	Gem	80% MAX	VC	Hetero- geniteit	95P> I	Stoffen	Achtergrond waarde	Max. waarde wonen	Max. waarde industrie	Interventie waarde bodem (I)
Lood	474	0,2	7,5	20,3	44,5	105,0	134,0	230,0	363,5	1700,0	89,6	99,20	108,8	1,65	0,94	nee	Lood	39,6	166,5	420,1	420,1
O2. Wonen voor 1950 II, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: wonen																Lut = 16,7 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: wonen																OS = 4,3 %			
Lood	932	3,5	9,1	14,0	22,0	38,0	49,0	82,9	130,0	1200,0	37,6	40,60	43,6	1,76	0,30	nee	Lood	41,8	175,4	442,8	442,8
O3. Wonen na 1950, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: landbouw/natuur																Lut = 19,2 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: landbouw/natuur																OS = 6,0 %			
Lood	1368	1,1	7,0	14,0	21,0	31,0	34,0	51,0	89,0	3300,0	30,6	34,20	37,8	3,02	0,19	nee	Lood	44,2	185,8	468,9	468,9
O4. Industrie voor 1950, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: wonen																Lut = 13,8 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: industrie																OS = 7,5 %			
Lood	112	7,0	13,7	25,0	48,0	130,0	140,0	209,0	249,0	690,0	74,8	86,30	97,8	1,10	0,58	nee	Lood	42,0	176,2	444,7	444,7
O5. Industrie na 1950, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: landbouw/natuur																Lut = 21,5 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: landbouw/natuur																OS = 5,7 %			
Lood	1148	0,0	7,0	13,0	20,0	28,0	30,0	38,0	51,6	1100,0	24,0	25,80	27,6	1,84	0,10	nee	Lood	45,5	190,9	481,8	481,8
O6. Buitengebied, ondergrond		Bodemkwaliteitsklasse: landbouw/natuur																Lut = 20,2 %			
Gezoneerd: ja		Ontgravingskaart: landbouw/natuur																OS = 8,0 %			
Lood	2316	0,0	7,0	14,0	20,0	27,0	29,0	38,0	51,0	1113,0	24,3	25,30	26,3	1,46	0,10	nee	Lood	46,0	193,1	487,4	487,4

Bijlage 4 Mogelijkheden vrij grondverzet (grondstromenmatrix)

		Ontgravingslocatie															
Toepassingslocatie	Toepassings-eis	Ontgravings- kwaliteit															
		Zie § 5.4			Zie § 5.4				Zie § 8.2.1		Zie § 5.4			Zie § 5.4			Zie § 5.11.1
Gevoelig bodemgebruik (definitie zie bijlage 1)	LMW (lood) § 4.3.3 (bijlage 7a)		lood > LMW														
B1/O1. Wonen voor 1950 I	Wonen																
B2/O2. Wonen voor 1950 II	Wonen																
B3/O3. Wonen na 1950 (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B3/O3. Wonen na 1950 (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B3.O3. Wonen na 1950 (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B4.O4. Industrie voor 1950	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B5/O5. Industrie na 1950 (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B6/O6. Buitengebied (functie Industrie)	LMW: Industrie (zie § 4.3.3)																
B6/O6. Buitengebied (functie Wonen)	LMW: Wonen (zie § 4.3.3)																
B6/O6. Buitengebied (functie Overig)	Landbouw/ natuur																
B7. Voormalige boomgaarden in buitengebied	LMW § 4.3.4 (bijlage 7a kolom 1)							Zie § 8.2.1									
B7. Voormalige boomgaarden (functie Industrie en Wonen)	LMW § 4.3.4 (bijlage 7a kolom 2)							Zie § 8.2.1									
B7. Voormalige boomgaarden (bodembeschermings-gebied)	Landbouw/ natuur (§ 4.3.2)							Zie § 8.2.1									
B7. Voormalige boomgaarden (overig buitengebied)	Landbouw/ natuur							Zie § 8.2.1									
B8. Wegbermen buitengebied	Industrie																
Waterwin- en grondwater- beschermingsgebieden	Landbouw/ natuur (§ 4.3.2)																
Regionale waterkeringen	LMW: Industrie (zie § 4.3.6)																
Regionale waterkeringen (teeltlaag)	Landbouw/ natuur (§ 4.3.6)																
Uitgesloten gebied	Onbekend																

BELANGRIJK:
Onderzoek of de locatie door (voormalige) activiteiten is verontreinigd, moet altijd worden

Niet toepasbaar, tenzij na partijkeuring of onderzoek (NEN 5740) en toetsing door het bevoegd gezag

Vrij grondverzet, mits de ontgravings- én toepassingslocatie niet verdacht is voor lokale bodemverontreiniging

Onderzoek om samen met bodemfunctieklassse de toepassingseisen te bepalen (bijlage 1, kopje Toepassingskaart), toetsing door het bevoegd gezag

Geen vrij grondverzet

Bijlage 5 Onderbouwing Lokale Maximale Waarden

Omgevingsdienst Rivierenland
Aan de heer Philip Hoek
Team Advies
p.hoek@ODRivierenland.nl

ons kenmerk: OS93655
uw kenmerk: mail van 11 juni 2018
datum: 26 februari 2019
onderwerp: Reactie nota bodembeheer

afdeling: AGZ/MMK
contactpersoon: Ingrid Links
doorkiesnummer: 088 144 7248
e-mail: ilinks@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte heer Hoek,

Omgevingsdienst Rivierenland heeft GGD Gelderland-Zuid (hierna: de GGD) gevraagd de concept nota bodembeheer 2018-2028¹ gezondheidskundig te beoordelen. In de nota is het beleid voor het tijdelijk opslaan en/of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op of in de bodem van tien gemeenten in Rivierenland opgenomen. De grond die wordt afgegraven is soms verontreinigd. Voordat deze wordt toegepast is het van belang na te gaan of het gebruik van de grond kan leiden tot risico's. Met andere woorden, de hergebruikte grond moet een dussdanige kwaliteit hebben dat de (ontvangende) bodem duurzaam geschikt is en blijft voor de functie die zij heeft of krijgt.

Het beleidskader voor het toepassen van grond is landelijk vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. In het Besluit worden landelijke (generieke) normen gegeven, maar het Besluit geeft ook aan dat lokaal normen kunnen worden vastgesteld. De tien gemeenten in regio Rivierenland willen in de nota bodembeheer dergelijke lokale maximale waarden vastleggen.

In de bijlage bij deze brief is de beoordeling van de GGD opgenomen. Hieruit blijkt dat voor een groot deel van de stoffen de 90-percentielwaarden (P90) van de aangetroffen concentraties in de zone 'wonen voor 1950 I' kunnen worden gebruikt als lokale maximale waarden (LMW) voor wonen met tuin. Bij het toepassen van deze kwaliteit zijn voor de bodemfunctie wonen met tuin geen risico's voor

¹ Nota bodembeheer regio Rivierenland 2018-2028 geldend voor de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaard, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, Beleid tijdelijk opslaan en/of toepassen van grond en gerijpte baggerspecie op of in de bodem, Lievense CSO, voorlopig concept 16M1223.RAP002, versie 8 juni 2018

GGD Gelderland-Zuid

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen

Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T 088 - 144 71 44
F 024 - 322 69 80

Bezoekadres regio Rivierenland

Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00
F 088 - 144 73 99

de gezondheid te verwachten. Uitzonderingen hierop zijn lood en PAK. Voor deze stoffen wordt geadviseerd een lagere concentratie te hanteren als LMW. Voor de gewasbeschermingsmiddelen in de kwaliteitszone 'voormalige boomgaarden' zijn door het RIVM humane risicowaarden afgeleid. Deze kunnen gezondheidskundig gezien worden gehanteerd als LMW voor de functie wonen met tuin. De humane risicogrenswaarden zijn (veel) hoger dan de P90 in de voormalige boomgaarden. Als de humane risicowaarde van een gewasbeschermingsmiddel hoger is dan de interventiewaarde is de LMW gelijk gesteld aan de interventiewaarde. De GGD heeft niet beoordeeld of het hanteren van deze relatief hoge waarden voor gewasbeschermingsmiddelen milieukundig gezien gewenst is. Dit zullen de betreffende gemeenten moeten afwegen. Een voorstel voor de LMW is opgenomen in de bijlage.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mij.

Met vriendelijke groet,

Ingrid Links

Milieugezondheidskundige, team milieu en gezondheid

Referenties

GGD Rotterdam-Rijnmond, Toetsingskader actuele gezondheidsrisico's bij bodemverontreiniging, versie 2 oktober 2017 <https://www.dcmr.nl/publicaties/toetsingskader-actuele-gezondheidsrisicos-bij-bodemverontreiniging-versie-2-oktober-2017.html>

Lijzen JPA, e.a., Technical evaluation of the Intervention Values for Soil/sediment and Groundwater, Human and exotoxicological risk assessment and derivation of risk limits for soil, aquatic sediment and groundwater, RIVM report 711701 023, February 2001

Memo GGD Rivierenland, advies m.b.t. de concept nota bodembeheer Regio Rivierenland, 9 september 2011

Posthuma L, e.a., Kijk op de Risicoolbox Bodem, Beoordelen van de actuele bodemkwaliteit en kiezen van Lokale Maximale Waarden, RIVM-rapport 711701082/2008

Bijlage Beoordeling GGD en voorstel Lokale Maximale Waarden

Inleiding

De bodemkwaliteitskaart maakt onderdeel uit van de nota bodembeheer. De vraag van Omgevingsdienst Rivierenland om de nota bodembeheer gezondheidkundig te beoordelen bestaat uit twee vragen, die nauw met elkaar samenhangen:

1. Wat zijn de gezondheidsrisico's van de bodemkwaliteit in Rivierenland (beoordeling actuele bodemkwaliteit)?
2. Welke lokale maximale waarden (LMW) kunnen voor hergebruik van grond in Rivierenland worden gehanteerd, zonder risico's voor de gezondheid?

Als er geen gezondheidsrisico's zijn te verwachten van de actuele bodemkwaliteit dan kan, als grond wordt ontgraven deze ook opnieuw worden toegepast zonder risico's voor de gezondheid.

Omdat de blootstelling aan verontreinigingen in de bodem en hiermee het risico wordt bepaald door het gebruik van de bodem kunnen LMW voor verschillende bodemfuncties worden vastgesteld. In de bodemkwaliteitskaart en nota worden de bodemfunctieklassen wonen, industrie en achtergrond gehanteerd. In deze beoordeling zijn LMW geadviseerd voor de bodemfunctie wonen met tuin.

Beoordeling bodemkwaliteit Rivierenland

Voor de beoordeling van de bodemkwaliteit en het afleiden van LMW is gebruik gemaakt van de risicotoolbox bodem (RTB) van het RIVM (<https://www.risicotoolboxbodem.nl/tools/default.aspx>). De RTB heeft inzicht in de duurzame geschiktheid van de bodem voor de beoogde functie. De berekening zijn uitgevoerd met de gemeten concentraties (dus niet omgerekend naar de concentratie in standaardbodem), met het gemiddelde organisch stofgehalte en lutumgehalte van de betreffende kwaliteitszone. De getoetste concentraties komen uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (gemaild door Jeroen Spronk van LieveenseCSO op 9 juli 2018). Voor de pH is een waarde van 7,7 gebruikt. Dit is een gemiddelde waarde (n=14) van de pH uit enkele bodemonderzoeken uitgevoerd in Tiel (gegevens uit het Bodeminformatiesysteem) (e-mail van 9 juli 2018).

De bodemkwaliteitskaart² beschrijft de verdeling van de kwaliteit van een zone aan de hand van percentielwaarden. Een 90-percentielwaarde (P90) betekent dat bij 10% van de metingen de concentratie hoger was dan deze P90-concentratie, een 95-percentielwaarde betekent dat 95% van de gemeten concentraties lager waren dan de 95-percentielwaarde. In tabel 1 zijn de resultaten van de beoordeling van de gemiddelde en 90-percentielwaarde van de concentraties in kwaliteitszone 'wonen voor 1950 I' opgenomen en beoordeeld met de RTB van het RIVM voor de functie wonen met tuin. Dit is de kwaliteitszone met de minste bodemkwaliteit in combinatie met de functieklassen wonen.

De gemiddelde concentratie in deze zone is gezondheidkundig goed met uitzondering van lood. De risicoindexen van de 90-percentielwaarden zijn voor kobalt en lood hoger dan 1.

² Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland, Gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, LieveenseCSO documentcode: 16M1223.RAP001, concept 2 van 8 juni 2018

GGD Gelderland-Zuid

Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.gdgelderlandzuid.nl
info@gdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen

Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
T 088 - 144 71 44
F 024 - 322 69 80

Bezoekadres regio Rivierenland

Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00
F 088 - 144 73 99

Volgens de RTB is voor kobalt de consumptie van gewassen uit eigen tuin de belangrijkste blootstellingsroute. Als alleen blootstelling plaats zou vinden door ingestie van grond (zoals bij de functie plaatsen waar kinderen spelen), treden volgens de RTB pas bij veel hogere bodemconcentraties humane risico's op. In tabel 1 is de risicoindex behorende bij de P90 voor kobalt voor deze bodemfunctie veel kleiner dan 1. Over de opname van kobalt door gewassen bestaat grote onzekerheid. Bij de berekende RI (>1) geeft de RTB de volgende melding: '**Let op:** vanwege de relatief grote onzekerheid in de gewasopnameroute, zijn de humane risico's voor kobalt voor deze functie niet beschouwd bij de vaststelling van de generieke Maximale Waarden'. De GGD heeft naar aanleiding hiervan navraag gedaan bij het RIVM. Het RIVM heeft aangegeven dat voor kobalt de 90-percentielwaarde van de kwaliteitszone 'wonen voor 1950 I' kan worden gehanteerd als LMW.

Voor lood adviseert de GGD niet de toetsingswaarde opgenomen in de RTB te hanteren, omdat deze waarde een beleidsmatige en geen gezondheidkundige waarde is. De GGD hanteert in haar beoordeling een gezondheidkundige toetsingswaarde, en adviseert voor gevoelige functies zeker geen grond toe te passen met een loodconcentratie hoger dan 370 mg/kg ds. Deze is gezondheidkundig gezien van onvoldoende kwaliteit. Voor de gevoelige functie wonen met tuin adviseert de GGD grond met een loodconcentratie kleiner dan 90 mg/kg ds toe te passen. Als voor een hogere waarde als LMW wordt gekozen is het van belang beheersmaatregelen te treffen om blootstelling aan lood uit de bodem te voorkomen.

De som PAK, som PCB en minerale olie kunnen niet worden beoordeeld met de RTB. De RTB rekent voor de humane risico's van polycyclisch aromatische koolwaterstoffen (PAK) en polychloorbifenylen (PCB) uitsluitend met de concentraties van de individuele PAK. Dit betekent dat een humane risico beoordeling van PAK en PCB alleen mogelijk is met concentraties van de individuele stoffen. Voor de beoordeling van minerale olie zijn de concentraties van de fracties en de concentraties BTEX nodig om de actuele bodemkwaliteit met de RTB te kunnen beoordelen.

Tabel 1 Concentraties in de bovengrond in mg/kg ds in 'wonen voor 1950 I' en risicoindex van gemeten waarden bij gebruik als wonen met tuin, organisch stof 5,3% en lutum 10,3%, pH 7,7

	AW	GMW	P90 in standaardbodem Hoger dan GMW	Gemiddelde concentratie, gemeten waarden ^a	RI RTB wonen met tuin (gem)	P90 van de concentratie, gemeten waarden ^a	RI RTB wonen met tuin (P90) RI>1	RI RTB plaatsen waar kinderen spelen (P90)	IW
Barium ^b	145 ^d	^b	^b	119	n.v.t. ^b	206	n.v.t. ^b	n.v.t. ^b	^b
Cadmium	0,6	1,2	1,5	0,6	0,04	1,1	0,06	n.v.t.	13,0
Kobalt	15	35	48	12	0,7	26	1,42	0,03	190
Koper	40	54	120	51	0,01	81	0,01	n.v.t.	190
Kwik	0,15	0,83	0,78	0,59	0,00	0,63	0,00	n.v.t.	36,00
Lood	50	210	408	151	0,57^c	315	1,18^c	n.v.t.	530
Molybdeen	1,5	88	1,1	0,9	0,00	1,1	0,00	n.v.t.	190,0
Nikkel	35	39	48	19	0,01	28	0,02	n.v.t.	100
Zink	140	200	567	185	0,01	360	0,01	n.v.t.	720
Som PAK	1,5	6,8	22,9	9,0	-	22,9	-	-	40,0
Som PCB	0,02	0,04	0,06	0,03	-	0,03	-	-	1,00
Minerale olie	190	190	266	70	-	141	-	-	5000

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

^a Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mail van Jeroen Spronk 9 juli 2018)

^b Barium is niet beoordeeld, omdat er geen toetsingswaarde voor barium bestaat. Voormalige IW is 920 mg/kg (<https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/instrumenten/botova/vragen/faq-inhoudelijk/waarom-ontbreekt-0/>). P90 is lager dan deze IW.

^c De risicoindex is berekend met een beleidsmatig MTR van 2,8 µg/kg lg. Als wordt getoetst aan de gezondheidkundige toetsingswaarde van de GGD dan is uitgaande van de gemiddelde kwaliteit en de 90-percentielwaarde de bodem van matige kwaliteit (90-370 mg/kg ds).

- Risicoindex kan alleen worden berekend als afzonderlijke componenten of fracties worden ingevoerd in de RTB.

^d P90 bovengrond (0-0,1 m-mv) uit TNO NITG 04-242-A Achtergrondwaarden 2000, 2004

Tabel 2 Concentraties in de bovengrond in mg/kg ds in voor 'wonen voor 1950 II' en risicoindex van gemeten waarden bij gebruik als wonen met tuin, organisch stof 5,0%, lutum 12,7%, pH 7,7

	AW	GMW	P90 in standaardbodem Hoger dan GMW	Gemiddelde concentratie gemeten waarden ^a	P90 van de concentratie, gemeten waarden ^a	RI RTB wonen met tuin (P90)	IW
Barium	145 ^d	^b		110	172	^b	^b
Cadmium	0,6	1,2	1,0	0,5	0,7	0,04	13,0
Kobalt	15	35	24	9	13	0,7	190
Koper	40	54	58	26	39	0,00	190
Kwik	0,15	0,83	0,34	0,14	0,27	0,00	36,00
Lood	50	210	182	73	140	0,52^d	530
Molybdeen	1,5	88	1,1	1,0	1,1	0,00	190,0
Nikkel	35	39	52	20	30	0,02	100
Zink	140	200	348	124	220	0,01	720
Som PAK	1,5	6,8	11,2	6,2	11,2	-	40,0
Som PCB	0,02	0,04	0,04	0,01	0,02	-	1,00
Minerale olie	190	190	132	58	66	-	5000

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

^a Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mail van Jeroen Spronk 9 juli 2018)

^b Barium is niet beoordeeld, omdat er geen toetsingswaarde voor barium bestaat. Voormalige IW is 920 mg/kg (<https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/instrumenten/botova/vragen/faq-inhoudelijk/waarom-ontbreekt-0/>). P90 is lager dan deze IW.

^d De risicoindex is berekend met een beleidsmatig MTR van 2,8 µg/kg lg. Als wordt getoetst aan de gezondheidkundige toetsingswaarde van de GGD dan is uitgaande van de 90-percentielwaarde de bodem van matige kwaliteit (90-370 mg/kg ds). De gemiddelde concentratie is gezondheidkundig van voldoende kwaliteit.

- Risicoindex kan alleen worden berekend als afzonderlijke componenten of fracties worden ingevoerd in de RTB.

In tabel 2 zijn de resultaten van de kwaliteitszone 'wonen voor 1950 II' opgenomen. De bodemkwaliteit (bovengrond) van de zone 'wonen voor 1950 II' is beter dan de kwaliteit van de zone 'wonen voor 1950 I'. Uit deze tabel blijkt dat bij toetsing van de 90-percentielwaarden (gemeten waarden) de bodemkwaliteit gezondheidkundig gezien goed is. Alleen voor lood is de bodem in deze zone van matige kwaliteit. De 90-percentielwaarde (gemeten waarde) is 140 mg/kg ds. Dit is hoger dan de waarde die de GGD hanteert voor een duurzame voldoende bodemloodkwaliteit (90 mg/kg ds).

datum: 26 februari 2019
 ons kenmerk: OS93655
 pagina 8 van 10

De kwaliteitszone 'wonen na 1950' is niet beoordeeld omdat de kwaliteit van deze zone beter is dan die van de zones 'wonen voor 1950'. Alleen de concentratie nikkel is in de zone 'wonen na 1950' hoger, maar dit leidt niet tot humane risico's.

Tabel 3 Concentraties bovengrond in mg/kg ds (P80, P90, P95 van gemeten waarden) in voormalige boomgaarden en risicoindex voor wonen met tuin uitgaande van P90, organisch stof 4,8%, lutum 21,1% en pH 7,7

	AW	GMW	P80 ^a	P90 ^a	RI RTB Wonen met tuin (P90)	RI RTB Moestuin/ volkstuint, veel	P95 standaardbodem	Humane risicowaarde ^b	Humane risicowaarde in standaardbodem ^b	IW
α-endosulfan	0,0009	0,0009	0,0007	0,0014			0,0073	2,00	3,77	4,0
Chloordaan	0,0020	0,0020	0,0014	0,0014	-	-	0,0145	6,71	12,70	4,0
Drins (som)	0,0150	0,0400	0,0072	0,0072	-	-	0,0171	.	.	4,0
Aldrin	.	.	.	.	-	-	.	0,10	0,19	0,32
Dieldrin	.	.	.	.	-	-	.	3,06	5,77	.
Endrin	.	.	.	.	-	-	.	7,19	13,60	.
α-HCH	0,0010	0,0010	0,0007	0,0007	-	-	0,0041	10,36	19,60	17
β-HCH	0,0020	0,0020	0,0007	0,0007	-	-	0,0035	0,43	0,81	1,6
γ-HCH	0,0030	0,0400	0,0014	0,0014	0,00	0,04	0,0038	0,36	0,68	1,2
Heptachloor	0,0007	0,0007	0,0007	0,0007	-	-	0,0036	1,20	2,27	4,0
Heptachloorepoxide	0,0020	0,0020	0,0014	0,0014	-	-	0,0145	0,31	0,59	4,0
DDT	0,2000	0,2000	0,1400	0,3100	0,03	0,14	1,0181	13,33	25,20	1,7
DDD	0,0200	0,8400	0,0210	0,0500	0,00	0,02	0,2065	18,45	34,80	34,0
DDE	0,1000	0,1300	0,4000	0,7559	0,11	0,62	2,2856	7,35	13,90	2,3

AW: achtergrondwaarde, GMW: generieke maximale waarde, RI: risicoindex voor humaan risico, RTB: risicotoolbox bodem, IW: interventiewaarde

^a Uit 16M1223_Statistiek_BKK_Rivierenland_gemetenwaardem.pdf (e-mails van Jeroen Spronk 9 juli 2018 en 13 juli 2018)

^b Risicowaarden door het RIVM berekend met de RTB (e-mails van Arjen Wintersen 12 juli 2018 en 19 juli 2018)

- Berekening RI niet mogelijk, omdat de stof of som (drins) niet in de RTB zit.

In tabel 3 zijn de resultaten van de beoordeling met de RTB van 90-percentielwaarden van verontreinigingen in voormalige boomgaarden weergegeven. Omdat niet voor alle stoffen uit de bodemkwaliteitskaart een beoordeling met de RTB kan worden gemaakt (stoffen zitten niet in de RTB) zijn ook de gezondheidkundige risicowaarden weergegeven. Deze zijn berekend door het RIVM (e-mail Arjen Wintersen van 12 en 19 juli 2018). De humane risicowaarden van alle stoffen liggen (veel) hoger dan de 90-percentielwaarden, en hoger dan de 95-percentielwaarden. De gemeten waarden liggen over het algemeen wel hoger dan de generieke maximale waarden, met uitzondering van de som drins, gamma-HCH en DDD.

Lokale maximale waarden

In tabel 4 is een voorstel voor lokale maximale waarden (LMW) opgenomen. Voor de meeste metalen kan de 90-percentielwaarde van de concentratie (P90) in de bovengrond van 'wonen voor 1950 I' worden gebruikt als LMW, zonder dat dit leidt tot risico's voor de gezondheid. De P90 van kwik en molybdeen liggen lager dan de GMW. Voor lood en PAK adviseert de GGD lagere waarden dan de P90 uit de zone 'wonen voor 1950 I' te hanteren.

Lood

Voor lood adviseert de GGD gebruik te maken van de gezondheidkundige toetsingswaarden van de GGD, en voor gevoelige functies zeker geen grond toe te passen met een gemeten loodconcentratie hoger dan 370 mg/kg ds. Voor de gevoelige functie wonen met tuin adviseert de GGD voor een duurzame geschiktheid een gemeten concentratie van 90 mg/kg ds. Hier geldt dat als voor een hogere waarde wordt gekozen het van belang is beheersmaatregelen te treffen om blootstelling aan lood uit de bodem te voorkomen.

Tabel 5 Gezondheidkundige toetsingswaarden voor lood in grond in mg/kg ds voor functie wonen met tuin (gemeten waarden)

Gezondheidkundig voldoende	Gezondheidkundig matig	Gezondheidkundig onvoldoende bodempluuskwaliteit
<90	90-370	>370

Voor meer informatie over lood wordt verwezen naar <https://www.ggdghorkennisnet.nl/?file=29279&m=1467967457&action=file.download> en <https://www.ggdghorkennisnet.nl/?file=29278&m=1467966426&action=file.download>.

PAK

In hoofdstuk 5 van de nota bodembeheer is aangegeven dat grond ontgraven uit bodemkwaliteitszones 'wonen voor 1950 I' (en andere grond met een kwaliteitsklasse industrie) voorafgaand aan de toepassing moet worden gekeurd. In deze grond komt vaak een verhoogde concentratie PAK voor. Voor deze situatie kan voor de volgende aanpak van toetsing worden gekozen:

- Als blijkt dat het gehalte aan som PAK maximaal 6,8 mg/kg bedraagt, dan is de grond geschikt voor de functie 'wonen met tuin'.
- Als de concentratie som PAK hoger is dan 6,8 mg/kg kan met de individuele PAK-concentraties een beoordeling met de RTB worden uitgevoerd, en op basis hiervan een besluit worden genomen over het toepassen van de grond.

Gewasbeschermingsmiddelen

Voor de stoffen die worden aangetroffen in voormalige boomgaarden kunnen gezondheidkundig gezien (veel) hogere waarden dan de 90-percentiel waarden worden gehanteerd als LMW. Omgevingsdienst Rivierenland heeft aangegeven dat dit het voor het grondverzet in de regio wenselijk is. De door het RIVM afgeleide humane risicowaarden kunnen gezondheidkundig gezien worden gehanteerd als LMW voor de functie wonen met tuin. Als de humane risicowaarde van een gewasbeschermingsmiddel hoger is dan de interventiewaarde (IW) is de LMW gelijk gesteld aan de IW, omdat het wettelijk niet is toegestaan een LMW vast te stellen hoger dan de IW.

Tabel 4 Voorstel lokale maximale waarden (concentratie in standaardbodem) voor functie wonen met tuin

Stof	LMW (mg/kg ds) (GMW)	Opmerking
Cadmium	1,5	P90 'wonen voor 1950 I'
Kobalt	48	P90 'wonen voor 1950 I'
Koper	120	P90 'wonen voor 1950 I'
Kwik	0,83	LMW is gelijk aan de GMW P90 'wonen voor 1950 I' is kleiner dan de GMW
Lood	90 (gemeten waarde)	Gezondheidskundige waarde GGD
Molybdeen	88	LMW is gelijk aan de GMW P90 'wonen voor 1950 I' is veel lager dan de GMW
Nikkel	48	P90 'wonen voor 1950 I'
Zink	567	P90 'wonen voor 1950 I'
Som PAK	6,8	Is de GMW voor wonen
Som PCB	0,06	P90 'wonen voor 1950 I'
Minerale olie	266	P90 'wonen voor 1950 I'
α -endosulfaan	3,77	Humane risicowaarde
Chloordaan	4,0	Interventiewaarde
Drins (som 3)*	4,0	Interventiewaarde
α -HCH*	17	Interventiewaarde
β -HCH*	0,81	Humane risicowaarde
γ -HCH*	0,68	Humane risicowaarde
Heptachloor*	2,27	Humane risicowaarde
Heptachloorepoxide*	0,59	Humane risicowaarde
DDT	1,7	Interventiewaarde
DDD	34,0	Interventiewaarde
DDE	2,3	Interventiewaarde
Asbest	100	Interventiewaarde

* Deze stoffen behoren respectievelijk tot de somgroep HCH's en heptachloor en -epoxide. Binnen deze combitoxgroep moeten de opgestelde risicoindexen kleiner zijn dan 1.

Bijlage 6 Beoordeling ecologische risico's (voormalige) boomgaarden

Memo doorrekening Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen Regio Rivierenland ten behoeve van ecologische risico's boomgaarden

Onderwerp:	Doorrekening Lokale Maximale Waarden bestrijdingsmiddelen Regio Rivierenland ten behoeve van ecologische risico's boomgaarden (definitief)
Project:	Nota bodembeheer Rivierenland
Projectnummer:	11K172
Ons kenmerk:	-
Bestemd voor:	Regio Rivierenland
Opgesteld door:	Daan Langemeijer
Datum:	11 juni 2012

De Lokaal Maximale Waarden zijn onderbouwd door de GGD Rivierenland. De GGD is bij de onderbouwing van de Lokaal Maximale Waarden uitgegaan van humane risico's. Deze onderbouwing is opgenomen in bijlage 7. Voor bestrijdingsmiddelen geldt dat deze op grote schaal voorkomen en deze in het verleden geproduceerd zijn om (ongewenste) insecten in boomgaarden te bestrijden. Omdat insecten deel uitmaken van het ecosysteem en bestrijdingsmiddelen ook effecten kunnen veroorzaken bij andere organismen zijn hieraan ecologische risico's verbonden. Door middel van berekeningen met behulp van de risicotoolbox is getracht inzicht te krijgen in de mate waarin deze risico's aanwezig zijn.

De berekening van de risico's is gebaseerd op de doorrekening van verschillende waarden:

- P50 (mediane waarde): deze geeft inzicht in de risico's bij de algemene bodemkwaliteit binnen boomgaarden. Deze waarde geeft een betere indruk van de algemene kwaliteit in boomgaarden dan het gemiddelde omdat deze (in tegenstelling tot het rekenkundig gemiddelde) niet wordt beïnvloed door extreme waarden in relatief verontreinigde boomgaarden;
- P90: dit kentel wordt door de regio gebruikt als lokale achtergrondwaarde en vormt de Lokale Maximale Waarde bij grondverzet tussen boomgaarden.
- Lokaal Maximale Waarden in bebouwd gebied (gebaseerd op de risico evaluatie door de GGD).

De P50 en P90 zijn afkomstig van de definitieve statistiek zoals deze is opgenomen in de rapportage van de bodemkwaliteitskaart (BKK). Opgemerkt moet worden dat niet alle bestrijdingsmiddelen die in de RTB ingevoerd kunnen worden opgenomen zijn in de BKK. De P50 en P90 zijn daarom niet berekend voor hexachloorbenzeen. Voor de invoer van gehalten van individuele drins (aldrin, dieldrin en endrin) is een procentuele verdeling aangehouden van de (wel beschikbare) som-drins. Hiervoor zijn analysegegevens uit de dataset met analysegegevens voor de BKK gebruikt. Andersom zijn de stoffen beta-HCH, heptachloor en heptachloorepoxide wel opgenomen in de statistiek voor de BKK, en niet in de Risicotoolbox (RTB). Deze stoffen kunnen dus niet meegewogen worden bij het bepalen van risico's met de RTB. De belangrijkste reden hiervoor is dat er op landelijk niveau geen aanwijzingen zijn dat deze grootschalig diffuus voorkomen.

Met de risicotoolbox kunnen naast ecologische risico's in principe ook landbouwkundige risico's worden berekend. Het gaat hier om voedselproductie, voedselveiligheid en diergezondheid. De risico's worden echter niet voor bestrijdingsmiddelen doorgerekend. In een onderbouwend RIVM rapport Beslissen op bagger in bodem (RIVM rapport 711701046/2006) wordt aangegeven dat deze niet meegenomen zijn omdat ze niet standaard worden gemeten. Daarnaast blijkt dat er voor overige stoffen waaronder bestrijdingsmiddelen grote

verschillen bestaan tussen metingen en de resultaten van modellen. Dit wordt bevestigd door de heer Romkes van Alterra die betrokken is bij het opnemen van landbouwkundige risico's binnen de risicotoolbox en aangeeft dat er momenteel geen bruikbare modellen zijn voor gebiedspecifieke beoordeling van bestrijdingsmiddelen. Het meest kritieke risico is opname door gewas. De GGD heeft bij het vaststellen van de LMW rekening gehouden met deze route zodat er voor wat dat betreft geen sprake is van een onaanvaardbaar risico.

Bij de berekeningen in de RTB kan gekozen worden uit een van zeven typen landgebruik. Aan deze verschillende gebruiken zijn bescherm- en blootstellingsniveaus gekoppeld. In tabel 1 is aangegeven voor welke gebruiken de RTB is uitgevoerd en welke bescherm- en blootstellingsrisico's hieraan zijn gekoppeld.

Tabel 1: Bodemfuncties met bescherm- en blootstellingsniveaus in de risicotoolbox

Bodemfunctie	Ecologisch beschermingsniveau	Gewasconsumptie	Bodemcontact
Wonen met tuin	Gemiddeld	Beperkt (10%)	Standaard
Landbouw	Gemiddeld	Beperkt (10%)	Standaard

Zoals uit tabel 1 blijkt wordt voor zowel 'Wonen met tuin' als 'Landbouw' uitgegaan van een gemiddeld ecologisch bescherm- en blootstellingsrisico. De resultaten van berekeningen voor ecologische risico's zijn in deze situaties daarom gelijk. Bij de rapportage van de RTB wordt ook het resultaat gepresenteerd als uitgegaan wordt van een hoog of matig ecologisch risico. De gebieden met een hoog ecologisch bescherm- en blootstellingsrisico zijn beleidsmatig uitgesloten van gebiedsgericht beleid voor bestrijdingsmiddelen. Hier mag alleen schone grond worden toegepast.

In tabel 2 zijn de resultaten van de RTB-berekeningen weergegeven.

Tabel 2: Samenvatting van de resultaten uit de risicotoolbox, met tussen haakjes de waarde voor de Risico-Index (RI) die hoger dan 1 is berekend

Grenswaarden	Ecologische risico's, matig beschermingsniveau	Ecologische risico's, gemiddeld beschermingsniveau
50-percentiel	-	DDE (2,08)
90-percentiel	DDE (1,35)	DDE (13,46), DDT (4,81)
LMW	DDE (1,35)	DDE (13,46), DDT (4,85), gamma-HCH (16,75)

Uit de tabel blijkt dat er bij gemiddelde gehalten voorkomend in boomgaard (P50) al sprake is van een overschrijding van een gemiddeld beschermingsniveau. Gezien het feit dat een groot deel van het oppervlakte van Regio Rivierenland wordt ingenomen door boomgaarden achten de regiogemeenten dit beschermingsniveau niet als realistisch voor Regio Rivierenland. De verontreiniging boven het gemiddeld beschermingsniveau is dermate omvangrijk dat deze niet door middel van grondverzet/sanering kan worden aangepakt. Voor diverse soortgroepen (zoals vogels) heeft het verwijderen van verontreinigingen op perceelniveau overigens maar een zeer beperkte invloed op de blootstelling aan bestrijdingsmiddelen omdat deze over een veel groter gebied foerageren.

Voor DDE blijkt dat een matig beschermingsniveau voor de 90-percentiel en de Lokaal Maximale Waarde net niet gehaald wordt. Dit beschermingsniveau ligt echter onder het saneringscriterium. Hiervan is pas sprake bij overschrijding van de interventiewaarden, waarbij grote aaneengesloten delen van een gebied (groter dan 5.000 m²) integraal boven de interventiewaarde verontreinigd zijn. Deze locaties vallen onder het regime van de Wet bodembescherming (Wbb) en worden gesaneerd.

Voor wat betreft gamma-HCH en overige bestrijdingsmiddelen die niet specifiek te relateren aan voormalige boomgaarden, maar als gevolg van andere landbouwactiviteiten, waaronder glastuinbouw aanwezig zijn geldt

dat deze, voor over bekend, incidenteel in relatief lage gehalten diffuus voorkomen. Lokale puntbronnen zijn beleidsmatig uitgesloten.

Naast voorkomen van risico's van individuele bestrijdingsmiddelen is er ook sprake van een combinatie risico bij aanwezigheid van meerdere bestrijdingsmiddelen. Dit risico uit zich in hoge MS-PAF scores. Bij een MS-paf score hoger dan 1 is sprake van een ecologisch risico. Deze worden reeds bij zeer lage gehalten en dus ook bij de P50 aangetroffen. Er is echter geen wetenschappelijk onderbouwing beschikbaar om op basis waarvan de hoogte van overschrijding effecten te kwantificeren of een ecotoxicologische grenswaarde te bepalen. Dit wordt ook gesteld door de Technische Commissie Bodembescherming bij het beoordelen van ecologische risico's in het kader van het saneringscriterium. Het stellen van een grens is dus beleidsmatig. Verder zal in de praktijk het niet voorkomen dat alle bestrijdingsmiddelen tot de Lokaal Maximale Waarde verontreinigd zijn. Het combinatierisico gebaseerd op de LMW geeft dus geen realistisch beeld.

De gemeenten van Regio Rivierenland hanteren voor bestrijdingsmiddelen de interventiewaarde of de humaan toxicologische grenswaarden indien deze lager ligt dan de interventiewaarde als Lokaal Maximale Waarde. De gemeenten zijn voornemens het gebruik deze waarden binnen afzienbare termijn te evalueren. De gemeenten verwachten over een paar jaar praktische ervaring te hebben opgedaan met de LMW en over voldoende gegevens te kunnen beschikken om een evaluatie uit te voeren. Deze evaluatie zal uiterlijk met de herziening van het Besluit bodemkwaliteit (naar verwachting in januari 2014) plaatsvinden.

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: /rivierenland/ddt in boomgaarden 025
Bodemgebruiksfunctie: Landbouw (zonder boerderij en erf)
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

- 1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
- 2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden

In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeembank.

De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld (Landbouw (zonder boerderij en erf))

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
DDT	0,85	0,20	4,25
DDD	0,09	0,84	0,11
DDE	2,04	0,13	15,71

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
DDT	1,33E-05	0,0004	0,03
DDD	1E-06	0,0004	0,00
DDE	5,86E-05	0,0004	0,15

Landbouw risico's

Parameter	Waarde	Grenswaarde	Risico-index

Toelichting: de risicotoolbox berekent de concentraties van stoffen in gewassen op basis van de ingevoerde totaalconcentraties en de bodemeigenschappen. De landbouwrisicoberekeningen zijn uitsluitend bruikbaar indien de ingevoerde bodemeigenschappen overeen komen met die van het gebied waarvoor wordt gerekend (dus geen waarden voor standaardbodem).

De invoerwaarden voor deze berekeningen zijn vaak gebonden aan een geldigheidsbereik. Buiten het geldigheidsbereik kunnen de berekeningen niet gebruikt worden als schatting van de landbouwrisico's. De resultaten waarvoor het geldigheidsbereik van één of meer invoerwaarden wordt overschreden worden in deze tabel in grijs weergegeven. Het geldigheidsbereik kan voor iedere berekening opgevraagd worden in de resultatenverkenner van de risicotoolbox door naar het detailscherm voor een resultaat door te klikken.

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF DDD	0,17
PAF DDE	8,70
PAF DDT	1,26
msPAF (mengsel)	10,10

Ecologische risico'

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

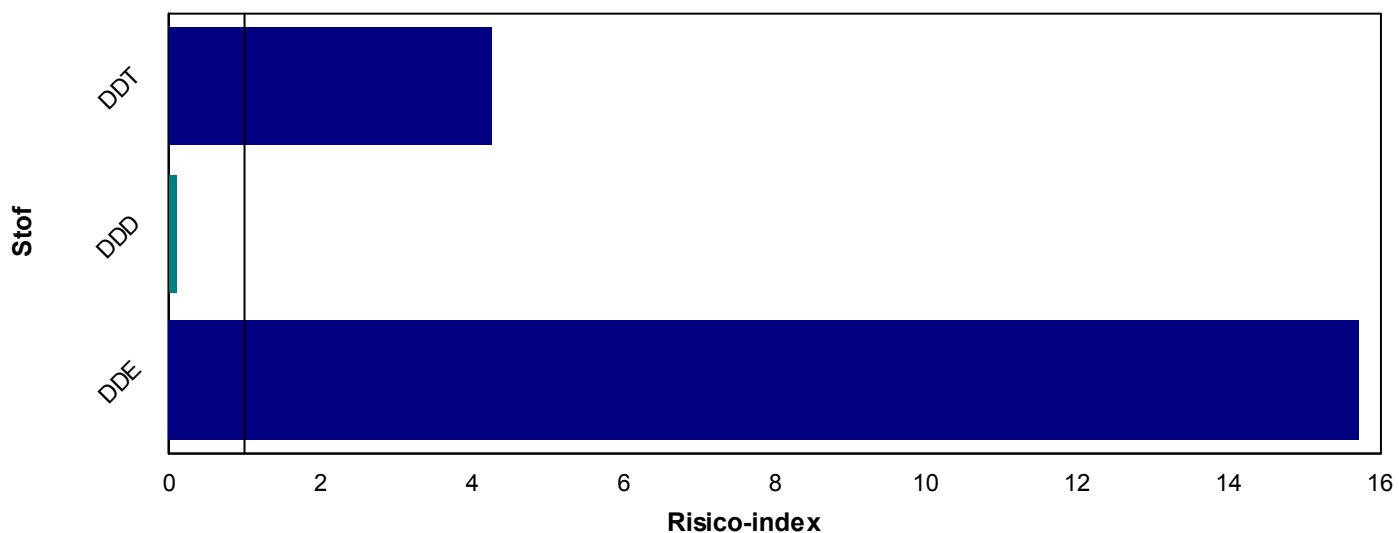
Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

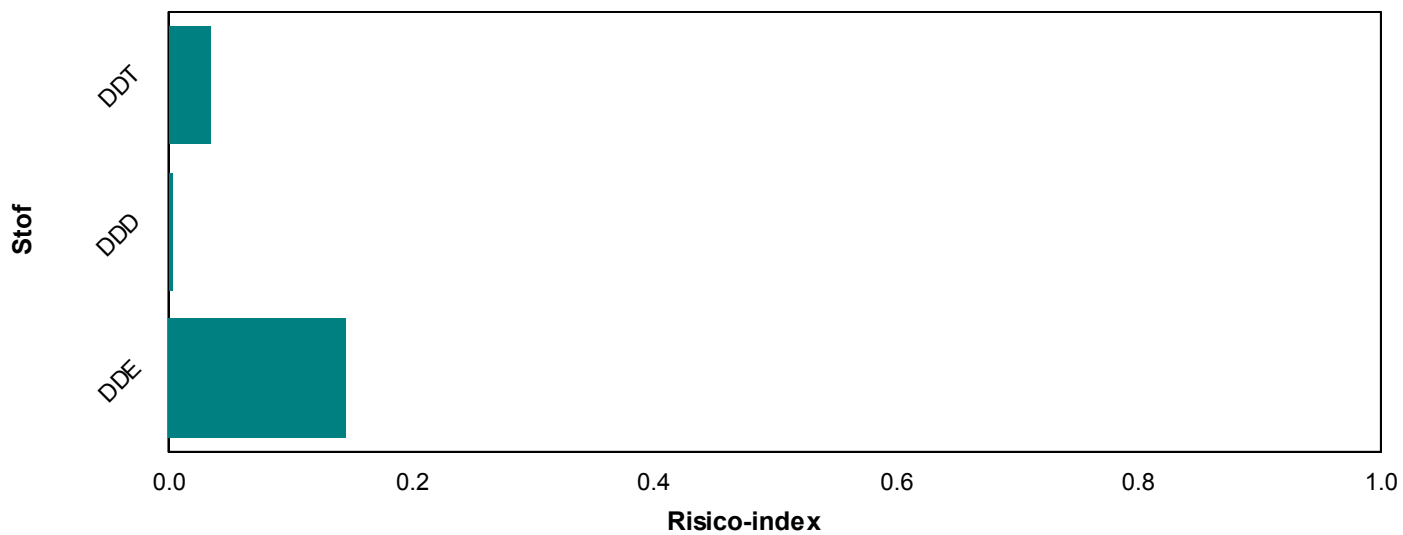
Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie www.risicotoolboxbodem.nl/methoden

Ecologische risico's

Humane risico's

Invoergegevens

Stof	Concentratie in		
	Concentratie [mg/kg]	standaardbodem [mg/kg]	Type
DDT	0,34	0,85	P90
DDD	0,04	0,09	P90
DDE	0,82	2,04	P90

Bodemeigenschappen:

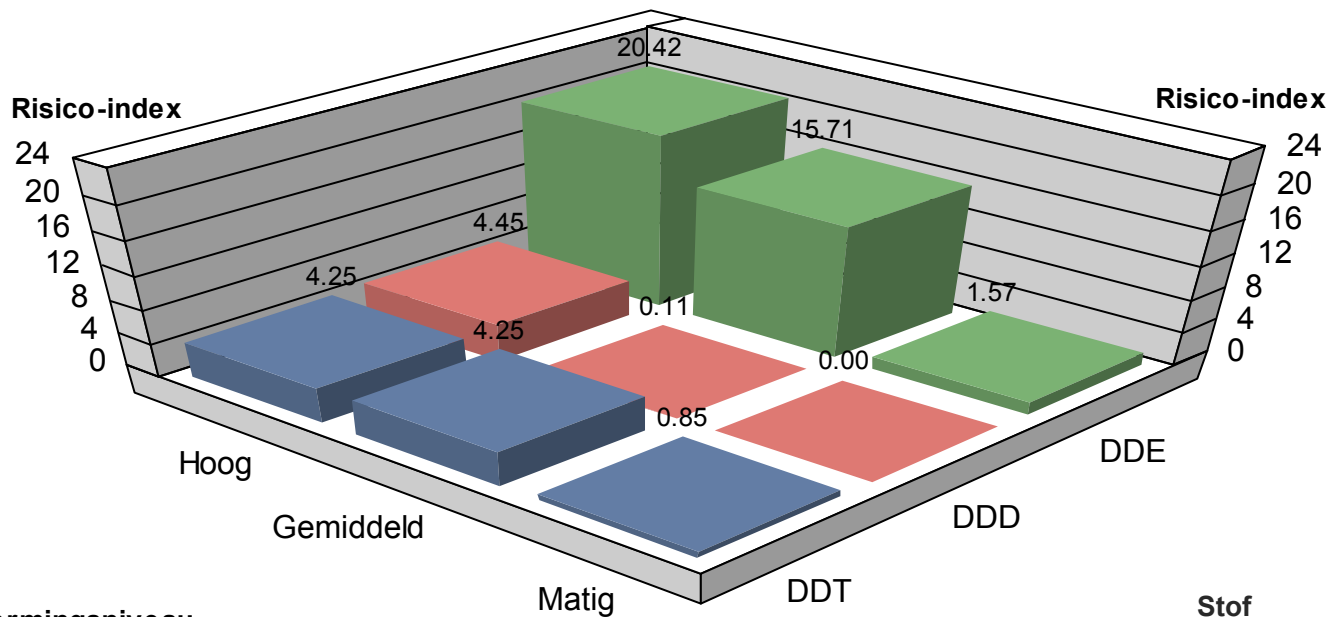
Organisch stof: 4 %

Lutum: 20 %

pH (CaCl₂): 6

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

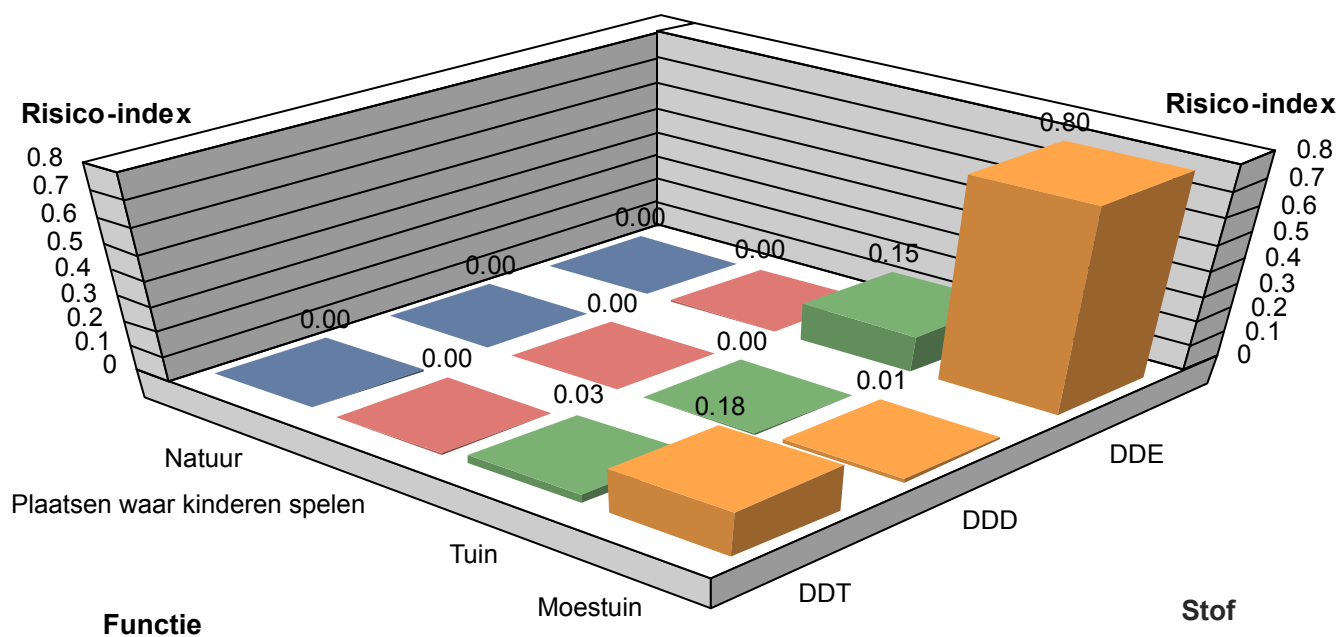
Ecologische risico's

Beschermingsniveau

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

Humane risico's

Bijlage 7a Lokale Maximale Waarden

Tabel B7a.1 Lokale Maximale Waarden* (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

Stof	Gevoelig bodemgebruik (zie bijlage 1)	BKK-zones 'B1/O1 Wonen voor 1950 I'
Cadmium	1,2#	1,5@
Kobalt	35,0#	48@
Koper	54,0#	120@
Kwik	0,83#	0,83#
Lood	100,00 (gemeten waarde)	100,00 (gemeten waarde)# / 407,1@## / 290,1@###
Molybdeen	88,0#	88#
Nikkel	39,0#	48@
Zink	200,0#	566@
PCB (som)	0,0400#	0,06@
PAK (10VROM)	6,8#	6,8#
Minerale olie	190,0#	266@

* Om gebruik te mogen maken van deze Lokale Maximale Waarden moet voldaan worden aan de voorwaarden die zijn vermeld in § 4.3.3.

@ Gebaseerd op 90-percentiewaarde van de BKK-zone 'Wonen voor 1950 I'

Gebaseerd op de Generieke Maximale Waarde voor de bodemfunctie Wonen en geldt voor terreinen met het bodemgebruik 'Wonen met tuin'

Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van BKK-zone B1 en geldt voor terreinen met een bodemgebruik anders dan 'gevoelig bodemgebruik'

Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van BKK-zone O1 en geldt voor terreinen met een bodemgebruik anders dan 'gevoelig bodemgebruik'

Tabel B7a.2 Lokale Maximale Waarden

Gebied/omschrijving		Lokale Maximale Waarde
BKK-zone B8 Wegbermen buitengebied		Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Industrie'
Waterwin- en grondwater- beschermingsgebieden		Grond moet voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Landbouw/natuur (Achtergrondwaarde-AW2000)'. In specifieke situaties aan de kwaliteitsklasse 'Wonen'*
(Toekomstig) bodemgebruik Wonen	BKK-zones: B3/O3 Wonen na 1950 B5/O5 Industrie na 1950	Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Wonen'. Voor 'gevoelig bodemgebruik**' geldt 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) voor lood.
(Toekomstig) bodemgebruik Industrie	B6/O6 Buitengebied	Grond mag voldoen aan de kwaliteitsklasse 'Industrie'. Voor 'gevoelig bodemgebruik**' geldt 100 mg/kg ds (gemeten gehalte) voor lood.
Tijdelijke opslag		Zie de gestelde Lokale Maximale Waarden in § 4.3
Bijmenging bodenvreemd materiaal		Toe te passen grond mag maximaal een vergelijkbare hoeveelheid bodenvreemd materiaal bevatten als de ontvangende bodem, met een maximum van 20 gewichtsprocent voor bijvoorbeeld niet- asbestverdacht bodenvreemd materiaal én een 'sporadische' bijmenging aan lichte materialen zoals plastics of piepschuim.
Asbest		Toe te passen grond mag maximaal 100 mg/kg droge stof (ds) aan -gewogen- asbest en maximaal 10 mg/kg ds (gewogen) aan respirabele vezels bevatten met als voorwaarde dat de grond moet zijn ontdaan van visueel waarneembaar asbest.

* Grond met kwaliteitsklasse Wonen mag alleen worden toegepast als de grond of baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied én aangetoond wordt dat de ontvangende bodem ook in de kwaliteitsklasse 'Wonen' valt.

** Voor definitie gevoelig bodemgebruik zie bijlage 1.

Tabel B7a.3 Lokale Maximale Waarden bovengrond (voormalige) boomgaarden (periode 1945-2000; (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

Stof	Ter plaatse van (toekomstige) woon- en industriegebieden	Ter plaatse van het buitengebied buiten bodembeschermingsgebieden*	Ter plaatse van bodembeschermingsgebieden**
A-endosulfaan	3,77@	0,0029	0,0009
Chloordaan	4,0#	0,0029	0,0020
Drins (som3)	4,0#	0,0150	0,0150
α -HCH	17#	0,0015	0,0010
B-HCH	0,81@	0,0020***	0,0020
γ -HCH	0,68@	0,0030	0,0030
Heptachloor	2,27@	0,0015	0,0007
Heptachloorepoxide	0,59@	0,0029	0,0020
DDT	1,7#	0,6441	0,2000
DDD	34,0#	0,1039	0,0200
DDE	2,3#	1,5705	0,1000

@ Gebaseerd op humane risicowaarde

Gebaseerd op de interventiewaarde

* Gebaseerd op de 90-percentielwaarde van de BKK-zone 'B7. Voormalige boomgaarden'

** Gebaseerd op de Achtergrondwaarde (AW2000)

*** Als de 90-percentielwaarde lager is dan de Achtergrondwaarde (AW2000) is de Achtergrondwaarde (AW2000) gehanteerd.

Bijlage 7b Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit

Lokale achtergrondwaarden, gebiedseigen kwaliteit, 90-percentielwaarden (in mg/kg ds gecorrigeerd voor standaardbodem)

* Barium wordt niet meegenomen in de toetsing, zie bijlage 1 in deze nota bodembeheer.

Bovengrond

BKK-zone Stof	B1. Wonen voor 1950 I	B2. Wonen voor 1950 II	B3. Wonen na 1950	B4. Industrie voor 1950	B5. Industrie na 1950	B6. Buiten- gebied	B8. Weg- bermen buiten- gebied
Barium*	390,9	285,4	296,0	396,0	289,5	327,8	188,3
Cadmium	1,48	0,93	0,75	0,71	0,69	0,69	0,67
Kobalt	47,1	21,1	18,9	23,2	19,5	20,8	15,0@
Koper	119,5	54,8	48,3	108,9	46,3	43,1	40,0@
Kwik	0,78	0,32	0,23	0,87	0,17	0,19	0,15
Lood	407,1	175,8	98,2	210,9	64,7	70,2	50,9
Molybdeen	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@
Nikkel	48,2	46,4	50,5	60,0	54,6	53,2	37,2
Zink	566,4	322,3	194,0	297,1	164,4	171,7	187,0
PCB (som 7)	0,0488	0,0399	0,0020@	0,0281	0,0381	0,0020@	0,0302
PAK (som 10)	22,9	11,2	5,5	14,9	3,6	3,7	29,1
Minerale olie	264,9	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	290,0

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Bodemkwaliteitszone 'B7. Voormalige boomgaarden' (periode 1945-2000)

Stof	
α-Endosulfan	0,0029
Chloordaan	0,0029
Drins (som 3)	0,0015
α-HCH	0,0015
β-HCH	0,0020@
γ-HCH	0,0030
Heptachloor	0,0015
Heptachloorepoxide	0,0029
DDT	0,6441
DDD	0,1039
DDE	1,5705

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Ondergrond

BKK-zone Stof	O1. Wonen voor 1950 I	O2. Wonen voor 1950 II	O3. Wonen na 1950	O4. Industrie voor 1950	O5. Industrie na 1950	O6. Buiten- gebied
Barium*	343,9	259,0	295,2	316,5	295,0	319,5
Cadmium	0,74	0,65	0,60@	0,72	0,60@	0,60@
Kobalt	22,4	20,2	17,1	21,5	17,9	20,0
Koper	89,9	43,0	40,0@	102,1	40,0@	40,0@
Kwik	0,74	0,26	0,18	0,81	0,15	0,15@
Lood	290,1	99,2	57,6	249,1	50,0@	50,0@
Molybdeen	2,10	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@	1,5@
Nikkel	47,5	49,7	51,5	61,5	53,3	55,6
Zink	356,5	210,1	144,1	282,3	140,0@	140,0@
PCB (som 7)	0,0275	0,0468	0,0200@	0,0292	0,0349	0,0251
PAK (som 10)	12,0	5,0	2,4	18,2	1,5@	1,5@
Minerale olie	237,4	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@	190,0@

@ De 90-percentielwaarde is lager dan de Achtergrondwaarde (AW2000), daarom is de Achtergrondwaarde (AW2000) als lokale achtergrondwaarde gehanteerd.

Bijlage 8 Vragenformulier historische gegevens

Dit formulier kan gebruikt worden als bewijsmiddel van de kwaliteit van grond voor grondverzet binnen het beheersgebied van de Omgevingsdienst Rivierenland. Verdachte en/of verontreinigde locaties zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart, zie ook de Nota bodembeheer. Informatie over verdachte, onderzochte en gesaneerde locaties is te vinden op www.bodemloket.nl.

1.	Naam aanvrager	Datum:			
	Naam:	Handtekening:			
	Adres:				
	Postcode en woonplaats:				
2.	Herkomst-/toepassingslocatie	Herkomstlocatie	Toepassingslocatie		
	Adres:				
	Postcode en plaats:				
	Kadastraal adres ¹ of x,y- coördinaten				
3.	Ontgraving/toepassing in boven-/ondergrond	0 Bovengrond, tot 0,5 m 0 Ondergrond, vanaf 0,5 m 0 Onbekend/licht in depot	0 Maaiveld 0 Bovengrond, tot 0,5 m 0 Ondergrond, vanaf 0,5m		
3.	Gebruik locatie (beschrijving)				
	Voorheen:				
	Huidig:				
4.	Bodemonderzoek beschikbaar?²	Nee ☐ O ☐	Ja ³ ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ³ ☐ O ☐
5.	Bijzonderheden locatie				
	Gedempte sloot aanwezig (geweest)?	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
	Verharding/ erf ophoging aangebracht?	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
	Eerder grond of baggerspecie opgebracht?	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
	Calamiteit (bijvoorbeeld lekkage, brand, dumping afval etc.)	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
	Panden met asbest (bv. golfplaat) aanwezig (geweest)?	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
	Op of nabij de ontgraving locatie plaagsoorten (bv. Japanse Duizendknoop) ?	Nee/onbekend ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐	Nee/onbekend ☐ O ☐	Ja ☐ O ☐
<i>Bij ja op één van de vorige vragen, de desbetreffende bijzonderheden hieronder nader toelichten en ook aangeven op tekening. Toelichting:</i>					

¹ Het kadastraal adres is op te zoeken op www.kadastralekaart.com.

² Bolletjes: aanstrepen welke van de opties van toepassing is

³ Als een ja wordt aangestreept, bij het veld toelichting de naam van het adviesbureau, rapportnummer en de datum van het/de rapport(en) vermelden. Indien digitaal beschikbaar svp. dit document ook meesturen met dit formulier.

Indien één van bovenstaande vragen met ja wordt beantwoord en/of de toelichting onvolledig is, kan aanvullend historisch onderzoek of veldonderzoek nodig zijn om te bepalen of grondverzet op basis van de bodemkwaliteitskaart mogelijk is.

Bijlage 9 Lijst PFAS-verdachte activiteiten

De Omgevingsdienst Rivierenland heeft de volgende categorieën van activiteiten onderscheiden waar als gevolg van de activiteiten verhoogde gehalten aan PFAS-verbindingen kunnen voorkomen:

- Brandweer(oefen)locaties.
- Locaties van grote (chemische) branden
- Vliegvelden.
- Militaire (oefen)locaties.
- BRZO-bedrijven (Besluit Risico's Zware Ongevallen).
- Galvanische bedrijven.
- Bedrijven die werken met blusschuim.
- Locaties waarvan bekend is dat er een PFAS-verontreiniging aanwezig is.
- (Voormalige) stortlocaties.
- RWZI's (Riolwater zuiveringsinstallatie).
- Kunstgrasvelden.
- Bootwerven.
- Landbouw/tuinbouw bij gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Bijlage 10 Gemeentelijke beleid (voortzetting, aanpassing of nieuw beleid ten opzichte van het tot nu toe gevoerde beleid)

In de onderstaande tabel is het (gebiedsspecifiek) gemeentelijke beleid weergegeven waarbij is aangegeven of het beleid een voortzetting of een aanpassing van het tot nu toe gevoerde beleid dan wel nieuw beleid is.

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van eisen voor lood in de grond als deze wordt toegepast op terreinen met gevoelig bodemgebruik, ter voorkoming van risico's voor jonge kinderen (0-6 jaar; zie § 4.3.3).			De gemeenten
Het verruimen van de regels voor het toepassen van grond in onverharde wegbermen van rijks-, provinciale, spoor- en dijkwegen (zie § 4.3.5).			De gemeenten
Het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond op waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland met het oog op hoogwaterbescherming (zie § 4.3.6).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij het tijdelijk opslaan van grond (ruimere eisen kwaliteit grond; zie § 4.3.7).			De gemeenten
Het stellen van regels bij het toepassen van PFAS-houdende grond en baggerspecie (zie § 4.3.7).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij de tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden bij ondergrondse infrastructuur én groenvoorzieningen (de grond van verschillende bodemlagen hoeft niet gescheiden te worden ontgraven en in dezelfde bodemlagen te worden teruggeplaatst, met uitzondering van de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950'; zie § 5.3).			De gemeenten
Het verruimen van de regels voor het toepassen van grond vanuit de bodemlaag dieper dan 2 meter beneden het maaiveld (de zintuiglijk niet-verontreinigde grond uit de bodemlaag dieper dan 2 meter mag op dezelfde wijze worden beoordeeld als de bovenliggende bodemlaag van 0,5 tot 2,0 meter diepte; zie § 5.5).			De gemeenten
Het verruimen van de regels bij grondstromen met kleine partijen grond (niet altijd is een onderzoek nodig en er hoeft geen melding te worden gedaan; zie § 5.7).			De gemeenten
Gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het Activiteitenbesluit (bij de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek als geen nulsituatie-onderzoek beschikbaar is; zie § 5.12).			De gemeenten

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van strengere eisen voor het toepassen van grond als deze verdacht is voor nieuw onderkende verontreinigingsbronnen (verplicht onderzoek voorafgaand aan het hergebruik van grond als deze verdacht is op het voorkomen van bijvoorbeeld de stof PFOA; zie § 5.13).			De gemeenten
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond ter voorkoming van het verspreiden van plaagsoorten (flora) zoals de Japanse duizendknoop (zie § 5.14).			De gemeenten
Het aanpassen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassingseisen ter plaatse van (voormalige) boomgaarden (zie § 4.3.4).	De overige gemeenten	Neder-Betuwe	West Maas en Waal
Het uitbreiden van het bodembeheergebied van de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel met het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal (zie § 4.2).			De gemeenten
Na toestemming van het college van burgemeester en wethouders het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassingseisen) in gebieden met de (toekomstige) bodemfuncties 'Industrie' en 'Wonen' (zie § 4.3.3).	De overige gemeenten		West Maas en Waal
Het verplichten van onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond vanuit de bodemkwaliteitszone 'B8. Wegbermen buitengebied' als de bermgrond niet in een onverharde wegberm wordt hergebruikt (zie § 4.3.5).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Het verplichten van onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond vanuit de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950' (boven- en ondergrond; zie § 5.4).	De overige gemeenten		West Maas en Waal
Het onder voorwaarden verruimen van de definitie 'aangrenzend perceel' bij het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie (onderhoudsbaggerspecie mag in een groter gebied worden verspreid/tijdelijk worden opgeslagen; zie § 6.3.2).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het verspreiden van baggerspecie uit stedelijk gebied voor bodemverbetering (ruimere toepassingseisen; zie § 6.3.4).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe en West Maas en Waal
Uitwerking bodembeleid onderdeel activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming (vrijstellingsregeling bodemonderzoek bij omgevingsvergunningaanvraag activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming (zie hoofdstuk 11).	De overige gemeenten		Neder-Betuwe, Tiel
Het vaststellen van eisen bij het toepassen van grond met bijmenging van bodemvreemd materiaal (bijmenging toe te passen grond is vergelijkbaar met ontvangende bodem; zie § 5.1).		De gemeenten	

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond met asbest op terreinen met gevoelig bodemgebruik (de grond moet zijn ontdaan van visueel waarneembaar asbestverdacht materiaal; zie § 5.2).		De gemeenten	
Het vaststellen van strengere eisen voor het toepassen van grond (voor het zware metaal lood) vanuit gebieden buiten het bodembeheergebied bij grondverzet in gebieden waarvoor de gemeenten zelf strenger beleid hebben vastgesteld dan de landelijke regelgeving (zie § 5.6).		De gemeenten	
Het toepassen van grond in grootschalige bodemtoepassingen en het vaststellen van strengere eisen hierbij (strenger beleid is vastgesteld voor de van de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (boven- en ondergrond) en 'B4./O4. Industrie voor 1950'; zie § 5.8).		De gemeenten	
Het toepassen van grond uit een tijdelijke opslag (zie § 5.9).		De gemeenten	
Geldigheidsduur van eventueel uitgevoerd onderzoek (zie § 5.10.2, § 8.1 en hoofdstuk 12)		De gemeenten	
Het vaststellen van strengere eisen voor grond vanuit categorie 1-werken (voormalige Bouwstoffenbesluit; verplicht onderzoek voorafgaand aan hergebruik van grond; zie § 5.10.1).	De overige gemeenten	West Maas en Waal	
Het gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart als al een kwaliteitsonderzoek is uitgevoerd (zie § 5.10.2).	De overige gemeenten	West Maas en Waal	
Het vaststellen van strengere eisen bij het toepassen van grond en verspreiden van onderhoudsbaggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden (zie § 4.3.2).	De gemeenten		
Na toestemming van het college van burgemeester en wethouders het onder voorwaarden verruimen van de regels voor het toepassen van grond (ruimere toepassings-eisen) in de bodemkwaliteitszones 'B1./O1. Wonen voor 1950 I' (zie § 4.3.3).	De gemeenten		
Het toepassen van grond als aanvulgrond, ophooglaag of leeflaag in een sanering (zie § 5.10).	De gemeenten		
Het toepassen van grond vanuit of in gebieden die zijn uitgesloten van de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart (zie § 5.10.1).	De gemeenten		
Grondverzet ter plaatse van gesaneerde en te saneren locaties (zie § 5.10 en hoofdstuk 12).	De gemeenten		
Grondverzet ter plaatse van provinciale beschermingsgebieden (zie § 4.3.4.3 en § 5.10.4).	De gemeenten		
Het verspreiden van onderhoudsbaggerspecie op aangrenzend percelen (generiek kader Besluit bodemkwaliteit; zie § 6.2)	De gemeenten		
Het stellen van regels voor de onderzoeksinspanning voorafgaand aan het grondverzet (zie hoofdstuk 8)	De gemeenten		
Uitwerking bodembeleid onderdeel saneren (zie hoofdstuk 12)	De gemeenten		

Kaartbijlagen

Kaartbijlage1 Bodemfunctieklassenkaart

Kaartbijlage 2 Ligging bodemkwaliteitszones boven- en ondergrond

Kaartbijlage 3A Ontgravingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv)

Kaartbijlage 3B Ontgravingskaart ondergrond (0,5 m-mv en dieper)

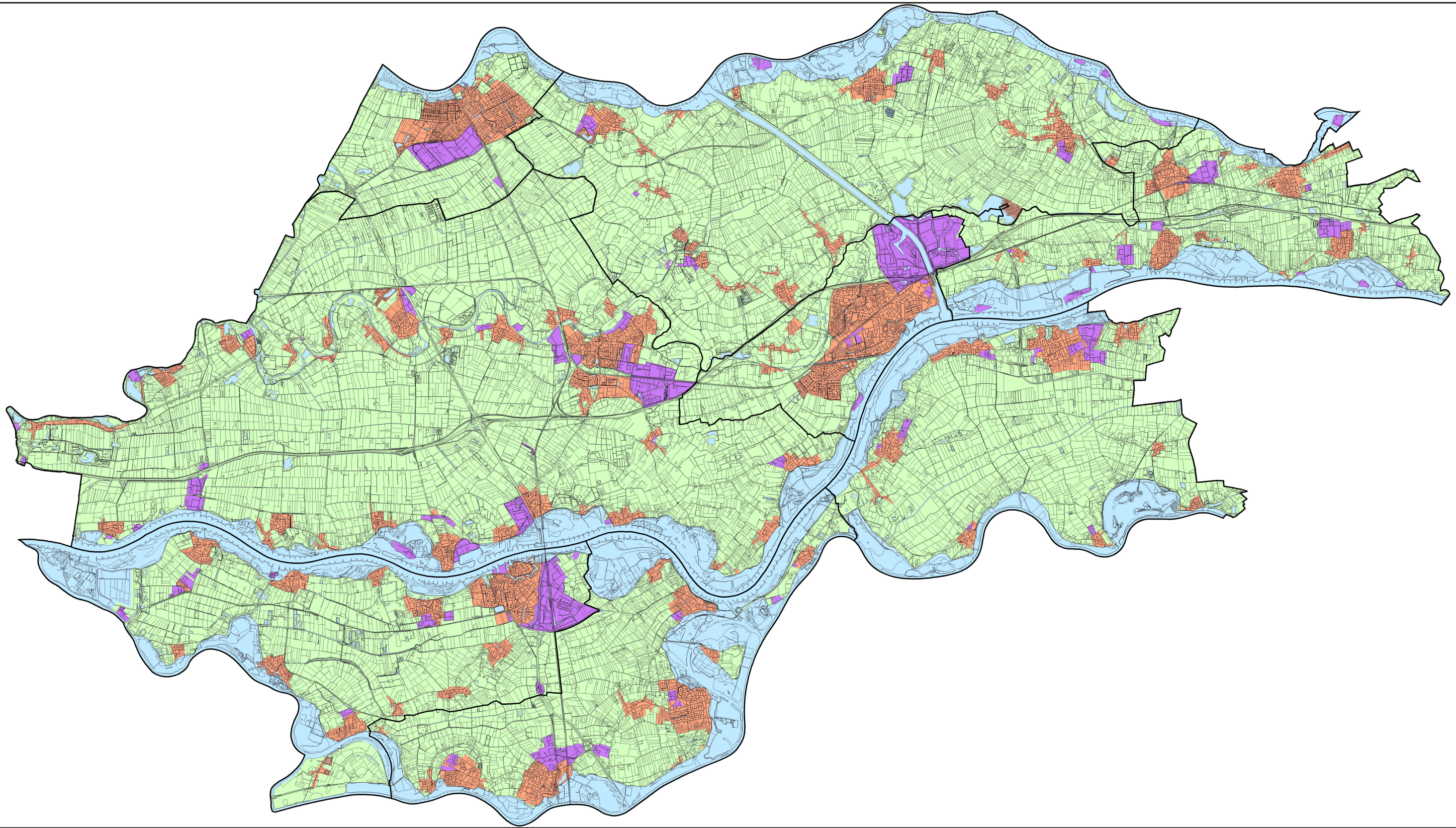
Kaartbijlage 4A Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – generiek beleid

Kaartbijlage 4B Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – generiek beleid

Kaartbijlage 5A Toepassingskaart bovengrond (0,0-0,5 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid

Kaartbijlage 5B Toepassingskaart ondergrond (0,5-2,0 m-mv) – gebiedsspecifiek beleid

Kaartbijlage 6 Ligging waterkeringen in beheer van het Waterschap Rivierenland

LEGENDA

Bodemfunctieklassen

- Industrie ¹
- Wonen

Overige

- Landbouw/natuur
- Waterbodem

Opmerkingen:

1) Rijkswegen, provinciale wegen, spoorgebonden gronden en gemeentelijke wegen in het buitengebied vallen ook in de bodemfunctieklasse Industrie. (Niet op de kaart afgebeeld.)

TITEL

Bodemfunctieklassenkaart

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:

1

Versie:

herzien definitief

LIEVENSE

WSP

Auteur:

Paul Karels

Gecontroleerd:

Jeroen Spronk

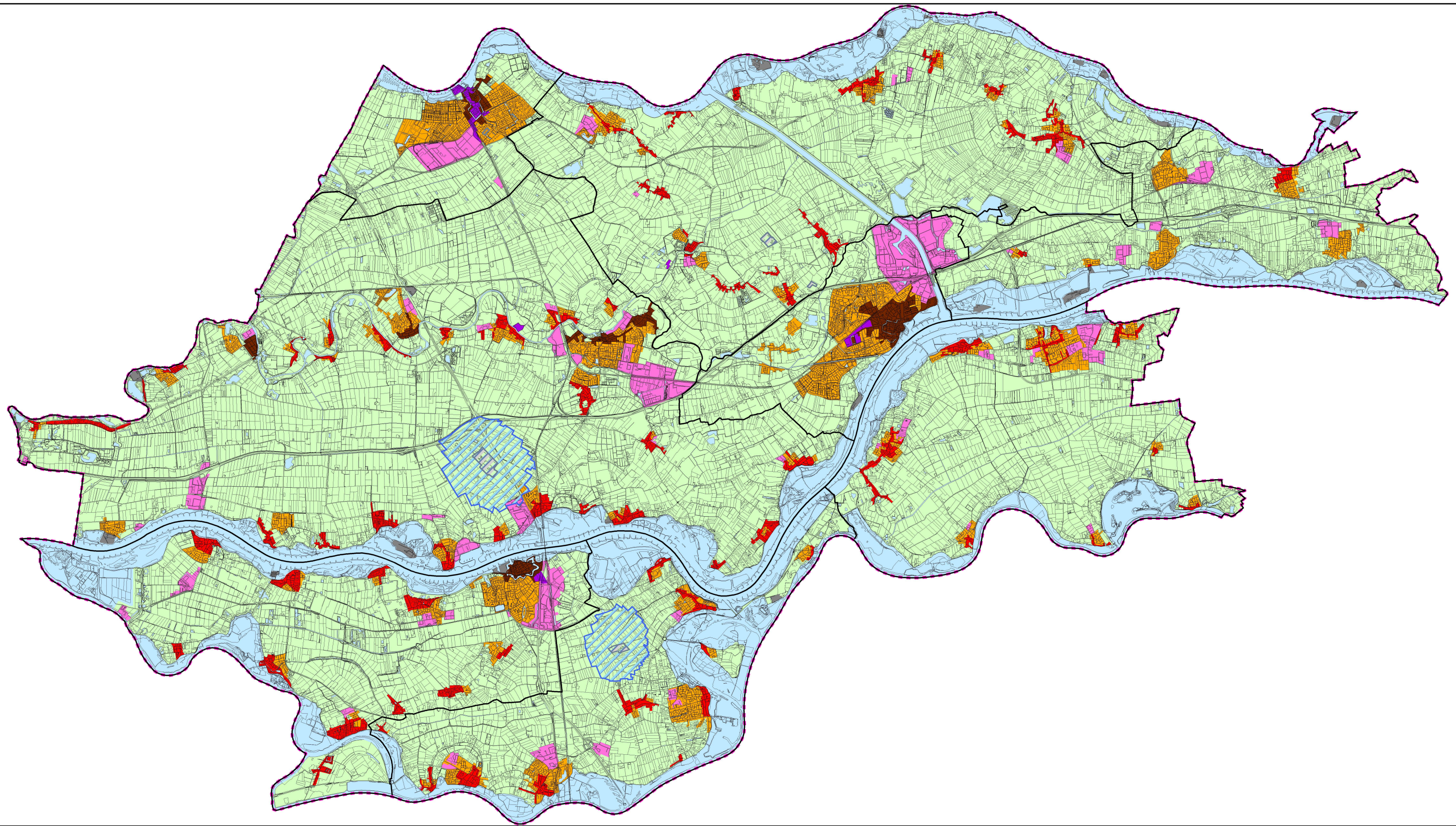
Schaal (A3):

1:130.000

Datum:

oktober 2020

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Bodemkwaliteitszones ¹

- B1/O1. Wonen voor 1950 I
- B2/O2. Wonen voor 1950 II
- B3/O3. Wonen na 1950
- B4/O4. Industrie voor 1950
- B5/O5. Industrie na 1950
- B6/O6. Buitengebied
- PFAS-verbindingen

Overige

- Uitgesloten gebied
- Waterbodembodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen:

1) Zones B7 (Voormalige boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet afgebeeld op deze kaart.

TITEL

Bodemkwaliteitszonekaart
Trajecten 0 - 0,5 en 0,5 - 2 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr: 2

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

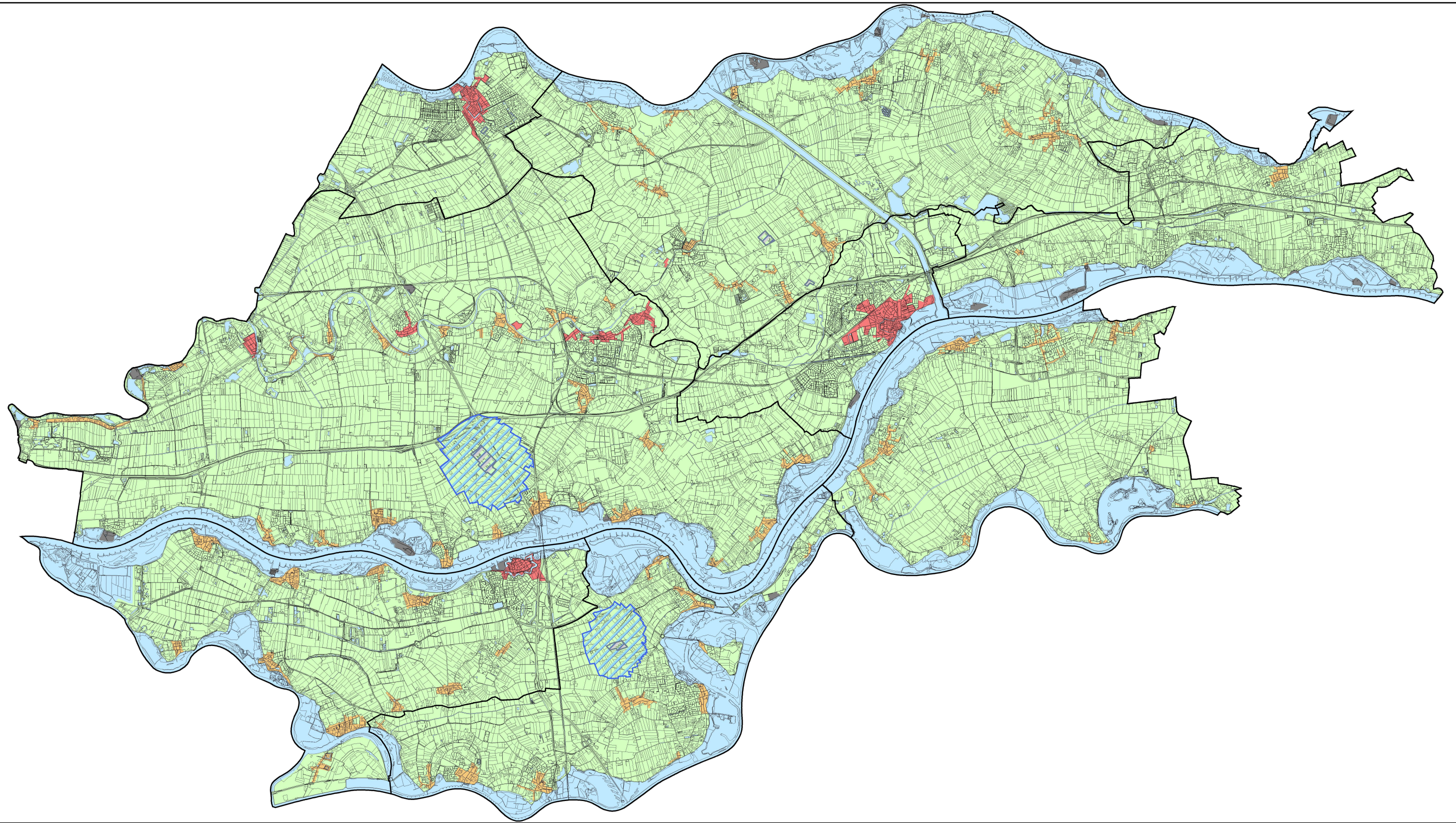
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie ^{1,2,3}
- Wonen ³
- Landbouw/natuur ³

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

- 1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones B1 en B4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.
- 2) Zone B7 (Vml. boomgaarden) en B8 (Wegbermen buitengebied) zijn niet weergegeven op de kaart. Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zone B7 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek. Deze eis geldt ook voor zone B8, als hierin grond wordt ontgraven, die buiten zone B8 zal worden toegepast.
- 3) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden én voor een aantal toepassingssituaties in oppervlaktewater (neem hiervoor contact op met de waterkwaliteitsbeheerder).

TITEL

Ontgravingskaart bovengrond
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr: 3A

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

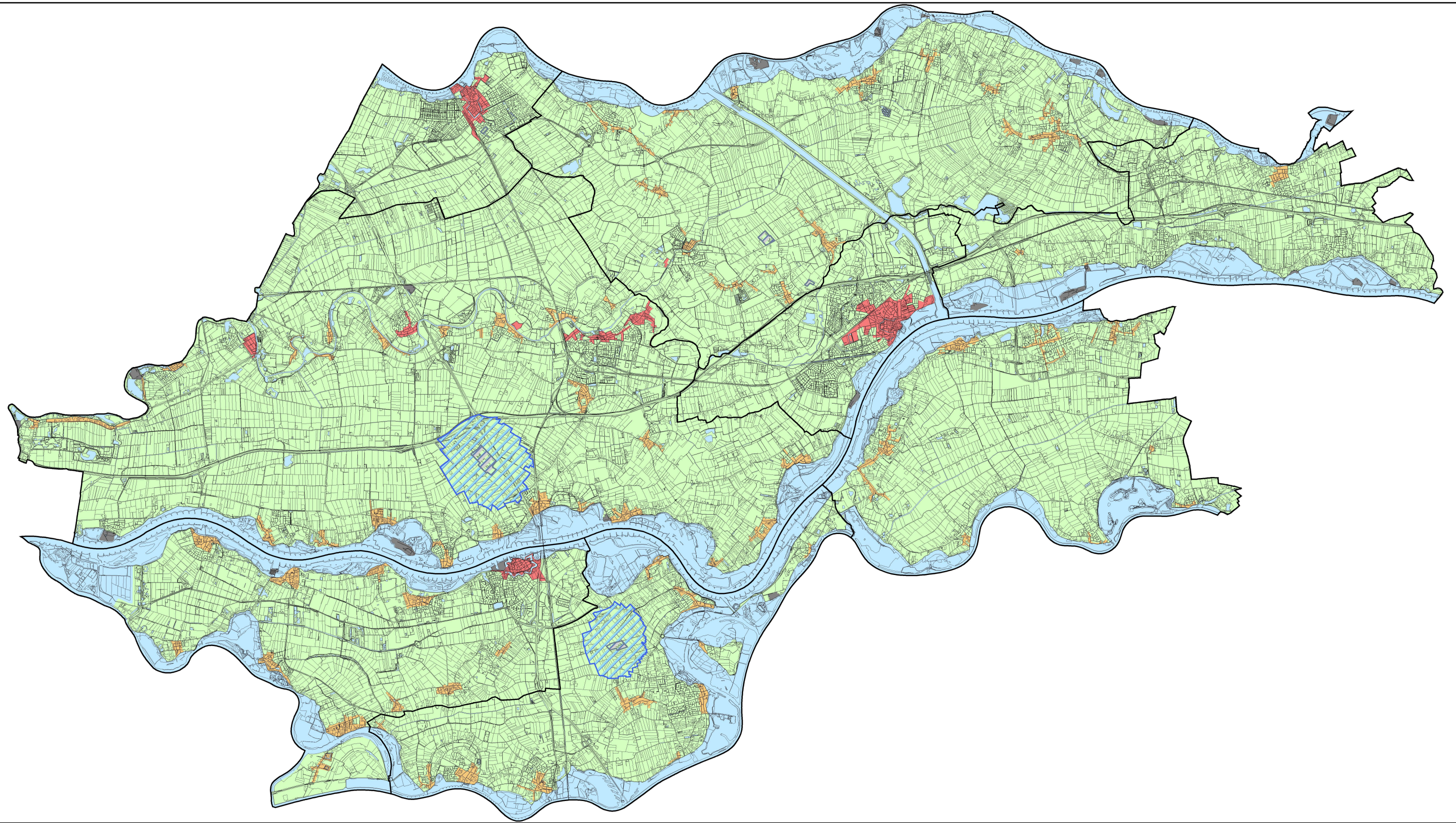
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Ontgravingsklasse

- Industrie ^{1,2}
- Wonen ²
- Landbouw/natuur ²

Overige

- Uitgesloten gebied ²
- Waterbodem
- Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebied

Opmerkingen (zie tevens § 8.2.1 in de Nota Bodembeheer)

- 1) Voorafgaand aan graafwerkzaamheden in zones O1 en O4 moet de kwaliteit van de grond worden vastgesteld met een onderzoek.
- 2) De gemiddelden van de PFAS-verbindingen zijn lager dan de landelijke achtergrondwaarden vastgesteld, maar voor een aantal PFAS-verbindingen boven de bepalingsgrens. Dit leidt voor de bodemlaag 0,5-1,0 m-mv. tot beperkingen bij de toepassing van grond in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor de bodemlaag 1,0-2,0 m-mv geldt deze beperking niet.

TITEL

Ontgravingskaart ondergrond
Traject > 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr: 3B

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

wsp

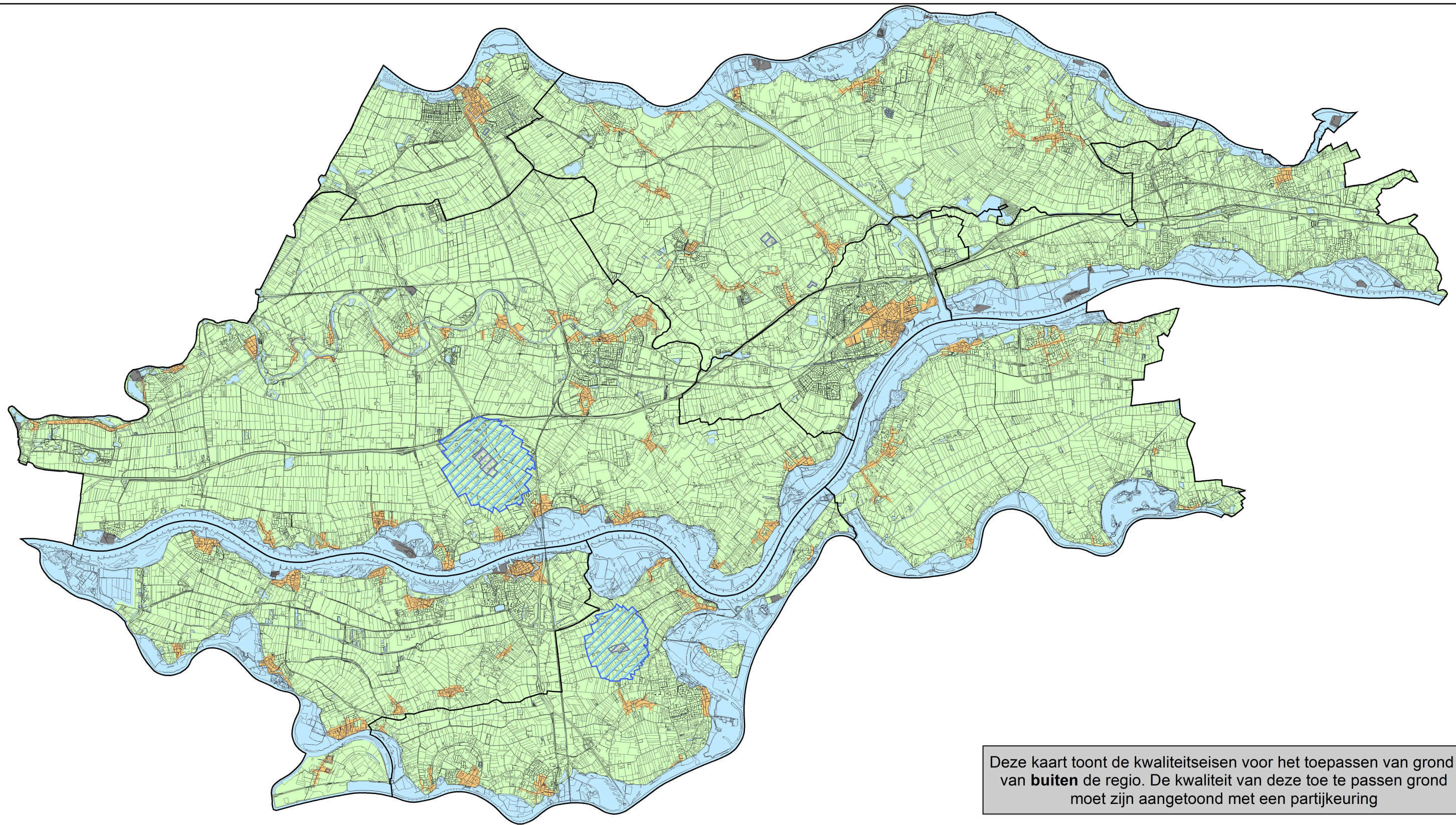
Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ^{1,2}
- Wonen ²
- Landbouw/natuur ³

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem ⁴
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁵
- Waterwingebied ⁵

Opmerkingen

- 1) Zone B8 (Wegbermen buitengebied) is niet weergegeven op de kaart. Deze zone heeft de toepassingsklasse Industrie.
- 2) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
- 3) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
- 4) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 5) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen uit de Omgevingsverordening Gelderland.

Voor alle gebieden geldt tevens:

- Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen altijd voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van buiten de regio. De kwaliteit van deze toe te passen grond moet zijn aangetoond met een partijkeuring

TITEL

Toepassingskaart bovengrond - Generiek beleid
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr: 4A

Versie: herzien definitief

LIEVENSE

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

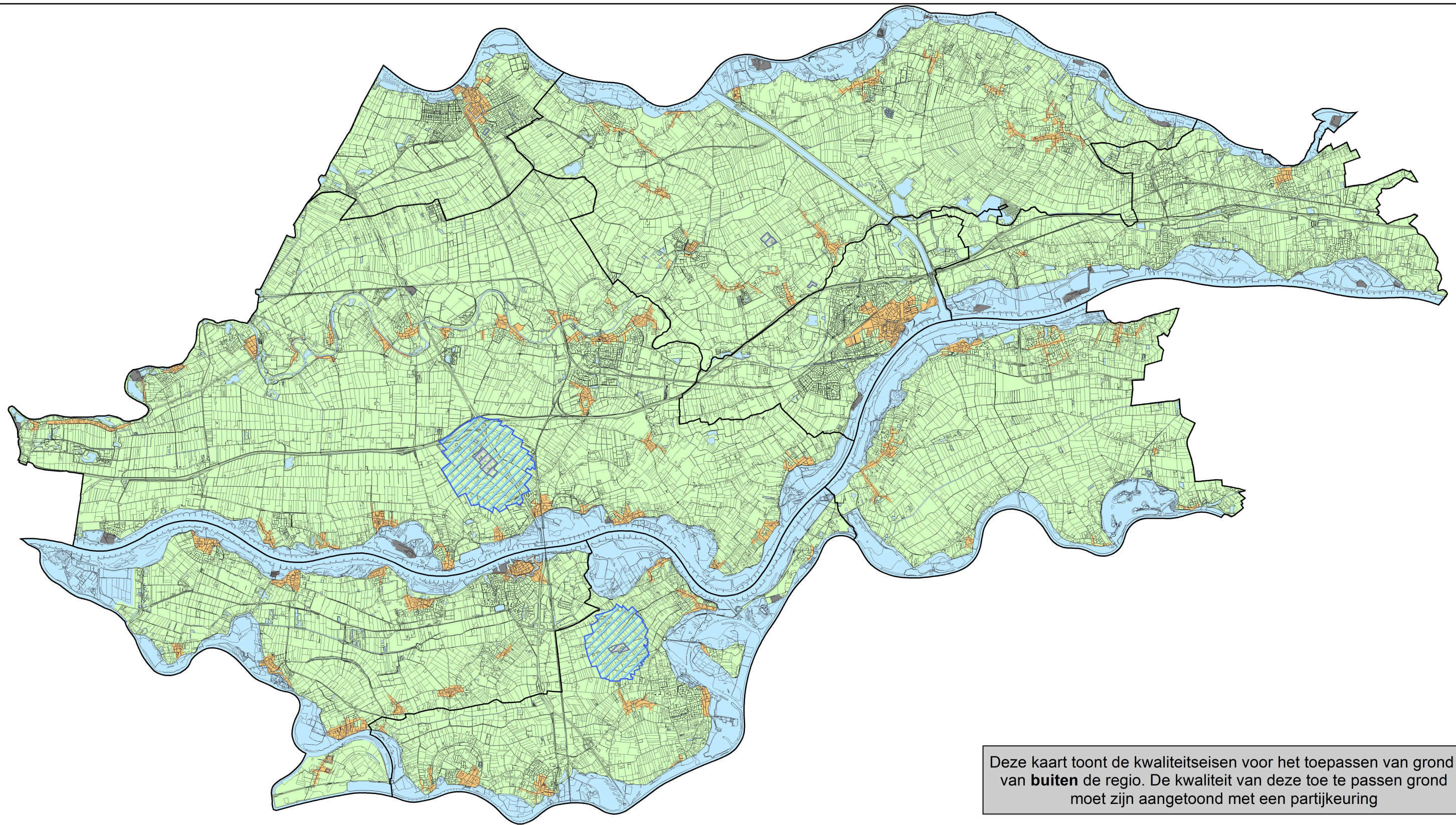
wsp

Auteur: Paul Karels

Gecontroleerd: Jeroen Spronk

Schaal (A3): 1:130.000

Datum: januari 2021

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **buiten** de regio. De kwaliteit van deze toe te passen grond moet zijn aangetoond met een partijkeuring

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ¹
- Wonen ¹
- Landbouw/natuur ²

Overige

- Uitgesloten gebied ²
- Waterbodem ³
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁴
- Waterwingebied ⁴

Opmerkingen

- 1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de gehalten aan de andere PFAS-verbindingen moeten voldoen aan 3,0 µg/kg ds.
- 2) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.
- 3) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 4) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen uit de Omgevingsverordening Gelderland.

Voor alle gebieden geldt tevens:

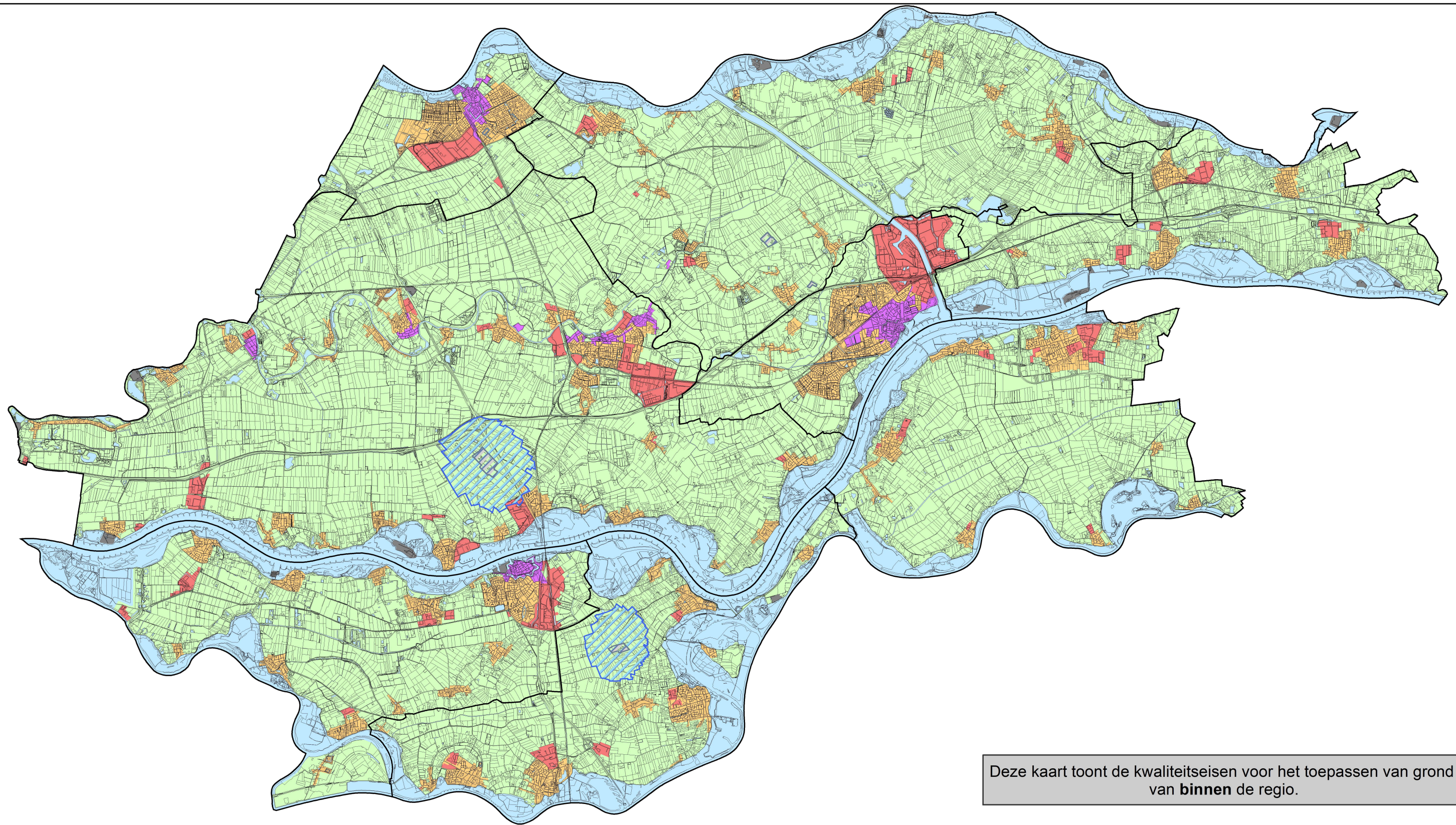
- Op kinderspeelplaatsen gelden lokale maximale waarden (zie § 4.3.3).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen altijd voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL
Toepassingskaart ondergrond - Generiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT
Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER
Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:	4B	Versie:	herzien definitief
		Auteur:	Paul Karels
		Gecontroleerd:	Jeroen Spronk
Ringwade 41 3439 LM Nieuwegein +3188 910 2000 www.lievense.com		Schaal (A3):	1:130.000
		Datum:	januari 2021

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ¹
- Lokaal Maximale Waarde ^{1,2}
- Wonen ¹
- Landbouw/natuur ^{3,4}

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem ⁵
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁶
- Waterwingebied ⁶

Opmerkingen

- 1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 3,0 µg/kg ds (zie § 4.3.7)
- 2) Binnen deze gebieden gelden Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
- 3) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 2,8 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 1,4 µg/kg ds (zie § 4.3.7).
- 4) Binnen deze gebieden gelden mogelijk Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
- 5) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 6) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart:

- In zone B7 (Vml. boomgaarden) gelden Lokale Maximale Waarden, in combinatie met onderzoek (zie § 4.3.4 en § 8.2.1).
- In zone B8 (Wegbermen buitengebied), Rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen geldt de toepassingsklasse Industrie (§ 4.3.5).
- Op kinderspeelplaatsen en in moestuinen gelden lokale maximale waarden (§ 4.3.3).
- Binnen regionale waterkeringen geldt, onder voorwaarden, de toepassingsklasse Industrie (zie § 4.3.6).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL

Toepassingskaart bovengrond - Gebiedsspecifiek beleid
Traject 0 - 0,5 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr:

5A

Versie:

herzien definitief

LIEVENSE

WSP

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

Auteur:

Paul Karels

Gecontroleerd:

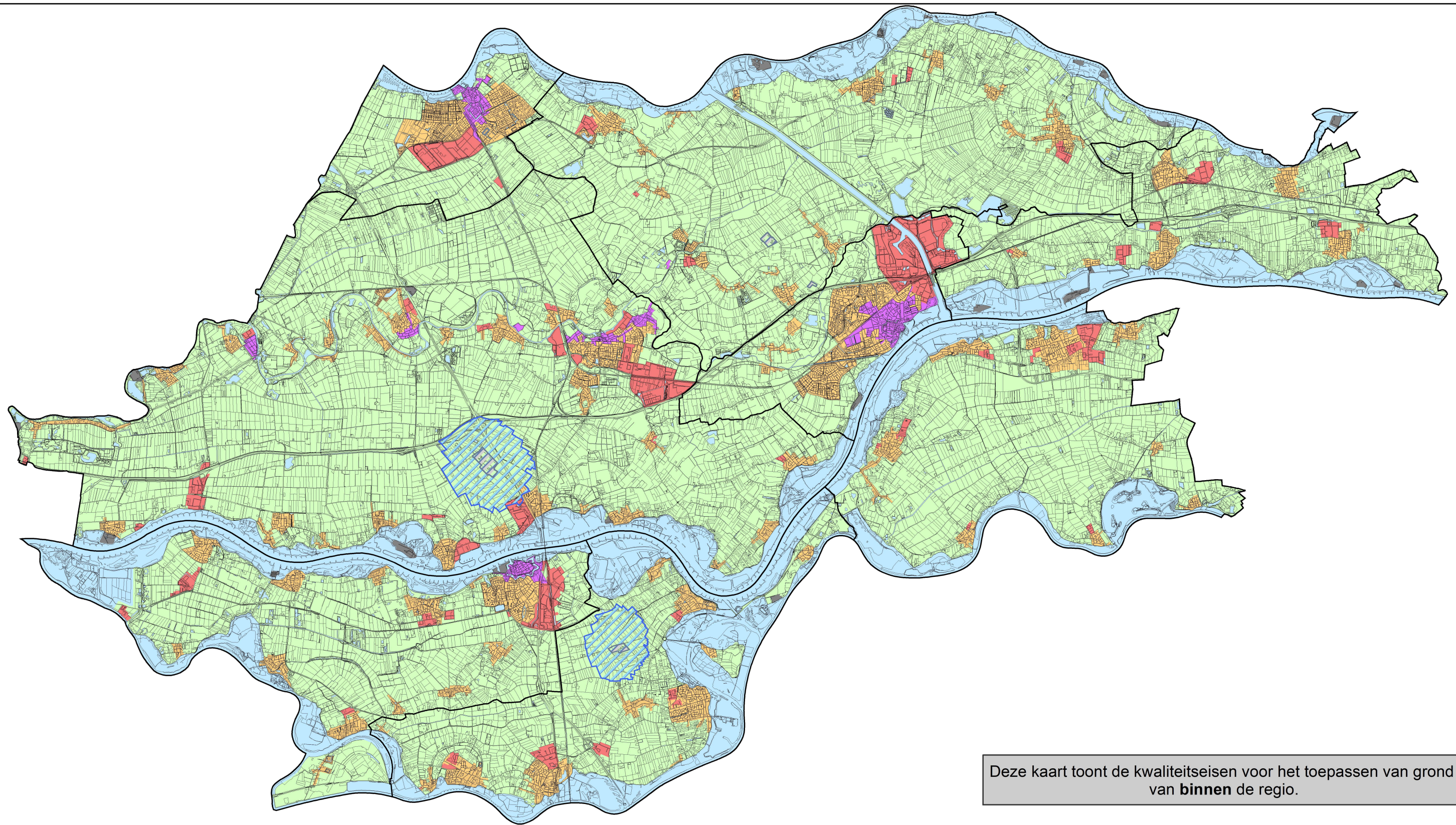
Jeroen Spronk

Schaal (A3):

1:130.000

Datum:

januari 2021

Deze kaart toont de kwaliteitseisen voor het toepassen van grond van **binnen** de regio.

LEGENDA

Toepassingsklasse

- Industrie ¹
- Lokaal Maximale Waarde ^{1,2}
- Wonen ¹
- Landbouw/natuur ^{3,4}

Overige

- Uitgesloten gebied ³
- Waterbodem ⁵
- Grondwaterbeschermingsgebied ⁶
- Waterwingebied ⁶

Opmerkingen

- 1) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 7,0 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 3,0 µg/kg ds (zie § 4.3.8)
- 2) Binnen deze gebieden gelden Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
- 3) Het gehalte aan PFOA moet voldoen aan 2,8 µg/kg ds en de andere PFAS-verbindingen aan 1,4 µg/kg ds (zie § 4.3.7).
- 4) Binnen deze gebieden gelden mogelijk Lokale Maximale Waarden (zie § 4.3.3).
- 5) Neem contact op met de waterkwaliteitsbeheerder.
- 6) De gehalten aan PFAS-verbindingen moeten voldoen aan de normen van de Omgevingsverordening Gelderland.

Niet afgebeeld op de kaart:

- Voor Rijks-, provinciale, dijk- en spoorwegen geldt de toepassingsklasse Industrie (§ 4.3.5).
- Op kinderspeelplaatsen en in moestuinen gelden lokale maximale waarden (§ 4.3.3).
- Binnen regionale waterkeringen geldt, onder voorwaarden, de toepassingsklasse Industrie (zie § 4.3.6).
- Onder grondwaterniveau moeten de gehalten aan PFAS-verbindingen voldoen aan de landelijke achtergrondwaarden.

TITEL

Toepassingskaart ondergrond - Gebiedsspecifiek beleid
Traject 0,5 - 2,0 m-mv.

PROJECT

Nota bodembeheer regio Rivierenland

OPDRACHTGEVER

Gemeenten regio Rivierenland

Kaartnr: 5B

Versie:

herzien definitief

LIEVENSE

wsp

Auteur:

Paul Karels

Gecontroleerd:

Jeroen Spronk

Schaal (A3):

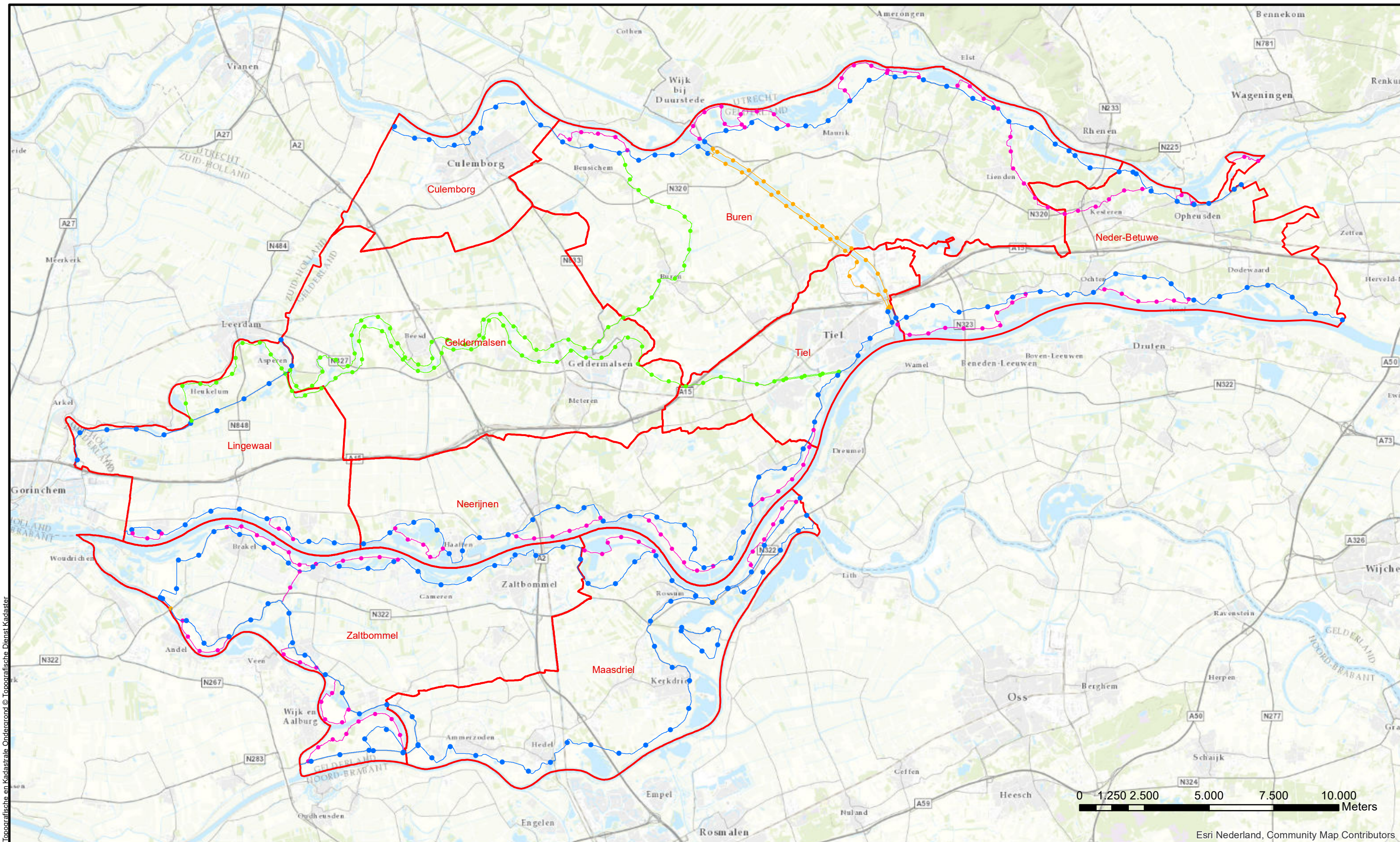
1:130.000

Datum:

januari 2021

Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein
+3188 910 2000
www.lievense.com

Kaartbijlage 6 Ligging regionale waterkeringen in beheer van Waterschap Rivierenland

Legenda:

- Primaire waterkering
- Overige waterkering
- Regionale waterkering
- Waterkering Rijkswaterstaat
- Gemeentegrenzen

Waterschap Rivierenland

Postadres:
Postbus 599
4000 AN, Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 AN, Tiel
tel: (0344) 64 90 90

Project : -		
Onderdeel : -		
Formaat : A3	Blad : van :	Gefekend : sa
Schaal : 1:135.000	Datum : 9-10-2018	Gecontroleerd : -
Projectnr. : -	Status : -	Versie : -
Besteknr. : -		
Tekeningnr. : -		

Bijlage. Motivering afwijking beleid gemeenten Tiel en Neder-Betuwe

Argumenten van de gemeente Tiel voor beperking vrijstelling bodemonderzoeksplicht en geldigheidsduur bodemonderzoeken.

Bodemonderzoeksplicht - bestemmingsplannen

- Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek.
- In de zones waar de vrijstelling zou gaan gelden gaat het vaak om grotere plannen. Dan zijn de kosten van een bodemonderzoek goed verdedigbaar t.o.v. de kosten van de beoogde ontwikkeling.
- Er is een risico dat projectontwikkelaars geen genoeg nemen met alleen een historisch onderzoek of dat, als later toch verontreiniging wordt aangetroffen, de gemeente hiervoor aansprakelijk wordt gesteld. Dit kan leiden tot allerlei juridische procedures.
- Als een bezwaar tegen een ontwerp-bestemmingsplan wordt ingediend, staat de gemeente minder sterk wanneer geen bodemonderzoek is uitgevoerd.

Op basis van de bovenstaande argumenten verleent de gemeente Tiel geen vrijstelling van de bodemonderzoeksplicht bij bestemmingsplannen op basis van de Nota bodembeheer.

Bodemonderzoeksplicht – omgevingsvergunningen

- Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek.
- Als het gaat om de bouw van meer dan 2 woningen, zijn de kosten van een bodemonderzoek goed verdedigbaar t.o.v. de totale bouwkosten.

Op basis van de bovenstaande argumenten verleent de gemeente Tiel geen vrijstelling van de bodemonderzoeksplicht bij omgevingsvergunningen op basis van de Nota bodembeheer als de aanvraag omgevingsvergunning betrekking heeft op meer dan 2 woningen.

Argumenten van de gemeente Neder-Betuwe voor beperking vrijstelling bodemonderzoeksplicht.

1. Neder-Betuwe biedt alleen een mogelijkheid tot vrijstelling als de milieuhygiënische bodemkwaliteit op het onderhavige perceel zelf is vastgesteld. De interpretatie/inschatting van de bodemkwaliteit op basis van een historisch onderzoek en/of nabij gelegen percelen, wordt gezien als aanvullende onderbouwing van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Niet als een vervanging van een uitgevoerd bodemonderzoek. De basis om vrijstelling te verlenen als de milieuhygiënische bodemkwaliteit op het onderhavige perceel zelf is vastgesteld, is in het kader van de Wabo, artikel 2.1.5 van de bouwverordening. In het kader van de Wro is dit artikel 3.1.6 Bro met verwijzing naar artikel 3.2 Awb;

2. In een NEN 5740 bodemonderzoek wordt op basis van historisch bodemonderzoek (conform de NEN 5725) een onderzoeksopzet bepaald. Ervaring leert dat uit het daarna verrichte bodemonderzoek blijkt dat in zeker 30% van de gevallen de onderzoeksopzet onverdacht niet klopt. Uit de onderzoeksresultaten blijkt het een verdachte locatie te betreffen. Een percentage van meer dan 30% wordt als niet wenselijk beschouwd. Een bodemonderzoek geeft meer zekerheid en duidelijkheid over de bodemkwaliteit dan alleen een historisch onderzoek. Zeker als historische info van het betreffende perceel beperkt aanwezig is;

3. In hoofdstuk 11 ontbreekt de afweging en onderbouwing, die de vrijstelling van de bodemonderzoeksplicht voor met name de Wro en Wabo rechtvaardigt. Een toetsing of hergebruik mogelijk is in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, is een andere toetsing dan de toetsing in het kader van de Wro (toetsing of de bodemkwaliteit in relatie tot de boogde bestemming/ functie een belemmering is) of in het kader van de Wabo (o.a. toetsing of

bouwen op verontreinigde grond is toegestaan). Daarom wordt in het kader van de Wabo vastgehouden aan de regeling vrijstelling bodemonderzoek in artikel 2.1.5 van de bouwverordening. Ten aanzien van bestemmingsplannen geldt artikel 3.1.6 Bro met verwijzing naar artikel 3.2 Awb. In deze laatste artikelen is aangegeven dat ter voorbereiding van een besluit er een onderzoek overlegd dient te worden, om zo de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen te vergaren;

4. Een perceel dat alleen op basis van historisch onderzoek als onverdacht is aangemerkt, kan bij uitvoering van grondwerkzaamheden een milieuhygiënisch verdachte locatie blijken te zijn. Dit kan gezien worden als een klein risico. Echter beoordeeld moet worden of met de vrijstellingsregeling sprake is proportioneel beleid. Neder-Betuwe is van oordeel dat de schade (in tijd en kosten) die kan ontstaan als gevolg van het vrijstellingsbeleid niet in verhouding staat tot het altijd overleggen van een bodemonderzoeksrapport.

Bijlage. Behandeling zienswijzen

Op 24 november 2020 zijn de definitieve conceptversies van de Nota bodembeheer regio Rivierenland en de Bodemkwaliteitskaart regio Rivierenland naar de volgende instanties gestuurd:

- Waterschap Rivierenland;
- Provincie Gelderland;
- Rijkswaterstaat;
- Prorail (spoorwegbeheerder).

Hieronder wordt per instantie beschreven of er zienswijzen zijn ingediend en hoe deze zijn behandeld.

1. Waterschap Rivierenland

Het Waterschap heeft zienswijzen ingediend. Hieronder puntsgewijs beschreven met onze reactie:

- a. *Geldt het beleid uit de nota voor zowel gerijpte als ongerijpte baggerspecie?*
Het beleid geldt voor zowel gerijpte als ongerijpte baggerspecie.
- b. *De nota gaat niet in op de maatschappelijke opgaven van de waterschappen, zoals het hoogwaterbeschermingsprogramma en klimaatadaptatie. Voor realisatie van deze opgaven is veel grond- en baggerverzet nodig.*
De nota Bodembeheer is bedoeld voor de gemeenten binnen het gebied van de regio Rivierenland. De maatschappelijke opgaven van het Waterschap hebben hiermee uiteraard raakvlakken maar hoeven niet in de nota beschreven te worden. Overigens wordt de realisatie van de maatschappelijke opgaven wel vergemakkelijkt door de grotere ruimte die de nota biedt voor hergebruik van baggerspecie en niet-schone grond uit de regio.
- c. *In de nota staat dat het beleid rond verspreiden van baggerspecie in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden wordt aangepast aan de Omgevingsverordening van de provincie. Maar de inhoud en de reikwijdte van de Omgevingsverordening staan nog niet vast.*

In de conceptversie van de Nota staan nu specifieke PFAS-gehalten waar toe te passen grond en baggerspecie aan moeten voldoen in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. De specifieke gehalten liggen inderdaad nu nog niet vast. We hebben besloten de formuleringen in de Nota te veralgemeniseren. De strekking is dat de toekomstig vastgestelde Omgevingsverordening leidend is voor de toepassingsvoorwaarden in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
- d. *In paragraaf 6.2 staat dat voor verspreiden van PFAS-houdende bagger dezelfde toepassingswaarden gelden als voor toepassen. Dit wijkt af van o.a. het Tijdelijk Handelingskader en van de Omgevingsverordening.*

	Industrie	PFOA = 1,9
4.2	Baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau ⁽¹⁾ , als bedoeld in artikel 35, onder f, BBK (verspreiden van baggerspecie op aangrenzend perceel of weilanddepot)	PFAS = 3 PFOA = 7
4.3	Grond en baggerspecie grootschalig toepassen boven	PFAS = 3

In 6.2, onder de kop **Verspreiden PFAS-houdende onderhoudsbaggerspecie op het aangrenzend perceel en tijdelijke opslag in weilanddepots in het buitengebied** zullen de aangegeven gehalten gewijzigd worden in de gehalten die aangegeven staan in het Tijdelijk Handelingskader (PFAS 3, PFOA 7).

- e. *In paragraaf 6.3.3 staat dat weilanddepots niet mogen worden opgericht in bodembeschermingsgebieden. Dat is een aanscherping van het reguliere beleid dat weilanddepots op direct aangrenzende percelen wel toestaat.*

Paragraaf 6.3.3 geeft onder voorwaarden de mogelijkheid weilanddepots op te richten op andere percelen dan direct aangrenzende. Met het eerste bullet onder de Pagina 8 van 8 voorwaarden wordt bedoeld dat in bodembeschermingsgebieden geen weilanddepots buiten direct aangrenzende percelen mogen worden opgericht.

- f. *In paragraaf 6.3.5 staat dat baggerspecie alleen in laagdiktes van max. 15 cm mag worden verspreid.*

De maximale laagdikte van 15 cm is met name voor stedelijke bagger van belang. Hierin komen PAK en minerale olie vaak in verhoogde gehalten voor. De geringere laagdikte zorgt voor betere omstandigheden voor biologische afbraak van deze stoffen.

We hebben besloten de laagdikte voor bagger uit het landelijke gebied te verhogen naar max. 30 cm (gerijpt).

2. Provincie Gelderland

De provincie heeft een zienswijze ingediend. Men heeft geconstateerd dat in de Nota op diverse plaatsen gehalten aan PFAS uit de ontwerp-omgevingsverordening van de provincie zijn opgenomen. Deze gehalten staan echter nog niet vast. We hebben besloten overal waar dat van toepassing is te beschrijven dat de toekomstig vastgestelde omgevingsverordening leidend is, en we hebben op die plaatsen geen specifieke PFAS-gehalten meer benoemd.

3. Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat heeft laten weten geen gronden te zien voor een zienswijze.

4. Prorail

Prorail heeft laten weten geen gronden te zien voor een zienswijze.

Maurik, 7 december 2021

ons kenmerk: Z.029048/D.106487
behandeld door: R. B. Morshuis
onderwerp: Beantwoording raadsvraag Ellen van Dam
Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart

Geachte mevrouw Van Dam,

De Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart staat als agendapunt 6.4 op de agenda van de gemeenteraadsvergadering op 7 december 2021. Voorafgaand aan de raadsvergadering heeft u een drietal vragen gesteld over dit agendapunt. Deze vragen zijn doorgezet naar de ODR voor beantwoording. Hieronder staan de door u gestelde vragen met antwoorden. Hopelijk zijn uw vragen voldoende beantwoord.

1. *Waarom is er verschil tussen de Ankers en de Roodvoet? (Roodvoet industrie, Ankers waterbodem)*

De voormalige steenfabrieken Anker 1 en 2 vallen binnen het waterkwaliteitsbeheergebied van Rijkswaterstaat. Dit betekent dat Rijkswaterstaat hier het bevoegd gezag is en niet de gemeente. Om die reden zijn de Ankers op de bodemkwaliteitskaart aangeduid als waterbodem en vallen zij buiten de Nota Bodembeheer. De locatie van steenfabriek De Roodvoet valt niet binnen het beheergebied van Rijkswaterstaat. De gemeente is hier wel bevoegd gezag.

2. *Moet er bij de Ankers uitgebreid bodemonderzoek plaatsvinden als er bestemmingswijziging en/of bouwwerkzaamheden plaats vindt?*

Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag voor de bodemkwaliteit ter plaatse van de Ankers. Gezien het voormalige gebruik is de verwachting dat bij ontwikkelingen op deze locaties een bodemonderzoek nodig zal zijn. Deze beoordeling is aan Rijkswaterstaat.

3. *Kan Buren zich aansluiten bij de 'motivering voor afwijking van het beleid' van Tiel?*

Mocht de gemeente zich willen aansluiten bij het beleid ten aanzien van de vrijstellingsregeling voor bodemonderzoek zoals geformuleerd door de gemeente Tiel, betekent dit een wijziging van de Nota zoals die nu voorligt. Dit zou inhouden dat de Nota in gewijzigde vorm pas op een later tijdstip kan worden vastgesteld. De Nota in de huidige vorm heeft ter inzage gelegen. Tijdens de inzagetermijn zijn geen zienswijzen ingediend, ook niet over de vrijstellingsregeling. De vrijstellingsregeling in de Nota Bodembeheer beperkt zich tot gebieden die op basis van de bodemkwaliteitskaart onverdacht zijn op het voorkomen van bodemverontreiniging. Wel moet altijd een historisch onderzoek worden uitgevoerd, omdat er lokaal sprake kan zijn van (voormalige) bodembedreigende activiteiten of eerder vastgestelde verontreiniging. Als hieruit blijkt dat een locatie toch verdacht is op het voorkomen van bodemverontreiniging, dan moet alsnog een bodemonderzoek worden uitgevoerd bij bestemmingswijzigingen en bouwplannen. Ook staat het een projectontwikkelaar of aanvrager van een omgevingsvergunning altijd vrij om wel een bodemonderzoek uit te (laten) voeren. Het is niet verplicht om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021	D.080706 Z.029048	D.080708 Z.029048

Onderwerp **Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 16 februari 2021;

besluit:

1. De geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer inclusief PFAS vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 december 2021

De griffier,

E.E. Weijenberg

De voorzitter,

J.P.M. Meijers

Raadsvergadering

Dossiernummer	1950
Extern Zaak ID	Z.035629
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 december 2021
Agendapunt	6.5
Titel	Wijziging APV
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Zuidhof, B.
Portefeuillehouder	J.P.M. Meijers

Bijlagen
D.102452 Raadsvoorstel Vaststellen Algemene plaatselijke Verordening 2022
D.102452 Raadsbesluit Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022
Bijlage 1 – Was/wordt-lijst bij Algemene Plaatselijke Verordening 2022
Bijlage 2 – Nadere uitleg Alcoholwet
Algemene Plaatselijke Verordening 2022
Getekend – Amendement CDA e.a. bij agendapunt 6.5. – Wijziging APV
Getekend – Amendement VVD bij agendapunt 6.5. – Wijziging APV

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	2 november 2021
Agendacommissie	16 november 2021
Voorbespreking II	23 november 2021
Raadsvergadering	7 december 2021
Raadsvergadering	9 december 2021

Voorgesteld besluit

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Besluit

- 1..Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen niet op te nemen in de voorliggende APV.
2. Artikel 5:40 Detectieverbod niet op te nemen in de voorliggende APV.
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 gewijzigd vast te stellen.

Amendement 1 VVD:

artikel 2:28a van de Algemene Plaatselijke Verordening 2022 aan te passen: Op vervoermiddelen op of aan de openbare weg of openbaar water die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.

Amendement 2 CDA e.o:

1. Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen niet op te nemen in de voorliggende APV.
2. Artikel 5:40 Detectieverbod niet op te nemen in de voorliggende APV.
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 gewijzigd vast te stellen.

Toelichting

Omdat de voorzitter van de vergadering, burgemeester J.P.M. Meijers, als portefeuillehouder op dit agendapunt zal reageren, draagt zij voor aanvang van de behandeling van dit agendapunt het voorzitterschap over aan de plv. voorzitter de heer S. van Alfen. Het voorgestelde besluit is gewijzigd vastgesteld n.a.v. een aangenomen amendement van CDA e.a. Dit amendement werd aangenomen met 1 stem tegen (D66) en 18 stemmen voor (overige fracties). Mevrouw A. van Zijl-Hoek (D66) geeft een stemverklaring.

Besluit:

- Het amendement 1 is aangenomen met 2 stemmen tegen (PvdD) en 17 stemmen voor (overige fracties).
- Dit amendement is aangenomen met 1 stem tegen (D66) en 18 stemmen voor (overige fracties). Stemverklaring door Mevrouw A. van Zijl-Hoek (D66).

Met het aannemen van het amendement 2 is tevens de APV gewijzigd vastgesteld. Het oorspronkelijke besluit wordt daarmee niet meer in stemming gebracht.

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
7 december 2021	D.102452 Z.035629

Voorstel ingebracht door A.T. Zuidhof
Portefeuillehouder J.P.M. Meijers
Begrotingsprogramma en Openbare orde en veiligheid, taakveld 12
taakveld

Onderwerp **Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022**

Voorgesteld besluit

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Samenvatting van het voorstel

De Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Buren is geactualiseerd.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

De Algemene Plaatselijke Verordening (hierna APV) bevat een groot aantal bepalingen van verschillende aard. Ter uitvoering van bevoegdheden die in deze verordening aan het college of aan de burgemeester worden toegekend, stellen deze bestuursorganen ook beleidsregels vast. Deze nadere regels werken direct naar buiten en zijn samen met de bovenliggende verordening algemeen verbindend. Dat wil zeggen dat de regels voor iedereen gelden. Tegen overtreding van deze regels kan handhavend worden opgetreden, bijvoorbeeld door de politie of de ODR.

Aanleiding van dit voorstel is de wijziging van de Drank- en Horecawet in de Alcoholwet per 1 juli 2021. Daarnaast zijn er een aantal wijzigingen in de model-APV van de VNG en zijn er enkele lokale ontwikkelingen.

In de was-woordt lijst bij dit voorstel is per artikel aangegeven wat de achtergrond is voor de wijziging.

2. Doel / meetbaar effect

De APV wordt geactualiseerd en verbeterd, sluit weer aan bij gewijzigde landelijke wetgeving en is toegespitst op de Burense situatie.

3. Argumenten

1.1 / 2.1 Er zijn lokale ontwikkelingen

Er zijn twee voorstellen die aansluiten bij nog vast te stellen lokaal beleid:

1. Een artikel over metaaldetectie in relatie tot bescherming van archeologische waarden. Dit loopt vooruit op het nog door uw raad vast te stellen archeologiebeleid.
2. Een artikel dat de mogelijkheid geeft om rookvrije zones in de gemeente aan te wijzen. Dit artikel sluit aan bij het Preventieakkoord gezondheid dat door het college in april 2021 is vastgesteld en loopt vooruit om het nog door uw raad vast te stellen gezondheidsbeleid (2022).

Zodra het beleid is vastgesteld kan direct uitvoering worden gegeven aan de artikelen, zonder dat eerst weer een wijziging van de APV vastgesteld moet worden.

3.1 De gemeenteraad is het bevoegde orgaan

Op basis van artikel 149 van de Gemeentewet is de gemeenteraad het bevoegde orgaan om de APV vast te stellen.

3.2 De Drank- en horecawet is gewijzigd in de Alcoholwet

Sinds de laatste wijziging (2020) is een aantal wettelijke bepalingen gewijzigd dan wel nieuw. Voorbeeld is de wijziging van de Drank- en Horecawet in de Alcoholwet.

3.3 De model-APV van de VNG is aangepast

Een aantal artikelen worden opgenomen conform de model-APV van de VNG. Het gaat om:

- artikelen met betrekking tot het zichtbaar dragen en/of vervoeren van uiterlijke kenmerken van verboden organisaties.
- een wijziging van het artikel over lachgas omdat het oude artikel te ruim is geformuleerd.
- een wijziging van het artikel over loslopende honden om het artikel eenduidiger te maken.
- een wijziging van het artikel over woonoverlast zodat ook personen die wel staan ingeschreven in de basisregistratie personen kunnen worden aangesproken bij overlast.

4. Kanttekeningen

1.1. Het college moet eerst plaatsen aanwijzen voor er daadwerkelijk sprake is van een rookverbod. Het college wacht hiermee totdat het algemeen gezondheidsbeleid is vastgesteld.

2.1 Zolang er geen archeologiebeleid is vastgesteld kan het college geen ontheffing verlenen van het verbod.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

6. Communicatie

Het besluit wordt gepubliceerd op www.officiëlebekeendmakingen.nl en www.overheid.nl. Daarnaast wordt op de internetpagina van de gemeente aandacht besteed aan de wijzigingen.

7. Uitvoering en planning

De APV kan gebruikt worden als handhavingsinstrument met als doel de gemeente leefbaar te houden. De nieuwe APV treedt in werking acht dagen na bekendmaking. De APV wordt in de regel iedere twee jaar herzien.

8. Participatie

Burgerparticipatie is bij dit voorstel niet van toepassing. Door de aard, de diversiteit en de hoeveelheid onderwerpen is de APV niet geschikt voor burgerparticipatie.

9. Duurzaamheid

In het voorstel zijn geen overwegingen ten aanzien van duurzaamheid opgenomen.

Bijlagen:

1. Was-woordt lijst met artikelsgewijze toelichting
2. VNG – nadere uitleg Alcoholwet

Inlichtingen bij:

Naam	A.T. Zuidhof
Domein	Bedrijfsvoering

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer	Besluitnummer
7 december 2021		102452 Z.035629

Onderwerp **Vaststellen Algemene Plaatselijke Verordening 2022**

De Gemeenteraad van Buren;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021;

besluit:

1. Vooruitlopend op het algemeen gezondheidsbeleid artikel 2:47a over rookvrije zones toe te voegen
2. Vooruitlopend op het archeologiebeleid het gebruik van een metaaldetector te verbieden ter bescherming van archeologische waarden
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 vast te stellen

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021

De griffier,

De voorzitter,

E.E. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Oud	Voorstel nieuw	Achtergrond/toelichting
Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening: 2:1 Samenschooling en ongeregeldheden 2:25 Vergunning evenement 2:29 Sluitingstijden horeca 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen 2:45 Betreden plantsoenen 2:72 Verkoop vuurwerk 3:4 Vergunning escortbedrijf 4:6 Overig geluidhinder 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden	Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening: 2:1 Samenschooling en ongeregeldheden 2:25 Vergunning evenement 2:29 Sluitingstijden horeca 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen 2:45 Betreden plantsoenen 2:72 Verkoop vuurwerk 3:4 Vergunning escortbedrijf 4:6 Overig geluidhinder 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden 5.40 Detectieverbod	Toevoeging vanwege opnemen artikel 5:40 in APV
Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan 1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als: a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de verkeersveiligheid;	Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan 1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als: a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de	In het oude lid 3 is sprake van een dubbelbepaling met lid 1: het is al verboden om de weg te gebruiken in strijd met de publieke functie daarvan als dit bv. de bruikbaarheid van de weg belemmert of verkeersonveilig is. In het kader van deregulering wordt voorgesteld lid 3 te verwijderen.

b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie. 2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen. 3. Het is verboden op of aan de weg of dichtbij de wegverharding reclame te maken of aankondigingen te doen als dit ten koste gaat van de verkeersveiligheid en/of van de openbare orde en veiligheid en/of het milieu. Hiervan is in ieder geval sprake: a. bij driehoeksborden, sandwichborden, verwijzingsborden of spandoeken; b. als er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair. 4. Lid 3 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten. 5. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste en derde lid van dit artikel gestelde verboden. 6. In afwijking van het derde lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.	verkeersveiligheid; b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie. c. er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair. 2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen. 3. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod. 4. Lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten. 5. In afwijking van het eerste lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. 6. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet:	
---	--	--

7. Het verbod in het eerste en derde lid van dit artikel geldt niet: a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning); b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening; c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening; d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan. 8. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.	a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning); b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening; c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening; d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan. 7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.	
Artikel 2:24 lid 1 sub c het in een inrichting in de zin van de Drank- en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;	Artikel 2:24 lid 1 sub c het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;	Tekstuele wijziging
Artikel 2:26 Ordeverstoring Het is verboden tijdens een evenement de orde te verstoren.	Artikel 2:26 Ordeverstoring 1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren. 2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of	Het Openbaar Ministerie heeft bij de civiele rechter verboden gevraagd en gekregen tegen enkele motorclubs. Op dit moment kan nog niet op grond van het Wetboek van Strafrecht worden opgetreden tegen uitingen van motorclubs omdat de uitspraak van de rechter nog niet onherroepelijk is (er lopen nog beroepszaken). De

	bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde. 3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.	VNG stelt daarom voor om een verbodsbepaling op te nemen in de APV. Op die manier kan zo nodig toch handhavend worden opgetreden.
Artikel 2:27 Begripsbepalingen 1. In deze afdeling wordt verstaan onder: a. openbare inrichting: i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis; ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie worden verstrekt of bereid; b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholische) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.	Artikel 2:27 Begripsbepalingen 1. In deze afdeling wordt verstaan onder: a. openbare inrichting: i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis; ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt of bereid; b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholhoudende) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.	Tekstuele wijzigingen
	Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen Op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of	Artikel 25g van de Alcoholwet biedt de mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening te bepalen dat op een vervoermiddel (zoals een bierfiets, partyboot of anders) een medewerker aanwezig is die in het bezit is van een diploma

	anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.	sociale hygiëne. Met deze verplichting wordt gewaarborgd dat in ieder geval één persoon op of in het vervoermiddel nuchter is.
AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE DRANK- EN HORECAWET	AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE ALCOHOLWET	Titel: Tekstuele wijziging
Artikel 2:34a lid 1 sub a a. de wet: de Drank- en Horecawet;	Artikel 2:34a lid 1 sub a b. de wet: de Alcoholwet;	Tekstuele wijziging
Artikel 2:34e Verbod 'happy hours' Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Drank- en horecawet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.	Artikel 2:34e Verbod 'happy hours' Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.	Tekstuele wijziging
	Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen 1. Het is verboden om op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, hinderlijke rookgassen te verspreiden. 2. Een rechthebbende van een gebouw met een publieke/openbare functie kan een verzoek indienen bij het college tot het opnemen van een bepaald gebied in een aanwijzingsbesluit.	De projectgroep Rookvrije Generatie verzocht om een artikel op te nemen in de APV waarmee het mogelijk wordt om plaatsen in de openbare ruimte aan te wijzen waar niet gerookt mag worden, bv. rondom het gemeentehuis, bij een sportvereniging, een verzorgingshuis of de bibliotheek. Dit sluit aan bij het preventieakkoord gezondheid dat door het college is vastgesteld op 20 april 2021 waarin het college inzet op een rookvrij Buren. Daarnaast zou het ondersteunend zijn aan het nog op te stellen gezondheidsbeleid dat in

	3. Bij toewijzing van het verzoek, als bedoeld in lid 2, draagt de rechthebbende zorg voor een juiste uitvoering daarvan.	2022 aan de raad wordt voorgelegd.
Artikel 2:48 Verboden drankgebruik 1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. 2. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet; b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank- en Horecawet.	Artikel 2:48 Verboden drankgebruik 3. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. 4. Het verbod is niet van toepassing op: a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet; b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.	Tekstuele wijziging
Artikel 2:49b Verboden gebruik lachgas Het is verboden om op een openbare plaats of openbaar water lachgas te inhaleren uit een ballon of enig ander hulpmiddel.	Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik 1. Het is verboden op een openbare plaats lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, indien dit gepaard gaat met overlast of andere gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- of leefklimaat nadelig beïnvloeden of anderszins hinder veroorzaken. 2. Het is verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college ter bescherming van de openbare orde of het woon- en leefklimaat aangewezen gebied lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken,	Voorstel is om het artikel te wijzigen naar het model van de VNG. Het eerste lid verbiedt het gebruik van lachgas als dat overlast veroorzaakt, het tweede lid biedt het college de mogelijkheid om plaatsen aan te wijzen waar geen lachgas gebruikt mag worden, los van de vraag of dit overlast geeft. Een algeheel verbod zoals weergegeven in het oude artikel 2:49a is volgens de VNG niet proportioneel: er is geen evenredigheid tussen middel en doel en dat is in strijd met artikel 3:4 Awb.

	voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben. 3. Het college kan in het aanwijzingsbesluit het in het tweede lid bedoelde verbod beperken tot bepaalde tijden.	
Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.	Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.	Het woord 'telefooncellen' is in de opsomming verwijderd.
	Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties 1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde. 2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.	Zie toelichting bij artikel 2:26
Artikel 2:57 lid 1 sub a Loslopende honden 1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten	Artikel 2:57 lid 1 sub a Loslopende honden 1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten	Volgens het huidige onderdeel a geldt een verbod voor honden op de weg indien ze niet zijn aangeliind. Dus op andere openbare plaatsen dan de weg mag een hond nu los lopen.

lopen: a. binnen de bebouwde kom op de weg zonder dat die hond fysiek aangeliend is; 2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a van dit artikel niet geldt.	lopen: a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond fysiek aangeliend is;	De VNG stelt voor het verbod uit te breiden voor niet-aangeliende honden tot andere plaatsen binnen de bebouwde kom dan de weg, zoals parken en plantsoenen of andere voor publiek openstaande plaatsen. Dat past ook beter bij de uitzondering in het tweede lid, waar wordt gesproken over 'aangewezen plaatsen'. Op dit moment zijn binnen de gemeente Buren geen plaatsen binnen de bebouwde kom aangewezen waar honden los mogen lopen. De motivering daarvoor is dat de kernen binnen de gemeente Buren zo klein zijn dat iedere hondenbezitter binnen korte tijd in het buitengebied kan komen waar de hond wel los mag lopen.
Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samensholling en ongeregelde heden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:47 (hinderlijk gedrag op openbare plaatsen), 2:48 (verboden drankgebruik), 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgevijs niet naleven.	Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samensholling en ongeregelde heden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:26 (ordeverstoring) 2:48 (verboden drankgebruik), 2:48a (verboden lachgasgebruik) 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten), 2:50a (verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgevijs niet naleven.	De verwijzing naar artikel 2:47 wordt verwijderd omdat dat artikel niet in de APV is opgenomen. Toegevoegd worden de nieuwe artikelen: 2:26, 2:48a en 2:50a.
Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet	Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet	In dit artikel is een zorgplicht opgenomen voor gebruikers en huurders van woningen om geen

1. Degene die een woning of een bij de woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.	1. Degene die een woning of een bij de woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.	ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden te veroorzaken. De zorgplicht voor verhuurders geldt voortaan voor het gedrag van alle huurders en niet alleen voor huurders die niet-ingezetene van de gemeente zijn. De burgemeester kan bij woonoverlast voortaan direct de verhuurder aanspreken en hoeft niet eerst de huurder te hebben aangesproken. Dit is wenselijk wanneer verschillende huurders van dezelfde verhuurder hinder hebben veroorzaakt. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn in panden waar meerdere huurders wonen of waar huurders snel wisselen.
Artikel 3:6 lid 2 sub c, punt i i) bepalingen gesteld bij of krachtens de Drank- en horecawet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;	Artikel 3:6 lid 2 sub c, punt i ii) bepalingen gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;	Tekstuele wijziging
Artikel 5:18 lid 2 sub e 2. Het is verboden om een standplaats in te nemen: e. op een locatie buiten de bebouwde kom gelegen binnen een straal van 250 meter van een rotonde;	Vervallen	In de praktijk blijkt dat met dit artikel standplaatsen worden verboden waarbij de situatie niet verkeersonveilig is. De burgemeester heeft de bevoegdheid om op grond van lid 4 sub d het innemen van een standplaats te verbieden in het belang van de verkeersvrijheid- of veiligheid. Een generiek verbod is te verstrekken, in specifieke gevallen van een verkeersonveilige situatie kan de burgemeester het verbod inzetten.
	Artikel 5:40 Detectieverbod 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.2 Besluit Erfgoedwet archeologie is het verboden zonder ontheffing van het college van Burgemeester en wethouders in het openbaar een metaaldetector of enig ander voorwerp, bestemd voor het opsporen van metalen voorwerpen te gebruiken of voor onmiddellijk gebruik voorhanden te hebben.	Op 15 december 2020 besloot het college om dit artikel op te nemen in de APV in aanvulling op het vast te stellen 'Actualisatie Archeologiebeleid'. Het voorstel 'Actualisatie Archeologiebeleid' is nog niet behandeld door de gemeenteraad, vanwege ontwikkelingen ten aanzien van de laanboomteelt. Het voorstel is om dit artikel nu wel vast mee te nemen in de actualisatie van de APV met als doel om archeologische en cultuurhistorische waarden te beschermen. Het artikel bevat een algemeen

	2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod. De ontheffing kan worden geweigerd: a. in het belang van de bescherming van archeologische waarden; b. in het belang van de bescherming van ander cultureel erfgoed; c. ter bescherming van de woon- of leefomgeving; d. in verband met de veiligheid van personen of goederen; e. in het belang van de openbare orde. 3. Het college kan algemene regels vaststellen op basis waarvan ontheffingen worden verleend als bedoeld in het tweede lid. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op de wijze waarop van de ontheffing gebruik wordt gemaakt en de eisen waaraan een ontheffinghouder moet voldoen. 4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor degenen aan wie ingevolge artikel 5.2 van de Erfgoedwet een certificaat is verstrekt.	verbod om een metaaldetector te gebruiken en geeft het college de mogelijkheid om ontheffingen te verlenen. Bij het verlenen van de ontheffingen houdt het college rekening met het beleid dat nog door u moet worden vastgesteld.
Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening 1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2016 wordt ingetrokken.	Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening 1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020 wordt ingetrokken.	
Artikel 6:6 Citeertitel Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020.	Artikel 6:6 Citeertitel Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022.	5

Bijlage 3 bij VNG ledenbrief Alcoholwet

Nadere uitleg Alcoholwet

Hieronder komen eerst de wijzigingen aan bod die gemeenten de bevoegdheid geven één en ander bij verordening te regelen. Vervolgens komen de overige wijzigingen aan de orde. Tot slot wordt kort ingegaan op het overgangsrecht en de aanpassing van de Model-APV.

Wijzigingen waaraan een verordenende bevoegdheid is verbonden

Inrichtingseisen (artikel 10 en 25a, derde lid, Alcoholwet)

Het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet komt te vervallen. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het Bouwbesluit¹.

Wel blijft de eis van een verbindingruimte tussen een slijterij en een ruimte waar andere bedrijfsactiviteiten plaatsvinden (de zogenaamde neringruimte) bestaan. Daarnaast moeten een horecalokaleiteit en een slijterslokaliteit, zoals nu in het Besluit geregeld, nog steeds een minimale vloeroppervlakte hebben. Dit blijft minimaal 35 m² voor een horecalokaleiteit en 15 m² voor een slijterslokaliteit. Bij een horecalokaleiteit kan de burgemeester afwijken van dit vereiste als sprake is van een Rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet. Gemeenten kunnen bij verordening hogere eisen stellen aan de minimale vloeroppervlakte van horeca- en slijterslokaliteiten.

Betaalde proeverijen bij slijters (artikel 25e Alcoholwet)

Betaalde proeverijen bij slijters zijn nu niet toegestaan, maar de Alcoholwet maakt het straks mogelijk dat gemeenten bij verordening bepalen dat slijterijen proeverijen mogen organiseren. Gemeenten kunnen deze keuze maken, maar zijn hiertoe niet verplicht. Indien gemeenten proeverijen toestaan, dan geldt dit voor alle slijterijen in de betreffende gemeente.

Het Alcoholbesluit zal nadere voorwaarden bevatten waaraan een proeverij moet voldoen.

De proeverij mag alleen plaatsvinden buiten de normale openingstijden van de slijterij, maar wel binnen de tijden waarop de slijterij bij of krachtens de Winkeltijdenwet geopend mag zijn. De slijterij moet gedurende de proeverij gesloten zijn voor klanten. Er mag per slijterij slechts één proeverij per dag worden georganiseerd en maximaal drie proeverijen per week. De kosten voor deelname moeten voorafgaand aan de proeverij door een leidinggevende bij het slijtersbedrijf zijn vastgesteld. Ook de deelnemers moeten bekend zijn bij het slijtersbedrijf voordat de proeverij plaatsvindt. De slijterij mag tijdens of na afloop van de proeverij alleen die drank voor thuisgebruik verkopen die tijdens de proeverij wordt geschonken. De verkoop van andere soorten drank tijdens of na afloop van de proeverij is dus uitdrukkelijk niet toegestaan.

Aanwijzen van alcoholoverlastgebieden (artikel 25f Alcoholwet)

In sommige gemeenten waar zich een grote concentratie van alcoholverkooppunten bevindt, veroorzaken bezoekers onder invloed van alcohol overlast. Het kan daarbij gaan om allerlei vormen van overlast, zoals geluidsoverlast, agressief gedrag of verstoring van de openbare orde. Om

¹ Het Bouwbesluit wordt vervangen door het Besluit eisen bouwwerken leefomgeving, dat vermoedelijk per 1 januari 2022 in werking zal treden.

gemeenten een extra instrument te geven om hiertegen op te treden, bevat de Alcoolwet de mogelijkheid tot het bij verordening aanwijzen van een alcoholoverlastgebied. De gemeente kan dan bepalen dat de verstrekking van zwakalcoholhoudende drank vanuit bepaalde verkooppunten verboden of beperkt wordt, of dat er geen vergunningen in dat gebied worden verleend, of dat er bepaalde verboden of beperkingen gelden, zoals bijvoorbeeld het verbod op happy hours.

Dit betekent onder meer dat een gemeente kan bepalen dat binnen het aangewezen alcoholoverlastgebied op basis van de in artikel 25f van de Alcoolwet genoemde gronden geen (horeca- of slijters-) vergunning wordt verleend. Hiermee worden de reguliere weigeringsgronden, zoals geregeld in artikel 27 van de Alcoolwet, voor deze specifieke situatie uitgebreid. Zie hiervoor het tweede lid, onder b, van artikel 25f van de Alcoolwet.

Hoe artikel 25f en de artikelen 25a, 25b en 25d van de Alcoolwet zich precies tot elkaar verhouden. zullen wij nog nader onderzoeken.

Verstrekking alcoholhoudende drank op vervoermiddelen (artikel 25g Alcoolwet)

Gemeenten kunnen bij verordening bepalen dat op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen en waarop bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, een medewerker aanwezig zal moeten zijn die beschikt over voldoende kennis en inzicht in sociale hygiëne. Deze verplichting kan worden beperkt tot bepaalde vervoermiddelen, bepaalde delen van de gemeente en bepaalde tijdstippen. Deze nieuwe bevoegdheid is vooral bedoeld om bijvoorbeeld overlast van bierfietsen en partyboten en -bussen te beperken.

Als een gemeente besluit dit onderwerp inderdaad in een verordening te regelen, dan heeft dit gevolgen voor het toezicht. Op de vervoermiddelen waarvoor de voornoemde verplichting van toepassing is, houdt niet langer de NVWA toezicht, maar komt de verantwoordelijkheid voor het toezicht en de handhaving bij de betreffende gemeente te liggen. Als de gemeente deze verplichting bij verordening heeft geregeld, moet hiervan melding worden gedaan bij de NVWA.

Overige wijzigingen

Wederverstrekking (artikel 45a Alcoolwet)

De wederverstrekking (het kopen van alcohol door iemand van 18 jaar of ouder die bestemd is voor iemand die jonger is dan 18) wordt strafbaar gesteld.

Het was al strafbaar om bedrijfsmatig of anders dan om niet alcohol te verstrekken aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij 18 jaar of ouder zijn. Ook zijn minderjarigen die op publieke plekken alcohol bij zich hebben strafbaar. Deze regels worden nu aangevuld met de strafbaarstelling van wederverstrekking.

Als sprake is van wederverstrekking kunnen zowel de meerderjarige als de minderjarige een boete krijgen. De hoogte van de boete wordt nog door het OM bepaald. Tevens beslist het OM of aan deze overtreding een feitcode wordt verbonden.

Het ministerie van VWS zal door middel van een publiekscampagne extra aandacht vragen voor dit verbod.

Toegangsverbod slijterij voor minderjarigen zonder begeleiding (artikel 20, tweede lid, DHW)

Het verbod op toegang tot een slijterij voor minderjarigen zonder begeleider van 21 jaar of ouder vervalft. Zeker nu wederverstrekking strafbaar wordt gesteld, is dit verbod niet langer nodig. Bovendien kan dit verbod als onbedoeld neveneffect hebben dat een jonge ouder tussen de 18 en 21 jaar niet met zijn of haar baby of peuter naar binnen mag.

Minderjarige testkopers bij toezicht (artikel 45, tweede lid, sub b, Alcoholwet)

Gemeenten en de NVWA mogen bij het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens 16- en 17-jarige testkopers inzetten. Nu mogen minderjarige testkopers de bestelde drank niet aanraken. Dit valt op bij de verstrekkers van drank en zo kan de identiteit van de testkoper makkelijker worden onthuld. Straks mogen de minderjarige testkopers de verstrekte drank wel aannemen, maar (uiteraard) niet nuttigen. Zo kunnen gemeenten en de NVWA effectiever toezicht houden en wordt de aanvaardbaarheid van sancties vergroot.

Schenken alcoholhoudende drank aan speel tafels (artikel 14, vierde lid, Alcoholwet)

Gemeenten blijken van mening te verschillen over hoe artikel 14, vierde lid, van de huidige DHW moet worden uitgelegd. Dit artikellid regelt het schenken van alcoholhoudende drank in casino's met speel tafels. Het is toegestaan in casino's met speel tafels in dezelfde ruimte alcoholhoudende drank te verstrekken als waarin de speel tafels staan. Het vierde lid van artikel 14 is op dit punt in de Alcoholwet verduidelijkt.

Definitie leidinggevend (artikel 1, eerste lid, Alcoholwet)

In de definitie van leidinggevend in artikel 1 komt het derde onderdeel, te weten 'de natuurlijke persoon, die onmiddellijke leiding geeft aan de uitoefening van zodanig bedrijf in een inrichting', op termijn te vervallen. Dit betekent dat dagelijkse leidinggevend niet langer hoeven te worden bijgeschreven op het aanhangsel bij de vergunning en er dus ook geen toetsing meer van deze categorie leidinggevend plaatsvindt. Wel moeten personen die de dagelijkse leiding hebben minimaal 21 jaar oud zijn en in het bezit zijn van een diploma sociale hygiëne.

Voordat deze aanpassing van de definitie van leidinggevend in werking treedt, zal het ministerie van VWS eerst onderzoeken wat de impact is van deze wijziging. Daarnaast regelt artikel 30b van de Alcoholwet, dat bij AMvB wordt bepaald voor welke categorieën van personen werkzaam in welke categorieën van horeca- of slijtersbedrijven de verplichting tot bijschrijving op het aanhangsel bij de vergunning van overeenkomstige toepassing zijn.

Stage 14- en 15-jarige vmbo'ers (artikel 24, vijfde lid, Alcoholwet)

De Alcoholwet maakt het mogelijk dat ook 14- en 15-jarige leerlingen tijdens een horecastage in het kader van hun vmbo-opleiding alcoholhoudende drank kunnen verstrekken. In de DHW ligt de grens nu nog bij 16 jaar. In artikel 24, vijfde lid, van de Alcoholwet staat opgesomd voor welke horecaopleidingen deze mogelijkheid van toepassing is.

Verkoop op afstand (artikel 19 en 20a Alcoholwet)

De Alcoholwet bevat een uitgebreidere regeling voor de verkoop van alcohol op afstand, dit om de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar te vergroten en de aankoop van alcohol door minderjarigen te ontmoedigen.

Met verkoop op afstand wordt bedoeld de mogelijkheid alcoholhoudende drank via internet of telefoon te bestellen en vervolgens te laten afleveren op een door de koper genoemd adres of afgiftepunt. Zowel koper als verkoper moeten in Nederland gevestigd zijn.

Op het moment van aankoop en bij aflevering van de bestelling moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd. Voor het moment van aankoop moet gebruik worden gemaakt van een leeftijdsverificatiesysteem.

De verkoper moet zorgen voor een geborgde werkwijze: de alcoholhoudende drank kan alleen worden afgeleverd bij een huisadres of erkend afgiftepunt. Bij aflevering moet de leeftijd van de koper worden gecontroleerd aan de hand van een geldig identiteitsdocument.

Ambtenaren die toezicht houden op de verkoop op afstand zijn bevoegd tot het sluiten van een verkoopovereenkomst onder verstrekking van onjuiste of onvolledige gegevens voor wat betreft hun naam, adres en leeftijd, voor zover dit dringend noodzakelijk is voor de vervulling van hun taak.

Het toezicht en de handhaving in dit kader gaan over van gemeenten naar de NVWA.

De NVWA zal uiterlijk 1 juni 2021 het interventiebeleid publiceren en op haar website plaatsen. De groep lokaal opererende ondernemers is echter zodanig omvangrijk en veranderlijk, dat de kans groot is dat niet alle bedrijven bij de NVWA in beeld zullen zijn. De signaalfunctie van gemeenten naar de NVWA is daarom van groot belang. Gemeenten kunnen hierover nadere afspraken maken met de NVWA. Ook heeft de NVWA hiervoor een meldingsstelsel beschikbaar. Dit stelsel is bereikbaar via de site van de NVWA: <https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/contact/melding-doen>. Als het niet lukt om een melding online door te geven, dan kan het ook telefonisch: 0900-03 88.

Prijsacties (artikel 2a Alcoholwet)

Op grond van de Alcoholwet kunnen slijters voor een periode van een maand of korter niet meer dan 25% korting geven op de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd voor alcoholhoudende drank. Deze beperking geldt zowel voor fysieke als voor online verkooppunten. Het maakt hierbij niet uit of het verkooppunt deze prijs gewoonlijk hanteert. Ook is het verboden alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse aan te bieden waarbij de indruk wordt gewekt dat de prijs lager is dan 75% van de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd.

Artikel 25d, eerste lid, sub b, van de nu vigerende DHW biedt gemeenten nog de mogelijkheid om prijsacties waarbij een maximale korting van 30% is toegestaan, bij verordening te regelen. Bij inwerkingtreding van de Alcoholwet komt deze mogelijkheid te vervallen.

Het toezicht op en de handhaving van de prijsacties gaat van gemeenten over naar de NVWA. Als daar aanleiding toe is, zal de NVWA de prijsontwikkeling monitoren. Hierbij zal de NVWA de reguliere prijs van het specifieke product als uitgangspunt nemen. Indien de actie bestaat uit het aanbieden of verstrekken van een extra groot volume, mag dat extra volume niet meer dan 25% bedragen. Ook de waarde van premiums of cadeaus die bij alcoholhoudende drank zullen worden gegeven, zullen worden meegerekend om te bepalen of er sprake is van meer dan 25% korting. Dit verbod op prijsacties geldt ook voor restantverkopen.

Ook in het kader van prijsacties is de signaalfunctie van gemeenten belangrijk en wordt gemeenten verzocht bij mogelijke overtreding van de Alcoholwet melding te doen bij de NVWA.

Zoals hiervoor al genoemd bij het onderdeel 'Verkoop op afstand' publiceert de NVWA uiterlijk 1 juni het interventiebeleid.

Landelijke commissie sociale hygiëne en nieuw register (artikelen 11a t/m 11f Alcoholwet)

Er komt een landelijke commissie sociale hygiëne. Deze commissie krijgt als taak:

- het erkennen van diploma's sociale hygiëne
- het registreren van personen in het Register sociale hygiëne en het afgeven van de Verklaring kennis en inzicht sociale hygiëne aan deze personen
- het voor eenieder raadpleegbaar maken van het Register sociale hygiëne op basis van achternaam, voorletters en geboortedatum.

De erkenning van een diploma als bewijsstuk geldt voor een periode van vijf jaar.

De Landelijke commissie sociale hygiëne brengt de kosten die samenhangen met

- het erkennen van een diploma als bewijsstuk;
- het inschrijven in het Register sociale hygiëne en

- het afgeven van een Verklaring kennis en inzicht sociale hygiëne in rekening bij de aanvrager. De bedragen ter vergoeding van de kosten worden bij ministeriële regeling vastgesteld.

Overgangsrecht (artikel 48b e.v. Alcoholwet)

Vergunningen en ontheffingen die op basis van de huidige DHW zijn verleend blijven hun geldigheid behouden als de Alcoholwet in werking is getreden. Ze hoeven dus niet te worden aangepast. Ditzelfde geldt voor de geldigheid van diploma's sociale hygiëne die behaald zijn vóór inwerkingtreding van de Alcoholwet.

Personen die staan ingeschreven in het in artikel 8, vijfde lid van de DHW bedoelde register worden na inwerkingtreding van de Alcoholwet ingeschreven in het Register sociale hygiëne.

De Alcoholwet is, voor zover relevant, in overeenstemming gebracht met de Omgevingswet. Als de Alcoholwet eerder in werking treedt dan de Omgevingswet, is in de Alcoholwet hiervoor overgangsrecht opgenomen.

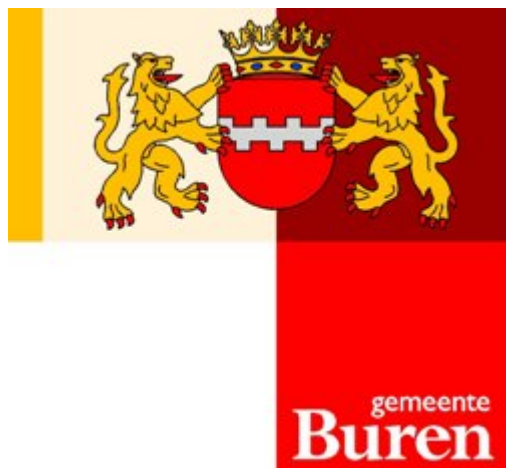
Aanpassing Model-APV

De in de Model-APV opgenomen artikelen, voor zover relevant, en de daarbij behorende toelichting zijn technisch aangepast aan de Alcoholwet. In bijlage 1 en 2 zijn hiervoor een was-woordt tabel en een model raadsbesluit opgenomen. Alle wijzigingen in de toelichting zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl).

Eventuele beleidsmatige aanpassingen volgen, indien gewenst, in een later stadium.

Graag vernemen wij van gemeenten of en welke onderdelen waarvoor de Alcoholwet een verordenende bevoegdheid gaat geven, van essentieel belang zijn. Op basis van de reacties willen wij bezien voor welke onderdelen een bepaling in onze Model-APV gewenst is.

U kunt uw informatie doorgeven aan het Informatiecentrum van de VNG (070-3738393 of e-mail: info@vng.nl). Ook voor vragen over de ledenbrief kunt u bij het Informatiecentrum terecht.

Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1.	Algemene bepalingen	4
Hoofdstuk 2.	Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu	7
Afdeling 1.	Voorkomen of bestrijden van ongeregelheden	7
Afdeling 2.	Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare Plaatsen	8
Afdeling 3.	Evenementen	9
Afdeling 4.	Toezicht op openbare inrichtingen	11
Afdeling 5.	Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige Aangelegenheden uit de Alcoholwet	13
Afdeling 6.	Toezicht op het verschaffen van nachtverblijf	14
Afdeling 7.	Toezicht op speelgelegenheden	14
Afdeling 8.	Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade	14
Afdeling 9.	Bestrijding van heling van goederen	17
Afdeling 10.	Consumentenvuurwerk	19
Afdeling 11.	Drugsoverlast	20
Afdeling 12.	Bijzondere bevoegdheden van burgemeesters	20
Hoofdstuk 3.	Regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen, Seksinrichtingen, sekswinkels, straatprostitutie e.d.	22
Hoofdstuk 4.	Bescherming van het milieu en het natuur- schoon en zorg voor Het uiterlijk aanzien van de gemeente	26
Afdeling 1.	Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting	26
Afdeling 2.	Bodem-, weg- en milieuverontreiniging	27
Afdeling 3.	Het bewaren van houtopstanden	29
Afdeling 4.	Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast	32
Afdeling 5.	Kamperen buiten kampeerterreinen	32
Afdeling 6.	Lozing en riolering	33
Hoofdstuk 5.	Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente	34
Afdeling 1.	Parkeerexcessen	34
Afdeling 2.	Collecteren	35

Afdeling 3.	Venten	36
Afdeling 4.	Standplaatsen	37
Afdeling 5.	Openbaarwater en waterstaatswerken	38
Afdeling 6.	Crossterreinen en gemotoriseerd verkeer en ruiterverkeer in Natuurgebieden	39
Afdeling 7.	Vuurverbod	40
Afdeling 8.	Asverstrooiing	40
Afdeling 9.	Betreden van speeltuinen	41
Afdeling 10.	Bodemverstoring	41
Hoofdstuk 6.	Sanctie-, overgangs- en slotbepalingen	42

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. bebouwde kom: de bebouwde kom of kommen waarvan de gemeenteraad de grenzen heeft vastgesteld overeenkomstig artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
- b. bevoegd bestuursorgaan: het bestuursorgaan als bedoeld in de artikelen 2:34 en 3:2 van deze verordening;
- c. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in de Wet algemene bepalingen van omgevingsrecht;
- d. bouwwerk: bouwwerk hetgeen in artikel 1 van de geldende bouwverordening daaronder wordt verstaan;
- e. gebouw: hetgeen in artikel 1, eerste lid, onder c, van de geldende Woningwet daaronder wordt verstaan;
- f. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- g. openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- h. openbare plaats: hetgeen in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties daaronder wordt verstaan;
- i. rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;
- j. weg: hetgeen onder "wegen" in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994 daaronder wordt verstaan.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. In afwijking van het tweede lid is artikel 3.9 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing indien beslist wordt op een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 2:10, vierde lid (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), een vergunning als bedoeld in artikel 2:11, eerste lid (aanleggen van een weg) of een vergunning/ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a, vierde lid (kapontheffing) van deze verordening.

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd als:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;

- b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de ontheffing of vergunning, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
- c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn;
- e. de houder dit verzoekt.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. De vergunning of ontheffing kan door het bevoegd gezag of het bevoegd bestuursorgaan worden geweigerd in het belang van:
 - a. de openbare orde;
 - b. de openbare veiligheid;
 - c. de volksgezondheid;
 - d. de bescherming van het milieu.
2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Artikel 1:9 Lex silencio positivo van toepassing

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is van toepassing voor de volgende artikelen in deze verordening:

- 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan (voor zover het gaat om activiteiten die niet onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vallen)
- 2:11 Aanleggen van een weg (voor zover het gaat om activiteiten die niet onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht vallen)
- 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister (lid 2)
- 4:18 Recreatief nachtverblijf kampeerterreinen
- 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.
- 5:6 Kampeermiddelen e.a.
- 5:8 Parkeren van grote voertuigen
- 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
- 5:13 Inzameling van geld of goederen
- 5:16 Vrijheid van meningsuiting
- 5:36 Verboden plaatsen as te verstrooien

Artikel 1:10 Lex silencio positivo niet van toepassing

Paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht (positieve beschikking bij niet tijdig beslissen) is niet van toepassing op de volgende artikelen in deze verordening:

2:1	Samenscholing en ongeregeldheden
2:25	Vergunning evenement
2:29	Sluitingstijden horeca
2:34b	Schenktijden paracommerciële rechtspersonen
2:45	Betreden plantsoenen
2:72	Verkoop vuurwerk
3:4	Vergunning escortbedrijf
4:6	Overig geluidhinder
4:7a	Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging
5:33	Beperking verkeer in natuurgebieden
5:40	Detectieverbod

HOOFDSTUK 2. OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID, VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

AFDELING 1. VOORKOMEN OF BESTRIJDEN VAN ONGEREGELDHEDEN

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldeheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldeheden.
2. Degene die op een openbare plaats:
 - a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldeheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
 - b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldeheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
 - c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing,is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie of een buitengewoon opsporingsambtenaar zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.
3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldeheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid van dit artikel.
5. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige- en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 120 uren voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
 - a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
 - b. het doel van de betoging;
 - c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
 - d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route;
 - e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling;
 - f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden een kennisgeving in behandeling nemen, die buiten de in het eerste lid genoemde termijn is ontvangen.

AFDELING 2. BRUIKBAARHEID, UITERLIJK AANZIEN EN VEILIG GEBRUIK VAN OPENBARE PLAATSEN

Artikel 2:10 Het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie ervan

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als:
 - a. het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg of voor de verkeersveiligheid;
 - b. het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, dit naar het oordeel van de welstandscommissie;
 - c. er gebruik wordt gemaakt van verkeersborden, verwijzingsborden, waarschuwingshekken of ander straatmeubilair.
2. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van de aanwezigheid van spandoeken en uitstallingen.
3. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Lid 1 van dit artikel is niet van toepassing op de reclame-uitingen op rotondes waarbij gebruik wordt gemaakt van reclameborden met een maximale omvang van 40 bij 60 centimeter en voor die rotonde een adoptie-overeenkomst is gesloten.
5. In afwijking van het eerste lid van dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen voor het in het eerste lid bedoeld gebruik, voor zover dit een activiteit betreft als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder j. of k. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
6. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet:
 - a. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan met een vergunning als bedoeld in artikel 2:25 (evenementenvergunning);
 - b. voor de exploitatie van terrassen als bedoeld in artikel 2:27 van deze verordening;
 - c. als het gebruik van de weg of een weggedeelte is toegestaan op grond van artikel 5:18 van deze verordening;
 - d. indien dit bij of krachtens wettelijk voorschrift nadrukkelijk is toegestaan.
7. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegde bestuursorgaan een weg aan te leggen, de verharding daarvan op te breken, in een weg te graven of te spitten, aard of breedte van de wegverharding te veranderen of anderszins verandering te brengen in de wijze van aanleg van een weg.
2. De vergunning wordt verleend als omgevingsvergunning door het bevoegd gezag, als de activiteiten verboden zijn bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor overheden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden.
4. Het verbod geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens het Wetboek van Strafrecht, de Wegenwet, de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, de geldende Omgevingsverordening Gelderland, de Waterschapskeur, de Telecommunicatiewet of de daarop gebaseerde geldende Telecommunicatieverordening van de gemeente Buren.

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag:
 - a. een uitweg te maken naar de weg;
 - b. van de weg gebruik te maken voor het hebben van een uitweg;
 - c. verandering te brengen in een bestaande uitweg naar de weg.
2. Onverminderd artikel 1:8 van deze verordening kan een vergunning als bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden geweigerd in het belang van:
 - a. de bruikbaarheid van de weg;
 - b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
 - c. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
 - d. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.
3. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover het gestelde bij of krachtens de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994, de Waterschapskeur of de geldende Omgevingsverordening Gelderland van toepassing is.

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of voorwerp

Het is verboden beplanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert.

Artikel 2:15a Veroorzaken van gladheid en verontreiniging ontstaan bij het laden, lossen of vervoeren van stoffen of voorwerpen of bij andere werkzaamheden

1. Degene die gladheid en of verontreiniging op de weg veroorzaakt, dient deze terstond bij gevaar voor de verkeersveiligheid of bij gevaar voor beschadiging van het wegdek te reinigen.
2. In overige gevallen (iedere dag) na het beëindigen van de werkzaamheden.

Artikel 2:16 Openen straatkolken e.d.

Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een straatkolk, rioolput, brandkraan of een andere afsluiting die behoort tot een openbare nutsvoorziening, te openen, onzichtbaar te maken of af te dekken.

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting

1. De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat op of aan dat bouwwerk voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Waterstaatswet 1900, de onteigeningswet of de Belemmeringenwet Privaatrecht.

AFDELING 3. EVENEMENTEN

Artikel 2:24 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder evenement verstaan elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

- a. bioscoop- en theatervoorstellingen;
 - b. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
 - c. het in een inrichting in de zin van de Alcoolwet gelegenheid geven tot dansen;
 - d. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.
2. Onder evenement wordt mede verstaan:
- a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie;
 - c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;
 - d. een feest of wedstrijd op of aan de weg;
 - e. markten die, al dan niet met enige beperking, in een voor het publiek toegankelijk gebouw of plaats worden georganiseerd of toegelaten, waar ter plaatse aanwezige goederen worden verhandeld (snuffelmarkt e.d.);
 - f. het plaatsen van een kraam, tafel of enig ander dergelijk middel in een voor het publiek toegankelijk gebouw om goederen aan te bieden, te verkopen of te verstrekken, tenzij er gebruik wordt gemaakt van een ruimte die uitsluitend geheel en voortdurend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik is als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet;
 - g. vechtsportwedstrijden of –gala's.

Artikel 2:25 Evenement

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren en te houden.
2. Bij de indiening van een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden de gegevens bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen aangeleverd.
3. De vergunning kan voor een periode van maximaal vijf jaar worden verleend.
4. De vergunning die voor een periode van meer dan 1 jaar is verleend, vervalt van rechtswege als zich wijzigingen voordoen die betrekking hebben op de organisatie, activiteiten, de locatie of de omvang van het evenement.
5. In afwijking van het bepaalde in artikel 1:8, tweede lid van deze verordening, kan als een aanvraag om vergunning voor een evenement wordt ingediend minder dan tien weken voor het tijdstip waarop het evenement plaatsvindt, de burgemeester besluiten de aanvraag te weigeren dan wel niet te behandelen.
6. De burgemeester kan bepalen dat één of meer categorieën van evenementen dan wel evenementen in één of meer daarin aangewezen gedeelten van de gemeente, zijn vrijgesteld van het verbod in het eerste lid van dit artikel.
7. De burgemeester kan nadere voorschriften vaststellen en/of bepalen dat voor het houden van een evenement, waarvoor de burgemeester vrijstelling als bedoeld in het zesde lid van dit artikel heeft verleend, een voorafgaande melding aan de burgemeester is verplicht.
8. De burgemeester kan het houden van een evenement als bedoeld in het zesde lid van dit artikel verbieden wanneer door het houden van het evenement de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
9. Het verbod van het eerste lid van dit artikel geldt niet voor een wedstrijd op of aan de weg, voor zover in het onderwerp wordt voorzien door artikel 10, juncto 148, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

1. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.

3. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

AFDELING 4. TOEZICHT OP OPENBARE INRICHTINGEN

Artikel 2:27 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. openbare inrichting:
 - i) een hotel, restaurant, pension, café, cafetaria, snackbar, discotheek, buurthuis of clubhuis;
 - ii) elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt of bereid;
- b. winkelondersteunende horeca: een openbare inrichting die in hoofdzaak is gericht op het verstrekken van maaltijden, (alcoholhoudende) drank, consumptie-ijs e.d. aan winkelend publiek voor consumptie ter plaatse. Als winkelondersteunende horeca wordt in ieder geval gezien de horeca die is gevestigd in het bestemmingsplan Drieslag in Lienden.
- c. terras: een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

2. Onder openbare inrichting wordt mede verstaan een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt.

Artikel 2.28 Exploitatie openbare inrichting

- 1. De burgemeester kan aan de exploitatie van een openbare inrichting nadere voorschriften stellen dan wel de exploitatie van de openbare inrichting in zijn geheel verbieden, indien naar het oordeel van de burgemeester moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed.
- 2. Bij de toepassing van het eerste lid van dit artikel houdt de burgemeester rekening met het karakter van de straat en de wijk, waarin de openbare inrichting is, of zal zijn gelegen, de aard van de openbare inrichting en de spanning, waaraan het woonmilieu ter plaatse reeds blootstaat of bloot zal komen te staan door de exploitatie van de openbare inrichting.
- 3. De exploitant van een openbare inrichting laat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in dat bedrijf enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enig andere wijze overdraagt.
- 4. Het is verboden een terras te plaatsen of te exploiteren dat niet behoort tot de openbare inrichting.
- 5. Drankverstrekking moet direct en uitsluitend vanuit (het besloten deel van) de openbare inrichting plaatsvinden; het is verboden tappunten te plaatsen op het terras.
- 6. Het is verboden spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.
- 7. Het is verboden op een terras versterkte of levende muziek ten gehore te (laten) brengen.
- 8. Het terras moet onmiddellijk aansluiten aan (het besloten deel van) de openbare inrichting of in de onmiddellijke nabijheid van (het besloten deel van) de openbare inrichting zijn gelegen.
- 9. De exploitant van de openbare inrichting is gehouden te doen en te laten hetgeen redelijkerwijs van

hem geveerd kan worden om hinder en overlast, veroorzaakt door in de inrichting en/of op het terras aanwezige bezoekers en/of door komende en vertrekkende bezoekers, te voorkomen of te beperken.

10. Een vrije doorgang van ten minste 2 meter naar en van de openbare inrichting moet gegarandeerd zijn voor hulpverleningsdiensten zoals brandweer en ambulance.
11. Brandkranen moeten vrij toegankelijk zijn. In een straal van 0.75 meter mogen geen voorwerpen worden geplaatst.

Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen

Op vervoermiddelen die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Het is de houder van een openbare inrichting verboden deze voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers toe te laten of te laten verblijven: op maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 07.00 uur, en op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 07.00 uur.
2. De burgemeester kan van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod ontheffing verlenen en voor een afzonderlijke openbare inrichting een andere sluitingstijd of andere sluitingsuren vaststellen.
3. Het is de houder van winkel-ondersteunende horeca verboden deze voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers toe te laten of te laten verblijven buiten de openingstijden zoals die zijn gegeven in de Winkeltijdenwet en de geldende Verordening Winkeltijden in de gemeente Buren.
4. Het is verboden een terras voor bezoekers geopend te hebben of aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven op zondag tot en met donderdag van 23.00 uur tot 07.00 uur (van de volgende dag) en op vrijdag en zaterdag van 24.00 uur tot en met 07.00 uur (van de volgende dag).
5. De burgemeester kan voor een bij een openbare inrichting behorend terras een ander sluitingsuur of andere sluitingsuren vaststellen dan bepaald met toepassing van het tweede lid van dit artikel.
6. Het in het eerste en tweede lid van dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, zedelijkheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen

Het is verboden in een openbare inrichting:

- a. de orde te verstoren;
- b. zich te bevinden na sluitingstijd of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid van deze verordening.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen

1. In dit artikel wordt onder handelaar verstaan: de handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht.
2. De exploitant van een openbare inrichting staat niet toe dat een handelaar of een voor hem handelend persoon in die inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enige andere wijze

overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Indien een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college op als bevoegd bestuursorgaan voor de toepassing van de artikelen 2:28 tot en met 2:30 van deze verordening.

AFDELING 5. REGULERING PARACOMMERCIËLE RECHTSPERSONEN EN OVERIGE AANGELEGENHEDEN UIT DE ALCOHOLWET

Artikel 2:34a Begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt in deze afdeling verstaan onder:
 - a. de wet: de Alcoholwet;
 - b. vergunning: de vergunning als bedoeld in artikel 3 van de wet;
 - c. paracommerciële inrichting: een inrichting waarin een paracommerciële rechtspersoon in eigen beheer het horecabedrijf exploiteert.
2. Voor de toepassing van deze verordening wordt onder de overige begrippen in deze verordening verstaan hetgeen de wet daaronder verstaat.

Artikel 2:34b Schenktijden paracommerciële rechtspersonen

1. Het is paracommerciële rechtspersonen uitsluitend toegestaan om in hun inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken binnen de volgende schenktijden:
 - a. op zaterdag, zondag en algemeen erkende feestdagen: van 12.00 tot 24.00 uur,
 - b. op andere dagen: van 14.00 tot 24.00 uur.
2. De burgemeester kan een paracommerciële rechtspersoon in bijzondere omstandigheden in relatie tot de activiteiten van die rechtspersoon ontheffing van de voorgeschreven schenktijden in lid 1 van dit artikel verlenen.

Artikel 2:34c Bijeenkomsten van persoonlijke aard

1. Een paracommercieel rechtspersoon kan alcoholhoudende drank verstrekken tijdens per jaar ten hoogste tien bijeenkomsten van persoonlijke aard en/of bijeenkomsten die gericht zijn op personen welke niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de desbetreffende rechtspersoon betrokken zijn.
2. Een paracommercieel rechtspersoon doet uiterlijk tien dagen voor een bijeenkomst als bedoeld in het vorige lid, melding hiervan aan de burgemeester.

Artikel 2:34d Verbod verstrekken alcoholhoudende drank

Het is verboden in een paracommerciële inrichting alcoholhoudende drank te verstrekken gedurende de tijd dat deze inrichting wordt gebruikt voor activiteiten die geheel of in belangrijke mate zijn gericht op personen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Artikel 2:34e Verbod 'happy hours'

Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras of tijdens een evenement waar een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet is verleend, bedrijfsmatig of anders dan om niet

alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die daar gewoonlijk wordt gevraagd.

AFDELING 6. TOEZICHT OP HET VERSCHAFFEN VAN NACHTVERBLIJF

Artikel 2:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder inrichting: elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft dan wel in verband met de uitoefening van beroep of bedrijf aan personen (werknemers) de mogelijkheid van nachtverblijf wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht binnen drie dagen daarna daarvan schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht aan de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Artikel 2:39 Nachtverblijf op de weg in voertuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats in een voertuig te overnachten dan wel een dergelijk voertuig op de weg te parkeren met het kennelijk doel dit als slaapplek te gebruiken, of daarin te slapen.
2. Het verbod als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt niet op een door het bevoegde gezag aangewezen camperparkeerplaats.

AFDELING 7. TOEZICHT OP SPEELGELEGENHEDEN

Artikel 2:40 Speelautomaten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. Wet: de Wet op de kansspelen;
 - b. kansspelautomaat: automaat als bedoeld in artikel 30, onder c, van de Wet;
 - c. hoogdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder d, van de Wet;
 - d. laagdrempelige inrichting: inrichting als bedoeld in artikel 30, onder e, van de Wet.
2. In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
3. In laagdrempelige inrichtingen zijn geen kansspelautomaten toegestaan.

AFDELING 8. MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN OVERLAST, GEVAAR OF SCHADE

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. De burgemeester kan voorafgaande aan een besluit tot daadwerkelijke sluiting van een gebouw als bedoeld in dit artikel een schriftelijke waarschuwing geven.

2. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
4. Een besluit krachtens artikel 174a van de Gemeentewet en artikel 13b Opiumwet tot sluiting van een woning of lokaal, of een waarschuwing voorafgaand aan het besluit tot sluiting, wordt ingeschreven in de openbare registers op grond van de Wet op de kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen.
5. De burgemeester is bevoegd van het tweede en derde lid van dit artikel gestelde verbod ontheffing te verlenen voor personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of het daarbij behorende erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is en/of op een inzamelvoorziening voor afval :
 - a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
 - b. met kalk, teer of een kleur- of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid van dit artikel, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
5. Het is verboden de in het vierde lid van dit artikel bedoelde aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
6. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.
7. De houder van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of vergereedschap te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing, als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42 van deze verordening.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekerswerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen of vermommingsmiddelen te vervoeren, bij zich te hebben of te dragen.
2. Dit verbod is niet van toepassing als de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken, het achterlaten van sporen te voorkomen en/of herkenning bij het plegen van voornoemde strafbare feiten te voorkomen.

Artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen

1. Het is verboden om op een openbare plaats, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, hinderlijke rookgassen te verspreiden.
2. Een rechthebbende van een gebouw met een publieke/openbare functie kan een verzoek indienen bij het college tot het opnemen van een bepaald gebied in een aanwijzingsbesluit.
3. Bij toewijzing van het verzoek, als bedoeld in lid 2, draagt de rechthebbende zorg voor een juiste uitvoering daarvan.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf, als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
 - b. een plaats, niet zijnde een horecabedrijf, als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik

1. Het is verboden op een openbare plaats lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, indien dit gepaard gaat met overlast of andere gedragingen die de openbare orde verstoren, het woon- of leefklimaat nadelig beïnvloeden of anderszins hinder veroorzaken.
2. Het is verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college ter bescherming van de openbare orde of het woon- en leefklimaat aangewezen gebied lachgas recreatief als roesmiddel te gebruiken, voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen bij zich te hebben.
3. Het college kan in het aanwijzingsbesluit het in het tweede lid bedoelde verbod beperken tot bepaalde tijden.

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zich zonder redelijk doel:
 - a. in een portiek of poort op te houden;
 - b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van flatgebouwen, appartementsgebouwen en soortgelijke meergezinshuizen en van gebouwen die voor publiek toegankelijk zijn, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van zo'n gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten wordt in elk geval verstaan: portalen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:50a Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties

1. Het is verboden op openbare plaatsen of in voor het publiek toegankelijke openstaande gebouwen en daarbij behorende erven zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een werkzaamheid of doel in strijd met de openbare orde.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
 - a. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zonder dat die hond fysiek aangelijnd is;
 - b. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
 - c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd;
 - d. op de weg zonder voorzien te zijn van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het college kan plaatsen aanwijzen waar het verbod genoemd in het eerste lid, onder a van dit artikel niet geldt.
3. De verboden genoemd in het eerste lid onder a tot en met c van dit artikel gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft, is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleide hond of sociale hulphond laat begeleiden.
3. De eigenaar, houder of verzorger van een hond is verplicht tijdens het verblijf met die hond op een plaats als bedoeld in het eerste lid, in het bezit te zijn van een zakje dat geschikt is voor de verwijdering van uitwerpselen.
4. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngedod of een aanlijn- en muilkorfgebod doen opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. Een aanlijngedod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. Een muilkorfgebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
 - a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
 - b. door middel van een stevige riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
 - c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen in de korf aanwezig zijn.

4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d van deze verordening, dient een hond als bedoeld in het eerste lid van dit artikel voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2.60 Hinder door dieren

De houder van een dier is verplicht te voorkomen dat het dier hinder voor de omgeving veroorzaakt.

Artikel 2.62 Loslopend vee en pluimvee

1. De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren (vee), varkens of pluimvee, dat zich bevindt in een aan een weg liggend weiland of terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee of pluimvee die weg niet kan bereiken.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing indien voor het bereiken van de overzijde van de weg rechtmatig gebruik wordt gemaakt van een vee-oversteekplaats die met dat doel in het leven is geroepen en als zodanig herkenbaar is.

AFDELING 9. BESTRIJDING VAN HELING VAN GOEDEREN

Artikel 2.66 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. handelaar: een handelaar als bedoeld in artikel 1 van de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht;
- b. verkoopregister: het aantekening houden van het verkopen of op andere wijze overdragen van alle gebruikte en ongeregelde goederen door de handelaar.

Artikel 2.67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en door de burgemeester gewaarmerkt register en daarin onverwijld op te nemen:
 - a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
 - b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;
 - c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
 - d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
 - e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.
2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.

Artikel 2.68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

1. de burgemeester binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen:
 - a. dat hij het beroep van handelaar uitoefent met vermelding van zijn woonadres en het adres van de bij zijn onderneming behorende vestiging;
 - b. van een verandering van de onder sub a bedoelde adressen;
 - c. dat hij het beroep van handelaar niet langer uitoefent;
 - d. dat hij enig goed kan verkrijgen dat redelijkerwijs van een misdrijf afkomstig is of voor de

- rechthebbende verloren is gegaan;
2. de burgemeester op eerste aanvraag zijn administratie of register ter inzage te geven;
 3. aan de hoofdingang van elke vestiging een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar zijn;
 4. een door opkoop verkregen goed gedurende de eerste drie dagen in bewaring te houden in de staat waarin het goed verkregen is.

AFDELING 10. CONSUMENTENVUURWERK

Artikel 2:71 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan: consumentenvuurwerk waarop het Vuurwerkbesluit van toepassing is.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen

Het is verboden in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig te houden, zonder een vergunning van het college.

Artikel 2:73 Gebruiken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De in het eerste en tweede lid van dit artikel gestelde verboden gelden niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:73a Carbid schieten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. carbid schieten: het in een bus op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen;
 - b. bus: een (originele) (melk)bus van staal/ijzer, container, opslagvat, buis of ander daarmee gelijk te stellen voorwerp.
2. Carbid schieten is verboden.
3. Het in het tweede lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet als:
 - a. het carbid schieten plaatsvindt op 31 december tussen 10.00 uur en 18.00 uur, en
 - b. het carbid schieten plaatsvindt op een erf, behorende bij een woning buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik wordt gemaakt van bussen met een maximale inhoud van 50 liter, en
 - c. er wordt geschoten door een persoon van 16 jaar of ouder, niet onder invloed van alcohol/drugs, onder toezicht van één of meerdere personen van 18 jaar of ouder. Deze dienen de eigen veiligheid en die van het publiek te waarborgen, en
 - d. er geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbid schieten verricht weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaren kunnen optreden voor mens en milieu, en
 - e. het terrein zodanig is afgezet dat toeschouwers niet in de schietrichting kunnen komen, en

- f. er gebruik wordt gemaakt van een zacht voorwerp (bijvoorbeeld een kunststof of leren bal) als afdichting van de bus, en
 - g. de afstand vanaf de plek waar het carbid schieten plaatsvindt tot gebouwen van derden ten minste 100 meter bedraagt, en
 - h. het vrijschootsveld ten minste 75 meter bedraagt; hierin liggen geen openbare paden of wegen, en
 - i. er wordt geschoten in een richting welke tegengesteld is aan de richting waarin de dichtstbijzijnde woonbebouwing is gelegen, en
 - j. binnen een cirkel met een straal van 100 meter rond de plaats waar het carbid schieten plaatsvindt, in totaal niet meer dan tien bussen worden gebruikt dan wel gebruiksklaar aanwezig worden gehouden voor carbid schieten, en
 - k. het schietterrein goed verlicht is als het carbid schieten plaatsvindt na zonsondergang;
 - l. wordt voldaan aan het gestelde bij of krachtens de Wet natuurbescherming.
4. Het college kan ter voorkoming van gevaar, schade of overlast in het belang van de natuurbescherming plaatsen aanwijzen waar het gestelde in het derde lid van dit artikel niet van toepassing is.
5. Het college kan nadere regels vaststellen ter bescherming van de openbare orde en veiligheid.
6. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het gestelde bij of krachtens de Wet Milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen of het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

AFDELING 11. DRUGSOVERLAST

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

AFDELING 12. BIJZONDERE BEVOEGDHEDEN VAN DE BURGEMEESTER

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samenscholing en ongeregelheden), 2:3 (betoging op openbare plaats), 2:10 (plaatsen van voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:16 (openen straatkolk e.d.), 2:26 (ordeverstoring), , 2:48 (verboden drankgebruik), 2:48a (verboden lachgasgebruik) 2:49 (verboden gedrag in of bij gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor publiek toegankelijke ruimten), 2:50a (verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties) en 2:73 (gebruiken van vuurwerk) van deze Algemene plaatselijke verordening groepsgevijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een

gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt, of tegen betaling in gebruik geeft draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt..
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het eerste lid van dit artikel in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
 - a. geluid- of geurhinder;
 - b. hinder van dieren;
 - c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
 - d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of een erf;
 - e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

HOOFDSTUK 3. REGULERING PROSTITUTIE, SEKSBRANCHE EN AANVERWANTE ONDERWERPEN, SEKSINRICHTINGEN, SEKSWINKELS, STRAATPROSTITUTIE E.D.

Artikel 3:1 Begripsomschrijvingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- b. prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- c. seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een (raam)prostitutiebedrijf waaronder tevens begrepen een erotische-massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;
- d. escortbedrijf: de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;
- e. sekswinkel: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin hoofdzakelijk goederen van erotisch-pornografische aard aan particulieren plegen te worden verkocht of verhuurd;
- f. exploitant: de natuurlijke persoon of personen of rechtspersoon of rechtspersonen die een seksinrichting of escortbedrijf exploiteert en de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon of rechtspersonen bevoegde natuurlijke persoon of personen;
- g. beheerder: de natuurlijke persoon of personen die de onmiddellijke feitelijke leiding uitoefent in een seksinrichting of escortbedrijf;
- h. bezoeker: degene die aanwezig is in een seksinrichting, met uitzondering van:
 - i) de exploitant;
 - ii) de beheerder;
 - iii) de prostituee;
 - iv) het personeel dat in de seksinrichting werkzaam is;
 - v) toezichthouders die zijn aangewezen op grond van artikel 6.2;
 - vi) andere personen wier aanwezigheid in de seksinrichting wegens dringende redenen noodzakelijk is.

Artikel 3:2 Bevoegd bestuursorgaan

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester.

Artikel 3:3 Nadere regels

Met het oog op de in artikel 3:13 van deze verordening genoemde belangen, kan het college over de uitoefening van de bevoegdheden in dit hoofdstuk, nadere regels vaststellen.

Artikel 3:4 Escortbedrijven

1. Het is verboden een escortbedrijf te exploiteren of te wijzigen zonder vergunning van het bevoegd

bestuursorgaan.

2. In de aanvraag om vergunning en in de vergunning worden in ieder geval vermeld:

- a. de persoonsgegevens van de exploitant;
- b. de persoonsgegevens van de beheerder;
- c. de aard van het escortbedrijf;
- d. een bewijs van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 3:5 Bezoekersverbod escortbedrijf

1. Het is verboden een escortbedrijf voor bezoekers geopend te hebben en daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.

2. Het is verboden:

- a. de bedrijfsruimte van het escortbedrijf te gebruiken als seksinrichting of
- b. het escortbedrijf te exploiteren als seksinrichting.

Artikel 3:6 Gedragseisen exploitant en beheerder

1. De exploitant en de beheerder:

- a. staan niet onder curatele en zijn niet ontzet uit de ouderlijke macht of de voogdij;
- b. zijn niet in enig opzicht van slecht levensgedrag; en
- c. hebben de leeftijd van eenentwintig jaar bereikt.

2. Naast de gestelde eisen in het eerste lid van dit artikel, zijn de exploitant en de beheerder niet:

- a. met toepassing van artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht in een psychiatrisch ziekenhuis geplaatst of met toepassing van artikel 37a van het Wetboek van Strafrecht ter beschikking gesteld;
- b. binnen de laatste vijf jaar onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van zes maanden of meer door de rechter in Nederland, inclusief de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, Aruba, Curaçao en Sint Maarten, dan wel door een andere rechter wegens een misdrijf waarvoor naar Nederlands recht een bevel tot voorlopige hechtenis ingevolge artikel 67, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is toegelaten;
- c. binnen de laatste vijf jaar bij ten minste twee rechterlijke uitspraken onherroepelijk veroordeeld tot een onvoorwaardelijke geldboete van € 500,00 of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
 - i) bepalingen gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet en de Wet arbeid vreemdelingen;
 - ii) de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 240b, 242, tot en met 249, 250a (oud), 252, 273a, 300 tot en met 303, 416, 417, 417bis, 246, 429quater en 453 van het Wetboek van Strafrecht;
 - iii) de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede artikel 6 juncto artikel 8 of juncto artikel 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
 - iv) de artikelen 1, onder a, b en d, 13, 14, 27 en 30b van de Wet op de kansspelen;
 - v) de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen;
 - vi) de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie.

3. Met een veroordeling als bedoeld in het tweede lid van dit artikel wordt gelijk gesteld:

- a. vrijwillige betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid onder a van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, derde lid onder a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan € 375,00 bedraagt;

- b. een bevel tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf.
4. De periode van vijf jaar, genoemd in het tweede lid van dit artikel, wordt:
- a. bij de weigering van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van beslissing op de aanvraag van de vergunning;
 - b. bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van de vergunning.
5. De exploitant of de beheerder is binnen de laatste vijf jaar geen exploitant of beheerder geweest van een seksinrichting of escortbedrijf die voor ten minste een maand door het bevoegd bestuursorgaan is gesloten, of waarvan de vergunning als bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van dit artikel, is ingetrokken, tenzij aannemelijk is dat hem ter zake geen verwijt treft.

Artikel 3:7 Aanwezigheid van en toezicht door exploitant en beheerder

De exploitant en de beheerder zien er voortdurend op toe dat tijdens exploitatie van het escortbedrijf:

- a. geen strafbare feiten plaatsvinden, waaronder in ieder geval de feiten genoemd in de titels XIV (misdrijven tegen de zeden), XX (mishandeling), XXII (diefstal) en XXX (heling) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, in de Opiumwet en in de Wet wapens en munitie; en
- b. geen prostitutie wordt uitgeoefend door personen in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de geldende Vreemdelingenwet bepaalde.

Artikel 3:8 Straatprostitutie

1. Het is verboden, door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot prostitutie te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.
2. Met het oog op de naleving van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod, kan door politieambtenaren het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.

Artikel 3:9 Seksinrichting

Het is verboden een seksinrichting te vestigen of te exploiteren.

Artikel 3:10 Sekswinkels

Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin een sekswinkel te exploiteren in door het college in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving aangewezen gebieden of delen van de gemeente.

Artikel 3:11 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk ten toon te stellen, aan te bieden of aan te brengen:
 - a. als het bevoegd bestuursorgaan aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt;
 - b. anders dan overeenkomstig de door het bevoegd bestuursorgaan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving gesteld regels.
2. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Artikel 3:12 Beslissingstermijn

1. Het bevoegd bestuursorgaan neemt het besluit op de aanvraag om vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van deze verordening, binnen twaalf weken na de dag waarop de aanvraag ontvangen is.
2. Het bevoegd bestuursorgaan kan zijn besluit voor ten hoogste twaalf weken verdagen.

Artikel 3:13 Weigeringsgronden

1. De vergunning bedoeld in artikel 3:4, eerste lid van deze verordening, wordt geweigerd als:
 - a. de exploitant of de beheerder niet voldoet aan de in artikel 3:6 van deze verordening gestelde eisen;
 - b. de vestiging of de exploitatie van het escortbedrijf in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit;
 - c. er aanwijzingen zijn dat in het escortbedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht of met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of de Vreemdelingenwet bepaalde.
2. Voor in Nederland gevestigde escortbedrijven kan, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening, de vergunning worden geweigerd, dan wel de aanwijzing of vaststelling bedoeld in artikel 3:9, eerste lid van deze verordening, achterwege gelaten, in het belang van:
 - a. het voorkomen of beperken van overlast;
 - b. het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
 - c. de veiligheid van personen of goederen;
 - d. de verkeersvrijheid of –veiligheid;
 - e. de gezondheid of zedelijkheid; of
 - f. de arbeidsomstandigheden van de prostituee.

Artikel 3:14 Beëindiging exploitatie

1. De vergunning vervalt zodra de ingevolge artikel 3:4 van deze verordening op de vergunning vermelde exploitant, de exploitatie van de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd.
2. Binnen een week na de feitelijke beëindiging van de exploitatie, geeft de exploitant daarvan schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 3:15 Wijziging beheer

1. Indien een beheerder als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid, onder b van deze verordening, het beheer in de seksinrichting of het escortbedrijf feitelijk heeft beëindigd, geeft de exploitant daarvan binnen een week na de feitelijke beëindiging van het beheer schriftelijk kennis aan het bevoegd bestuursorgaan.
2. Het beheer kan worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder, indien het bevoegd bestuursorgaan op aanvraag van de exploitant heeft besloten de verleende vergunning overeenkomstig de wijziging in het beheer te wijzigen. Het bepaalde in artikel 3:13, eerste lid, aanhef en onder a van deze verordening, is van overeenkomstige toepassing.
3. In afwachting van het besluit bedoeld in het tweede lid van dit artikel, kan het beheer worden uitgeoefend door een nieuwe beheerder zodra de exploitant een aanvraag als bedoeld in het tweede lid van dit artikel heeft ingediend, totdat over de aanvraag is besloten.

HOOFDSTUK 4. BESCHERMING VAN HET MILIEU EN HET NATUUR- SCHOON EN ZORG VOOR HET UITERLIJK AANZIEN VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. VOORKOMEN OF BEPERKEN GELUIDHINDER EN HINDER DOOR VERLICHTING

Artikel 4:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. Besluit: het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- b. inrichting: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer, met dien verstande dat de artikelen 4:2 tot en met 4:5 uitsluitend van toepassing zijn op inrichtingen type A of type B als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer;;
- c. houder van een inrichting: degene die als eigenaar, bedrijfsleider, beheerder of anderszins een inrichting drijft;
- d. collectieve festiviteit: festiviteit of activiteit die niet specifiek aan één of een klein aantal inrichtingen is verbonden;
- e. incidentele festiviteit: festiviteit of activiteit die verbonden is aan één of een klein aantal inrichtingen;
- f. gevoelige gebouwen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- g. gevoelige terreinen: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- h. onversterkte muziek: muziek die niet elektronisch is versterkt.

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

- 1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
- 2. De voorwaarden met betrekking tot de verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de buitenlucht als bedoeld in artikel 3.148, eerste lid, van het Besluit gelden niet voor door het college per kalenderjaar aan te wijzen collectieve festiviteiten gedurende de daarbij aan te wijzen dagen of dagdelen.
- 3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, kan het college bepalen dat de aanwijzing slechts geldt in een of meer delen van de gemeente.
- 4. Het college maakt de aanwijzing ten minste vier weken voor het begin van een nieuw kalenderjaar bekend.
- 5. Als een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet voorzien was, kan het college een festiviteit terstond als collectieve festiviteit als bedoeld in het eerste lid van dit artikel aanwijzen.
- 6. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting, bedraagt niet meer dan 70 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
- 7. De geluidswaarde als bedoeld in het zesde lid van dit artikel is inclusief onversterkte muziek en exclusief 10 dB(A) toeslag vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
- 8. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt het ten gehore brengen van extra muziek hoger dan de geluidsnorm, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit, uiterlijk om 01.00 uur van de volgende dag beëindigd.

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten

- 1. Het is een inrichting toegestaan op maximaal twaalf dagen of dagdelen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en

- 2.20 van het Besluit en artikel 4:5, niet van toepassing zijn, mits de houder van de inrichting ten minste twee weken voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
2. Het is een inrichting toegestaan om tijdens maximaal zes dagen of dagdelen per kalenderjaar in verband met de viering van incidentele festiviteiten de verlichting langer aan te houden ten behoeve van sportactiviteiten waarbij artikel 3.148, eerste lid, van het Besluit niet van toepassing is, mits de houder van de inrichting ten minste tien werkdagen voor de aanvang van de festiviteit daarvan melding heeft gedaan aan het college.
 3. De melding wordt tevens geacht te zijn gedaan wanneer het college op verzoek van de houder van een inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet te voorzien was, terstond toestaat.
 4. Het equivalente geluidsniveau LAeq veroorzaakt door de inrichting bedraagt niet meer dan 70 dB(A), gemeten op de gevel van gevoelige gebouwen op een hoogte van 1,5 meter.
 5. Op de dagen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt het ten gehore brengen van extra muziek - hoger dan de geluidsnorm als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a en 2.20 van het Besluit - uiterlijk om 01.00 uur van de volgende dag beëindigd met uitzondering van zaterdag op zondag. Dan blijft de eindtijd 24.00 uur. De geluidsnorm is exclusief 10 dB(A) aftrek vanwege muziekcorrectie. Tevens wordt de bedrijfsduurcorrectie buiten beschouwing gelaten.
 6. De geluidsnorm als bedoeld in het vijfde lid van dit artikel geldt voor het bebouwde gedeelte van de inrichting en niet voor de buitenruimte.
 7. Bij het ten gehore brengen van muziekgeluid blijven ramen en deuren gesloten, behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen of goederen.

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten op een zodanige wijze dat voor een omwonende of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan nadere regels stellen ten aanzien van het in werking hebben van knalapparaten en hagelkanonnen.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Bouwbesluit of de Omgevingsverordening Gelderland.
5. Het verbod geldt eveneens niet voor zover het gaat om het gebruik van een geluidswagen, wanneer het gaat om het gebruik van geluidsapparatuur voor het optreden als straatartiest alsmede in de situatie dat sprake is van een evenement als bedoeld in artikel 2:25 van deze verordening.

AFDELING 2. BODEM-, WEG- EN MILIEUVERONTREINIGING

Artikel 4:7a Voorkomen van diffuse milieuverontreiniging

1. Het is verboden buiten een daarvoor door het college bestemde plaats en buiten een inrichting in de zin van de Wet Milieubeheer een afvalstof, stof of voorwerp op of in de bodem te brengen, te storten, te houden, achter te laten of anderszins te plaatsen op een wijze die aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu.
2. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.
3. Het verbod is niet van toepassing op:
 - a. het overeenkomstig de geldende afvalstoffenverordening Avri ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen;
 - b. het thuis composteren van groenten-, fruit- en tuinafval;
 - c. voor zover de (afval)stoffen tijdelijk op de weg geraken of worden gebracht als onvermijdelijk gevolg van het laden, lossen of vervoeren van afvalstoffen, dan wel het verrichten van andere

werkzaamheden op of aan de weg.

4. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de regionale afvalstoffenverordening, de Wet Bodemsanering of het Bouwstoffenbesluit.

Artikel 4:7b Achterlaten van straatafval

1. In dit artikel wordt verstaan onder straatafval: huishoudelijke afvalstoffen van zeer beperkte omvang en gewicht, zoals papier, plastic bekertjes en blikjes, niet zijnde klein chemisch afval, ontstaan buiten een perceel. Tevens wordt verstaan onder straatafval: uitwerpselen van honden die conform het bepaalde bij of krachtens art. 2:58 worden opgeruimd.
2. Het is verboden straatafval in de openbare ruimte achter te laten zonder gebruik te maken van de van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.
3. Het is verboden om andere afvalstoffen dan straatafval achter te laten in daartoe van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bakken, manden of soortgelijke voorwerpen.
4. De in het tweede en derde lid van dit artikel gestelde verboden gelden niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door de regionale afvalstoffenverordening.

Artikel 4:7c Wegwerpen van reclamebiljetten of ander promotiemateriaal

Degene die in de openbare ruimte reclamebiljetten of ander promotiemateriaal onder het publiek verspreidt of doet verspreiden, is verplicht deze of de verpakking daarvan terstond op te ruimen of te laten opruimen, indien deze in de omgeving van de plaats van uitreiking op de weg of een andere voor het publiek toegankelijke plaats door het publiek worden weggeworpen.

Artikel 4:7d Zwerfafval bij vervoeren, laden en lossen of overige werkzaamheden

1. Het is verboden afvalstoffen, stoffen of voorwerpen zodanig te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten dat de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig kan worden beïnvloed.
2. Indien bij het laden of lossen of vervoeren van afvalstoffen, stoffen of voorwerpen de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig wordt beïnvloed is degene die genoemde werkzaamheden verricht alsmede diens opdrachtgever verplicht de weg te reinigen of te laten reinigen:
 - a. direct na het ontstaan van de verontreiniging, indien de verontreiniging gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
 - b. direct na beëindiging van de werkzaamheden, indien de verontreiniging geen gevaar voor de veiligheid van het verkeer of beschadiging van het wegdek oplevert;
 - c. indien de werkzaamheden langer dan één dag duren, elke dag direct na beëindiging van de werkzaamheden.

Artikel 4:7e Afvalbakken in inrichtingen voor het verbruiken van eet- en drinkwaren

1. De houder of beheerder van een winkel, hal, kraam of andere dergelijke inrichtingen waar eet- en/of drinkwaren worden verkocht welke ter plaatse kunnen worden genuttigd, is verplicht:
 - a. een mand, bak of soortgelijk voorwerp in of nabij de inrichting op een duidelijk zichtbare plaats aanwezig te hebben, waarin het publiek papier, etensresten, verpakkingsmateriaal en ander afval kan achterlaten;
 - b. zorg te dragen dat die mand, die bak of dat soortgelijke voorwerp van een zodanige constructie is dat het afval daarin deugdelijk geborgen blijft en dat die mand, die bak of dat voorwerp steeds tijdig wordt geleegd.

2. De houder of beheerder van een inrichting bedoeld in het eerste lid van dit artikel is verplicht te zorgen dat dagelijks, uiterlijk een uur na sluiting van de inrichting, doch in ieder geval terstond op eerste aanzegging van een ambtenaar, belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde in dit artikel, in de nabijheid van de inrichting op de weg achtergebleven stoffen of voorwerpen, voor zover kennelijk uit of van die inrichting afkomstig, worden verwijderd.
3. De in het eerste en het tweede lid van dit artikel gestelde verplichting geldt niet voor zover de op de Wet milieubeheer gebaseerde voorschriften van toepassing zijn.

Artikel 4:7f Straatvegen

Het is verboden op een door het college ten behoeve van de werkzaamheden van de reinigingsdienst aangewezen weggedeelte, een voertuig te parkeren of enig ander voorwerp te laten staan gedurende een daarbij aangeduide tijdsperiode.

Artikel 4:7g Verbod oplaten ballonnen

1. Het is verboden ballonnen, van welk materiaal dan ook, door middel van hete lucht afkomstig van vuur, dan wel door middel van helium of andere gassen, op te laten stijgen.
2. Onder een ballon wordt mede verstaan: herdenkingsballon, vuurballon, gelukslampion, Thaise wensballon, papierballon, geluksballon of een andere daarmee vergelijkbare ballon.
3. Dit artikel geldt niet voor luchtvaartballonnen en weerballonnen.

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen

Sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen mogen zich niet bevinden in een toestand die gevaar oplevert voor de veiligheid, nadeel voor de gezondheid of hinder voor de gebruikers van de gebouwen of voor anderen.

AFDELING 3. HET BEWAREN VAN HOUTOPSTANDEN

Artikel 4:10a Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

1. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
2. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen;
3. vellen: het kappen, rooien, het verplanten, het snoeien van meer dan 20 procent van de kroon of het wortelgestel, met inbegrip van kandelaberen, het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ernstige ontsiering van de boom ten gevolge kunnen hebben;
4. dunning: velling ter bevordering van het voortbestaan van de houtopstand;
5. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld door de raad ingevolge artikel 4.1, onder a van de Wet Natuurbescherming;
6. lijst van waardevolle bomen: de door het college vastgestelde 'Lijst van waardevolle bomen gemeente Buren'. De lijst bestaat uit een opsomming van beschermenswaardige houtopstanden, de locatie (kadastraal perceelsnummer), indien mogelijk voorzien van een goed herkenbare omschrijving en een foto van de houtopstand, de eigenaar en/of zakelijk gerechtigde en de reden van opname;
7. bomen effect analyse: een standaard beoordeling van de gevolgen van voorgenomen bouw of aanleg

voor een boom, op basis van landelijke richtlijnen van de Bomenstichting.

Artikel 4:10b Lijst van waardevolle bomen

1. Het college stelt de lijst van waardevolle bomen vast.
2. De rechthebbende van een houtopstand, die op de lijst van waardevolle bomen staat, is verplicht aan het college onmiddellijk schriftelijk mededeling te doen van:
 - a. het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van de houtopstand anders dan door velling op grond van de verleende ontheffing;
 - b. de dreiging dat de houtopstand geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan.
3. De lijst van waardevolle bomen wordt door het college minimaal éénmaal per 10 jaar geactualiseerd en opnieuw vastgesteld.

Artikel 4:11a Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden een houtopstand te vellen of te doen vellen, wanneer deze houtopstand voorkomt op de door het college vast te stellen lijst van waardevolle bomen.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor een beschermde houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektewet of krachtens een aanschrijving van het college of ten behoeve van dunning, zulks onverminderd het bepaalde in de artikelen 4:11d en 4:11e van deze verordening.
3. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod is niet van toepassing als de burgemeester toestemming verleent voor het vellen van een houtopstand in verband met een spoedeisend belang voor de openbare orde of een direct gevaar voor personen of goederen.
4. Het bevoegd gezag kan van het verbod in het eerste lid van dit artikel ontheffing verlenen als:
 - a. een zwaarwegend maatschappelijk belang opweegt tegen duurzaam behoud van de beschermde houtopstand;
 - b. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schadeen er geen passend alternatief voorhanden is.
5. Een ontheffing wordt in ieder geval verleend wanneer het vellen of doen vellen van de houtopstand geschiedt met het oog op het voldoen aan een verplichting op grond van artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek.
6. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing voorschriften verbinden.

Artikel 4:11b Aanvraag ontheffing

1. De ontheffing moet schriftelijk en gemotiveerd worden aangevraagd door of namens de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevindt.
2. Wanneer namens het college van Gedeputeerde Staten aan het college een afschrift is toegezonden van de ontvangstbevestiging als bedoeld in artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming, beschouwt het college dit afschrift mede als aanvraag om ontheffing.

Artikel 4:11c Vervaltermijn ontheffing

De ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a van deze verordening vervalt, als daarvan binnen maximaal één jaar na het onherroepelijk worden van de ontheffing, geen gebruik is gemaakt.

Artikel 4:11d Bijzondere ontheffingsvoorschriften

1. Een ontheffing als bedoeld in artikel 4:11a van deze verordening treedt in werking, zoals is bepaald in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, dat wil zeggen met ingang van de dag na afloop van

de termijn, bedoeld in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht.

2. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing het voorschrift verbinden dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig door het college te geven aanwijzingen moet worden herplant.
3. Als een voorschrift als bedoeld in het tweede lid van dit artikel wordt opgelegd, dan kan daarbij worden bepaald binnen welke termijn en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
4. Indien niet ter plaatse kan worden herplant, kan aan de ontheffing het voorschrift worden verbonden dat een geldelijke bijdrage gestort dient te worden in het gemeentelijk herplantfonds.
5. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing het voorschrift verbinden dat pas tot vellen van de houtopstand op en bij bouw- en aanlegwerken of andere ruimtelijke herinrichting of reconstructie mag worden overgegaan op het moment dat andere ontheffingen of ruimtelijke orderingsprocedures onherroepelijk zijn geworden en de feitelijke en financiële voortgang van die werken voldoende gewaarborgd is.
6. Het bevoegd gezag kan aan de ontheffing voorwaarden verbinden die verband houden met het broedseizoen.

Artikel 4:11e Herplant-/instandhoudingsplicht

1. Als een houtopstand die voorkomt op de 'lijst van waardevolle bomen' zonder ontheffing van het college is geveld, dan wel op andere wijze is teniet gegaan, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevond dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herplanten overeenkomstig de door hem te geven aanwijzingen binnen een door hem te stellen termijn.
2. Als niet ter plaatse kan worden herplant, wordt een geldelijke bijdrage gestort in het gemeentelijk herplantfonds.
3. Als een verplichting als bedoeld in het eerste lid wordt opgelegd, dan kan daarbij worden bepaald binnen welke termijn na herplant en op welke wijze niet aangeslagen herplant moet worden vervangen.
4. Als een houtopstand die voorkomt op de 'lijst van waardevolle bomen' ernstig in het voortbestaan wordt bedreigd, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop de houtopstand zich bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om overeenkomstig de door hem te geven aanwijzingen binnen een door hem te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen.

Artikel 4:12a Afstand erfgranslijn

De afstand als bedoeld in artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek wordt vastgesteld op 0,5 meter voor bomen en op nihil voor heesters en heggen.

Artikel 4:12b Bestrijding van boomziekten

1. Als zich op een terrein één of meer bomen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van een boomziekte of voor vermeerdering van de ziekteverspreiders zoals insecten, is de rechthebbende, als hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij de aanschrijving vast te stellen termijn de boom te vellen en conform richtlijnen van de gemeente de geveld boom direct zodanig te behandelen dat verspreiding van de boomziekte wordt voorkomen.
2. Het is verboden geveld bomen of delen daarvan voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren, indien het een boomsoort betreft die de desbetreffende boomziekte kan verspreiden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het onder het tweede lid van dit artikel gestelde verbod.
4. Het niet voldoen aan de in het eerste lid van dit artikel bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de

toepassing van een last onder bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden voor risico en rekening van aangeschrevene, door of namens het college kunnen worden verricht.

Artikel 4:12c Bescherming publieke bomen

1. Het is verboden om bomen die publiek eigendom zijn:
 - a. te beschadigen, te bekladden of te beplakken;
 - b. daaraan snoeiwerk te verrichten, behoudens door de gemeente opgedragen boomverzorgende taken.
2. Het is verboden om één of meer voorwerpen in of aan een publieke boom aan te brengen of anderszins te bevestigen, behoudens ontheffing van het college.

AFDELING 4. MAATREGELEN TEGEN ONTSIERING EN STANKOVERLAST

Artikel 4:13 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke.

1. Het is verboden op een door het college aangewezen plaats buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
 - a. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
 - b. bromfietsen en motorvoertuigen of -vaartuigen of onderdelen daarvan;
 - c. kampeermiddelen als bedoeld in artikel 4:17 van deze verordening of onderdelen daarvan, als het plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel;
 - d. mestopslag, gierkelder of andere verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen.
2. Het college kan bij de aanwijzing nadere regels stellen.
3. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 4:15 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame

1. Het is verboden op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding waardoor het verkeer of de verkeersveiligheid in gevaar wordt gebracht of ernstige hinder ontstaat voor de omgeving.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens het Activiteitenbesluit milieubeheer of het gestelde bij of krachtens de Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 5. KAMPEREN BUITEN KAMPEERTERREINEN

Artikel 4:17 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt onder kampeermiddel verstaan: een onderkomen of voertuig waarvoor geen omgevingsvergunning in de zin van artikel 2.1 lid 1 onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist, dat bestemd of opgericht is dan wel gebruikt wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf.

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen

1. Het is verboden ten behoeve van recreatief nachtverblijf kampeermiddelen te plaatsen of geplaatst te houden buiten een kampeerterrein dat als zodanig in het bestemmingsplan, de beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit is bestemd of mede bestemd.
2. Het verbod geldt niet voor het plaatsen van kampeermiddelen voor eigen gebruik door de rechthebbende op een terrein.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening kan de ontheffing worden geweigerd in het belang van de bescherming van:
 - a. natuur en landschap;
 - b. een stadsgezicht;
 - c. de brandveiligheid van het terrein als bedoeld in het Besluit brandveilig gebruik overige plaatsen en basishulpverlening.

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen

1. Het college kan plaatsen aanwijzen waarop het verbod van artikel 4:18, eerste lid van deze verordening niet geldt.
2. Het college kan daarbij nadere regels stellen in het belang van de gronden, genoemd in artikel 4:18, vierde lid van deze verordening.

AFDELING 6. LOZING EN RIOLERING

Artikel 4:20 Lozing en riolering

1. Begripsomschrijving

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. rioleringssysteem: het systeem voor inzamelen en transport van vuilwater, hemelwater en grondwater;
 - b. vuilwaterriool: de voorziening voor inzamelen en transport van huishoudelijk afvalwater;
 - c. hemelwatersysteem: de voorziening voor inzamelen en verwerken van hemelwater;
 - d. grondwatersysteem: de voorziening voor inzamelen en verwerken van grondwater;
 - e. beheerder: het college of degene die door het college is gemandateerd.
2. De beheerder bepaalt de keuze van een rioleringssysteem.
 3. De eigenaar en de gebruiker van een perceel zijn verplicht om water aan te bieden overeenkomstig het aanwezige en daarvoor bedoelde rioleringssysteem.
 4. Als er een bovengrondse opvang van hemelwater is, dan moet het hemelwater bovengronds worden aangeboden.
 5. Als er geen grondwatersysteem aanwezig is, dan geldt voor grondwater hetzelfde als voor hemelwater.
 6. Het college kan nadere regels stellen voor het lozen van hemelwater in het milieu of in het oppervlaktewater.

HOOFDSTUK 5. ANDERE ONDERWERPEN BETREFFENDE DE HUISHOUDING VAN DE GEMEENTE

AFDELING 1. PARKEEREXCESSEN

Artikel 5:1 Begripsbepalingen

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. voertuigen: voertuigen als bedoeld in artikel 1, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990) met uitzondering van kleine wagens zoals: kruiwagens, kinderwagens en rolstoelen;
- b. parkeren: parkeren als bedoeld in artikel 1, van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV 1990).

Artikel 5:2 Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

- 1. Onder verhuren als bedoeld in dit artikel wordt mede verstaan:
 - a. het gebruiken van een voertuig voor het geven van lessen; of
 - b. het gebruiken van een voertuig voor het vervoeren van personen tegen betaling.
- 2. Tot de voertuigen als bedoeld in dit artikel worden niet gerekend:
 - a. voertuigen waaraan herstel- of onderhoudswerkzaamheden worden verricht die in totaal niet meer dan een uur vergen, en dit gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor deze werkzaamheden; of
 - b. voertuigen voor persoonlijk gebruik van de in het derde lid van dit artikel bedoelde persoon.
- 3. Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden:
 - a. drie of meer voertuigen die hem toebehoren of zijn toevertrouwd, op de weg te parkeren binnen een cirkel met een straal van 25 meter met als middelpunt een van deze voertuigen;
 - b. de weg als werkplaats voor voertuigen te gebruiken.
- 4. Het college kan ontheffing van het verbod verlenen.

Artikel 5:4 Defecte voertuigen

Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de weg te parkeren.

Artikel 5:5 Voertuigwrakken

- 1. Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de weg te parkeren.
- 2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer.

Artikel 5:6 Kampeermiddelen andere voertuigen

- 1. Het is verboden een voertuig dat voor recreatie of anderszins voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebruikt:
 - a. langer dan op drie achtereenvolgende dagen te plaatsen of te hebben op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte of schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente;
 - b. op een door het college aangewezen plaats te parkeren, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is

voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid, aanhef en onder a van dit artikel, gestelde verbod.
3. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:8 Parkeren van grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op een door het college aangewezen plaats, waar dit naar zijn oordeel schadelijk is voor het uiterlijk aanzien van de gemeente.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het college aangewezen weg, waar dit naar zijn oordeel buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het tweede lid van dit artikel gestelde verbod geldt niet van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 08.00 tot 18.00 uur.
4. De verboden in het eerste en tweede lid van dit artikel zijn voorts niet van toepassing op campers, kampeerauto's, caravans en kampeerwagens, voor zover deze voertuigen niet langer dan drie achtereenvolgende dagen op de weg worden geplaatst of gehouden.
5. Het college kan van de in het eerste en tweede lid van dit artikel gestelde verboden ontheffing verlenen.

Artikel 5:9 Uitzichtbelemmerende voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hun anderszins hinder of overlast wordt aangedaan.
2. Het verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt voor het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door een park of plantsoen of een van gemeentewege aangelegde beplanting of groenstrook, of het daarin te doen of te laten staan.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
 - a. de weg;
 - b. voertuigen die worden gebruikt voor werkzaamheden door of vanwege de overheid;
 - c. voertuigen, waarmee standplaats wordt of is ingenomen op terreinen die voor dit doel zijn bestemd.
3. Het college kan van het verbod ontheffing verlenen.

AFDELING 2. COLLECTEREN

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- en donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten

dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.

2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
 - a. in besloten kring;
 - b. door een instelling met een CBF-keurmerk, die is geplaatst op het collecterooster dat door het CBF (Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving) is vastgesteld;
 - c. door een andere, door het college aangewezen instelling.
4. De vergunning kan worden geweigerd voor de periode waarin een onder lid 3, onder b van dit artikel, genoemde instelling een inzameling houdt c.q. daartoe een intekenlijst aanbiedt.

AFDELING 3. VENTEN

Artikel 5:14 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan: het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten aan te bieden op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis;
2. Onder venten wordt niet verstaan:
 - a. het aan huis afleveren van goederen door of vanwege degene die dit doet ter exploitatie van zijn winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
 - b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten;
 - c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 5:17 van deze verordening.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid, de verkeersveiligheid of het milieu in gevaar komt.
2. Het is verboden te venten vóór 06.00 uur en na 22.00 uur.
3. Het verbod als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting

1. Het verbod als bedoeld in artikel 5:15, eerste lid van deze verordening geldt niet voor venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
2. Het college kan de vrijheid van meningsuiting als bedoeld in het eerste lid van dit artikel beperken door een verbod in te stellen:
 - a. op door het college aangewezen openbare plaatsen, of
 - b. voor bepaalde dagen en uren.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het tweede lid van dit artikel.

AFDELING 4. STANDPLAATSEN

Artikel 5:17 Begripsbepaling

1. In deze afdeling wordt verstaan onder standplaats: het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats of vanuit een boomgaard, weiland of vanaf een erf te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of het anderszins aanbieden van goederen en diensten, gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel.
2. Onder standplaats wordt niet verstaan:
 - a. een vaste plaats op een jaarmarkt;
 - b. een vaste plaats op een evenement als bedoeld in artikel 2:24 van deze verordening.

Artikel 5:18 Innemen standplaats

1. Een ieder die het voornemen heeft een standplaats in te nemen, dient dit acht weken van te voren kenbaar te maken aan het college door middel van een daartoe door het college vastgesteld formulier.
2. Het is verboden om een standplaats in te nemen:
 - a. binnen 10 meter van de bochtstraat;
 - b. als er in de directe nabijheid van die standplaats onvoldoende parkeergelegenheid aanwezig is;
 - c. op of aan de N320, N834 en N835.
 - d. op of aan de directe toegangswegen naar de veerponten;
 - e. wanneer het innemen van de standplaats niet voldoet aan de eisen van het Besluit brandveilig gebruik overige plaatsen en basishulpverlening.
3. De burgemeester kan locaties aanwijzen aan de N320, N834 en N835 en op of aan de directe toegangswegen naar de veerponten, waarop het bepaalde in lid 2, onder c en d van dit artikel niet geldt en daarbij nadere voorschriften stellen.
4. De burgemeester kan het innemen van een standplaats tijdelijk of permanent verbieden;
 - a. in het belang van de openbare orde;
 - b. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
 - c. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
 - d. in het belang van de verkeersvrijheid of –veiligheid;
 - e. wanneer als gevolg van bijzondere omstandigheden in de gemeente of in een deel van de gemeente redelijkerwijs te verwachten is dat door het innemen van de standplaats een redelijk verzorgingsniveau voor de consument ter plaatse in gevaar komt;
 - f. vanwege de strijd met een geldend bestemmingsplan.
5. De standplaatshouder is verplicht om de standplaats en de directe omgeving schoon te houden en schoon achter te laten.
6. Indien gebruik wordt gemaakt van een standplaats die gedurende een langere periode blijft staan, bijvoorbeeld zoals gebruikelijk bij de zogenaamde fruitstalletjes, moet de standplaats zijn verwijderd binnen zeven dagen nadat de verkoop van producten is beëindigd.

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen

Het bepaalde in artikel 5:18 van deze verordening geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het gestelde bij of krachtens de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de geldende Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 5. OPENBAAR WATER EN WATERSTAATSWERKEN

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het openbaar water verboden een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben, als dit door zijn omvang of vormgeving, constructie of plaats van bevestiging gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van het openbaar water of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering vormt voor het doelmatig beheer en onderhoud van het openbaar water.
2. Degene die voornemens is een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen, doet daarvan uiterlijk twee weken tevoren een melding aan het college.
3. De melding bevat in ieder geval naam, adres en contactgegevens van de melder, en een beschrijving van de aard en omvang van het voorwerp.
4. Van de melding wordt kennis gegeven op de in de gemeente gebruikelijke wijze van bekendmaking.
5. Het college kan nadere regels stellen voor de activiteit zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel.
6. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Omgevingsverordening Gelderland, of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats

1. Het college kan aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het college gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid van dit artikel bepaalde geldt niet voor zover in de daarin geregelde onderwerpen wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij de gemeente in beheer zijnde openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Provinciale vaarwegen, of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 5:30 Veiligheid op het water

1. Het is aan een ieder die zich als bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kan ondervinden.
2. Het verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Omgevingsverordening Gelderland.

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in openbaar water, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.

AFDELING 6. CROSSTERREINEN EN GEMOTORISEERD VERKEER EN RUITERVERKEER IN NATUURGEBIEDEN

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen voor het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
 - c. in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde wedstrijden en ritten of van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Besluit omgevingsrecht, de Zondagswet of het Besluit geluidproductie sportmotoren.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onder z, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onder i, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 of met een fiets of een paard.
2. Het college kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
 - a. in het belang van het voorkomen van overlast;
 - b. in het belang van de bescherming van natuur- of milieuwaarden;
 - c. in het belang van de veiligheid van het publiek.
3. Het verbod in het eerste lid van dit artikel geldt niet voor bestuurders van motorvoertuigen en bromfietsen en voor fietsers of berijders van paarden:
 - a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29, eerste lid, Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen hulpverleningsdiensten;
 - b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid van dit artikel bedoeld;
 - c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
 - d. van de zakelijk gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid van dit artikel bedoeld;
 - e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde

personen.

4. Het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod geldt voorts niet:

- a. op wegen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994;
- b. binnen de bij of krachtens de Omgevingsverordening Gelderland 'Stiltegebieden' aangewezen stiltegebieden, ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als 'toestel'.

5. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid van dit artikel gestelde verbod.

AFDELING 7. VUURVERBOD

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Het verbod geldt niet voor zover het betreft:
 - a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
 - b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, indien geen afvalstoffen worden verbrand;
 - c. vuur voor koken, bakken en braden,voor zover dat geen gevaar, overlast of hinder voor de omgeving oplevert.
3. Het college kan van dit verbod ontheffing verlenen.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 van deze verordening kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod geldt niet voor zover in het geregelde onderwerp wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de Omgevingsverordening Gelderland.

AFDELING 8. ASVERSTROOIING

Artikel 5:35 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder incidentele asverstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele asverstrooiing is verboden op:
 - a. verharde delen van de weg;
 - b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen anders dan op de daartoe aangewezen plaatsen voor asverstrooiing.
2. Het college kan een besluit nemen waarin voor een bepaalde termijn wordt verboden dat op andere plaatsen dan genoemd in het eerste lid van dit artikel asverstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorg draagt voor de as bus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod uit het eerste lid van dit artikel, behoudens de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele asverstrooiing is verboden indien daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

AFDELING 9. BETREDEN VAN SPEELTUINEN

Artikel 5:38 Begripsbepaling

In deze afdeling wordt verstaan onder speeltuin: alle terreinen die door de inrichting van speeltoestellen en speelvoorzieningen of door aanduiding met borden kennelijk bedoeld zijn voor het spelen van de jeugd tot en met 10 jaar.

Artikel 5:39 Verbod betreden speeltuinen

Het is verboden om speeltuinen buiten de met borden aangegeven tijden te betreden zonder toestemming van de eigenaar of beheerder van de speeltuin.

AFDELING 10. BODEMVERSTORING

Artikel 5:40 Detectieverbod

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.2 Besluit Erfgoedwet archeologie is het verboden zonder ontheffing van het college van Burgemeester en wethouders in het openbaar een metaaldetector of enig ander voorwerp, bestemd voor het opsporen van metalen voorwerpen te gebruiken of voor onmiddellijk gebruik voorhanden te hebben.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod. De ontheffing kan worden geweigerd:
 - a. in het belang van de bescherming van archeologische waarden;
 - b. in het belang van de bescherming van ander cultureel erfgoed;
 - c. ter bescherming van de woon- of leefomgeving;
 - d. in verband met de veiligheid van personen of goederen;
 - e. in het belang van de openbare orde.
3. Het college kan algemene regels vaststellen op basis waarvan ontheffingen worden verleend als bedoeld in het tweede lid. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op de wijze waarop van de ontheffing gebruik wordt gemaakt en de eisen waaraan een ontheffinghouder moet voldoen.
4. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor degenen aan wie ingevolge artikel 5.2 van de Erfgoedwet een certificaat is verstrekt.

HOOFDSTUK 6. SANCTIE-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens de artikelen in deze verordening bepaalde en de op grond van artikel 1:4 van deze verordening daarbij gegeven voorschriften en beperkingen, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. In afwijking van het eerste lid van dit artikel is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10, vijfde lid, 2:11, tweede lid, 2:12, eerste lid en 4:11a, vierde lid van deze verordening.
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de opsporingsambtenaren genoemd in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het college dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

1. Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften welke strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.
2. Zij die belast zijn met de zorg voor de nakoming van een voorschrift opgenomen in een door de burgemeester op grond van artikel 176 van de Gemeentewet vastgesteld algemeen verbindend voorschrift, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude verordening

1. De Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2020 wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekendgemaakt.

Artikel 6:5 Inwerkingtreding en overgangsbepaling

1. Deze verordening heeft onmiddellijke werking.
2. Besluiten die tot de intrekking van de verordening bedoeld in artikel 6:4, eerste lid van deze verordening, van kracht waren en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Buren 2022.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

E.E.M. Weijenberg

J.P.M. Meijers

Amendement van de fractie CDA Buren, PvdA, Mw. Van Dam, VVD en Gemeentebelangen ter zake van agendapunt 6.5 Wijziging APV

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 9 december 2021

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders met kenmerk D.102452 / Z.035629

Overwegende dat:

- De raad gevraagd wordt vooruitlopend op nog vast te stellen beleid op het gebied van gezondheid en archeologie alvast artikelen op te nemen in de APV
- Dit nog vast te stellen beleid nog niet aangeboden is aan de raad en de precieze inhoud dus ook nog niet bekend is
- Het mogelijk is om in de voorstellen van genoemd beleid een besispunt op te nemen over het opnemen in de APV van een extra artikel
- De APV vervolgens als hamerstuk in de volgende raadsvergadering behandeld kan worden
- Het dus niet nodig is om vooruitlopend op beleid de APV aan te passen

Besluit:

1. artikel 2:47a Verbod verspreiding hinderlijke rookgassen **niet** op te nemen in de voorliggende APV
2. artikel 5:40 Detectieverbod **niet** op te nemen in de voorliggende APV
3. De Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Buren 2022 gewijzigd vast te stellen

En gaat over tot de orde van de dag

aangenomen 18 voor, 1 tegen

griffier gem. Buren

Amendement van de fractie de VVD ter zake van agendapunt 6.5 wijziging APV

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 09-12-2021

Gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders D.102452

Overwegende dat:

- Artikel 2:28a in deze APV vooral bedoeld is om overlast te beperken bij gebruik van bierfietsen en partyboten e.d.;
- Kleinschalige verkoop van alcoholhoudende dranken aan bijvoorbeeld gezinnen of andere recreanten niet meer toegestaan is bij het verhuren van bijvoorbeeld BBQ-donuts of vergelijkbare vervoersmiddelen;
- Dit naar de mening van de VVD niet de bedoeling is van art 2:28a;
- Onze ondernemers het in deze tijd al moeilijk genoeg hebben.

Besluit artikel 2:28a van de Algemene Plaatselijke Verordening 2022 aan te passen:

Artikel 2:28a Alcoholhoudende drank in voer- en vaartuigen

Op vervoermiddelen **op of aan de openbare weg of openbaar water** die bestemd zijn voor het vervoer van personen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt is een medewerker aanwezig die voldoet aan de eis gesteld in artikel 8 lid 3 van de Alcoholwet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Maurik 09-12-2021

aangenomen
17 voor, 2 tegen

griffier gem. Buren

Nationaal Programma **RES** Regionale Energie Strategie

Foto 8 december 2021

Kernboodschappen

De **ambities** van de regio's zijn verhoogd (55,1 TWh). De doelstelling van 35 TWh voor 2030 is haalbaar als er in de uitvoering voldoende kennis, middelen, menskracht en urgentie is om het tempo hoog te houden.

Tegelijkertijd brengt het RES-proces bestuurlijke en maatschappelijke spanning met zich mee, wat leidt tot zichtbare weerstand en (soms gepolariseerde) discussies.

Een **nieuw kabinet** geeft richting aan hoe we omgaan met 'Fit for 55', de elektrificatie van industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit, en de relatie tot andere opgaven. Dit raakt mogelijk ook de RES.

Er is een maatschappelijk toekomstperspectief nodig voor de energiemix in onze leefomgeving voor de periode na 2030.

In 2030 willen we **35 TWh** realiseren en meer als dat past: bij de richting van het nieuwe kabinet, in de leefomgeving, op het elektriciteitsnet en als het voor de samenleving acceptabel is.

Daar horen middelen bij voor projecten die financieel niet volledig zelfstandig rendabel zijn, maar maatschappelijk wel wenselijk.

De RES'en gaan een **volgende fase** in. Daarbij is o.a. aandacht nodig voor een permanente dialoog, prioriteren van netcapaciteit en ruimte, afwegen met andere opgaven en regio-overschrijdende samenwerking.

Er wordt gewerkt aan de MER voor landelijke normen voor gezondheid en geluid, en ondersteuning van regio's hierbij.

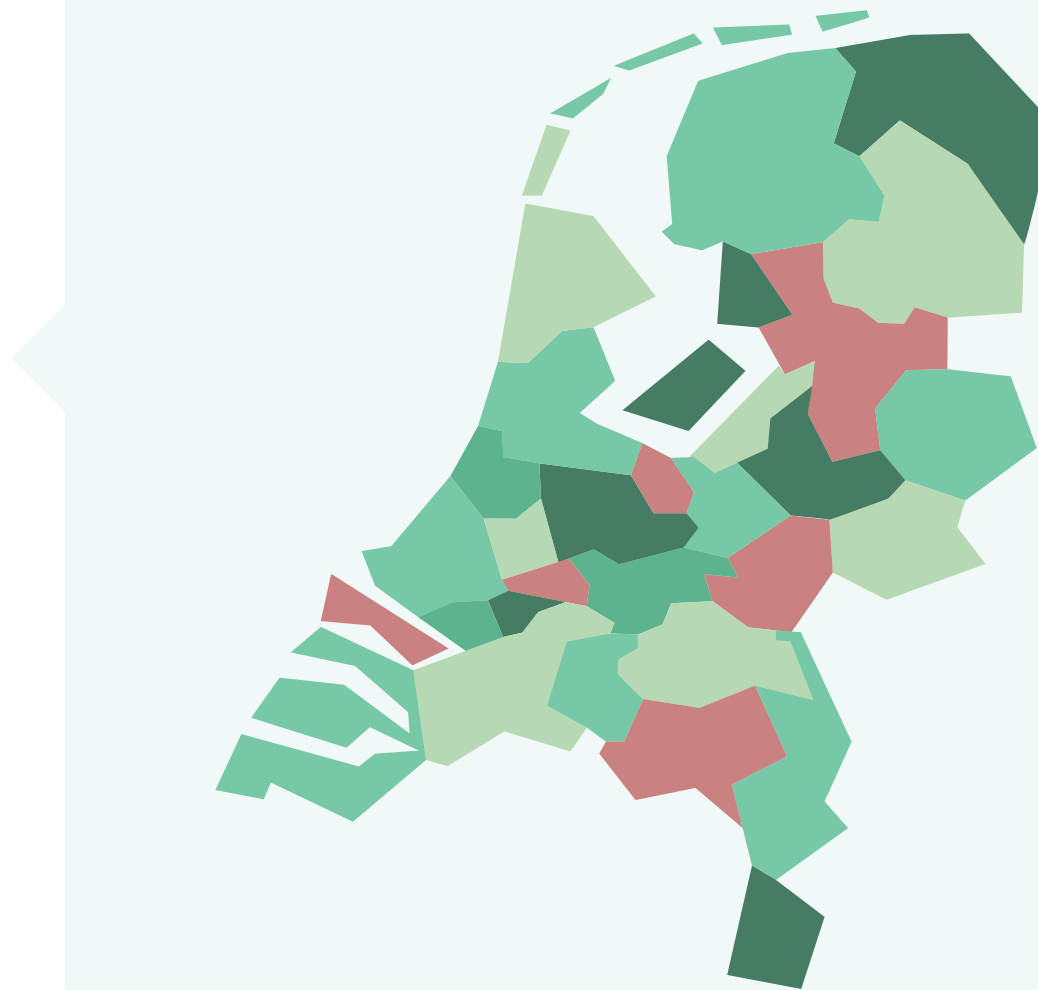
De uitdaging is nu al te denken en handelen vanuit de **toekomst**. Met alleen het net verzwaren, aanpassen van wet- en regelgeving, en procedures versnellen komen we er niet.

Nieuwe perspectieven, taal, waarden en verbeelding helpen ons in de transitie naar 2050. We moeten de vernieuwende initiatieven die passen in die toekomst stimuleren en versterken.

Over deze foto

Foto december 2021

- Terugblik op RES 1.0 + vooruitblik op fase RES 2.0
- Algemeen overzicht, niet regio-specifiek
- Gebruikgemaakt van onder andere:
 - PBL-monitor RES 1.0
 - Input uit de regio's
 - Input van VNG, IPO, UvW, BZK, EZK, Netbeheer NL en leden van de programmaraad
 - Handreiking en werkbladen RES 2.0
 - Werkgroepen kansen & knelpunten
 - Inzichten uit gesprekken uit 'de wereld van B'
- Deze foto geeft geen oordeel over het werk van de regio's. Hij geeft inzicht in de stand van zaken van de 30 RES'en. In deel III en IV geeft NP RES beelden en inzichten over de toekomst mee.

Inhoudsopgave

Deel I – Terugblik op de 30 RES'en 1.0	5	Deel III – Vooruitblik	20
Algemeen	6	Belangrijkste opgaven	21
Kwantitatief: het 35 TWh-doel	7	Bestuurlijke samenwerking & uitvoeringsagenda	22
Ruimtegebruik	8	Samenhangend energiesysteem	23
Draagvlak	9	Lokaal eigenaarschap & eigendom	24
Energiesysteemefficiëntie	10	Communicatie en participatie	25
Warmte	11	Integrale ruimtelijke afweging en verankering	26
		Monitoring en verantwoording	27
Deel II – Signalen over de RES'en	12	Deel IV – Strategische uitdagingen	28
Aan de slag met kansen en knelpunten	13	Randvoorwaarden voor de uitvoering	29
Reacties van de partners	14	De toekomstige energiemix	30
Signalen vanuit de decentrale overheden	17	Continuïteit voor de RES'en	31
Reflectie van de netbeheerders	18	Naar een toekomstig energiesysteem	32
De RES'en in de media	19	Tot slot	34
		Achtergrond	35
		Over de RES'en	36

Deel I – Terugblik RES'en 1.0

Deel I presenteert de stand van zaken van de 30 RES-regio's. Hier worden de conclusies van het PBL gedeeld, met duiding en aanvullingen van het NP RES.

Over de RES 1.0

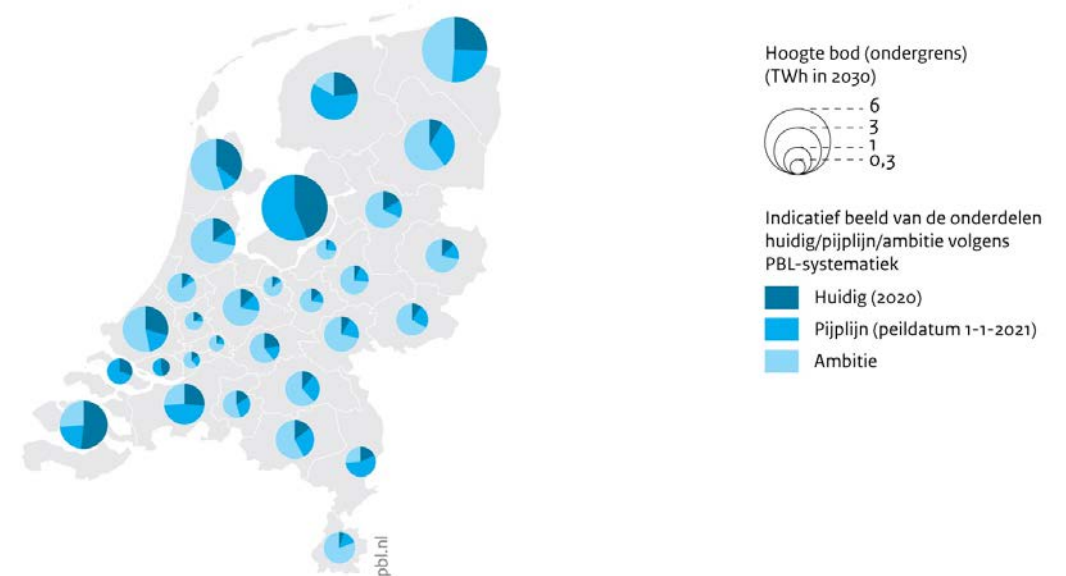
- Met de RES 1.0 zijn grote stappen gezet. Er is hard gewerkt sinds de concept-RES. Na de concept-RES hebben de regio's hun plannen verder uitgewerkt en aangescherpt.
- Dit hebben zij gedaan in gesprekken met volksvertegenwoordigers, maatschappelijke organisaties en ook inwoners. Deze afstemming en participatie heeft tot discussie over wenselijkheid en haalbaarheid geleid. Ondanks dat is de ambitie hoog gebleven.
- Regio's hebben een meer dan toereikend 'bod' uitgebracht om samen het 35 TWh doel te behalen. Voor het daadwerkelijk realiseren hiervan moet nog wel veel worden gedaan en ook afgestemd.
- De ambities die de regio's hebben getoond bieden mogelijkheden. Dit vraagt wel op korte termijn duidelijkheid over de toekomst.
- Regio's werken ondertussen verder. Onder andere aan het concretiseren van de biedingen, het intensiveren van de maatschappelijke afstemming daarover en het borgen van ambities in beleid. Maar ook aan het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor netschaarste, het integraal afwegen van ambities in de regio en het verbeteren van de ruimtelijke en landschappelijke inbedding van de ambities.

Kwantitatief: het 35 TWh-doel

Conclusies PBL

- De ambities van de 30 RES'en 1.0 tellen op tot **55,1 TWh**: **18,9 TWh** bestaande projecten, **12,6 TWh** pijplijn, en **23,6 TWh** aanvullende ambitie. Dit is **2,6 TWh** meer dan in de concept-RES'en.
- Naar schatting wordt uiteindelijk tussen **35,4 TWh** en **46,4 TWh** gerealiseerd, met een middenwaarde van **40,8 TWh**.
- De netbeheerders geven aan dat het realiseren van **35 TWh** onder voorwaarden mogelijk is.
- De biedingen voor de productie van hernieuwbare elektriciteit in 2030 van de 30 regio's reiken van **0,3 TWh** tot **5,8 TWh** per RES-regio.
- Er is sinds de concept-RES meer zon-pv gepland, de hoeveelheid windenergie is gelijk gebleven.
- Het halen van het 35 TWh-doel lijkt mogelijk, maar hiervoor moet nog veel worden gedaan.

Bod productie hernieuwbare elektriciteit op basis van RES 1.0

Bron: CBS, RVO.nl, Regionale Energie Strategieën 1.0, bewerking PBL

Ruimtegebruik

Conclusies PBL

- Voor 30 van de 35 TWh is het proces van ruimtelijke ordening al afgerond (bestaand of pijplijn). Tijdig realiseren van de resterende 5 TWh is geen sinecure: ruimtelijke procedures moeten tijdig worden doorlopen.
- De RES'en werken ruimtelijk door voorbij de komende 10 jaar. Daarmee is de RES ook van belang voor de ruimtelijke kwaliteit na 2030.
- Tot 2025 vindt verankering van de RES'en in het omgevingsinstrumentarium plaats. Dat kunnen regio's aangrijpen om de (ontwerp-)dialogo rond de RES verder te brengen, en meer richting te geven aan ruimtelijke kwaliteit van zon- en windenergie.
- Houd daarbij de regionale samenwerking vast. Sommige regio's werken de opgave verder uit per gemeente. De opgebouwde regionale samenwerking kan helpen bij (gemeente-) grensoverschrijdende afstemming van de concretisering van zoekgebieden, en bij het zoeken naar regionale ruimtelijke kwaliteit.

Duiding en aanvullingen NP RES

- Regio's hebben samen ambities die verder gaan dan 35 TWh. Dit vraagt om een toekomstperspectief op hoe energie in onze toekomstige leefomgeving past met het oog op de opgave voor 2050.
- Om ambities daadwerkelijk te kunnen uitvoeren is – naast ontwerp - het tijdig afwegen en vertalen van RES-plannen in omgevingsinstrumenten van gemeenten en provincies nodig.
- Regio-, en soms wellicht ook landsgrensoverschrijdende samenwerking is belangrijk vanwege netwerk, ruimtelijke kwaliteit en participatie/maatschappelijke acceptatie.
- Vanuit het efficiënt ruimtegebruik en maatschappelijke acceptatie is het verstandig om stevig in te zetten op zon op dak, waar mogelijk in plaats van zon op veld, en hiervoor slimme netoplossingen te faciliteren. Ondersteun dit regionaal met een uitvoeringsstrategie zon op daken.

Draagvlak

Conclusies PBL

- Alle regio's hebben inwoners geraadpleegd, laten meepraten of laten meebeslissen.
- De coronamaatregelen bemoeilijkten enerzijds dat proces, maar zorgden anderzijds voor een versnelling van digitale vormen van raadpleging en afstemming.
- Bij 74% van alle gerealiseerde zonneparken is er sprake van enige vorm van financiële participatie en/of voordeel voor de omgeving. Bij 15% van de projecten is sprake van eigendom door bewonerscollectieven en lokale partners.
- Bij de meeste windprojecten is sprake van een of meerdere financiële participatievormen of voordeel voor de omgeving. Bij ruim 27% van alle windprojecten is sprake van eigendom van de lokale omgeving. Deze projecten zijn gedeeltelijk eigendom van lokale agrariërs, en daardoor niet altijd van de lokale omgeving.

NB: bovengenoemde percentages omvatten ook veel projecten die zijn geïnitieerd voordat de RES'en van start zijn gegaan.

Duiding en aanvullingen NP RES

- Bij vrijwel alle nieuwe projecten streven projectontwikkelaars naar het realiseren van lokaal eigendom.
- Er komen steeds meer voorbeelden waarin gemeenten succesvol maatschappelijke tendering hebben toegepast.
- Er is weerstand van individuele inwoners of (goed) georganiseerde bewonersgroepen die zich niet of onvoldoende gehoord of serieus genomen voelen, met name ten aanzien van windturbines.
- Dit leidt tot ingewikkelde en soms gepolariseerde discussies. Naar aanleiding van de besluitvorming zijn in sommige regio's zelfs bestuurders afgetreden.
- De komende fase is het belangrijk om 'alle' stemmen te betrekken onder potentieel belanghebbenden of belangstellenden, ook de mensen nu nog stil zijn geweest.
- Uit de praktijk blijkt dat initiatieven die voortkomen uit bewoners of waarin bewoners vanaf het begin zeggenschap hebben gehad, meer draagvlak hebben in de gemeenschap.

Energiesysteemefficiëntie

Conclusies PBL

- Netbeheerders geven aan onder voorwaarden in 2030 35 TWh te kunnen transporteren.
- Meer dan 35 TWh realiseren vraagt om een combinatie van: financiering, materiaal, afstemming, personeel, snellere procedures, slimme keuzes voor aansluitingen en slimme oplossingen (zoals opslag, conversie, curtailment).
- Er is netschaarste op steeds grotere delen van het netwerk, vooral door de exponentiële groei van pv.
- De aanbevelingen van netbeheerders en de NP RES werkgroep worden waardevol gevonden, maar komen beperkt tot uiting. Ondanks de intensievere interactie tussen regio's en netbeheerders is de verhouding zon/wind in de meeste RES'en bijvoorbeeld niet verbeterd en vaak zelfs verslechterd.
- Er wordt samenwerking verwacht van veel partijen. Er is onduidelijkheid over regie en verantwoordelijkheden. Versnelling in het maken van afspraken hierover is nodig.
- Kennis over de netwerkbepkeringen en -oplossingen wordt gedeeld maar verbetering is mogelijk, zodat deze kan worden meegenomen in het beleid van de RES-regio's.

Duiding en aanvullingen NP RES

- Het realiseren van 35 TWh is een stevige opgave. Ook woonwijken, bedrijven en ziekenhuizen moeten worden aangesloten. Ook de elektrificatie van de industrie en mobiliteit is van grote invloed op het netwerk. Dit vraagt om integraal programmeren en om extra inzet en slimme oplossingen.
- Belangrijk is te onderkennen dat de energietransitie van invloed is op hoe we ons netwerk georganiseerd hebben. Dat betekent vanuit een gedeeld toekomstbeeld voor het energiesysteem slimme samenhangende keuzes gaan maken: nationaal en regionaal/provinciaal. Hiervoor zijn ook nieuwe ontwerpprincipes nodig.
- Méér dan 35 TWh wordt door de netbeheerders niet als onmogelijk gezien, maar vraagt wel om maatwerk. Dit betekent dat sommige plannen eerder worden gerealiseerd, door andere plannen in de tijd naar achteren te schuiven.
- Als producenten prikkels krijgen om efficiënt gebruik te maken van het net, zou dit de lokale ontwikkeling van opslag en andere flex-opties stimuleren.

Conclusies PBL

- De aanpak met de Regionale Structuur Warmte (RSW) heeft meerwaarde gehad voor de transitievisies warmte.
- Bijna alle regio's (29) hebben een kwantitatieve inschatting van hun toekomstige *warmtevraag* gemaakt. Iets meer dan de helft van de regio's (17) heeft ook kwantitatief in beeld wat hun *warmteaanbod* is.
- In de meeste (23) regio's is sprake van bovengemeentelijke warmtebronnen. Daarnaast zijn er in bijna twee derde (19) van de regio's voorstellen gedaan voor de aanleg of uitbreiding van bovengemeentelijke infrastructuur.
- Er lijkt een voorkeur te bestaan voor warmtenetten in gebieden met hoge dichtheid en all-electric opties daarbuiten; dure opties, maar met een duidelijk handelingsperspectief tot 2030. De goedkopere opties (duurzame gassen) zijn nog onzeker.
- Er wordt breed gesignaleerd dat de warmtetransitie de elektriciteitsvraag zal laten stijgen, maar deze impact is zelden gekwantificeerd. Dit is een punt van zorg.

Duiding en aanvullingen NP RES

- De warmtetransitie is nog op alle fronten in ontwikkeling en beweging. Zowel qua technieken en beleid als qua governance.
- Dit zien we terug in de RSW's in de RES'en: in veel regio's blijft het voornamelijk bij inventarisaties en analyses. Wel zijn er veel overlegstructuren ingericht op regionale schaal.
- De komende periode zullen veel regio's de inventarisaties omzetten naar denkrichtingen en strategieën voor de Regionale Structuur Warmte in relatie tot de Transitievisies Warmte.
- Waar mogelijk worden er nu ook al keuzes gemaakt en stappen gezet, vooral daar waar bestaande collectieve warmtenetten uitgebreid kunnen worden.

Deel II – De omgeving van de RES'en

Deel II presenteert signalen, boodschappen en bevindingen uit de omgeving naar aanleiding van de RES'en 1.0.

Aan de slag met kansen & knelpunten

De 4 werkgroepen

- Begin 2021 leverden 4 onafhankelijke werkgroepen adviezen op over kansen en knelpunten in de RES'en.
- Rijk, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en netbeheerders namen dit voorjaar samen met de netbeheerders besluiten over de adviezen.
- NP RES heeft de adviezen vertaald in onder andere de [Handreiking 2.0 en de bijbehorende werkbladen](#). Ook worden de adviezen verankerd in bestaand en nieuw nationaal en decentraal beleid.
- De besluiten die genomen zijn naar aanleiding van de adviezen van de werkgroepen zijn [hier](#) te vinden.

Vervolg

- NP RES blijft samen met het Rijk, koepels en netbeheerders inspelen op breed gedragen signalen uit de regio's en blijft daar samenwerking voor organiseren.
- Dit proces is dynamisch en flexibel en kan meebewegen met de stappen die in de RES gezet gaan worden.
- We hebben geleerd van de kansen en knelpunten aanpak. Daarbij werd vanuit gesignaleerde knelpunten actie ondernomen. We werken nu toe naar een werkwijze waarbij er meer structureel feedback wordt uitgewisseld tussen beleid en uitvoering.

Reacties van partners

NVDE

Aanbevelingen voor de regio's

- Weeg technische en financiële uitvoerbaarheid prominent mee in uitwerking plannen.
- Voorkom dat beperkingen in lokaal beleid uitvoering van de RES-plannen onmogelijk maken.
- Voorkom stagnatie in vergunningverlening.
- Concretiseer de warmteplannen, met o.a. meer aandacht voor (gemeente-overstijgende) warmtebronnen, koppeling naar afnemers en uitvoerbaarheid.

Aanbevelingen op landelijk niveau

- Faciliteer overprogrammeren.
- Organiseer financiering voor maatschappelijk wenselijke keuzes, met de SDE++ en een kwaliteitsbudget.
- Bied financiële zekerheid voor de continuering van het RES-proces ook na 2022.

Reacties van partners

Participatiecoalitie

Van RES 1.0 naar RES 2.0

- Nodig leden van de participatiecoalitie uit om als stakeholder deel te nemen aan de vorming van de RES 2.0.

Maatschappelijke acceptatie als zorgpunt

- De ruimtelijk opgave uit de RES'en zijn nauwelijks vanaf het begin met bewoners opgepakt.
- De maatschappelijke weerstand tegen wind op land neemt toe.
- Participatie wordt doorgeschoven naar gemeenten.
- Er is op gemeentelijk niveau behoefte aan een structurele methodiek om inwoners ook op langere termijn betrokken te houden.

Financiële participatie en 50% lokaal eigendom

- Werk de intentie van 50% lokaal eigendom verder uit in beleidskaders. De participatiecoalitie biedt praktische tools ter ondersteuning voor het vormen van 50% lokaal eigendom.

Natuur en landschap

- Stem naast lokaal, óók bovenlokaal, bovenregionaal en landelijk af op het gebied van biodiversiteit en natuur.

Reacties van partners

Jong RES

Jong RES

- Zorg dat de participatie **representatiever** wordt dan die richting de RES 1.0 was.
- Neem **(nieuwe) raadsleden** mee in de nut en noodzaak van de RES.
- Neem **jongeren** aan als stagairs/werkstudent of voor afstudeerplekken om jongerenparticipatie op te zetten en uit te voeren, bij voorkeur op gemeentelijk niveau.
- Neem de **toekomst** (*De wereld van B*) als vertrekpunt en baseer daar je belangrijke beslissingen op.
- Doelen op papier zijn geen realiteit. We moeten nu **aan de slag**.

Integraal programmeren

- Er is een toenemende behoefte aan nieuwe regionale energie-infrastructuur. Uitbreidingen van energie-infrastructuur worden steeds vaker niet tijdig gerealiseerd, met transportschaarste tot gevolg.
- Dit vraagt om het maken van keuzes over waar welke energie-infrastructuur eerst en waar welke later wordt gerealiseerd, met lastige keuzes tussen bijvoorbeeld mobiliteit, wonen, industrie en elektriciteitsopwekking tot gevolg.
- Netbeheerders kunnen deze maatschappelijke keuzes niet maken, dit vraagt in de regio om coördinatie en besluitvorming van decentrale overheden. Provincies zouden deze rol op zich kunnen nemen en pakken die handschoen graag op.

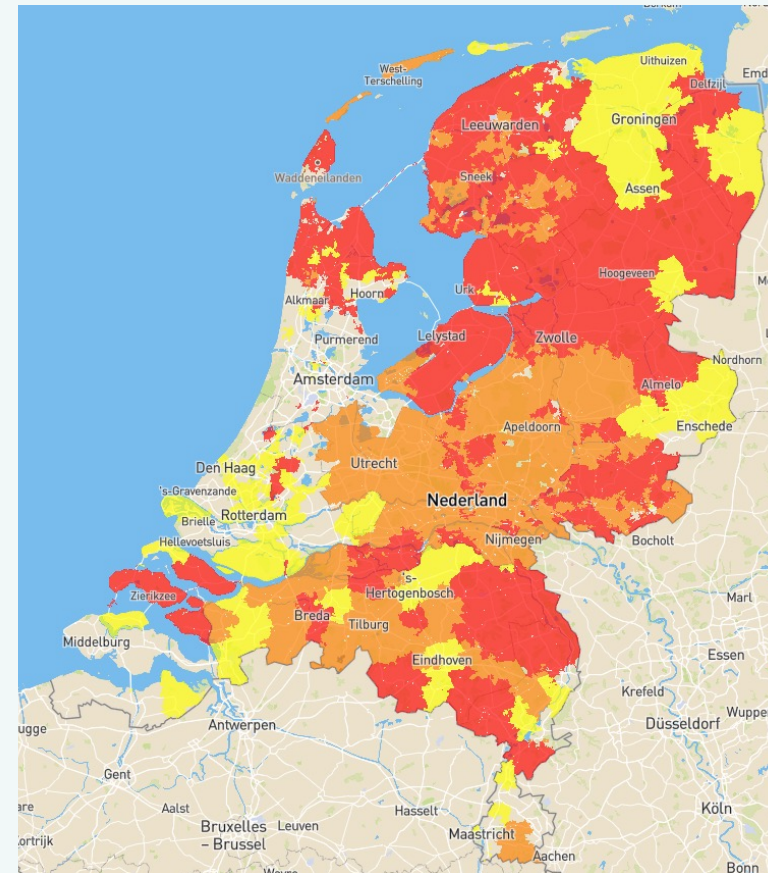
Interbestuurlijke uitwerking

- In interbestuurlijk verband – de werkgroep integraal programmeren (WIP) – wordt verder uitgewerkt hoe deze regionale integrale programmering in de praktijk vorm kan krijgen. Waarbij onder meer gekeken wordt naar het best passende schaalniveau en de regionale governance.
- Het geniet de voorkeur om de keuzes over fasering en prioritering van energie-infrastructuur in gezamenlijkheid te maken. Waarbij in ieder geval de provincie en gemeenten – als democratisch gelegitimeerde partijen – en de netbeheerder betrokken zijn.
- Provincies geven hierbij aan graag de rol van (juridisch gelegitimeerde) beleidsverantwoordelijke op zich te willen nemen.
- In interbestuurlijk verband wordt ook verkend welke wet- en regelgeving aangepast dient te worden, zoals het ‘first come, first serve’ principe van de netbeheerders of aanpassingen in de nieuwe Energiewet.

Reflectie van de netbeheerders

Impact van de RES'en

- De netbeheerders rekenden in eerste helft van 2021 de impact op infrastructuur van regionale ambities door. De belangrijkste conclusies zijn:
 - 35 TWh lijkt aansluitbaar in 2030, mits we samenwerken aan diverse cruciale randvoorwaarden.
 - Veel meer dan 35 TWh aansluiten is onder de huidige randvoorwaarden en aanpak niet realistisch, gezien opgaven in andere sectoren en onderhoud aan het net.
- Sinds publicatie van Monitor Landelijke Netimpact RES 1.0 op 1 juli 2021 is de netcongestie verder toegenomen. En deze blijft sterk toenemen. Dit benadrukt de conclusies uit de monitor en het belang om samen met gemeenten, provincies, het Rijk en andere betrokken partijen te werken aan programmering en prioritering van netuitbreidingen.

- Transparant
(nog) geen transport-schaarste
- Geel
Transportschaarste dreigt, er geldt een aangepast offerteregime
- Oranje
Vooraankondiging structurele congestie bij ACM
- Rood
Structureel congestie, nieuwe aanvragen voor transport worden niet gehonoreerd

Bron: [Capaciteitskaart NBNL \(link\)](#)

De RES'en in de media

Enexis: 'Gemeentes en provincies moeten geïnformeerd over mogelijkheden congestiemanagement'

Burgercoöperatie Beauvent opent grootste zonnepaneelinstallatie van Oostende

In Oostende heeft burgercoöperatie Beauvent bij de Lemahieu Group de grootste pv-installatie van Oostende in gebruik genomen. Op het dak van het bedrijf is 2,2 megawattpiek aan zonnepanelen geplaatst.

Uitvoeringsprogramma RES 1.0: aan de slag voor een duurzaam en energieneutraal Gorinchem

zaterdag 13 november 08:17 - 2021

Politiek

ZLTO wil boerenbelangen borgen in RES-plannen

NOORD-BRABANT JASPER SCHEL 01 NOV 2021 OM 14:00UUR

De blauwdrukken van de eerste Regionale Energie Strategieën (RES) liggen ter beoordeling in Den Haag en de meeste regio's zijn alweer bezig met hun 2.0-versie. Achter de schermen probeert ZLTO, vooral via de lokale afdelingen, bij alle plannen voor windmolens en zonne-energie ook perspectief voor de boer en tuinder te behouden.

'Uitspraak RvS over windmolens geeft bezwaarmakers kans bij rechter'

Raad van State: milieubeoordeling nodig bij bouw windmolens

POLITIEK PETER SMIT 30 JUN 2021 OM 13:00UUR

De bouw en het gebruik van windmolens moet vooraf een milieueffectbeoordeling worden uitgevoerd. In Nederland wordt dit ten onrechte nagelaten. Dat blijkt woensdag uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

College Renswoude valt om windmolens

BINNENLAND

Het college van de Utrechtse gemeente Renswoude is gevallen. Wethouder Sander van 't Foort (ChristenUnie) legde afgelopen nacht zijn functie neer nadat de meerderheid van de gemeenteraad een regionaal energieplan waarvan hij de kartrekker is, niet steunde.

Theo Hesen is klimaatburgemeester van Wijchen: 'Met pijn in het hart zeg ik: bouw die windmolens!'

WIJCHEN - Theo Hesen is sinds maandag klimaatburgemeester van Wijchen. Hij wil burger en bedrijfsleven klimaatbewust maken. Maar hoe pak je dat aan? Een gesprek aan de hand van dilemma's.

Buurt Energie Strategie Larense Broek: bewoners nu aan zet

di 16 nov 2021, 16:56

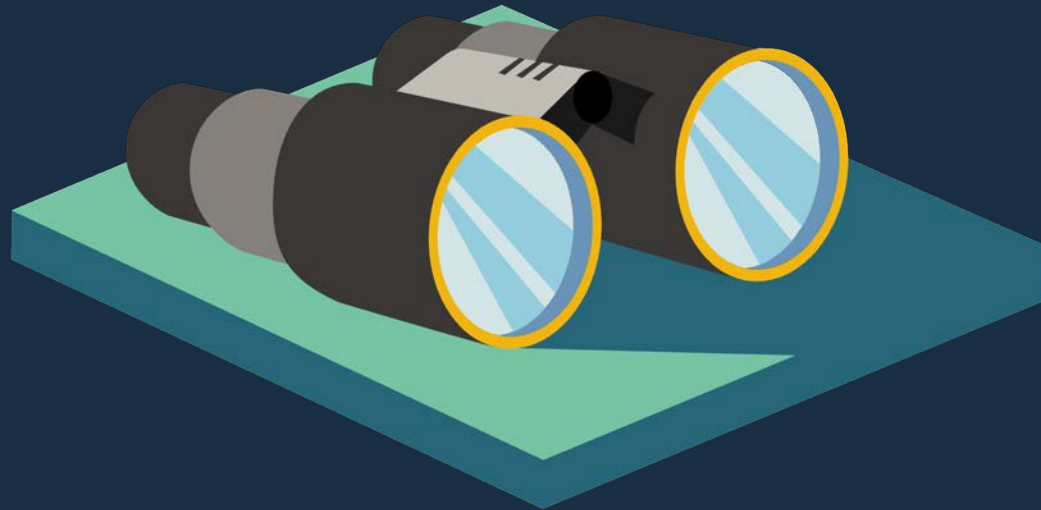

LAREN/LOCHEM - De afkorting RES waart al langer door het land. In het Larense Broek kreeg deze veelbesproken Regionale Energie Strategie een variant. BES staat voor Buurt Energie Strategie. De aanvankelijke 'reflex' tegen de dreiging van grote windmolens is omgebogen naar een alternatief plan. Dit werd deze week gepresenteerd aan de bewoners van het gebied. Die zijn nu aan zet om handen en voeten te geven aan de uitvoering.

Op weg naar de RES 2.0 liggen grote uitdagingen

De dertig energieregio's leverden vorige week de RES 1.0 in. Negen maanden na de concept-RES'en zijn de ambities weer een stuk groter geworden. Maar op weg naar de RES 2.0, die in 2023 uitkomt, liggen er nog grote uitdagingen in het verschiet om aan de verwachtingen te voldoen.

Deel III - Vooruitblik

Deel III presenteert de belangrijkste uitdagingen voor de fase RES 2.0. Per werkspoor uit de handreiking RES 2.0 worden de belangrijkste uitdagingen benoemd.

Belangrijkste opgaven

Belangrijkste opgaven

- De komende periode werken de regio's aan de verschillende opgaven en activiteiten uit de fase RES 2.0.
- Het voortouw ligt hierbij bij de regio's (gemeenten, provincies, waterschappen en netbeheerders), maar ook van het rijk, van bedrijven en van maatschappelijke partners is inzet nodig. Alleen samen kunnen we de RES'en verder brengen.
- De komende sheets schetsen de belangrijkste opgaven die NP RES ziet voor de fase 2.0, geordend langs de verschillende werksporen uit de handreiking RES 2.0.

Over de werksporen

- DE RES-regio's werken de komende periode samen aan vijf 'werksporen':
 - Borgen van het gezamenlijk uitvoeren in en tussen regio's in een uitvoeringsagenda.
 - Bijdragen aan gezamenlijk programmeren van duurzame energieopwek in samenhang met het regionale energiesysteem.
 - Verankeren ambities in omgevingsbeleid, inclusief lokaal eigendom.
 - Gedragen besluiten en uitvoering: permanente dialoog in een democratisch proces.
 - Inzicht in voortgang en bereikte resultaten door monitoring en verantwoording.

— Bestuurlijke samenwerking & uitvoeringsagenda —

Waar werken we naartoe?

Geen van de overheden kan de RES-ambities alleen realiseren. Goede samenwerking vraagt dat duidelijk is wie wat doet, met welk instrument en wanneer. Met aandacht voor proces én inhoud. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en energiecoöperaties zijn nodig.

In de uitvoeringsagenda beschrijven partijen hoe ze de RES 1.0 gaan uitvoeren en de RES 2.0 gaan opstellen. De uitvoeringsagenda geeft houvast en richting aan dit samenwerkingsproces. Daarin ligt een belangrijke rol bij de decentrale overheden en regionale netbeheerders.

[>> Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Stuurgroep RES:** opstellen van een *gezamenlijke uitvoeringsagenda* incl. het uitlijnen van een besluitvormingstraject met stakeholders, inwoners en volksvertegenwoordigers.

- **Regio's:** aanhaken van alle relevante stakeholders t.b.v. de uitvoering van de RES 1.0 en opstellen RES 2.0. Met aandacht voor *verbreding* naar portefeuillehouders RO, regionale ontmoeting volksvertegenwoordigers op het RES-proces, brede betrokkenheid samenleving en proactieve rol netbeheerders.

- **Volksvertegenwoordigers:** op- en vaststellen van *kaders* voor de fase RES 2.0, met aandacht voor nieuwe volksvertegenwoordigers, regionale afstemming volksvertegenwoordigers en participatie inwoners in relatie tot besluitvorming.

- **Regio's:** herijken/actualiseren *governance en RES-organisatie* voor de komende fase. Daarnaast rollen en verantwoordelijkheden expliciteren in het RES-proces.

- **Rijksoverheid/koepels:** *continuïteit* garanderen m.b.t. financiën en aanpak zodat er meerjarig rust is. Samenhang landelijk bewaken, en continueren gezamenlijke aanpak knelpunten voor doelbereik.

Samenhangend energiesysteem

Waar werken we naartoe?

Ontwikkeling van een samenhangend en betaalbaar toekomstig energiesysteem, waar duurzame decentrale opwek integraal onderdeel van is. Dit vraagt samenwerking tussen overheidslagen in visie, passende wet- en regelgeving, financiële instrumenten en toepassing van innovaties.

Belangrijk wordt om nu keuzes te maken in ontwikkeling van het energiesysteem, gebaseerd op een gezamenlijk beeld van de uitgangspunten, waarden en principes van het toekomstige energiesysteem.

[>> Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Regio's/netbeheerder:** inzicht in impact op het energiesysteem van sectoren met een energievraag of -aanbod en hoe dit slim verbonden kan worden. Netbeheerders stellen netimpactanalyse op.

- **Regio's:** *periodiek overleg* om een visie te maken op het *regionale energiesysteem* met daarbij een uitvoeringsagenda energie-infrastructuur. Daarin wordt geprogrammeerd en geprioriteerd om doelen 2030 en verder te realiseren.

- **Regio's/rijk/koepels:** opstellen *gezamenlijke visie* op toekomstige verhouding van duurzame productietechnieken in het energiesysteem. Duidelijkheid over transitiepaden (korte en lange termijn) en bijpassende governance, beleid en financiering.

- **Regio's/energiesector/Rijk:** bevorderen *efficiënt gebruik* van het *netwerk* door het versterken van innovaties als cablepooling, batterijopslag, elektrolyse etc.

- **Allen:** bijdragen aan kennis en inzicht in de principes van het toekomstig energiesysteem via het platform 'de wereld van B' waar betrokkenen kennis delen en oplossingen zoeken.

Lokaal eigenaarschap & eigendom

Waar werken we naartoe?

De RES ambities realiseren met betrokkenheid van inwoners en ondernemers. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gestreefd wordt naar 50% lokaal eigendom en het vergroten van lokaal eigenaarschap en zeggenschap.

Eigendom gaat over het eigenaarschap van de productie op land (zon- en windprojecten) van de lokale omgeving (inwoners en bedrijven). Lokaal eigendom staat naast andere vormen van financiële participatie.

[>> Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Gemeenten/provincies:** keuzes maken in de rol die zij willen spelen bij het realiseren van lokaal eigenaarschap en zeggenschap. Verder *verankeren van het streven naar lokaal eigenaarschap* in gemeentelijk en provinciaal beleid.

- **Regio's:** elkaar *actief informeren* over eigen invulling en uitvoering van het streven naar 50% lokaal eigendom. Dit in relatie tot andere vormen van financiële participatie en het vergroten van zeggenschap van inwoners in het kader van de RES.

- **Gemeenten/provincies:** duidelijk zijn over je *rol* als overheid en over wat je van marktpartijen, energiecoöperaties en inwoners verwacht.

- **Allen:** gezamenlijk leren van de goede voorbeelden, kennisuitwisseling tussen markt, coöperaties en overheden.

Communicatie & participatie

Waar werken we naartoe?

Inwoners maken geen onderscheid tussen de RES en de andere onderdelen van de energietransitie. Zij ervaren impact op hoe zij wonen, werken en reizen. Dit vraagt om duidelijke, afgestemde en begrijpelijke communicatie over de impact van de energietransitie op het leven van mensen: nationaal, regionaal en lokaal.

Communicatie is nog vaak sectoraal of technisch. Naast heldere communicatie is voortdurend in gesprek zijn met elkaar essentieel: overheden, inwoners, ondernemers, energiecoöperaties en maatschappelijke organisaties maken samen de transitie. De overheid is één van de actoren.

[>> Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Rijk/gemeenten/provincies/regio's/NP RES:** *gezamenlijk* uitdragen nut, noodzaak en realiteit vanuit de eigen rol. Voortdurend helder en duidelijk communiceren over de afwegingen en genomen besluiten.

- **Regio's/gemeenten:** streven *naar inclusiviteit* in participatievormen en instrumenten. Aandacht geven aan *jongeren en kinderen* en andere ondervertegenwoordigde groepen. De link borgen met de representatieve participatie. Zorgen voor bestuurlijk commitment voor de participatie aanpak vooraf. Organiseren van zorgvuldige gebiedsprocessen, ook over gemeente- en regiogrenzen heen.

- **Regio's/gemeenten:** opstellen van *kaders voor procesparticipatie* bij beleid (zoekgebieden, programmeren) en uitvoering (participatie bij projecten). Vertalen van deze kaders in een (regionaal of lokaal) plan van aanpak. Stroomlijnen van participatietrajecten met de procedures in het kader van omgevingsinstrumentarium.

— Integrale ruimtelijke afweging & verankering —

Waar werken we naartoe?

De RES-ambities realiseren: onder meer passend in de leefomgeving en met betrokkenheid van inwoners en ondernemers.

Energie wordt steeds meer onderdeel van onze leefomgeving. Dat vraagt om zorgvuldige en integrale afweging. Deze vindt plaats in de ruimtelijke processen en instrumenten en wordt zo onderdeel van het ruimtelijke beleid. Inwoners moeten daar goed bij betrokken worden, gezien de impact op hun leefomgeving. Ook dat moet in beleid worden verankerd.

>> [Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Regio's/rijk/provincie:** *afwegen* en uitwerken van de verhouding tussen energie en andere opgaven in RES-regio's. Ruimtelijke impact in beeld brengen als onderdeel van de programmering van het energiesysteem. *Verbanden leggen* met andere ruimtelijke dossiers en daar zoeken naar kansen voor versterking.

- **Provincies/gemeenten:** afwegen en verankeren van de RES in het *omgevingsinstrumentarium*, inclusief MER.

- **Regio's:** elkaar *actief informeren* over eigen ruimtelijke processen. Afspraken maken binnen en tussen regio's over RES-regio-overschrijdende afwegingen en gebiedsgerichte aanpakken.

- **Regio's:** uitwerken van een voorstel voor het sturen op *vergunningverlening op 1 januari 2025* voor projecten en netinfrastructuur. Voorstel maken hoe ruimtelijke processen te *versnellen* met behoud van democratische waarborgen.

- **Gemeenten/provincies:** met hulp van landelijke helpdesk inzicht geven in *impact* uitspraak Nevele-arrest op lopende vergunningsprocedures voor windparken. Het proces daarop aanpassen.

Monitoring & verantwoording

Waar werken we naartoe?

In de RES-regio's staan we samen aan de lat om in 2030 35 TWh duurzame energie op te wekken op land.

Veel is er al in gang gezet. Het PBL monitort jaarlijks de RES'en.

Er zijn nog verschillende definities en rekenmethoden van indicatoren. Regio's gebruiken bijvoorbeeld niet allemaal dezelfde definities van 'gerealiseerd', 'pijplijn' en 'ambitie'. Ook tussen RVO, CBS en PBL zitten nog verschillen.

NP RES zet samen met andere partijen in op harmoniseren van data en rekenmethoden. Zodat openheid en transparantie wordt versterkt.

[>> Bekijk het volledige werkspoor in de handreiking](#)

- **Regio's:** invullen *quicksan* per 1 juli 2022 over voortgang RES 2.0 en aanleveren data voor landelijke digitale RES-kaart.
- **NP RES:** up-to-date houden van landelijke digitale *RES-kaart*.
- **NP RES:** begin 2022 gesprek met de regio's over route naar *eenduidig landelijk data* portaal; zowel kaarten als cijfers regionaal en landelijk uitwisselen.

- **NP RES/regio's:** voeren structureel gesprek via kwartaalsessies over *ontwikkeling van data & monitoring*

- **Regio en/of provincie:** inrichten monitorings-systeem die aansluit bij de *regionale monitoringsbehoefte*. Daarbij zoveel mogelijk gebruik maken van rekenmethodieken en indicatoren die landelijk ontwikkeld worden.

- **Rijk/koepels/NPRES:** zorgen voor *set aan kernindicatoren* (bijvoorbeeld opgesteld vermogen wind op land) en eenzelfde rekensystematiek en kengetallen (bijvoorbeeld definities en realisatiegraden van de pijplijn). Zo komt er meer samenhang tussen nationale, regionale en lokale monitors en zijn de uitkomsten vergelijkbaar.

Deel IV - Strategische uitdagingen

Deel IV schetst de belangrijkste strategische uitdagingen voor de langere termijn.

Randvoorwaarden voor uitvoering

Netcapaciteit

- Steeds meer gebieden komen 'op rood' te staan. Daardoor kunnen nieuwe projecten niet aangesloten worden.
- Er is op zo kort mogelijke termijn meer netcapaciteit nodig en meer slimme oplossingen om het net beter te benutten. Dit vraagt om stevige investeringen, versnelling van procedures en om programmeren en prioriteren.

Voldoende middelen

- Zowel investeringsruimte, subsidies als procesmiddelen.
- Dit vraagt om een heldere koers en keuzes van het nieuwe kabinet: hoe veel mag de energietransitie kosten en wie gaat het betalen?

Communicatie

- Het lokale en regionale proces loopt vast als de landelijke politiek het verhaal over nut en noodzaak van de energietransitie niet goed uitdraagt.
- Dit vraagt duidelijke en doorlopende communicatie over de impact van de energietransitie.

Wet- en regelgeving

- Robuust op orde maken om de energietransitie en daarmee de RES'en uit te kunnen voeren.
- Belemmeringen versneld aanpakken. Denk aan 'first come, first serve', Nevele-arrest. Noodzakelijke wetgeving versneld ontwikkelen. Bijvoorbeeld Wet collectieve warmtevoorziening en de Energiewet.

Arbeidsmarktontwikkeling

- Nodig om te zorgen voor voldoende personeel dat RES-projecten kan uitvoeren: met name technisch geschoold.
- Vraagt om gezamenlijke inzet van gemeenten, provincies, rijksoverheid, netbeheerders, de markt en opleidingsinstituten op regionale schaal.

De toekomstige energiemix

- De nationale doelstelling voor opwek via wind en zon op land is **35 TWh** voor de 30 RES'en gezamenlijk. Dit is zo afgesproken in het Klimaatakkoord.
- Tegelijkertijd zijn er verschillende ontwikkelingen die effect hebben op de energietransitie: bijvoorbeeld het Fit for 55%-pakket van de Europese Commissie, de snelle elektrificatie van industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit, de verduurzaming van de warmtevraag en de Urgenda-uitspraak.
- Hoe invulling gegeven wordt aan een eventuele 55%-reductiedoelstelling in 2030 is nog niet bepaald. Er is in het Klimaatakkoord afgesproken dat bij een hogere opgave voor elektriciteit eerst naar wind op zee wordt gekeken.
- Voor de RES'en is helderheid nodig van een nieuw kabinet over hoe een eventuele aanvullende opgave wordt ingevuld. Er is een maatschappelijk toekomstperspectief nodig voor de energiemix in onze leefomgeving voor de periode na 2030.
- In 2030 willen we **35 TWh** realiseren en meer als dat past: bij de richting van het nieuwe kabinet, in de leefomgeving, op het elektriciteitsnet en als het voor de samenleving acceptabel is.
- Daarvoor is het nodig dat financiële ondersteuning beschikbaar is voor projecten die niet financieel volledig zelfstandig rendabel zijn maar wel maatschappelijk wenselijk. Bijvoorbeeld SDE++.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat met de SDE wordt gestuurd op de realisatie van 35 TWh aan subsidiabele productie uit wind op land en zon-PV (>15 kWp). Het is mogelijk dat de 35 TWh al voor 2025 wordt bereikt. Daarom is het wenselijk om in de eerste helft van 2022 te besluiten over de doelstelling voor hernieuwbaar op land in relatie tot de SDE. Dit is aan een nieuw kabinet. EZK verwacht dat er in de komende SDE++ rondes nog beschikkingen kunnen worden afgegeven om te borgen dat de 35 TWh aan subsidiabele productie wordt gerealiseerd.

Continuïteit voor de RES'en

- De RES'en zijn gericht op de lange termijn: het zijn plannen voor 2030, met een doorkijk naar 2050.
- Het nieuwe kabinet komt met ambities. Ook zijn er 16 maart 2022 gemeenteraadsverkiezingen en in 2023 zijn er Provinciale Staten verkiezingen. Die brengen nieuwe volksvertegenwoordigers en bestuurders.
- De **politieke context** is onderdeel van het democratische proces en kan tegelijk spanning opleveren in de uitvoering van de RES 1.0.

- Een soepele wisseling van bestuurders en volksvertegenwoordigers vraagt om een goede inwerkperiode. Zodat zij goed geïnformeerd hun democratische taken kunnen uitvoeren.
- Dit is in sommige RES'en niet eenvoudig. Gemeenten en provincies zijn onderbezet, ook vanwege het uitblijven van een besluit over de uitvoeringslasten voor uitvoering van het Klimaatakkoord.
- Vergoeding van de **uitvoeringslasten** en duidelijkheid over de toekomst van de RES is nodig om te zorgen voor continuïteit in de RES'en.

Naar een toekomstig energiesysteem

De wereld van B

Toelichting

- *De wereld van B* betekent dat de wereld van vandaag (A) alleen naar de wereld van morgen (B) kan veranderen volgens de principes van de toekomst.
- In de energietransitie gaan we van fossiele, centrale, energie (A) naar duurzame, decentrale energie (B).
- De afgelopen 6 maanden verkende een divers gezelschap de waarden en ontwerpprincipes van de energievoorziening van de toekomst. Dit vormde de basis voor het platform 'De wereld van B'.
- De energietransitie is een economische, sociale, systemische, technologische en institutionele transitie. We hebben verbeelding, nieuwe taal en perspectieven nodig om ons de transitie te kunnen voorstellen.
- De wereld van B helpt de energietransitie te vormen langs de principes van het nieuwe energiesysteem in plaats van het oude systeem.

Naar een toekomstig energiesysteem

De wereld van B

Principes

De 5 principes van De wereld van B:

- Alles draait om toegang tot energie
 - Lokaal eigenaarschap en samenwerking
 - Alles draagt bij aan balans
 - Het energienet is gedistribueerd
 - Maatschappelijke veerkracht
- De wereld van B is al zichtbaar in vele kleine initiatieven. De komende tijd gaan we met het platform in gesprek over de principes. We verkennen hoe we initiatieven breed kunnen toepassen, opschalen en delen.
 - De wereld van B draagt bij aan een sociaal, positief perspectief over ons toekomstig energiesysteem dat niet alleen gaat over technologie, maar ook over mensen.
 - Meer informatie is te vinden op de [website van De wereld van B](#)

Tot slot

De 30 regio's hebben laten zien dat ze de verantwoordelijkheid voelen én nemen als het gaat om de afspraken zoals gemaakt in het Klimaatakkoord.

De echte uitdaging ligt nog voor ons: het in de praktijk brengen van de ambities. Dat kunnen overheden niet alleen. Dit vraagt handelen van alle betrokkenen: inwoners, ondernemers, energievoöperaties, maatschappelijke organisaties & overheden. Waarbij er ruimte is en blijft voor regionale en lokale verschillen.

De RES is een beweging die helpt het grotere doel te realiseren: een leefbare wereld voor de toekomst.

Achtergrond

Over de RES'en

De decentrale overheden hebben **30 regio's** gevormd die een Regionale Energiestrategie (RES) maken.

Primaire focus: hernieuwbare energie op land (**35 TWh in 2030**) en de regionale component van de warmtetransitie.

In de RES maken gemeenten, provincies en waterschappen continu **afwegingen** tussen verschillende belangen, samen met stakeholders en inwoners.

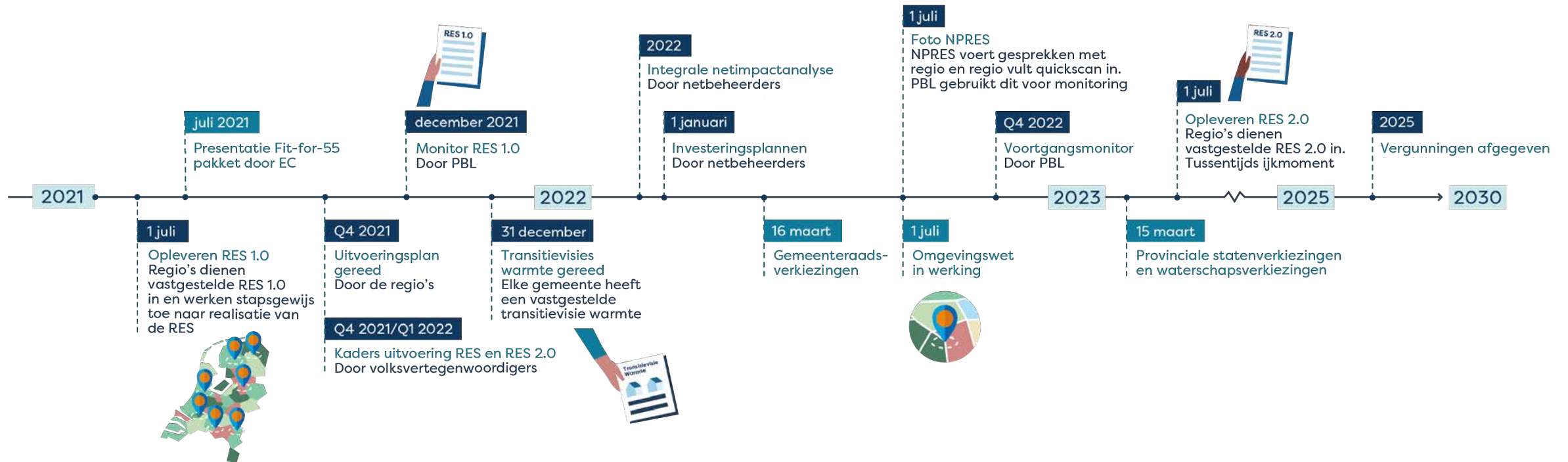

De RES'en 1.0 zijn medio 2021 opgeleverd. Regio's werken nu toe naar uitvoering in **fase RES 2.0**: o.a. concretisering ambities in gebieden, verdieping, en verbreden van de afwegingen.

De regio's hebben nu een primaire horizon tot **2030**. Het wordt steeds belangrijker verder te kijken naar **2050**. En vanuit dat perspectief stappen te zetten.

Over de RES'en

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

npres.nl

Rijksoverheid

Interprovinciaal Overleg

UNIE VAN
WATERSCHAPPEN

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

ag. punt 8a

Motie vreemd aan de orde van de dag van de fracties GB, CDA, D66, PvdA, PCG, MwvanDam:
zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming

De gemeenteraad van Buren, in vergadering bijeen op 9 december 2021

Overwegende dat:

- er krapte is op de woningmarkt o.a. door weinig aanbod;
- deze krapte toeneemt doordat woningen worden opgekocht door beleggers;
- wij onze gemeente toegankelijk willen houden voor o.a. starters.

Constaterende dat:

- het invoeren van een zelfbewoningsplicht . voor nieuwbouwwoningen al mogelijk is .
- en per 1-1-2022 nieuwe wetgeving ingaat waardoor gemeenten opkoopbescherming mag opleggen voor bestaande woningen;
- er sprake is van een duidelijke urgentie

Verzoekt het college van B&W:

1. zo spoedig mogelijk met een raadsvoorstel te komen om in 2022
 - a. zelfbewoningsplicht in te voeren voor nieuwbouwwoningen
 - b. opkoopbescherming van bestaande woningen in te voeren
 - c. en hiervoor de onderstaande uitgangspunten als basis te gebruiken.
 - een zelfbewoningsplicht, bij grondverkoop voor nieuwbouw koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens
 - de oplegging van een zelfbewoningsplicht. op te nemen in anterieure overeenkomsten voor kopers van nieuwbouw koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens
 - voor bestaande goedkope en middel dure koopwoningen tot de dan geldende NHG-grens een opkoopbescherming in te voeren en deze opkoopbescherming juridisch adequaat vast te leggen.
2. om een anti-speculatiebeding te onderzoeken en de uitkomsten , de voor en nadelen, hiervan te bespreken met de raad, in geval van verkoop van gemeentelijke grond onder de marktwaarde of bij inzet van extra financiële middelen om koopwoningen onder de NHGgrens te realiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

aangenomen 15 voor, 3 tegen

griffier gem. Buren

Motie; “Bomen verdienen een toekomst” van de Partij voor de Dieren, Mw van Dam en D66 ter zake van een niet geagendeerd onderwerp

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 7 december 2021;

Constaterende dat:

- De gemeente Buren de kapvergunning voor bomen heeft afgeschaft
- De gemeente Buren in plaats daarvan in 2010 een bomenlijst heeft ingevoerd met daarop beeldbepalende bomen waarvoor wel een kapvergunning moet worden aangevraagd
- Op deze bomenlijst ongeveer 1000 bomen staan
- Deze bomenlijst minimaal eens in de 10 jaar wordt geactualiseerd
- Bomen die niet op de bomenlijst staan in principe vogelvrij zijn
- De gemeente niet op kan treden tegen ongewenste kap
- Er in de afgelopen jaren veel is gekapt door verschillende partijen (Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap, Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat, Provincie Gelderland, etc.)
- Hierover weinig communicatie richting inwoners en gemeenteraad is geweest
- Hierbij weinig afstemming lijkt te zijn tussen partijen onderling dan wel met de gemeente Buren.
- Veel bomen en struiken langs de slootkant zijn verdwenen wat een nadelig effect heeft op o.a. de populatie van de ransuil en de ijsvogel
- Ongeveer 20 tot 30% van de bomen in het openbaar groen en langs de wegen beschadigd zijn en daardoor niet vitaal volwassen kunnen worden
- Nog steeds gecultiveerde bomen worden aangeplant met een zeer beperkte waarde voor de biodiversiteit

Overwegende dat:

- Bomen een belangrijke bijdrage leveren aan biodiversiteit en betere luchtkwaliteit
- Vooral oudere bomen zuurstof leveren, CO₂ opslaan, geluid dempen, onderdak bieden aan vogels, aan andere dieren en insecten, beschutting bieden aan vee bij zon of regen
- Bomen verkoeling geven in de zomer en warmte vasthouden in de winter
- Bomen bijdragen aan een mooi en gevarieerd landschap

Het wenselijk is dat:

- Bij nieuwe aanplant alleen gebruik wordt gemaakt van inheemse bomen, van oudsher gecultiveerde bomen en hoogstam fruitbomen
- Bij nieuwe aanplant geen monocultuur wordt toegepast, maar juist diversiteit met voldoende oog voor verschillende groenlagen en onder begroeiing
- Bij nieuwe aanplant een toekomstbestendig onderhoudsplan wordt gemaakt
- De gemeente invloed kan uitoefenen bij grootschalige kap initiatieven van instanties zoals bijvoorbeeld Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap, Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat, Provincie Gelderland en initiatieven van ondernemers

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

1. Een bomenplan op te stellen wat onderdeel uit kan maken van de omgevingsvisie
2. De raad voor 1 februari 2022 een voorstel voor te leggen voor herinvoering van de kapvergunning
3. Hierbij oog te hebben voor mogelijke ontheffingen op grond van leeftijd, stamomvang, enz. zodat inwoners niet onnodig op kosten worden gejaagd
4. De bomenlijst minimaal eens in de 5 jaar te actualiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

ag. punt 8C

Motie vreemd aan de orde van de dag GB, PCG, CDA, mevr. van Dam, VVD, PvdD, PvdA
"duurzaam en verantwoord omgaan met de bodem"

"de bodem in de gemeente Buren zowel kwalitatief (verontreiniging) als kwantitatief (hoeveelheid) niet meer vuil mag worden dan nu het geval is om de toekomstwaarde van de bodem te behouden"

De raad van de gemeente Buren in openbare vergadering bijeen op 9 december 2021,

Constaterende dat,

- In Gelderland er twee onderwaterstortplaatsen zijn die speciaal zijn ingericht om verontreinigde grond en bagger op te bergen, te weten de Kaliwaal in Druten en de Ingensche waarden in de gemeente Buren,
- De onderwaterstortplaatsen hiervoor een omgevingsvergunning en waterwetvergunning hebben en de provincie voor het verlenen van de omgevingsvergunning bevoegd gezag is,
- De onderwaterstortplaatsen toestemming hebben om bagger verontreinigd met PFAS binnen de normen van het THK (tijdelijk handelingskader) te storten,
- De Ingensche waarden een aanvraag heeft gedaan om de in 2011 verleende omgevingsvergunning te wijzigen,

Overwegende dat,

- In de gemeenten West Maas en Waal een toename wordt gezien van het storten van verontreinigde grond en baggerspecie,
- de bodemstoffen niet alleen uit Gelderland en Nederland komen maar de plannen ook de aanvoer van bodemstoffen uit België, Frankrijk en Duitsland behelzen,
- de gemeenteraad van West Maas en Waal al heeft uitgesproken geen afvalputje van Gelderland, Nederland of Europa wil zijn of worden en dit zeer zeker ook voor de gemeente Buren moet gelden,
- het hiervoor onlangs een stappenplan Grootschalig Grondverzet heeft vastgesteld om regels te kunnen stellen over de huidige en toekomstige ruimtelijke gevolgen van onomkeerbare ingrepen in de bodem,

Van mening zijnde dat,

- de gemeenteraad van Buren duurzaam en verantwoord wenst om te gaan met de bodem en de kwaliteiten op zijn grondgebied,
- de bodem de drager is van de woon- en leefomgeving van onze inwoners en wij, onze kinderen en de generaties na ons wonen, werken, spelen, leven en recreëren op deze bodem,
- vertrekpunt vanuit een goede ruimtelijke ordening moet zijn, dat de bodem in de gemeente Buren zowel kwalitatief (verontreiniging) als kwantitatief (hoeveelheid) niet meer vuil mag worden dan nu het geval is om de toekomstwaarde van de bodem te behouden,

Verzoekt het college van B&W om,

- met de gemeente West Maas en Waal af te stemmen en gebruik te maken van de hier opgedane kennis en die te delen met de gemeenteraad,
- met een voorstel te komen zodat door de gemeenteraad regels gesteld kunnen worden om onomkeerbare ingrepen in de bodem tegen te gaan,
- hierover voor 01 maart 2022 de gemeenteraad te informeren,

En gaat over tot de orde van de dag,

Indiener,

Mede-indieners,

ingrijem aangenomen
griffier gem. Buren